




3 1761 03937 5670



Digitized by the Internet Archive  
in 2010 with funding from  
University of Toronto

THIS BOOK BELONGED

TO

Ernest R. Paterson, B. A.

FIRST RHODES SCHOLAR  
OF TORONTO UNIVERSITY, WHO PASSED INTO  
A LARGER AND HIGHER LIFE  
ON THE

21ST JULY, 1912

HE WAS A LOVER OF BOOKS, AND THIS IS  
GIVEN TO HELP OTHER BOOK-LOVERS.

□

"YOU, O BOOKS, ARE BURNING LAMPS TO BE EVER  
HELD IN THE HAND."



187, 2556  
187A  
9

London  
HENRY FROWDE



OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE  
AMEN CORNER, E.C.

~~U.G.~~  
~~Aristo.e~~  
~~B~~

—  
114

ARISTOTELIS

ETHICA NICOMACHEA

*RECOGNOVIT BREVIQUE ADNOTATIONE CRITICA INSTRUXIT*

I. BYWATER

COLLEGII EXONIENSIS SOCIUS

428155  
—  
4.10.44

Oxonii

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

M DCCC XC

PA  
3893  
EG  
1890

OXONII

*Excudebat Horatius Hart*

*Typographus academicus*

## PRAEFATIO.



ETHICA Nicomachea relegenti illud tantum mihi initio propositum fuerat ut Bekkeri textum retractarem et, sicubi videretur, ad scripturam codicis Laurentiani (K<sup>b</sup>) propius reducerem. Quae nostra aetate natae sunt quaestiones de primordiis libri, de fide et auctoritate partium, de dispositione eorum quae in codicibus leguntur, harum rationem habere supersedi, non quod inutiles eas aut parvi momenti esse existimarem, sed quia velut lex huius editionis erat ut liber ipse qualis fere iam antiquitus in codicibus extat vel extitisse videtur, quoad fieri posset, integer intactusque servaretur.

Optimum esse codicem K<sup>b</sup> locupletissimumque veri testem ut mihi cum aliis persuasum est, ita non neglegere potui testimonia cum libri aetate proximi (L<sup>b</sup>) tum versionis antiquae (Γ), quae hodie nobis instar Graeci codicis habenda est. Etenim a prima usque memoria is fuit textus Aristotelici habitus, ut passim diversae scripturae agnoscerentur, atque in L<sup>b</sup> et Γ non pauca, si quid video, satis certam vetustatis notam gerunt nec vere hominis Byzantini ingenio adscribuntur. Adde quod et ipsum K<sup>b</sup> vitia manifesta deformant, sive de exemplo vitioso tralata sive inter

scribendum orta, omissa homoeoteleuta et cetera quae oscitantium scriptorum sunt; nam quae corrigentium malae sedulitati imputes, habet profecto pauca. Sed de universa condicione Laurentiani codicis in libello mox edendo curatius institui disserere; interim his velim adquiescas, si cui videbor parum constanter optimum codicem secutus esse. His subsidiis accedere nuper vera ac sincera Aspasii commentaria anno demum 1889 Gustavi Heylbut studio edita, unde ad historiam textus illustrandam priscamque scripturam dispiciendam haud paucis libri locis nova lux atque insperata adfulsit.

In adferendo codicum testimonio praescriptam legem huius editionis sic observavi ut potissima tantum scripturae varietas in adnotatione commemoraretur, omissis scilicet eis quae temere et casu seriores librarii intulerunt. Itaque ne ipsius quidem K<sup>b</sup> integram varietatem adposui, ac rarius L<sup>b</sup> et Γ citavi, reliquorum paene incuriosus nisi quod Marcianum 213 (M<sup>b</sup>), utpote patronos nactum non ignobiles, eodem silentio praetermittere nolui. Ceterum quamquam multa brevitatis gratia omisi, memoravi tamen scripturas etiam deteriorum codicum, quascumque in textum vidi a Bekkero receptas.

Ad Bekkeri collationes codicum adhibui quae recentiores addiderunt, Iacksonis ad Librum quintum supellectilem criticam, et ea quae de Laurentiani scriptura ex collatione Schoellii Rassovius et Susemihlius dederunt, nec neglexi quae apud Stewartum nostrum (*The English MSS. of the Nicomachean Ethics*) ab Hieronymo Vitelli relata inveni; in qui-



busdam denique locis, quo de scriptura certior fierem, et ipse codicem inspexi.

Cum coniecturarum libertas ab instituto huius editionis abhorreret, parce et non nisi necessitate quadam coactus emendationes in ipsum textum admisi. Interpunctionem liberius immutavi, partim meo Marte partim auctore Susemihlio, qui veram verborum distinctionem reperire saepius occupavit. Cuius quoniam mentio facta est, grato animo fateor non solum in hac parte sed etiam in universo labore tanto mihi usui fuisse Susemihlii editionem, ut vix dici possit quantum copiis ab eo collectis debuerim.

Iuvat eos quoque honoris causa nominare qui ad plagulas perlegendas tam sedulam operam contulerunt, I. M. Schulhof et I. Burnet; et hunc quidem in duobus locis (1099<sup>b</sup> 23, 1144<sup>a</sup> 26) in eandem mecum incidisse emendationem laetus intellexi. Sed est cui prae omnibus grates agam atque habeam, virum dico si quis alius *Ἀριστοτελικώτατον*, I. C. Wilson: quem ut socium mihi in hac editione paranda futurum speraveram, ita postquam instantiora eum negotia alio averterant, alienum opus adiuvere et, quantum potuit, amico suppetiari non recusavit; haud exiguam enim libri partem una relegimus, crebrisque colloquiis collato studio difficillima quaeque excussimus.

I. BYWATER.

*Scribebam Londini mense Iulio a. 1890.*

see Boswell's Life of Johnson (pp. 251-252) for an exposition  
Aristotelian theory of happiness.

## SIGLA



- H<sup>a</sup> = cod. Marcianus 214
- K<sup>b</sup> = cod. Laurentianus LXXXI. 11
- L<sup>b</sup> = cod. Parisiensis 1854
- M<sup>b</sup> = cod. Marcianus 213
- N<sup>b</sup> = cod. Marcianus append. iv. 53
- O<sup>b</sup> = cod. Riccardianus 46
- Γ = antiqua traductio (ed. Paris. a. 1497)
- vulg. = codices plerique
- Asp. = Aspasio commentaria (ed. Berol.)

## ΗΘΙΚΩΝ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ

### A.

Πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος, ὁμοίως δὲ πράξις τε καὶ 1094<sup>a</sup>  
 προαίρεσις, ἀγαθοῦ τινὸς ἐφίεσθαι δοκεῖ· οὐδὲ καλῶς ἀπεφί- *in fine*  
 2 ναντο τὰγαθόν, οὐδὲ πάντ' ἐφίεται. διαφορὰ δὲ τις φαίνεται *the end of*  
 τῶν τελῶν· τὰ μὲν γὰρ εἰσὶν ἐνέργειαι, τὰ δὲ παρ' αὐτὰς  
 ἔργα τινά. *ῶν* δ' εἰσὶ τέλη τινὰ παρὰ τὰς πράξεις, ἐν τού- 5  
 3 τοις βελτίω πέφυκε τῶν ἐνεργειῶν τὰ ἔργα. πολλῶν δὲ *usque*  
 πράξεων οὐσῶν καὶ τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν πολλὰ γίνεται *sciencie*  
 καὶ τὰ τέλη· ἰατρικῆς μὲν γὰρ ὑγεία, ναυπηγικῆς δὲ  
 4 πλοῖον, στρατηγικῆς δὲ νίκη, οἰκονομικῆς δὲ πλοῦτος. ὅσαι  
 δ' εἰσὶ τῶν τοιούτων ὑπὸ μίαν τινὰ δύναμιν, (καθάπερ ὑπὸ 10 *faculty*  
 τὴν ἰππικὴν χαλινοποικὴ καὶ ὅσαι ἄλλαι τῶν ἰππικῶν  
 ὀργάνων εἰσὶν, αὕτη δὲ καὶ πᾶσα πολεμικὴ πράξις ὑπὸ  
 τὴν στρατηγικὴν,) κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἄλλαι ὑφ'  
 ἑτέρας· ἐν ἀπάσαις δὲ τὰ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν τέλη πάν- *de - in opere*  
 των ἐστὶν αἰρετώτερα τῶν ὑφ' αὐτά· τούτων γὰρ χάρις 15 *introductionis*  
 5 κάκεῖνα διώκεται. διαφέρει δ' οὐδὲν τὰς ἐνεργείας αὐτὰς  
 εἶναι τὰ τέλη τῶν πράξεων ἢ παρὰ ταύτας ἄλλο τι, καθά- *clause*

1094<sup>a</sup> 8. καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp. 11. ante χαλινοποικὴ add. ἡ L<sup>b</sup>  
 χαλινοποιητικὴ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 13. κατὰ add. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> δὲ Aldina 14.  
 δὴ M<sup>b</sup> Γ 15. ὑφ' αὐτά L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp.

περ ἐπὶ τῶν λεχθεισῶν ἐπιστημῶν. Εἰ δὴ τι τέλος ἐστὶ τῶν II.  
*human* πρακτῶν ὃ δι' αὐτὸ βουλόμεθα. τᾶλλα δὲ διὰ τοῦτο, καὶ μὴ  
*practical,* πάντα δι' ἕτεροι αἰρούμεθα (πρόεισι γὰρ οὕτω γ' εἰς ἄπειροι, *infinity.*  
 ὥστ' εἶναι κενὴν καὶ ματαίαν τὴν ὄρεξιν), δῆλον ὡς τοῦτ' ἂν  
*words* εἴη τὰγαθὸν καὶ τὸ ἄριστον. ἄρ' οὖν καὶ πρὸς τὸν βίον ἢ 2  
 γνῶσις αὐτοῦ μεγάλην ἔχει ῥοπήν, καὶ καθάπερ τοξόται  
 σκοπὸν ἔχοντες μᾶλλον ἂν τυγχάνοιμεν τοῦ δέοντος; εἰ δ' 3  
*at 1094* οὕτω, πειρατέον τύπῳ γε περιλαβεῖν αὐτὸ τί ποτ' ἐστὶ καὶ  
 τίνος τῶν ἐπιστημῶν ἢ δυνάμεων. δόξειε δ' ἂν τῆς κυριω- 4  
 τάτης καὶ μάλιστα ἀρχιτεκτονικῆς. τοιαύτη δ' ἢ πολιτικῆ 5  
 φαίνεται· τίνος γὰρ εἶναι χρεὼν τῶν ἐπιστημῶν ἐν ταῖς πό- 6  
 1094<sup>b</sup> λεσι, καὶ ποίας ἐκάστους μανθάνειν καὶ μέχρι τίνος, αὕτη  
 διατάσσει· ὀρώμεν δὲ καὶ τὰς ἐντιμοτάτας τῶν δυνάμεων  
 ὑπὸ ταύτην οὔσας, οἷον στρατηγικὴν οἰκονομικὴν ῥητορικὴν·  
 χρωμένης δὲ ταύτης ταῖς λοιπαῖς [πρακτικαῖς] τῶν ἐπιστη- 7  
 5 μῶν, ἔτι δὲ νομοθετούσης τί δεῖ πράττειν καὶ τίνων ἀπέχε-  
 σθαι, τὸ ταύτης τέλος περιέχον τὰ τῶν ἄλλων, ὥστε τοῦτ'  
*omission,* ἂν εἴη τὰνθρώπινον ἀγαθόν. εἰ γὰρ καὶ ταῦτόν ἐστιν ἐνὶ 8  
 καὶ πόλει, μείζον γε καὶ τελειότερον τὸ τῆς πόλεως φαίνε-  
 ται καὶ λαβεῖν καὶ σφῆζειν· ἀγαπητόν μὲν γὰρ καὶ ἐνὶ  
 10 μόνῳ, κάλλιον δὲ καὶ θειότερον ἔθνει καὶ πόλεσιν. ἢ μὲν  
 οὖν μέθοδος τούτων ἐφίεται, πολιτικὴ τις οὔσα. Λέγοιτο δ' ἂν III.  
 ἱκανῶς, εἰ κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὕλην διασαφηθείη τὸ γὰρ  
 ἀκριβὲς οὐχ ὁμοίως ἐν ἅπασιν τοῖς λόγοις ἐπιζητητέον, ὥσπερ  
 οὐδ' ἐν τοῖς δημιουργουμένοις. τὰ δὲ καλὰ καὶ τὰ δίκαια, 2  
 15 περὶ ὧν ἢ πολιτικὴ σκοπεῖται, πολλὴν ἔχει διαφορὰν καὶ  
*ταύτων* πλάτην, ὥστε δοκεῖν νόμῳ μόνον εἶναι, φύσει δὲ μή. τοιαύ- 3

20. οὕτω γ' K<sup>b</sup>: οὕτως vulg.27. δ' ἢ] δὲ καὶ ἢ L<sup>b</sup>: δὴ καὶ ἢ Γ1094<sup>b</sup> 4. λοιπαῖς om. K<sup>b</sup> πρακτικαῖς seclusi 8. γε] τε K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ9. γὰρ om. K<sup>b</sup> Γ

15. πολλὴν Asp. (v. etiam infra ad v. 17): τσαύ-

την K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ

την δέ τινα πλάνην ἔχει καὶ τὰγαθὰ διὰ τὸ πολλοῖς συμ-  
 βαίνειν βλάβας ἀπ' αὐτῶν· ἤδη γάρ τινες ἀπόλονται διὰ  
 4 πλοῦτον, ἕτεροι δὲ δι' ἀνδρείαν. ἀγαπητὸν οὖν περὶ τοιούτων  
 καὶ ἐκ τοιούτων λέγοντας παχυλῶς καὶ τύφῳ τὰληθῆς ἐν- 20 *roughly*  
 δείκνυσθαι, καὶ περὶ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐκ τοιούτων *in other words*  
 λέγοντας τοιαῦτα καὶ συμπεραίνεσθαι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον  
 καὶ ἀποδέχεσθαι χρεῶν ἕκαστα τῶν λεγομένων· πεπαιδευ-  
 μένου γάρ ἐστιν ἐπὶ τοσοῦτον τὰκριβῆς ἐπιζητεῖν καθ' ἕκαστον *as far as the nature*  
 γένος, (ἐφ' ὅσον ἢ τοῦ πράγματος φύσις ἐπιδέχεται) παρα- 25 *of each subject and*  
 πλήσιον γὰρ φαίνεται μαθηματικῶ τε πιθαυολογοῦντος ἀπο-  
 5 δέχεσθαι· ἢ ῥητορικῶν ἀποδείξεις ἀπαιτεῖν. ἕκαστος δὲ κρί-  
 νει καλῶς ἃ γινώσκει, καὶ τούτων ἐστὶν ἀγαθὸς κριτής. καθ'  
 ἕκαστον μὲν ἄρα ὁ πεπαιδευμένος, ἀπλῶς δ' ὁ περὶ πᾶν πεπαι- 1095 *in a general*  
 δευμένος. διὸ τῆς πολιτικῆς οὐκ ἔστιν οἰκέλος ἀκροατῆς ὁ  
 νέος· ἀπειρος γὰρ τῶν κατὰ τὸν βίον πράξεων, οἱ λόγοι δ' ἐκ *from this*  
 6 τούτων καὶ περὶ τούτων· ἔτι δὲ τοῖς πάθεσιν ἀκολουθητικὸς ὡν *data & subject*  
 ματαίως ἀκούσεται καὶ ἀνωφελῶς, ἐπειδὴ τὸ τέλος ἐστὶν οὐ 5 *passions*  
 7 γνώσις ἀλλὰ πράξις. διαφέρει δ' οὐδὲν νέος τὴν ἡλικίαν ἢ  
 τὸ ἦθος νεαρός· οὐ γὰρ παρὰ τὸν χρόνον ἢ ἔλλειψις, ἀλλὰ *defect*  
 διὰ τὸ κατὰ πάθος ζῆν καὶ διώκειν ἕκαστα. τοῖς γὰρ τοιού-  
 τοις ἀνόητος ἢ γνώσις γίνεται, καθάπερ τοῖς ἀκρατέσιν· *in a general*  
 τοῖς δὲ κατὰ λόγον τὰς ὀρέξεις ποιουμένοις καὶ πράττουσι 10  
 8 πολυωφελῆς ἂν εἴη τὸ περὶ τούτων εἰδέναί. καὶ περὶ μὲν  
 ἀκρατοῦ, καὶ πῶς ἀποδεκτέον, καὶ τί προτιθέμεθα, πεφρο- *in a general*  
μιάσθω ταῦτα. *φροίμειο*

IV. Λέγωμεν δ' ἀναλαβόντες, ἐπειδὴ πᾶσα γνώσις καὶ προ- 2  
 αἴρεσις ἀγαθοῦ τινὸς ὀρέγεται, τί ἐστὶν οὗ λέγομεν τὴν 15

17. τινα πλάνην ἔχει] τινὰ πολλὴν ἔχει διαφορὰν καὶ πλάνην ὥστε δοκεῖν  
 ἔχειν gr. K<sup>b</sup> ἀγαθὰ gr. K<sup>b</sup> 22. δὲ O<sup>b</sup> 23. ἕκαστον L<sup>b</sup> Γ  
 1095<sup>a</sup> 1. μὲν om. L<sup>b</sup> Γ 12. προοιμιάσθω gr. K<sup>b</sup> 13. ταῦτα K<sup>b</sup>:  
 τοσαῦτα vulg.

πολιτικὴν ἐφίεσθαι καὶ τί τὸ πάντων ἀκρότατον τῶν πρακτῶν ἀγαθῶν. ὀνόματι μὲν οὖν σχεδὸν ὑπὸ τῶν πλείστων ὁμολο- 2 γείται· τὴν γὰρ εὐδαιμονίαν καὶ οἱ πολλοὶ καὶ οἱ χαρίεντες λέγουσιν, τὸ δ' εὖ ζῆν καὶ τὸ εὖ πράττειν ταῦτον ὑπο-  
 *Jew.* 20 λαμβάνουσι τῷ εὐδαιμονεῖν· περὶ δὲ τῆς εὐδαιμονίας, τί ἐστίν, ἀμφισβητοῦσι καὶ οὐχ ὁμοίως οἱ πολλοὶ τοῖς σοφοῖς ἀποδιδόασιν.† οἱ μὲν γὰρ τῶν ἐναργῶν τι καὶ φανερῶν, οἷον 3 ἡδονὴν ἢ πλοῦτον ἢ τιμὴν, ἄλλοι δ' ἄλλο—πολλάκις δὲ καὶ ὁ αὐτὸς ἕτερον· νοσήσας μὲν γὰρ ὑγίειαν, πενόμενος δὲ 25 πλοῦτον· συνειδότες δ' ἑαυτοῖς ἄγνοιαν τοὺς μέγα τι καὶ ὑπὲρ αὐτοὺς λέγοντας θαυμάζουσιν. ἔτι οἱ δ' ᾤοντο παρὰ τὰ  
 *in its nature "this view."* 30 πολλὰ ταῦτα ἀγαθὰ ἄλλο τι καθ' αὐτὸ εἶναι, ὃ καὶ τοῦτοισ πᾶσιν αἰτιὸν ἐστὶ τοῦ εἶναι ἀγαθὰ. ἀπάσας μὲν οὖν ἐξετάζειν 4 τὰς δόξας ματαιότερον ἴσως ἐστίν, ἱκανὸν δὲ τὰς μάλιστα 30 ἐπιπολαζούσας ἢ δοκούσας ἔχειν τιὰ λόγον. [μὴ λανθανέτω δ' 5 ἡμᾶς ὅτι διαφέρουσιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν λόγοι καὶ οἱ ἐπὶ τὰς ἀρχάς. εὖ γὰρ καὶ ὁ Πλάτων ἠπόρει† τοῦτο καὶ ἐξήτει, πότε-  
 *raised this question* ρον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἢ ἐπὶ τὰς ἀρχάς ἐστὶν ἢ ὁδός, ὥσπερ 1095<sup>b</sup> ἐν τῷ σταδίῳ ἀπὸ τῶν ἀθλοθετῶν ἐπὶ τὸ πέρασ ἢ ἀνάπαυιν. ἀρκτέον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν γνωρίμων, ταῦτα δὲ διττῶς· τὰ μὲν γὰρ ἡμῖν, τὰ δ' ἀπλῶς.† ἴσως οὖν ἡμῖν γε ἀρκτέον ἀπὸ τῶν ἡμῖν γνωρίμων. διὸ δεῖ τοῖς ἔθεσιν ἵχθαι καλῶς τὸν 6 5 περὶ καλῶν καὶ δικαίων καὶ ὅλων τῶν πολιτικῶν ἀκουσόμενον ἱκανῶς. ἀρχὴ γὰρ τὸ ὅτι, καὶ εἰ τοῦτο φαίνοιτο ἀρ- 7 κούντως, οὐδὲν προσδεήσει τοῦ διότι· ὁ δὲ τοιοῦτος ἔχει ἢ λάβοι ἂν ἀρχὰς ῥαδίως. φῶ δὲ μηδέτερον ὑπάρχει τούτων, ἀκουσάτω τῶν Ἡσιόδου  
 *1. 2. neither of them nor is likely to know.*

17. ἀγαθόν M<sup>b</sup> Γ  
 ἐστίν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

27. τοῖσδε L<sup>b</sup>  
 32. ὁ om. L<sup>b</sup>

28. πᾶσι τοῦ εἶναι ἀγαθὰ αἰτιὸν  
 1095<sup>b</sup> 1. ἐπὶ τῶν σταδίων L<sup>b</sup> Γ

2. γὰρ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: οὖν L<sup>b</sup> Γ

3. γε om. L<sup>b</sup> Γ

4. ἤθεσιν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp.

6. εἰ τοῦτο] ἐν τούτοις pr. K<sup>b</sup>

7. ἔχει] ἔχοι L<sup>b</sup>: ἢ ἔχοι M<sup>b</sup>

Not four kinds of life

ἡθελεινός  
θεωρητικός  
χρηματιστικός

I. 4-5.

οὗτος ὁ Δυο

οὗτος μὲν πανήριστος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ  
ἔσθλος δ' αὖ κακείνος ὃς εὖ εἰπὸντι πίθηται.  
ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοήῃ μήτ' ἄλλου ἀκούων  
ἐν θυμῷ βάλληται, ὃ δ' αὖτ' ἀχρήσιος ἀνὴρ.]

V. Ἱμεῖς δὲ λέγωμεν ὅθεν παρεξέβημεν. τὸ γὰρ ἀγαθὸν 3  
καὶ τὴν εὐδαιμονίαν οὐκ ἀλόγως εἰκόασιν ἐκ τῶν βίων 15 *οἱ οὖτοι*

2 ὑπολαμβάνειν—οἱ μὲν πολλοὶ καὶ φορτικώτατοι τὴν ἡδονήν  
διὸ καὶ τὸν βίον ἀγαπῶσι τὸν ἀπολαυστικόν. τρεῖς γάρ εἰσι  
μάλιστα οἱ προέχοντες, ὃ τε νῦν εἰρημέρος καὶ ὁ πολιτικός *life in society*

3 καὶ τρίτος ὁ θεωρητικός. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ παντελῶς ἀν- *life of contemplation*  
δραποδῶδεις φαίνονται βιοσημάτων βίον προαιρούμενοι, 20  
τυγχάνουσι δὲ λόγου διὰ τὸ πολλοὺς τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις\*

*have the  
arts of.* 4 ὁμοιοπαθεῖν Σαρδαναπάλλῳ. οἱ δὲ χαρίεντες καὶ πρακτικοὶ *in business*  
τιμῆν· τοῦ γὰρ πολιτικοῦ βίου σχεδὸν τοῦτο τέλος. φαί-  
νεται δ' ἐπιπολαιότερον† εἶναι τοῦ ζητουμένου· δοκεῖ γὰρ ἐν *superficial*  
τοῖς τιμῶσι μᾶλλον εἶναι ἢ ἐν τῷ τιμωμένῳ, τὰγαθὸν δὲ 25

5 οἰκείον τι καὶ δυσαφαίρετον εἶναι μαρτυρούμεθα. ἔτι δ' εἰ- *have a feeling*  
κασι τὴν τιμῆν διώκειν ἵνα πιστεύσωσιν ἑαυτοὺς ἀγαθοὺς  
εἶναι· ζητοῦσι γοῦν ὑπὸ τῶν φρονίμων τιμᾶσθαι, καὶ παρ'  
οἷς γινώσκονται, καὶ ἐπ' ἀρετῇ· δῆλον οὖν ὅτι κατὰ γε

6 τούτους ἡ ἀρετὴ κρείττων. τάχα δὲ καὶ μᾶλλον ἂν τις 30 *οἱ οὖτοι*  
τέλος τοῦ πολιτικοῦ βίου ταύτην ὑπολάβοι. φαίνεται δὲ *οἱ οὖτοι*  
*abuse = "so"*  
*feelings* ἀτελεστέρα καὶ αὕτη· δοκεῖ γὰρ ἐνδέχεσθαι καὶ καθεύδειν *abuse = "so"*  
ἔχοντα τὴν ἀρετὴν ἢ ἀπρακτεῖν διὰ βίου, καὶ πρὸς τούτους  
κακοπαθεῖν καὶ ἀτυχεῖν τὰ μέγιστα· τὸν δ' οὕτω ζῶντα 1006<sup>a</sup>  
οὐδεὶς ἂν εὐδαιμονίσειεν, εἰ μὴ θέσιν διαφυλάττων. καὶ  
περὶ μὲν τούτων ἄλλισ' ἱκανῶς γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἐγκυκλίσις *popular case*

18. προέχοντες K<sup>b</sup>      22. ὁμοπαθεῖν gr. K<sup>b</sup>      26. εἶναι om. L<sup>b</sup> Γ  
 27. πιστεύωσιν L<sup>b</sup> Asp.      εἶναι ἀγαθοῦς K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      31. δὲ] δὴ L<sup>b</sup>; γὰρ  
 gr. K<sup>b</sup>      32. καὶ ante καθεύδειν om. K<sup>b</sup>      1006<sup>a</sup> 3. καὶ om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

6

I. 5—6.

είρηται περὶ αὐτῶν. τρίτος δ' ἐστὶν ὁ θεωρητικός, ὑπὲρ οὗ 7  
 5 τὴν ἐπίσκεψιν ἐν τοῖς ἐπομένοις ποιησόμεθα. ὁ δὲ χρημα- 8  
 τιστῆς βίαιός τις ἐστίν, καὶ ὁ πλοῦτος δῆλον ὅτι οὐ τὸ ζητού-  
 μενον ἀγαθόν· χρήσιμον γὰρ καὶ ἄλλου χάριν. διὸ μᾶλλον  
 τὰ πρότερον λεχθέντα τέλη τις ἂν ὑπολάβοι· δι' αὐτὰ γὰρ  
 ἀγαπᾶται. φαίνεται δ' οὐδ' ἐκεῖνα· καίτοι πολλοὶ λόγοι  
 10 πρὸς αὐτὰ καταβέβληται. ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθω. *ref. imbu*

4 Τὸ δὲ καθόλου βέλτιον ἴσως ἐπισκέψασθαι καὶ διαπο- **VI.**  
 ρῆσαι πῶς λέγεται, καίπερ προσάντους τῆς τοιαύτης ζητή-  
 σεως γινομένης διὰ τὸ φίλους ἀνδρας εἰσαγαγεῖν τὰ εἶδη. *πειω*  
 δόξειε δ' ἂν ἴσως βέλτιον εἶναι καὶ δεῖν ἐπὶ σωτηρία γε τῆς  
 15 ἀληθείας καὶ τὰ οἰκεία ἀναιρεῖν, ἄλλως τε καὶ φιλοσόφους  
 ὄντας· ἀμφοῖν γὰρ ὄντων φίλοιον ὅσιον προτιμᾶν τὴν ἀλή-  
 θειαν. οἱ δὲ κομίσαντες τὴν δόξαν ταύτην οὐκ ἐποίουν ἰδέας 2

1) ἐν οἷς τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἔλεγον, διόπερ οὐδὲ τῶν  
 ἀριθμῶν ἰδέαν κατεσκευάζον· τὸ δ' ἀγαθὸν λέγεται καὶ ἐν  
 τῷ τί ἐστι καὶ ἐν τῷ ποιῶ καὶ ἐν τῷ πρὸς τι, τὸ δὲ καθ'  
 αὐτὸ καὶ ἡ οὐσία πρότερον τῇ φύσει τοῦ πρὸς τι (παρα-  
 φυᾶδι γὰρ τοῦτ' εἴκει καὶ συμβεβηκότι τοῦ ὄντος)· ὥστ' οὐκ

2) ἂν εἴη κοινή τις ἐπὶ τούτοις ἰδέα. ἐτι δ' ἐπεὶ τὰγαθὸν ἰσαγῶς 3  
 λέγεται τῷ ὄντι (καὶ γὰρ ἐν τῷ τί λέγεται, οἷον ὁ θεὸς καὶ  
 25 ὁ νοῦς, καὶ ἐν τῷ ποιῶ αἱ ἀρεταί, καὶ ἐν τῷ ποσῶ τὸ μέ-  
 τριον, καὶ ἐν τῷ πρὸς τι τὸ χρήσιμον, καὶ ἐν χρόνῳ και-  
 ρός, καὶ ἐν τόπῳ δίαίτα καὶ ἕτερα τοιαῦτα), δῆλον ὡς οὐκ  
 ἂν εἴη κοινόν τι καθόλου καὶ ἐν· οὐ γὰρ ἂν ἐλέγετ' ἐν πά-

3) σαις ταῖς κατηγορίαις, ἀλλ' ἐν μιᾷ μόνῃ. ἐτι δ' ἐπεὶ τῶν 4  
 30 κατὰ μίαν ἰδέαν μία καὶ ἐπιστήμη, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀπάν-  
 των ἦν ἂν μία τις ἐπιστήμη· νῦν δ' εἰσὶ πολλαὶ καὶ τῶν

5. ἐχομένοις K<sup>b</sup> 9. καίτοι] καὶ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 17. δὴ codices Morelii:  
 δὲ vulg. 18. ante ὕστερον add. τὸ M<sup>b</sup> ἐλέγομεν K<sup>b</sup> 20. ἐστι  
 om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 23. τούτων L<sup>b</sup> δ' om. L<sup>b</sup> 31. ἦν] εἴη K<sup>b</sup>



ὑπὸ μίαν κατηγορίαν, οἷον καιροῦ, ἐν πολέμῳ μὲν γὰρ στρατη-  
 γικὴ ἐν νόσῳ δ' ἰατρικὴ, καὶ τοῦ μετρίου ἐν τροφῇ μὲν  
 5 ἰατρικὴ ἐν πόνοις δὲ γυμναστικὴ. ἀπορήσειε δ' ἂν τις τί  
 14 ποτε καὶ βούλονται λέγειν αὐτοέκαστοι, εἴπερ ἐν τε αὐτο- 35  
 ἀνθρώπῳ καὶ ἐν ἄνθρωπῳ εἰς καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ἐστὶν ὁ τοῦ 1096<sup>b</sup>  
 ἀνθρώπου. ἢ γὰρ ἄνθρωπος, οὐδὲν διοίσουσιν· εἰ δ' οὕτως, *εἰ μὴ*  
 15 οὐδ' ἢ ἀγαθόν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῷ αἰδίῳ εἶναι μᾶλλον  
 ἀγαθὸν ἔσται, εἴπερ μὴδὲ λευκότερον τὸ πολυχρόνιον τοῦ  
 7 ἐφημέρου. πιθανώτερον δ' εἰκόασιν οἱ Πυθαγόρειοι λέγειν 5  
 περὶ αὐτοῦ, τιθέντες ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν συστοιχία τὸ εἶν' οὖς  
 8 δὴ καὶ Σπεύσιππος ἐπακολουθήσαι δοκεῖ. ἀλλὰ περὶ μὲν  
 τούτων ἄλλος ἔστω λόγος· τοῖς δὲ λεχθεῖσιν ἀμφισβήτησίς *Considera*  
 10 τις ὑποφαίνεται διὰ τὸ μὴ περὶ παντὸς ἀγαθοῦ τοὺς λόγους  
 εἰρήσθαι, λέγεσθαι δὲ καθ' ἐν εἶδος τὰ καθ' αὐτὰ διωκό-  
 11 μενα καὶ ἀγαπώμενα, τὰ δὲ ποιητικὰ τούτων ἢ φυλακτικά  
 πῶς ἢ τῶν ἐναντίων κωλυτικὰ διὰ ταῦτα λέγεσθαι καὶ  
 9 τρόπον ἄλλον. δῆλον οὖν ὅτι διττῶς λέγοιτ' ἂν τὰγαθὰ,  
 καὶ τὰ μὲν καθ' αὐτά, θάτερα δὲ διὰ ταῦτα. χωρίσαντες  
 οὖν ἀπὸ τῶν ὠφελίμων τὰ καθ' αὐτὰ σκεψώμεθα εἰ λέ- 15  
 10 γεται κατὰ μίαν ἰδέαν. καθ' αὐτὰ δὲ ποῖα θεῖη τις ἂν; ἢ  
 ὅσα καὶ μοιούμενα διώκεται, οἷον τὸ φρονεῖν καὶ ὄραν καὶ *om. φρονεῖν*  
 ἡδοναί τινες καὶ τιμαί; ταῦτα γὰρ εἰ καὶ δι' ἄλλο τι διώ- *τιμὴν ἀντιπρ.*  
 κομεν, ὅμως τῶν καθ' αὐτὰ ἀγαθῶν θεῖη τις ἂν. ἢ οὐδ'  
 ἄλλο οὐδὲν πλὴν τῆς ἰδέας; ὥστε μάταιον ἔσται τὸ εἶδος. *om. εἶδος*  
 11 εἰ δὲ καὶ ταῦτ' ἐστὶ τῶν καθ' αὐτά, τὸν τὰγαθοῦ λόγον ἐν  
 ἅπασιν αὐτοῖς τὸν αὐτὸν ἐμφαίνεσθαι δεήσει, καθάπερ ἐν  
 χιόνι καὶ ψιμυθίῳ τὸν τῆς λευκότητος. τιμῆς δὲ καὶ *om. εἰς*

32. γὰρ om. L<sup>b</sup>      35. αὐτὸ ἕκαστον pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>      αὐτῶι ἀνθρώπωι pr. K<sup>b</sup>  
 1096<sup>b</sup> 1. ἐν om. L<sup>b</sup>      4. πολυχρονιώτερον L<sup>b</sup> Γ      8. ἔσται  
 K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      10. εἰρήσθαι L<sup>b</sup> Asp.: ποιεῖσθαι K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: εἰρήσθαι καὶ ποιεῖσθαι Γ  
 13. τὰγαθόν L<sup>b</sup> Γ      19. ἂν τις L<sup>b</sup>

φρονήσεως καὶ ἡδονῆς ἕτεροι καὶ διαφέροιντες οἱ λόγοι ταύτη  
 25 ἢ ἀγαθά. οὐκ ἔστιν ἄρα τὸ ἀγαθὸν κοινόν τι κατὰ μίαν  
 ιδέαν. ἀλλὰ πῶς δὴ λέγεται; οὐ γὰρ ἔοικε τοῖς γε ἀπὸ 12  
 τύχης ὁμωνύμοις. ἀλλ' ἄρα γε τῷ ἀφ' ἐνὸς εἶναι ἢ πρὸς  
 ἐν ἅπαντα συντελεῖν, ἢ μᾶλλον κατ' ἀναλογίαν; ὡς γὰρ  
 ἐν σώματι ὄψις, ἐν ψυχῇ νοῦς, καὶ ἄλλο δὴ ἐν ἄλλῳ. *Ἰεῖται*  
 30 ἀλλ' ἴσως ταῦτα μὲν ἀφετέον τὸ νῦν· ἐξακριβοῦν γὰρ ὑπὲρ 13  
 αὐτῶν ἄλλης ἂν εἴη φιλοσοφίας οἰκειότερον. ὁμοίως δὲ καὶ  
 περὶ τῆς ιδέας· εἰ γὰρ καὶ ἔστιν ἐν τι τὸ κοινῇ κατηγορού-  
μενον ἀγαθὸν ἢ χωριστὸν αὐτό τι καθ' αὐτό, δηλοῦ ὡς οὐκ  
 ἂν εἴη πρακτὸν οὐδὲ κτητὸν ἀνθρώπῳ· νῦν δὲ τοιοῦτόν τι  
 35 ζητεῖται. τάχα δέ τῳ δόξειεν ἂν βέλτιον εἶναι γνωρίζειν 14  
 αὐτὸ πρὸς τὰ κτητὰ καὶ πρακτὰ τῶν ἀγαθῶν· οἷον γὰρ  
 παράδειγμα τοῦτ' ἔχοντες μᾶλλον εἰσόμεθα καὶ τὰ ἡμῖν  
 ἀγαθά, κἂν εἰδῶμεν, ἐπιτενξόμεθα αὐτῶν. πιθανότητα μὲν 15  
 οὖν τινα ἔχει ὁ λόγος, ἔοικε δὲ ταῖς ἐπιστήμαις διαφωρεῖν  
 5 πᾶσαι γὰρ ἀγαθοῦ τινὸς ἐφίεμεναι καὶ τὸ ἐνδεὲς ἐπιζητου-  
 σαι παραλείπουσι τὴν γνῶσιν αὐτοῦ. καίτοι βοήθημα τηλι-  
 κοῦτον τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ἀγνοεῖν καὶ μηδ' ἐπιζητεῖν  
 οὐκ εὐλογον. ἄπορον δὲ καὶ τί ὠφεληθήσεται ὑφάντης ἢ 16  
 τέκτων πρὸς τὴν αὐτοῦ τέχνην εἰδῶς τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀγαθόν,  
 10 ἢ πῶς ἰατρικώτερος ἢ στρατηγικώτερος ἔσται ὁ τὴν ιδέαν  
 αὐτὴν τεθραμένος.† φαίνεται μὲν γὰρ οὐδὲ τὴν ὑγίαιαν  
 οὕτως ἐπισκοπεῖν ὁ ἰατρός, ἀλλὰ τὴν ἀνθρώπου, μᾶλλον δ'  
 ἴσως τὴν τοῦδε· καθ' ἕκαστον γὰρ ἰατρεύει. καὶ περὶ μὲν  
 τούτων ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

5 Πάλιν δ' ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸ ζητούμενον ἀγαθόν, τί VII.

26. γε om. K<sup>b</sup>M<sup>b</sup> Γ 30. τὰ νῦν K<sup>b</sup> 32. καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> τδ]  
 καὶ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 33. τι αὐτὸ L<sup>b</sup> 1097<sup>a</sup> 4. ἔχει τινὰ L<sup>b</sup> 7. ἅπαντας  
 τοὺς τεχνίτας L<sup>b</sup> Γ 9. τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀγαθόν K<sup>b</sup>: αὐτὸ τὰγαθόν L<sup>b</sup> Γ:  
 τὸ αὐτοαγαθόν M<sup>b</sup>

ποτ' ἂν εἴη. φαίνεται μὲν γὰρ ἄλλο ἐν ἄλλῃ πράξει καὶ  
 τέχνῃ· ἄλλο γὰρ ἐν ἰατρικῇ καὶ στρατηγικῇ καὶ ταῖς λοιπαῖς  
 ὁμοίως. τί οὖν ἐκάστης τὰγαθόν; ἢ οὐ χάριν τὰ λοιπὰ  
 πράττεται; τοῦτο δ' ἐν ἰατρικῇ μὲν ὑγίεια, ἐν στρατηγικῇ  
 δὲ νίκη, ἐν οἰκοδομικῇ δ' οἰκία, ἐν ἄλλῳ δ' ἄλλο, ἐν  
 ἀπάσῃ δὲ πράξει καὶ προαιρέσει τὸ τέλος· τούτου γὰρ ἕνεκα  
 τὰ λοιπὰ πράττουσι πάντες. ὥστ' εἴ τι τῶν πρακτῶν ἀπάν-  
 των ἐστὶ τέλος, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ πρακτὸν ἀγαθόν, εἰ δὲ πλείω, *wh. can be*  
 2 ταῦτα. μεταβαίνω† δὴ ὁ λόγος εἰς ταῦτόν ἀφίκεται· τοῦτο  
 3 δ' ἔτι μᾶλλον διασαφήσαι πειρατέον. ἐπεὶ δὲ πλείω φαί- 25  
 νεται τὰ τέλη, τούτων δ' αἰρούμεθά τινα δι' ἕτερον, (οἶον  
 πλοῦτον ἀνλοὺς καὶ ὅλως τὰ ὄργανα,) δῆλον ὡς οὐκ ἔστι  
 πάντα τέλεια· τὸ δ' ἄριστον τέλειόν τι φαίνεται. ὥστ' εἰ  
 μὲν ἔστιν ἕν τι μόνον τέλειον, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ ζητούμενον,  
 4 εἰ δὲ πλείω, τὸ τελειότατον τούτων. τελειότερον δὲ λέγο- 30  
 μεν τὸ καθ' αὐτὸ διωκτὸν τοῦ δι' ἕτερον καὶ τὸ μηδέποτε  
 δι' ἄλλο αἰρετὸν τῶν <καὶ> καθ' αὐτὰ καὶ δι' αὐτὸ αἰρετῶν,  
 καὶ ἀπλῶς δὴ τέλειον τὸ καθ' αὐτὸ αἰρετὸν ἀεὶ καὶ μηδέ-  
 5 ποτε δι' ἄλλο. τοιοῦτοι δ' ἢ εὐδαιμονία μάλιστα εἶναι δοκεῖ  
 ταύτην γὰρ αἰρούμεθα ἀεὶ δι' αὐτήν καὶ οὐδέποτε δι' ἄλλο, 1097<sup>b</sup>  
 τιμὴν δὲ καὶ ἡδοιὴν καὶ ῥοὴν καὶ πᾶσαν ἀρετὴν αἰρούμεθα  
 μὲν καὶ δι' αὐτά (μηθὲν γὰρ ἀποβαίνοντος† ἐλοίμεθ' ἂν *for inaspicio*  
 ἕκαστον αὐτῶν), αἰρούμεθα δὲ καὶ τῆς εὐδαιμονίας χάριν, *of any other*  
 διὰ τούτων ὑπολαμβάνοντες εὐδαιμονιῆσειν. τὴν δ' εὐδαιμο- 5  
 6 ρίαν οὐδεὶς αἰρεῖται τούτων χάριν, οὐδ' ὅλως δι' ἄλλο. φαίνε-  
 ται δὲ καὶ ἐκ τῆς αὐταρκείας τὸ αὐτὸ συμβαίνειν· τὸ γὰρ  
 τέλειον ἀγαθὸν αὐταρκές εἶναι δοκεῖ. τὸ δ' αὐταρκές λέγο-  
 μεν οὐκ αὐτῷ μόνῳ,† τῷ ζῶντι βίον μονώτην, ἀλλὰ καὶ γο- *Read note*

25. δὲ] δὴ Heliodorus

26. ἕτερα L<sup>b</sup>

32. καὶ add. Felicianus

(cum Aspasio, ut videtur)

δι' αὐτὸ Asp.: δι' αὐτὰ K<sup>b</sup>: δι' ἄλλο Γ: διὰτοῦθ' L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>34. δ'] δὴ K<sup>b</sup> Γ1097<sup>b</sup> 5. τὴν εὐδαιμονίαν δ' K<sup>b</sup>

materially gov. by *ἐπιταρμεις*  
e. cons. with *ἐπιταρμεις*  
same thing  
on 3100

10 *νεύσι* καὶ *τέκνοις* καὶ *γυναικί* καὶ ὅλως τοῖς *φίλοις* καὶ *πολι-*  
*ταις*, ἐπειδὴ φύσει πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος. τούτων δὲ *ληπτέος* 7  
 ὅρος τις· ἐπεκτείνονται γὰρ ἐπὶ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἀπογόνους  
 καὶ τῶν φίλων τοὺς φίλους εἰς ἄπειρον πρόεισιν. ἀλλὰ τοῦτο  
 μὲν εἰσαῦθις ἐπισκεπτέον· τὸ δ' αὐταρκες τίθεμεν ὁ μονού-  
 15 μενον αἰρετὸν ποιεῖ τὸν βίον καὶ μηδενὸς ἐνδεᾶ· τοιοῦτον δὲ  
 τὴν εὐδαιμονίαν οἴομεθα εἶναι· ἔτι δὲ πάντων αἰρετωτάτην 8  
μὴ συναριθμουμένην ~~συναριθμουμένην~~ δὲ δῆλον ὡς αἰρετω-  
 τέραν μετὰ τοῦ ἐλαχίστου τῶν ἀγαθῶν· ὑπεροχὴ γὰρ ἀγαθῶν  
 γίνεταί τὸ προστιθέμενον, ἀγαθῶν δὲ τὸ μείζον αἰρετώτερον  
 20 αἰέ. τέλειον δὴ τι φαίνεται καὶ αὐταρκες ἢ εὐδαιμονία,  
 τῶν πρακτῶν οὔσα τέλος.

μὴ. δι. το  
αὐτ.

a. h. v. not  
d. in with  
long else.

6 Ἄλλ' ἴσως τὴν μὲν εὐδαιμονίαν τὸ ἄριστον λέγειν ὁμο- 9  
 λογούμενόν τι φαίνεται, ποθεῖται δ' ἐναργέστερον τί ἐστὶν ἔτι  
 λεχθῆναι. τάχα δὴ γένοιτ' ἂν τοῦτ', εἰ ληφθεῖται τὸ ἔργον 10  
 25 τοῦ ἀνθρώπου. ὥσπερ γὰρ αὐλητῆ καὶ ἀγαλματοποιῶ καὶ  
 παντὶ τεχνίτῃ, καὶ ὅλως ὧν ἐστὶν ἔργον τι καὶ *πράξις*, ἐν *Course*  
 τῷ ἔργῳ δοκεῖ τάγαθόν εἶναι καὶ τὸ εὔ, οὕτω δόξειεν ἂν καὶ *action* 6  
 ἀνθρώπῳ, εἴπερ ἔστι τι ἔργον αὐτοῦ. πότερον οὖν τέκτονος 11  
 μὲν καὶ σκυτέως ἐστὶν ἔργα τινὰ καὶ *πράξεις*, ἀνθρώπου δ'  
 30 οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ἀργὸν πέφυκεν; ἢ καθάπερ ὀφθαλμοῦ καὶ  
 χειρὸς καὶ ποδὸς καὶ ὅλως ἐκάστου τῶν μορίων φαίνεται τι  
 ἔργον, οὕτω καὶ ἀνθρώπου παρὰ πάντα ταῦτα θεῖη τις ἂν  
 ἔργον τι; τί οὖν δὴ τοῦτ' ἂν εἴη ποτέ; τὸ μὲν γὰρ *ζῆν* κοινὸν 12

metu

fare.

mel from.

1 units

εἶναι φαίνεται καὶ τοῖς φυτοῖς, ζητεῖται δὲ τὸ ἴδιον. ἀφορι-  
 1098<sup>a</sup> στέον ἄρα τὴν τε *θρεπτικὴν* καὶ τὴν *αὐξητικὴν* ζωὴν. ἐπομένῃ  
the life of maintenance & growth.

v. 352

10. *γυναιξί* K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>    11. *πολιτικός* L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>    ὁ om. L<sup>b</sup>    15. αἰρετὸν  
 K<sup>b</sup> Asp.: ἄρκιον καὶ αἰρετὸν L<sup>b</sup> Γ; αἰρετὸν καὶ ἄρκιον M<sup>b</sup>    17. *συναριθ-*  
*μουμένη* δὲ δῆλον ὡς αἰρετωτέρα Γ    23. *ποθεῖ* K<sup>b</sup>    24. *δῆ]* δὲ M<sup>b</sup>  
 Heliodorus    31. *ποδὸς* καὶ *χειρὸς* K<sup>b</sup> Asp.    1098<sup>a</sup> 1. *τε* add. K<sup>b</sup>  
 τὴν add. K<sup>b</sup>

ἔργον of anything is that which could not be  
 accomplished or not so well accomplished by  
 it. it. P 1 353

- δὲ αἰσθητικὴ τις ἂν εἴη, φαίνεται δὲ καὶ αὐτὴ κοινὴ καὶ ἵππω  
 13 καὶ βοῖ καὶ παντὶ ζῳῷ. (λείπεται δὴ πρακτικὴ <sup>τις</sup> τοῦ λόγου <sup>μοι αὐτῶ</sup>  
 ἔχοντος) τούτου δὲ τὸ μὲν ὡς ἐπιπειθὲς λόγῳ, τὸ δ' ὡς  
 ἔχει καὶ διαρροόμενον. <sup>εἰς</sup> διττῶς δὲ καὶ ταύτης λεγομένης 5  
 τὴν κατ' ἐνέργειαν θετέον· κυριώτερον γὰρ αὐτὴ δοκεῖ λέγε-  
 14 σθαι. εἰ δ' ἐστὶν ἔργον ἀνθρώπου ψυχῆς ἐνέργεια κατὰ λόγον  
 ἢ μὴ ἄνεν λόγου, τὸ δ' αὐτὸ φαμεν ἔργον εἶναι τῷ γένει  
 τοῦδε καὶ τοῦδε σπουδαίου, ὡσπερ κιθαριστοῦ καὶ σπουδαίου  
 κιθαριστοῦ, (καὶ ἀπλῶς δὴ τοῦτ' ἐπὶ πάντων, προστιθεμένης 10  
 τῆς κατὰ τὴν ἀρετὴν ὑπεροχῆς πρὸς τὸ ἔργον) κιθαριστοῦ  
 μὲν γὰρ κιθαρίζειν, σπουδαίου δὲ τὸ εὔ· εἰ δ' οὕτως, [ἀνθρώ-  
 15 που δὲ τίθεμεν ἔργον ζωῆν τινα, ταύτην δὲ ψυχῆς ἐνέργειαν  
 καὶ πράξεις μετὰ λόγου, σπουδαίου δ' ἀνδρὸς εὔ ταῦτα καὶ  
 16 καλῶς, ἕκαστοι δ' εὔ κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν ἀποτελεῖται 15  
 εἰ δ' οὕτω.] τὸ ἀνθρώπινοι ἀγαθὸν ψυχῆς ἐνέργεια γίνεται  
κατ' ἀρετὴν, εἰ δὲ πλείους αἱ ἀρεταί, κατὰ τὴν ἀρίστην καὶ  
 17 τελειοτάτην. ἔτι δ' ἐν βίῳ τελείῳ. μία γὰρ χελιδὼν ἕαρ οὐ  
 ποιεῖ, οὐδὲ μία ἡμέρα· οὕτω δὲ οὐδὲ μακάριον καὶ εὐδαίμονα  
 18 μία ἡμέρα οὐδ' ὀλίγος χρόνος. [Περιγεγράφθω μὲν οὖν τὰ γα-  
 θὸν ταύτη· δεῖ γὰρ ἴσως ὑποτυπῶσαι πρῶτον, εἰδ' ὕστερον  
 ἀναγράψαι. <sup>εἰς</sup> δόξειε δ' ἂν παντὸς εἶναι προαγαγεῖν <sup>εἰς</sup> καὶ διαρ-  
 19 ρῶσαι <sup>εἰς</sup> τὰ καλῶς ἔχοιντα τῇ περιγραφῇ, καὶ ὁ χρόνος τῶν  
 τοιούτων εὐρετῆς ἢ συμεργὸς ἀγαθὸς εἶναι· ὅθεν καὶ τῶν τεχ-  
 νῶν γεγόνασιν αἱ ἐπιδόσεις. <sup>εἰς</sup> παντὸς γὰρ προσθεῖναι τὸ ἐλ-  
 20 λείπον. μεμηῆσθαι δὲ καὶ τῶν προειρημένων χρή, καὶ τὴν  
 ἀκρίβειαν μὴ ὁμοίως ἐν ἅπασιν ἐπιζητεῖν, ἀλλ' ἐν ἐκά-  
 21 στοῖς κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὕλην καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐφ' ὅσοι

2. αὐτὴ K<sup>b</sup>: αὐτὴ vulg. 3. δὲ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp. 11. κατὰ τὴν K<sup>b</sup>: κατ'  
 vulg. 12. ἀνθρώπου—16. οὕτω repetitio esse videtur eorum quae praec-  
 edunt 19. οὐδὲ μία ἡμέρα secludenda esse coni. Susemihl 25.  
 αἱ add. K<sup>b</sup> Asp.

παντὸς ἔργον - ψυχῆς ἐνέργεια κατὰ λόγον.

καὶ εὐδαιμόνεια - ψυχῆς ἐνέργεια κατὰ ἀρετὴν

οἰκείον τῇ μεθόδῳ. καὶ γὰρ τέκτων καὶ γεωμέτρης διαφε- 19  
 30 ρόντως ἐπιζητοῦσι τὴν ὀρθήν· ὁ μὲν γὰρ ἐφ' ὅσον χρησίμη  
 πρὸς τὸ ἔργον, ὁ δὲ τί ἐστίν ἢ ποῖόν τι· θεατῆς γὰρ τάλη- *note and*  
 θοῦς. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ποιητέον, ὅπως *proprieties*  
 μὴ τὰ πάρεργα τῶν ἔργων πλείω γίνηται. οὐκ ἀπαιτητέον 20  
 1098<sup>b</sup> δ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν ἐν ἅπασιν ὁμοίως, ἀλλ' ἰκανὸν ἔν τισι τὸ  
 ὅτι δειχθῆναι καλῶς, οἷον καὶ περὶ τὰς ἀρχάς· τὸ δ' ὅτι πρῶ-  
 του καὶ ἀρχή· τῶν ἀρχῶν δ' αἱ μὲν ἐπαγωγῇ *inductio*  
 αἱ δ' αἰσθησεῖ, αἱ δ' ἐπισημῶ τινί, καὶ ἄλλαι δ' ἄλλως. μετιέ- 22 *habitu*  
 23 ραι δὲ πειρατέον ἐκάστας ἢ πεφύκασιν, καὶ σπουδαστέον  
 ὅπως διορισθῶσι καλῶς· μεγάλην γὰρ ἔχουσι ῥοπήν πρὸς τὰ 23  
 ἐπόμενα. δοκεῖ γὰρ πλείον ἢ ἡμισυ τοῦ παντὸς εἶναι ἢ ἀρχή,  
 καὶ πολλὰ συμφανῆ γίνεσθαι δι' αὐτῆς τῶν ζητουμένων.]  
 8 Σκεπτέον δὲ περὶ αὐτῆς οὐ μόνου ἐκ τοῦ συμπεράσμα- VIII.  
 10 τος καὶ ἐξ ὧν ὁ λόγος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν λεγομένων περὶ  
 αὐτῆς· τῷ μὲν γὰρ ἀληθεῖ πάντα συνάδει τὰ ὑπάρχοντα,  
 τῷ δὲ ψευδεῖ ταχὺ διαφωνεῖ τὰ ληθές. νενεμημένων δὲ τῶν 2  
 ἀγαθῶν τριχῆ, καὶ τῶν μὲν ἐκτὸς λεγομένων τῶν δὲ περὶ  
 ψυχὴν καὶ σῶμα, τὰ περὶ ψυχὴν κυριώτατα λέγομεν καὶ  
 15 μάλιστα ἀγαθὰ, τὰς δὲ πράξεις καὶ τὰς ἐνεργείας τὰς  
 ψυχικὰς περὶ ψυχὴν τίθεμεν. ὥστε καλῶς ἂν λέγοιτο κατὰ  
 γε ταύτην τὴν δόξαν παλαιὰν οὔσαν καὶ ὁμολογουμένην ὑπὸ  
 τῶν φιλοσοφούντων. ὀρθῶς δὲ καὶ ὅτι πράξεις τινὲς λέγον- 3  
 ται καὶ ἐνεργεῖαι τὸ τέλος· οὕτω γὰρ τῶν περὶ ψυχὴν ἀγα-  
 20 θῶν γίνεται καὶ οὐ τῶν ἐκτὸς. συνάδει δὲ τῷ λόγῳ καὶ τὸ 4  
 εὖ ζῆν καὶ τὸ εὖ πράττειν τὸν εὐδαίμονα· σχεδὸν γὰρ εὐζωία  
 9 τις εἶρηται καὶ εὐπραξία. Φαίνεται δὲ καὶ τὰ ἐπιζητούμενα 5  
 τὰ περὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἅπανθ' ὑπάρχειν τῷ λεχθέντι. τοῖς 6

31. τι om. K<sup>b</sup> 1098<sup>b</sup> 6. διορισθῶσι K<sup>b</sup>: ὀρισθῶσι vulg. 7. γὰρ  
 K<sup>b</sup> Γ: οὖν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 9. δὴ M<sup>b</sup> Γ: δὴ καὶ L<sup>b</sup> 23. τὰ add. K<sup>b</sup>

μὲν γὰρ ἀρετὴ τοῖς δὲ φρόνησις ἄλλοις δὲ σοφία τις εἶναι ὁ-  
 κεῖ. τοῖς δὲ ταῦτα ἢ τούτων τι μεθ' ἡδογῆς ἢ οὐκ ἄνευ ἡδογῆς· 25  
 ἕτεροι δὲ καὶ τὴν ἐκτὸς εὐετηρίαν συμπαραλαμβάνουσι. *my tou*  
 7 τούτων δὲ τὰ μὲν πολλοὶ καὶ παλαιοὶ λέγουσιν, τὰ δὲ ὀλίγοι  
 καὶ ἐνδοξοὶ ἄνδρες· οὐδετέρους δὲ τούτων εὐλογον διαμαρτά- *us uas me*  
 νειν τοῖς ὄλοις, ἀλλ' ἐν γέ τι ἢ καὶ τὰ πλείστα κατορθοῦν.  
 8 τοῖς μὲν οὖν λέγουσι τὴν ἀρετὴν ἢ ἀρετὴν τινα συνφθός ἐστιν 30  
 9 ὁ λόγος ταύτης γὰρ ἐστὶν ἢ κατ' αὐτὴν ἐνέργεια. διαφέρει (.4. virtue  
 δὲ ἴσως οὐ μικρὸν ἐν κτήσει ἢ χρήσει τὸ ἀριστον ὑπολαμβάνά-  
 νειν, καὶ ἐν ἔξει ἢ ἐνεργείᾳ. τὴν μὲν γὰρ ἔξιν ἐνδέχεται *habita a acti*  
 μῆδεν ἀγαθὸν ἀποτελεῖν ὑπάρχουσαι, (οἷον τῷ καθεύδοντι ἢ 1099  
 καὶ ἄλλως πὼς ἐξηγηκότη) τὴν δ' ἐνέργειαν οὐχ οἷον τε *εφαγεω - to b*  
 πράξει γὰρ ἐξ ἀνάγκης, καὶ εὖ πράξει. ὥσπερ δ' Ὀλυμ-  
 πίασιν οὐχ οἱ κάλλιστοι καὶ ἰσχυρότατοι στεφανοῦνται ἀλλ'  
 οἱ ἀγωνιζόμενοι (τούτων γὰρ τινες νικῶσιν), οὕτω καὶ τῶν 5  
 ἐν τῷ βίῳ καλῶν κἀγαθῶν οἱ πρᾶττοιτες ὀρθῶς ἐπήβολοι *timere*  
 10 γίνονται. ἐστὶ δὲ καὶ ὁ βίος αὐτῶν καθ' αὐτὸν ἡδύς. *(τὸ τῶν ἡδονῶν*  
μὲν γὰρ ἡδεσθαι τῶν ψυχικῶν) ἐκάστῳ δ' ἐστὶν ἡδὺ πρὸς ὃ *of the soul*  
 λέγεται φιλοτοιοῦτος, οἷον ἵππος μὲν τῷ φιλίππῳ, θέαμα  
 δὲ τῷ φιλοθεώρῳ· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ δίκαια τῷ 10  
 11 φιλοδικαίῳ καὶ ὅλως τὰ κατ' ἀρετὴν τῷ φιλαρέτῳ. τοῖς  
 μὲν οὖν πολλοῖς τὰ ἡδέα μάχεται διὰ τὸ μὴ φύσει τοιαῦτ'  
 εἶναι, τοῖς δὲ φιλοκάλοις ἐστὶν ἡδέα τὰ φύσει ἡδέα· τοιαῦται  
 δ' αἱ κατ' ἀρετὴν πράξεις, ὥστε καὶ τούτοις εἰσὶν ἡδέαι καὶ  
 12 καθ' αὐτάς. οὐδὲν δὴ προσδεῖται τῆς ἡδογῆς ὁ βίος αὐτῶν 15  
 ὥσπερ περιάπτου τινός, ἀλλ' ἔχει τὴν ἡδονὴν ἐν ἑαυτῷ.  
 πρὸς τοῖς εἰρημένοις γὰρ οὐδ' ἐστὶν ἀγαθὸς ὁ μὴ χαίρων ταῖς  
 καλαῖς πράξεσιν· οὔτε γὰρ δίκαιον οὐθεὶς ἂν εἴποι τὸν μὴ \*

28. δὴ K<sup>b</sup>  
 αἰτᾶ Syllburg

29. καὶ om. K<sup>b</sup> Γ  
 15. δὲ L<sup>b</sup> Γ

30. σύνφορός K<sup>b</sup>

1099<sup>a</sup> 13. τοι-

- No man can be called good who does not

do his good.

χαίροντα τῷ δικαιοπραγεῖν, οὐτ' ἐλευθέριον τὸν μὴ χαίροντα  
 20 ταῖς ἐλευθερίοις πράξεσιν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.  
 εἰ δ' οὕτω, καθ' αὐτὰς ἂν εἶεν αἱ κατ' ἀρετὴν πράξεις ἡδέϊαι. 13  
 ἀλλὰ μὴν καὶ ἀγαθαί γε καὶ καλαί, καὶ μάλιστα τούτων  
 ἕκαστον, εἶπερ καλῶς κρίνει περὶ αὐτῶν ὁ σπουδαῖος· κρίνει  
 δ' ὡς εἴπομεν. ἄριστον ἄρα καὶ κάλλιστον καὶ ἥδιστον ἢ 14  
 25 εὐδαιμονία, καὶ οὐ διώριστα ταῦτα κατὰ τὸ Δηλιακὸν ἐπί-  
 γραμμα·

κάλλιστον τὸ δικαιοτάτον, λῶστον δ' ὑγιαίνειν·  
 ἥδιστον δὲ πέφυχ' οὐ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν.

ἅπαντα γὰρ ὑπάρχει ταῦτα ταῖς ἀρίστοις ἐνεργείαις· ταύ-  
 30 τας δέ, ἢ μίαν τούτων τὴν ἀρίστην, φάμεν εἶναι τὴν εὐδαι-  
 μονίαν. φαίνεται δ' ὅμως καὶ τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν προσδεο- 15  
 μένη, καθάπερ εἴπομεν· ἀδύνατον γὰρ ἢ οὐ ῥᾶδιον τὰ καλὰ

ἀκωμωστικῶν πράττειν ἀχορήγητοι οἶτα. πολλὰ μὲν γὰρ πράττεται,  
 1099<sup>b</sup> καθάπερ δι' ὀργάνων, διὰ φίλων καὶ πλούτου καὶ πολιτικῆς *cast a ekh*  
 δυνάμεως· ἐρίων δὲ τητῶμενοι ῥυπαίνουσι τὸ μακάριον, οἷοι 16 *om.*  
 εὐγενείας εὐτεκνίας κάλλους· οὐ πάντῃ γὰρ εὐδαιμονικὸς ὁ  
 τὴν ιδέαν παναίσχυς ἢ δυσγενῆς ἢ μονώτης καὶ ἄτεκνος,  
 5 ἔτι δ' ἴσως ἦττον, εἴ τῳ πάγκακοι παῖδες εἶεν ἢ φίλοι, ἢ  
 ἀγαθοὶ οἶντες τεθιᾶσιν. καθάπερ οὖν εἴπομεν, εἴκοι προσδεῖ- 17  
 σθαι καὶ τῆς τοιαύτης ἐνημερίας· ὅθεν εἰς ταῦτ' ἀττόουσι  
 εἶνοι τὴν εὐτυχίαν τῇ εὐδαιμονίᾳ, ἕτεροι δὲ τὴν ἀρετὴν. *eg. m. s.*

10 "Ὅθεν καὶ ἀπορεῖται πότερόν ἐστι μαθητὸν ἢ ἐπιστὸν ἢ καὶ IX.  
 10 ἄλλως πῶς ἀσκητόν, ἢ κατὰ τινα θεῖαν μοῖραν ἢ καὶ διὰ τύχην  
 παραγίνεται. εἰ μὲν οὖν καὶ ἄλλο τί ἐστι θεῶν δώρημα ἀν- 2  
 θρώποις, εὐλογον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν θεόσδοτον εἶναι, καὶ  
 μάλιστα τῶν ἀνθρωπίνων ὄσφ βέλτιστον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν 3

22. καλαί γε καὶ ἀγαθαί L<sup>b</sup> 1099<sup>b</sup> 1. διὰ] καὶ διὰ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 3. οὐ  
 πάντῃ] οὐδαμῶς K<sup>b</sup> 5. ἢ post φίλοι om. K<sup>b</sup> 9. καὶ post ἢ om. L<sup>b</sup> Γ



How can by anticipation in a way.

v. for Theology

ἴσως ἄλλης ἢ εἴη σκέλεως οἰκειότερον, φαίνεται δὲ κἂν εἰ  
 μὴ θεόπεμπτός ἐστιν ἀλλὰ δι' ἀρετὴν καὶ τινα μάθησιν ἢ  
 ἄσκησιν παραγίνεται, τῶν θειοτάτων εἶναι· τὸ γὰρ τῆς ἀρε-  
 τῆς ἄθλον καὶ τέλος ἄριστον εἶναι φαίνεται καὶ θεῶν τι καὶ  
 4 μακάριον. | εἴη δ' ἂν καὶ πολύκουρον δυνατὸν γὰρ ὑπάρξαι  
 πᾶσι τοῖς μὴ πεπηρωμένοις πρὸς ἀρετὴν διὰ τινος μαθήσεως  
 5 καὶ ἐπιμελείας. εἰ δ' ἐστὶν οὕτω βέλτιον ἢ τὸ διὰ τύχην εὐ-  
 6 δαιμονεῖν, εὐλογον ἔχειν οὕτως, εἴπερ τὰ κατὰ φύσιν ὡς  
 οἴον τε κάλλιστα ἔχειν, οὕτω πέφυκεν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ κατὰ  
 7 τέχνην καὶ πάσαις αἰτίαις καὶ μάλιστα (τὰ) κατὰ τὴν ἀρίστην. οἰεῖται  
 τὸ δὲ μέγιστον καὶ κάλλιστον ἐπιτρέψαι τύχην λίαν πλην (ἢ ἄλλο - αὐτοῦ)  
 8 μελὲς ἂν εἴη. συμφανὲς δ' ἐστὶ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τὸ ζητού-  
 9 μενον εἶρηται γὰρ ψυχῆς ἐνέργεια κατ' ἀρετὴν ποιά τις.  
 τῶν δὲ λοιπῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ὑπάρχειν ἀναγκαῖον, τὰ δὲ  
 10 συνεργᾶ καὶ χρήσιμα πέφυκεν ὀργανικῶς. ὁμολογούμενα  
 δὲ ταῦτ' ἂν εἴη καὶ τοῖς ἐν ἀρχῇ· τὸ γὰρ τῆς πολιτικῆς  
 11 τέλος ἄριστον ἐτίθεμεν, αὕτη δὲ πλείστην ἐπιμέλειαν ποιεῖται  
 τοῦ ποιούς τινος καὶ ἀγαθοῦς τοὺς πολίτας ποιῆσαι καὶ πρακ-  
 12 τικῶν τῶν καλῶν. εἰκότως οὖν οὔτε βούν οὔτε ἵππον οὔτε  
 ἄλλο τῶν ζῶων οὐδὲν εὐδαιμον λέγομεν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν  
 13 οἴον τε κοινοῦν τῆς τοιαύτης ἐνεργείας. διὰ ταύτην δὲ τὴν  
 14 αἰτίαν οὐδὲ παῖς εὐδαίμων ἐστίν· οὕτω γὰρ πρακτικῶς τῶν  
 τοιούτων διὰ τὴν ἡλικίαν· οἱ δὲ λεγόμενοι διὰ τὴν ἐλπίδα  
 15 μακαρίζονται. δεῖ γάρ, ὥσπερ εἶπομεν, καὶ ἀρετῆς τελείας  
 16 καὶ βίου τελείου. πολλὰ γὰρ μεταβολαὶ γίνονται καὶ πα-  
 17 τοῖαι τύχαι κατὰ τὸν βίον, καὶ ἐνδέχεται τὸν μάλιστ' εὐθη-  
 18 ροῦντα μεγάλαις συμφοραῖς περιπεσεῖν ἐπὶ γήρῳ, καθάπερ ἐν  
 τοῖς Τρωικοῖς περὶ Πριάμου μυθεύεται· τὸν δὲ τοιαύταις χρησά-  
 19 μενον τύχαις καὶ τελευτήσαντα ἀθλίως οὐδεὶς εὐδαιμονίζει.

20. τὸ add. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      23. τὰ add. Wilson      1100<sup>a</sup> 8. ἠρωικοῖς L<sup>b</sup> Γ

But those who are called happy are considered happy by reason of their hope of becoming so.

11 Πότερον οὖν οὐδ' ἄλλον οὐδένα ἀνθρώπων εὐδαιμονιστέον X.  
 ἕως ἂν ζῆ, κατὰ Σόλωνα δὲ χρεῶν τέλος ὄραν; εἰ δὲ δὴ καὶ 2  
 τοῖς αὐτοῖς] θετέον οὕτως, ἀρά γε καὶ ἔστιν εὐδαίμων τότε ἐπειδὴν ἀπο-  
 θάνῃ; ἢ τοῦτό γε παντελῶς ἄτοπον, ἄλλως τε καὶ τοῖς λέ-  
 γουσιν ἡμῖν ἐνέργειάν τινα τὴν εὐδαιμονίαν; εἰ δὲ μὴ λέγο- 3  
 15 μιν τὸν τεθνεῶτα εὐδαίμονα, μηδὲ Σόλων τοῦτο βούλεται,  
 ἀλλ' ὅτι τηρικαῦτα ἂν τις ἀσφαλῶς μακαρίσειεν ἄνθρωπον  
 ὡς ἐκτὸς ἤδη τῶν κακῶν ὄντα καὶ τῶν δυστυχημάτων, ἔχει  
 μὲν καὶ τοῦτ' ἀμφισβήτησίν τινα· δοκεῖ γὰρ εἶναί τι τῷ  
 τεθνεῶτι καὶ κακὸν καὶ ἀγαθόν, (εἴπερ καὶ τῷ ζῶντι μὴ  
 20 αἰσθανομένῳ δέ,) οἷον τιμαὶ καὶ ἀτιμῖαι καὶ τέκνων καὶ  
 ὄλως ἀπογόνων εὐπραξία τε καὶ δυστυχία. ἀπορίαν δὲ 4  
 καὶ ταῦτα παρέχει· τῷ γὰρ μακαρίως· βεβιωκότι μέχρι  
 γήρωσ καὶ τελευτήσαντι κατὰ λόγον ἐνδέχεται πολλὰς με-  
 ταβολὰς συμβαίνειν περὶ τοὺς ἐκγόνους, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν  
 25 ἀγαθοὺς εἶναι καὶ τυχεῖν βίου τοῦ κατ' ἀξίαν, τοὺς δ' ἐξ ἐν-  
 ἀντίας· δῆλον δ' ὅτι καὶ τοῖς ἀποστήμασι πρὸς τοὺς γονεῖς  
 X | παντοδαπῶς ἔχειν αὐτοὺς ἐνδέχεται. ἄτοπον δὴ γίνοιτ' ἂν,  
 εἰ συμμεταβάλλοι καὶ ὁ τεθνεὼς καὶ γίνοιτο ὅτε μὲν εὐδαί-  
 30 μων πάλιν δ' ἄθλιος· ἄτοπον δὲ καὶ τὸ μηδὲν μηδ' ἐπὶ 5  
 τινα χρόνον συνικνεῖσθαι τὰ τῶν ἐκγόνων τοῖς γονεῦσιν.  
 ἀλλ' ἐπανιτέον ἐπὶ τὸ πρότερον ἀπορηθέν· τάχα γὰρ ἂν θεω- 6  
ρηθείη καὶ τὸ νῦν ἐπιζητούμενον ἐξ ἐκείνου. εἰ δὴ τὸ τέλος 7  
 ὄραν δεῖ καὶ τότε μακαρίζειν ἕκαστον οὐχ ὡς ὄντα μακάριον  
 ἀλλ' ὅτι πρότερον ἦν, πῶς οὐκ ἄτοπον, εἰ ὅτ' ἔστιν εὐδαί-  
 35 μων, μὴ ἀληθεύεται κατ' αὐτοῦ τὸ ὑπάρχον διὰ τὸ μὴ  
 1100<sup>b</sup> βούλεσθαι τοὺς ζῶντας εὐδαιμονίζειν διὰ τὰς μεταβολὰς,  
 καὶ διὰ τὸ μόνιμόν τι τὴν εὐδαιμονίαν ὑπειληφέναι καὶ  
 μηδαμῶς εὐμετάβολοι, τὰς δὲ τύχας πολλάκις ἀνακυ-

18. τι om. K<sup>b</sup>32. τὸ post δὴ add. K<sup>b</sup>

8 κλείσθαι περὶ τοὺς αὐτοὺς; δῆλον γὰρ ὡς εἰ συνακολουθοῦμεν  
 ταῖς τύχαις, τὸν αὐτὸν εὐδαίμονα καὶ πάλιν ἄθλιον ἐροῦμεν 5  
 πολλάκις, χαμαιλέοντά τινα τὸν εὐδαίμονα ἀποφαίνοντες  
 9 καὶ σαθρῶς ἰδρυμένοι. ἢ τὸ μὲν ταῖς τύχαις ἐπακολουθεῖν  
 οὐδαμῶς ὀρθόν; οὐ γὰρ ἐν ταύταις τὸ εὖ ἢ κακῶς, ἀλλὰ  
 προσδεῖται τούτων ὁ ἀνθρώπινος βίος, καθάπερ εἶπομεν, κύ-  
ριω δ' εἰσὶν αἱ κατ' ἀρετὴν ἐνέργειαι τῆς εὐδαιμονίας, αἱ 10  
 10 δ' ἐναντία τοῦ ἐναντίου. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ τὸ νῦν  
 διαπορηθέν. περὶ οὐδὲν γὰρ οὕτως ὑπάρχει τῶν ἀνθρωπί-  
 νων ἔργων βεβαιότης ὡς περὶ τὰς ἐνεργείας τὰς κατ' ἀρετὴν·  
 μονιμώτεραι γὰρ καὶ τῶν ἐπιστημῶν αὐταὶ δοκοῦσιν εἶναι·  
 τούτων δ' αὐτῶν αἱ τιμιώταται μονιμώτεραι διὰ τὸ μάλι- 15  
 στα καὶ συνεχέστατα καταζῆν ἐν αὐταῖς τοὺς μακαρίους·  
 τοῦτο γὰρ ἔοικεν αἰτίῳ τοῦ μὴ γίνεσθαι περὶ αὐτὰς λήθην.  
 11 ὑπάρξει δὴ τὸ ζητούμενον τῷ εὐδαίμονι, καὶ ἔσται διὰ βίου  
 τσιούτος· αἰεὶ γὰρ ἢ μάλιστα πάντων πράξει καὶ θεωρήσει  
 τὰ κατ' ἀρετὴν, καὶ τὰς τύχας οἴσει κάλλιστα καὶ πάντη 20  
 πάντως ἐμμελῶς ὅ γ' ὡς ἀληθῶς ἀγαθὸς καὶ τετράγωνος  
 12 ἄρευ ψόγου. πολλῶν δὲ γινομένων κατὰ τύχην καὶ διαφε-  
 ρόντων μεγέθει καὶ μικρότητι, τὰ μὲν μικρὰ τῶν εὐτυχη-  
 μάτων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἀντικειμένων, δῆλον ὡς οὐ ποιεῖ  
ρόπην τῆς ζωῆς, τὰ δὲ μεγάλα καὶ πολλὰ γινόμενα μὲν 25  
 εὖ μακαριώτερον τὸν βίον ποιήσει (καὶ γὰρ αὐτὰ συνεπι-  
κοσμεῖν πέφυκεν, καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν καλὴ καὶ σπουδαία  
 γίνεται), ἀνάπαλι δὲ συμβαίνοντα θλίβει καὶ λυμαίνεται  
 τὸ μακάριον· λύπας τε γὰρ ἐπιφέρει καὶ ἐμποδίζει πολ-  
 λαῖς ἐνεργείαις. (ὅμως δὲ καὶ ἐν τούτοις διαλάμπει τὸ κα- 30  
 λόν, ἐπειδὴν φέρη τις εὐκόλως πολλὰς καὶ μεγάλας ἄτυ-

1100<sup>b</sup> 12. ὑπάρχει post 13 ἔργων K<sup>b</sup>  
 μονιμώταται O<sup>b</sup> 16. ταύταις K<sup>b</sup>  
 σπουδαία] βεβαία K<sup>b</sup>

15. τιμιώταται om. pr. K<sup>b</sup>  
 18. δὲ M<sup>b</sup>; δὲ δὴ Γ 27.

χίας, μὴ δι' ἀναληγσίαν, ἀλλὰ γεννάδας ὧν καὶ μεγαλό-  
 ψυχος. εἰ δ' εἰσὶν αἱ ἐνέργειαι κύριαί τῆς ζωῆς, καθάπερ 13  
 εἴπομεν, οὐδέεις ἂν γένοιτο τῶν μακαρίων ἄθλιος· οὐδέποτε  
 35 γὰρ πράξει τὰ μισητὰ καὶ τὰ φαῦλα. τὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς  
 1101<sup>a</sup> ἀγαθὸν καὶ ἔμφρονα πάσας οἰόμεθα τὰς τύχας εὐσχημό-  
ως φέρειν καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀεὶ τὰ κάλλιστα πράτ-  
 τειν, καθάπερ καὶ στρατηγὸν ἀγαθὸν τῷ παρόντι στρατοπέδῳ  
 χρῆσθαι πολεμικώτατα καὶ σκυτοτόμον ἐκ τῶν δοθέντων  
 5 σκυτῶν κάλλιστον ὑπόδημα ποιεῖν· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον  
 καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας ἅπαντας. εἰ δ' οὕτως, ἄθλιος μὲν 14  
 οὐδέποτε γένοιτ' ἂν ὁ εὐδαίμων, οὐ μὴν μακάριός γε, ἂν  
 Πριαμικαῖς τύχαις περιπέσῃ. οὐδὲ δὴ ποικίλος γε καὶ  
 εὐμετάβολος· οὔτε γὰρ ἐκ τῆς εὐδαιμονίας κινηθήσεται ῥα-  
 10 δίως, οὐδ' ὑπὸ τῶν τυχόντων ἀτυχημάτων ἀλλ' ὑπὸ μεγά-  
 λων καὶ πολλῶν, ἐκ τε τῶν τοιούτων οὐκ ἂν γένοιτο πάλιν  
 εὐδαίμων ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' εἴπερ, ἐν πολλῷ τιμὴ καὶ  
 τελείῳ, μεγάλῳ καὶ καλῷ ἐν αὐτῷ γερόμενος ἐπήβολος.  
τί σὺν κωλύει λέγειν εὐδαίμονα τὸν κατ' ἀρετὴν τελείαν 15  
 15 ἐνεργοῦντα καὶ τοῖς ἐκτὸς ἀγαθοῖς ἰκαίως κεχορηγημένοι  
μὴ τὸν τυχόντα χρόνον ἀλλὰ τέλειον βίον; ἢ προσθετέον  
 καὶ βιωσόμενον οὕτω καὶ τελευτήσοιτα κατὰ λόγον; ἐπειδὴ  
 τὸ μέλλον ἀφανὲς ἡμῖν ἐστίν, τὴν εὐδαιμονίαν δὲ τέλος καὶ  
 τέλειον τίθεμεν πάντῃ πάντως. εἰ δ' οὕτω, μακαρίους ἐροῦμεν 16  
 20 τῶν ζώντων οἷς ὑπάρχει καὶ ὑπάρξει τὰ λεχθέντα, μακαρίους  
 δ' ἀνθρώπους. καὶ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ τοσοῦτον διωρίσθω.  
 Τὰς δὲ τῶν ἀπογόνων τύχας καὶ τῶν φίλων ἀπάντων τὸ XI.  
 μὲν μηδοτιοῦν συμβάλλεσθαι | λίαν ἄφιλον φαίνεται καὶ  
 ταῖς δόξαις ἐναντίον· πολλῶν δὲ καὶ παντοίας ἐχόντων δια- 2

33. αἱ om. K<sup>b</sup> 35. τὰ ante φαῦλα om. L<sup>b</sup> 1101<sup>a</sup> S. γε] τε K<sup>b</sup>:  
 om. L<sup>b</sup> 10. οὐδ'] οὐθ' L<sup>b</sup>: οὔτε K<sup>b</sup> 18. ἐστίν add. K<sup>b</sup> 21.  
 δ'] δ' ὡς Γ et fort. Asp.

φορὰς τῶν συμβαινόντων, καὶ τῶν μὲν μᾶλλον συμικρομέ- 25  
ραι τῶν δ' ἦττοι, καθ' ἕκαστον μὲν διαίρει μακρὸν καὶ ἀπέ-  
 ραντον φαίνεται, καθόλου δὲ λεχθὲν καὶ τύπῳ τάχ' ἂν  
 3 ἱκανῶς ἔχοι. εἰ δὴ, καθάπερ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀτυχη-  
 μάτων τὰ μὲν ἔχει τι βρίθος καὶ ῥοπήν πρὸς τὸν βίον τὰ  
 δ' ἐλαφροτέροις ἔοικει, οὕτω καὶ τὰ περὶ τοὺς φίλους ὁμοίως 30  
 4 ἅπαντας, διαφέρει δὲ τῶν παθῶν ἕκαστον περὶ ζῶντας ἢ  
 τελευτήσαντας συμζαίνειν πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ παράνομα  
 καὶ δεινὰ προῦπάρχει ἐν ταῖς τραγωδίαις ἢ πράττεσθαι.  
 5 συλλογιστέοι δὲ καὶ ταύτην τὴν διαφορὰν. μᾶλλον δ' ἴσως  
 τὸ διαπορεῖσθαι περὶ τοὺς κεκμηκότας εἴ τις ἀγαθοῦ κοινω- 35  
 ρούσιν ἢ τῶν ἀντικειμένων. ἔοικε γὰρ ἐκ τούτων εἰ καὶ δικρεῖ- 1101<sup>b</sup>  
 ται πρὸς αὐτοὺς ὅτιοῦν, εἴτ' ἀγαθὸν εἶτε τούναντίοι, ἀφανρόν  
 τι καὶ μικρὸν ἢ ἀπλῶς ἢ ἐκείνοις εἶναι, εἰ δὲ μή, τοσοῦτόν  
 γε καὶ τοιοῦτον ὥστε μὴ ποιεῖν εὐδαίμονας τοὺς μὴ ὄντας  
 6 μηδὲ τοὺς ὄντας ἀφαιρεῖσθαι τὸ μακάριον. συμβάλλεσθαι 5  
 μὲν οὖν τι φαίνονται τοῖς κεκμηκόσιν αἱ εὐπραξίαι τῶν φί-  
 λων, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ δυσπραξίαι, τοιαῦτα δὲ καὶ τηλι-  
καῦτα ὥστε μήτε τοὺς εὐδαίμονας μὴ εὐδαίμονας ποιεῖν μήτ'  
 ἄλλο τῶν τοιούτων μηδέν.

XII. Διωρισμένων δὲ τούτων ἐπισκεψώμεθα περὶ τῆς εὐδαι- 12  
 μονίας πότερα τῶν ἐπαιετῶν ἐστὶν ἢ μᾶλλον τῶν τιμίων  
 2 δῆλον γὰρ ὅτι τῶν γε δυνάμεων οὐκ ἔστιν. φαίνεται δὲ πᾶν  
 τὸ ἐπαιετὸν τῷ ποιόν τι εἶναι καὶ πρὸς τι πῶς ἔχειν ἐπαι-  
 νεῖσθαι· τὸν γὰρ δίκαιον καὶ τὸν ἀνδρείον καὶ ὅλως τὸν  
 ἀγαθόν τε καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦμεν διὰ τὰς πράξεις καὶ τὰ 15  
 ἔργα, καὶ τὸν ἰσχυρὸν δὲ καὶ τὸν ὀρομικὸν καὶ τῶν ἄλλων  
 ἕκαστον τῷ ποιόν τινα πεφυκέναι καὶ ἔχειν πῶς πρὸς ἀγα-  
 3 θόν τι καὶ σπουδαῖον. δῆλον δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν περὶ τοὺς

34. ταύτη L<sup>b</sup> Γ 1101<sup>b</sup> 2. φλαῦρόν K<sup>b</sup>: fort. ἀμαυρόν 15. τε  
 add. K<sup>b</sup> τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 16. δὲ add. K<sup>b</sup>

θεοὺς ἐπαίνων· γελοῖοι γὰρ φαίνονται πρὸς ἡμᾶς ἀναφερό-  
 20 μενοι, τοῦτο δὲ συμβαίνει διὰ τὸ γίνεσθαι τοὺς ἐπαίνους δι'  
 ἀναφορᾶς, ὡσπερ εἶπομεν. εἰ δ' ἐστὶν ὁ ἔπαινος τῶν τοιού- 4  
 των, δῆλον ὅτι τῶν ἀρίστων οὐκ ἔστιν ἔπαινος, ἀλλὰ μεῖζόν  
 τι καὶ βέλτιον, καθάπερ καὶ φαίνεται· τοὺς τε γὰρ θεοὺς  
 μακαρίζομεν καὶ εὐδαιμονίζομεν καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς θειο-  
 25 τάτους [μακαρίζομεν]. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἀγαθῶν· οὐδεὶς  
 γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν ἐπαινεῖ καθάπερ τὸ δίκαιον, ἀλλ' ὡς  
 θεϊοτέρον τι καὶ βέλτιον μακαρίζει. δοκεῖ δὲ καὶ Εὐδόξος 5  
 καλῶς συνηγορῆσαι περὶ τῶν ἀριστείων τῇ ἡδονῇ· τὸ γὰρ μὴ  
 ἐπαινεῖσθαι τῶν ἀγαθῶν οὐσαν μὴνύειν ᾤετο ὅτι κρείττον' ἐστι  
 30 τῶν ἐπαινετῶν, τοιοῦτον δ' εἶναι τὸν θεὸν καὶ τὰγαθόν· πρὸς  
 ταῦτα γὰρ καὶ τᾶλλα ἀναφέρεσθαι. ὁ μὲν γὰρ ἔπαινος 6  
 τῆς ἀρετῆς· πρακτικοὶ γὰρ τῶν καλῶν ἀπὸ ταύτης· τὰ δ'  
 ἐγκώμια τῶν ἔργων ὁμοίως καὶ τῶν σωματικῶν καὶ τῶν  
 ψυχικῶν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως οἰκειότερον ἐξακριβοῦν γ  
 35 τοῖς περὶ τὰ ἐγκώμια πεπονημένοις ἡμῖν δὲ δῆλον ἐκ τῶν  
 1102<sup>a</sup> εἰρημένων ὅτι ἐστὶν ἡ εὐδαιμονία τῶν τιμίων καὶ τελείων.  
 ἔοικε δ' οὕτως ἔχειν καὶ διὰ τὸ εἶναι ἀρχή· ταύτης γὰρ 8  
 χάριν τὰ λοιπὰ πάντα πάντες πράττομεν, τὴν ἀρχὴν δὲ  
 καὶ τὸ αἴτιον τῶν ἀγαθῶν τίμιόν τι καὶ θεῖον τίθεμεν.  
 13 Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἡ εὐδαιμονία ψυχῆς ἐνέργειά τις κατ' XIII.  
 ἀρετὴν τελείαν, περὶ ἀρετῆς ἐπισκεπτέον ἂν εἴη· τάχα γὰρ 2  
 οὕτως ἂν βέλτιον καὶ περὶ τῆς εὐδαιμονίας θεωρήσασθαι. δοκεῖ 2  
 δὲ καὶ ὁ κατ' ἀλήθειαν πολιτικός περὶ ταύτην μάλιστα πεπο-  
 νῆσθαι· βούλεται γὰρ τοὺς πολίτας ἀγαθοὺς ποιεῖν καὶ τῶν  
 10 νόμων ὑπηκόους. παράδειγμα δὲ τούτων ἔχομεν τοὺς Κρητῶν 3  
 καὶ Λακεδαιμονίων νομοθέτας, καὶ εἴ τινες ἕτεροι τοιοῦτοι

25. μακαρίζομεν seclusi (auctore Susemihlio)

26. τὸ om. pr. K<sup>b</sup>29. κρείττων K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 1102<sup>a</sup> 5. εἰ L<sup>b</sup> Γ6. ἂν εἴη add. K<sup>b</sup> Asp.9. ἀγαθοὺς τοὺς πολίτας K<sup>b</sup>

4 γεγένηται. εἰ δὲ τῆς πολιτικῆς ἐστὶν ἡ σκέψις αὕτη, δῆλοι  
 5 ὅτι γίνονται ἂν ἡ ζήτησις κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς προαίρεσιν. περὶ  
 ἀρετῆς δὲ ἐπισκεπτέον ἀνθρωπίνης δῆλοι ὅτι· καὶ γὰρ τὰ γα-  
 6 θοὶ ἀνθρώπινον ἐζητοῦμεν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἀνθρωπίνην. 15  
 6 ἀρετὴν δὲ λέγομεν ἀνθρωπίνην οὐ τὴν τοῦ σώματος ἀλλὰ τὴν  
 τῆς ψυχῆς· καὶ τὴν εὐδαιμονίαν δὲ ψυχῆς ἐνέργειαν λέ-  
 7 γομεν. εἰ δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, δῆλοι ὅτι δεῖ τὸν πολιτικὸν  
 εἰδέναι πῶς τὰ περὶ ψυχῆς, ὥσπερ καὶ τὸν ὀφθαλμοὺς θε-  
 8 ραπεύσοντα καὶ πᾶν (τὸ) σῶμα, καὶ μᾶλλον ὅσῳ τιμιώτερα 20  
 καὶ βελτίων ἢ πολιτικῆ τῆς ἰατρικῆς· τῶν δ' ἰατρῶν οἱ χι-  
ρίειντες πολλὰ πραγματεύονται περὶ τὴν τοῦ σώματος γνῶ-  
 9 σιν. θεωρητέον δὴ καὶ τῷ πολιτικῷ περὶ ψυχῆς, θεωρητέον  
 δὲ τούτων χάριν, καὶ ἐφ' ὅσον ἰκανῶς ἔχει πρὸς τὰ ζητού-  
 10 μενα· τὸ γὰρ ἐπὶ πλείον ἐξακριβοῦν ἐργωδέστερον ἴσως ἐστὶ 25 λαβόντων  
 τῶν προκειμένων. λέγεται δὲ περὶ αὐτῆς καὶ ἐν τοῖς ἐξω- οἰσιν  
περικοῖς λόγοις ἀρκοῦντως ἕνια, καὶ χρηστέον αὐτοῖς· οἷον τὸ  
 11 μὲν ἄλογον αὐτῆς εἶναι, τὸ δὲ λόγον ἔχον. ταῦτα δὲ πό-  
 12 τερον διώριστα καθάπερ τὰ τοῦ σώματος μόρια καὶ πᾶν τὸ  
μεριστόν, ἢ τῷ λόγῳ δύο ἐστὶν (ἀχώριστα πεφυκότα) καθάπερ 30  
 ἐν τῇ περιφερείᾳ τὸ κυρτὸν καὶ τὸ κοῖλον, οὐθὲν διαφέρει  
 11 πρὸς τὸ παρόν. τοῦ ἀλόγου δὲ τὸ μὲν ἔοικε κοινῶ καὶ φυ-  
τικῷ, λέγω δὲ τὸ αἴτιον τοῦ τρέφεσθαι καὶ αὔξεσθαι· τὴν  
 τοιαύτην γὰρ δύναμιν τῆς ψυχῆς ἐν ἅπασιν τοῖς τρεφομέ-  
 νοις θεῖη τις ἂν καὶ ἐν τοῖς ἐμβρύοις, τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην 1102  
 12 καὶ ἐν τοῖς τελείοις· εὐλογώτερον γὰρ ἢ ἄλλην τιμᾶ. ταύ-  
 τῆς μὲν οὖν κοινῆς ἀρετῆς καὶ οὐκ ἀνθρωπίνης φαίνεται· δο-  
 κεῖ γὰρ ἐν τοῖς ὕπνοις ἐνεργεῖν μάλιστα τὸ μόριον τοῦτο καὶ

13. γίνονται' K<sup>b</sup>: γένοιτ' vulg. 16. ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ K<sup>b</sup> 19. ψυχῆς  
 K<sup>b</sup>: ψυχῆν vulg. θεραπεύοντα K<sup>b</sup> Γ 20. τὸ add. Ramsauer  
 21. τῶν δ' ἰατρῶν] καὶ τῶν ἰατρῶν δ' L<sup>b</sup> Γ 26. δὲ] δὲ καὶ K<sup>b</sup>  
 1102<sup>b</sup> 3. ἀνθρωπικῆ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

5 ἡ δύναμις αὕτη, ὁ δ' ἀγαθὸς καὶ κακὸς ἥκιστα διάδηλοι καθ'  
 ὕπνον (ὅθεν φασὶν οὐδὲν διαφέρειν τὸ ἥμισυ τοῦ βίου τοὺς  
 εὐδαίμονας τῶν ἀθλίων· συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰκότως· ἀργία 13  
 γάρ ἐστιν ὁ ὕπνος τῆς ψυχῆς ἢ λέγεται σπουδαία καὶ φαύλη),  
 πλὴν εἰ μὴ κατὰ μικρὸν καὶ διεκροῦνται τινες τῶν κιυήσεων,  
 10 καὶ ταύτῃ βελτίω γίνεται τὰ φαντάσματα τῶν ἐπιεικῶν ἢ τῶν  
τυχόντων. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλις, καὶ τὸ θρεπτικὸν 14  
 ἑατέον, ἐπειδὴ τῆς ἀνθρωπικῆς ἀρετῆς ἄμοιρον πέφυκεν.  
 ἔοικε δὲ καὶ ἄλλη τις φύσις τῆς ψυχῆς ἄλογος εἶναι, με- 15  
 τέχουσα μέντοι πῆ λόγου. τοῦ γὰρ ἐγκρατοῦς καὶ ἀκρατοῦς τὸν  
 15 λόγον καὶ τῆς ψυχῆς τὸ λόγον ἔχον ἐπαινοῦμεν· ὀρθῶς γὰρ  
 καὶ ἐπὶ τὰ βέλτιστα παρακαλεῖ· φαίνεται δ' ἐν αὐτοῖς  
 καὶ ἄλλο τι παρὰ τὸν λόγον πεφυκός, ὃ μάχεται καὶ  
 ἀντιτείνει τῷ λόγῳ. ἀτεχνῶς γὰρ καθάπερ τὰ παραδελυ-  
μένα τοῦ σώματος μόρια εἰς τὰ δεξιὰ προαιρουμένων κινήσαι  
 20 τοῦναντίον εἰς τὰ ἀριστερὰ παραφέρεται, καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς  
 οὕτως· ἐπὶ τὰναντία γὰρ αἱ ὀρμαὶ τῶν ἀκρατῶν. ἀλλ' ἐν 16  
 τοῖς σώμασι μὲν ὀρῶμεν τὸ παραφερόμενον, ἐπὶ δὲ τῆς ψυ-  
 χῆς οὐχ ὀρῶμεν. ἴσως δ' οὐδὲν ἦττον καὶ ἐν τῇ ψυχῇ νομι-  
 στέον εἶναι τι παρὰ τὸν λόγον, ἐναντιούμενον τούτῳ καὶ ἀντι-  
 25 βαίνον. πῶς δ' ἕτερον, οὐδὲν διαφέρει. λόγου δὲ καὶ τοῦτο 17  
 φαίνεται μετέχειν, ὥσπερ εἶπομεν· πειθαρχεῖ γοῦν τῷ λόγῳ  
 τὸ τοῦ ἐγκρατοῦς—ἐτι δ' ἴσως εὐηκοώτερόν ἐστι τὸ τοῦ σώ-  
 φρονος καὶ ἀνδρείου· πάντα γὰρ ὁμοφωνεῖ τῷ λόγῳ. φαίνεται 18  
 δὴ καὶ τὸ ἄλογον διττόν. τὸ μὲν γὰρ φυτικὸν οὐδαμῶς κοινο-  
 30 νεῖ λόγον, τὸ δ' ἐπιθυμητικὸν καὶ ὅλως ὀρεκτικὸν μετέχει  
 πῶς, ἢ κατήκοόν ἐστιν αὐτοῦ καὶ πειθαρχικόν· οὕτω δὴ καὶ  
 τοῦ πατρὸς καὶ τῶν φίλων φάμεν ἔχειν λόγον, καὶ οὐχ

9. εἰ μὴ M<sup>b</sup> Asp.: εἴ πῃ vulg. καὶ add. K<sup>b</sup> 14. μέντοι] μέν L<sup>b</sup>  
 M<sup>b</sup> Γ ἀκρατοῦς καὶ ἐγκρατοῦς K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 17. μάχεται L<sup>b</sup> Γ: μά-  
 χεται τε K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 22. μὲν om. K<sup>b</sup> 27. τὸ prius om. K<sup>b</sup>



ὡσπερ τῶν μαθηματικῶν. ὅτι δὲ πείθεται πως ὑπὸ λόγου  
 τὸ ἄλογον, μηνύει καὶ ἡ νουθέτησις καὶ πᾶσα ἐπιτίμησις τε  
 1<sup>α</sup> καὶ παράκλησις. εἰ δὲ χρῆ καὶ τοῦτο φάται λόγον ἔχειν. 1103<sup>α</sup>  
 αὐτὸν ἔσται καὶ τὸ λόγον ἔχον, τὸ μὲν κυρίως καὶ ἐν αὐτῷ,  
 τὸ δ' ὡσπερ τοῦ πατρὸς ἀκουστικόν τι. διορίζεται δὲ καὶ ἡ  
 ἀρετὴ κατὰ τὴν διαφορὰν ταύτην· λέγομεν γὰρ αὐτῶν τὰς  
 μὲν διανοητικὰς τὰς δὲ ἠθικὰς, σοφίαι μὲν καὶ σύρσις 5  
 καὶ φρόνησις διανοητικὰς, ἐλευθεριότητα δὲ καὶ σωφροσύνην  
 ἠθικὰς. λέγοντες γὰρ περὶ τοῦ ἥθους οὐ λέγομεν ὅτι σοφὸς ἢ  
 συνετὸς ἀλλ' ὅτι πρᾶος ἢ σώφρων· ἐπαινοῦμεν δὲ καὶ τὸν  
 σοφὸν κατὰ τὴν ἕξιμ' τῶν ἕξεων δὲ τὰς ἐπαινετὰς ἀρετὰς  
 λέγομεν. 10

## B.

Διτῆς δὴ τῆς ἀρετῆς οὔσης, τῆς μὲν διανοητικῆς τῆς  
 δὲ ἠθικῆς, ἡ μὲν διανοητικὴ τὸ πλεῖον ἐκ διδασκαλίας ἔχει 15  
 καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν αὔξησιν, διόπερ ἐμπειρίας δεῖται  
 καὶ χρόνου, ἡ δ' ἠθικὴ ἐξ ἔθους περιγίνεται. ὅθει καὶ τοῦνομα  
 2 ἔσχηκε μικρὸν παρεκκλίνειν ἀπὸ τοῦ ἔθους. ἐξ οὗ καὶ δῆλον  
 ὅτι οὐδεμία τῶν ἠθικῶν ἀρετῶν φύσει ἡμῖν ἐγγίνεται· οὐθὲν  
 γὰρ τῶν φύσει ὄντων ἄλλως ἐθίζεται, οἷον ὁ λίθος φύσει 20  
 κάτω φερόμενος οὐκ ἂν ἐθισθεῖν ἄνω φέρεσθαι, οὐδ' ἂν μυ-  
 ριάκις αὐτὸν ἐθίξῃ τις ἄνω ῥιπτῶν, οὐδὲ τὸ πῦρ κάτω, οὐδ'  
 3 ἄλλο οὐδὲν τῶν ἄλλως πεφυκότων ἄλλως ἂν ἐθισθεῖν. οὐτ'  
 ἄρα φύσει οὔτε παρὰ φύσιν ἐγγίνονται αἱ ἀρεταί, ἀλλὰ  
 πεφυκόσι μὲν ἡμῖν δέξασθαι αὐτάς, τελειομένοις δὲ διὰ τοῦ 25  
 4 ἔθους. ἔτι ὅσα μὲν φύσει ἡμῖν παραγίνεται, τὰς δυνάμεις

34. πᾶσα] πᾶσα ἢ K<sup>b</sup>1103<sup>a</sup> 3. τι om. K<sup>b</sup>7. ἢ] καὶ K<sup>b</sup> Γ

14. δὴ Susemihl: δὲ codd.

15. πλεῖστον M<sup>b</sup> Γ

18. παρεγ-

κλίνον K<sup>b</sup>22. αὐτὸν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

moral virtue does not come by habit  
 or against nature.

τούτων πρότερον κομιζόμεθα, ὕστερον δὲ τὰς ἐνεργείας ἀποδί-  
 δομεν\* (ὅπερ ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων δῆλον· οὐ γὰρ ἐκ τοῦ πολ-  
 λάκις ἰδεῖν ἢ πολλάκις ἀκοῦσαι τὰς αἰσθήσεις ἐλάβομεν,  
 30 ἄλλ' ἀνάπαλιν ἔχοντες ἐχρησάμεθα, οὐ χρησάμενοι ἔσχο-  
 μεν)· τὰς δ' ἀρετὰς λαμβάνομεν ἐνεργήσαντες πρότερον,  
 ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν· ἃ γὰρ δεῖ μαθόντας  
 ποιεῖν, ταῦτα ποιοῦντες μαθάνομεν, οἷον οἰκοδομοῦντες οἰκο-  
 δόμοι γίνονται καὶ κιθαρίζοντες κιθαρισταί· οὕτω δὴ καὶ τὰ  
 1103<sup>b</sup> μὲν δίκαια πράττοντες δίκαιοι γινόμεθα, τὰ δὲ σῶφρονα  
 σῶφρονες, τὰ δ' ἀνδρεία ἀνδρείοι. μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ γινώ- 5  
 μενον ἐν ταῖς πόλεσιν· οἱ γὰρ νομοθέται τοὺς πολίτας ἐθί-  
 ζοντες ποιοῦσιν ἀγαθοὺς, καὶ τὸ μὲν βούλημα παντὸς νομο-  
 5 θέτου τοῦτ' ἐστίν, ὅσοι δὲ μὴ εὖ αὐτὸ ποιοῦσιν ἀμαρτάνουσι,  
 καὶ διαφέρει τούτῳ πολιτεία πολιτείας ἀγαθῆ φαύλης. ἔτι 6  
 ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται πᾶσα ἀρετὴ  
 καὶ φθείρεται, ὁμοίως δὲ καὶ τέχνη· ἐκ γὰρ τοῦ κιθαρίζειν  
 καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ γίνονται κιθαρισταί. ἀνάλογον  
 10 δὲ καὶ οἰκοδόμοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ  
 εὖ οἰκοδομεῖν ἀγαθοὶ οἰκοδόμοι ἔσονται, ἐκ δὲ τοῦ κακῶς  
 κακοί. εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοῦ διδάξοντος, 7  
 ἀλλὰ πάντες ἂν ἐγίνοντο ἀγαθοὶ ἢ κακοί. οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ  
 τῶν ἀρετῶν ἔχει· πράττοντες γὰρ τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι  
 15 τοῖς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους γινόμεθα οἱ μὲν δίκαιοι οἱ δὲ ἄδι-  
 κοί, πράττοντες δὲ τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς καὶ ἐθιζόμενοι φοβεῖ-  
 σθαι ἢ θαρρεῖν οἱ μὲν ἀνδρείοι οἱ δὲ δειλοί. ὁμοίως δὲ καὶ  
 τὰ περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔχει καὶ τὰ περὶ τὰς ὀργάς· οἱ μὲν  
 γὰρ σῶφρονες καὶ πρᾶοι γίνονται, οἱ δ' ἀκόλαστοι καὶ ὀρ-  
 20 γίλοι, οἱ μὲν ἐκ τοῦ οὕτως ἐν αὐτοῖς ἀναστρέφεισθαι, οἱ δὲ

34. δὴ L<sup>b</sup>: δὲ vulg.1103<sup>b</sup> 5. αὐτὰ K<sup>b</sup> Γ

7. καὶ ante γίνεται

om. K<sup>b</sup> Asp.

9. οἱ fort. secludendum

κακοὶ K<sup>b</sup>: οἱ κακοὶ vulg.17. ἢ om. K<sup>b</sup>

is. does not use why an act leads to reproduce  
 self.

ἐκ τοῦ οὕτως. καὶ ἐνὶ δὴ λόγῳ ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ  
 8 ἔξεις γίνονται. διὸ δεῖ τὰς ἐνεργείας ποιῶν ἀποδιόδου \*  
 κατὰ γὰρ τὰς τούτων διαφορὰς ἀκολουθοῦσιν αἱ ἔξεις. οὐ  
 μικρὸν οὖν διαφέρει τὸ οὕτως ἢ οὕτως εὐθὺς ἐκ νέων ἐθίζεσθαι,  
 ἀλλὰ πάμπολυ, μᾶλλον δὲ τὸ πᾶν. 25

II. Ἐπεὶ οὖν ἡ παροῦσα πραγματεία οὐ θεωρίας ἐνεκά 2  
 ἐστὶν ὡσπερ αἱ ἄλλαι (οὐ γὰρ ἵνα εἰδῶμεν τί ἐστὶν ἡ ἀρετὴ  
 σκεπτόμεθα, ἀλλ' ἵνα ἀγαθοὶ γενώμεθα, ἐπεὶ οὐδὲν ἂν ἦν  
 ὄφελος αὐτῆς)\* ἀναγκαῖον ἐπισκέψασθαι τὰ περὶ τὰς  
 πράξεις, πῶς πρακτέον αὐτάς· αὐταὶ γὰρ εἰσι κύρια καὶ 30  
 2 τοῦ ποιῶνς γεῖσθαι τὰς ἔξεις, καθάπερ εἰρήκαμεν. τὸ μὲν οὖν  
 κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον πράττειν κοινὸν καὶ ὑποκείσθω—ρήθη-  
 σεται δ' ὕστερον περὶ αὐτοῦ, καὶ τί ἐστὶν ὁ ὀρθὸς λόγος,  
 3 καὶ πῶς ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας ἀρετάς. ἐκεῖνο δὲ προδιο-  
μολογείσθω, ὅτι πᾶς ὁ περὶ τῶν πρακτῶν λόγος τύπῳ 1104<sup>a</sup>  
 καὶ οὐκ ἀκριβῶς ὀφείλει λέγεσθαι, ὡσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς  
 εἶπομεν ὅτι κατὰ τὴν ἕλην οἱ λόγοι ἀπαιτητοί· τὰ δ' ἐν  
 ταῖς πράξεσι καὶ τὰ συμφέροντα οὐδὲν ἐστηκός\* ἔχει, ὡσ-  
 4 περ οὐδὲ τὰ ὑγιεινά. τοιοῦτου δ' οἷτος τοῦ καθόλου λόγου, 5  
 ἔτι μᾶλλον ὁ περὶ τῶν καθ' ἕκαστα λόγος οὐκ ἔχει τὰκρι-  
 βές· οὔτε γὰρ ὑπὸ τέχνην οὔθ' ὑπὸ παρραγγελίαν κουδερμίαν  
πίπτει, δεῖ δ' αὐτοὺς ἀεὶ τοὺς πράττοντας τὰ πρὸς τὸν και-  
ρὸν σκοπεῖν, ὡσπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς ἔχει καὶ τῆς  
 5 κυβερνητικῆς. ἀλλὰ καίπερ οἷτος τοιοῦτου τοῦ παρόντος 10  
 6 λόγου πειρατέον βοηθεῖν. πρῶτον οὖν τοῦτο θεωρητέον, ὅτι  
 τὰ τοιαῦτα πέφυκεν ὑπ' ἐνδείας καὶ ὑπερβολῆς φθειρε-  
 σθαι, (δεῖ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀφανῶν τοῖς φανεροῖς μαρτυρίοις

κτ  
αση

— ἡσθητικῶν

— ἡσθητικῶν

obscure  
definit

24. εὐθέως K<sup>b</sup> 27. τί ἐστὶν ἡ ἀρετὴ] ἡ ἀρετὴ τί K<sup>b</sup> 28. γι-  
 νώμεθα M<sup>b</sup> 29. ἐπισκέψασθαι L<sup>b</sup>: ἦν σκέψασθαι K<sup>b</sup>: ἐστὶ σκέψασθαι  
 Γ: ἂν εἴη σκέψασθαι M<sup>b</sup> 33. ὁ om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 1104<sup>a</sup> 1. πρακτέων  
 K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 8. περὶ K<sup>b</sup>

\* Aristotle has his aim is eminently practical

χρήσθαι) ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ὑγείας ὀρώμεν  
 15 <sup>μαεβ</sup> τὰ τε γὰρ ὑπερβάλλοντα γυμνάσια καὶ τὰ ἐλλείποντα  
 φθείρει τὴν ἰσχύν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ποτὰ καὶ τὰ σιτία  
 πλείω καὶ ἐλάττω γινόμενα φθείρει τὴν ὑγίειαν, τὰ δὲ  
 σύμμετρα καὶ ποιεῖ καὶ αὖξει καὶ σφίξει. οὕτως οὖν καὶ 7  
 ἐπὶ σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας ἔχει καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν.  
 20 ὅ τε γὰρ πάντα φεύγων καὶ φοβούμενος καὶ μηδὲν ὑπο-  
 μένων δειλὸς γίνεται, ὅ τε μηδὲν ὄλως φοβούμενος ἀλλὰ  
 πρὸς πάντα βαδίζων θρασύς· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ μὲν πά-  
 σης ἡδονῆς ἀπολαύων καὶ μηδεμιᾶς ἀπεχόμενος ἀκόλα-  
 στος, ὁ δὲ πᾶσαν φεύγων, ὥσπερ οἱ ἄγροικοι, ἀναίσθητός  
 25 τῖς· φθείρεται δὴ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία ὑπὸ τῆς  
 ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως, ὑπὸ δὲ τῆς μεσότητος σφί-  
 ζεται. ἀλλ' οὐ μόνον αἱ γενέσεις καὶ αὐξήσεις καὶ αἱ 8  
 φθοραὶ ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γίνονται, ἀλλὰ  
 καὶ αἱ ἐνέργειαι ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔσονται· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν  
 30 ἄλλων τῶν φανερωτέρων οὕτως ἔχει, οἷον ἐπὶ τῆς ἰσχύος·  
 γίνεται γὰρ ἐκ τοῦ πολλὴν τροφήν λαμβάνειν καὶ πολ-  
 λούς πόνους ὑπομένειν, καὶ μάλιστα ἂν δύναται αὐτὰ ποιεῖν·  
 ὁ ἰσχυρός. οὕτω δ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν· ἔκ τε γὰρ 9  
 τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἡδονῶν γινόμεθα σώφρονες, καὶ γενό-  
 35 μενοι μάλιστα δυνάμεθα ἀπέχεσθαι αὐτῶν· ὁμοίως δὲ  
 1104<sup>b</sup> καὶ ἐπὶ τῆς ἀνδρείας· ἐθιζόμενοι γὰρ καταφρονεῖν τῶν φο-  
 βερῶν καὶ ὑπομένειν αὐτὰ γινόμεθα ἀνδρείοι, καὶ γενό-  
 10 <sup>kest</sup> μενοι μάλιστα δυνησόμεθα ὑπομένειν τὰ φοβερὰ. Σημεῖον III.  
 δὲ δεῖ ποιεῖσθαι τῶν ἕξεων τὴν ἐπιγυομένην ἡδονὴν ἢ λύ-  
 5 πην τοῖς ἔργοις· ὁ μὲν γὰρ ἀπεχόμενος τῶν σωματικῶν  
 ἡδονῶν καὶ αὐτῷ τούτῳ χαίρων σώφρων, ὁ δ' ἀχθόμενος

19. ἄλλων om. K<sup>b</sup>24. πᾶσαν K<sup>b</sup>: πάσας vulg.

25. δὴ scripsi:

δὲ ἢ K<sup>b</sup>: γὰρ ἢ vulg.29. αἱ om. K<sup>b</sup> Asp.

32. ἂν δύναται αὐτὰ

marg. K<sup>b</sup>: ἂ δύναται αὐτὰ pr. K<sup>b</sup>: δύναται ταῦτα vulg.

good man does good actions with pleasure.

from childhood to like and dislike a night.

ἀκόλαστος, καὶ ὁ μὲν ὑπομένων τὰ δεινὰ καὶ χαίρων ἢ  
 μὴ λυπούμενός γε ἀνδρείος, ὁ δὲ λυπούμενος θειλός. περὶ  
 ἡδονὰς γὰρ καὶ λύπας ἐστὶν ἡ ἠθικὴ ἀρετὴ· διὰ μὲν γὰρ  
 τὴν ἡδονὴν τὰ φαῦλα πράττομεν, διὰ δὲ τὴν λύπην τῶν 10  
 2 καλῶν ἀπεχόμεθα. διὸ δεῖ ἡχθαί πῶς εὐθὺς ἐκ νέου, ὡς  
 ὁ Πλάτων φησίν, ὥστε χαίρειν τε καὶ λυπεῖσθαι οἷς δεῖ·  
 3 ἢ γὰρ ὀρθὴ παιδεία αὕτη ἐστίν. ἔτι δ' εἰ αἱ ἀρεταὶ εἰσι περὶ  
*lectio.* πράξεις καὶ πάθη, παντὶ δὲ πάθει καὶ πάσῃ πράξει ἔπε-  
 ται ἡδονὴ καὶ λύπη, καὶ διὰ τούτ' ἂν εἴη ἡ ἀρετὴ περὶ 15  
 4 ἡδονὰς καὶ λύπας. μνημόσυι δὲ καὶ αἱ κολάσεις γινόμε-  
 ναι διὰ τούτων· ιατρείαι γάρ τινές εἰσι, αἱ δὲ ιατρείαι  
 5 διὰ τῶν ἐναντίων πεφύκασι γίνεσθαι. ἔτι, ὡς καὶ πρόφην  
 εἶπομεν, πᾶσα ψυχῆς ἕξις, ὑφ' οἷων πέφυκε γίνεσθαι  
 χείρων καὶ βελτίων, πρὸς ταῦτα καὶ περὶ ταῦτα τὴν φύ- 20  
σιν ἔχει δι' ἡδονὰς δὲ καὶ λύπας φαῦλοι γίνονται, τῷ  
 διώκειν ταύτας καὶ φεύγειν, ἢ ἂς μὴ δεῖ ἢ ὅτε οὐ δεῖ ἢ  
 ὡς οὐ δεῖ ἢ ὁσαυχὼς ἄλλως ὑπὸ τοῦ λόγου διορίζεται τὰ  
 τοιαῦτα. διὸ καὶ ὀρίζονται τὰς ἀρετὰς ἀπαθείας τινὰς  
 καὶ ἡρεμίας· οὐκ εὖ δέ, ὅτι ἀπλῶς λέγουσιν, ἀλλ' οὐχ 25 *absolut*  
 ὡς δεῖ καὶ ὡς οὐ δεῖ καὶ ὅτε, καὶ ὅσα ἄλλα προστίθεται.  
 6 ὑπόκειται ἄρα ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ τοιαύτη περὶ ἡδονὰς καὶ  
 λύπας τῶν βελτίστων πρακτικῆ, ἢ δὲ κακία τούναντίου.  
 7 γένοιτο δ' ἂν ἡμῖν καὶ ἐκ τούτων φανερόν ὅτι περὶ τῶν  
 αὐτῶν. τριῶν γὰρ ὄντων τῶν εἰς τὰς αἰρέσεις καὶ τριῶν 30  
 τῶν εἰς τὰς φυγὰς, καλοῦ συμφέροντος ἡδέος, καὶ [τριῶν]  
 τῶν ἐναντίων, αἰσχροῦ βλαβεροῦ λυπηροῦ, περὶ ταῦτα  
 μὲν πάντα ὁ ἀγαθὸς κατορθωτικός ἐστίν ὁ δὲ κακὸς ἀμαρ-  
 τητικός, μάλιστα δὲ περὶ τὴν ἡδονήν· κοινὴ τε γὰρ αὕτη

1104<sup>b</sup> 13. δ' εἰ] δὲ K<sup>b</sup>      αἱ add. K<sup>b</sup>      18. πρόφην K<sup>b</sup>: πρότερον  
 vulg.      21. φαῦλαι O<sup>b</sup>      29. ὅτι K<sup>b</sup>: ἔτι vulg.      31. τριῶν  
 seclus. Coraes      32. βλαβεροῦ K<sup>b</sup> Γ: ἀσυμφόρου vulg.      34. δὲ om. K<sup>b</sup>

\* Gynico

three objects of ἡρωικῆς - the honorable, useful, & pleasant

35 τοῖς ζήοις, καὶ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν αἵρεσιν παρακολουθεῖ  
 1105<sup>a</sup> καὶ γὰρ τὸ καλὸν καὶ τὸ συμφέρον ἡδὺν φαίνεται. ἔτι 8  
 δ' ἐκ νηπίου πᾶσιν ἡμῖν συντέθραπται· διὸ χαλεπὸν ἀπο-  
 τριψασθαι τοῦτο τὸ πάθος ἐγκεχρωσμένον τῷ βίῳ. κα-  
 νονίζομεν δὲ καὶ τὰς πράξεις, οἳ μὲν μᾶλλον οἳ δ' ἦττον,  
 5 ἡδονῇ καὶ λύπῃ. διὰ τοῦτ' οὖν ἀναγκαῖον εἶναι περὶ ταῦτα ἡ  
 τὴν πᾶσαν πραγματείαν· οὐ γὰρ μικρὸν εἰς τὰς πράξεις  
 εὔῃ ἢ κακῶς χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι. ἔτι δὲ χαλεπώτερον 10  
 ἡδονῇ μάχεσθαι ἢ θυμῷ, καθάπερ φησὶν Ἡράκλειτος, περὶ  
 δὲ τὸ χαλεπώτερον αἰεὶ καὶ τέχνη γίνεται καὶ ἀρετῇ  
 10 καὶ γὰρ τὸ εὔῃ βέλτιον ἐν τούτῳ. ὥστε καὶ διὰ τοῦτο περὶ  
 ἡδονᾶς καὶ λύπας πᾶσα ἡ πραγματεία καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ  
 τῇ πολιτικῇ· ὁ μὲν γὰρ εὔῃ τούτοις χρώμενος ἀγαθὸς ἔσται,  
 ὁ δὲ κακῶς κακός. ὅτι μὲν οὖν ἐστὶν ἡ ἀρετὴ περὶ ἡδονᾶς 11  
 καὶ λύπας, καὶ ὅτι ἐξ ὧν γίνεται, ὑπὸ τούτων καὶ αὔξε-  
 15 ται καὶ φθείρεται μὴ ὡσαύτως γινομένων, καὶ ὅτι ἐξ ὧν  
 ἐγένετο, περὶ ταῦτα καὶ ἐνεργεῖ, εἰρήσθω.  
 3 Ἀπορήσειε δ' ἂν τις πῶς λέγομεν ὅτι δεῖ τὰ μὲν IV.  
 δίκαια πράττοντας δικαίους γίνεσθαι, τὰ δὲ σώφρονα  
 σώφρονας· εἰ γὰρ πράττουσι τὰ δίκαια καὶ σώφρονα,  
 20 ἡδὺν εἰσὶ δίκαιοι καὶ σώφρονες, ὥσπερ εἰ τὰ γραμματικὰ  
 καὶ τὰ μουσικὰ, γραμματικοὶ καὶ μουσικοί. ἢ οὐδ' ἐπὶ 2  
 τῶν τεχνῶν οὕτως ἔχει; ἐνδέχεται γὰρ γράμματικόν τι  
 ποιῆσαι καὶ ἀπὸ τύχης καὶ ἄλλου ὑποθεμένου. τότε οὖν  
 ἔσται γραμματικός, εἰ καὶ γραμματικόν τι ποιήσῃ καὶ  
 25 γραμματικῶς· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ γραμ-  
 ματικὴν. ἔτι οὐδ' ὁμοίον ἐστὶν ἐπὶ τε τῶν τεχνῶν καὶ τῶν 3  
 ἀρετῶν· τὰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν τεχνῶν γινόμενα τὸ εὔῃ ἔχει

1105<sup>a</sup> 2. συντετράφθαι K<sup>b</sup>  
 K<sup>b</sup> 26. τε add. K<sup>b</sup>

19. καὶ τὰ σώφρονα L<sup>b</sup>

21. τὰ add.

ἐν αὐτοῖς· ἀρκεῖ οὖν ταῦτά πως ἔχοντα γενέσθαι· τὰ δὲ |  
κατὰ τὰς ἀρετὰς γινόμενα οὐκ ἔαν αὐτά πως ἔχη, δι- |  
καίως ἢ σωφρόνως πράττεται, ἀλλὰ καὶ ἔαν ὁ πράττων <sup>30</sup> |  
πῶς ἔχων πράττη, πρῶτον μὲν ἔαν εἰδώς, ἔπειτ' ἔαν προαι- |  
ρούμενος, καὶ προαιρούμενος δι' αὐτά, τὸ δὲ τρίτον ἔαν καὶ |  
βεβαίως καὶ ἀμετακινήτως ἔχων πράττη. ταῦτα δὲ πρὸς |  
μὲν τὸ τὰς ἄλλας τέχνας ἔχειν οὐ συναριθμῆται, <sup>1105<sup>t</sup></sup> |  
αὐτὸ τὸ εἰδέναι· πρὸς δὲ τὸ τὰς ἀρετὰς τὸ μὲν εἰδέναι οὐδεὶ |  
ἢ μικρὸν ἰσχύει, τὰ δ' ἄλλα οὐ μικρὸν ἀλλὰ τὸ πᾶν |  
δύναται, ἅπερ ἐκ τοῦ πολλάκις πράττειν τὰ δίκαια καὶ |  
4 σόφρονα περιγίνεται. τὰ μὲν οὖν πράγματα δίκαια καὶ σώ- 5  
φρονα λέγεται, ὅταν ἢ τοιαῦτα οἶα ἂν ὁ δίκαιος ἢ ὁ σώ-  
φρων πράξειεν· δίκαιος δὲ καὶ σόφρων ἐστὶν οὐχ ὁ ταῦτα  
πράττων, ἀλλὰ καὶ [ὁ] οὕτω πράττων ὧς οἱ δίκαιοι καὶ σώ-  
5 φρονες πράττουσιν. εὖ οὖν λέγεται ὅτι ἐκ τοῦ τὰ δίκαια πρᾶ-  
τειν ὁ δίκαιος γίνεται καὶ ἐκ τοῦ τὰ σόφρονα ὁ σόφρων· 10  
ἐκ δὲ τοῦ μὴ πράττειν ταῦτα οὐδεὶς ἂν οὐδὲ μελλήσειε  
6 γίνεσθαι ἀγαθός. ἀλλ' οἱ πολλοὶ ταῦτα μὲν οὐ πράττου-  
σιν, ἐπὶ δὲ τὸν λόγον καταφεύγοντες οἴονται φιλοσοφεῖν  
καὶ οὕτως ἔσσεσθαι σπουδαῖοι, ὅμοιον τι ποιοῦντες τοῖς  
κάμνουσιν, οἱ τῶν ἰατρῶν ἀκούουσι μὲν ἐπιμελῶς, ποιοῦσι 15  
δ' οὐδὲν τῶν προστατομένων. ὥσπερ οὖν οὐδ' ἐκεῖνοι εὖ  
ἔξουσι τὸ σῶμα οὕτω θεραπευόμενοι, οὐδ' οὗτοι τὴν ψυ-  
χὴν οὕτω φιλοσοφοῦντες.

V. Μετὰ δὲ ταῦτα τί ἐστὶν ἡ ἀρετὴ σκεπτέον. ἐπεὶ οὖν 4  
τὰ ἐν τῇ ψυχῇ γινόμενα τρία ἐστί, πάθη δυνάμεις ἔξεις, <sup>20</sup> \*  
2 τούτων ἂν τι εἴη ἡ ἀρετὴ. λέγω δὲ πάθη μὲν ἐπιθυμίαν

28. οὖν] τῶι K<sup>b</sup> αὐτά L<sup>b</sup> 32. διὰ ταῦτα K<sup>b</sup> ἔαν καὶ K<sup>b</sup>: καὶ ἔαν  
vulg. 1105<sup>b</sup> 2. τὸ post δὲ om. K<sup>b</sup> οὐδὲν ἢ μικρὸν K<sup>b</sup>: μικρὸν ἢ  
οὐδὲν vulg. 3. τὸ om. K<sup>b</sup> 4. ἅπερ] fort. εἴπερ 8. ὁ seclusi  
12. γενέσθαι codd. 19. τί δ' ἐστὶν ἡ ἀρετὴ ἐξῆς σκεπτέον K<sup>b</sup>

\* Three qualities of soul - passions, powers or  
faculties, habits or trained faculties. *capacities*

ὀργὴν φόβον θάρσος φθόνον χαρὰν φιλίαν μῖσος πόθον  
 ζῆλον ἔλεον, ὅλως οἷς ἔπεται ἡδονὴ ἢ λύπη· δυνάμεις  
 δὲ καθ' ἕως παθητικοί\* τούτων λεγόμεθα, οἷον καθ' ἕως δυ-  
 25 νατοὶ ὀργισθῆναι ἢ λυπηθῆναι ἢ ἐλεῆσαι· ἕξεις δὲ καθ'  
 ἕως πρὸς τὰ πάθη ἔχομεν εὖ ἢ κακῶς, οἷον πρὸς τὸ ὀργι-  
 σθῆναι, εἰ μὲν σφοδρῶς ἢ ἀνειμένως, κακῶς ἔχομεν, εἰ δὲ  
 μέσως, εὖ· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τᾶλλα. πάθη μὲν οὖν 3  
 οὐκ εἰσὶν οὔθ' αἱ ἀρεταὶ οὔθ' αἱ κακίαι, ὅτι οὐ λεγόμεθα  
 30 κατὰ τὰ πάθη σπουδαῖοι ἢ φαῦλοι, κατὰ δὲ τὰς ἀρετὰς  
 καὶ τὰς κακίας λεγόμεθα, καὶ ὅτι κατὰ μὲν τὰ πάθη  
 οὔτ' ἐπαινούμεθα οὔτε ψεγόμεθα (οὐ γὰρ ἐπαινεῖται ὁ φο-  
 βούμενος οὐδὲ ὁ ὀργιζόμενος, οὐδὲ ψέγεται ὁ ἀπλῶς ὀργι-  
 1106<sup>a</sup> ζόμενος ἀλλ' ὁ πῶς), κατὰ δὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας  
 ἐπαινούμεθα ἢ ψεγόμεθα. ἔτι ὀργιζόμεθα μὲν καὶ φοβού- 4  
 μεθα ἀπροαιρέτως, αἱ δ' ἀρεταὶ προαιρέσεις τινὲς ἢ οὐκ  
 ἄνευ προαιρέσεως. πρὸς δὲ τούτοις κατὰ μὲν τὰ πάθη  
 5 κινεῖσθαι λεγόμεθα, κατὰ δὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας  
 οὐ κινεῖσθαι ἀλλὰ διακεῖσθαι πῶς. διὰ ταῦτα δὲ οὐδὲ 5  
 δυνάμεις εἰσὶν· οὔτε γὰρ ἀγαθοὶ λεγόμεθα τῷ δύνασθαι  
 πᾶσχειν ἀπλῶς οὔτε κακοί, οὔτ' ἐπαινούμεθα οὔτε ψεγό-  
 μεθα· ἔτι δυνατοὶ μὲν ἐσμεν φύσει, ἀγαθοὶ δὲ ἢ κακοὶ  
 10 οὐ γινόμεθα φύσει· εἴπομεν δὲ περὶ τούτου πρότερον. εἰ 6  
 οὖν μήτε πάθη εἰσὶν αἱ ἀρεταὶ μήτε δυνάμεις, λείπεται  
 ἕξεις αὐτὰς εἶναι. ὅ τι μὲν οὖν ἐστὶ τῷ γένει ἢ ἀρετῇ,  
 εἴρηται.

5 Δεῖ δὲ μὴ μόνον οὕτως εἰπεῖν, ὅτι ἕξεις, ἀλλὰ καὶ VI.  
 15 ποία τις. ῥητέον οὖν ὅτι πᾶσα ἀρετῇ, οὐ ἂν ἢ ἀρετῇ, 2

22. φθόνον θάρσος K<sup>b</sup>: θράσος φθόνον vulg.

λεγόμεθα] λεγόμεθα σπουδαῖοι καὶ φαῦλοι K<sup>b</sup>

οὔτ' ἐπαινούμεθα οὔτε ψεγόμεθα fort. secludenda

vulg.

15. ποταπή K<sup>b</sup>

31. καὶ K<sup>b</sup>: ἢ vulg.

μὲν om. K<sup>b</sup> 1106<sup>a</sup> 8.

9. ἔτι K<sup>b</sup>: καὶ ἔτι



αὐτό τε εὖ ἔχον ἀποτελεῖ καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ εὖ ἀποδί-  
δωσειν, οἷον ἢ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ τὸν τε ὀφθαλμὸν σπου-  
 δαῖον ποιεῖ καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ· τῇ γὰρ τοῦ ὀφθαλμοῦ  
 ἀρετῇ εὖ ὀρῶμεν. ὁμοίως ἢ τοῦ ἵππου ἀρετῇ ἵππον τε  
 σπουδαῖον ποιεῖ καὶ ἀγαθὸν δραμεῖν καὶ ἐνεγκεῖν τὸν ἐπι- 20  
 3 βάτην καὶ μείναι τοὺς πολεμίους. εἰ δὴ τοῦτ' ἐπὶ πάντων  
 οὕτως ἔχει, καὶ ἢ τοῦ ἀνθρώπου ἀρετῇ εἴη ἂν ἢ ἕξις ἀφ'  
 ἣς ἀγαθὸς ἄνθρωπος γίνεται καὶ ἀφ' ἣς εὖ τὸ ἑαυτοῦ ἔρ-  
 4 γον ἀποδώσει. πῶς δὲ τοῦτ' ἔσται, ἤδη μὲν εἰρήκαμεν, ἔτι  
 δὲ καὶ ᾧδ' ἔσται φανερόν, ἐὰν θεωρήσωμεν ποία τίς ἐστίν 25  
 ἢ φύσις αὐτῆς. ἐν παντὶ δὴ συνεχεῖ καὶ διαιρετῶ ἔστι  
 λαβεῖν τὸ μὲν πλείον τὸ δ' ἔλαττον τὸ δ' ἴσον, καὶ ταῦτα  
 ἢ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἢ πρὸς ἡμᾶς· τὸ δ' ἴσον | μέσον  
 5 τι ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως. λέγω δὲ τοῦ μὲν πρᾶγμα-  
 τος μέσον τὸ ἴσον ἀπέχον ἀφ' ἑκατέρου τῶν ἄκρων, ὅπερ 30 *ex se ne*  
 ἐστὶν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πᾶσιν, πρὸς ἡμᾶς δὲ ὁ μήτε πλεονά-  
 ζει μήτε ἐλλείπει· τοῦτο δ' οὐχ ἔν, οὐδὲ ταῦτόν πᾶσιν.  
 6 οἷον εἰ τὰ δέκα πολλὰ τὰ δὲ δύο ὀλίγα, τὰ ἕξ μέσα  
 λαμβάνουσι κατὰ τὸ πρᾶγμα· ἴσῳ γὰρ ὑπερέχει τε καὶ *absolute*  
 7 ὑπερέχεται· τοῦτο δὲ μέσον ἐστὶ κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν 35  
 ἀναλογίαν. τὸ δὲ πρὸς ἡμᾶς οὐχ οὕτω ληπτέον· οὐ γὰρ *relative*  
 εἶ τῳ δέκα μναὶ φαγεῖν πολὺ δύο δὲ ὀλίγον, ὁ ἀλεί- 1106<sup>b</sup>  
 πτης ἕξ μνᾶς προστάξει· ἐστὶ γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο πολὺ  
 τῷ ληφνομένῳ ἢ ὀλίγον· Μίλωνι μὲν γὰρ ὀλίγον, τῷ δὲ  
 ἀρχομένῳ τῶν γυμνασίων πολὺ. ὁμοίως ἐπὶ δρόμου καὶ  
 8 πύλης. οὕτω δὴ πᾶς ἐπιστήμων τὴν ὑπερβολὴν μὲν καὶ 5  
 τὴν ἐλλείψιν φεύγει, τὸ δὲ μέσον ζητεῖ καὶ τοῦθ' αἰρεῖ-  
 ται, μέσον δὲ οὐ τὸ τοῦ πρᾶγματος ἀλλὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς.  
 9 εἰ δὴ πᾶσα ἐπιστήμη οὕτω τὸ ἔργον εὖ ἐπιτελεῖ, πρὸς τὸ

22. ἢ ante ἕξις add. K<sup>b</sup>

24. ὡς K<sup>b</sup>

1106<sup>b</sup> 1. εἴ τῳ] ᾧ K<sup>b</sup>

μέσον βλέπουσα καὶ εἰς τοῦτο ἄγουσα τὰ ἔργα (ὅθεν εἰώ-  
 10 θασιν ἐπιλέγειν τοῖς εὖ ἔχουσιν ἔργοις ὅτι οὐτ' ἀφελείν  
 ἔστιν οὔτε προσθεῖναι, ὡς τῆς μὲν ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἐλ-  
 λείψεως φθειρούσης τὸ εὖ, τῆς δὲ μεσότητος σφζούσης,  
 οἱ δ' ἀγαθοὶ τεχνῶνται, ὡς λέγομεν, πρὸς τοῦτο βλέποντες  
 15 ἀμείνων ἔστιν ὡσπερ καὶ ἡ φύσις, τοῦ μέσου ἂν εἴη στο-  
χαστική. λέγω δὲ τὴν ἠθικὴν· αὕτη γὰρ ἔστι περὶ πάθη 10  
 καὶ πράξεις, ἐν δὲ τούτοις ἔστιν ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις  
 καὶ τὸ μέσον. οἶον καὶ φοβηθῆναι καὶ θαρρῆσαι καὶ ἐπι-  
 θυμῆσαι καὶ ὀργισθῆναι καὶ ἐλεῆσαι καὶ ὄλως ἡσθῆναι  
 20 καὶ λυπηθῆναι ἔστι καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ ἀμφοτέρα  
 οὐκ εὖ· τὸ δ' ὅτε δεῖ καὶ ἐφ' οἷς καὶ πρὸς οὓς καὶ οὐ 11  
 ἔνεκα καὶ ὡς δεῖ, μέσον τε καὶ ἄριστον, ὅπερ ἔστι τῆς  
 ἀρετῆς. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὰς πράξεις ἔστιν ὑπερβολὴ 12  
 καὶ ἔλλειψις καὶ τὸ μέσον. ἡ δ' ἀρετὴ περὶ πάθη καὶ  
 25 πράξεις ἔστιν, ἐν οἷς ἡ μὲν ὑπερβολὴ ἀμαρτάνεται καὶ ἡ  
 ἔλλειψις [ψέγεται], τὸ δὲ μέσον ἐπαινεῖται καὶ κατορθού-  
 ται· ταῦτα δ' ἄμφω τῆς ἀρετῆς. μεσότης τις ἄρα ἔστιν 13  
 ἡ ἀρετὴ, στοχαστικὴ γε οὖσα τοῦ μέσου. ἔτι τὸ μὲν ἀμαρ- 14  
 τάνειν πολλαχῶς ἔστιν (τὸ γὰρ κακὸν τοῦ ἀπείρου, ὡς οἱ  
 30 Πυθαγόρειοι εἴκαζον, τὸ δ' ἀγαθὸν τοῦ πεπερασμένου)· τὸ  
 δὲ κατορθοῦν μοναχῶς (διὸ καὶ τὸ μὲν ῥᾶδιον τὸ δὲ χα-  
 λεπὸν, ῥᾶδιον μὲν τὸ ἀποτυχεῖν τοῦ σκοποῦ, χαλεπὸν  
 δὲ τὸ ἐπιτυχεῖν)· καὶ διὰ ταῦτ' οὖν τῆς μὲν κακίας ἡ  
 ὑπερβολὴ καὶ ἡ ἔλλειψις, τῆς δ' ἀρετῆς ἡ μεσότης·

35 ἐσθλοὶ μὲν γὰρ ἀπλῶς, παντοδαπῶς δὲ κακοί.

\* 6 | Ἔστιν ἄρα ἡ ἀρετὴ ἕξις προαιρετικὴ, ἐν μεσότητι οὖσα 15

13. οἱ δ' εἰ δ' οἱ K<sup>b</sup>

21. οἷς] οἷς δεῖ K<sup>b</sup>

22. ἐστὶ] ἐστὶν ἐπὶ K<sup>b</sup>

26. ψέγεται clausi

28. γε om. K<sup>b</sup>

B. Virtue has to do with πάθη καὶ πράξεις.

Definition of Moral Virtue.

τῇ πρὸς ἡμᾶς, ὠρισμένη λόγῳ καὶ ᾧ ἂν ὁ φρόνιμος 1107  
 ὀρίσειε. μεσότης δὲ δύο κακιῶν, τῆς μὲν καθ' ὑπερβο-  
 16 λὴν τῆς δὲ καθ' ἔλλειψιν· καὶ ἔτι τῷ τὰς μὲν ἐλλείπειν  
 τὰς δ' ὑπερβάλλειν τοῦ δέοντος ἔν τε τοῖς πάθεσι καὶ ἐν  
 ταῖς πράξεσι, τὴν δ' ἀρετὴν τὸ μέσον καὶ εὐρίσκειν καὶ 5  
 17 αἰρεῖσθαι. διὸ κατὰ μὲν τὴν οὐσίαν καὶ τὸν λόγον τὸν τὸ  
 τί ἦν εἶναι λέγοντα μεσότης ἐστὶν ἡ ἀρετή, κατὰ δὲ τὸ  
 18 ἄριστον καὶ τὸ εὖ ἀκρότης. οὐ πᾶσα δ' ἐπιδέχεται πράξις  
 οὐδὲ πᾶν πάθος τὴν μεσότητα· ἕνια γὰρ εὐθὺς ἠνόμασται  
συνειλημμένα μετὰ τῆς φανλότητος, οἷον ἐπιχαιρεκακία 10  
 ἀναισχυντία φθόνος, καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων μοιχεία κλοπὴ  
 ἀνδροφονία· πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγεται  
 τῷ αὐτὰ φαῦλα εἶναι, ἀλλ' οὐχ αἱ ὑπερβολαὶ αὐτῶν  
 οὐδ' αἱ ἐλλείψεις. οὐκ ἔστιν οὖν οὐδέποτε περὶ αὐτὰ κατ-  
 ορθοῦν, ἀλλ' αἰεὶ ἀμαρτάνειν· οὐδ' ἔστι τὸ εὖ ἢ μὴ εὖ 15  
 περὶ τὰ τοιαῦτα ἐν τῷ ἦν δεῖ καὶ ὅτε καὶ ὡς μοιχεύειν,  
 ἀλλ' ἀπλῶς τὸ ποιεῖν ὀτιοῦν τούτων ἀμαρτάνειν ἐστίν.  
 20 ὅμοιον οὖν τὸ ἀξιοῦν καὶ περὶ τὸ ἀδικεῖν καὶ δειλαίνειν  
 καὶ ἀκολασταίνειν εἶναι μεσότητα καὶ ὑπερβολὴν καὶ ἔλ-  
 λειψιν· ἔσται γὰρ οὕτω γε ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως με- 20  
 σότης καὶ ὑπερβολῆς ὑπερβολὴ καὶ ἐλλειψις ἐλλείψεως.  
 20 ὥσπερ δὲ σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας οὐκ ἔστιν ὑπερβολὴ καὶ  
 ἐλλειψις διὰ τὸ τὸ μέσον εἶναι πως ἄκρον, οὕτως οὐδ'  
 ἐκείνων μεσότης οὐδ' ὑπερβολὴ καὶ ἐλλειψις, ἀλλ' ὡς ἂν  
 πράττηται ἀμαρτάνεται· ὅλως γὰρ οὐθ' ὑπερβολῆς καὶ 25  
 ἐλλείψεως μεσότης ἐστίν, οὔτε μεσότητος ὑπερβολὴ καὶ  
 ἐλλειψις.

1107<sup>a</sup> 1. ὠρισμένη Γ Asp. Alexander Aphrod.: ὠρισμένη codd. ᾧ Asp.  
 (et fort. Alex.): ὡς codd. 2. δεῖν K<sup>b</sup> 4. ἐν om. K<sup>b</sup> Asp. 5.  
 τὸ om. K<sup>b</sup> 6. τὸ add. K<sup>b</sup> Asp. 12. ψέγεται M<sup>b</sup> 13. αὐτὰ  
 om. K<sup>b</sup> Alex. 14. αὐτὰς K<sup>b</sup> 20. οὕτω γε] οὕτως K<sup>b</sup> Γ Asp.  
 21. ἐλλείψεως] ἐλλείψεως ταῦτα K<sup>b</sup>

7 Δεῖ δὲ τοῦτο μὴ μόνον καθόλου λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ VII.  
 τοῖς καθ' ἕκαστα ἐφαρμόττειν. ἐν γὰρ τοῖς περὶ τὰς  
 30 πράξεις λόγοις οἱ μὲν καθόλου κοινότεροί τ' εἰσιν, οἱ δ' ἐπὶ  
 μέρους ἀληθινώτεροι· περὶ γὰρ τὰ καθ' ἕκαστα αἱ πράξεις,  
 δέον δ' ἐπὶ τούτων συμφωνεῖν. ληπτέον οὖν ταῦτα ἐκ τῆς  
διαγραφῆς. περὶ μὲν οὖν φόβους καὶ θάρρη ἀνδρεία μεσό- 2  
 1107<sup>b</sup> της· τῶν δ' ὑπερβαλλόντων ὁ μὲν τῇ ἀφοβία ἀνώνυμος  
 (πολλὰ δ' ἐστὶν ἀνώνυμα), ὁ δ' ἐν τῷ θαρρεῖν ὑπερβάλ-  
 λων θρασύς, ὁ δ' ἐν τῷ μὲν φοβεῖσθαι ὑπερβάλλον τῷ δὲ  
 θαρρεῖν ἐλλείπων δειλός. περὶ ἡδονὰς δὲ καὶ λύπας—οὐ 3  
 5 πάσας, ἦττον δὲ †καὶ† περὶ τὰς λύπας—μεσότης μὲν σω-  
 φροσύνη, ὑπερβολὴ δὲ ἀκολασία. ἐλλείποντες δὲ περὶ τὰς  
 ἡδονὰς οὐ πάνυ γίνονται· διόπερ οὐδ' ὀνόματος τετυχή-  
 κασιν οὐδ' οἱ τοιοῦτοι, ἔστωσαν δὲ ἀναίσθητοι. περὶ δὲ δό- 4  
 σιν χρημάτων καὶ λήψιν μεσότης μὲν ἐλευθεριότης, ὑπερ-  
 10 βολὴ δὲ καὶ ἔλλειψις ἄσωτία καὶ ἀνελευθερία. ἐναντίως  
 δ' ἐν αὐταῖς ὑπερβάλλουσι καὶ ἐλλείπουσιν· ὁ μὲν γὰρ  
 ἄσωτος ἐν μὲν προέσει ὑπερβάλλει ἐν δὲ λήψει ἐλλείπει,  
 ὁ δ' ἀνελεύθερος ἐν μὲν λήψει ὑπερβάλλει ἐν δὲ προέσει  
 ἐλλείπει. νῦν μὲν οὖν τύπῳ καὶ ἐπὶ κεφαλαίου λέγομεν, 5  
 15 ἀρκούμενοι αὐτῷ τούτῳ· ὕστερον δὲ ἀκριβέστερον περὶ αὐ-  
 τῶν διορισθήσεται. περὶ δὲ χρήματα καὶ ἄλλαι διαθέσεις 6  
 εἰσὶ, μεσότης μὲν μεγαλοπρέπεια (ὁ γὰρ μεγαλοπρεπῆς  
 διαφέρει ἐλευθερίου· ὁ μὲν γὰρ περὶ μεγάλα, ὁ δὲ περὶ  
 μικρά), ὑπερβολὴ δὲ ἀπειροκαλία καὶ βαναυσία, ἐλλει-  
 20 ψις δὲ μικροπρέπεια· διαφέρουσι δ' αὐται τῶν περὶ τὴν

28. τοῦτο μὴ] μὴ τὸ αὐτὸ K<sup>b</sup>: μὴ L<sup>b</sup> Γ 30. κενώτεροί Γ 32. οὖν  
 om. K<sup>b</sup> 1107<sup>b</sup> 3. δ' ἐν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: δὲ L<sup>b</sup> 5. καὶ om. Asp.: fort.  
 καὶ (οὐχ ὁμοίως) 8. ἔστω δὲ ἀναίσθητος K<sup>b</sup> 11. δ' ἐν αὐταῖς  
 scripsi: δ' ἐαυταῖς L<sup>b</sup>: δὲ αὐταῖς M<sup>b</sup>: δὲ K<sup>b</sup> 14. κεφαλαίῳ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 16. δὲ K<sup>b</sup>: δὲ τὰ vulg.

7 ἐλευθεριότητα, πῆ δὲ διαφέρουσιν, ὕστερον ῥηθήσεται. περὶ  
 δὲ τιμὴν καὶ ἀτιμίαν μεσότης μὲν μεγαλοψυχία, ὑπερ-  
 βολὴ δὲ χανιότης τις λεγομένη, ἔλλειψις δὲ μικροψυχία·  
 8 ὡς δ' ἐλέγομεν ἔχειν πρὸς τὴν μεγαλοπρέπειαν τὴν ἐλευ-  
 θεριότητα, <τῷ> περὶ μικρὰ διαφέρουσαν, οὕτως ἔχει τις καὶ 25  
 πρὸς τὴν μεγαλοψυχίαν, περὶ τιμὴν οὖσαν μεγάλην, αὐτὴ  
 περὶ μικρὰν οὖσα· ἔστι γὰρ ὡς δεῖ ὀρέγεσθαι τιμῆς καὶ  
 μᾶλλον ἢ δεῖ καὶ ἦττον, λέγεται δ' ὁ μὲν ὑπερβάλλον  
 ταῖς ὀρέξεσι φιλότιμος, ὁ δ' ἐλλείπων ἀφιλότιμος, ὁ δὲ  
 μέσος ἀνώνυμος. ἀνώνυμοι δὲ καὶ αἱ διαθέσεις, πλὴν ἡ 30  
 τοῦ φιλοτίμου φιλοτιμία. ὅθεν ἐπιδικάζονται οἱ ἄκροι τῆς  
 μέσης χώρας· καὶ ἡμεῖς δὲ ἔστι μὲν ὅτε τὸν μέσον φιλό-  
 τιμον καλοῦμεν ἔστι δ' ὅτε ἀφιλότιμον, καὶ ἔστι μὲν ὅτε  
 9 ἐπαινοῦμεν τὸν φιλότιμον ἔστι δ' ὅτε τὸν ἀφιλότιμον. διὰ 1108<sup>a</sup>  
 τίνα δ' αἰτίαν τοῦτο ποιοῦμεν, ἐν τοῖς ἐξῆς ῥηθήσεται· νῦν  
 δὲ περὶ τῶν λοιπῶν λέγωμεν κατὰ τὸν ὑψηλῆς τρό- *λεγειν*  
 10 ποι. ἔστι δὲ καὶ περὶ τὴν ὀργὴν ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις καὶ  
 μεσότης, σχεδὸν δὲ ἀνωγύμων ὄντων αὐτῶν τὸν μέσον 5  
πρᾶον λέγοντες τὴν μεσότητα πραότητα καλέσωμεν· τῶν  
 δ' ἄκρων ὁ μὲν ὑπερβάλλον ὀργίλος ἔστω, ἡ δὲ κακία ὀρ-  
 γιλότης, ὁ δ' ἐλλείπων ἀόργητός τις, ἡ δ' ἔλλειψις ἀορ-  
 11 γησία. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι τρεῖς μεσότητες, ἔχουσαι μὲν  
 τινα ὁμοιότητα πρὸς ἀλλήλας, διαφέρουσαι δ' ἀλλήλων 10  
 πᾶσαι μὲν γάρ εἰσι περὶ λόγων καὶ πράξεων κοινωνίαν, *intencou*  
 διαφέρουσι δὲ ὅτι ἡ μὲν ἔστι περὶ τὰληθὲς τὸ ἐν αὐτοῖς,  
 αἱ δὲ περὶ τὸ ἡδύ· τούτου δὲ τὸ μὲν ἐν παιδιᾷ τὸ δ' ἐν

21. πῆ K<sup>b</sup> Γ: φ vulg. 25. τῷ add. Ramsauer 26. τὴν om. K<sup>b</sup>  
 27. μικρὰ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 33. ἔστι μὲν ὅτε scripsi: ἔστιν ὅτε K<sup>b</sup> Γ: ἔστιν  
 ὅτε μὲν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 1108<sup>a</sup> 4. τὴν add. K<sup>b</sup> 6. καλέσωμεν K<sup>b</sup>: καλέ-  
 σομεν vulg. 7. ἐστίν K<sup>b</sup> 8. δ' ἔλλειψις] δὲ κακία K<sup>b</sup> 12.  
 ὅτι ἡ μὲν] ἡ μὲν ὅτι K<sup>b</sup>

πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν βίον. ῥητέον οὖν καὶ περὶ τούτων, ἵνα  
 15 μᾶλλον κατιῶμεν ὅτι ἐν πᾶσιν ἢ μεσότης ἐπαινετόν, τὰ  
 δ' ἄκρα οὐτ' ἐπαινετὰ οὐτ' ὀρθὰ ἀλλὰ ψεκτά. εἰσὶ μὲν  
 οὖν καὶ τούτων τὰ πλείω ἀνώνυμα, πειρατέον δ', ὥσπερ  
 καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, αὐτοὺς ὀνοματοποιεῖν σαφηνείας ἔνε-  
 κα καὶ τοῦ εὐπαρακολουθήτου. περὶ μὲν οὖν τὸ ἀληθές 12  
 20 ὁ μὲν μέσος ἀληθής τις καὶ ἡ μεσότης ἀλήθεια λεγέσθω,  
 ἢ δὲ προσποίησις ἢ μὲν ἐπὶ τὸ μείζον ἀλαζονεία καὶ ὁ  
 ἔχων αὐτὴν ἀλαζών, ἢ δ' ἐπὶ τὸ ἔλαττον εἰρωνεία καὶ εἴρων  
 (ὁ ἔχων). περὶ δὲ τὸ ἡδὺ τὸ μὲν ἐν παιδιᾷ ὁ μὲν μέσος 13  
εὐτράπελος καὶ ἡ διάθεσις εὐτραπελία, ἢ δ' ὑπερβολὴ βω-  
 25 μολοχία καὶ ὁ ἔχων αὐτὴν βωμολόχος, ὁ δ' ἐλλείπων  
ἄγροικός τις καὶ ἡ ἕξις ἀγροικία. περὶ δὲ τὸ λοιπὸν ἡδὺ  
 τὸ ἐν τῷ βίῳ ὁ μὲν ὡς δεῖ ἡδὺς ὢν φίλος καὶ ἡ μεσό-  
 της φιλία, ὁ δ' ὑπερβάλλων, εἰ μὲν οὐδενὸς ἔνεκα, ἄρε-  
σκος, εἰ δ' ὠφελείας τῆς αὐτοῦ, κόλαξ, ὁ δ' ἐλλείπων  
 30 καὶ ἐν πᾶσιν ἀηδὴς δύσπερις τις καὶ δύσκολος. εἰσὶ δὲ καὶ 14  
 ἐν τοῖς παθήμασι καὶ περὶ τὰ πάθη μεσότητες· ἡ γὰρ  
 αἰδῶς ἀρετὴ μὲν οὐκ ἔστιν, ἐπαινεῖται δὲ καὶ ὁ αἰδήμων.  
 καὶ γὰρ ἐν τούτοις ὁ μὲν λέγεται μέσος, ὁ δ' ὑπερβάλ-  
 λων, ὡς ὁ καταπλήξ ὁ πάντα αἰδούμενος· ὁ δ' ἐλλείπων  
 35 ἢ μηδὲν ὄλως ἀναίσχυντος, ὁ δὲ μέσος αἰδήμων. νεμε- 15  
 1108<sup>b</sup> σις δὲ μεσότης φθόνου καὶ ἐπιχαιρεκακίας, εἰσὶ δὲ περὶ  
 λύπην καὶ ἡδονὴν τὰς ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τοῖς πέλας  
 γινομένας· ὁ μὲν γὰρ νεμεσητικὸς λυπεῖται ἐπὶ τοῖς ἀνα-  
 ξίως εὖ πράττουσι, ὁ δὲ φθονερός ὑπερβάλλων τούτου ἐπὶ  
 5 πᾶσι λυπεῖται, ὁ δ' ἐπιχαιρέκακος τοσοῦτον ἐλλείπει τοῦ

16. ἐπαινετὰ οὐτ' ὀρθὰ K<sup>b</sup>: ὀρθὰ οὐτ' ἐπαινετὰ vulg. εἰσὶ K<sup>b</sup>: ἔστι  
 vulg. 23. ὁ ἔχων addendum esse conī. Ramsauer (ante εἴρων)

31. παθήμασι K<sup>b</sup>: πάθεισι vulg. περὶ K<sup>b</sup>: ἐν τοῖς περὶ vulg. 35.  
 μηδὲν K<sup>b</sup>: ὁ μηδὲ vulg.

16 λυπείσθαι ὥστε καὶ χαίρειν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καὶ  
 ἄλλοθι καιρὸς ἔσται· περὶ δὲ δικαιοσύνης, ἐπεὶ οὐχ ἄπλῶς  
 λέγεται, μετὰ ταῦτα διελόμενοι περὶ ἐκατέρας ἐροῦμαι  
 πῶς μεσότητές εἰσιν· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν λογικῶν  
 ἀρετῶν. 10

VIII. Τριῶν δὴ διαθέσεων οὐσῶν, δύο μὲν κακιῶν, τῆς μὲν 8  
 καθ' ὑπερβολῆν τῆς δὲ κατ' ἔλλειψιν, μιᾶς δ' ἀρετῆς τῆς  
 μεσότητος, πάσαι πάσαις ἀντίκεινται πῶς· αἱ μὲν γὰρ  
 ἄκραι καὶ τῇ μέσῃ καὶ ἀλλήλαις ἐναντία εἰσίν, ἡ δὲ  
 2 μέση ταῖς ἄκραις· ὥσπερ γὰρ τὸ ἴσον πρὸς μὲν τὸ ἔλατ- 15  
 τον μείζον πρὸς δὲ τὸ μείζον ἔλαττον, οὕτως αἱ μέσαι  
 ἕξεις πρὸς μὲν τὰς ἐλλείψεις ὑπερβάλλουσι πρὸς δὲ τὰς  
 ὑπερβολὰς ἐλλείπουσιν ἔν τε τοῖς πάθεσι καὶ ταῖς πρά-  
 ξεσιν. ὁ γὰρ ἀνδρείος πρὸς μὲν τὸν δειλὸν θρασύς φαίνε-  
 ται, πρὸς δὲ τὸν θρασὺν δειλός· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σώφρων 20  
 πρὸς μὲν τὸν ἀναίσθητον ἀκόλαστος, πρὸς δὲ τὸν ἀκόλαστον  
 ἀναίσθητος, ὁ δ' ἐλευθέριος πρὸς μὲν τὸν ἀνελεύθερον ἄσω-  
 3 τος, πρὸς δὲ τὸν ἄσωτον ἀνελεύθερος. διὸ καὶ ἀπωθοῦνται  
 τὸν μέσον οἱ ἄκροί ἐκάτερος πρὸς ἐκάτερον, καὶ καλοῦσι  
 τὸν ἀνδρείον ὁ μὲν δειλὸς θρασὺν ὁ δὲ θρασύς δειλόν, καὶ 25  
 4 ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀνάλογον. οὕτω δ' ἀντικειμένων ἀλλήλοις  
 τούτων, πλείστη ἐναντιότης ἐστὶ τοῖς ἄκροις πρὸς ἄλληλα ἢ  
 πρὸς τὸ μέσον· πορρωτέρω γὰρ ταῦτα ἀφέστηκε ἀλλήλων  
 ἢ τοῦ μέσου, ὥσπερ τὸ μέγα τοῦ μικροῦ καὶ τὸ μικρὸν  
 5 τοῦ μεγάλου ἢ ἄμφω τοῦ ἴσου. ἔτι πρὸς μὲν τὸ μέσον 30  
 ἐνίοις ἄκροις ὁμοιότης τις φαίνεται, ὡς τῇ θρασύτητι πρὸς  
 τὴν ἀνδρείαν καὶ τῇ ἀσωτίᾳ πρὸς τὴν ἐλευθεριότητα· τοῖς  
 δὲ ἄκροις πρὸς ἄλληλα πλείστη ἀνομοιότης· τὰ δὲ πλεί-  
 στοι ἀπέχοντα ἀπ' ἀλλήλων ἐναντία ὀρίζονται. ὥστε καὶ

1108<sup>b</sup> 11. δὴ L<sup>b</sup>: δὲ vulg.  
 M<sup>b</sup> 34. ἀπ' add. K<sup>b</sup>

27. πλείων Γ

30. μὲν τὸ] τὸν K<sup>b</sup>

35 μᾶλλον ἐναντία τὰ πλεῖον ἀπέχοντα. πρὸς δὲ τὸ μέσον 6  
 1109<sup>a</sup> ἀντίκειται μᾶλλον ἐφ' ὧν μὲν ἢ ἔλλειψις ἐφ' ὧν δὲ ἢ  
 ὑπερβολή, οἷον ἀνδρεία μὲν οὐχ ἢ θρασύτης ὑπερβολή  
 οὔσα, ἀλλ' ἢ δειλία ἔλλειψις οὔσα, τῇ δὲ σωφροσύνη  
 οὐχ ἢ ἀναισθησία ἔνδεια οὔσα, ἀλλ' ἢ ἀκολασία ὑπερ-  
 5 βολή οὔσα. διὰ δύο δ' αἰτίας τοῦτο συμβαίνει, μίαν 7  
 μὲν τὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· τῷ γὰρ ἐγγύτερον εἶναι  
 καὶ ὁμοιότερον τὸ ἕτερον ἄκρον τῷ μέσῳ, οὐ τοῦτο ἀλλὰ  
 τοῦναντίον ἀντιτίθεμεν μᾶλλον· οἷον ἐπεὶ ὁμοιότερον εἶναι  
 δοκεῖ τῇ ἀνδρείᾳ ἢ θρασύτης καὶ ἐγγύτερον, ἀνομοιότερον  
 10 δ' ἢ δειλία, ταύτην μᾶλλον ἀντιτίθεμεν· τὰ γὰρ ἀπέ-  
 χοντα πλεῖον τοῦ μέσου ἐναντιώτερα δοκεῖ εἶναι. μία μὲν 8  
 οὖν αἰτία αὕτη, ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· ἑτέρα δὲ ἐξ ἡμῶν  
 αὐτῶν· πρὸς ἃ γὰρ αὐτοὶ μᾶλλον πεφύκαμέν πως, ταῦτα  
 μᾶλλον ἐναντία τῷ μέσῳ φαίνεται. οἷον αὐτοὶ μᾶλλον  
 15 πεφύκαμεν πρὸς τὰς ἡδονάς, διὸ εὐκαταφορώτεροί ἐσμεν  
 πρὸς ἀκολασίαν ἢ πρὸς κοσμιότητα. ταῦτ' οὖν μᾶλ-  
 λον ἐναντία λέγομεν, πρὸς ἃ ἢ ἐπίδοσις μᾶλλον γίνεται  
 καὶ διὰ τοῦτο ἢ ἀκολασία ὑπερβολή οὔσα ἐναντιωτέρα  
 ἐστὶ τῇ σωφροσύνη.  
 9 Ὅτι μὲν οὖν ἐστὶν ἢ ἀρετὴ ἢ ἠθικὴ μεσότης, καὶ πῶς, IX.  
 καὶ ὅτι μεσότης δύο κακιῶν, τῆς μὲν καθ' ὑπερβολὴν τῆς  
 δὲ καθ' ἔλλειψιν, καὶ ὅτι τοιαύτη ἐστὶ διὰ τὸ στοχαστικὴ  
 τοῦ μέσου εἶναι τοῦ ἐν τοῖς πάθεσι καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν, ἰκα-  
 ρῶς εἴρηται. διὸ καὶ ἔργον ἐστὶ σπουδαῖον εἶναι. ἐν ἐκάστῳ 2  
 25 γὰρ τὸ μέσον λαβεῖν ἔργον, οἷον κύκλου τὸ μέσον οὐ παν-  
 τὸς ἀλλὰ τοῦ εἰδότος· οὕτω δὲ καὶ τὸ μὲν ὀργισθῆναι παν-

1109<sup>a</sup> 1. ἢ post δὲ om. K<sup>b</sup>  
 εὐκαταφορώτεροί ἐσμεν Γ: εὐκατάφοροί ἐσμεν codd.: εὐκατάφοροί ἐσμεν  
 (μᾶλλον) Turnebus  
 add. K<sup>b</sup>

13. ἔχομέν pr. K<sup>b</sup>: fort. βέπομέν 15.  
 19. τῆς σωφροσύνης K<sup>b</sup> 23. ἐν post καὶ

N.B. Virtue is for the one who knows.



τὸς καὶ ῥάδιον, καὶ τὸ δοῦναι ἀργύριον καὶ δαπανήσαι  
 τὸ δ' ᾧ καὶ ὅσον καὶ ὅτε καὶ οὐ ἔνεκα καὶ ὡς, οὐκέτι παν-  
 τὸς οὐδὲ ῥάδιον· διόπερ τὸ εὖ καὶ σπᾶμιον καὶ ἐπαινετὸν καὶ  
 3 καλόν. διὸ δεῖ τὸν στοχαζόμενον τοῦ μέσου πρῶτον μὲν 30  
 ἀποχωρεῖν τοῦ μᾶλλον ἐναντίου, καθάπερ καὶ ἡ Καλυψὼ  
 παραινῆ

*Circe.*

τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε  
 νῆα.

τῶν γὰρ ἄκρων τὸ μὲν ἐστὶν ἀμαρτωλότερον τὸ δ' ἦττον 33  
 4 ἐπεὶ οὖν τοῦ μέσου τυχεῖν ἄκρως χαλεπόν, κατὰ τὸν δεύ-  
 τερον, φασί, πλοῦν τὰ ἐλάχιστα ληπτέον τῶν κακῶν· τοῦτο 35  
 δ' ἐστὶ μάλιστα τοῦτον τὸν τρόπον ὃν λέγομεν. σκοπεῖν δὲ 1109<sup>b</sup>  
 δεῖ πρὸς ἅ καὶ αὐτοὶ εὐκατάφοροί ἐσμεν· ἄλλοι γὰρ  
 πρὸς ἄλλα πεφύκαμεν· τοῦτο δ' ἐστὶ γνώριμον ἐκ τῆς  
 5 ἡδονῆς καὶ τῆς λύπης τῆς γινομένης περὶ ἡμᾶς. εἰς τοῦναν-  
 τίον δ' ἑαυτοὺς ἀφέλκειν δεῖ· πολὺ γὰρ ἀπάγοντες τοῦ 5  
 ἀμαρτάνειν εἰς τὸ μέσον ἤξομεν, ὅπερ οἱ τὰ διεστραμμένα ✕  
 6 τῶν ξύλων ὀρθοῦντες ποιοῦσιν. ἐν παντὶ δὲ μάλιστα φυλα-  
 κτέον τὸ ἡδὺ καὶ τὴν ἡδονήν· οὐ γὰρ ἀδέκαστοι κρύνομεν  
 αὐτήν. ὅπερ οὖν οἱ δημογέροντες ἐπαθοῦν πρὸς τὴν Ἑλένην,  
 τοῦτο δεῖ παθεῖν καὶ ἡμᾶς πρὸς τὴν ἡδονήν, καὶ ἐν πᾶσι 10  
 τὴν ἐκείνων ἐπιλέγειν φωιήν ✕ οὕτω γὰρ αὐτὴν ἀποπεμπό-  
 7 μενοι ἦττον ἀμαρτησόμεθα. ταῦτ' οὖν ποιοῦντες, ὡς ἐν κε-  
φαλαίῳ εἰπεῖν, μάλιστα δυνησόμεθα τοῦ μέσου τυχεῖν.  
 χαλεπὸν δ' ἴσως τοῦτο, καὶ μάλιστ' ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον· οὐ  
 γὰρ ῥάδιον διορίσαι καὶ πῶς καὶ τίσι καὶ ἐπὶ ποίοις καὶ πό- 15  
 στον χρόνοι ὀργιστέον· καὶ γὰρ ἡμεῖς ὅτε μὲν τοὺς ἐλλείπου-  
 τας ἐπαινοῦμεν καὶ πρᾶους φαμέν, ὅτε δὲ τοὺς χαλεπαί-

*daugē*

*μ. ii. 158*

32. παρήκει L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 34. δεύτερόν φασι edd. (corr. Wilson)  
 1109<sup>b</sup> 1. ἐστὶ K<sup>b</sup> 2. καὶ πρὸς ἅ M<sup>b</sup> Γ 5. δ' ἑαυτοὺς om. K<sup>b</sup> ἀπα-  
 γαγόντες L<sup>b</sup> 15. καὶ πῶς K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: πῶς M<sup>b</sup> Γ

ροντας ἀνδρώδεις ἀποκαλοῦντες. ἀλλ' ὁ μὲν μικρὸν τοῦ εὖ 8  
 παρεκβαίνων οὐ ψέγεται, οὔτ' ἐπὶ τὸ μᾶλλον οὔτ' ἐπὶ τὸ  
 20 ἦττον, ὁ δὲ πλέον· οὗτος γὰρ οὐ λαυθάνει. ὁ δὲ μέχρι τίνος  
 καὶ ἐπὶ πόσον ψεκτὸς οὐ ῥάδιον τῷ λόγῳ ἀφορίσαι· οὐδὲ  
 γὰρ ἄλλο οὐδὲν τῶν αἰσθητῶν· τὰ δὲ τοιαῦτα ἐν τοῖς καθ'  
 ἕκαστα, καὶ ἐν τῇ αἰσθήσει ἢ κρίσει. τὸ μὲν ἄρα τοσοῦτο 9  
 δηλοῖ ὅτι ἡ μέση ἕξις ἐν πᾶσιν ἐπαινετή, ἀποκλίνειν δὲ  
 25 δεῖ ὅτε μὲν ἐπὶ τὴν ὑπερβολὴν ὅτε δ' ἐπὶ τὴν ἔλλειψιν·  
 οὕτω γὰρ ῥᾶστα τοῦ μέσου καὶ τοῦ εὖ τευξόμεθα.

## Γ.

30 Τῆς ἀρετῆς δὴ περὶ πάθη τε καὶ πράξεις οὔσης, καὶ  
 ἐπὶ μὲν τοῖς ἔκουσίοις ἐπαίνων καὶ ψόγων γινομένων, ἐπὶ  
 δὲ τοῖς ἀκουσίοις συγγνώμης, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐλέου, τὸ ἐκού-  
 σιον καὶ τὸ ἀκούσιον ἀναγκαῖον ἴσως διορίσαι τοῖς περὶ ἀρετῆς  
 ἐπισκοποῦσι, χρήσιμον δὲ καὶ τοῖς ρομοθετοῦσι πρὸς τε τὰς 2  
 35 τιμὰς καὶ τὰς κολάσεις. δοκεῖ δὴ ἀκούσια εἶναι τὰ βία 3  
 1110<sup>a</sup> ἢ δι' ἄγνοιαν γινόμενα· βίαιον δὲ οὐ ἢ ἀρχὴ ἔξωθεν, τοι-  
 αύτη οὔσα ἐν ἧ μὴδὲν συμβάλλεται ὁ πράττων ἢ ὁ πά-  
 σχων, οἷον εἰ πνεῦμα κομίσει ποι ἢ ἄνθρωποι κύριοι ὄν-  
 τες. ὅσα δὲ διὰ φόβον μειζόνων κακῶν πράττεται ἢ διὰ 4  
 5 καλόν τι, οἷον εἰ τύραννος προστάττοι αἰσχροῦν τι πράξαι  
 κύριος ὢν γονέων καὶ τέκνων, καὶ πράξαντος μὲν σφύζοντο  
 μὴ πράξαντος δ' ἀποθνήσκουσιν, ἀμφισβήτησιν ἔχει πότερον  
 ἀκούσια ἐστὶν ἢ ἐκούσια. τοιοῦτον δὲ τι συμβαίνει καὶ περὶ 5  
 τὰς ἐν τοῖς χειμῶσιν ἐκβολὰς· ἀπλῶς μὲν γὰρ οὐδεὶς ἀπο-  
 10 βάλλεται ἐκῶν, ἐπὶ σωτηρίᾳ δ' αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν

18. ἀποκαλοῦντες K<sup>b</sup>: ἀποκαλοῦμεν L<sup>b</sup> Γ 24. δῆλον codices Morellii33. τὸ add. K<sup>b</sup> 35. δῆ codices Morellii: δὲ vulg. 1110<sup>a</sup> 8.τῆ Γ: om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

6 ἅπαντες οἱ νοῦν ἔχοντες. μικταὶ μὲν οὖν εἰσὶν αἱ τοιαῦται  
 πράξεις, εὐόκασι δὲ μᾶλλον ἐκούσίοις· αἰρεταὶ γὰρ εἰσι  
 τότε ὅτε πράττονται, τὸ δὲ τέλος τῆς πράξεως κατὰ τὸν  
καιρόν ἐστίν. καὶ τὸ ἐκούσιον δὴ καὶ τὸ ἀκούσιον, ὅτε πρᾶτ-  
 15 τει, λεκτέον. πρᾶττει δὲ ἐκὼν· καὶ γὰρ ἡ ἀρχὴ τοῦ κινεῖν  
 τὰ ὀργανικὰ μέρη ἐν ταῖς τοιαύταις πράξεσιν ἐν αὐτῷ  
 ἐστίν· ὧν δ' ἐν αὐτῷ ἡ ἀρχή, ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ πρᾶττειν  
 καὶ μή. ἐκούσια δὴ τὰ τοιαῦτα, ἀπλῶς δ' ἴσως ἀκούσια· *in the ma*  
 7 οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔλοιτο καθ' αὐτὸ τῶν τοιούτων οὐδέν. ἐπὶ ταῖς  
 πράξεσι δὲ ταῖς τοιαύταις ἐνίοτε καὶ ἐπαινοῦνται, ὅταν 20  
 αἰσχρόν τι ἢ λυπηρὸν ὑπομένωσιν ἀντὶ μεγάλων καὶ κα-  
 λῶν· ἂν δ' ἀνάπαλι, ψέγονται· τὰ γὰρ αἰσχισθ' ὑπομέ-  
 ναι ἐπὶ μηδενὶ καλῷ ἢ μετρίῳ, φαύλου. ἐπ' ἐνίοις δ' ἔπαι-  
 νος μὲν οὐ γίνεται, συγγνώμη δ', ὅταν διὰ τοιαῦτα πράξη  
 τις ἢ μὴ δεῖ, ἢ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑπερτείνει καὶ μη- 25  
 8 οὐδεὶς ἂν ὑπομείναι. ἔνια δ' ἴσως οὐκ ἐστὶν ἀναγκασθῆναι,  
 ἀλλὰ μᾶλλον ἀποθανετέον παθόντι τὰ δεινότατα· καὶ  
 γὰρ τὸν Εὐριπίδου Ἀλκμαίωνα γελοῖα φαίνεται τὰ ἀναγ-  
 9) κάσαντα μητροκτονῆσαι. ἔστι δὲ χαλεπὸν ἐνίοτε διακρίναι  
 ποῖον ἀντὶ ποῖου αἰρετέον καὶ τί ἀντὶ τίνος ὑπομενετέον, ἔτι 30  
 δὲ χαλεπώτερον ἐμμεῖναι τοῖς γνωσθεῖσιν· ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ  
 πολὺ ἐστὶ τὰ μὲν προσδοκώμενα λυπηρά, ἢ δ' ἀναγκάζον-  
 ται αἰσχρά, ὅθεν ἔπαινοι καὶ ψόγοι γίνονται περὶ τοὺς  
 10 ἀναγκασθέντας ἢ μή. τὰ δὴ ποῖα φατέον βίαια; ἢ ἀπλῶς 1110<sup>b</sup> *Comf*  
 μὲν, ὅπότ' ἂν ἡ αἰτία ἐν τοῖς ἐκτὸς ἦ καὶ ὁ πρᾶττων μη-  
 δὲν συμβάλληται; ἢ δὲ καθ' αὐτὰ μὲν ἀκούσιά ἐστι, νῦν  
 δὲ καὶ ἀντὶ τῶνδε αἰρετά, καὶ ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ πρᾶττοντι,  
 καθ' αὐτὰ μὲν ἀκούσιά ἐστι, νῦν δὲ καὶ ἀντὶ τῶνδε ἐκούσια. 5

11. εἰσὶν om. K<sup>b</sup>21. ἦ] καὶ K<sup>b</sup>27. παθόντα L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ1110<sup>b</sup> 2.τοῖς] τῶι K<sup>b</sup>

μᾶλλον δ' ἔοικεν ἐκούσις· αἱ γὰρ πράξεις ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα, ταῦτα δ' ἐκούσια. ποῖα δ' ἀντὶ ποίων αἰρετέον, οὐ ῥᾷδιον ἀποδοῦναι· πολλαὶ γὰρ διαφοραὶ εἰσιν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα. εἰ δέ τις τὰ ἡδέα καὶ τὰ καλὰ φαίη βίαια 11  
 10 εἶναι (ἀναγκάζειν γὰρ ἔξω ὄντα), πάντα ἂν εἴη αὐτῷ βίαια· τούτων γὰρ χάριν πάντες πάντα πράττουσιν. καὶ οἱ μὲν βία καὶ ἄκοντες λυπηρῶς, οἱ δὲ διὰ τὸ ἡδὺ καὶ καλὸν μεθ' ἡδονῆς· γελοῖον δὲ τὸ αἰτιάσθαι τὰ ἐκτός, ἀλλὰ μὴ αὐτὸν εὐθύρατον ὄντα ὑπὸ τῶν τοιούτων, καὶ τῶν μὲν  
 15 καλῶν ἑαυτὸν, τῶν δ' αἰσchrῶν τὰ ἡδέα. ἔοικε δὴ τὸ βί- 12  
 αἰον εἶναι οὐ ἔξωθεν ἢ ἀρχῆ, μηδὲν συμβαλλομένου τοῦ βιασθέντος.

2 Τὸ δὲ δι' ἄγνοιαν οὐχ ἐκούσιον μὲν ἅπαν ἐστίν, ἀκού- 13  
 σιον δὲ τὸ ἐπίλυπον καὶ ἐν μεταμελείᾳ· ὁ γὰρ δι' ἄγνοιαν  
 20 πράξας ὅτιοῦν, μηδὲν τι δυσχεραίνων ἐπὶ τῇ πράξει, ἐκὼν μὲν οὐ πέπραχεν, ὅ γε μὴ ἴδει, οὐδ' αὖ ἄκων, μὴ λυπούμενός γε. τοῦ δὴ δι' ἄγνοιαν, ὁ μὲν ἐν μεταμελείᾳ ἄκων δοκεῖ, ὁ δὲ μὴ μεταμελόμενος, ἐπεὶ ἕτερος, ἔστω οὐχ ἐκὼν· ἐπεὶ γὰρ διαφέρει, βέλτιον ὄνομα ἔχειν ἴδιον. ἕτερον δ' 14

25 ἔοικε καὶ τὸ δι' ἄγνοιαν πράττειν τοῦ ἀγνοοῦντα· ὁ γὰρ μεθῶν ἢ ὀργιζόμενος οὐ δοκεῖ δι' ἄγνοιαν πράττειν ἀλλὰ διὰ τι τῶν εἰρημένων, οὐκ εἰδὼς δὲ ἀλλ' ἀγνοῶν.

4 ἀγνοεῖ μὲν οὖν πᾶς ὁ μοχθηρὸς ἃ δεῖ πράττειν καὶ ὧν ἀφεκτέον, καὶ διὰ τὴν τοιαύτην ἁμαρτίαν ἄδικοι καὶ ὄλως  
 30 κακοὶ γίνονται· τὸ δ' ἀκούσιον βούλεται λέγεσθαι οὐκ εἴ τις 15  
 ἀγνοεῖ τὰ συμφέροντα· οὐ γὰρ ἢ ἐν τῇ προαιρέσει ἄγνοια αἰτία τοῦ ἀκουσίου ἀλλὰ τῆς μοχθηρίας, οὐδ' ἢ καθόλου

10. ἀναγκάζει K<sup>b</sup> Γ οὕτω Γ (et fort. Asp.) 13. δὲ K<sup>b</sup> Γ Asp.:  
 δὴ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 20. μηδὲν τι K<sup>b</sup>: μηδὲν M<sup>b</sup> Γ: μηδὲν δὲ L<sup>b</sup> 25. τοὺς  
 ἀγνοοῦντας pr. K<sup>b</sup> post ἀγνοοῦντα add. ποιεῖν Γ 31. τὰ συμφέροντα  
 K<sup>b</sup> Asp.: τὸ συμφέρον vulg.

B. the man made responsible. ἢ ἀγνοεῖ  
 συμφέροντα. It is to blame for his

(ψέγονται γὰρ διὰ γε ταύτην) ἀλλ' ἢ καθ' ἕκαστα, ἐν οἷς καὶ περὶ ἢ ἡ πρᾶξις· ἐν τούτοις γὰρ καὶ ἔλεος καὶ 1111<sup>α</sup> συγγνώμη· ὁ γὰρ τούτων τι ἀγνοῶν ἀκουσίως πράττει.

16 ἴσως οὖν οὐ χεῖρον διορίσαι αὐτά, τίνα καὶ πόσα ἐστί, τίς τε δὴ καὶ τί καὶ περὶ τί ἢ ἐν τίνι πράττει, ἐνίστε δὲ καὶ τίνι, οἷον ὄργανῳ, καὶ ἕνεκα τίνος, οἷον σωτηρίας, καὶ πῶς, 5

17 οἷον ἡρέμα ἢ σφόδρα. ἅπαντα μὲν οὖν ταῦτα οὐδεὶς ἂν ἀγνοήσκει μὴ μαινόμενος, δηλοῦν δ' ὡς οὐδὲ τὸν πράττοντα πῶς γὰρ ἑαυτὸν γε ; ὁ δὲ πράττει ἀγνοήσκειεν ἂν τις, οἷον †λέγοντές φασι ἐκπέσειν αὐτούς, † ἢ οὐκ εἰδέναι ὅτι ἀπόρρητα ἦν, (ὥσπερ Αἰσχύλος τὰ μυστικά), ἢ δεῖξαι βουλόμενος 10 ἀφείναι, ὡς ὁ τὸν καταπέλτην. οἰθηεῖν δ' ἂν τις καὶ τὸν υἱὸν † πολέμιον εἶναι ὥσπερ ἡ Μερόπη, καὶ ἐσφαίρωσθαι τὸ λελογχόμενον † δόρυ, ἢ τὸν λίθον κίστηριν † εἶναι καὶ ἐπὶ σωτηρία πίσας ἀποκτείναι ἂν καὶ θίξαι βουλόμενος,

18 ὥσπερ οἱ ἀκροχειριζόμενοι, πατάξειεν ἂν. περὶ πάντα δὴ 15 ταῦτα τῆς ἀγνοίας οὔσης, ἐν οἷς ἢ πρᾶξις, ὁ τούτων τι ἀγνοήσας ἄκων δοκεῖ πεπραχέναι, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς κυριωτάτοις· κυριώτατα δ' εἶναι δοκεῖ ἐν οἷς ἢ πρᾶξις καὶ

19 οὐ ἕνεκα. τοῦ δὴ κατὰ τὴν τοιαύτην ἀγνοίαν ἀκουσίου λεγομένου ἔτι δεῖ τὴν πρᾶξιν λυπηρὰν εἶναι καὶ ἐν μετα- 20 μελείᾳ.

20 Ὅντος δ' ἀκουσίου τοῦ βία καὶ δι' ἀγνοίαν, τὸ ἐκού- 3

σιον δόξειεν ἂν εἶναι οὐ ἢ ἀρχὴ ἐν αὐτῷ εἰδῶτι τὰ καθ' \*

21 ἕκαστα ἐν οἷς ἢ πρᾶξις. ἴσως γὰρ οὐ καλῶς λέγεται ἀκού- 22

22 σια εἶναι τὰ διὰ θυμὸν ἢ ἐπιθυμίαν. πρῶτον μὲν γὰρ 25 οὐδὲν ἔτι τῶν ἄλλων ζύων ἐκουσίως πράξει, οὐδ' οἱ παῖδες·

1111<sup>α</sup> 4. καὶ post τί om. K<sup>b</sup> 9. λέγοντάς (ut videtur) Asp. ἐκπέμ-  
πειν K<sup>b</sup> 14. πίσας Bernays : παίσας codd. θίξαι codices Morelli :  
δεῖξαι vulg. 16. ἐν οἷς ἢ πρᾶξις seclus. Ramsauer 19. δὲ Thurot  
25. ἐπιθυμίαν K<sup>b</sup> Asp. : δι' ἐπιθυμίαν vulg. 26. ἔτι om. K<sup>b</sup>

εἶτα πότερον οὐδὲν ἐκουσίως πράττομεν τῶν δι' ἐπιθυμίαν <sup>23</sup>  
καὶ θυμόν, ἢ τὰ καλὰ μὲν ἐκουσίως τὰ δ' αἰσχροῦ ἀκου-  
σίως; ἢ γελοῖον ἐνός γε αἰτίου ὄντος; ἄτοπον δὲ ἴσως <sup>24</sup>  
<sup>30</sup> ἀκούσια φάναι ὧν δεῖ ὀρέγεσθαι· δεῖ δὲ καὶ ὀργιζέσθαι  
ἐπὶ τισι καὶ ἐπιθυμῆναι τινῶν, οἷον ὑγείας καὶ μαθήσεως.  
δοκεῖ δὲ καὶ τὰ μὲν ἀκούσια λυπηρὰ εἶναι, τὰ δὲ κατ' ἐπιθυ-  
μίαν ἡδέα. ἔτι δὲ τί διαφέρει (τῷ ἀκούσια εἶναι) τὰ κατὰ <sup>26</sup>  
λογισμὸν ἢ θυμὸν ἀμαρτηθέντα; φευκτὰ μὲν γὰρ ἄμφω,  
<sup>1111</sup><sup>b</sup> δοκεῖ δὲ οὐχ ἦττον ἀνθρωπικὰ εἶναι τὰ ἄλογα πάθη, ὥστε <sup>27</sup>  
καὶ αἱ πράξεις τοῦ ἀνθρώπου (αἱ) ἀπὸ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας.  
ἄτοπον δὲ τὸ τιθέναι ἀκούσια ταῦτα.

4 Διωρισμένων δὲ τοῦ τε ἐκουσίου καὶ τοῦ ἀκουσίου, II.

<sup>5</sup> περὶ προαιρέσεως ἔπεται διελθεῖν· οἰκειότατον γὰρ εἶναι δοκεῖ  
τῇ ἀρετῇ καὶ μᾶλλον τὸ ἦθι κρίνειν τῶν πράξεων. ἢ <sup>2</sup>  
προαίρεσις δὴ ἐκούσιον μὲν φαίνεται, οὐ ταῦτόν δέ, ἀλλ'  
ἐπὶ πλείον τὸ ἐκούσιον· τοῦ μὲν γὰρ ἐκουσίου καὶ παῖδες καὶ  
τᾶλλα ζῶα κοινωνεῖ, προαιρέσεως δ' οὐ, καὶ τὰ ἐξαίφνης  
<sup>10</sup> ἐκούσια μὲν λέγομεν, κατὰ προαίρεσιν δ' οὐ. οἱ δὲ λέγοντες <sup>3</sup>  
αὐτὴν ἐπιθυμίαν ἢ θυμόν ἢ βούλησιν ἢ τινα δόξαν οὐκ εἰσι-  
κασιν ὀρθῶς λέγειν. οὐ γὰρ κοινὸν ἢ προαίρεσις καὶ τῶν  
ἀλόγων, ἐπιθυμία δὲ καὶ θυμός. καὶ ὁ ἀκρατῆς ἐπιθυ-  
<sup>4</sup> μῶν μὲν πράττει, προαιρούμενος δ' οὐ· ὁ ἐγκρατῆς δ' ἀνά-  
<sup>15</sup> παλιν προαιρούμενος μὲν, ἐπιθυμῶν δ' οὐ. καὶ προαιρέσει <sup>5</sup>  
μὲν ἐπιθυμία ἐναντιοῦται, ἐπιθυμία δ' ἐπιθυμία οὐ. καὶ ἢ  
μὲν ἐπιθυμία ἡδέος καὶ ἐπιλύπου, ἢ προαίρεσις δ' οὔτε λυ-

30. ἀκούσια K<sup>b</sup>: τὸ ἀκούσια vulg. 32. καὶ add. K<sup>b</sup> 1111<sup>b</sup> 1.  
πάθη om. pr. K<sup>b</sup> ὥστε καὶ αἱ K<sup>b</sup> Γ: αἱ δὲ vulg. 2. αἱ addendum  
esse conl. Susemihl ἀπὸ—ἐπιθυμίας om. K<sup>b</sup> 6. τῶν πράξεων κρί-  
νειν K<sup>b</sup> 7. δὴ K<sup>b</sup> Γ: δὲ vulg. 10. δὲ] δὴ K<sup>b</sup> 12. καὶ om.  
K<sup>b</sup> 14. δ] καὶ ὁ K<sup>b</sup> 16. ἐπιθυμία δ' ἐπιθυμία K<sup>b</sup> Γ Asp.: ἐπιθυ-  
μία δ' ἐπιθυμία vulg.

6 πηροῦ οὐθ' ἠδέος. θυμὸς δ' ἔτι ἦττον' ἤκιστα γὰρ τὰ διὰ θυ-  
 7 μῶν κατὰ προαίρεσιν εἶναι δοκεῖ. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βούλησις  
 γε, καίπερ σύνεγγυς φαινόμενον' προαίρεσις μὲν γὰρ οὐκ 20  
 ἔστι τῶν ἀδυνάτων, καὶ εἴ τις φαίη προαιρέσθαι, δοκοῖη  
 ἂν ἡλίθιος εἶναι· βούλησις δ' ἔστι (καὶ) τῶν ἀδυνάτων, οἷον  
 8 ἀθαρσίας. καὶ ἡ μὲν βούλησις ἔστι καὶ περὶ τὰ μηδαμῶς δι'  
 αὐτοῦ πραχθέντα ἄν, οἷον ὑποκριτῆν τινα τικᾶν ἢ ἀθλητῆν  
 προαιρεῖται δὲ τὰ τοιαῦτα οὐδεῖς, ἀλλ' ὅσα οἶεται γενέσθαι 25  
 9 ἂν δι' αὐτοῦ. ἔτι δ' ἡ μὲν βούλησις τοῦ τέλους ἔστι μᾶλλον, ἢ  
 δὲ προαίρεσις τῶν πρὸς τὸ τέλος, οἷον ὑγιαίνειν βουλόμεθα,  
 προαιρούμεθα δὲ δι' ὧν ὑγιανοῦμεν, καὶ εὐδαιμονεῖν βουλόμεθα  
 μὲν καὶ φαμέν. "προαιρούμεθα" δὲ λέγειν οὐχ ἰρμόζει· ὅλως  
 10 γὰρ ἔοικεν ἢ προαίρεσις περὶ τὰ ἐφ' ἡμῖν εἶναι. οὐδὲ δὴ 30  
 δόξα ἂν εἴη· ἡ μὲν γὰρ δόξα δοκεῖ περὶ πάντα εἶναι,  
 καὶ οὐδὲν ἦττον περὶ τὰ αἰδία καὶ τὰ ἀδύνατα ἢ τὰ ἐφ'  
 ἡμῖν· καὶ τῷ ψευθεῖ καὶ ἀληθεῖ διαιρεῖται,\* οὐ τῷ κακῷ  
 11 καὶ ἀγαθῷ, ἢ προαίρεσις δὲ τούτοις μᾶλλον. ὅλως μὲν οὖν  
 δόξῃ ταυτὸν ἴσως οὐδὲ λέγει οὐδεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τινί τῷ γὰρ 1112<sup>a</sup>  
 προαιρέσθαι τὰγαθὰ ἢ τὰ κακὰ ποιοῖ τινές ἐσμεν, τῷ δὲ  
 12 δοξάζειν οὐ. καὶ προαιρούμεθα μὲν λαβεῖν ἢ φυγεῖν [ἢ] τι  
 τῶν τοιούτων, δοξάζομεν δὲ τί ἐστίν ἢ τίμη συμφέρεει ἢ πῶς·  
 13 λαβεῖν δ' ἢ φυγεῖν οὐ πάνν δοξάζομεν. καὶ ἡ μὲν προ- 5  
 αῖρεσις ἐπαινεῖται τῷ εἶναι οὐ δεῖ μᾶλλον ἢ τῷ ὀρθῶς,  
 ἢ δὲ δόξα τῷ ὡς ἀληθῶς. καὶ προαιρούμεθα μὲν ἂ μάλιστα  
 14 ἴσμεν ἀγαθὰ ὄντα, δοξάζομεν δὲ ἂ οὐ πάνν ἴσμεν· δοκοῦσι  
 δὲ οὐχ οἱ αὐτοὶ προαιρέσθαι τε ἄριστα καὶ δοξάζειν, ἀλλ' \*  
 ἔνιοι δοξάζειν μὲν ἄμεινον, διὰ κακίαν δ' αἰρέσθαι οὐχ ἂ 10  
 15 δεῖ. εἰ δὲ προγίνεται δόξα τῆς προαιρέσεως ἢ παρακολου-

οὐδε  
 βουλησις

οὐδε  
 δοξα

καὶ

18. διὰ corr.<sup>1</sup> K<sup>b</sup> Γ: κατὰ pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp. 22. καὶ add. Asp.

28. ὑγιαίνομεν K<sup>b</sup> 30. ἐφ' ἡμᾶς K<sup>b</sup> 1112<sup>a</sup> 3. ἢ om. K<sup>b</sup> 4. τί]

ὅτι K<sup>b</sup> 8. πάνν] πάνν μὲν K<sup>b</sup> 9. δὲ K<sup>b</sup>: τε vulg.

\* N.B. that some choose through wickedness  
 that they speculatively disapprove.

θεί, οὐδὲν διαφέρει· οὐ τοῦτο γὰρ σκοποῦμεν, ἀλλ' εἰ ταῦτόν  
 ἐστι δόξῃ τινί. τί οὖν ἢ ποῖόν τι ἐστίν, ἐπειδὴ τῶν εἰρημένων 16  
 οὐθέν; ἐκούσιον μὲν δὴ φαίνεται, τὸ δ' ἐκούσιον οὐ πᾶν προ-  
 15 αἰρετόν. ἀλλ' ἄρά γε τὸ προβεβουλευμένον; ἢ γὰρ προ- 17  
 αἴρεσις μετὰ λόγου καὶ διανοίας. ὑποσημαίνειν δ' ἔοικε  
 καὶ τοῦνομα ὡς ὃν πρὸ ἐτέρων αἰρετόν.

5 Βουλευοῦνται δὲ πότερον περὶ πάντων, καὶ πᾶν βουλευ- III.  
 τόν ἐστιν, ἢ περὶ ἐνίων οὐκ ἔστι βουλή; λεκτέον δ' ἴσως βου- 2  
 20 λευτὸν οὐχ ὑπὲρ οὔ βουλευσαίτ' ἂν τις ἠλίθιος ἢ μαινόμενος,  
 ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ὁ νοῦν ἔχων. περὶ δὴ τῶν αἰδίων οὐδεὶς βου- 3  
 λεύεται, οἷον περὶ τοῦ κόσμου ἢ τῆς διαμέτρου καὶ τῆς  
 πλευρᾶς, ὅτι ἀσύμμετροι. ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν ἐν κινήσει, 4  
 αἰεὶ δὲ κατὰ ταῦτὰ γνωμμένων, εἴτ' ἐξ ἀνάγκης εἴτε καὶ  
 25 φύσει ἢ διὰ τινα αἰτίαν ἄλλην, οἷον τροπῶν καὶ ἀνατο-  
λῶν. οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλοτε ἄλλως, οἷον αὐχμῶν καὶ ὄμ- 5  
 βρων. οὐδὲ περὶ τῶν ἀπὸ τύχης, οἷον θησαυροῦ εὐρέσεως.  
 ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀπάντων, οἷον πῶς ἂν Σκύ- 6  
 θαι ἄριστα πολιτεύοιτο οὐδεὶς Λακεδαιμονίων βουλεύεται.  
 30 οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν τούτων οὐθὲν δι' ἡμῶν. βουλευόμεθα δὲ περὶ 7  
 τῶν ἐφ' ἡμῖν καὶ πρακτῶν· ταῦτα δὲ καὶ ἔστι λοιπά. αἰτίαι  
 γὰρ δοκοῦσιν εἶναι φύσις καὶ ἀνάγκη καὶ τύχη, ἔτι δὲ  
 νοῦς καὶ πᾶν τὸ δι' ἀνθρώπου. τῶν δ' ἀνθρώπων ἕκαστοι  
 βουλευοῦνται περὶ τῶν δι' αὐτῶν πρακτῶν. καὶ περὶ μὲν τὰς 8  
 1112<sup>b</sup> ἀκριβεῖς καὶ αὐτάρκεις τῶν ἐπιστημῶν οὐκ ἔστι βουλή, οἷον  
 περὶ γραμμάτων (οὐ γὰρ διστάζομεν πῶς γραπτέον). ἀλλ'  
ὅσα γίνεται δι' ἡμῶν, μὴ ὡσαύτως δ' αἰεὶ, περὶ τούτων βου-  
λευόμεθα, οἷον περὶ τῶν κατ' ἰατρικὴν καὶ χρηματιστικὴν,  
 5 καὶ περὶ κυβερνητικὴν μᾶλλον ἢ γυμναστικὴν, ὅσφ ἦττον

12. τοῦτο] ταῦτα K<sup>b</sup> 21. δὴ Bonitz: δὲ codd. 23. σύμμετροι pr.  
 K<sup>b</sup> 24. καὶ add. K<sup>b</sup> 28. ἀνθρωπίνων ἀπάντων K<sup>b</sup>: ἀνθρωπικῶν  
 πάντων vulg. 31. ἐν K<sup>b</sup> καὶ ante πρακτῶν add. K<sup>b</sup> Γ αἴτια L<sup>b</sup>



9 διηκριβῶται, καὶ ἔτι περὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως, μᾶλλον δὲ  
 καὶ περὶ τὰς τέχνας ἢ τὰς ἐπιστήμας· μᾶλλον γὰρ περὶ  
 10 ταύτας διστάζομεν. τὸ βουλευέσθαι δὲ ἐν τοῖς ὡς ἐπὶ τὸ  
 πολύ, ἀδήλοις δὲ πῶς ἀποβήσεται, καὶ ἐν οἷς ἀδιόριστοι.<sup>†</sup>  
 συμβούλους δὲ παραλαμβάνομεν εἰς τὰ μεγάλα, ἀπιστοῦν- 10  
 11 τες ἡμῖν αὐτοῖς ὡς οὐχ ἱκανοῖς διαγιῶναι. βουλευόμεθα  
 δ' οὐ περὶ τῶν τελῶν ἀλλὰ περὶ τῶν πρὸς τὰ τέλη. οὔτε  
 γὰρ ἱατρὸς βουλευέται εἰ ὑγιάσει, οὔτε ῥήτωρ εἰ πείσει,  
 οὔτε πολιτικὸς εἰ εὐνομίαν ποιήσει, οὐδὲ τῶν λοιπῶν οὐδεὶς  
 περὶ τοῦ τέλους· ἀλλὰ θέμενοι τὸ τέλος τὸ πῶς καὶ διὰ τίνων 15  
 ἔσται σκοποῦσι· καὶ διὰ πλειόνων μὲν φαινομένου γίνεσθαι  
 διὰ τίνος ῥῆστα καὶ κάλλιστα ἐπισκοποῦσι, δι' ἐνὸς δ' ἐπι-  
 τελουμένου πῶς διὰ τούτου ἔσται κάκεινο διὰ τίνος, ἕως αἰ-  
 ἔλθωσιν ἐπὶ τὸ πρῶτον αἴτιον, ὃ ἐν τῇ εὐρέσει ἔσχατόν  
 ἐστίν. ὁ γὰρ βουλευόμενος ἔοικε ζητεῖν καὶ ἀναλύειν τὸν 20  
 12 εἰρημένον τρόπον ὡσπερ διάγραμμα (φαίνεται δ' ἡ μὲν  
 ζήτησις οὐ πᾶσα εἶναι βούλευσις, οἷον αἱ μαθηματικά, ἢ  
 δὲ βούλευσις πᾶσα ζήτησις), καὶ τὸ ἔσχατον ἐν τῇ ἀνα-  
 13 λύσει πρῶτον εἶναι ἐν τῇ γερέσει.<sup>†</sup> κὰν μὲν ἀδυνατῶ ἐν- 25  
 τύχωσιν, ἀφίστανται, οἷον εἰ χρημάτων δεῖ, ταῦτα δὲ μὴ  
 οἷόν τε πορισθῆναι· εἰ δὲ δυνατὸν φαίνεται, ἐγχειροῦσι  
 πράττειν. δυνατὰ δὲ ἂ δι' ἡμῶν γένοιτ' ἂν· τὰ γὰρ διὰ  
 14 τῶν φίλων δι' ἡμῶν πως ἐστίν· ἢ γὰρ ἀρχὴ ἐν ἡμῖν. ζη-  
 τεῖται δ' ὅτε μὲν τὰ ὄργανα ὅτε δ' ἢ χρεῖα αὐτῶν  
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὅτε μὲν δι' οὐ ὅτε δὲ πῶς 30  
 15 ἢ διὰ τίνος. ἔοικε δὴ, καθάπερ εἴρηται, ἄνθρωπος εἶναι  
 ἀρχὴ τῶν πράξεων· ἢ δὲ βουλὴ περὶ τῶν αὐτῶ πρακτῶν.

1112<sup>b</sup> 7. τέχνας] δόξας altera lectio ap. Asp. 8. ταύτας K<sup>b</sup>: αὐτὰς  
 vulg. δὴ Asp. 9. (τὸ ὡς δεῖ) ἀδιόριστον Rassow 15. τὸ τέλος  
 K<sup>b</sup> Asp.: τέλος τι vulg. τὸ add. K<sup>b</sup> 21. εἰρημένον] αὐτὸν K<sup>b</sup>

αἱ δὲ πράξεις ἄλλων ἔνεκα. οὐ γὰρ ἂν εἴη βουλευτὸν τὸ 16  
 τέλος ἀλλὰ τὰ πρὸς τὰ τέλη· οὐδὲ δὴ τὰ καθ' ἕκαστα,  
 1113<sup>a</sup> οἷον εἰ ἄρτος τοῦτο ἢ πέπεται ὡς δεῖ· αἰσθήσεως γὰρ  
 ταῦτα. εἰ δὲ αἰεὶ βουλεύσεται, εἰς ἄπειρον ἤξει. βουλευ- 17  
 τὸν δὲ καὶ προαιρετὸν τὸ αὐτό, πλὴν ἀφωρισμένοι<sup>χ</sup> ἤδη τὸ  
 προαιρετόν· τὸ γὰρ ἐκ τῆς βουλῆς κριθέν προαιρετόν  
 5 ἔστιν. παύεται γὰρ ἕκαστος ζητῶν πῶς πράξει, ὅταν εἰς  
 αὐτὸν ἀναγάγῃ τὴν ἀρχήν, καὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ἡγούμενον  
 τοῦτο γὰρ τὸ προαιρούμενον. \* δῆλον δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν 18  
 ἀρχαίων πολιτειῶν, ἃς Ὀμηρος ἐμιμείτο· οἱ γὰρ βασι-  
 λεῖς ἂ προείλοντο ἀνήγγελλον τῷ δήμῳ. ὄντος δὲ τοῦ 19  
 10 \* προαιρετοῦ/βουλευτοῦ ὄρεκτοῦ τῶν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἡ προαίρεσις  
 ἂν εἴη βουλευτικὴ ὄρεξις τῶν ἐφ' ἡμῖν<sup>χ</sup>· ἐκ τοῦ βουλεύσασθαι  
 γὰρ κρίναντες ὀρεγόμεθα κατὰ τὴν βούλευσιν. ἡ μὲν οὖν 20  
 προαίρεσις τύπῳ εἰρήσθω, καὶ περὶ ποῖά ἐστι καὶ ὅτι τῶν  
 πρὸς τὰ τέλη.

6 Ἡ δὲ βούλησις ὅτι μὲν τοῦ τέλους ἔστιν εἴρηται, δοκεῖ IV.  
 δὲ τοῖς μὲν τὰγαθοῦ εἶναι, τοῖς δὲ τοῦ φαινομένου ἀγαθοῦ.  
 συμβαίνει δὲ τοῖς μὲν [τὸ] βουλευτὸν τὰγαθὸν λέγουσι μὴ 2  
 εἶναι βουλευτὸν ὃ βούλεται ὃ μὴ ὀρθῶς αἰρούμενος (εἰ γὰρ  
 ἔσται βουλευτόν, καὶ ἀγαθόν· ἦν δ', εἰ οὕτως ἔτυχε, κακόν),  
 20 τοῖς δ' αὖ τὸ φαινόμενον ἀγαθὸν βουλευτὸν λέγουσι μὴ 3  
 εἶναι φύσει βουλευτόν, ἀλλ' ἕκαστῳ τὸ δοκοῦν· ἄλλο δ'  
 ἄλλῳ φαίνεται, καὶ εἰ οὕτως ἔτυχε, τὰναντία. εἰ δὲ δὴ 4  
 ταῦτα μὴ ἀρέσκει, ἄρα φατέον ἀπλῶ<sup>χ</sup> μὲν καὶ κατ' ἀλή-  
 θειαν βουλευτὸν εἶναι τὰγαθόν, ἐκάστῳ δὲ τὸ φαινόμενον ;

33. οὐ γὰρ ἂν K<sup>b</sup>: οὐκ ἂν οὖν vulg.: οὐκ ἄρ' ἂν Susemihl 1113<sup>a</sup> 4.  
 κριθέν K<sup>b</sup>: προκριθέν vulg. 6. αὐτοῦ] αὐτὸ K<sup>b</sup> Γ 9. προείλοντο  
 L<sup>b</sup> 11. τῶν] ἐκ τῶν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 12. βούλησιν M<sup>b</sup> (et altera lectio  
 ap. Asp.) 16. τὰγαθοῦ Γ Asp.: ἀγαθοῦ codd. 17. τὸ om. Asp.  
 20. ante βουλευτὸν add. τὸ O<sup>b</sup>

B. definitiva of προαιρεσις - deliberate desire for  
 things in our power.

τῷ μὲν οὖν σπουδαίῳ τὸ κατ' ἀλήθειαν εἶναι, τῷ δὲ φαύλῳ 25  
 τὸ τυχόν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων τοῖς μὲν εὖ δια- *ἀληθείᾳ*  
 κειμένοις ὑγιεινά ἐστὶ τὰ κατ' ἀλήθειαν τοιαῦτα ὄντα, τοῖς  
 δ' ἐπινόσοις ἕτερα, ὁμοίως δὲ καὶ πικρὰ καὶ γλυκέα καὶ  
 θερμὰ καὶ βαρέα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστα· ὁ σπουδαῖος γὰρ  
 ἕκαστα κρίνει ὀρθῶς, καὶ ἐν ἑκάστοις τάληθες αὐτῷ φαίνε- 30  
 5 ται. καθ' ἑκάστην γὰρ ἕξιν ἴδιά ἐστι καλὰ καὶ ἡδέα, καὶ  
 διαφέρει πλείστον ἴσως ὁ σπουδαῖος τῷ τάληθες ἐν ἑκάστοις  
 ὄρῳ, ὥσπερ καιῶν καὶ μέτροι αὐτῶν ὄν. ἐν τοῖς πολλοῖς  
 δὲ ἡ ἀπάτη διὰ τὴν ἡδονὴν ἔοικε γίνεσθαι· οὐ γὰρ οὐσα  
 6 ἀγαθὸν φαίνεται. αἰροῦνται οὖν τὸ ἡδὺ ὡς ἀγαθόν, τὴν δὲ 1113<sup>b</sup>  
 λύπην ὡς κακὸν φεύγουσιν.

V. Ὅντος δὴ βουλευτοῦ μὲν τοῦ τέλους, βουλευτῶν δὲ καὶ 7  
 προαιρετῶν τῶν πρὸς τὸ τέλος, αἱ περὶ ταῦτα πράξεις *μελενο*  
 κατὰ προαίρεσιν ἂν εἶεν καὶ ἐκούσιοι. αἱ δὲ τῶν ἀρετῶν 5  
 2 ἐνέργειαι περὶ ταῦτα. ἐφ' ἡμῖν δὴ καὶ ἡ ἀρετή, ὁμοίως  
 δὲ καὶ ἡ κακία. ἐν οἷς γὰρ ἐφ' ἡμῖν τὸ πράττειν, καὶ  
 τὸ μὴ πράττειν, καὶ ἐν οἷς τὸ μή, καὶ τὸ ναί· ὥστ' εἰ τὸ  
 πράττειν καλὸν ὄν ἐφ' ἡμῖν ἐστί, καὶ τὸ μὴ πράττειν ἐφ' ἡμῖν  
 ἔσται αἰσχρὸν ὄν, καὶ εἰ τὸ μὴ πράττειν καλὸν ὄν ἐφ' ἡμῖν, 10  
 3 καὶ τὸ πράττειν αἰσχρὸν ὄν ἐφ' ἡμῖν. εἰ δ' ἐφ' ἡμῖν τὰ  
 καλὰ πράττειν καὶ τὰ αἰσχρά, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ πράτ-  
 τειν, τοῦτο δ' ἦν τὸ ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς εἶναι, ἐφ' ἡμῖν ἄρα  
 4 τὸ ἐπικέσι καὶ φαύλοισ εἶναι. τὸ δὲ λέγειν ὡς οὐδεὶς ἐκῶν \*  
πονηρὸς οὐδ' ἄκων μακάριος ἔοικε τὸ μὲν ψευδεῖ τὸ δ' ἀλη- 15  
 θεῖ· μακάριος μὲν γὰρ οὐδεὶς ἄκων, ἡ δὲ μοχθηρία ἐκού-  
 5 σιον. ἡ τοῖς γε νῦν εἰρημέτοις ἀμφισβητητέον, καὶ τὸν

29. τὸν σπουδαῖον γὰρ ἕκαστα κρίνειν K<sup>b</sup> 32. τὸ σπουδαῖον K<sup>b</sup> 33.  
 ὦν Γ : ὄν K<sup>b</sup> : om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> ἐν add. K<sup>b</sup> 1113<sup>b</sup> 5. εἶεν ἂν K<sup>b</sup> Γ  
 6. δὴ Heliodorus (et fort. Asp.) : δὲ codd. 13. ἄρα] ἐσται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ  
 15. μάκαρ Victorius

ἄνθρωπον οὐ φατέον ἀρχὴν εἶναι οὐδὲ γεννητὴν τῶν πράξεων  
 ὡσπερ καὶ τέκνων. εἰ δὲ ταῦτα φαίνεται καὶ μὴ ἔχομεν 6  
 eis ἄλλας ἀρχὰς ἀναγαγεῖν παρὰ τὰς ἐν ἡμῖν, ὧν καὶ  
 αἱ ἀρχαὶ ἐν ἡμῖν, καὶ αὐτὰ ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐκούσια. τούτοις 7  
 δ' ἔοικε μαρτυρεῖσθαι καὶ ἰδίᾳ ὑφ' ἐκάστων καὶ ὑπ' αὐτῶν  
 τῶν νομοθετῶν· κολάζουσι γὰρ καὶ τιμωροῦνται τοὺς δρωῖ-  
 τας μοχθηρά, ὅσοι μὴ βία ἢ δι' ἄγνοίαν ἢς μὴ αὐτοὶ  
 25 αἴτιοι, τοὺς δὲ τὰ καλὰ πράττοντας τιμῶσιν, ὡς τοὺς μὲν  
 προτρέψοντες τοὺς δὲ κωλύσοιτες. καίτοι ὅσα μῆτ' ἐφ'  
 ἡμῖν ἐστὶ μῆθ' ἐκούσια, οὐδεὶς προτρέπεται πράττειν, ὡς οὐδὲν  
 πρὸ ἔργου ὄν τὸ πεισθῆναι μὴ θερμαίνεσθαι ἢ ἀλγεῖν ἢ  
 πεινῆν ἢ ἄλλ' ὀτιοῦν τῶν τοιούτων· οὐθὲν γὰρ ἤττον πεισόμεθα  
 30 αὐτά. καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῷ τῷ ἀγνοεῖν κολάζουσιν, ἐὰν αἴτιος 8  
 εἶναι δοκῆ τῆς ἀγνοίας, οἷον τοῖς μεθύουσι διπλᾶ τὰ ἐπι-  
 τίμια· ἢ γὰρ ἀρχὴ ἐν αὐτῷ· κύριος γὰρ τοῦ μὴ μεθυ-  
 σθῆναι, τοῦτο δ' αἴτιον τῆς ἀγνοίας. καὶ τοὺς ἀγνοοῦντάς τι  
 τῶν ἐν τοῖς νόμοις, ἃ δεῖ ἐπίστασθαι καὶ μὴ χαλεπά ἐστι,  
 1114<sup>a</sup> κολάζουσιν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, ὅσα δι' ἀμέ- 9  
 λειαν ἀγνοεῖν δοκοῦσιν, ὡς ἐπ' αὐτοῖς ὄν τὸ μὴ ἀγνοεῖν·  
 τοῦ γὰρ ἐπιμεληθῆναι κύριοι. "ἀλλ' ἴσως τοιοῦτός ἐστιν ὥστε 10  
 μὴ ἐπιμεληθῆναι." ἀλλὰ τοῦ τοιούτους γενέσθαι αὐτοὶ αἴτιοι  
 5 ζῶντες ἀνειμένως, καὶ τοῦ ἀδίκους ἢ ἀκολάστους εἶναι, οἳ μὲν  
 κακουργοῦντες, οἳ δὲ ἐν πότοις καὶ τοῖς τοιούτοις διάγοντες·  
 αἱ γὰρ περὶ ἕκαστα ἐνέργειαι τοιούτους ποιοῦσιν. τοῦτο δὲ δη- 11  
 λον ἐκ τῶν μελετώντων πρὸς ἡντιοῦν ἀγωνίαν ἢ πράξιν·  
 διατελοῦσι γὰρ ἐνεργοῦντες. τὸ μὲν οὖν ἀγνοεῖν ὅτι ἐκ τοῦ 12  
 10 ἐνεργεῖν περὶ ἕκαστα αἱ ἕξεις γίνονται, κομιδῆ ἀναισθήτου.  
 ἔτι δ' ἄλογον τὸν ἀδικοῦντα μὴ βούλεσθαι ἄδικον εἶναι ἢ 13

20. ἐν] ἐφ' L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>καὶ om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp.23. τοὺς om. K<sup>b</sup>

29.

ὀτιοῦν ἄλλο K<sup>b</sup>31. τὰ om. K<sup>b</sup>1114<sup>a</sup> 4. τοιοῦτον K<sup>b</sup>

τὸν ἀκολασταίνοντα ἀκόλαστοι. εἰ δὲ μὴ ἀγνοῶν τις πρῶτ-  
 14 τει ἐξ ὧν ἔσται ἄδικος, ἐκὼν ἄδικος ἂν εἴη, οὐ μὴν εἴη γε  
 βούληται, ἄδικος ὦν παύσεται καὶ ἔσται δίκαιος. οὐδὲ γὰρ  
 ὁ νοσῶν ὑγίης. καὶ εἰ οὕτως ἔτυχεν, ἐκὼν νοσεῖ, ἀκρατῶς 15  
 βιοτεῶν καὶ ἀπειθῶν τοῖς ἰατροῖς. τότε μὲν οὖν ἐξήν αὐτῷ  
 μὴ νοσεῖν, προεμένω δ' οὐκέτι, ὡσπερ οὐδ' ἀφέντι λίθον ἐπ'  
 αὐτὸν δυνατὸν ἀναλαβεῖν· ἀλλ' ὅμως ἐπ' αὐτῷ τὸ βαλεῖν  
 [καὶ βῆσαι]· ἡ γὰρ ἀρχὴ ἐν αὐτῷ. οὕτω δὲ καὶ τῷ ἀδικῶ  
 καὶ τῷ ἀκολάστῳ ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐξήν τοιούτοις μὴ γενέσθαι, 20  
 15 διὸ ἐκόντες εἰσὶν· γεγομένοις δ' οὐκέτι ἔστι μὴ εἶναι. οὐ μό-  
 νον δ' αἱ τῆς ψυχῆς κακίαι ἐκούσιοί εἰσιν, ἀλλ' ἐνίοις καὶ  
 αἱ τοῦ σώματος, οἷς καὶ ἐπιτιμῶμεν τοῖς μὲν γὰρ διὰ  
 φύσιν αἰσχροῖς οὐδεὶς ἐπιτιμᾷ, τοῖς δὲ δι' ἀγυμνασίαν καὶ  
 ἀμέλειαν. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ἀσθένειαν καὶ πῆρωσιν· οὐθεὶς 25  
 γὰρ ἂν ὀνειδίσειε τυφλῷ φύσει ἢ ἐκ νόσου ἢ ἐκ πληγῆς,  
 ἀλλὰ μᾶλλον ἐλεῆσαι· τῷ δ' ἐξ οἰοφλυγίας ἢ ἄλλης  
 16 ἀκολασίας πᾶς ἂν ἐπιτιμήσῃ. τῶν δὲ περὶ τὸ σῶμα κα-  
 κίων αἱ ἐφ' ἡμῖν ἐπιτιμῶνται, αἱ δὲ μὴ ἐφ' ἡμῖν οὐ. εἰ  
 δ' οὕτω, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἱ ἐπιτιμῶμεναι τῶν κακιῶν 30  
 17 ἐφ' ἡμῖν ἂν εἶεν. εἰ δὲ τις λέγοι ὅτι πάντες ἐφίενται τοῦ  
 φαινομένου ἀγαθοῦ, τῆς δὲ φαντασίας τοῦ κύριου, ἀλλ' ὁποῖός  
 ποθ' ἕκαστός ἐστι, τοιοῦτο καὶ τὸ τέλος φαίνεται αὐτῷ· εἰ 1114<sup>b</sup>  
 μὲν οὖν ἕκαστος ἑαυτῷ τῆς ἐξεώς ἐστὶ πῶς αἴτιος, καὶ τῆς  
 φαντασίας ἔσται πῶς αὐτὸς αἴτιος· εἰ δὲ μή, οὐθεὶς αὐτῷ  
 αἴτιος τοῦ κακοποιεῖν, ἀλλὰ δι' ἀγνοίαν τοῦ τέλους ταῦτα  
 πράττει, διὰ τούτων οἰόμενος αὐτῷ τὸ ἄριστον ἔσεσθαι, ἢ 5  
 δὲ τοῦ τέλους ἐφεσις οὐκ ἀνθαίρετος, ἀλλὰ φῆναι δεῖ ὡσπερ

15. καὶ] καίτοι Rasso  
 Rasso: ἐπ' codd.  
 ἐξεστι Γ  
 οὐθεὶς] μηδεὶς L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

16. ἐξὸν K<sup>b</sup>  
 20. γίνεσθαι L<sup>b</sup>

19. καὶ βῆσαι seclusi ἐν  
 21. οὐκ ἐξεστι L<sup>b</sup>: οὐκέτι  
 1114<sup>b</sup> 3. μή,  
 4. κακὰ ποιεῖν O<sup>b</sup>

ὄψιν ἔχοντα, ἢ κρινεῖ καλῶς καὶ τὸ κατ' ἀλήθειαν ἀγα-  
 θὸν αἰρήσεται, καὶ ἔστιν εὐφυῆς ᾧ τοῦτο καλῶς πέφυκεν  
 (τὸ γὰρ μέγιστον καὶ κάλλιστον, καὶ ὃ παρ' ἐτέρου μὴ οἶον  
 10 τε λαβεῖν μηδὲ μαθεῖν, ἀλλ' οἶον ἔφυ τοιοῦτον ἔξει, καὶ  
 τὸ εὖ καὶ τὸ καλῶς τοῦτο πεφυκέναι ἢ τελεία καὶ ἀληθινῇ  
 ἂν εἴη εὐφυῖα.) εἰ δὴ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, τί μᾶλλον ἢ  
 ἀρετὴ τῆς κακίας ἔσται ἐκούσιον; ἀμφοῖν γὰρ ὁμοίως, τῷ 18  
 ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ, τὸ τέλος φύσει ἢ ὀπωσδήποτε φαί-  
 15 νεται καὶ κείται, τὰ δὲ λοιπὰ πρὸς τοῦτο ἀναφέροντες  
 πράττουσιν ὀπωσδήποτε. εἴτε δὴ τὸ τέλος μὴ φύσει ἐκάστω 19  
 φαίνεται οἰοιδήποτε, ἀλλὰ τι καὶ παρ' αὐτόν ἔστιν, εἴτε  
 τὸ μὲν τέλος φυσικόν, τῷ δὲ τὰ λοιπὰ πράττειν ἐκουσίως  
 τὸν σπουδαῖον ἢ ἀρετὴ ἐκούσιόν ἐστιν, οὐθὲν ἦττον καὶ ἢ κα-  
 20 κία ἐκούσιον ἂν εἴη· ὁμοίως γὰρ καὶ τῷ κακῷ ὑπάρχει  
 τὸ δι' αὐτόν ἐν ταῖς πράξεσι καὶ εἰ μὴ ἐν τῷ τέλει. εἰ 20  
 οὖν, ὥσπερ λέγεται, ἐκούσιοί εἰσιν αἱ ἀρεταί (καὶ γὰρ τῶν  
 ἔξεων συναίτιοί πως αὐτοὶ ἐσμεν, καὶ τῷ ποιοῖ τινες εἶναι  
 τὸ τέλος τοιούδε τιθέμεθα), καὶ αἱ κακίαι ἐκούσιοι ἂν εἶεν  
 25 ὁμοίως γάρ.

8 Κοινῇ μὲν οὖν περὶ τῶν ἀρετῶν εἴρηται ἡμῖν τό τε 21  
γένος τύφω, ὅτι μεσότητές εἰσιν καὶ ὅτι ἔξεις, ὑφ' ὧν τε  
 γίνονται, ὅτι τούτων πρακτικαὶ <καὶ> καθ' αὐτάς, καὶ ὅτι  
 ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐκούσιοι, καὶ οὕτως ὡς ἂν ὁ ὀρθὸς λόγος  
 30 προστάξῃ. οὐχ ὁμοίως δὲ αἱ πράξεις ἐκούσιοί εἰσι καὶ αἱ 22  
 ἔξεις· τῶν μὲν γὰρ πράξεων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους  
 κύριοί ἐσμεν, εἰδότες τὰ καθ' ἕκαστα, τῶν ἔξεων δὲ τῆς

9. καὶ δ] εἰ K<sup>b</sup>10. καὶ τὸ] τὸ δ' L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

15. τοῦτο Asp.: ταῦτα

codd.: fort. αὐτὸ

17. αὐτόν K<sup>b</sup> Γ: αὐτῷ vulg.

21. fort. αὐτό

22. τῶν αἰτίων ἔξεων K<sup>b</sup>26. τε om. K<sup>b</sup> Asp.

27. μεσότης καὶ

ἔξις K<sup>b</sup>28. ὅτι K<sup>b</sup> Γ Asp.: καὶ ὅτι L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

καὶ ante καθ' add.

Γ Asp.

ἀρχῆς, καθ' ἕκαστα δὲ ἢ πρόσθεσις οὐ γνώριμος, ὡσπερ 1115<sup>a</sup>  
ἐπὶ τῶν ἀρρωστιῶν\* ἀλλ' ὅτι ἐφ' ἡμῖν ἦν οὕτως ἢ μὴ οὕτω  
εὐχρησασθαι, διὰ τοῦτο ἐκούσιοι.

23 Ἀναλαμβάνοντες δὲ περὶ ἐκάστης εἵπωμεν τίνες εἰσὶ καὶ 9  
περὶ ποῖα καὶ πῶς· ἅμα δ' ἔσται δῆλον καὶ πόσαι εἰσὶν. 5

VI. καὶ πρῶτον περὶ ἀνδρείας. Ὅτι μὲν οὖν μεσότης ἐστὶ περὶ (συναγε

2 φόβους καὶ θάρρη, ἤδη φανερόν· γεγένηται· φοβούμεθα  
δὲ δῆλον ὅτι τὰ φοβερά, ταῦτα δ' ἐστὶν ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν  
κακά· διὸ καὶ τὸν φόβον ὀρίζονται προσδοκίαν κακοῦ.

3 φοβούμεθα μὲν οὖν πάντα τὰ κακά, οἷον ἀδοξίαν περιάν 10  
νόσον ἀφιλίαν θάνατον, ἀλλ' οὐ περὶ πάντα δοκεῖ ὁ ἀν-  
δρεῖος εἶναι· ἔνια γὰρ καὶ δεῖ φοβεῖσθαι καὶ καλόν, τὸ  
δὲ μὴ αἰσχροῖον, οἷον ἀδοξίαν· ὁ μὲν γὰρ φοβούμενος ἐπιει-  
κῆς καὶ αἰδήμωνι, ὁ δὲ μὴ φοβούμενος ἀναίσχυιτος. λέ-  
γεται δ' ὑπὸ τινῶν ἀνδρείος κατὰ μεταφοράν· ἔχει γάρ 15  
τι ὅμοιον τῷ ἀνδρείῳ· ἄφοβος γάρ τις καὶ ὁ ἀνδρεῖος.

4 περιάν δ' ἴσως οὐ δεῖ φοβεῖσθαι οὐδὲ νόσον, οὐδ' ὄλως ὅσα  
μὴ ἀπὸ κακίας μηδὲ δι' αὐτόν. ἀλλ' οὐδ' ὁ περὶ ταῦτα  
ἄφοβος ἀνδρεῖος. λέγομεν δὲ καὶ τοῖτον καθ' ὁμοιότητα  
ἔνιοι γὰρ ἐν τοῖς πολεμικοῖς κινδύνοις δειλοὶ ὄντες ἔλευ- 20

5 σιν. οὐδὲ δὴ εἴ τις ὕβριν περὶ παῖδας καὶ γυναῖκα φοβεῖ-  
ται ἢ φθόρον ἢ τι τῶν τοιούτων, δειλός ἐστιν· οὐδ' εἰ θαρρεῖ

6 μέλλων μαστιγοῦσθαι, ἀνδρεῖος. περὶ ποῖα οὖν τῶν φοβερῶν  
ὁ ἀνδρεῖος; ἢ περὶ τὰ μέγιστα; οὐθεὶς γὰρ ὑπομειντικώτερος 25  
τῶν δεινῶν. φοβερώτατον δ' ὁ θάνατος· πέρας γάρ, καὶ  
οὐδὲν ἔτι τῷ τεθνεῶτι δοκεῖ οὐτ' ἀγαθὸν οὐτε κακὸν εἶναι.

7 δόξειε δ' ἂν οὐδὲ περὶ θάνατον τὸν ἐν παντί ὁ ἀνδρεῖος

1115<sup>a</sup> 3. χρῆσθαι K<sup>b</sup> 4. δὲ M<sup>b</sup> Γ: δὴ vulg. 7. φανερόν γεγένηται  
K<sup>b</sup>: καὶ πρότερον εἶρηται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 8. ὡς om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 22. γυναῖκας  
K<sup>b</sup> Asp. 24. γούν K<sup>b</sup>: fort. δ' οὖν 27. ἔτι] ἐν K<sup>b</sup>

- εἶναι, οἷον ἐν θαλάττῃ ἢ νόσοις. ἐν τίσιν οὖν; ἢ ἐν 8  
 30 τοῖς καλλίστοις; τοιοῦτοι δὲ οἱ ἐν πολέμῳ· ἐν μεγίστῳ γὰρ  
 καὶ καλλίστῳ κινδύνῳ. ὁμολογοὶ δὲ τούτοις εἰσὶ καὶ αἱ τι- 9  
μαὶ αἱ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ παρὰ τοῖς μονάρχοις. κυρίως 10  
ὁῖ λέγοιτ' ἂν ἀνδρείος ὁ περὶ τὸν καλὸν θάνατον ἀδεῆς,  
καὶ ὅσα θάνατον ἐπιφέρει ὑπόγνια† ὄντα· τοιαῦτα δὲ μά-  
 35 λιστα τὰ κατὰ πόλεμον. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν θαλάττῃ 11  
 1115<sup>b</sup> καὶ ἐν νόσοις ἀδεῆς ὁ ἀνδρείος, οὐχ οὕτω δὲ ὡς οἱ θαλάτ-  
 τιοὶ· οἱ μὲν γὰρ ἀπεγνώκασι τὴν σωτηρίαν καὶ τὸν θάνα-  
 τον τὸν τοιοῦτον δυσχεραίνουσι, οἱ δὲ εὐέλπιδές εἰσι παρὰ  
 τὴν ἐμπειρίαν. ἄμα δὲ καὶ ἀνδρίζονται ἐν οἷς ἐστὶν ἀλκή† 12  
 5 ἢ καλὸν τὸ ἀποθαιεῖν· ἐν ταῖς τοιαύταις δὲ φθοραῖς οὐδέ-  
τερον ὑπάρχει.
- 10 Τὸ δὲ φοβερὸν οὐ πᾶσι μὲν τὸ αὐτό, λέγομεν δὲ τι VII.  
 καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον. τοῦτο μὲν οὖν παντὶ φοβερὸν τῷ γε  
 νοῦν ἔχοιτι· (τὰ δὲ κατ' ἄνθρωπον) διαφέρει μεγέθει καὶ τῷ  
 10 μᾶλλον καὶ ἦττον· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ θαρραλέα. ὁ δὲ 2  
 ἀνδρείος ἀνέκπληκτος ὡς ἄνθρωπος. φοβήσεται μὲν οὖν καὶ  
 τὰ τοιαῦτα, (ὡς δεῖ δὲ καὶ ὡς ὁ λόγος) ὑπομεινεί τοῦ καλοῦ  
 ἔνεκα· τοῦτο γὰρ τέλος τῆς ἀρετῆς. ἔστι δὲ μᾶλλον καὶ 3  
 ἦττον ταῦτα φοβεῖσθαι, καὶ ἔτι τὰ μὴ φοβερὰ ὡς τοιαῦτα  
 15 φοβεῖσθαι. γίνεται δὲ τῶν ἀμαρτιῶν ἢ μὲν ὅτι <δ> οὐ δεῖ, ἢ 4  
 δὲ ὅτι οὐχ ὡς δεῖ, ἢ δὲ ὅτι οὐχ ὅτε, ἢ τι τῶν τοιούτων· ὁμοίως  
 δὲ καὶ περὶ τὰ θαρραλέα. ὁ μὲν οὖν ἂν δεῖ καὶ οὐ ἔνεκα 5  
 ὑπομένων καὶ φοβούμενος, καὶ ὡς δεῖ καὶ ὅτε, ὁμοίως δὲ  
 καὶ θαρρῶν, ἀνδρείος· κατ' ἀξίαν γάρ, καὶ ὡς ἂν ὁ λόγος,  
 20 πάσχει καὶ πράττει ὁ ἀνδρείος. τέλος δὲ πάσης ἐνεργείας 6  
 ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν ἔξιν. † καὶ τῷ ἀνδρείῳ δὲ ἡ ἀνδρεία καλόν. †

29. ἐν K<sup>b</sup> Γ: ἢ ἐν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> . ἢ K<sup>b</sup>: ἢ ἐν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 32. αἱ om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>  
 M<sup>b</sup> 1115<sup>b</sup> 8. γε om. K<sup>b</sup> Γ 9. τὰ] τὸ K<sup>b</sup> Γ 13. ταῖς ἀρε-  
 ταῖς pr. K<sup>b</sup> 15. δὴ Muenscher δ add. Γ

\* τὸ καλὸν is the end of virtue.



τοιοῦτον δὴ καὶ τὸ τέλος· ὀρίζεται γὰρ ἕκαστον τῷ τέλει.  
 καλοῦ δὴ ἔνεκα ὁ ἀνδρείος ὑπομένει καὶ πράττει τὰ κατὰ  
 7 τὴν ἀνδρείααν. τῶν δ' ὑπερβαλλόντων ὁ μὲν τῇ ἀφοβίᾳ  
 ἀνώνημος (εἴρηται δ' ἡμῖν ἐν τοῖς πρότερον ὅτι πολλά ἐστὶν 25  
 ἀνώνημα), εἴη δ' ἂν τις μαινόμενος ἢ ἀνάληγτος, εἰ μη-  
 δὲν φοβοῦτο, μήτε σεισμὸν μήτε κύματα, καθάπερ φασὶ  
 τοὺς Κελτούς· ὁ δὲ τῷ θαρρεῖν ὑπερβάλλον περὶ τὰ  
 8 φοβερὰ, θρασύς. δοκεῖ δὲ καὶ ἡλαζῶνι εἶναι ὁ θρασὺς καὶ  
 προσπονητικὸς ἀνδρείας· ὡς γοῦν ἐκέλευε περὶ τὰ φοβερὰ 30  
 ἔχει, οὗτος βούλεται φαίνεσθαι· ἐν οἷς οὖν δύναται,  
 9 μιμείται. διὸ καὶ εἰσὶν οἱ πολλοὶ αὐτῶν θρασυδαίμονες ἐν  
 10 τούτοις γὰρ θρασυνόμενοι, τὰ φοβερὰ οὐχ ὑπομένουσιν. ὁ  
 δὲ τῷ φοβεῖσθαι ὑπερβάλλον δειλός· καὶ γὰρ ἢ μὴ δεῖ  
 καὶ ὡς οὐ δεῖ, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀκολουθεῖ αὐτῷ. 35  
 ἑλλείπει δὲ καὶ τῷ θαρρεῖν· ἀλλ' ἐν ταῖς λύπαις ὑπερ- 1116<sup>a</sup>  
 11 βάλλον μᾶλλον καταφανής ἐστίν. δύσελπις δὴ τις ὁ δει-  
 λός· πάντα γὰρ φοβεῖται. ὁ δ' ἀνδρείος ἐναντίως· τὸ γὰρ  
 12 θαρρεῖν εὐέλπιδος. περὶ ταῦτα μὲν οὖν ἐστὶν ὅ τε δειλὸς  
 καὶ ὁ θρασὺς καὶ ὁ ἀνδρείος, διαφόρως δ' ἔχουσι πρὸς 5  
 αὐτά· οἱ μὲν γὰρ ὑπερβάλλουσι καὶ ἑλλείπουσιν, ὁ δὲ μέ-  
 σως ἔχει καὶ ὡς δεῖ· καὶ οἱ μὲν θρασεῖς προπετεῖς,† καὶ  
 βουλόμενοι πρὸ τῶν κινδύνων ἐν αὐτοῖς δ' ἀψίστανται, οἱ  
 δ' ἀνδρείοι ἐν τοῖς ἔργοις ὀξεῖς, πρότερον δ' ἡσύχιοι.  
 13 Καθάπερ οὖν εἴρηται, ἡ ἀνδρεία μεσότης ἐστὶ περὶ 11  
 θαρραλέα καὶ φοβερὰ, ἐν οἷς εἴρηται, καὶ ὅτι καλὸν αἰρεῖ-  
 ται καὶ ὑπομένει, ἢ ὅτι αἰσχροὺς τὸ μή. τὸ δ' ἀποθνήσκων \*  
 φεύγοντα περὶαν ἢ ἔρωτα ἢ τι λυπηρὸν οὐκ ἀνδρείου, ἀλλὰ  
 μᾶλλον δειλοῦ· μαλακία γὰρ τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα, καὶ

22. δὲ Γ

23. δὴ Γ: δὲ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> τὰ om. K<sup>b</sup>

27. κύματα

K<sup>b</sup>: τὰ κύματα vulg.

30. γοῦν scripsi: οὖν codd.

31. οὗτος Γ:

οὕτως K<sup>b</sup>: οὕτως οὗτος L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

15 οὐχ ὅτι καλὸν ὑπομένει, ἀλλὰ φεύγων κακόν. Ἔστι μὲν  
 οὖν ἢ ἀνδρεία τοιοῦτόν τι, λέγονται δὲ καὶ ἕτεροι κατὰ VIII.  
 πέντε τρόπους· πρῶτον μὲν ἢ πολιτικῆ· μάλιστα γὰρ ἔοικεν.  
 δοκοῦσι γὰρ ὑπομένειν τοὺς κινδύνους οἱ πολῖται διὰ τὰ ἐκ  
 τῶν νόμων ἐπιτίμια καὶ τὰ ὀνειδῆ καὶ διὰ τὰς τιμὰς·  
 20 καὶ διὰ τοῦτο ἀνδρεϊότατοι δοκοῦσιν εἶναι παρ' οἷς οἱ δειλοὶ  
 ἄτιμοι καὶ οἱ ἀνδρεῖοι ἔντιμοι. τοιοῦτους δὲ καὶ Ὅμηρος 2  
 ποιεῖ, οἷον τὸν Διομήδην καὶ τὸν Ἔκτορα·

Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχέειν ἀναθήσει·\*

καὶ [Διομήδης]

25 Ἔκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων  
 "Τυδείδης ὑπ' ἐμέω."

ὁμοίωται δ' αὕτη μάλιστα τῇ πρότερον εἰρημένη, ὅτι δι' 3  
 ἀρετὴν γίνεται· δι' αἰδῶ γὰρ καὶ διὰ καλοῦ ὄρεξιν (τιμῆς  
 γὰρ) καὶ φυγὴν ὀνειδούς, αἰσχροῦ ὄντος. τάξαι\* δ' ἂν τις 4  
 30 καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἀναγκαζομένους εἰς ταυτὸ  
 χείρους δ', ὅσφ οὐ δι' αἰδῶ ἀλλὰ διὰ φόβον αὐτὸ δρώσι,  
 καὶ φεύγοντες οὐ τὸ αἰσχρὸν ἀλλὰ τὸ λυπηρόν· ἀναγκά-  
 ζουσι γὰρ οἱ κύριοι, ὥσπερ ὁ Ἔκτωρ

ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης πτώσσοντα νόησω,  
 35 οὐ οἱ ἀρκιοῦ\* ἔσσειται φυγέειν κίνας. *in his foveis*

καὶ οἱ προστάττοντες, κἂν ἀναχωρῶσι τύπτοντες, τὸ αὐτὸ 5  
 1116<sup>b</sup> δρώσι, καὶ οἱ πρὸ τῶν τάφρων καὶ τῶν τοιοῦτων παρατάτ-  
 τοντες· πάντες γὰρ ἀναγκάζουσιν. δεῖ δ' οὐ δι' ἀνάγκην ἀν-  
 δρεῖον εἶναι, ἀλλ' ὅτι καλόν. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ ἐμπειρία ἢ 6  
 περὶ ἕκαστα ἀνδρεία εἶναι· ὅθεν καὶ ὁ Σωκράτης φήθη \*  
 5 ἐπιστήμην εἶναι τὴν ἀνδρείαν. τοιοῦτοι δὲ ἄλλοι μὲν ἐν ἄλ-

1116<sup>a</sup> 21. καὶ οἱ] οἱ δὲ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 24. Διομήδης seclusi 31. ὄσοι  
 K<sup>b</sup> 1116<sup>b</sup> 4. post ἀνδρεία add. τις L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 5. εἶναι om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

λοισ, ἐν τοῖς πολεμικοῖς δ' οἱ στρατιῶται· δοκεῖ γὰρ εἶναι  
πολλὰ κενὰ<sup>+</sup> τοῦ πολέμου, ἃ μάλιστα συνεωράκασιν οὗτοι  
φαίνονται δὴ ἀνδρείοι, ὅτι οὐκ ἴσασι οἱ ἄλλοι οἷά ἐστιν.  
7 εἶτα ποιῆσαι καὶ μὴ παθεῖν μάλιστα δύναται ἐκ τῆς ἐμ-  
πειρίας, δυνάμειοι χρῆσθαι τοῖς ὅπλοις καὶ τοιαῦτα ἔχον- 10  
τες ὅποια ἂν εἴη (καὶ πρὸς τὸ ποιῆσαι καὶ πρὸς τὸ μὴ  
8 παθεῖν) κράτιστα· ὥσπερ οὖν ἀνόπλοις ὀπλισμένοι μάχοι-  
ται καὶ ἀθληταὶ ἰδιώταις· καὶ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀγῶ-  
σιν οὐχ οἱ ἀνδρειότατοι μαχιμώτατοί εἰσιν, ἀλλ' οἱ μάλ-  
9 λιστα ἰσχύοντες καὶ τὰ σώματα ἄριστα ἔχοντες. οἱ στρα- 15  
τιῶται δὲ δειλοὶ γίνονται, ὅταν ὑπερτελέῃ ὁ κίνδυνος καὶ  
λείπωνται τοῖς πλήθεσι καὶ ταῖς παρασκευαῖς· πρότεροι γὰρ  
φεύγουσι, τὰ δὲ πολιτικὰ μένοντα ἀποθήσκει, ὅπερ καπὶ  
τῷ Ἑρμαίῳ συνέβη. τοῖς μὲν γὰρ αἰσχροῦν τὸ φεύγειν  
καὶ ὁ θάνατος τῆς τοιαύτης σωτηρίας αἰρετώτερος· οἱ δὲ 20  
καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐκινδύνεον ὡς κρείττους ὄντες, γιόντες δὲ  
φεύγουσι, τὸν θάνατον μᾶλλον τοῦ αἰσχροῦ φοβούμενοι· ὁ  
10 δ' ἀνδρείος οὐ τοιοῦτος. καὶ τὸν θυμὸν δ' ἐπὶ τὴν ἀνδρείαν  
φέρουσι<sup>2</sup>· ἀνδρείοι γὰρ εἶναι δοκοῦσι καὶ οἱ διὰ θυμὸν  
ὥσπερ τὰ θηρία ἐπὶ τοὺς τρώσοντας, φερόμενα, ὅτι καὶ οἱ 25  
ἀνδρείοι θυμοειδεῖς· ἰτητικώτατον<sup>+</sup> γὰρ ὁ θυμὸς πρὸς τοὺς  
κινδύνους, ὅθεν καὶ Ὅμηρος “σθένος ἔμβαλε θυμῷ” καὶ  
“μένος καὶ θυμὸν ἔγειρε” καὶ “δριμὺν δ' ἀνὰ ρίνας μένος”  
καὶ “ἔξεσεν αἷμα” πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα εἶοικε σημαί-  
11 νειν τὴν τοῦ θυμοῦ ἔγερσιν καὶ ὄρμηϊν. οἱ μὲν οὖν ἀνδρείοι 30  
διὰ τὸ καλὸν πράττουσιν, ὁ δὲ θυμὸς συνεργεῖ αὐτοῖς· τὰ  
θηρία δὲ διὰ λύπην· διὰ γὰρ τὸ πληγῆναι ἢ διὰ τὸ φοβεῖ-  
σθαι, ἐπεὶ ἐάν γε ἐν ὕλῃ [ἢ ἐν ἐλει] ἦ, οὐ προσέρχονται. οὐ

2. θυμῶς

maush

7. καινὰ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 10. post ἐμπειρίας add. καὶ φυλάσασθαι καὶ πατάσαι  
K<sup>b</sup> Γ 24. ἀναφέρουσιν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: ἐπιφέρουσιν Γ 25. φερόμενοι Γ  
32. ἢ διὰ τὸ] ἢ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 33. ἢ ἐν ἐλει seclusi (auctore Victorio)

δὴ ἐστὶν ἀνδρεία διὰ τὸ ὑπ' ἀλγηδόνας καὶ θυμοῦ ἐξελαυνόμενα  
 35 πρὸς τὸν κίνδυνον ὀρμᾶν, οὐθὲν τῶν δεινῶν προορῶντα, ἐπεὶ  
 οὕτω γε κἂν οἱ ὄντι ἀνδρεῖοι εἴεν πεινῶντες· τυπτόμενοι γὰρ  
 1117<sup>a</sup> οὐκ ἀφίστανται τῆς νομῆς· καὶ οἱ μοιχοὶ δὲ διὰ τὴν ἐπι-  
 θυμίαν τολμηρὰ πολλὰ ὀρῶσιν. [οὐ δὴ ἐστὶν ἀνδρεία τὰ 12  
 δι' ἀλγηδόνας ἢ θυμοῦ ἐξελαυνόμενα πρὸς τὸν κίνδυνον.]  
 φνσικωτάτη δ' ἔοικεν ἢ διὰ τὸν θυμὸν εἶναι, καὶ προσ-  
 5 λαβοῦσα προαίρεσιν καὶ τὸ οὐ ἐνεκα ἀνδρεία εἶναι. καὶ οἱ  
 ἄνθρωποι δὴ ὀργιζόμενοι μὲν ἀλγοῦσι, τιμωρούμενοι δ' ἠδοι-  
 ται· οἱ δὲ διὰ ταῦτα μαχόμενοι μάχιμοι μὲν, οὐκ ἀν-  
 δρεῖοι δέ· οὐ γὰρ διὰ τὸ καλὸν οὐδ' ὡς ὁ λόγος, ἀλλὰ  
 4. διὰ πάθος· παραπλήσιον δ' ἔχουσί τι. οὐδὲ δὴ οἱ εὐέλ- 13  
 4. κίς 10 πιδες ὄντες ἀνδρεῖοι· διὰ γὰρ τὸ πολλάκις καὶ πολλοὺς  
 νενικηκέναι θαρροῦσιν ἐν τοῖς κινδύνοις· παρόμοιοι δέ, ὅτι  
 ἄμφω θαρραλέοι· ἀλλ' οἱ μὲν ἀνδρεῖοι διὰ τὰ πρότερον εἰρη-  
 μένα θαρραλέοι, οἱ δὲ διὰ τὸ οἶεσθαι κράτιστοι εἶναι καὶ  
 μηθὲν ἂν παθεῖν. τοιοῦτον δὲ ποιοῦσι καὶ οἱ μεθυσκόμενοι· 14  
 15 εὐέλπιδες γὰρ γίνονται. ὅταν δὲ αὐτοῖς μὴ συμβῇ τὰ τοιαῦτα,  
 φεύγουσιν· ἀνδρείου δ' ἦν τὰ φοβερὰ ἀνθρώπων ὄντα καὶ  
 φαινόμενα ὑπομένειν, ὅτι καλὸν καὶ αἰσχρὸν τὸ μῆ. διὸ 15  
 καὶ ἀνδρειότερον δοκεῖ εἶναι τὸ ἐν τοῖς αἰφνιδίους φόβοις  
 ἄφοβον καὶ ἀτάραχον εἶναι ἢ ἐν τοῖς προδήλοις· ἀπὸ  
 20 ἕξεως γὰρ μᾶλλον ἦν, ὅτι ἦττον ἐκ παρασκευῆς· τὰ  
 προφανῆ μὲν γὰρ κἂν ἐκ λογισμοῦ καὶ λόγου τις προέλοιτο.  
 τὰ δ' ἐξαίφνης κατὰ τὴν ἕξιν. ἀνδρεῖοι δὲ φαίνονται καὶ 16

36. καὶ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      1117<sup>a</sup> 2. οὐ—3. κίνδυνον om. K<sup>b</sup>      2. δὴ] οὐδν  
 Γ: δὴ οὐδν L<sup>b</sup>      6. δὴ] δὲ M<sup>b</sup>      7. μαχόμενοι add. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      9.  
 πάθος K<sup>b</sup>: τὸ πάθος vulg.      12. πρότερον εἰρημένα K<sup>b</sup>: προεἰρημένα  
 vulg.      13. κράτιστοι K<sup>b</sup>: κρείττους vulg.      14. ἂν παθεῖν Asp.:  
 ἀντιπαθεῖν codd.      15. τὰ add. K<sup>b</sup>      16. καὶ μὴ φαινόμενα K<sup>b</sup> Γ  
 20. ἦν scripsi: ἢ K<sup>b</sup> Γ: ἢ καὶ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

οἱ ἀγνοοῦντες, καὶ εἰσὶν οὐ πόρρω τῶν εὐελπίδων, χείρους δ' ὅσῳ ἀξίωμα<sup>†</sup> οὐδὲν ἔχουσι, ἐκεῖνοι δέ. διὸ καὶ μένουσί τινα χρόνον· οἱ δ' ἠπατημένοι, ἐὰν γνῶσιν ὅτι ἕτερον ἢ ὑπο- 25  
πτεύσωσι, φεύγουσι· ὅπερ οἱ Ἀργεῖοι ἔπαθον περιπεσόντες  
17 τοῖς Λάκωσιν ὡς Σικυωνίοις. οἳ τε δὴ ἀνδρείοι εἴρηται  
ποῖοί τινες, καὶ οἱ δοκοῦντες ἀνδρείοι.

IX. Περὶ θάρρη δὲ καὶ φόβους ἢ ἀνδρεία οὐσα οὐχ ὁμοίως 12  
περὶ ἄμφω ἐστίν, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ τὰ φοβερά· ὁ γὰρ 30  
ἐν τούτοις ἀτάραχος καὶ περὶ ταῖθ' (ὡς δεῖ) ἔχων ἀνδρείος  
2 μᾶλλον ἢ ὁ περὶ τὰ θαρραλέα. τῷ δὴ τὰ λυπηρὰ ὑπο-  
μένειν, ὡς εἴρηται, ἀνδρείοι λέγονται. διὸ καὶ ἐπίλυπον ἢ  
ἀνδρεία, καὶ δικαίως ἐπαιεῖται· χαλεπώτερον γὰρ τὰ λυ-  
3 πηρὰ ὑπομένειν ἢ τῶν ἡδέων ἀπέχεσθαι. οὐ μὴν· ἀλλὰ 35  
δόξειεν ἂν εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀνδρείαν τέλος ἡδύ. ὑπὸ τῶν 1117<sup>b</sup>  
κῶκλῳ δ' ἀφανίζεσθαι, οἷον κὰν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι γί-  
νεται· τοῖς γὰρ πύκταις τὸ μὲν τέλος ἡδύ, οὐ ἔνεκα, ὁ  
στέφανος καὶ αἱ τιμαί, τὸ δὲ τύπτεσθαι ἀλγεινόν, εἴπερ  
σάρκιοι, καὶ λυπηρόν, καὶ πᾶς ὁ πόνος· διὰ δὲ τὸ πολλὰ 5  
ταῖτ' εἶναι, μικρὸν δὲ τὸ οὐ ἔνεκα οὐδὲν ἡδὺ φαίνεται ἔχειν.  
4 εἰ δὴ τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ περὶ τὴν ἀνδρείαν, ὁ μὲν θάνατος  
καὶ τὰ τραύματα λυπηρὰ τῷ ἀνδρείῳ καὶ ἄκοντι ἔσται,  
ὑπομενεῖ δὲ αὐτὰ ὅτι καλὸν ἢ ὅτι αἰσχρὸν τὸ μὴ. καὶ  
ὅσῳ ἂν μᾶλλον τὴν ἀρετὴν ἔχη πᾶσαν καὶ εὐδαιμονέστε- 10  
ρος ἢ, μᾶλλον ἐπὶ τῷ θανάτῳ λυπήσεται· τῷ τοιούτῳ  
γὰρ μάλιστα ζῆν ἄξιοι, καὶ οὗτος μεγίστων ἀγαθῶν ἀπο-  
στερέιται εἰδώς, λυπηρόν δὲ τοῦτο. ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἀνδρείος,  
ἴσως δὲ καὶ μᾶλλον, ὅτι τὸ ἐν τῷ πολέμῳ καλὸν ἀντ'

25. ὑποπτεύουσι L<sup>b</sup>: ὑποπτεύουσιν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 1117<sup>b</sup> 4. αἰ om. K<sup>b</sup>

7. δὴ Γ: δὲ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: δὲ δὴ K<sup>b</sup> 9. ὑπομενεῖ Muretus: ὑπομένει  
codd. 11. λυπήσεται K<sup>b</sup>: λυπεῖται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: λυπηθήσεται Asp. 13.  
τούτῳ K<sup>b</sup>

15 ἐκείνων αἰρεῖται. οὐ δὴ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀρεταῖς τὸ ἠδέως 5  
ἐνεργεῖν ὑπάρχει, πλὴν ἐφ' ὅσον τοῦ τέλους ἐφάπτεται.

στρατιώτας δ' οὐδὲν ἴσως κωλύει μὴ τοὺς τοιούτους κρατίστους 6  
X εἶναι, ἀλλὰ τοὺς ἦττον μὲν ἀνδρείους, ἄλλο δ' ἀγαθὸν μη-  
δὲν ἔχοντας· ἔτοιμοι γὰρ οὗτοι πρὸς τοὺς κινδύνους, καὶ τὸν  
20 βίον πρὸς μικρὰ κέρδη καταλλάττονται. περὶ μὲν οὖν 7  
ἀνδρείας ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω· τί δ' ἐστίν, οὐ χαλεπὸν τύφω  
γε περιλαβεῖν ἐκ τῶν εἰρημένων.

13 Μετὰ δὲ ταύτην περὶ σωφροσύνης λέγωμεν· δοκοῦσι X.  
γὰρ τῶν ἀλόγων μερῶν αὐταὶ εἶναι αἱ ἀρεταί. ὅτι μὲν

25 οὖν μεσότης ἐστὶ περὶ ἡδονᾶς ἢ σωφροσύνης, εἴρηται ἡμῖν·  
ἦττον γὰρ καὶ οὐχ ὁμοίως ἐστὶ περὶ τὰς λύπας· ἐν τοῖς  
αὐτοῖς δὲ καὶ ἡ ἀκολασία φαίνεται. περὶ ποίας οὖν τῶν  
ἡδονῶν, ἵν' ἀφορίσωμεν. διηρήσθωσαν δὴ αἱ ψυχικαὶ καὶ 2

αἱ σωματικαί, οἷον φιλοτιμία φιλομάθεια· ἐκάτερος γὰρ  
30 τούτων χαίρει, οὐ φιλητικός ἐστίν, οὐδὲν πάσχοντος τοῦ σώ- *affectu*  
ματος, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς διανοίας· οἱ δὲ περὶ τὰς τοιαύ-  
τας ἡδονὰς οὔτε σόφρονες οὔτε ἀκόλαστοι λέγονται. ὁμοίως

δ' οὐδ' οἱ περὶ τὰς ἄλλας ὅσαι μὴ σωματικαὶ εἰσιν· τοὺς  
γὰρ φιλομύθους καὶ διηγητικούς καὶ περὶ τῶν τυχόντων

35 κατατρίβοντας τὰς ἡμέρας ἀδολέσχας, ἀκόλαστους δ' οὐ  
1118<sup>a</sup> λέγομεν, οὐδὲ τοὺς λυπουμένους ἐπὶ χρήμασιν ἢ φίλοις. περὶ 3

δὲ τὰς σωματικὰς εἴη ἂν ἡ σωφροσύνη, οὐ πάσας δὲ οὐδὲ  
ταύτας· οἱ γὰρ χαίροντες τοῖς διὰ τῆς ὄψεως, οἷον χρώ-  
μασι καὶ σχήμασι καὶ γραφῇ, οὔτε σόφρονες οὔτε ἀκό-

5 λαστοι λέγονται· καίτοι δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ὡς δεῖ χαί-  
ρειν καὶ τούτοις, καὶ καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἔλλειψιν. ὁμοίως 4  
δὲ καὶ ἐν τοῖς περὶ τὴν ἀκοήν· τοὺς γὰρ ὑπερβεβλημένους

24. αἱ om. K<sup>b</sup> Asp.  
καὶ αἱ ψυχικαὶ K<sup>b</sup>

28. δὴ Bonitz: δὲ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ καὶ αἱ σωματικαὶ  
1118<sup>a</sup> 2. δὲ τὰς] δὴ τὰς Susemihl (et fort. Asp.)

χαίριοντας μέλεισιν ἢ ὑποκρίσει οὐθείς ἀκολάστους λέγει, οὐδὲ  
 5 τοὺς ὡς δεῖ σῶφροιας. οὐδὲ τοὺς περὶ τὴν ὀσμὴν, πλὴν κατὰ  
συμβεβηκός.<sup>†</sup> τοὺς γὰρ χαίριοντας μήλων ἢ ρόδων ἢ θυμια- 10 *fruit*  
 μίτων ὀσμαῖς οὐ λέγομεν ἀκολάστους, ἀλλὰ μάλλον τοὺς  
 μύρων ἢ ὄψων· χαίρουσι γὰρ τούτοις οἱ ἀκόλαστοι, ὅτι  
 6 διὰ τούτων ἀνάμνησις γίνεται αὐτοῖς τῶν ἐπιθυμημάτων. ἴδοι  
 δ' ἂν τις καὶ τοὺς ἄλλους, ὅταν πεινώσῃ, χαίριοντας ταῖς  
 τῶν βρωμάτων ὀσμαῖς· τὸ δὲ τοιούτοις χαίρειν ἀκολάστον 15  
 7 τούτῳ γὰρ ἐπιθυμήματα ταῦτα. οὐκ ἔστι δὲ οὐδ' ἐν τοῖς ἄλλοις  
 ζῳοῖς κατὰ ταύτας τὰς αἰσθήσεις ἡδονὴ πλὴν κατὰ συμ-  
 βεβηκός. οὐδὲ γὰρ ταῖς ὀσμαῖς τῶν λαγῶν αἱ κύνες  
 χαίρουσιν ἀλλὰ τῇ βρώσει, τὴν δ' αἰσθησιν ἢ ὀσμὴ ἐποίη-  
 σεν· οὐδ' ὁ λέων τῇ φωνῇ τοῦ βοῦς ἀλλὰ τῇ ἐδωδῇ· ὅτι 20  
 δ' ἐγγύς ἐστι, διὰ τῆς φωνῆς ἤσθετο, καὶ χαίρειν δὴ ταύτη  
 φαίνεται· ὁμοίως δ' οὐδ' ἰδὼν “ἢ [εὐρών] ἔλαφον ἢ ἄγριον  
 8 αἶγα,” ἀλλ' ὅτι βορᾶν ἔξει. περὶ τὰς τοιαύτας δ' ἡδονὰς  
 ἢ σωφροσύνη καὶ ἢ ἀκολασία ἐστὶν ὦν καὶ τὰ λοιπὰ  
 ζῶα κοινωνεῖ, ὅθεν ἀνδραποδώδεις καὶ θηριώδεις φαίνονται 25  
 9 αὐταὶ δ' εἰσὶν ἀφή καὶ γεύσις. φαίνονται δὲ καὶ τῇ γεύ-  
 σει ἐπὶ μικρὸν ἢ οὐθὲν χρηῖσθαι· τῆς γὰρ γεύσεώς ἐστὶν ἢ  
 κρίσις τῶν χυμῶν,<sup>†</sup> ὅπερ ποιοῦσιν οἱ τοὺς οἴνους δοκιμάζοντες  
 καὶ τὰ ὄψα ἀρτύοντες· οὐ πᾶν δὲ χαίρουσι τούτοις, ἢ οὐχ  
 οἷ γε ἀκόλαστοι, ἀλλὰ τῇ ἀπολαύσει, ἢ γίνεται πᾶσα 30  
 δι' ἀφῆς καὶ ἐν σιτίοις καὶ ἐν ποτοῖς καὶ τοῖς ἀφροδισίοις  
 10 λεγομένοις. διὸ καὶ ἠῤῥατό τις ὄψοφάγος ὦν τὸν φά-  
 ρυγγα αὐτῷ μακρότερον γεράνου γενέσθαι, ὡς ἡδόμειος τῇ

12. ἢ K<sup>b</sup>: καὶ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 13. ἐπιθυμημάτων K<sup>b</sup> Asp.: ἐπιθυμιῶν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>:  
 ἐπιθυμητῶν Γ 16. τούτῳ Γ: τούτων K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> ἐπιθυμητὰ ταῦτα O<sup>b</sup>:  
 ἐπιθυμητὸν τοῦτο Γ οὐδ' ἐν K<sup>b</sup> Γ: οὐδὲ vulg. 22. ἢ εὐρών seclus.  
 Susemihl 23. δὴ K<sup>b</sup> Γ 26. δὲ Asp.: δὴ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ 28. χυλῶν  
 K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 32. post τις add. φιλόξενος δ' ἐρύξιος K<sup>b</sup> Γ

1118<sup>b</sup> ἀφή. κοινοτάτη δὴ τῶν αἰσθήσεων καθ' ἣν ἡ ἀκολασία  
καὶ δόξειεν ἂν δικαίως ἐποιεῖδιστος εἶναι, ὅτι οὐχ ἢ ἀνθρω-  
ποὶ ἐσμεν ὑπάρχει, ἀλλ' ἢ ζῶα. τὸ δὴ τοιούτοις χαίρειν 11  
καὶ μάλιστα ἀγαπᾶν θηριῶδες. καὶ γὰρ αἱ ἐλευθεριώτα-  
5 ται τῶν διὰ τῆς ἀφῆς ἡδονῶν ἀφήρηνται, οἷον αἱ ἐν τοῖς  
γυμνασίοις διὰ τρίψεως καὶ τῆς θερμασίας γινόμεναι· οὐ  
γὰρ περὶ πάντων τὸ σῶμα ἢ τοῦ ἀκολάστου ἀφή, ἀλλὰ περὶ  
τινα μέρος. Τῶν δ' ἐπιθυμιῶν αἱ μὲν κοιναὶ δοκοῦσιν εἶναι, XI.  
αἱ δ' ἴδιοι καὶ ἐπίθετοι· οἷον ἡ μὲν τῆς τροφῆς φυσικὴ  
10 πᾶς γὰρ ἐπιθυμεῖ ὁ ἐνδεὴς ξηρᾶς ἢ ὑγρᾶς τροφῆς, ὅτε δὲ  
ἀμφοῖν, καὶ εὐνῆς, φησὶν Ὅμηρος, ὁ νέος καὶ ἀκμάζων·  
τὸ δὲ τοιᾶσδε ἢ τοιᾶσδε, οὐκέτι πᾶς, οὐδὲ τῶν αὐτῶν. διὸ 2  
φαίνεται ἡμέτερον εἶναι. οὐ μὴν ἀλλ' ἔχει γέ τι καὶ φυσι-  
κόν· ἕτερα γὰρ ἑτέροις ἐστὶν ἡδέα, καὶ ἕνια πᾶσιν ἡδίω  
15 τῶν τυχόντων. ἐν μὲν οὖν ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις ὀλίγοι 3  
ἀμαρτάνουσι καὶ ἐφ' ἓν, ἐπὶ τὸ πλεῖον· τὸ γὰρ ἐσθίειν τὰ  
τυχόντα ἢ πίνειν ἕως ἂν ὑπερπλησθῇ, ὑπερβάλλειν ἐστὶ  
τὸ κατὰ φύσιν τῷ πλήθει· ἀναπλήρωσις γὰρ τῆς ἐνδείας  
ἢ φυσικὴ ἐπιθυμία. διὸ λέγονται οὗτοι γαστρίμαργοι, ὡς  
20 παρὰ τὸ δέον πληροῦντες αὐτήν. τοιοῦτοι δὲ γίνονται οἱ λίαν  
ἀνδραποδώδεις. περὶ δὲ τὰς ἰδίας τῶν ἡδονῶν πολλοὶ καὶ 4  
πολλαχῶς ἀμαρτάνουσιν. τῶν γὰρ φιλοτοιοῦτων λεγομέ-  
νων ἢ τῷ χαίρειν οἷς μὴ δεῖ, ἢ τῷ μᾶλλον ἢ ὡς οἱ πολ-  
λοί, ἢ μὴ ὡς δεῖ, κατὰ πάντα δ' οἱ ἀκόλαστοι ὑπερ-  
25 βάλλουσιν· καὶ γὰρ χαίρουσιν ἐνίοις οἷς οὐ δεῖ (μισητὰ  
γάρ), καὶ εἴ τισι δεῖ χαίρειν τῶν τοιούτων, μᾶλλον ἢ δεῖ  
καὶ ἢ ὡς οἱ πολλοὶ χαίρουσιν. ἡ μὲν οὖν περὶ τὰς ἡδονὰς 5  
ὑπερβολὴ ὅτι ἀκολασία καὶ ψεκτόν, δῆλον· περὶ δὲ τὰς

1118<sup>b</sup> 7. τὸ add. K<sup>b</sup>

12. τὸ] fort. τῆς πᾶς] παντός conl. Ram-

sauer 13. καὶ om. K<sup>b</sup> Γ17. ἕως πλησθῆ K<sup>b</sup> ὑπερβολὴ K<sup>b</sup> Γ23. τὸ M<sup>b</sup> O<sup>b</sup> τὸ O<sup>b</sup>24. δὴ M<sup>b</sup>27. ἢ add. K<sup>b</sup>



λύπας οὐχ ὡσπερ ἐπὶ τῆς ἀνδρείας τῷ ὑπομέρειν λέγεται  
σώφρων οὐδ' ἀκόλαστος τῷ μή, ἀλλ' ὁ μὲν ἀκόλαστος τῷ 30  
λυπεῖσθαι μᾶλλον ἢ δεῖ ὅτι τῶν ἡδέων οὐ τυγχάνει  
(καὶ τὴν λύπην δὲ ποιεῖ αὐτῷ ἢ ἡδοιῇ), ὁ δὲ σώφρων τῷ  
μὴ λυπεῖσθαι τῇ ἀπουσίᾳ καὶ τῷ ἀπέχεσθαι τοῦ ἡδέος.

6 Ὁ μὲν οὖν ἀκόλαστος ἐπιθυμεῖ τῶν ἡδέων πάντων ἢ 1119  
τῶν μάλιστα, καὶ ἄγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὥστε ἀντὶ τῶν 14  
ἄλλων ταῦθ' αἰρεῖσθαι· διὸ καὶ λυπεῖται καὶ ἀποτυγχά-  
νῳ καὶ ἐπιθυμῶν· μετὰ λύπης γὰρ ἢ ἐπιθυμίας ἀτόπῳ  
7 δ' ἔοικε τὸ δι' ἡδοιῆν λυπεῖσθαι. ἐλλείποντες δὲ τὰ περὶ τὰς 5  
ἡδονὰς καὶ ἦττον ἢ δεῖ χαίροντες οὐ πάνν γίνονται· οὐ γὰρ  
ἀνθρωπικὴ ἐστὶν ἢ τοιαύτη ἀναισθησία· καὶ γὰρ τὰ λοιπὰ  
ζῶα διακρίνει τὰ βρώματα, καὶ τοῖς μὲν χαίρει τοῖς δ' οὐ·  
εἰ δὲ τῷ μηδένῃ ἐστὶν ἡδὺν μηδὲ διαφέρει ἕτερον ἑτέρου, πόρρω  
ἂν εἴη τοῦ ἀνθρώπου εἶναι· οὐ τέτυχε δ' ὁ τοιοῦτος ὀνόματος 10  
8 διὰ τὸ μὴ πάνν γίνεσθαι. ὁ δὲ σώφρων μέσως μὲν περὶ ταῦτ'  
ἔχει· οὔτε γὰρ ἦδεται οἷς μάλιστα ὁ ἀκόλαστος, ἀλλὰ μάλ-  
λον δυσχεραίνει, οὐδ' ὅλως οἷς μὴ δεῖ οὐδὲ σφόδρα τοιούτῳ  
οὐδενί, οὔτ' ἀπόντων λυπεῖται οὐδ' ἐπιθυμεῖ, ἢ μετρίως, οὐδὲ  
μᾶλλον ἢ δεῖ, οὐδ' ὅτε μὴ δεῖ, οὐδ' ὅλως τῶν τοιούτων οὐδέν· 15  
ὅσα δὲ πρὸς ὑγείαν ἐστὶν ἢ πρὸς εὐεξίαν ἡδέα ὄντα, τούτων  
ὀρέξεται μετρίως καὶ ὡς δεῖ, καὶ τῶν ἄλλων ἡδέων μὴ ἐμ-  
ποδίω τούτοις ὄντων ἢ παρὰ τὸ καλὸν ἢ ὑπὲρ τὴν οὐσίαν. ὁ  
γὰρ οὕτως ἔχων μᾶλλον ἀγαπᾷ τὰς τοιαύτας ἡδονὰς τῆς  
ἀξίας· ὁ δὲ σώφρων οὐ τοιοῦτος, ἀλλ' ὡς ὁ ὀρθὸς λόγος. 20

30. οὐδ' ἀκόλαστος K<sup>b</sup> Γ: ἀκόλαστος δὲ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 33. καὶ τῷ ἀπέχεσ-  
θαι om. K<sup>b</sup> 1119<sup>a</sup> 3. λυπεῖσθαι ἀποτυγχάνων K<sup>b</sup> 5. τὰ add. K<sup>b</sup>  
11. μὲν add. K<sup>b</sup> 13. οὐδ'—οὐδὲ Rassow: οὐθ'—οὔτε codd. 14.  
οὐδ' οὐτ' K<sup>b</sup> 15. ἢ δεῖ Γ: ἢ δεῖ οὐθ' ἐν K<sup>b</sup>: ἢ δεῖ οὐθενί (vel οὐδενί)  
vulg. οὐθέν· ὅσα Bekker (et ut videtur Γ): οὐδένος· & K<sup>b</sup>: οὐθενός· ὅσα  
L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 20. ἀξίας] οὐσίας K<sup>b</sup>

15 Ἐκουσίῳ δὲ μᾶλλον ἔοικεν ἡ ἀκολασία τῆς δειλίας. XII.  
 ἡ μὲν γὰρ δι' ἡδονήν, ἡ δὲ διὰ λύπην, ὦν τὸ μὲν αἰρετόν,  
 τὸ δὲ φευκτόν· καὶ ἡ μὲν λύπη ἐξίστησι\* καὶ φθείρει τὴν 2  
 τοῦ ἔχοντος φύσιν, ἡ δὲ ἡδονὴ οὐδὲν τοιοῦτο ποιεῖ. μᾶλλον  
 25 δὴ ἐκούσιον. διὸ καὶ ἐπονειδιστότερον· καὶ γὰρ ἐθισθῆναι ῥᾶον  
 πρὸς αὐτά· πολλὰ γὰρ ἐν τῷ βίῳ τὰ τοιαῦτα, καὶ οἱ  
 ἐθισμοὶ ἀκίνδυνοι, ἐπὶ δὲ τῶν φοβερῶν ἀνάπαλιν. δόξειε 3  
 αὐτὸν οὐχ ὁμοίως ἐκούσιον ἢ δειλία εἶναι τοῖς καθ' ἕκαστον·  
 αὐτὴ μὲν γὰρ ἄλυπος, ταῦτα δὲ διὰ λύπην ἐξίστησιν, ὥστε  
 30 καὶ τὰ ὄπλα ρίπτειν καὶ τᾶλλα ἀσχημονεῖν· διὸ καὶ δοκεῖ  
 βίαια εἶναι. τῷ δ' ἀκολάστῳ ἀνάπαλιν τὰ μὲν καθ' ἕκαστα 4  
 ἐκούσια (ἐπιθυμοῦντι γὰρ καὶ ὀρεγομένῳ), τὸ δ' ὄλον ἦπτον·  
 οὐθεὶς γὰρ ἐπιθυμεῖ ἀκόλαστος εἶναι. τὸ δ' ὄνομα τῆς ἀκο- 5  
 λασίας καὶ ἐπὶ τὰς παιδικὰς ἁμαρτίας φέρομεν· ἔχουσι  
 1119<sup>b</sup> γὰρ τινα ὁμοιότητα. πότερον δ' ἀπὸ ποτέρου καλεῖται, οὐθὲν  
 πρὸς τὰ νῦν διαφέρει, δῆλον δ' ὅτι τὸ ὕστερον ἀπὸ τοῦ προ-  
 τέρου. οὐ κακῶς δ' ἔοικε μετειρηνέχθαι\* κεκολῆσθαι γὰρ δεῖ 6  
 τὸ τῶν αἰσχυρῶν ὀρεγόμενον καὶ πολλὴν αὔξησιν ἔχειν, τοιοῦ-  
 5 τον δὲ μάλιστα ἡ ἐπιθυμία καὶ ὁ παῖς· κατ' ἐπιθυμίαν γὰρ  
 ζῶσι καὶ τὰ παιδιά, καὶ μάλιστα ἐν τούτοις ἡ τοῦ ἡδέος  
 ὄρεξις. εἰ οὖν μὴ ἔσται εὐπειθὲς καὶ ὑπὸ τὸ ἄρχον, ἐπὶ πολὺ 7  
 ἡξει· ἄπληστος γὰρ ἡ τοῦ ἡδέος ὄρεξις καὶ πανταχόθεν τῷ  
 10 ἀνοήτῳ, καὶ ἡ τῆς ἐπιθυμίας ἐρέργεια\* αὔξει τὸ συγγενές,  
 καὶ μεγάλα καὶ σφοδρὰ ὄσει, καὶ τὸν λογισμὸν ἐκκρούουσι.\*  
 διὸ δεῖ μετρίας εἶναι αὐτὰς καὶ ὀλίγας, καὶ τῷ λόγῳ μη-  
 θὲν ἐναντιοῦσθαι—τὸ δὲ τοιοῦτον εὐπειθὲς λέγομεν καὶ κεκο- 8

25. δὴ Argyropylus: δ' codd. ἐπονειδιστον K<sup>b</sup> ῥάδιον K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

28. ἐκούσιον Γ: φευκτόν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 29. αὐτὴ Bekker: αἴτη codd.

ταῦτα] τὰ K<sup>b</sup> 1119<sup>b</sup> 4. τὸ] τὸν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ αὔξησιν] ἔξιν αὔξησιν

K<sup>b</sup>: fort. αὔξην ἔχοντα M<sup>b</sup> Γ 6. καὶ ante μάλιστα om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> ··ή]

γὰρ καὶ ἡ K<sup>b</sup> 8. πάντοθεν K<sup>b</sup> 12. καὶ om. K<sup>b</sup>

λασμένοι—ὡσπερ δὲ τὸν παῖδα δεῖ κατὰ τὸ πρόσταγμα  
 τοῦ παιδαγωγοῦ ζῆν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν κατὰ τὴν  
 9 λόγον. διὸ δεῖ τοῦ σώφρονος τὸ ἐπιθυμητικὸν συμφωνεῖν  
 τῷ λόγῳ· σκοπὸς γὰρ ἀμφοῖν τὸ καλόν, καὶ ἐπιθυμεί ὁ  
 σώφρων ὧν δεῖ καὶ ὡς δεῖ καὶ ὅτε· οὕτω δὲ τάττει καὶ ὁ  
 10 λόγος. ταῦτ' οὖν ἡμῖν εἰρήσθω περὶ σωφροσύνης.

## Δ.

Λέγωμεν δ' ἐξῆς περὶ ἐλευθεριότητος. δοκεῖ δὴ εἶναι ἡ  
 περὶ χρήματα μεσότης· ἐπαιεῖται γὰρ ὁ ἐλευθέριος οὐκ ἐν  
 τοῖς πολεμικοῖς, οὐδ' ἐν οἷς ὁ σώφρων, οὐδ' αὖ ἐν ταῖς κρί-  
 σεσιν, ἀλλὰ περὶ δόσιον χρημάτων καὶ λήψιν, μᾶλλον δ' 25  
 2 ἐν τῇ δόσει. χρήματα δὲ λέγομεν πάντα ὅσων ἡ ἀξία ρο-  
 3 μίσματι μετρεῖται. ἔστι δὲ καὶ ἡ ἄσωτία καὶ ἡ ἀνελευθερία  
 περὶ χρήματα ὑπερβολαὶ καὶ ἐλλείψεις· καὶ τὴν μὲν ἀνε-  
 λευθερίαν προσάπτομεν αἰεὶ τοῖς μᾶλλον ἢ δεῖ περὶ χρή-  
 ματα σπουδάζουσι, τὴν δ' ἄσωτίαν ἐπιφέρομεν ἐνίοτε συμ- 30  
 4 πλέκοιτες† τοὺς γὰρ ἀκρατεῖς καὶ εἰς ἀκολασίαν δαπαιη-  
 5 ροὺς ἄσώτους καλοῦμεν. διὸ καὶ φανλότατοι δοκοῦσιν εἶναι  
 πολλὰς γὰρ ἅμα κακίας ἔχουσιν. οὐ δὴ οἰκείως προσαγο-  
 6 ρεῦνται· βούλεται γὰρ ἄσωτος εἶναι ὁ ἐν κακὸν ἔχων,  
 τὸ φθείρειν τὴν οὐσίαν· ἄσωτος γὰρ ὁ δι' αὐτὸν ἀπολλύμε- 1120<sup>a</sup>  
 7 ρος, δοκεῖ δ' ἀπώλειά τις αὐτοῦ εἶναι καὶ ἡ τῆς οὐσίας φθορά,  
 ὡς τοῦ ζῆν διὰ τούτων ὄντος. οὕτω δὴ τὴν ἄσωτίαν ἐκδεχό-  
 8 μεθα. ὧν δ' ἐστὶ χρεῖα, ἔστι τούτοις χρῆσθαι καὶ εὖ καὶ κα-  
 9 κῶς· ὁ πλοῦτος δ' ἐστὶ τῶν χρησίμων· ἐκάστω δ' ἄριστα χρῆ- 5  
 10 ται ὁ ἔχων τὴν περὶ τοῦτο ἀρετήν· καὶ πλούτῳ δὴ χρῆσεται

13. δὲ] γὰρ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      22. δὲ καὶ ἐξῆς K<sup>b</sup>      δὴ scripsi: δ' codd.  
 ἡ add. K<sup>b</sup> · 27. ἡ alterum om. pr. K<sup>b</sup>      34. ἐν] ἐν τι L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      1120<sup>a</sup> 4.  
 χρεῖα] χρεῖα τις L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      6. τοῦτο] ἕκαστον L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      δὲ K<sup>b</sup> Γ

ἄριστα ὁ ἔχων τὴν περὶ τὰ χρήματα ἀρετὴν· οὗτος δ' ἐστὶν  
 ὁ ἐλευθέριος. χρήσις δ' εἶναι δοκεῖ χρημάτων δαπάνη καὶ τ  
 δόσις· ἢ δὲ λήψις καὶ ἢ φυλακὴ κτῆσις μάλλον. διὸ μάλ-  
 10 λόν ἐστι τοῦ ἐλευθερίου τὸ δίδοναι οἷς δεῖ ἢ λαμβάνειν ὅθεν  
 δεῖ καὶ μὴ λαμβάνειν ὅθεν οὐ δεῖ. τῆς γὰρ ἀρετῆς μάλλον  
 \* τὸ εὖ ποιεῖν ἢ τὸ εὖ πάσχειν, καὶ τὰ καλὰ πράττειν μάλ-  
 λον ἢ τὰ αἰσχροῦ μὴ πράττειν· οὐκ ἄδηλον δ' ὅτι τῇ μὲν 8  
*ελευθερία* δόσει ἔπεται τὸ εὖ ποιεῖν καὶ τὸ καλὰ πράττειν, τῇ δὲ λή-  
 15 ψει τὸ εὖ πάσχειν ἢ μὴ αἰσχροπραγεῖν. καὶ ἡ χάρις τῷ  
 δίδοντι, οὐ τῷ μὴ λαμβάνοντι, καὶ ὁ ἔπαινος δὲ μάλλον.  
 καὶ ῥῆον δὲ τὸ μὴ λαβεῖν τοῦ δοῦναι· τὸ γὰρ οἰκείον ἦττον 9  
 † προίεται· μάλλον ἢ οὐ λαμβάνουσι τὸ ἀλλότριον. καὶ ἐλευ- 10  
 θέριοι δὲ λέγονται οἱ δίδοντες· οἱ δὲ μὴ λαμβάνοντες οὐκ  
 20 εἰς ἐλευθεριότητα ἐπαινοῦνται, ἀλλ' οὐχ ἦττον εἰς δικαιοσύνην·  
 οἱ δὲ λαμβάνοντες οὐδ' ἐπαινοῦνται πάνυ. φιλοῦνται δὲ σχε- 11  
 δὸν μάλιστα οἱ ἐλευθέριοι τῶν ἀπ' ἀρετῆς· ὀφέλιμοι γάρ,  
 2 τοῦτο δ' ἐν τῇ δόσει. Αἱ δὲ κατ' ἀρετὴν πράξεις καλαὶ καὶ 12  
 τοῦ καλοῦ ἕνεκα. καὶ ὁ ἐλευθέριος οὖν δώσει τοῦ καλοῦ ἕνεκα  
 25 καὶ ὀρθῶς· οἷς γὰρ δεῖ καὶ ὅσα καὶ ὅτε, καὶ τὰλλα ὅσα  
 ἔπεται τῇ ὀρθῇ δόσει· καὶ ταῦτα ἠδέως ἢ ἀλύπως· τὸ γὰρ 13  
 † κατ' ἀρετὴν ἢ δὸν ἢ ἀλυπον, ἡκιστα δὲ λυπηρόν. ὁ δὲ δίδους 14  
 οἷς μὴ δεῖ, ἢ μὴ τοῦ καλοῦ ἕνεκα ἀλλὰ διὰ τιν' ἄλλην  
 αἰτίαν, οὐκ ἐλευθέριος ἀλλ' ἄλλος τις ῥηθήσεται. οὐδ' ὁ λυ-  
 30 πηρῶς· μάλλον γὰρ ἔλοιτ' ἂν τὰ χρήματα τῆς καλῆς  
 πράξεως, τοῦτο δ' οὐκ ἐλευθερίου. οὐδὲ λήψεται δὲ ὅθεν μὴ 15  
 δεῖ· οὐ γὰρ ἐστὶ τοῦ μὴ τιμῶντος τὰ χρήματα ἢ τοιαύτη  
 λήψις. οὐκ ἂν εἴη δὲ οὐδ' αἰτητικός· οὐ γὰρ ἐστὶ τοῦ εὖ ποιοῦν- 16  
 τος εὐχερῶς εὐεργετῆσθαι. ὅθεν δὲ δεῖ, λήψεται, οἷον ἀπὸ 17

16. μὴ om. pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      21. σχεδὸν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      32. οὐ K<sup>b</sup> Asp.:  
 οὐδὲ vulg.      μὴ et τὰ χρήματα om. K<sup>b</sup>

Cf. His more blessed to give than to receive.  
 Virtuous acts are always pleasant (except

τῶν ἰδίων κτημάτων, οὐχ ὡς καλὸν ἀλλ' ὡς ἀναγκαῖον, 1120<sup>1</sup>  
 ὅπως ἔχη διδόναι. οὐδ' ἀμελήσει τῶν ἰδίων. βουλόμενός γε  
 διὰ τούτων τισὶν ἐπαρκεῖν. οὐδὲ τοῖς τυχοῦσι δώσει, ἵνα ἔχη  
 18 διδόναι οἷς δεῖ καὶ ὅτε καὶ οὗ καλόν. ἐλευθερίου δ' ἐστὶ  
 σφόδρα καὶ τὸ ὑπερβάλλειν ἐν τῇ δώσει, ὥστε καταλείπειν 5  
 ἑαυτῷ ἐλάττω· τὸ γὰρ μὴ βλέπειν ἐφ' ἑαυτὸν ἐλευθερίου. \*  
 19 κατὰ τὴν οὐσίαν δ' ἡ ἐλευθεριότης λέγεται· οὐ γὰρ ἐν τῷ  
 πλήθει τῶν διδομένων τὸ ἐλευθέριον, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ διδόντος  
 ἔξει, αὕτη δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν δίδωσιν. οὐθὲν δὴ κωλύει  
 ἐλευθεριώτερον εἶναι τὸν τὰ ἐλάττω διδόντα, ἐὰν ἀπ' ἐλατ- 14  
 20 τόνων διδῶ. ἐλευθεριώτεροι δὲ εἶναι δοκοῦσιν οἱ μὴ κτησί-  
 μικοι ἀλλὰ παραλαβόντες τὴν οὐσίαν· ἄπειροί τε γὰρ τῆς  
 ἐνδεείας, καὶ πάντες ἀγαπῶσι μᾶλλον τὰ αὐτῶν ἔργα, *φουδωκε*  
 ὥσπερ οἱ γονεῖς καὶ οἱ ποιηταί. πλουτεῖν δ' οὐ ῥᾶδιον τὸν  
 ἐλευθέριον, μήτε ληπτικὸν ὄντα μήτε φυλακτικόν, προετικόν 15  
 δὲ καὶ μὴ τιμῶντα δι' αὐτὰ τὰ χρήματα ἀλλ' ἔνεκα τῆς  
 21 δόσεως. διὸ καὶ ἐγκαλεῖται τῇ τύχῃ ὅτι οἱ μάλιστα ἄξιοι  
 ὄντες ἥκιστα πλουτοῦσιν. συμβαίνει δ' οὐκ ἀλόγως τοῦτο· οὐ  
 γὰρ οἷόν τε χρήματ' ἔχειν μὴ ἐπιμελόμενον ὅπως ἔχη, ὥσπερ  
 22 οὐδ' ἐπὶ τῶν ἄλλων. οὐ μὴν δώσει γε οἷς οὐ δεῖ οὐδ' ὅτε μὴ 20  
 δεῖ, οὐδ' ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· οὐ γὰρ ἂν ἔτι πράττοι κατὰ  
 τὴν ἐλευθεριότητα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναλώσας οὐκ ἂν ἔχοι εἰς  
 23 ἃ δεῖ ἀναλίσκειν. ὥσπερ γὰρ εἴρηται, ἐλευθέριος ἐστὶν ὁ \*  
κατὰ τὴν οὐσίαν δαπανῶν καὶ εἰς ἃ δεῖ· ὁ δ' ὑπερβάλλων  
 ἄσωτος. διὸ τοὺς τυράννους οὐ λέγομεν ἀσώτους· τὸ γὰρ πλη- 25  
 θος τῆς κτήσεως οὐ δοκεῖ ῥᾶδιον εἶναι ταῖς δόσεσι καὶ ταῖς  
 24 δαπάναις ὑπερβάλλειν. τῆς ἐλευθεριότητος δὴ μεσότητος  
 οὔσης περὶ χρημάτων δόσιν καὶ λήψιν, ὁ ἐλευθέριος καὶ

1120<sup>b</sup> 4. ὅτε καὶ οὗ] ὅπου K<sup>b</sup>  
 πειν L<sup>b</sup>

5. καταλιπεῖν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

6. ἐπιβλέ-

9. δίδωσιν fort. secludendum

\* Definition - The liberal man is one who spends  
 in proportion to his fortune and on proper objects

δώσει καὶ δαπανήσει εἰς ἃ δεῖ καὶ ὅσα δεῖ, ὁμοίως ἐν μι-  
 30 κροῖς καὶ μεγάλοις, καὶ ταῦτα ἠδέως· καὶ λήψεται δ' ὅθεν  
 δεῖ καὶ ὅσα δεῖ. τῆς ἀρετῆς γὰρ περὶ ἄμφω οὕσης μεσότη-  
 τος, ποιήσει ἀμφοτέρα ὡς δεῖ· ἔπεται γὰρ τῇ ἐπιεικεῖ δό-  
 σει ἢ τοιαύτη λήψις, ἢ δὲ μὴ τοιαύτη ἐναντία ἐστίν. αἱ μὲν  
 οὖν ἐπόμενα γίνονται ἅμα ἐν τῷ αὐτῷ, αἱ δ' ἐναντία δη-  
 1121<sup>a</sup> λον ὡς οὐ. ἐὰν δὲ παρὰ τὸ δέον καὶ τὸ καλῶς ἔχον συμ- 25  
 βαίνῃ αὐτῷ ἀναλίσκειν, λυπῆσεται, μετρίως δὲ καὶ ὡς δεῖ·  
 τῆς ἀρετῆς γὰρ καὶ ἠδεσθαι καὶ λυπεῖσθαι ἐφ' οἷς δεῖ καὶ  
 ὡς δεῖ. καὶ εὐκωιωνητος δ' ἐστὶν ὁ ἐλευθέριος εἰς χρήματα· 26  
 5 δύναται γὰρ ἀδικεῖσθαι, μὴ τιμῶν γε τὰ χρήματα, καὶ 27  
 μᾶλλον ἀχθόμενος εἴ τι δέον μὴ ἀνάλωσεν ἢ λυπούμενος εἰ  
 μὴ δέον τι ἀνάλωσει, καὶ τῷ Σιμωνίδῃ οὐκ ἀρεσκόμενος.  
 3 Ὁ δ' ἄσωτος καὶ ἐν τούτοις διαμαρτάνει· οὔτε γὰρ ἠδεται ἐφ' 28  
 οἷς δεῖ οὐδὲ ὡς δεῖ οὔτε λυπεῖται· ἔσται δὲ προιοῦσι φανερώ-  
 10 τερον. εἴρηται δὴ ἡμῖν ὅτι ὑπερβολαὶ καὶ ἐλλείψεις εἰσὶν ἢ 29  
 ἄσωτία καὶ ἢ ἀνελευθερία, καὶ ἐν δυσίν, ἐν δόσει καὶ λή-  
 ψει· καὶ τὴν δαπάνην γὰρ εἰς τὴν δόσιν τίθεμεν. ἢ μὲν οὖν  
 ἄσωτία τῷ διδόναι καὶ μὴ λαμβάνειν ὑπερβάλλει, τῷ δὲ  
 λαμβάνειν ἐλλείπει, ἢ δ' ἀνελευθερία τῷ διδόναι μὲν ἐλ-  
 15 λείπει, τῷ λαμβάνειν δ' ὑπερβάλλει, πλὴν ἐν μικροῖς.  
 τὰ μὲν οὖν τῆς ἀσωτίας οὐ πάντῃ συνδυάζεται· οὐ γὰρ ράδιον 30  
μηδαμόθεν λαμβάνοντα πᾶσι διδόναι· ταχέως γὰρ ἐπιλεί-  
 πει ἢ οὐσία τοὺς ιδιώτας διδόντας, ὅπερ καὶ δοκοῦσιν ἄσωτοι  
 εἶναι· ἐπεὶ ὅ γε τοιοῦτος δόξειεν ἂν οὐ μικρῷ βελτίων εἶναι 31  
 20 τοῦ ἀνελευθέρου. εὐίατός τε γὰρ ἐστὶ καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας

29. δεῖ post ὅσα om. K<sup>b</sup>30. δ' add. K<sup>b</sup>1121<sup>a</sup> 4. καὶ om. K<sup>b</sup>

7. fort. Σιμωνίδου

9. οὐδὲ ὡς δεῖ Coraes: οὔτε ὡς δεῖ L<sup>b</sup>: om.K<sup>b</sup> post λυπεῖται add. οὔτε ὡς δεῖ K<sup>b</sup>, ὡς δεῖ Γ 10. δη scripti:  
δ' codd.11. ἐν δυσίν om. K<sup>b</sup>15. ἐν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp.: ἐπὶ K<sup>b</sup>18. διδόντας ιδιώτας K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ20. ιατὸς pr. K<sup>b</sup> Asp. τε om. pr. K<sup>b</sup>

καὶ ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ ἐπὶ τὸ μέσον δύναται ἐλθεῖν.  
 ἔχει γὰρ τὰ τοῦ ἐλευθερίου· καὶ γὰρ δίδωσι καὶ οὐ λαμβά-  
 νει, οὐδέτερον δ' ὡς δεῖ οὐδ' εὔ. εἰ δὲ τοῦτο ἐθισθεῖν ἢ πως  
 ἄλλως μεταβάλοι, εἴη ἂν ἐλευθέριος· δώσει γὰρ οἷς δεῖ,  
 καὶ οὐ λήψεται ὅθεν οὐ δεῖ. διὸ καὶ δοκεῖ οὐκ εἶναι φαῦλος 25  
 τὸ ἦθος· οὐ γὰρ μοχθηροῦ οὐδ' ἀγεντοῦς τὸ ὑπερβάλλειν *mean*  
 32 διδόντα καὶ μὴ λαμβάνοντα, ἡλιθίου δέ. ὁ δὲ τοῦτοι τὸν  
 τρόπον ἄσωτος πολλὴ δοκεῖ βελτίων τοῦ ἀνελευθέρου εἶναι διὰ  
 τε τὰ εἰρημέγνα, καὶ ὅτι ὁ μὲν ὠφελεῖ πολλούς, ὁ δὲ οὐθέννα,  
 33 ἀλλ' οὐδ' αὐτόν. ἀλλ' οἱ πολλοὶ τῶν ἄσώτων, καθάπερ 30  
 εἴρηται, καὶ λαμβάνουσι ὅθεν μὴ δεῖ, καὶ εἰσὶ κατὰ τοῦτο  
 34 ἀνελεύθεροι. *ληπτικῶν* δὲ γίνονται διὰ τὸ βούλεσθαι μὲν ἀνα- *gives*  
 λίσκειν, εὐχερῶς δὲ τοῦτο ποιεῖν μὴ δύνασθαι· ταχὺ γὰρ  
 ἐπιλείπει αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα. ἀναγκάζονται οὖν ἐτέρωθεν  
 πορίζειν. ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ μηδὲν τοῦ καλοῦ φροιτίζειν *ὄλι-* 1121  
*γώρως* καὶ πάντοθεν λαμβάνουσιν· διδόναι γὰρ ἐπιθυμοῦσι,  
 35 τὸ δὲ πῶς ἢ πόθεν οὐδὲν αὐτοῖς διαφέρει. διόπερ οὐδ' ἐλε-  
 θέριοι αἱ δόσεις αὐτῶν εἰσὶν· οὐ γὰρ καλαί, οὐδὲ τούτου  
 ἔνεκα, οὐδὲ ὡς δεῖ· ἀλλ' ἐρίστε οὖς δεῖ πένεσθαι, τούτους πλου- 5  
 σίους ποιοῦσι, καὶ τοῖς μὲν μετρίοις τὰ ἥθη οὐδὲν ἂν δοῖεν,  
 τοῖς δὲ κόλαξιν ἢ τι' ἄλλην ἡδογὴν πορίζουσι πολλά. διὸ καὶ  
 ἀκόλαστοι αὐτῶν εἰσὶν οἱ πολλοί· εὐχερῶς γὰρ ἀναλίσκοιτες  
 καὶ εἰς τὰς ἀκολασίας δαπανηροὶ εἰσι, καὶ διὰ τὸ μὴ πρὸς  
 36 τὸ καλὸν ζῆν πρὸς τὰς ἡδογὰς ἀποκλίνουσιν. ὁ μὲν οὖν ἄσω- 10  
 τος ἀπαιδαγώγητος γενόμενος εἰς ταῦτα μεταβαίνει, τυχὼν  
 37 δ' ἐπιμελείας εἰς τὸ μέσον καὶ εἰς τὸ δέον ἀφίκουτ' ἄν.\* ἢ δ'  
 ἀνελευθερία ἀγίατός τ' ἐστίν (δοκεῖ γὰρ τὸ γῆρας καὶ πάντα

24. οἷς] οὐ K<sup>b</sup>    25. οὐ om. K<sup>b</sup> Γ    οὐ om. K<sup>b</sup> Γ    29. τε om. K<sup>b</sup>  
 33. τοῦτο ποιεῖν μὴ δύνασθαι L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: τοῦτο ποιεῖν Γ: μὴ τοῦτο ποιεῖν  
 K<sup>b</sup>    1121<sup>b</sup> 4. τούτου K<sup>b</sup>: τούτου αὐτοῦ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ    12. εἰς post καὶ  
 add. K<sup>b</sup> Γ    13. τ' scripsi: γ' K<sup>b</sup>: om. vulg.

\* Contrast Chesterfield (letter p. 339) It is very difficult  
 to fix the particular point of economy; the best error of  
 the two is on the frugimonious side. That may be corrected;  
 the other cannot

ἀδυναμία† ἀνελευθέρους ποιεῖν), καὶ συμφυέστερον τοῖς ἀνθρώ-  
 15 ποῖς τῆς ἀσωτίας· οἱ γὰρ πολλοὶ φιλοχρήματοι μᾶλλον  
 ἢ δοτικοί. καὶ διατείνει δ' ἐπὶ πολὺ, καὶ πολυειδές ἐστιν· 38  
 πολλοὶ γὰρ τρόποι δοκοῦσι τῆς ἀνελευθερίας εἶναι. ἐν δυσὶ  
 γὰρ οὖσα, τῇ τ' ἐλλείψει τῆς δόσεως καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῆς  
 λήψεως, οὐ πᾶσιν ὀλόκληρος† παραγίνεται, ἀλλ' ἐνίοτε χω-  
 20 ρίζεται, καὶ οἱ μὲν τῇ λήψει ὑπερβάλλουσιν, οἱ δὲ τῇ δό-  
 σει ἐλλείπουσιν. οἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις προσηγορίαις 39  
 οἷον φειδωλοὶ γλίσχροι κίμβικες† πάντες τῇ δόσει ἐλλεί-  
 πουσι, τῶν δ' ἄλλοτρίων οὐκ ἐφίενται οὐδὲ βούλονται λαμβά-  
 25 νειν, οἱ μὲν διὰ τινα ἐπιείκειαν καὶ εὐλάβειαν τῶν αἰσχρῶν  
 (δοκοῦσι γὰρ ἔνιοι ἢ φασί γε διὰ τοῦτο φυλάττειν, ἵνα μὴ  
 ποτ' ἀναγκασθῶσιν αἰσχρὸν τι πράξαι· τούτων δὲ καὶ ὁ  
κυμνοπρίστης† καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος· ὠνόμασται δ' ἀπὸ τῆς  
 ὑπερβολῆς τοῦ μηδὲν ἂν δοῦναι)· οἱ δ' αὖ διὰ φόβον ἀπέ-  
 30 λαμβάνειν, τὰ δ' αὐτοῦ ἑτέρους μὴ ἄρέσκει οὖν αὐτοῖς τὸ  
 μῆτε λαμβάνειν μῆτε διδόναι. οἱ δ' αὖ κατὰ τὴν λήψιν 40  
 ὑπερβάλλουσι τῶ πάντοθεν λαμβάνειν καὶ πᾶν, οἷον οἱ  
 τὰς ἀνελευθέρους ἐργασίας ἐργαζόμενοι, πορνοβοσκοὶ καὶ  
 πάντες οἱ τοιοῦτοι, καὶ τοκισταὶ κατὰ μικρὰ καὶ ἐπὶ πολλῶ.†  
 1122<sup>a</sup> πάντες γὰρ οὗτοι ὅθεν οὐ δεῖ λαμβάνουσι, καὶ ὅπόσον οὐ δεῖ.  
 κοινὸν δ' ἐπ' αὐτοῖς ἡ αἰσχροκέρδεια φαίνεται· πάντες γὰρ 41  
 ἕνεκα κέρδους, καὶ τούτου μικροῦ, ὀνειδῆ ὑπομένουσιν. τοὺς 42  
 γὰρ τὰ μεγάλα μὴ ὅθεν δὲ δεῖ λαμβάνοντας, μηδὲ ἂν δεῖ, οὐ  
 5 λέγομεν ἀνελευθέρους, οἷον τοὺς τυράννους πόλεις πορθοῦντας  
 καὶ ἱερὰ συλῶντας, ἀλλὰ πονηροὺς μᾶλλον καὶ ἀσεβεῖς καὶ

28. μηδὲν ἂν K<sup>b</sup>: μηθένα L<sup>b</sup>: μηθὲν M<sup>b</sup>: μηθενὶ ἂν Γ 29. αὐτὸν  
 K<sup>b</sup>: τὸν αὐτὸν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: τὸ αὐτὸν O<sup>b</sup> 30. ἀρέσκει Γ: ἀρέσκειν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>  
 M<sup>b</sup> 34. κατὰ μικρὰ Asp.: κατὰ μικρὸν pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: καὶ τὰ μικρὰ corr.<sup>1</sup>  
 K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ καὶ add. pr. K<sup>b</sup> Asp. 1122<sup>a</sup> 1. ὅπόσον] ὅποτε K<sup>b</sup>



43 ἀδίκους. ὁ μέντοι κυβευτής καὶ ὁ λωποδύτης καὶ ὁ ληστής  
 τῶν ἀνελευθέρων εἰσὶν αἰσχροκερδεῖς γάρ. κέρδους γὰρ ἔνε-  
 κα ἀμφότεροι πραγματεύονται καὶ ἀνεῖδη ὑπομένουντι, καὶ  
 οἱ μὲν κινδύνους τοὺς μεγίστους ἔνεκα τοῦ λήμματος, οἱ δ' ἀπὸ 11  
 τῶν φίλων κερδαίνουσιν, οἷς δεῖ διδόναι. ἀμφότεροι δὴ ὅθει  
 οὐ δεῖ κερδαίνειν βουλόμενοι αἰσχροκερδεῖς· καὶ πῦσαι δὴ αἱ  
 44 τοιαῦται λήψεις ἀνελεύθεροι. εἰκότως δὲ τῇ ἐλευθεριότητι  
 ἀνελευθερία ἐναντίον λέγεται· μείζον τε γὰρ ἔστι κακὸν τῆς  
 ἀσωτίας, καὶ μᾶλλον ἐπὶ ταύτην ἁμαρτάνουσιν ἢ κατὰ τὴν 15  
 45 λεχθεῖσαν ἀσωτία. περὶ μὲν οὖν ἐλευθεριότητος καὶ τῶν  
 ἀντικειμένων κακῶν τοσαῦτ' εἰρήσθω.

II. Δόξαι δ' ἂν ἀκόλουθον εἶναι καὶ περὶ μεγαλοπρεπείας 4  
 διελεθῆναι. δοκεῖ γὰρ καὶ αὕτη περὶ χρήματά τις ἀρετὴ εἶναι·  
 οὐχ ὥσπερ δ' ἡ ἐλευθεριότης διατείνει περὶ πάσας τὰς ἐν 20  
 χρήμασι πράξεις, ἀλλὰ περὶ τὰς δαπανηρὰς μόνον· ἐν  
 τούτοις δ' ὑπερέχει τῆς ἐλευθεριότητος μεγέθει. καθάπερ γὰρ  
 τοῦνομα αὐτὸ ὑποσημαίνει, ἐν μεγέθει πρέπουσα δαπάνη ἐστίν.  
 2 τὸ δὲ μέγεθος πρὸς τι· οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ δαπάνημα τριηρά·χφ  
 καὶ ἀρχιθεωρῶ. τὸ πρέπον δὲ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐν φ̄ καὶ 25  
 3 περὶ ὅ. ὁ δ' ἐν μικροῖς ἢ ἐν μετρίοις κατ' ἀξίαν δαπανῶν  
 οὐ λέγεται μεγαλοπρεπής, οἷον τὸ “πολλάκι δόσκει ἀλήτη,”  
 ἀλλ' ὁ ἐν μεγάλοις οὕτως. ὁ μὲν γὰρ μεγαλοπρεπὴς ἐλευ-  
 4 θέριος, ὁ δ' ἐλευθέριος οὐδὲν μᾶλλον μεγαλοπρεπής. τῆς  
 τοιαύτης δ' ἕξεως ἢ μὲν ἔλλειψις μικροπρέπεια καλεῖται, 30  
 ἢ δ' ὑπερβολὴ βαυαυσία καὶ ἀπειροκαλία καὶ ὅσαι τοιαῦ-  
 ται. οὐχ ὑπερβάλλουσai τῶ μεγέθει περὶ ἃ δεῖ, ἀλλ' ἐν οἷς  
 οὐ δεῖ καὶ ὡς οὐ δεῖ λαμπρυνόμεναι\* ὕστερον δ' ὑπὲρ αὐτῶν  
 5 ἐροῦμεν. ὁ δὲ μεγαλοπρεπὴς ἐπιστήμονι ζοικεῖν· τὸ πρέπον γὰρ

a skilled  
artist

7. ὁ ante λωποδύτης om. K<sup>b</sup> καὶ ὁ ληστής om. (ut videtur) Asp.

8. εἰσὶν om. K<sup>b</sup> 13. δὴ Γ 15. ταῦτα pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> ἦ] ἦ οἱ pr. K<sup>b</sup>

22. ὑπερέχειν pr. K<sup>b</sup> 26. ὅ] ἄ Γ Asp. 28. οἶτος K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ

35 δύναται θεωρηῆσαι καὶ δαπανῆσαι μεγάλα ἐμμελῶς. ὡσπερ 6  
 1122<sup>b</sup> γὰρ ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, ἡ ἕξις ταῖς ἐνεργείαις ὀρίζεται καὶ  
ὧν ἐστίν. αἱ δὴ τοῦ μεγαλοπρεποῦς δαπάναι μεγάλαι καὶ  
 πρέπουσαι. τοιαῦτα δὴ καὶ τὰ ἔργα οὕτω γὰρ ἔσται μέγα  
 δαπάνημα καὶ πρέπου τῷ ἔργῳ. ὥστε τὸ μὲν ἔργον τῆς δα-  
 5 πάνης ἀξίον δεῖ εἶναι, τὴν δὲ δαπάνην τοῦ ἔργου, ἢ καὶ ὑπερ-  
 βάλλειν. δαπανῆσει δὲ τὰ τοιαῦτα ὁ μεγαλοπρεπῆς τοῦ καλοῦ ἵ-  
 ἐνεκα· κοινὸν γὰρ τοῦτο ταῖς ἀρεταῖς. καὶ ἔτι ἠδέως καὶ 8  
 προετικῶς<sup>\*</sup> ἢ γὰρ ἀκριβολογία μικροπρεπές. καὶ πῶς κάλ-  
 λιστοι καὶ πρεπωδέστατοι, σκέψαιτ' ἂν μᾶλλον ἢ πόσου καὶ  
 10 πῶς ἐλαχίστου. ἀναγκαῖον δὴ καὶ ἐλευθέριον τὸν μεγαλο-  
 πρεπῆ εἶναι. καὶ γὰρ ὁ ἐλευθέριος δαπανῆσει ἂν δεῖ καὶ ὡς  
 † δεῖ· ἐν τούτοις δὲ τὸ μέγα τοῦ μεγαλοπρεποῦς, οἷον μέγεθος,<sup>\*</sup>  
 περὶ ταῦτα τῆς ἐλευθεριότητος οὔσης, καὶ ἀπὸ τῆς ἴσης δα-  
 15 πάνης τὸ ἔργον ποιήσει μεγαλοπρεπέστερον. οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ  
 ἀρετὴ κτήματος καὶ ἔργου. κτῆμα μὲν γὰρ τὸ πλείστου ἀξίον  
 τιμιώτατον, οἷον χρυσός, ἔργον δὲ τὸ μέγα καὶ καλόν (τοῦ  
 γὰρ τοιούτου ἢ θεωρία θαυμαστή, τὸ δὲ μεγαλοπρεπὲς θαυ-  
 μαστόν)· καὶ ἔστιν ἔργου ἀρετὴ, μεγαλοπρέπεια, ἐν μεγέθει.  
 5 Ἔστι δὲ τῶν δαπανημάτων οἷα λέγομεν τὰ τίμια, οἷον τὰ 11  
 20 περὶ θεοῦ, ἀναθήματα καὶ κατασκευαὶ καὶ θυσίαι, ὁμοίως  
 δὲ καὶ περὶ πᾶν τὸ δαιμόνιον, καὶ ὅσα πρὸς τὸ κοινὸν  
 εὐφιλοτίμητά<sup>\*</sup> ἔστιν, οἷον εἴ που χορηγεῖν οἴονται δεῖν λαμ-  
 πρῶς ἢ τριηραχεῖν ἢ καὶ ἐστιᾶν τὴν πόλιν. ἐν ἅπασιν δ' 12  
 ὡσπερ εἴρηται, καὶ πρὸς τὸν πράττοντα ἀναφέρεται τὸ τίς  
 25 ὦν καὶ τίνων ὑπαρχόντων· ἄξια γὰρ δεῖ τούτων εἶναι, καὶ  
 μὴ μόνου τῷ ἔργῳ ἀλλὰ καὶ τῷ ποιῶντι πρέπειν. διὸ 13

1122<sup>b</sup> 5. δεῖν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 Cozaes: λαβούσης Rasso  
 λοπρέπεια seclus. Muretus  
 22. οἷον τε λαμπρῶς K<sup>b</sup>

10. δὲ Γ 13. ταῦτα H<sup>a</sup> οὔσης] ἐχούσης  
 18. μεγαλοπρέπεια ἀρετὴ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> μεγα-  
 21. περὶ pr. K<sup>b</sup> Asp.: ὅσα περὶ vulg.

πένης μὲν οὐκ ἂν εἶη μεγαλοπρεπής· οὐ γὰρ ἔστιν ἀφ' ὧν  
πολλὰ δαπανήσει πρεπόντως· ὁ δ' ἐπιχειρῶν ἡλίθιος· παρὰ  
14 τὴν ἀξίαν γὰρ καὶ τὸ δέουσι κατ' ἀρετὴν δὲ τὸ ὀρθῶς. πρέ-  
πει δὲ [καὶ] οἷς τοιαῦτα προϋπάρχει δι' αὐτῶν ἢ τῶν 30  
προγόνων ἢ δι' αὐτοῖς μέτεστι, καὶ τοῖς εὐγενέσι καὶ τοῖς  
ἐνδόξοις καὶ ὅσα τοιαῦτα· πάντα γὰρ ταῦτα μέγεθος ἔχει  
15 καὶ ἀξίωμα. μάλιστα μὲν οὖν τοιοῦτος ὁ μεγαλοπρεπής, καὶ  
ἐν τοῖς τοιούτοις δαπανήμασιν ἢ μεγαλοπρέπεια, ὥσπερ  
εἴρηται· μέγιστα γὰρ καὶ ἐντιμότερα· τῶν δὲ ἰδίων ὅσα 35  
εἰσάπαξ γίνεται, οἷον γάμος καὶ εἴ τι τοιοῦτον, καὶ εἰ περί 1123<sup>a</sup>  
τι ἢ πᾶσα πόλις σπουδάξει ἢ οἱ ἐν ἀξιώματι, καὶ περὶ  
ξένων δὲ ὑποδοχὰς καὶ ἀποστολάς, καὶ δωρεὰς καὶ ἀντιδω-  
ρεάς· οὐ γὰρ εἰς ἑαυτὸν δαπανηρὸς ὁ μεγαλοπρεπής ἀλλ'  
εἰς τὰ κοινά, τὰ δὲ δῶρα τοῖς ἀναθήμασιν ἔχει τι ὅμοιον. 5  
16 μεγαλοπρεποῦς δὲ καὶ οἶκον κατασκευάσασθαι πρεπόντως  
τῷ πλούτῳ (κόσμος γάρ τις καὶ οὗτος), καὶ περὶ ταῦτα  
μᾶλλον δαπανᾶν ὅσα πολυχρόνια τῶν ἔργων (κάλλιστα  
17 γὰρ ταῦτα), καὶ ἐν ἐκάστοις τὸ πρέπον· οὐ γὰρ ταῦτα ἁρ-  
μόζει θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, οὐδ' ἐν ἱερῷ καὶ τάφῳ. καὶ ἐπεὶ 10 *since*  
τῶν δαπανημάτων ἕκαστον μέγα ἐν τῷ γένει, καὶ μεγαλο-  
πρεπέστατον (ἄπλως) μὲν τὸ ἐν μεγάλῳ μέγα, ἐνταῦθα δὲ τὸ  
18 ἐν τούτοις μέγα, (καὶ διαφέρει τὸ ἐν τῷ ἔργῳ μέγα τοῦ ἐν τῷ *result*  
δαπανήματι· σφαῖρα μὲν γὰρ ἢ καλλίστη ἢ λήκυθος μεγαλο-  
πρέπειαν ἔχει παιδικοῦ δώρου, ἢ δὲ τούτου τιμὴ μικρὸν καὶ 15  
19 ἀνελεύθερον) διὰ τοῦτό ἐστι τοῦ μεγαλοπρεποῦς, ἐν ᾧ ἂν ποιῆ  
γένει, μεγαλοπρεπῶς ποιεῖν (τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐκ ἐνυπέριβλη-  
20 τον) καὶ ἔχον κατ' ἀξίαν τοῦ δαπανήματος. τοιοῦτος μὲν οὖν

30. καὶ seclusi τοιαῦτα K<sup>b</sup>: τὰ τοιαῦτα vulg. τῶν K<sup>b</sup>: διὰ τῶν vulg.

1123<sup>a</sup> 2. πᾶσα ἢ πόλις L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp. 10. ἐπεὶ Felicianus (et ut vide-  
tur Asp.): ἐπὶ codd. 12. ἀπλως addidi 14. ἢ καλλίστη add. K<sup>b</sup>  
λήκυθος] λήκυθος ἢ καλλίστη codd.

6 ὁ μεγαλοπρεπής· ὁ δ' ὑπερβάλλον καὶ βάναντος τῷ  
 20 παρὰ τὸ δέον ἀναλίσκειν ὑπερβάλλει, ὥσπερ εἴρηται. ἐν  
 γὰρ τοῖς μικροῖς τῶν δαπανημάτων πολλὰ ἀναλίσκει καὶ  
 λαμπρύνεται παρὰ μέλος οἷον ἐραμιστὰς γαμικῶς ἐστιῶν,  
 καὶ κωμφοδοῖς χορηγῶν ἐν τῇ παρόδῳ πορφύραν εἰσφέρων,  
 ὥσπερ οἱ Μεγαροῖ. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ποιήσει οὐ τοῦ  
 25 καλοῦ ἔνεκα, ἀλλὰ τὸν πλοῦτον ἐπιδεικνύμενος, καὶ διὰ  
 ταῦτα οἰόμενος θαυμάζεσθαι, καὶ οὐ μὲν δεῖ πολλὰ ἀνα-  
 λῶσαι, ὀλίγα δαπανῶν, οὐ δ' ὀλίγα, πολλά. ὁ δὲ μικρο-  
 30 πρεπής περὶ πάντα ἐλλείψει, καὶ τὰ μέγιστα ἀναλώσας ἐν  
 μικρῷ τὸ καλὸν ἀπολεῖ, καὶ ὅ τι ἂν ποιῇ μέλλων καὶ  
 σκοπῶν πῶς ἂν ἐλάχιστον ἀναλώσαι, καὶ ταῦτ' ὀδυρόμενος,  
 καὶ πάντ' οἰόμενος μείζω ποιεῖν ἢ δεῖ. εἰσὶ μὲν οὖν αἱ ἔξεις 22  
 αὐταὶ κακίαι, οὐ μὴν ὀνειδῆ γ' ἐπιφέρουσι διὰ τὸ μήτε βλα-  
 βερὰ τῷ πέλας εἶναι μήτε λίαν ἀσχήμονες.

7 Ἡ δὲ μεγαλοψυχία περὶ μεγάλα μὲν καὶ ἐκ τοῦ ὀνό- (III.)  
 35 ματος ἔοικεν εἶναι, περὶ ποῖα δ' ἐστὶ πρῶτον λάβωμεν· δια- 2  
 1123<sup>b</sup> φέρει δ' οὐδὲν τὴν ἔξιν ἢ τὸν κατὰ τὴν ἔξιν σκοπεῖν. δοκεῖ 3  
 δὴ μεγαλόψυχος εἶναι ὁ μέγλων αὐτὸν ἀξίων ἄξιος ὢν· ὁ  
 γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸ ποιῶν ἠλίθιος, τῶν δὲ κατ' ἀρετὴν  
 οὐδείς ἠλίθιος οὐδ' ἀνόητος. μεγαλόψυχος μὲν οὖν ὁ εἰρημένος.  
 5 ὁ γὰρ μικρῶν ἄξιος καὶ τούτων ἀξίων ἑαυτὸν σώφρων, μεγα- 4  
 λόψυχος δ' οὐ· ἐν μεγέθει γὰρ ἢ μεγαλοψυχία, ὥσπερ καὶ 5  
 τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι, οἱ μικροὶ δ' ἀστεῖοι καὶ σύμ-  
 μετροι, καλοὶ δ' οὐ. ὁ δὲ μέγλων ἑαυτὸν ἀξίων ἀνάξιος ὢν 6  
 χαῦνος· ὁ δὲ μειζόνων ἢ ἄξιος οὐ πᾶς χαῦνος. ὁ δ' ἐλαττόνων 7  
 10 ἢ ἄξιος μικρόψυχος, ἕαν τε μέγλων ἕαν τε μετρίων, ἕαν  
 τε καὶ μικρῶν ἄξιος ὢν ἔτι ἐλαττόνων αὐτὸν ἀξιοῖ. καὶ

24. Μεγαροῖ scripsi: μεγαροῖ pr. K<sup>b</sup>: Μεγαρεῖς vulg.  
 τοιαῦτα K<sup>b</sup> 1123<sup>b</sup> 2. δὴ scripsi: δὲ codd.

26. ταῦτα] τὰ  
 11. ἔτι om. pr. K<sup>b</sup>

8 μάλιστ' ἂν δόξειεν ὁ μέγλων ἄξιος· τί γὰρ ἂν ἐποίει, εἰ  
 9 μὴ τοσοῦτων ἦν ἄξιος; ἔστι δὴ ὁ μεγαλόψυχος τῷ μὲν με-  
 γέθει ἄκρος, τῷ δὲ ὡς δει μέσος· τοῦ γὰρ κατ' ἀξίαν αὐτὸν  
 10 ἄξιοι· οἱ δ' ὑπερβάλλουσι καὶ ἐλλείπουσιν. εἰ δὴ μεγά- 15  
 λων ἑαυτὸν ἄξιοι ἄξιος ὦν, καὶ μάλιστα τῶν μεγίστων, περὶ  
 11 ἐν μάλιστ' ἂν εἴη. ἡ δ' ἀξία λέγεται πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀγαθὰ·  
 μέγιστον δὲ τοῦτ' ἂν θείημεν ὃ τοῖς θεοῖς ἀπονέμομεν, καὶ οὐ  
 μάλιστ' ἐφίενται οἱ ἐν ἀξιώματι, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς καλλίστοις  
 ἄθλον· τοιοῦτον δ' ἡ τιμὴ· μέγιστον γὰρ δὴ τοῦτο τῶν ἐκτὸς 20  
 ἀγαθῶν· περὶ τιμὰς δὴ καὶ ἀτιμίας ὁ μεγαλόψυχός ἐστιν  
 11 ὡς δεῖ. καὶ ἄνευ δὲ λόγου φαίνονται οἱ μεγαλόψυχοι περὶ  
 12 τιμὴν εἶναι· τιμῆς γὰρ μάλιστα [οἱ μεγάλοι] ἀξιοῦσιν ἑαυτούς,  
 12 κατ' ἀξίαν δέ. ὁ δὲ μικρόψυχος ἐλλείπει καὶ πρὸς ἑαυτὸν  
 13 καὶ πρὸς τὸ τοῦ μεγαλοψύχου ἀξίωμα.<sup>\*</sup> ὁ δὲ χαῖτος πρὸς 25  
 14 ἑαυτὸν μὲν ὑπερβάλλει, οὐ μὴν τὸν γε μεγαλόψυχον. ὁ  
 δὲ μεγαλόψυχος, εἴπερ τῶν μεγίστων ἄξιος, ἄριστος ἂν εἴη·  
 μείζονος γὰρ ἀεὶ ὁ βελτίων ἄξιος, καὶ μεγίστων ὁ ἄριστος.  
 τὴν ὡς ἀληθῶς ἄρα μεγαλόψυχον δεῖ ἀγαθὸν εἶναι. καὶ  
 δόξειεν (ἂν) εἶναι μεγαλοψύχου τὸ ἐν ἐκάστη ἀρετῇ μέγα. 30  
 15 οὐδαμῶς τ' ἂν ἀρμόζοι μεγαλοψύχῳ φεύγειν παρασεΐσαντι,<sup>\*</sup>  
 οὐδ' ἀδικεῖν· τίνας γὰρ ἔνεκα πράξει αἰσχροῦ φ' γ' οὐδὲν μέγα;  
 καθ' ἕκαστα δ' ἐπισκοποῦντι πάμπαν γελοῖος φαίνοιστ' ἂν ὁ  
 μεγαλόψυχος μὴ ἀγαθὸς ὦν. οὐκ εἴη δ' ἂν οὐδὲ τιμῆς ἄξιος  
 φαῦλος ὦν· τῆς ἀρετῆς γὰρ ἄθλον ἡ τιμὴ, καὶ ἀπονέμεται 35 *quae thei de*  
 16 τοῖς ἀγαθοῖς. εἴοικε μὲν οὖν ἡ μεγαλοψυχία οἷον κόσμος 1124·  
 τις εἶναι τῶν ἀρετῶν· μείζους γὰρ αὐτὰς ποιεῖ, καὶ οὐ γίνε-  
 ται ἄνευ ἐκεῖνων. διὰ τοῦτο χαλεπὸν τῇ ἀληθείᾳ μεγαλό-

15. δὴ gr. K<sup>b</sup>: δὲ δὴ vulg.

23. οἱ μεγάλοι seclusi

24. δὲ om.

K<sup>b</sup> 25. μεγάλου L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>26. γε om. K<sup>b</sup>30. δόξειεν K<sup>b</sup>Asp.: δόξειεν δ' L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

ἂν add. Turnebus

32. γ' add. K<sup>b</sup>1124<sup>a</sup> 1. μὲν om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

ψυχον εἶναι· οὐ γὰρ οἶόν τε ἄνευ καλοκαγαθίας. μάλιστα 17  
 5 μὲν οὖν περὶ τιμᾶς καὶ ἀτιμίας ὁ μεγαλόψυχός ἐστι· καὶ  
 ἐπὶ μὲν ταῖς μεγάλαις καὶ ὑπὸ τῶν σπουδαίων μετρίως  
 ἡσθήσεται, ὡς τῶν οἰκείων τυγχάνων ἢ καὶ ἐλαττόνων· ἀρε-  
 τῆς γὰρ παντελοῦς οὐκ ἂν γένοιτο ἀξία τιμῆ, οὐ μὴν ἀλλ'  
 ἀποδέξεται γε τῷ μὴ ἔχειν αὐτοὺς μεῖζω αὐτῷ ἀπουνέμειν·  
 10 τῆς δὲ παρὰ τῶν τυχόντων καὶ ἐπὶ μικροῖς πάμπαν ὀλι-  
 γωρήσει· οὐ γὰρ τούτων ἄξιος· ὁμοίως δὲ καὶ ἀτιμίας· οὐ  
 γὰρ ἔσται δικαίως περὶ αὐτόν. μάλιστα μὲν οὖν ἐστίν, ὥσπερ 18  
 εἴρηται, ὁ μεγαλόψυχος περὶ τιμᾶς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ  
 πλοῦτον καὶ δυναστείαν καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ ἀτυχίαν  
 15 μετρίως ἔξει, ὅπως ἂν γίνηται, καὶ οὐτ' εὐτυχῶν περιχαρῆς  
 ἔσται οὐτ' ἀτυχῶν περίλυπος. οὐδὲ γὰρ περὶ τιμῆν οὕτως ἔχει  
 ὡς μέγιστον ὄν. αἱ γὰρ δυναστεῖαι καὶ ὁ πλοῦτος διὰ τὴν  
 τιμῆν ἐστιν αἰρετά· οἱ γοῦν ἔχοντες αὐτὰ τιμᾶσθαι δι' αὐτῶν  
 βούλονται· ᾧ δὲ καὶ ἡ τιμῆ μικρόν ἐστι, τούτῳ καὶ τᾶλλα.  
 8 διὸ ὑπερόπται δοκοῦσιν εἶναι. Δοκεῖ δὲ καὶ τὰ εὐτυχήματα 19  
 συμβάλλεσθαι πρὸς μεγαλοψυχίαν· οἱ γὰρ εὐγενεῖς ἀξιοῦν-  
ται τιμῆς καὶ οἱ δυναστεύοντες ἢ πλουτοῦντες· ἐν ὑπεροχῇ †  
 20 γὰρ, τὸ δ' ἀγαθῷ ὑπερέχον| πᾶν ἐντιμότερον. διὸ καὶ τὰ  
 τοιαῦτα μεγαλοψυχοτέρους ποιεῖ· τιμῶνται γὰρ ὑπὸ τινῶν·  
 25 κατ' ἀλήθειαν δ' ὁ ἀγαθὸς μόνος τιμητός· ᾧ δ' ἄμφω 20  
 ὑπάρχει, μᾶλλον ἀξιοῦται τιμῆς. οἱ δ' ἄνευ ἀρετῆς τὰ  
 τοιαῦτα ἀγαθὰ ἔχοντες οὔτε δικαίως ἑαυτοὺς μεγάλων ἀξιοῦ-  
 σιν οὔτε ὀρθῶς μεγαλόψυχοι λέγονται· ἄνευ γὰρ ἀρετῆς  
 παιτελοῦς οὐκ ἔστι ταῦτα. ὑπερόπται δὲ καὶ ὑβρίζεται καὶ οἱ 21  
 30 τὰ τοιαῦτα ἔχοντες ἀγαθὰ γίνονται. ἄνευ γὰρ ἀρετῆς οὐ  
 ῥᾶδιον φέρειν ἐμμελῶς τὰ εὐτυχήματα· οὐ δυνάμενοι δὲ

10. μικροῦ pr. K<sup>b</sup>19. δὲ L<sup>b</sup> Γ: δὴ vulg.22. ἢ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: ἢ οἱ L<sup>b</sup>25. τιμητός pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp.: τιμητέος L<sup>b</sup> Γ29. οἱ add. K<sup>b</sup>

φέρειν καὶ οἰόμενοι τῶν ἄλλων ὑπερέχειν ἐκείνων μὲν κα- 1124<sup>b</sup>  
 ταφροῦσι, αὐτοὶ δ' ὅτι ἂν τύχῳσι πράττουσι. μιμοῦνται  
 γὰρ τὸν μεγαλόψυχον οὐχ ὅμοιοι ὄντες, τοῦτο δὲ δρῶσιν ἐν  
 οἷς δύνανται· τὰ μὲν οὖν κατ' ἀρετὴν οὐ πράττουσι, καταφρο-  
 22 ροῦσι δὲ τῶν ἄλλων. ὁ μὲν γὰρ μεγαλόψυχος δικαίως κατα- 5  
 23 φροεῖ (δοξάζει γὰρ ἀληθῶς), οἱ δὲ πολλοὶ τυχόιτως. οὐκ  
 ἔστι δὲ μικροκίνδυνος οὐδὲ φιλοκίνδυνος διὰ τὸ ὀλίγα τιμᾶν,  
 μεγαλοκίνδυνος δέ, καὶ ὅταν κινδυνεύῃ, ἀφειδῆς τοῦ βίου ὡς  
 24 οὐκ ἄξιον ὄν πάντως ζῆν. καὶ οἷος εὖ ποιεῖν, εὐεργετούμενος  
 δ' αἰσχύνεται· τὸ μὲν γὰρ ὑπερέχοιτος, τὸ δ' ὑπερεχομένου. 16  
 καὶ ἀπτενεργητικὸς πλείονων· οὕτω γὰρ οἱ προσοφλήσει  
 25 ὁ ὑπάρξας καὶ ἔσται εὖ πεποιθὸς. δοκοῦσι δὲ καὶ μιμη-  
 νεύειν οὐ ἂν ποιήσωσιν εὖ, ὧν δ' ἂν πάθωσιν οὐ (ἐλάττωι  
 γὰρ ὁ παθὼν εὖ τοῦ ποιήσαιτος, βούλεται δ' ὑπερέχειν), καὶ  
 τὰ μὲν ἠδέως ἀκούειν, τὰ δ' ἀηδῶς· διὸ καὶ τὴν Θέτιν οὐ 15  
 λέγειν τὰς εὐεργεσίας τῷ Δίῳ, οὐδ' οἱ Λάκωνες πρὸς τοὺς  
 26 Ἀθηναίους, ἀλλ' ἂ πεπόνθησαν εὖ. μεγαλοψύχου δὲ καὶ τὸ  
 μηδεὺς δεῖσθαι ἢ μόλις, ὑπηρετεῖν δὲ προθύμως, καὶ πρὸς  
 μὲν τοὺς ἐν ἀξιώματι καὶ εὐτυχίαις μέγαν εἶναι, πρὸς δὲ  
 τοὺς μέσους μέτριον· τῶν μὲν γὰρ ὑπερέχειν χαλεπὸν καὶ 20  
σεμνόν, τῶν δὲ ῥάδιον, καὶ ἐπ' ἐκείνοις μὲν σεμνύνεσθαι οὐκ  
 ἀγεννές, ἐν δὲ τοῖς ταπεινοῖς φορτικόν, ὥσπερ εἰς τοὺς ἀσθε-  
 27 νεῖς ισχυρίζεσθαι· καὶ εἰς τὰ ἐντιμα μὴ ἰέναι, ἢ οὐ πρω-  
 τεύουσιν ἄλλοι· καὶ ἀργὸν εἶναι καὶ μελλητὴν ἀλλ' ἢ ὅπου  
 τιμὴ μεγάλη ἢ ἔργον, καὶ ὀλίγων μὲν πρακτικοί, μέγαλων 25  
 28 δὲ καὶ ὀνομαστῶν. ἀναγκαῖον δὲ καὶ φανερομισῆ εἶναι καὶ

1124<sup>b</sup> 5. μὲν γὰρ K<sup>b</sup>: δὲ vulg. 7. μικροκίνδυνος] πυκροκίνδυνος L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 Asp. 11. οἱ add. K<sup>b</sup> 13. οὐδ' scripsi: οὐδ' codd. (ᾧ Asp.) 15.  
 ἀκούειν scripsi: ἀκούει codd. 17. πεπόνθησιν K<sup>b</sup> Γ 21. ἐπ' K<sup>b</sup>:  
 ἐν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 26. φανερομισῆ codex Morelii: φανερομίση gr. K<sup>b</sup>: φανερό-  
 μισον vulg.

φανερόφιλον (τὸ γὰρ λανθάνειν φοβουμένου, καὶ ἀμελεῖν  
 τῆς ἀληθείας μᾶλλον ἢ τῆς δόξης), καὶ λέγειν καὶ πρᾶτ-  
 τειν φανερώς (παρρησιαστῆς γὰρ διὰ τὸ καταφρονητικὸς εἶναι,  
 30 καὶ ἀληθευτικός, πλὴν ὅσα μὴ δι' εἰρωνείαν [εἰρωνεία δὲ]  
 πρὸς τοὺς πολλούς), καὶ πρὸς ἄλλον μὴ δύνασθαι (ζῆν 29  
 1125<sup>a</sup> ἀλλ' ἢ φίλον· δουλικὸν γάρ· διὸ καὶ πάντες οἱ κό-  
 λακες θητικοί· καὶ οἱ ταπεινοὶ κόλακες. οὐδὲ θαυμαστικός· 30  
 οὐδὲν γὰρ μέγα αὐτῷ ἐστίν. οὐδὲ μνησίκακος· οὐ γὰρ  
 μεγαλοψύχου τὸ ἀπομνημονεύειν, ἄλλως τε καὶ κακά, ἀλλὰ  
 5 μᾶλλον παροργῖν. οὐδ' ἀνθρωπολόγος· οὔτε γὰρ περὶ αὐ- 31  
 τοῦ ἐρεῖ οὔτε περὶ ἐτέρου· οὔτε γὰρ ἵνα ἐπαινῆται μέλει  
 αὐτῷ οὔθ' ὅπως οἱ ἄλλοι ψέγονται· οὐδ' αὖ ἐπαινετικός  
 ἐστίν· διόπερ οὐδὲ κακολόγος, οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν, εἰ μὴ δι'  
 ὑβριν· καὶ περὶ ἀναγκαίων ἢ μικρῶν ἥκιστα ὀλοφυρτι- 32  
 10 κὸς καὶ δεητικός· σπουδάζουτος· γὰρ οὕτως ἔχειν περὶ ταῦτα.  
 καὶ οἶος κεκτήσθαι μᾶλλον τὰ καλὰ καὶ ἄκαρπα τῶν 33  
 καρπίμων καὶ ὠφελίμων· αὐτάρκους γὰρ μᾶλλον. καὶ κί- 34  
 νησις δὲ βραδεία τοῦ μεγαλοψύχου δοκεῖ εἶναι, καὶ φωνὴ  
 βαρεῖα, καὶ λέξις στάσιμος· οὐ γὰρ σπευστικός ὁ περὶ ὀλίγα  
 15 σπουδάζων, οὐδὲ σύντομος· μὴδὲν μέγα οἰόμενος· ἢ δ' ὀξύ-  
 9 φωνία καὶ ἢ ταχυτῆς διὰ τούτων. Τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ μεγα-  
 λόψυχος· ὁ δ' ἐλλείπων μικρόψυχος, ὁ δ' ὑπερβάλλων 35

27. ἀμελεῖν rg. K<sup>b</sup>: μέλειν vulg.

29. παρρησιαστῆς γὰρ διὰ τὸ κα-  
 ταφρονητικὸς εἶναι, καὶ ἀληθευτικός scripsi: καταφρονητικῷ γάρ· παρρη-  
 σιαστοῦ γάρ· διὸ παρρησιαστικὸς δὲ διὰ τὸ καταφρονητικὸς εἶναι καὶ ἀληθευ-  
 τικός rg. K<sup>b</sup>: παρρησιαστῆς γὰρ διὰ τὸ καταφρονητικὸς εἶναι, καταφρονη-  
 τικὸς δὲ διὰ τὸ παρρησιαστικός, παρρησιαστικὸς δὲ διὰ τὸ καταφρονητικὸς  
 καὶ ἀληθευτικός Γ: παρρησιαστικός γάρ· διὸ καταφρονητικός· καταφρονη-  
 τικὸς δέ, διὸ παρρησιαστικὸς καὶ ἀληθευτικός L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: παρρησιαστῆς γὰρ  
 διὰ τὸ καταφρονεῖν· διὸ καὶ ἀληθευτικός corr. cod. Par. 1856 30. εἰρω-  
 νεία δὲ seclusi: εἰρωνία δὲ N<sup>b</sup> 1125<sup>a</sup> 1. ἢ πρὸς φίλον L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 14. ὁ  
 om. K<sup>b</sup>



χαῦνος. οὐ κακοὶ μὲν οὖν δοκοῦσιν εἶναι οὐδ' οὗτοι (οὐ γὰρ  
κακοποιοὶ εἰσιν), ἡμαρτημένοι δέ. ὁ μὲν γὰρ μικρόψυχος  
ἄξιός ὢν ἀγαθῶν ἑαυτὸν ἀποστερεῖ ὢν ἄξιός ἐστι, καὶ εἰκε  
κακὸν ἔχειν τι ἐκ τοῦ μὴ ἀξιοῦν ἑαυτὸν τῶν ἀγαθῶν, καὶ  
ἀγνοεῖν δ' ἑαυτόν· ὠρέγεται γὰρ ἂν ὢν ἄξιός ἦν, ἀγαθῶν  
γε οἴσιν. οὐ μὴν ἡλίθιοί γε οἱ τοιοῦτοι δοκοῦσιν εἶναι, ἀλλὰ  
μᾶλλον ὀκνηροί.<sup>✕</sup> ἢ τοιαύτη δὲ δόξα δοκεῖ καὶ χείρους ποιεῖν·  
ἕκαστοι γὰρ ἐφίενται τῶν κατ' ἀξίαν, ἀφίστανται δὲ καὶ  
τῶν πράξεων τῶν καλῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὡς ἀνά-  
36 ξιοὶ ὄντες, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν. οἱ δὲ χαῦνοι  
ἡλίθιοι καὶ ἑαυτοὺς ἀγνοοῦντες, καὶ ταῦτ' ἐπιφανῶς· οὐ γὰρ  
ἄξιοι ὄντες τοῖς ἐντίμοις ἐπιχειροῦσιν, εἶτα ἐξελέγχονται·  
καὶ ἐσθῆτι κοσμοῦνται καὶ σχύματι<sup>✕</sup> καὶ τοῖς τοιοῦτοῖς, καὶ  
βούλονται τὰ εὐτυχήματα καὶ φανερὰ εἶναι αὐτῶν, καὶ λέγουσι  
37 περὶ αὐτῶν ὡς διὰ τούτων τιμηθησόμενοι. ἀντιτίθεται δὲ τῇ  
μεγαλοψυχίᾳ ἢ μικροψυχίᾳ μᾶλλον τῆς χαννότητος· καὶ  
38 γὰρ γίνεται μᾶλλον καὶ χείρόν ἐστιν. ἢ μὲν οὖν μεγαλο-  
ψυχία περὶ τιμῆν ἐστι μεγάλην, ὡσπερ εἴρηται. 35

IV. Ἔοικε δὲ καὶ περὶ ταύτην εἶναι ἀρετὴ τις, καθάπερ ἐν 1125<sup>1</sup>  
τοῖς πρώτοις ἐλέχθη, ἢ δόξειεν ἂν παραπλησίως ἔχειν πρὸς 10  
τὴν μεγαλοψυχίαν ὡσπερ καὶ ἡ ἐλευθεριότης πρὸς τὴν με-  
γαλοπρέπειαν. ἄμφω γὰρ αὐταὶ τοῦ μὲν μεγάλου ἀφυστάσι.  
περὶ δὲ τὰ μέτρια καὶ μικρὰ διατιθέασιν ἡμᾶς ὡς δεῖ· 5  
2 ὡσπερ δ' ἐν λήψει καὶ δόσει χρημάτων μεσότης ἐστι καὶ  
ὑπερβολὴ τε καὶ ἔλλειψις, οὕτω καὶ ἐν τιμῆς ὀρέξει τὸ  
3 μᾶλλον ἢ δεῖ καὶ ἦττον, καὶ τὸ ὕθεν δεῖ καὶ ὡς δεῖ. τοῖν τε  
γὰρ φιλότιμον ψέγομεν ὡς μᾶλλον ἢ δεῖ καὶ ὕθεν οὐ δεῖ

24. δὲ] γε K<sup>b</sup>28. ἡλίθιοι om. K<sup>b</sup>οὐ K<sup>b</sup> (et ut videtur Asp.):

ὡς vulg.

31. καὶ ante φανερά add. K<sup>b</sup>32. αὐτῶν L<sup>b</sup> Γ Asp.1125<sup>b</sup> 5. post καὶ add. τὰ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>9. ὡς K<sup>b</sup> Γ: ὡς καὶ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

10 τῆς τιμῆς ἐφιέμενον, τόν τε ἀφιλότιμον ὡς οὐδ' ἐπὶ τοῖς  
καλοῖς προαιρούμενον τιμᾶσθαι. ἔστι δ' ὅτε τὸν φιλότιμον 4  
ἐπαινοῦμεν ὡς ἀνδρῶδη καὶ φιλόκαλον, τὸν δ' ἀφιλότιμον  
*modest* ὡς μέτριον καὶ σώφρονα, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς πρώτοις εἶπο-  
μεν. δῆλον δ' ὅτι πλεοναχῶς τοῦ φιλοτιοῦτου λεγομένου οὐκ  
15 ἐπὶ τὸ αὐτὸ φέρομεν αἰεὶ τὸ φιλότιμον, ἀλλ' ἐπαινοῦντες  
μὲν ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἢ οἱ πολλοί, ψέγοντες δ' ἐπὶ τὸ μᾶλ-  
λον ἢ δεῖ. ἀνωνύμου δ' οὔσης τῆς μεσότητος, ὡς ἐρήμης ἔοικ-  
κεν ἀμφισβητεῖν τὰ ἄκρα. ἐν οἷς δ' ἔστιν ὑπερβολὴ καὶ  
ἔλλειψις, καὶ τὸ μέσον ὀρέγονται δὲ τῆς τιμῆς καὶ μᾶλλον ἢ 5  
20 δεῖ καὶ ἦττον· ἔστι δὴ καὶ ὡς δεῖ ἐπαινεῖται δ' οὖν ἢ ἕξις  
αὕτη, μεσότης οὔσα περὶ τιμὴν ἀνώνυμος. φαίνεται δὲ πρὸς  
μὲν τὴν φιλοτιμίαν ἀφιλοτιμία, πρὸς δὲ τὴν ἀφιλοτιμίαν  
φιλοτιμία, πρὸς ἀμφοτέρωθεν δὲ ἀμφοτέρωθεν πῶς. ἔοικε δὲ τοῦτ' ὅ  
εἶναι καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς. ἀντικείμεθα δ' ἐνταῦθ'  
25 οἱ ἄκροι φαίνονται διὰ τὸ μὴ ὠνομάσθαι τὸν μέσον.

11 Πραότης δ' ἐστὶ μεσότης περὶ ὀργάς· ἀνωνύμου δ' ὄντος V.  
τοῦ μέσου, σχεδὸν δὲ καὶ τῶν ἄκρων, ἐπὶ τὸ μέσον τὴν  
*declines* πραότητα φέρομεν, πρὸς τὴν ἔλλειψιν ἀποκλίνουσαν, ἀνώ-  
νυμον οὔσαν. ἢ δ' ὑπερβολὴ ὀργιλότης τις λέγοιτ' ἂν. 2  
30 τὸ μὲν γὰρ πάθος ἐστὶν ὀργή, τὰ δ' ἐμποιούντα πολλὰ καὶ  
*14, 1* διαφέροντα. ὁ μὲν οὖν ἐφ' οἷς δεῖ καὶ οἷς δεῖ ὀργιζόμενος, 3  
*5.* ἔτι δὲ καὶ ὡς δεῖ καὶ ὅτε καὶ ὅσον χρόνον, ἐπαινεῖται· πρᾶος  
δὴ οὗτος ἂν εἶη, εἴπερ ἢ πραότης ἐπαινεῖται. βούλεται  
γὰρ ὁ πρᾶος ἀτάραχος εἶναι καὶ μὴ ἄγεσθαι ὑπὸ τοῦ πά-  
35 θους, ἀλλ' ὡς ἂν ὁ λόγος τάξῃ, οὕτω καὶ ἐπὶ τούτοις καὶ ἐπὶ

11. ἔστι δ' ὅτε] ἔτι δὲ K<sup>b</sup>19. τῆς add. K<sup>b</sup>γοῦν H<sup>a</sup> N<sup>b</sup>M<sup>b</sup> Asp.32. καὶ ante ὡς om. K<sup>b</sup>

15. τὸ φιλότιμον scripsi: τὸν φιλότιμον

20. δὴ] δ' ὅτε M<sup>b</sup> δ' οὖν K<sup>b</sup>: οὖν L<sup>b</sup> Γ:23. δὲ prius] δὲ ἢ K<sup>b</sup>: fort. δὴ25. τὸν] τὸ L<sup>b</sup>

27. τὸν μέσον Victorius

4 τοσοῦτον χρόνον χαλεπαίνειν· ἀμαρτάνειν δὲ δοκεῖ μᾶλλον 1120<sup>a</sup>  
 ἐπὶ τὴν ἔλλειψιν· οὐ γὰρ τιμωρητικός ὁ πρῶτος, ἀλλὰ μάλ-  
 5 λον συγγνωμοτικός. ἡ δ' ἔλλειψις, εἴτ' ἀοργησία τίς ἐστίν  
 εἶθ' ὅ τι δὴ ποτε, ψέγεται. οἱ γὰρ μὴ ὀργιζόμενοι ἐφ' οἷς  
 δεῖ ἠλίθιοι δοκοῦσιν εἶναι, καὶ οἱ μὴ ὡς δεῖ μηδ' ὅτε μηδ' 5  
 6 οἷς δεῖ· δοκεῖ γὰρ οὐκ αἰσθάνεσθαι οὐδὲ λυπεῖσθαι, μὴ ὀργι-  
 ζόμενός τε οὐκ εἶναι ἀμυντικός, τὸ δὲ προπηλακιζόμενοι  
 7 ἀνέχεσθαι καὶ τοὺς οἰκείους περιορᾶν<sup>1</sup> ἀνδραποδῶδες. ἡ δ'  
 ὑπερβολὴ κατὰ πάντα μὲν γίνεται (καὶ γὰρ οἷς οὐ δεῖ,  
 καὶ ἐφ' οἷς οὐ δεῖ, καὶ μᾶλλον ἢ δεῖ, καὶ θάπτον, καὶ πλείω 10  
 χρόνον), οὐ μὴν ἅπαντά γε τῷ αὐτῷ ὑπάρχει. οὐ γὰρ ἂν  
 δύναται εἶναι· τὸ γὰρ κακὸν καὶ ἑαυτὸ ἀπόλλυσι, καὶ ὀλό-  
 8 κληρον ἢ, ἀφόρητον γίνεται. οἱ μὲν οὖν ὀργίλοι ταχέως μὲν  
 ὀργίζονται καὶ οἷς οὐ δεῖ καὶ ἐφ' οἷς οὐ δεῖ καὶ μᾶλλον ἢ  
 δεῖ, παύονται δὲ ταχέως· ὃ καὶ βέλτιστον ἔχουσιν. συμ- 15  
 βαίνει δ' αὐτοῖς τοῦτο, ὅτι οὐ κατέχουσι τὴν ὀργὴν ἀλλ'  
 ἀνταποδιδόασιν ἢ φανεροί εἰσι διὰ τὴν ὀξύτητα, εἴτ' ἀπο-  
 9 παύονται. ὑπερβολῇ δ' εἰσὶν οἱ ἀκρόχολοι ὀξεῖς καὶ πρὸς  
 10 πᾶν ὀργίλοι καὶ ἐπὶ παντί· ὅθεν καὶ τοῦνομα. οἱ δὲ πικροὶ  
δυσδιάλυτοι, καὶ πολλὸν χρόνον ὀργίζονται· κατέχουσι γὰρ 20  
 τὸν θυμόν. παῦλα δὲ γίνεται ὅταν ἀνταποδιδῶ· ἡ γὰρ  
 τιμωρία παύει τῆς ὀργῆς, ἠδουὴν ἀντὶ τῆς λύπης ἐμποιοῦσα.  
 τούτου δὲ μὴ γινομένου τὸ βᾶρος ἔχουσιν· διὰ γὰρ τὸ μὴ ἐπι-  
 φανὲς εἶναι οὐδὲ συμπίθει αὐτοὺς οὐδεὶς, ἐν αὐτῷ δὲ πέψαι  
 τὴν ὀργὴν χρόνου δεῖ. εἰσὶ δ' οἱ τοιοῦτοι ἑαυτοῖς ὀκληρότατοι 25  
 11 καὶ τοῖς μάλιστα φίλοις. χαλεποὺς δὲ λέγομεν τοὺς ἐφ' οἷς  
 τε μὴ δεῖ χαλεπαίνοντας καὶ μᾶλλον ἢ δεῖ καὶ πλείω

1126<sup>a</sup> 4. τὸ γὰρ μὴ ὀργίσεσθαι ἐφ' οἷς δεῖ ἠλίθιοι δοκεῖ εἶναι Γ 5. οἱ  
 om. K<sup>b</sup> 6. γὰρ] δὲ Γ 10. θάπτον ἢ καὶ K<sup>b</sup> 17. ἀποδιδό-  
 ασιν K<sup>b</sup> Γ 20. ὀργίλοι K<sup>b</sup> 21. ἀνταποδῶσιν Γ Asp. 25. fort.  
 δέεται

χρόνον, καὶ μὴ διαλλαττομένους ἄνευ τιμωρίας ἢ κολάσεως.  
 τῇ πραότητι δὲ μᾶλλον τὴν ὑπερβολὴν ἀντιτίθεμεν· καὶ 12  
 30 γὰρ μᾶλλον γίνεται· ἀνθρωπικώτερον γὰρ τὸ τιμωρεῖσθαι·  
 καὶ πρὸς τὸ συμβιοῦν οἱ χαλεποὶ χεῖρους. ὁ δὲ καὶ ἐν τοῖς 13  
 πρότερον εἴρηται, καὶ ἐκ τῶν λεγομένων δῆλον· οὐ γὰρ  
 ῥάδιον διορίσαι τὸ πῶς καὶ τίσι καὶ ἐπὶ ποίοις καὶ πόσον  
 35 τάνει. ὁ μὲν γὰρ μικρὸν παρεκβαίνων οὐ ψέγεται, οὐτ' ἐπὶ  
 τὸ μᾶλλον οὐτ' ἐπὶ τὸ ἥττον· ἐνίοτε γὰρ τοὺς ἐλλείπουτας  
 1126<sup>b</sup> ἐπαινοῦμεν καὶ πρᾶους φαμέν, καὶ τοὺς χαλεπαίνοντας ἀν-  
 δρώδεις ὡς δυναμένους ἄρχειν. ὁ δὲ πόσον καὶ πῶς παρεκ-  
 βαίνων ψεκτός, οὐ ῥάδιον τῷ λόγῳ ἀποδοῦναι· ἐν γὰρ τοῖς  
 καθ' ἕκαστα κὰν τῇ αἰσθήσει ἢ κρίσις. ἀλλὰ τό γε τοσοῦτον 14  
 5 δῆλον, ὅτι ἡ μὲν μέση ἕξις ἐπαινετή, καθ' ἣν οἷς δεῖ ὀργι-  
 ζόμεθα καὶ ἐφ' οἷς δεῖ καὶ ὡς δεῖ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα,  
 αἱ δ' ὑπερβολαὶ καὶ ἐλλείψεις ψεκταί, καὶ ἐπὶ μικρὸν μὲν  
 γινόμεναι ἡρέμα, ἐπὶ πλέον δὲ μᾶλλον, ἐπὶ πολὺ δὲ σφό-  
 δρα. δῆλον οὖν ὅτι τῆς μέσης ἕξεως ἀνθεκτέον. αἱ μὲν οὖν 15  
 10 περὶ τὴν ὀργὴν ἕξεις εἰρήσθωσαν.  
 12 Ἐν δὲ ταῖς ὀμιλίαις καὶ τῷ συστῆν καὶ λόγων καὶ VI.  
 πραγμάτων κοινωνεῖν οἱ μὲν ἄρεσκοί δοκοῦσιν εἶναι, οἱ πάντα  
 πρὸς ἡδονὴν ἐπαινοῦντες καὶ οὐθέν ἀντιτείνοντες, ἀλλ' οἰόμενοι  
 δεῖν ἄλυποι τοῖς ἐντυγχάνουσιν εἶναι· οἱ δ' ἐξ ἐναντίας τού- 2  
 15 τοις πρὸς πάντα ἀντιτείνοντες καὶ τοῦ λυπεῖν οὐδ' ὀτιοῦν φρον-  
 τίζοντες δύσκολοι καὶ δυσέριδες καλοῦνται. ὅτι μὲν οὖν αἱ 3  
 εἰρημεναὶ ἕξεις ψεκταὶ εἰσιν, οὐκ ἄδηλον, καὶ ὅτι ἡ μέση  
 τούτων ἐπαινετή, καθ' ἣν ἀποδέξεται ἂν δεῖ καὶ ὡς δεῖ,  
 ὁμοίως δὲ καὶ δυσχερανεῖ ὄνομα δ' οὐκ ἀποδέδοται αὐτῇ 4  
 \_\_\_\_\_ καί μιν κ' ἀεμίσει

28. ἦ] ἢ καὶ K<sup>b</sup>  
 τοιοῦτον vulg.

1126<sup>b</sup> 4. κὰν scripsi: καὶ codd.

τοσοῦτον K<sup>b</sup>:

τι, ἔοικε δὲ μάλιστα φιλία. τοιοῦτος γὰρ ἔστιν ὁ κατὰ τὴν  
 μέσην ἕξιν οἶον βουλόμεθα λέγειν τὸν ἐπεικὴ φίλον, τὸ  
 5 στέργει \*προσλαβότα. διαφέρει δὲ τῆς φιλίας, ὅτι ἄνευ  
 πάθους ἔστι καὶ τοῦ στέργειν οἷς ὀμιλεῖ· οὐ γὰρ τῷ φιλεῖν ἢ  
 ἐχθαίρειν ἀποδέχεται ἕκαστα ὡς δεῖ, ἀλλὰ τῷ τοιοῦτος  
 εἶναι. ὁμοίως γὰρ πρὸς ἀγνώτας καὶ γνωρίμους καὶ συνήθεις 25  
 καὶ ἀσυνήθεις αὐτὸ ποιήσει, πλὴν καὶ ἐν ἑκάστοις ὡς ἀρμό-  
 ζει· οὐ γὰρ ὁμοίως προσήκει συνήθων καὶ ὀθνεῖων φροτιτίζειν.  
 6 οὐδ' αὖ λυπεῖν. καθόλου μὲν οὖν εἴρηται ὅτι ὡς δεῖ ὀμιλήσει,  
 ἀναφέρων δὲ πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ συμφέρον στοχαζεται  
 7 τοῦ μὴ λυπεῖν ἢ συνηδύνειν. ἔοικε μὲν γὰρ περὶ ἡδονᾶς καὶ  
 λύπας εἶναι τὰς ἐν ταῖς ὀμιλίαις γινομένας· τούτων δ' ὅσας  
 μὲν αὐτῷ ἔστι μὴ καλὸν ἢ βλαβερόν συνηδύνειν, δυσχερα-  
νεῖ, καὶ προαιρήσεται λυπεῖν· κὰν τῷ ποιοῦντι δ' ἀσχημο-  
 σύνην φέρῃ, καὶ ταύτην μὴ μικράν, ἢ βλάβην, ἢ δ' ἐναν-  
 τίωσις μικράν λύπην, οὐκ ἀποδέξεται ἀλλὰ δυσχερανεῖ. 35  
 8 διαφερόντως δ' ὀμιλήσει τοῖς ἐν ἀξιώμασι καὶ τοῖς τυχοῦσι,  
 καὶ μᾶλλον ἢ ἦττον γνωρίμοις, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς 1127  
 ἄλλας διαφοράς, ἑκάστοις ἀποπέμων τὸ πρέπον, καὶ καθ'  
αὐτὸ μὲν αἰρούμενος τὸ συνηδύνειν, λυπεῖν δ' εὐλαβούμενος,  
 τοῖς δ' ἀποβαίνουσι, ἐὰν ἢ μείζω, συνεπόμενος, λέγω δὲ  
 τῷ καλῷ καὶ τῷ συμφέροντι. καὶ ἡδονῆς δ' ἕνεκα τῆς 5  
 9 εἰσαῦθις μεγάλης μικρὰ λυπήσει. ὁ μὲν οὖν μέσος τοιοῦτός  
 ἔστιν, οὐκ ὠνόμασται δέ· τοῦ δὲ συνηδύνουτος ὁ μὲν τοῦ ἡδῶς  
 \* εἶναι στοχαζόμενος μὴ διὰ τι ἄλλο ἄρεσκος, ὁ δ' ὅπως ὠφέ-  
 λειά τις αὐτῷ γίνηται εἰς χρήματα καὶ ὅσα διὰ χρημά-  
 των, κόλαξ· ὁ δὲ πᾶσι δυσχεραίνων εἴρηται ὅτι δύσκολος 10  
 καὶ δύσερις. ἀντικεῖσθαι δὲ φαίνεται τὰ ἄκρα ἑαυτοῖς διὰ  
 τὸ ἀνώνυμον εἶναι τὸ μέσον.

26. καὶ ἀσυνήθεις om. K<sup>b</sup>36. διαφερόντως διαφόρως δ' K<sup>b</sup>1127<sup>a</sup> 6. μεγάλης om. K<sup>b</sup>8. δι' ἄλλο τι L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>τις ὠφέλεια K<sup>b</sup>

note diff. between ερεσκος and κόλαξ.

13 Περὶ τὰ αὐτὰ δὲ σχεδὸν ἔστι καὶ ἡ τῆς ἀλαζονείας (καὶ VII  
 εἰρωνείας) μεσότης· ἀνώνυμος δὲ καὶ αὐτή. οὐ χεῖρον δὲ καὶ  
 15 τὰς τοιαύτας ἐπελθεῖν· μᾶλλον τε γὰρ ἂν εἰδείημεν τὰ περὶ τὸ  
 ἦθος, καθ' ἕκαστον διελθόντες, καὶ μεσότητος εἶναι τὰς ἀρε-  
 τὰς πιστεύομεν ἂν, ἐπὶ πάντων οὕτως ἔχον συνιδόντες. ἐν  
 δὴ τῷ συζῆν οἱ μὲν πρὸς ἡδονὴν καὶ λύπην ὁμιλοῦντες εἴρηνη-  
 ται, περὶ δὲ τῶν ἀληθευόντων τε καὶ ψευδομένων εἴπωμεν  
 20 ὁμοίως ἐν λόγοις καὶ πράξεσι καὶ τῷ προσποιήματι. δοκεῖ 2  
 δὴ ὁ μὲν ἀλαζῶν προσποιητικὸς τῶν ἐνδόξων εἶναι καὶ μὴ  
 ὑπαρχόντων καὶ μειζύων ἢ ὑπάρχει, ὁ δὲ εἴρων ἀνάπαλιν 3  
 ἀρνεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα ἢ ἐλάττω ποιεῖν, ὁ δὲ μέσος αὐθέ- 4  
 καστός† τις ὢν ἀληθευτικὸς καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ, τὰ  
 25 ὑπάρχοντα ὁμολογῶν εἶναι περὶ αὐτόν, καὶ οὔτε μείζω οὔτε  
 ἐλάττω. ἔστι δὲ τούτων ἕκαστα καὶ ἕνεκά τινος ποιεῖν καὶ 5  
 μηδενός. ἕκαστος δ' οἷός ἐστι† τοιαῦτα λέγει καὶ πράττει  
 καὶ οὕτω ζῆ, ἔαν μὴ τινος ἕνεκα πράττη. καθ' αὐτὸ δὲ τὸ 6  
 μὲν ψεῦδος φαῦλον καὶ ψεκτόν, τὸ δ' ἀληθὲς καλὸν καὶ  
 30 ἐπαινετόν. οὕτω δὲ καὶ ὁ μὲν ἀληθευτικὸς μέσος ὢν ἐπαινε-  
 τός, οἱ δὲ ψευδόμενοι ἀμφότεροι μὲν ψεκτοί, μᾶλλον δ' ὁ  
 ἀλαζῶν. περὶ ἑκατέρου δ' εἴπωμεν, πρότερον δὲ περὶ τοῦ ἀλη-  
 θευτικοῦ. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐν ταῖς ὁμολογίαις ἀληθεύοντος 7  
 λέγομεν, οὐδ' ὅσα εἰς ἀδικίαν ἢ δικαιοσύνην συντείνει† (ἄλλης  
 1127<sup>b</sup> γὰρ ἂν εἴη ταῦτ' ἀρετῆς), ἀλλ' ἐν οἷς (μηδενὸς τοιοῦτου δια-  
 φέροντος) καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν βίῳ ἀληθεύει τῷ τὴν ἕξιν  
 τοιοῦτος εἶναι. δόξειε δ' ἂν ὁ τοιοῦτος ἐπεικῆς εἶναι. ὁ γὰρ 8  
 φιλαλήθης, καὶ ἐν οἷς μὴ διαφέρει ἀληθεύων, ἀληθεύσει  
 5 καὶ ἐν οἷς διαφέρει ἔτι μᾶλλον· ὡς γὰρ αἰσχροὺς τὸ ψεῦ-  
 δος εὐλαβήσεται, ὅ γε καὶ καθ' αὐτὸ ἠὺλαβεῖτο· ὁ δὲ τοι-

13. καὶ τῆς εἰρωνείας add. Imelmann  
 δὲ om. K<sup>b</sup> 1127<sup>b</sup> 6. αὐτὸν K<sup>b</sup>

24. fort. καὶ τῷ βίῳ  
 εὐλαβεῖτο pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

30.

9 οὗτος ἐπαινετός. ἐπὶ τὸ ἔλαττον δὲ μᾶλλον τοῦ ἀληθοῦς  
 ἀποκλίνει· ἐμμελέστεροι γὰρ φαίνεται διὰ τὸ ἐπαχθεῖς τὰς *subtilis*  
 10 ὑπερβολὰς εἶναι. ὁ δὲ μείζω τῶν ὑπαρχόντων προσποιού-  
 μενος μηδενὸς ἔνεκα φαύλω μὲν ἔοικεν (οὐ γὰρ ἂν ἔχαιρε 10  
 11 τῷ ψεύδει), μάταιος δὲ φαίνεται μᾶλλον ἢ κακός· εἰ δ'  
 ἔνεκά τινος, ὁ μὲν δόξης ἢ τιμῆς οὐ λίαν ψεκτός, †ὡς ὁ  
 ἀλαζών, † ὁ δὲ ἀργυρίου, ἢ ὅσα εἰς ἀργύριον, ἀσχημονέστερος  
 12 (οὐκ ἐν τῇ δυνάμει δ' ἐστὶν ὁ ἀλαζών, ἀλλ' ἐν τῇ προαιρέσει  
 κατὰ τὴν ἕξιν γὰρ καὶ τῷ τοιόσδε εἶναι ἀλαζών ἐστιν)· ὥσπερ 15  
 καὶ ψεύστης ὁ μὲν τῷ ψεύδει αὐτῷ χαίρων, ὁ δὲ δόξης  
 13 ὀρεγόμενος ἢ κέρδους. οἱ μὲν οὖν δόξης χάριν ἀλαζονεύομενοι  
 τὰ τοιαῦτα προσποιῶνται ἐφ' οἷς ἔπαινος ἢ εὐδαιμονισμός,  
 οἱ δὲ κέρδους, ὧν καὶ ἀπόλαυσις ἐστὶ τοῖς πέλας καὶ δια-  
 λαθεῖν ἐστι(μὴ ὄντα) οἶον μάντιν σοφὸν ἰατρόν. διὰ τοῦτο 20  
 οἱ πλείστοι προσποιῶνται τὰ τοιαῦτα καὶ ἀλαζονεύονται·  
 14 ἔστι γὰρ ἐν αὐτοῖς τὰ εἰρημένα. οἱ δ' εἴρωνες ἐπὶ τὸ ἔλατ-  
 τον λέγοντες χαριέστεροι μὲν τὰ ἦθη φαίνονται· οὐ γὰρ  
 κέρδους ἔνεκα δοκοῦσι λέγειν, ἀλλὰ φεύγοντες τὸ ὄγκηρόν· \*  
 \* μάλιστα δὲ καὶ οὗτοι τὰ ἐνδοξα ἀπαρνῶνται, οἶον καὶ Σωκρά- 25  
 15 τῆς ἐποίει. οἱ δὲ τὰ μικρὰ καὶ φανερά [προσποιούμενοι]  
 βανκοπανοῦργοι λέγονται καὶ εὐκαταφρονητότεροί εἰσιν· καὶ  
 ἐνίοτε ἀλαζονεῖα φαίνεται, οἶον ἢ τῶν Λακώνων ἐσθῆς· καὶ  
 16 γὰρ ἢ ὑπερβολὴ καὶ ἢ λίαν ἔλλειψις ἀλαζονικόν. οἱ δὲ  
 μετρίως χρώμενοι τῇ εἰρωνείᾳ καὶ περὶ τὰ μὴ λίαν ἐμποδῶν 30 *δυνάμει*

8. ἀποκλίνει Coraes 14. οὐκ—15. ἀλαζών ἐστιν alio loco (post 1127<sup>b</sup>)

22. εἰρημένα) habuisse videtur Aspasius 19. ὧν καὶ] ὧν ηδεῖ gr. K<sup>b</sup>:

ὧν ἡδη coni. Ramsauer καὶ K<sup>b</sup>: καὶ ἄ vulg. 20. ἰατρόν K<sup>b</sup> Asp.:

ἢ ἰατρόν vulg. διὰ τοῦτο om. K<sup>b</sup> 21. τὰ τοιαῦτα] ταῦτα K<sup>b</sup> 24.

ὄγκηρόν K<sup>b</sup> 26. δὲ K<sup>b</sup> Γ: δὲ καὶ vulg. φανερά K<sup>b</sup>: τὰ φανερά

L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> προσποιούμενοι seclus. Vahlen 27. εὐκαταφρονητότεροί K<sup>b</sup>:

εὐκαταφρόνητοί L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

καὶ φανερὰ εἰρωνευόμενοι χαρίεντες φαίνονται. ἀντικείμεθα 17  
δ' ὁ ἀλαζῶν φαίνεται τῷ ἀληθεντικῷ· χείρων γάρ.

14. Οὐσης δὲ καὶ ἀπαύσεως ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἐν ταύτῃ VIII.

\* | διαγωγῆς μετὰ παιδιᾶς, δοκεῖ καὶ ἐνταῦθα εἶναι ὀμιλία  
1128<sup>a</sup> | τις ἐμμελής, καὶ οἷα δεῖ λέγειν καὶ ὡς, ὁμοίως δὲ καὶ ἀκούειν.  
| διοίσει δὲ καὶ τὸ ἐν τοιούτοις λέγειν ἢ τοιούτων ἀκούειν.  
| δῆλον δ' ὡς καὶ περὶ ταυτ' ἔστιν ὑπερβολή τε καὶ ἔλλειψις 2  
| τοῦ μέσου. οἱ μὲν οὖν τῷ γελοίῳ ὑπερβάλλοιτες βωμολόχοι 3  
5 | δοκοῦσιν εἶναι καὶ φορτικοί, γλιχόμενοι πάντως τοῦ γελοίου,  
| καὶ μᾶλλον στοχαζόμενοι τοῦ γέλωτα ποιῆσαι ἢ τοῦ λέγειν  
| εὐσχήμονα καὶ μὴ λυπεῖν τὸν σκωπτόμενον· οἱ δὲ μήτ'  
| αὐτοὶ ἂν εἰπόντες μηδὲν γελοῖον τοῖς τε λέγουσι δυτχεραί-  
| ροντες ἄγριοι καὶ σκληροὶ δοκοῦσιν εἶναι. οἱ δ' ἐμμελῶς

10 | παίζοντες εὐτράπελοι προσαγορεύονται, οἷον εὐτροποί· τοῦ

\* | γὰρ ἤθους αἱ τοιαῦται δοκοῦσι κινήσεις εἶναι, ὥσπερ δὲ τὰ  
| σώματα ἐκ τῶν κινήσεων κρίνεται, οὕτω καὶ τὰ ἤθη. ἐπι- 4  
| πολάζοντος δὲ τοῦ γελοίου, καὶ τῶν πλείστων χαιρόντων τῇ  
| παιδιᾷ καὶ τῷ σκώπτειν μᾶλλον ἢ δεῖ, καὶ οἱ βωμολόχοι

15 | εὐτράπελοι προσαγορεύονται ὡς χαρίεντες· ὅτι δὲ διαφέ-  
| ρουσι, καὶ οὐ μικρόν, ἐκ τῶν εἰρημένων δῆλον. τῇ μέσῃ δ' 5

| ἕξει οἰκείον καὶ ἢ ἐπιδεξιότης ἐστίν· τοῦ δ' ἐπιδεξίου ἐστὶ  
| τοιαῦτα λέγειν καὶ ἀκούειν οἷα τῷ ἐπιεικεῖ καὶ ἐλευθερίῳ  
| ἀρμόττει· ἔστι γάρ τινα πρέποντα τῷ τοιούτῳ λέγειν ἐν

20 | παιδιᾶς μέρει καὶ ἀκούειν, καὶ ἢ τοῦ ἐλευθερίου παιδιὰ δια-  
| φέρει τῆς τοῦ ἀνδραποδώδους, καὶ πεπαιδευμένου καὶ ἀπαι-  
| δεύτου. ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἐκ τῶν κωμῶδιων τῶν παλαιῶν 6  
| καὶ τῶν καινῶν· τοῖς μὲν γὰρ ἦν γελοῖον ἢ αἰσχρολογία,  
| τοῖς δὲ μᾶλλον ἢ ὑπόνοια· διαφέρει δ' οὐ μικρόν ταῦτα

31. ante ἀντικείμεθα add. καὶ K<sup>b</sup> 1128<sup>a</sup> 3. δ' om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 9. ἄ-  
γριοι K<sup>b</sup>: ἄγριοι vulg. 16. ἐκ] καὶ ἐκ K<sup>b</sup> 21. πεπαιδευμένου  
K<sup>b</sup> Γ: αἱ τοῦ πεπαιδευμένου L<sup>b</sup>: αὐ τοῦ πεπαιδευμένου M<sup>b</sup>

B. This explains why he treats of these

trials and virtues



7 πρὸς ἐνσχημοσύνην. πότερον οὖν τὸν εὖ σκώπτοια ὀριστέον 25  
 τῷ λέγειν μὴ ἀπρεπῆ ἔλευθερίῳ, ἢ τῷ μὴ λυπεῖν τὸν ἀκούοντα  
 ἢ καὶ τέρπειν; ἢ καὶ τό γε τοιοῦτον ὀριστοῦ ~~χ~~ ἄλλο γὰρ  
 8 ἄλλῳ μισητόν τε καὶ ἡδύ. τοιαῦτα δὲ καὶ ἀκούσεται· ἂ γὰρ  
 9 ὑπομένει ἀκούων, ταῦτα καὶ ποιεῖν δοκεῖ. οὐ δὴ πᾶν ποιήσει  
 τὸ γὰρ σκῶμμα λαιδύρημά ~~τι~~ ἐστίν. οἱ δὲ νομοθέται ἔνια 30  
 10 λαιδορεῖν κωλύουσιν· ἔδει δ' ἴσως καὶ σκώπτειν. ὁ δὲ χαρίεις  
 καὶ ἔλευθεριος οὕτως ἔξει, οἷον νόμος ὢν ἑαυτῷ. τοιοῦτος μὲν  
 οὖν ὁ μέσος ἐστίν, εἴτ' ἐπιδέξιος εἴτ' εὐτράπελος λέγεται. ὁ  
 δὲ βωμολόχος ἥπτω ἐστὶ τοῦ γελοίου. καὶ οὔτε ἑαυτοῦ οὔτε  
 τῶν ἄλλων ἀπεχόμενος εἰ γέλωτα ποιήσει, καὶ τοιαῦτα λέγων 35  
 ὢν οὐδὲν ἂν εἴποι ὁ χαρίεις, ἔνια δ' οὐδ' ἂν ἀκούσαι. ὁ δ' 1128  
 ἄγροικος εἰς τὰς τοιαύτας ὀμιλίαις ἀχρεῖος· οὐδὲν γὰρ συμ-  
 11 βαλλόμενος πᾶσι δυσχεραίνει. δοκεῖ δὲ ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ  
 12 παιδιὰ ἐν τῷ βίῳ εἶναι ἀναγκαῖον. τρεῖς οὖν αἱ εἰρημέται  
 ἐν τῷ βίῳ μεσότητες, εἰσὶ δὲ πᾶσαι περὶ λόγων τιμῶν 5  
 καὶ πράξεων κοινωνίαν. διαφέρουσι δ' ὅτι ἡ μὲν περὶ ἀλή-  
 θειάν ἐστιν, αἱ δὲ περὶ τὸ ἡδύ. τῶν δὲ περὶ τὴν ἡδονὴν  
 ἡ μὲν ἐν ταῖς παιδιαῖς, ἡ δ' ἐν ταῖς κατὰ τὸν ἄλλον βίον  
 ὀμιλίαις.

IX. Περὶ δὲ αἰδοῦς ὡς τιμος ἀρετῆς οὐ προσήκει λέγειν· 15  
 πάθει γὰρ μᾶλλον ἔοικεν ἢ ἔξει. ὀρίζεται γοῦν φόβος τις  
 2 ἀδοξίας, καὶ ἀποτελεῖται ~~χ~~ τῷ περὶ τὰ θεῖα φόβῳ παραπλή-  
 σιοι· ἐρυθραίνονται γὰρ οἱ αἰσχυρόμενοι, οἱ δὲ τὸν θάνατον  
 φοβούμενοι ὠχρῶσι. σωματικὰ δὲ φαίνεται πως εἶναι ἡ ἀγροικία  
 3 ἀμφότερα, ὅπερ δοκεῖ πάθος μᾶλλον ἢ ἔξεως εἶναι. οὐ 15  
 πάσῃ δ' ἡλικίᾳ τὸ πάθος ἀρμόζει, ἀλλὰ τῇ γέ. οἰόμεθα

26. μὴ ἀπρεπῆ K<sup>b</sup>: μὴ ἂ πρέπει Γ: ἂ πρέπει L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 35. ταῦτα K<sup>b</sup>

1128<sup>b</sup> 1. εἴποι ἂν K<sup>b</sup> Γ 2. ἄγροικος conit. Coraes: ἄγριος codd. 4.

ἀναγκαῖα K<sup>b</sup> 8. ἢ δ' ἐν ταῖς] αἱ δὲ K<sup>b</sup> 11. οὖν K<sup>b</sup> Γ 12. καὶ

ἀποτελεῖται K<sup>b</sup>: ἀποτελεῖται δὲ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

γὰρ δεῖν τοὺς τηλικούτους αἰδήμονας εἶναι διὰ τὸ πάθει ζῶν-  
 τας πολλὰ ἁμαρτάνειν, ὑπὸ τῆς αἰδοῦς δὲ κωλύεσθαι· καὶ  
 ἐπαινοῦμεν τῶν μὲν νέων τοὺς αἰδήμονας, πρεσβύτερον δ'  
 20 οὐδεὶς ἂν ἐπαιέσειεν ὅτι αἰσχυνηλός· οὐδὲν γὰρ οἰόμεθα δεῖν  
 αὐτὸν πράττειν ἐφ' οἷς ἐστὶν αἰσχύνη. οὐδὲ γὰρ ἐπιεικοῦς 4  
 ἐστὶν ἢ αἰσχύνη, εἴπερ γίνεται ἐπὶ τοῖς φαύλοις (οὐ γὰρ  
 πρακτέον τὰ τοιαῦτα· εἰ δ' ἐστὶ τὰ μὲν κατ' ἀλήθειαν αἰσχυρὰ 5  
 τὰ δὲ κατὰ δόξαν, οὐδὲν διαφέρει· οὐδέτερα γὰρ πρακτέα,  
 25 ὥστ' οὐκ αἰσχυντέον)· φαύλου δὲ καὶ τὸ εἶναι τοιοῦτον οἶον 6  
 πράττειν τι τῶν αἰσχυρῶν. τὸ δ' οὕτως ἔχειν ὥστ' εἰ πράξει  
 τι τῶν τοιούτων αἰσχύνεσθαι, καὶ διὰ τοῦτ' οἶεσθαι ἐπιεικῆ  
 εἶναι, ἄτοπον· ἐπὶ τοῖς ἐκουσίοις γὰρ ἢ αἰδῶς, ἐκῶν δ' ὁ  
 ἐπιεικῆς οὐδέποτε πράξει τὰ φαῦλα. εἴη δ' ἂν ἢ αἰδῶς ἐξ 7  
 30 ὑποθέσεως ἐπιεικῆς· εἰ γὰρ πράξει, αἰσχύνοιτ' ἂν· οὐκ ἐστι  
 δὲ τοῦτο περὶ τὰς ἀρετάς. εἰ δ' ἢ ἀναισχυντία φαῦλον καὶ  
 τὸ μὴ αἰδεῖσθαι τὰ αἰσχυρὰ πράττειν, οὐδὲν μᾶλλον τὸν  
 τὰ τοιαῦτα πράττοντα αἰσχύνεσθαι ἐπιεικῆς. οὐκ ἔστι δ' οὐδ' 8  
 ἢ ἐγκράτεια ἀρετὴ, ἀλλὰ τις μικτὴ· δειχθήσεται δὲ περὶ  
 35 αὐτῆς ἐν τοῖς ὕστερον. νῦν δὲ περὶ δικαιοσύνης εἴπωμεν.

1129<sup>a</sup>

E.

Περὶ δὲ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας σκεπτέον, περὶ ποίας  
 τε τυγχάνουσιν οὔσαι πράξεις, καὶ ποία μεσότης ἐστὶν ἢ  
 5 δικαιοσύνη, καὶ τὸ δίκαιον τίνων μέσον. ἡ δὲ σκέψις ἡμῖν 2  
 ἔστω κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον τοῖς προειρημένοις. ὀρῶμεν δὴ 3  
 πάντας τὴν τοιαύτην ἔξιν βουλομένους λέγειν δικαιοσύνην,  
 ἀφ' ἧς πρακτικοὶ τῶν δικαίων εἰσὶ καὶ ἀφ' ἧς δικαιοπρα-

25. οὐδ' Γ καὶ τὸ] τὸ Γ: διὰ τὸ Rasso: fort. καὶ τῶ 28. ἀκου-  
 σίοις K<sup>b</sup> 30. γὰρ om. K<sup>b</sup> 32. τὸν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: τὸ M<sup>b</sup> 33. τὰ  
 τοιαῦτα K<sup>b</sup> Γ: ταῦτα L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

γούσι καὶ βούλονται τὰ δίκαια· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ  
 περὶ ἀδικίας. ἀφ' ἧς ἀδικοῦσι καὶ βούλονται τὰ ἄδικα. διὸ 10  
 4 καὶ ἡμῖν πρῶτον ὡς ἐν τύπῳ ὑποκείσθω ταῦτα. οὐδὲ γὰρ  
 τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον ἐπὶ τε τῶν ἐπιστημῶν καὶ δυνάμεων  
 καὶ ἐπὶ τῶν ἕξεων. δύναμις μὲν γὰρ καὶ ἐπιστήμη δοκεῖ  
 τῶν ἐναντίων ἢ αὐτῇ εἶναι, ἕξις δ' ἢ ἐναντία τῶν ἐναντίων  
 οὐ, οἷον ἀπὸ τῆς ὑγείας οὐ πρᾶττεται τὰ ἐναντία, ἀλλὰ 15  
 τὰ ὑγεινὰ μόνον· λέγομεν γὰρ ὑγεινῶς βαδίζειν, ὅταν  
 5 βαδίῃ ὡς ἂν ὁ ὑγαίμων. πολλάκις μὲν οὖν γνωρίζεται ἢ  
 ἐναντία ἕξις ἀπὸ τῆς ἐναντίας, πολλάκις δὲ αἱ ἕξεις ἀπὸ  
 τῶν ὑποκειμένων· ἕαν τε γὰρ ἢ εὐεξία ἢ φανερά, καὶ ἢ  
 καχεξία φανερά γίνεται, καὶ ἐκ τῶν εὐεκτικῶν ἢ εὐεξία 20  
 καὶ ἐκ ταύτης τὰ εὐεκτικά. εἰ γὰρ ἔστιν ἢ εὐεξία πυκνότης  
 σαρκός, ἀνάγκη καὶ τὴν καχεξίαν εἶναι μαυρότητα σαρκός  
 6 καὶ τὸ εὐεκτικὸν τὸ ποιητικὸν πυκνότητος ἐν σαρκί. ἀκολου-  
 θεῖ δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἕαν θάτερον πλεοναχῶς λέγηται,  
 καὶ θάτερον πλεοναχῶς λέγεσθαι, οἷον εἰ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ 25  
 7 ἄδικον. ἔοικε δὲ πλεοναχῶς λέγεσθαι ἢ δικαιοσύνη καὶ ἢ 2  
 ἀδικία, ἀλλὰ διὰ τὸ σύνεγγυς εἶναι τὴν ὁμωνυμίαν αὐτῶν  
 λαμβάνει καὶ οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῶν πόρρω δήλῃ μᾶλλον, (ἢ  
 γὰρ διαφορὰ πολλὴ ἢ κατὰ τὴν ιδέαν) οἷον ὅτι καλεῖται  
 κλειὺς ὁμωνύμως ἢ τε ὑπὸ τὸν αὐχένα τῶν ζώων καὶ ἢ τὰς 30  
 8 θύρας κλείουσι. εἰλήφθω δὴ ὁ ἄδικος ποσαχῶς λέγεται.  
 δοκεῖ δὴ ὅ τε παράνομος ἄδικος εἶναι καὶ ὁ πλεονέκτης καὶ  
 ἄνιστος, ὥστε δήλον ὅτι καὶ [ὁ] δίκαιος ἔσται ὅ τε νόμιμος  
 καὶ ὁ ἴσος. τὸ μὲν δίκαιον ἄρα τὸ νόμιμον καὶ τὸ ἴσον, τὸ

1120<sup>a</sup> 24. θάτερον Γ: θάτερα codd.

25. θάτερον Γ: θάτερα codd.

τὸ δίκαιον καὶ om. K<sup>b</sup>26. post ἄδικον add. καὶ ἢ ἀδικία K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

32.

δὴ scripsi: δὲ codd.

33. ἄνιστος] ἄδικος pr. K<sup>b</sup>: ὁ ἄνιστος vulg. ὁ

seclusi

34. ὁ om. K<sup>b</sup>

1129<sup>b</sup> δ' ἄδικον τὸ παράνομον καὶ τὸ ἄνισον. ἐπεὶ δὲ πλεο- 9  
 νέκτης ὁ ἄδικος, περὶ τὰγαθὰ ἔσται, οὐ πάντα, ἀλλὰ περὶ  
 ὅσα εὐτυχία καὶ ἀτυχία, ἃ ἐστὶ μὲν ἀπλῶς αἰεὶ ἀγαθὰ,  
 τινὲ δ' οὐκ αἰεὶ. οἱ δ' ἄνθρωποι ταῦτα εὔχονται καὶ διώκουσιν·  
 5 δεῖ δ' οὐ, ἀλλ' εὔχασθαι μὲν τὰ ἀπλῶς ἀγαθὰ καὶ αὐτοῖς  
 ἀγαθὰ εἶναι, αἰρεῖσθαι δὲ τὰ αὐτοῖς ἀγαθὰ. ὁ δ' ἄδικος 10  
 οὐκ αἰεὶ τὸ πλεον αἰρεῖται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔλαττον ἐπὶ τῶν  
 ἀπλῶς κακῶν· ἀλλ' ὅτι δοκεῖ καὶ τὸ μείον κακὸν ἀγαθόν  
 πως εἶναι, τοῦ δ' ἀγαθοῦ ἐστὶν ἡ πλεονεξία, διὰ τοῦτο δοκεῖ  
 10 πλεονέκτης εἶναι. ἔστι δ' ἄνισος· τοῦτο γὰρ περιέχει καὶ 11  
 3 κοινόν. Ἐπεὶ δ' ὁ παράνομος ἄδικος ἦν ὁ δὲ νόμιμος δίκαιος, 12  
 δῆλον ὅτι πάντα τὰ νόμιμά ἐστὶ πως δίκαια· τὰ τε γὰρ  
 ὠρισμένα ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς νόμιμά ἐστι, καὶ ἕκαστον τού-  
 των δίκαιον εἶναι φαμεν. οἱ δὲ νόμοι ἀγορεύουσι περὶ ἀπάν- 13  
 15 των, στοχαζόμενοι ἢ τοῦ κοινῆ συμφέροντος πᾶσιν ἢ τοῖς  
 ἀρίστοις ἢ τοῖς κυρίοις [κατ' ἀρετῆν] ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρό-  
 πον τοιοῦτον· ὥστε ἕνα μὲν τρόπον δίκαια λέγομεν τὰ ποιη-  
 τικὰ καὶ φυλακτικὰ εὐδαιμονίας καὶ τῶν μορίων αὐτῆς τῆ  
 πολιτικῆ κοινωνία. προστάττει δ' ὁ νόμος καὶ τὰ τοῦ ἀν- 14  
 20 ὄρειου ἔργα ποιεῖν, οἷον μὴ λείπειν τὴν τάξιν μηδὲ φεύγειν  
 μηδὲ ῥίπτειν τὰ ὄπλα, καὶ τὰ τοῦ σῶφρονος, οἷον μὴ μοι-  
 χεύειν μηδ' ὑβρίζειν, καὶ τὰ τοῦ πράου, οἷον μὴ τύπτειν  
 μηδὲ κακηγορεῖν, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἀρετὰς  
 καὶ μοχθηρίας τὰ μὲν κελεύων τὰ δ' ἀπαγορεύων, ὀρθῶς  
 25 μὲν ὁ κείμενος ὀρθῶς, χεῖρον δ' ὁ ἀπεσχεδιασμένος. αὕτη 15  
 μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη ἀρετὴ μὲν ἐστὶ τελεία, ἀλλ' οὐκ ἀπλῶς

1129<sup>b</sup> 1. πλεονέκτης K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ: καὶ πλεονέκτης L<sup>b</sup> 2. ἔσται om. K<sup>b</sup>  
 8. μείον] μὴ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 10. ἔστω Vermehren 11. post κοινόν add.  
 καὶ παράνομος· τοῦτο γάρ, ἢ παρανομία ἢ τοῖς ἄνισότης, περιέχει πᾶσαν  
 ἀδικίαν καὶ κοινόν ἐστὶ πάσης ἀδικίας L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 16. κατ' ἀρετῆν om.  
 K<sup>b</sup>: ἢ κατ' ἀρετῆν Γ 23. καὶ τὰ κατὰ L<sup>b</sup> 25. ταύτη K<sup>b</sup>

ἀλλὰ πρὸς ἕτερον. καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις κρατίστη τῶν ἀρετῶν εἶναι δοκεῖ ἢ δικαιοσύνη, καὶ οὐθ' ἔσπερος οὐθ' ἑὸς οὗτος θαναταστός· καὶ παροικιαζόμενοί φαμεν “ ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετῇ ἐνι.” καὶ τελεία μάλιστα ἀρετῆ. 30 ὅτι τῆς τελείας ἀρετῆς χρῆσις ἐστίν. τελεία δ' ἐστίν, ὅτι ὁ ἔχων αὐτήν καὶ πρὸς ἕτερον δύναται τῇ ἀρετῇ χρῆσθαι, ἀλλ' οὐ μόνον καθ' αὐτόν· πολλοὶ γὰρ ἐν μὲν τοῖς οἰκείοις τῇ ἀρετῇ δύνανται χρῆσθαι, ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἕτερον ἀδυνα-  
 16 τοῦσι. καὶ διὰ τοῦτο εὖ δοκεῖ ἔχειν τὸ τοῦ Βίαιτος, ὅτι ἀρχὴ 1130<sup>a</sup> ἄνδρα δεῖξει· πρὸς ἕτερον γὰρ καὶ ἐν κοινωμίᾳ ἤδη ὁ ἄρχων.  
 17 διὰ δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀλλότριον ἀγαθὸν δοκεῖ εἶναι ἢ δικαιοσύνη μόνῃ τῶν ἀρετῶν, ὅτι πρὸς ἕτερόν ἐστιν· ἄλλω  
 18 γὰρ τὰ συμφέροντα πράττει, ἢ ἄρχοντι ἢ κοινωμῷ. κάκι- 5  
 στος μὲν οὖν ὁ καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς φίλους χρώμενος τῇ μοχθηρίᾳ, ἄριστος δ' οὐχ ὁ πρὸς αὐτὸν τῇ ἀρετῇ ἀλλὰ  
 19 πρὸς ἕτερον· τοῦτο γὰρ ἔργον χαλεπόν. αὕτη μὲν οὖν ἢ δικαιοσύνη οὐ μέρος ἀρετῆς ἀλλ' ὅλη ἀρετὴ ἐστίν, οὐδ' ἢ ἐν-  
 20 αντιὰ ἀδικία μέρος κακίας ἀλλ' ὅλη κακία. τί δὲ διαφέρει 10 ἢ ἀρετὴ καὶ ἢ δικαιοσύνη αὕτη, δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων· ἐστὶ μὲν γὰρ ἢ αὕτη, τὸ δ' εἶναι οὐ τὸ αὐτό, ἀλλ' ἢ μὲν πρὸς ἕτερον, δικαιοσύνη, ἢ δὲ τοιαύδε ἕξις ἀπλῶς, ἀρετὴ.

II. Ζητοῦμεν δέ γε τὴν ἐν μέρει ἀρετῆς δικαιοσύνην· ἐστὶ 4 γάρ τις, ὡς φαμέν. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ἀδικίας τῆς κατὰ 15 2 μέρος. σημεῖον δ' ὅτι ἐστίν· κατὰ μὲν γὰρ τὰς ἄλλας μοχθηρίας ὁ ἐνεργῶν ἀδικεῖ μὲν, πλεονεκτεῖ δ' οὐδέν, οἷον ὁ ρίψας τὴν ἀσπίδα διὰ δειλίαν ἢ κακῶς εἰπῶν διὰ χαλεπότητα ἢ οὐ βοηθήσας χρήμασι δι' ἀνελευθερίαν· ὅταν δὲ πλεονεκτῇ, πολλάκις κατ' οὐδεμίαν τῶν τοιούτων, ἀλλὰ μὴν 20

30. ἀρετῆ'στιν Bergk 31. ὅτι ante ὁ om. K<sup>b</sup> 1130<sup>a</sup> 1. ἀρχὰ L<sup>b</sup> M<sup>1</sup>  
 12. ἢ Γ: ἢ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 13. ἢ δικαιοσύνη K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 17. ὁ om. K<sup>b</sup>

οὐδὲ κατὰ πάσας, κατὰ πονηρίαν δέ γε τινά (ψέγομεν γάρ)  
καὶ κατ' ἀδικίαν. ἔστιν ἄρ' ἄλλη τις ἀδικία ὡς μέρος 3  
τῆς ὅλης, καὶ ἀδικόν τι ἐν μέρει τοῦ ὅλου ἀδίκου τοῦ παρὰ  
τὸν νόμον. ἔτι εἰ δὲ μὲν τοῦ κερδαίνειν ἔνεκα μοιχεύει καὶ 4  
25 προσλαμβάνων, δὲ προστιθεὶς καὶ ζημιούμενος δι' ἐπιθυμίαν,  
οὗτος μὲν ἀκόλαστος δόξειεν ἂν εἶναι μᾶλλον ἢ πλεονέκτης,  
ἐκεῖνος δ' ἀδικος, ἀκόλαστος δ' οὐ· δῆλον ἄρα ὅτι διὰ τὸ  
κερδαίνειν. ἔτι περὶ μὲν τᾶλλα πάντα ἀδικήματα γίνεται 5  
ἢ ἐπαναφορὰ ἐπὶ τινα μοχθηρίαν αἰεί, οἷον εἰ ἐμοίχευσειν,  
30 ἐπ' ἀκολασίαν, εἰ ἐγκατέλιπε τὸν παραστάτην, ἐπὶ δειλίαν,  
εἰ ἐπάταξεν, ἐπ' ὀργήν· εἰ δ' ἐκέρδανεν, ἐπ' οὐδεμίαν μοχθη-  
ρίαν ἀλλ' ἢ ἐπ' ἀδικίαν. ὥστε φανερόν ὅτι ἔστι τις ἀδικία 6  
παρὰ τὴν ὅλην ἄλλη ἐν μέρει, συνώνυμος, ὅτι ὁ ὀρισμὸς ἐν  
1130<sup>b</sup> τῷ αὐτῷ γένοι· ἄμφω γὰρ ἐν τῷ πρὸς ἕτερον ἔχουσι τὴν  
δύναμιν, ἀλλ' ἢ μὲν περὶ τιμῆν ἢ χρήματα ἢ σωτηρίαν, ἢ  
εἰ τινὶ ἔχοιμεν ἐνὶ ὀνόματι περιλαβεῖν ταῦτα πάντα, καὶ  
δι' ἡδονὴν τὴν ἀπὸ τοῦ κέρδους, ἢ δὲ περὶ ἅπαντα περὶ ὅσα  
5 ὁ σπουδαῖος.

5 Ὅτι μὲν οὖν εἰσὶν αἱ δικαιοσύναι πλείους, καὶ ὅτι ἔστι τις 7  
καὶ ἑτέρα παρὰ τὴν ὅλην ἀρετήν, δῆλον· τίς δὲ καὶ ποία  
τις, ληπτέον. διώρισταὶ δὴ τὸ ἀδικον τό τε παράνομον καὶ 8  
τὸ ἄνισον, τὸ δὲ δίκαιον τό τε νόμιμον καὶ τὸ ἴσον. κατὰ  
10 μὲν οὖν τὸ παράνομον ἢ πρότερον εἰρημένη ἀδικία ἐστίν. ἐπεὶ 9  
δὲ τὸ ἄνισον καὶ τὸ παράνομον οὐ ταῦτόν ἀλλ' ἕτερον ὡς μέρος  
πρὸς ὅλον (τὸ μὲν γὰρ ἄνισον ἅπαν παράνομον, τὸ δὲ παρά-

22. ἄρ' scripsi: γὰρ K<sup>b</sup>: ἄρα γε L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      24. ἔτι] ὅτι K<sup>b</sup>      26. μᾶλ-  
λον δόξει εἶναι K<sup>b</sup>      27. ἄρα] γὰρ Γ      31. εἰ δ' ἐπάταξεν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>  
1130<sup>b</sup> 4. πάντα K<sup>b</sup>      6. εἰσὶν αἱ K<sup>b</sup>: εἰσὶ vulg.      8. δὲ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
10. μὲν οὖν om. K<sup>b</sup>      11. παράνομον] πλεόν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: παράνομον  
πλεόν K<sup>b</sup> Γ      ὡς μέρος] ὡς μέρος καὶ K<sup>b</sup>: fort. καὶ ὡς μέρος      12. τὸ  
μὲν—13. ἄνισον] τὸ μὲν γὰρ πλεόν ἅπαν ἄνισον τὸ δ' ἄνισον οὐ πᾶν πλεόν

ρομοι οὐχ ἅπαν ἄνισον), καὶ τὸ ἄδικον καὶ ἡ ἀδικία οὐ ταῦτὰ ἀλλ' ἕτερα ἐκείνων, τὰ μὲν ὡς μέρη τὰ δ' ὡς ὅλα· μέρος γὰρ αὕτη ἡ ἀδικία τῆς ὅλης ἀδικίας, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ δικαιο- 15 σῦνη τῆς δικαιοσύνης. ὥστε καὶ περὶ τῆς ἐν μέρει δικαιοσύνης καὶ περὶ τῆς ἐν μέρει ἀδικίας λεκτέον, καὶ τοῦ δικαίου 10 καὶ ἀδίκου ὡσαύτως. ἡ μὲν οὖν κατὰ τὴν ὅλην ἀρετὴν τεταγμένη δικαιοσύνη καὶ ἀδικία, ἡ μὲν τῆς ὅλης ἀρετῆς οὕσα χρῆσις πρὸς ἄλλον ἢ δὲ τῆς κακίας, ἀφείσθω. καὶ 20 τὸ δίκαιον δὲ καὶ τὸ ἄδικον τὸ κατὰ ταύτας φανερόν ὡς διοριστέον· σχεδὸν γὰρ τὰ πολλὰ τῶν νομίμων τὰ ἀπὸ τῆς ὅλης ἀρετῆς προσταττόμενά ἐστιν· καθ' ἑκάστην γὰρ ἀρετὴν προσταττει ζῆν καὶ καθ' ἑκάστην μοχθηρίαν κωλύει ὁ νόμος. 11 τὰ δὲ ποιητικὰ τῆς ὅλης ἀρετῆς ἐστὶ τῶν νομίμων ὅσα νενο- 25 μοθέτηται περὶ παιδείαν τὴν πρὸς τὸ κοινόν. περὶ δὲ τῆς καθ' ἕκαστον παιδείας, καθ' ἣν ἀπλῶς ἀνὴρ ἀγαθός ἐστι, πότερον τῆς πολιτικῆς ἐστὶν ἢ ἐτέρας, ὕστερον διοριστέον· οὐ γὰρ ἴσως ταῦτὸν ἀνδρὶ τ' ἀγαθῷ εἶναι καὶ πολίτῃ παντί. 12 τῆς δὲ κατὰ μέρος δικαιοσύνης καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν δικαίου 30 ἐν μὲν ἐστὶν εἶδος τὸ ἐν ταῖς διανομαῖς τιμῆς ἢ χρημάτων ἢ τῶν ἄλλων ὅσα μεριστὰ τοῖς κοινωνοῦσι τῆς πολιτείας (ἐν τούτοις γὰρ ἐστὶ καὶ ἄνισον ἔχειν καὶ ἴσον ἕτερον ἐτέρου), ἐν 13 δὲ τὸ ἐν τοῖς συναλλάγμασι διορθωτικόν. τούτου δὲ μέρη 1131<sup>a</sup> δύο· τῶν γὰρ συναλλαγμάτων τὰ μὲν ἐκούσιά ἐστι τὰ δ' ἀκούσια, ἐκούσια μὲν τὰ τοιάδε οἷον πρᾶσις ὠνὴ δαιεισμός ἐγγυή χρῆσις παρακαταθήκη μίσθωσις (ἐκούσια δὲ λέγεται,

K<sup>b</sup> L<sup>1</sup>: τὸ μὲν γὰρ ἄνισον ἅπαν παράνομον τὸ δὲ παράνομον οὐχ ἅπαν ἄνισον· καὶ τὸ μὲν γὰρ πλέον ἅπαν ἄνισον τὸ δ' ἄνισον οὐ πᾶν πλέον Γ (et eadem fere M) 16. ὥστε καὶ] ὡς K<sup>b</sup>: ὥστε L<sup>b</sup> 18. ἀδίκου K<sup>b</sup>: τοῦ ἀδίκου vulg. 23. προσταττόμενα K<sup>b</sup> Γ: πραττόμενα vulg. 30. κατὰ ταύτην K<sup>b</sup> 33. ἐτέρου] ἐτέρφ conl. Ramsauer 1131<sup>a</sup> 2. ἀδικημάτων K<sup>b</sup> gr. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

5 ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν συναλλαγμάτων τούτων ἐκούσιος), τῶν δ' ἀκουσίων τὰ μὲν λαθραῖα, οἷον κλοπὴ μοιχεία φαρμακεία προαγωγεία δουλαπατία δολοφονία ψευδομαρτυρία, τὰ δὲ βίαια, οἷον αἰκία δεσμὸς θάνατος ἀρπαγὴ πῆρωςι κακηγορία προπηλακισμὸς.

© Ἐπεὶ δ' ὁ τ' ἄδικος ἄνισος καὶ τὸ ἄδικον ἄνισον, δῆλον III. ὅτι καὶ μέσον τι ἔστι τοῦ ἀνίσου. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ἴσον· ἐν ὁ- 2 ποίᾳ γὰρ πράξει ἔστι τὸ πλεόν καὶ τὸ ἔλαττον, ἔστι καὶ τὸ ἴσον. εἰ οὖν τὸ ἄδικον ἄνισον, τὸ δίκαιον ἴσον· ὅπερ καὶ ἄνευ λό- 3 γου δοκεῖ πᾶσιν. ἐπεὶ δὲ τὸ ἴσον μέσον, τὸ δίκαιον μέσον τι ἂν 15 εἶη. ἔστι δὲ τὸ ἴσον ἐν ἐλαχίστοις δυσίν. ἀνάγκη τοίνυν τὸ 4 δίκαιον μέσον τε καὶ ἴσον εἶναι καὶ πρὸς τι καὶ τισίν, καὶ ἡ μὲν μέσον, τινῶν (ταῦτα δ' ἐστὶ πλείον καὶ ἔλαττον), ἡ δ' ἴσον, δυοῖν, ἡ δὲ δίκαιον, τισίν. ἀνάγκη ἄρα τὸ δίκαιον 5 ἐν ἐλαχίστοις εἶναι τέτταρσιν· οἷς τε γὰρ δίκαιον τυγχάνει 20 ὄν, δύο ἐστί, καὶ ἐν οἷς, τὰ πράγματα, δύο. καὶ ἡ αὐτὴ 6 ἔσται ἰσότης, οἷς καὶ ἐν οἷς· ὥς γὰρ ἐκεῖνα ἔχει, τὰ ἐν οἷς, οὕτω κάκεῖνα ἔχει· εἰ γὰρ μὴ ἴσοι, οὐκ ἴσα ἔξουσιν, ἀλλ' ἐντεῦθεν αἱ μάχαι καὶ τὰ ἐγκλήματα, ὅταν ἡ μὴ ἴσα ἴσοι ἡ μὴ ἴσοι ἴσα ἔχωσι καὶ νέμονται. ἔτι ἐκ τοῦ κατ' ἀξίαν 7 25 τοῦτο δῆλον· τὸ γὰρ δίκαιον ἐν ταῖς νομαῖς ὁμολογοῦσι πάντες κατ' ἀξίαν τινὰ δεῖν εἶναι, τὴν μέντοι ἀξίαν οὐ τὴν αὐτὴν λέγουσι πάντες [ὑπάρχειν], ἀλλ' οἱ μὲν δημοκρατικοὶ ἐλευθερίαν, οἱ δ' ὀλιγαρχικοὶ πλοῦτον, οἱ δ' εὐγένειαν, οἱ δ' ἀριστοκρατικοὶ ἀρετήν. ἔστιν ἄρα τὸ δίκαιον ἀνάλογόν τι. 8 30 τὸ γὰρ ἀνάλογον οὐ μόνον ἐστὶ μοναδικοῦ ἀριθμοῦ ἴδιον, ἀλλ'

14. τι ἂν] ἂν τι K<sup>b</sup> 16. καὶ πρὸς τι om. K<sup>b</sup> καὶ τισίν om. L<sup>b</sup>

18. ἴσον K<sup>b</sup>: ἴσον ἐστὶ vulg. τισίν] τισὶ καὶ πρὸς τινάς· πρὸς ἄλλους γὰρ ἐστὶν Γ 21. ἔσται om. K<sup>b</sup> τὰ ἐν οἷς om. K<sup>b</sup> 23. μὴ ἴσα ἴσοι K<sup>b</sup>: ἴσοι μὴ ἴσα vulg. 25. διανομαῖς M<sup>b</sup> 27. ὑπάρχειν] κατ' ἀξίαν τινὰ δεῖν εἶναι K<sup>b</sup>: om. O<sup>b</sup>



ὅλως ἀριθμοῦ· ἢ γὰρ ἀναλογία ἰσότης ἐστὶ λόγων, καὶ ἐν  
 9 τέτταρσιν ἐλαχίστοις. ἢ μὲν οὖν διηρημένη ὅτι ἐν τέτταρσι,  
 δῆλον. ἀλλὰ καὶ ἢ συνεχίης· τῷ γὰρ ἐνὶ ὡς δυσὶ χρήται  
 καὶ δις λέγει, οἷον ὡς ἢ τοῦ α πρὸς τὴν τοῦ β, οὕτως ἢ 1131<sup>b</sup>  
 τοῦ β πρὸς τὴν τοῦ γ. δις οὖν ἢ τοῦ β εἴρηται· ὥστ' ἐὰν  
 10 ἢ τοῦ β τεθῆ δις, τέτταρα ἔσται τὰ ἀνάλογα. ἔστι δὲ καὶ  
 τὸ δίκαιον ἐν τέτταρσιν ἐλαχίστοις, καὶ ὁ λόγος ὁ αὐτός·  
 11 διήρηται γὰρ ὁμοίως οἷς τε καὶ ᾄ. ἔσται ἄρα ὡς ὁ α ὄρος 5  
 πρὸς τὸν β, οὕτως ὁ γ πρὸς τὸν δ, καὶ ἐναλλάξ ἄρα, ὡς ὁ  
 α πρὸς τὸν γ, ὁ β πρὸς τὸν δ. ὥστε καὶ τὸ ὅλον πρὸς τὸ  
 ὅλον· ὅπερ ἢ νομῆ συνιδιάζει, καὶ οὕτω συντεθῆ, δικαίως συν-  
 12 δυάζει. Ἡ ἄρα τοῦ α ὄρου τῷ γ καὶ ἢ τοῦ β τῷ δ σύζευξις 7  
 τὸ ἐν διανομῇ δίκαιόν ἐστι, καὶ μέσον τὸ δίκαιον τοῦτ' ἐστὶ,  
 10 (τὸ δ' ἄδικον) τὸ παρὰ τὸ ἀνάλογον· τὸ γὰρ ἀνάλογον μέσον.  
 13 τὸ δὲ δίκαιον ἀνάλογον. καλοῦσι δὲ τὴν τοιαύτην ἀναλογίαν  
 γεωμετρικὴν οἱ μαθηματικοί· ἐν γὰρ τῇ γεωμετρικῇ συμ-  
 14 βαίνει καὶ τὸ ὅλον πρὸς τὸ ὅλον ὅπερ ἐκάτερον πρὸς ἐκά-  
 15 τερον. ἔστι δ' οὐ συνεχίης αὕτη ἢ ἀναλογία· οὐ γὰρ γίνεται  
 εἰς ἀριθμῷ ὄρος, ᾗ καὶ ὅ. τὸ μὲν οὖν δίκαιον τοῦτο, τὸ ἀνά-  
 λογον· τὸ δ' ἄδικον τὸ παρὰ τὸ ἀνάλογον. γίνεται ἄρα τὸ  
 μὲν πλεόν τὸ δ' ἔλαττον, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων συμ-  
 βαίνει· ὁ μὲν γὰρ ἀδικῶν πλεόν ἔχει, ὁ δ' ἀδικούμενος  
 15 ἔλαττον τοῦ ἀγαθοῦ. ἐπὶ δὲ τοῦ κακοῦ ἀνάπαλιν· ἐν ἀγαθοῦ 20  
 γὰρ λόγῳ γίνεται τὸ ἔλαττον κακὸν πρὸς τὸ μείζον κακόν·  
 16 ἔστι γὰρ τὸ ἔλαττον κακὸν μᾶλλον αἰρετὸν τοῦ μείζονος, τὸ

31. λόγου K<sup>b</sup> Γ      1131<sup>b</sup> 1. α—β et 2. β—γ] πρώτου—δευτέρου et δευ-  
 τέρου— τρίτου K<sup>b</sup>, et perinde 5, 6, 7, 9      οὕτως K<sup>b</sup> Γ: καὶ L<sup>b</sup>: οὕτως  
 καὶ M<sup>b</sup>      2. ἐὰν τὸ δεύτερον δις τεθῆ K<sup>b</sup>      3. ἀνάλογον Spengel  
 5. διήρηται L<sup>b</sup>      8. fort. ἄπερ      11. τὸ δ' ἄδικον add. Γ      τὸ  
 παρὰ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ: τοῦ παρὰ M<sup>b</sup>

δ' αἰρετὸν ἀγαθόν, καὶ τὸ μᾶλλον μείζον. τὸ μὲν οὖν ἐν 17  
εἶδος τοῦ δικαίου τοῦτ' ἐστίν.

25 Τὸ δὲ λοιπὸν ἐν τῷ διορθωτικόν, ὃ γίνεται ἐν τοῖς συν- IV.  
αλλάγμασι καὶ τοῖς ἔκουσίοις καὶ τοῖς ἀκουσίοις. τοῦτο δὲ 2  
τὸ δίκαιον ἄλλο εἶδος ἔχει τοῦ πρότερον. τὸ μὲν γὰρ διανε-  
μητικὸν δίκαιον τῶν κοινῶν αἰεὶ κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἐστὶ  
τὴν εἰρημένην· καὶ γὰρ ἀπὸ χρημάτων κοινῶν ἐὰν γίνηται  
30 ἡ διανομή, ἔσται κατὰ τὸν λόγον τὸν αὐτὸν ὑπερ ἔχουσι  
πρὸς ἄλληλα τὰ εἰσενεχθέντα· καὶ τὸ ἄδικον τὸ ἀντικεί-  
μενον τῷ δικαίῳ τούτῳ τὸ παρὰ τὸ ἀνάλογόν ἐστιν. τὸ δ' ἐν 3  
τοῖς συναλλάγμασι δίκαιον ἐστὶ μὲν ἴσον τι, καὶ τὸ ἄδι-  
1132<sup>a</sup> κον ἄνισον, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἐκείνην ἀλλὰ κατὰ  
τὴν ἀριθμητικὴν. οὐδὲν γὰρ διαφέρει, εἰ ἐπιεικῆς φαῦλον  
ἀπεστέρησεν ἢ φαῦλος ἐπιεικῆ, οὐδ' εἰ ἐμοίχευσεν ἐπιεικῆς ἢ  
φαῦλος· ἀλλὰ πρὸς τοῦ βλάβους τὴν διαφορὰν μόνον βλέ-  
5 πει ὁ νόμος, καὶ χρήται ὡς ἴσοις, εἰ ὁ μὲν ἀδικεῖ ὁ δ' ἀδι-  
κεῖται, καὶ εἰ ἐβλάψεν ὁ δὲ βέβλαπται. ὥστε τὸ ἄδικον 4  
τοῦτο ἄνισον ὃν ἰσάζειν πειρᾶται ὁ δικαστής· καὶ γὰρ ὅταν  
ὁ μὲν πληγῇ ὁ δὲ πατάξῃ, ἢ καὶ κτείνῃ ὁ δ' ἀποθάνῃ, διή-  
ρηται τὸ πάθος καὶ ἡ πρᾶξις εἰς ἄνισα· ἀλλὰ πειρᾶται τῇ  
10 ζημίᾳ ἰσάζειν, ἀφαιρῶν τοῦ κέρδους. λέγεται γὰρ ὡς ἀπλῶς 5  
εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, κἂν εἰ μὴ τισιν οἰκείου ὄνομα εἶη,  
τὸ κέρδος, οἷον τῷ πατάξαντι, καὶ ἡ ζημία τῷ παθόντι·  
ἀλλ' ὅταν γε μετρηθῇ τὸ πάθος, καλεῖται τὸ μὲν ζημία 6  
τὸ δὲ κέρδος. ὥστε τοῦ μὲν πλείονος καὶ ἐλάττονος τὸ ἴσον  
15 μέσον, τὸ δὲ κέρδος καὶ ἡ ζημία τὸ μὲν πλεόν τὸ δ' ἐλατ-  
τον ἐναντίως, τὸ μὲν τοῦ ἀγαθοῦ πλεόν τοῦ κακοῦ δ' ἐλαττον

27. πρότερον K<sup>b</sup>: προτέρου vulg.

28. δίκαιον om. K<sup>b</sup>

31. εἰς

ἄλληλα προσενεχθέντα K<sup>b</sup>

32. τὸ ante παρὰ om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

1132<sup>a</sup> 6.

ἐβλάψεν K<sup>b</sup>: ὁ μὲν ἐβλάψεν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

κέρδος, τὸ δ' ἐναντίον ζημία· ὧν ἦν μέσον τὸ ἴσον, ὃ λέ-  
 γομεν εἶναι δίκαιον· ὥστε τὸ ἐπανορθωτικὸν δίκαιον ἂν εἴη  
 7 τὸ μέσον ζημίας καὶ κέρδους. διὸ καὶ ὅταν ἀμφισβητῶσιν,  
 ἐπὶ τὸν δικαστὴν καταφεύγουσιν· τὸ δ' ἐπὶ τὸν δικαστὴν ἰέναι 20  
 ἰέναι ἐστὶν ἐπὶ τὸ δίκαιον· ὃ γὰρ δικαστῆς βούλεται εἶναι οἷον  
 δίκαιον ἔμψυχον· καὶ ζητοῦσι δικαστὴν μέσον, καὶ καλοῦσιν  
 εἰρῆνοι μεσιδίους, ὡς εἶναι τοῦ μέσου τύχῳσι, τοῦ δικαίου τειξό-  
 8 μενοι. μέσον ἄρα τι τὸ δίκαιον, εἴπερ καὶ ὁ δικαστῆς. ὃ δὲ  
 δικαστῆς ἐπανισοῖ, καὶ ὥσπερ γραμμῆς εἰς ἀνισα τετμη- 25  
 μένης, ᾧ τὸ μείζον τμήμα τῆς ἡμισείας ὑπερέχει, τοῦτ'  
 ἀφείλε καὶ τῷ ἐλάττωι τμήματι προσέθηκεν. ὅταν δὲ  
 δίχα διαιρεθῆ τὸ ὅλον, τότε φασὶν ἔχειν τὸ αὐτοῦ ὅταν  
 9 λάβῳσι τὸ ἴσον. τὸ δ' ἴσον μέσον ἐστὶ τῆς μείζονος καὶ  
 ἐλάττωος κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν. διὰ τοῦτο καὶ 30  
 ὀνομάζεται δίκαιον, ὅτι δίχα ἐστίν, ὥσπερ ἂν εἴ τις εἴποι  
 10 δίχαιον, καὶ ὁ δικαστῆς διχαστῆς. ἐπὶν γὰρ δύο ἴσων  
 ἀφαιρεθῆ ἀπὸ θατέρου, πρὸς θατέρου δὲ προστεθῆ, δυσι τού-  
 τοις ὑπερέχει θατέρου· εἰ γὰρ ἀφηρέθη μὲν, μὴ προστεθῆ  
 δέ, εἰς ἂν μόνον ὑπερεῖχει. τοῦ μέσου ἄρα ἐνί, καὶ τὸ μέσον, 1132<sup>1</sup>  
 11 ἀφ' οὗ ἀφηρέθη, ἐνί. τούτῳ ἄρα γνωριοῦμεν τί τε ἀφελεῖν  
 δεῖ ἀπὸ τοῦ πλέον ἔχοντος, καὶ τί προσθεῖναι τῷ ἔλαττον  
 ἔχοντι· ᾧ μὲν γὰρ τὸ μέσον ὑπερέχει, τοῦτο προσθεῖναι  
 δεῖ τῷ ἔλαττον ἔχοντι, ᾧ δ' ὑπερέχεται, ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ 5  
 12 μεγίστου. ἴσαι αἱ ἐφ' ὧν αα ββ γγ ἀλλήλαις· ἀπὸ τῆς αα  
 ἀφηρήσθω τὸ αε, καὶ προσκείσθω τῇ γγ τὸ ἐφ' ᾧ γδ,  
 ὥστε ὅλη ἡ δγγ τῆς εα ὑπερέχει τῷ γδ καὶ τῷ γζ· τῆς  
 ἄρα ββ τῷ γδ. [ἔστι δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν·

27. καὶ et προσέθηκεν om. K<sup>b</sup>  
 om. K<sup>b</sup> 1132<sup>b</sup> 2. (τοῦ) ἀφ' οὗ coni. Zell  
 ρηται—πρόσκειται K<sup>1</sup> φ O<sup>b</sup>: ὧν. vulg.  
 om. Muretus

28. τὰ αὐτῶν Coraes

31. εἰ

τε om. K<sup>1</sup>

7. ἀφί-

ρηται—πρόσκειται K<sup>1</sup> φ O<sup>b</sup>: ὧν. vulg.

9. ἔστι—11. τοιοῦτον

10 ἀνηροῦντο γὰρ ἄν, εἰ μὴ ἐποίει τὸ ποιοῦν καὶ ὅσον καὶ οἶον,  
καὶ τὸ πάσχον ἔπασχε τοῦτο καὶ τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον.] ἐλή- 13  
λυθε δὲ τὰ ὀνόματα ταῦτα, ἧ τε ζημία καὶ τὸ κέρδος, ἐκ  
τῆς ἐκουσίου ἀλλαγῆς· τὸ μὲν γὰρ πλέον ἔχειν ἢ τὰ αὐτοῦ  
κερδαίνειν λέγεται, τὸ δ' ἔλαττον τῶν ἐξ ἀρχῆς ζημιοῦσθαι,  
15 οἶον ἐν τῷ ὠνεῖσθαι καὶ πωλεῖν καὶ ἐν ὅσοις ἄλλοις ἄδειαν  
δέδωκεν ὁ νόμος· ὅταν δὲ μήτε πλέον μήτ' ἔλαττον ἀλλ' 14  
αὐτὰ <τὰ> δι' αὐτῶν γένηται, τὰ αὐτῶν φασὶν ἔχειν καὶ οὔτε  
ζημιοῦσθαι οὔτε κερδαίνειν. ὥστε κέρδους τινὸς καὶ ζημίας  
μέσον τὸ δίκαιόν ἐστι τῶν παρὰ τὸ ἐκούσιον, τὸ ἴσον ἔχειν  
20 καὶ πρότερον καὶ ὕστερον.

8 Δοκεῖ δέ τισι καὶ τὸ ἀντιπεπονηθὸς εἶναι ἀπλῶς δίκαιον, V.  
ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοι ἔφασαν· ὠρίζοντο γὰρ ἀπλῶς τὸ δίκαιον  
τὸ ἀντιπεπονηθὸς ἄλλῳ. τὸ δ' ἀντιπεπονηθὸς οὐκ ἐφαρ- 2  
μόττει οὔτ' ἐπὶ τὸ νεμητικὸν δίκαιον οὔτ' ἐπὶ τὸ διορθωτι-  
25 κόν—καίτοι βούλουταί γε τοῦτο λέγειν καὶ τὸ 'Ραδαμάνθυος 3  
δίκαιον·

εἴ κε πάθοι τά τ' ἔρεξε, δίκη κ' ἰθὺία γένοιτο

—πολλαχοῦ γὰρ διαφωνεῖ· οἶον εἰ ἀρχὴν ἔχων ἐπάταξεν, οὐ 4  
δεῖ ἀντιπληγῆναι, καὶ εἰ ἄρχοντα ἐπάταξεν, οὐ πληγῆναι  
30 μόνον δεῖ ἀλλὰ καὶ κολασθῆναι. ἔτι τὸ ἐκούσιον καὶ τὸ 5  
ἀκούσιον διαφέρει πολὺ. ἀλλ' ἐν μὲν ταῖς κοινωνίαις ταῖς 6  
ἀλλακτικαῖς συνέχει τὸ τοιοῦτον δίκαιον, τὸ ἀντιπεπονηθὸς  
κατ' ἀναλογίαν καὶ μὴ κατ' ἰσότητα. τῷ ἀντιποιεῖν γὰρ  
ἀνάλογον συμμένει ἢ πόλις. ἢ γὰρ τὸ κακῶς ζητοῦσιν· εἰ  
1133<sup>a</sup> δὲ μή, δουλεία δοκεῖ εἶναι [εἰ μὴ ἀντιποιήσῃ]. ἢ τὸ εὔ· εἰ

15. ὅσοις] τοῖς K<sup>b</sup>

16. ἔδωκεν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

17. τὰ add. Rasso

ἀντῶν] αὐτῶν Γ (ut videtur)

19. τῶν] τῶι pr. K<sup>b</sup>

20. καὶ ante

πρότερον om. K<sup>b</sup>

23. ἄλλῳ om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

24. διανεμητικὸν M<sup>b</sup>

27. τ' Coraēs: κ' codd.

30. καὶ post ἀλλὰ om. K<sup>b</sup>

1133<sup>a</sup> 1. εἰ μὴ

ἀντιποιήσῃ seclus. Muretus

δὲ μή, μετάδοσις οὐ γίνεται, τῇ μεταδόσει δὲ συμμένουσιν.  
 7 διὸ καὶ Χαρίτων ἱερὸν ἐμποδῶν ποιοῦνται, ἵν' ἀνταπόδοσις  
 ᾗ· τοῦτο γὰρ ἴδιον χάριτος· ἀνθυπηρητῆσαι γὰρ δεῖ τῷ  
 8 ἁρισσαμένῳ, καὶ πάλιν αὐτὸν ἄρξαι χαριζόμενον. ποιεῖ  
 δὲ τὴν ἀντίδοσιν τὴν κατ' ἀναλογίαν ἢ κατὰ διάμετρον σύ-  
 ζευξις. οἰκοδόμος ἐφ' ᾧ α, σκυτοτόμος ἐφ' ᾧ β, οἰκία  
 ἐφ' ᾧ γ, ὑποδήμα ἐφ' ᾧ δ. δεῖ οὖν λαμβάνειν τὸν οἰκο-  
 δόμον παρὰ τοῦ σκυτοτόμου τὸ ἐκείνου ἔργον, καὶ αὐτὸν  
 ἐκείνῳ μεταδιδόναι τὸ αὐτοῦ. ἐὰν οὖν πρῶτον ᾗ τὸ κατὰ τὴν  
 ἀναλογίαν ἴσον, εἶτα τὸ ἀντιπεπονηθὸς γένηται, ἔσται τὸ λεγό-  
 9 μειον. εἰ δὲ μή, οὐκ ἴσον, οὐδὲ συμμένει· οὐθέν γὰρ κωλύει  
 κρεῖττον εἶναι τὸ θατέρου ἔργον ἢ τὸ θατέρου· δεῖ οὖν ταῦτα  
 ἴσασθῆναι. ἔστι δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν· ἀγροῦντο  
 γὰρ ἄν, εἰ μὴ ᾗ ἐποίει τὸ ποιῶν καὶ ὄσον καὶ οἶον, καὶ τὸ  
 15 πᾶσχον ἔπασχε τοῦτο καὶ τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον. οὐ γὰρ ἐκ  
 δύο ἰατρῶν γίνεται κοινωνία, ἀλλ' ἐξ ἰατροῦ καὶ γεωργοῦ,  
 καὶ ὄλως ἐτέρων καὶ οὐκ ἴσων· ἀλλὰ τούτους δεῖ ἴσασθῆναι.  
 10 διὸ πάντα συμβλητὰ δεῖ πως εἶναι, ὧν ἔστιν ἀλλαγὴ. ἐφ'  
 ᾗ τὸ νόμισμ' ἐλήλυθε, καὶ γίνεται πως μέσον· πάντα γὰρ  
 20 μετρεῖ, ὥστε καὶ τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν ἔλλειψιν, πόσα  
 ἄττα δὴ ὑποδήματ' ἴσον οἰκία ἢ τροφή. δεῖ τοίνυν ὅπερ  
 οἰκοδόμος πρὸς σκυτοτόμον, τοσαυτὰ ὑποδήματα πρὸς οἰκίαν ἢ  
 τροφήν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, οὐκ ἔσται ἀλλαγὴ οὐδὲ κοινωνία.  
 11 τοῦτο δ', εἰ μὴ ἴσα εἴη πως, οὐκ ἔσται. δεῖ ἄρα ἐνὶ τιμῇ πάντα  
 25 μετρεῖσθαι, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον. τοῦτο δ' ἔστι τῇ μὲν  
 ἀληθείᾳ ἢ χρεία, ἢ πάντα συνέχει· εἰ γὰρ μὴ ἐν δέοντο

4. post ἀνθυπηρητῆσαι add. τε L<sup>b</sup>  
 vulg.

7. οἰκοδόμος K<sup>b</sup>: οἶον οἰκοδόμος  
 vulg.

9. τὸ ἐκείνου ἔργον M<sup>b</sup> Γ: τοῦ ἐκείνου ἔργου vulg.

10. τὸ

αὐτοῦ Turnebus (et ut videtur Γ): τοῦ αὐτοῦ (vel αὐτοῦ) codd.

15. ἢ

attd. Berg

19. ταῦτα pr. K<sup>b</sup>

20. ᾧ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

22. ἄττα om.

K<sup>b</sup> 26. δ' ἔστι] δὲ ὅτι K<sup>b</sup>

27. ἢ om. pr. K<sup>b</sup>

ἢ μὴ ὁμοίως, ἢ οὐκ ἔσται ἀλλαγὴ ἢ οὐχ ἡ αὐτή· οἶον δ' ὑπάλλαγμα τῆς χρείας τὸ νόμισμα γέγονε κατὰ συνθήκην·  
 30 καὶ διὰ τοῦτο τοῦνομα ἔχει νόμισμα, ὅτι οὐ φύσει ἀλλὰ νόμῳ  
 ἐστὶ, καὶ ἐφ' ἡμῖν μεταβαλεῖν καὶ ποιῆσαι ἄχρηστον. ἔσται 12  
 δὴ ἀντιπεπονητός, ὅταν ἰσασθῆ, ὥστε ὕπερ γεωργὸς πρὸς  
 σκυτοτόμον, τὸ ἔργον τὸ τοῦ σκυτοτόμου πρὸς τὸ τοῦ γεωργοῦ.  
 1133<sup>b</sup> εἰς σχῆμα δ' ἀναλογίας οὐ δεῖ ἄγειν, ὅταν ἀλλάξωνται (εἰ  
 δὲ μὴ, ἀμφοτέρας ἔξει τὰς ὑπεροχὰς τὸ ἕτερον ἄκρον), ἀλλ'  
 ὅταν ἔχωσι τὰ αὐτῶν. οὕτως ἴσοι καὶ κοινωνοί, ὅτι αὕτη ἡ  
 ἰσότης δύναται ἐπ' αὐτῶν γίνεσθαι. γεωργὸς α, τροφή γ,  
 5 σκυτοτόμος β, τὸ ἔργον αὐτοῦ τὸ ἰσασμένον δ. εἰ δ' οὕτω  
 μὴ ἦν ἀντιπεπονηθέναι, οὐκ ἂν ἦν κοινωνία. ὅτι δ' ἡ χρεία 13  
 συνέχει ὥσπερ ἐν τι ὄν, δηλοῖ ὅτι ὅταν μὴ ἐν χρεΐᾳ ὦσιν  
 ἀλλήλων, ἢ ἀμφοτέροι ἢ ἄτερος, οὐκ ἀλλάττονται, ἥ ὥσπερ  
 ὅταν οὐ ἔχει αὐτὸς δέηταί τις, οἶον οἴνου, διδόντες σίτου ἕξα-  
 10 γωγίην.† δεῖ ἄρα τοῦτο ἰσασθῆναι. ὑπὲρ δὲ τῆς μελλούσης 14  
 ἀλλαγῆς, εἰ νῦν μηδὲν δεῖται, ὅτι ἔσται ἂν δεηθῆ, τὸ νόμι-  
 σμα οἶον ἐγγυητής ἐσθ' ἡμῖν· δεῖ γὰρ τοῦτο φέροντι εἶναι  
 λαβεῖν. πάσχει μὲν οὖν καὶ τοῦτο τὸ αὐτό· οὐ γὰρ ἀεὶ ἴσον  
 δύναται· ὅμως δὲ βούλεται μένειν μᾶλλον. διὸ δεῖ πάντα  
 15 τετιμῆσθαι· οὕτω γὰρ ἀεὶ ἔσται ἀλλαγὴ, εἰ δὲ τοῦτο, κοινω-  
 νία. τὸ δὴ νόμισμα ὥσπερ μέτρον σύμμετρα ποιῆσαν ἰσά-  
 ζει· οὔτε γὰρ ἂν μὴ οὔσης ἀλλαγῆς κοινωνία ἦν, οὔτ' ἀλλαγὴ  
 ἰσότητος μὴ οὔσης, οὔτ' ἰσότης μὴ οὔσης συμμετρίας. τῇ μὲν  
 οὖν ἀληθείᾳ ἀδύνατον τὰ τοσοῦτον διαφέροντα σύμμετρα  
 20 γενέσθαι, πρὸς δὲ τὴν χρεΐαν ἐνδέχεται ἰκανῶς. ἐν δὴ τι δεῖ 15  
 εἶναι, τοῦτο δ' ἐξ ὑποθέσεως· διὸ νόμισμα καλεῖται· τοῦτο

1133<sup>b</sup> 1. ἀναλογίας post ἄγειν K<sup>b</sup> οὐ om. Γ 2. ὑπερβολὰς K<sup>b</sup> 3.  
 τὸ αὐτῶν K<sup>b</sup> 4. α] τὸ α K<sup>b</sup> 9. οὐ ἔχει] οὐχί K<sup>b</sup> τις om. K<sup>b</sup>  
 δόντες K<sup>b</sup> ἕξαγωγῆς K<sup>b</sup> 12. φανερῶντι K<sup>b</sup> 13. vel τὸ  
 vel τὸ αὐτὸ fort. secludendum

- γὰρ πάντα ποιεῖ σύμμετρα· μετρεῖται γὰρ πάντα νομί-  
 σματι. οἰκία α, μυαὶ δέκα β, κλίνη γ. τὸ α τοῦ β ἡμισυ,  
 εἰ πέντε μνῶν ἀξία ἢ οἰκία, ἢ ἴσον· ἢ δὲ κλίνη δέκατον  
 μέρος, τὸ γ τοῦ β· δῆλον τοίνυν πόσαι κλῖναι ἴσον 25  
 16 οἰκία, ὅτι πέντε. ὅτι δ' οὕτως ἢ ἀλλάγῃ ἦν πρὶν τὸ νόμισμα  
 εἶναι, ὁῦλον· διαφέρει γὰρ οὐδὲν ἢ κλῖναι πέντε αὐτὴ οἰκίας,  
 ἢ ὅσου αὐτὴ πέντε κλῖναι.
- 17 Τί μὲν οὖν τὸ ἀδικον καὶ τί τὸ δίκαιόν ἐστιν, εἴρηται. 9  
 διωρισμένων δὲ τούτων δῆλον ὅτι ἡ δικαιοπραγία μέσον ἐστὶ 30  
 τοῦ ἀδικεῖν καὶ ἀδικεῖσθαι· τὸ μὲν γὰρ πλεόν ἔχειν τὸ δ'  
 ἔλαττόν ἐστιν. ἢ δὲ δικαιοσύνη μεσότης τίς ἐστιν, οὐ τὸν  
 αὐτὸν δὲ τρόπον ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, ἀλλ' ὅτι μέσου ἐστίν·  
 ἢ δ' ἀδικία τῶν ἄκρων. καὶ ἢ μὲν δικαιοσύνη ἐστὶ καθ' ἣν ὁ 1134<sup>a</sup>  
 δίκαιος λέγεται πρακτικὸς κατὰ προαίρεσιν τοῦ δικαίου, καὶ  
 διανεμητικὸς καὶ αὐτῷ πρὸς ἄλλον καὶ ἐτέρῳ πρὸς ἕτερον  
 οὐχ οὕτως ὥστε τοῦ μὲν αἵρετοῦ πλεόν αὐτῷ ἔλαττον δὲ τῷ  
 πλησίον, τοῦ βλαβεροῦ δ' ἀνύπαλι, ἀλλὰ τοῦ ἴσου τοῦ κατ' 5  
 18 ἀναλογίαν, ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλῳ πρὸς ἄλλον. ἢ δ' ἀδικία τοῦ-  
 ραντίον τοῦ ἀδικού. τοῦτο δ' ἐστὶν ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις τοῦ  
 ὠφελίμου ἢ βλαβεροῦ παρὰ τὸ ἀνάλογον. διὸ ὑπερβολὴ καὶ  
 ἔλλειψις ἢ ἀδικία, ὅτι ὑπερβολῆς καὶ ἔλλείψεως ἐστίν, ἐφ'  
 αὐτοῦ μὲν ὑπερβολῆς μὲν τοῦ ἀπλῶς ὠφελίμου, ἔλλείψεως 10  
 δὲ τοῦ βλαβεροῦ· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τὸ μὲν ὅλον ὁμοίως, τὸ  
 δὲ παρὰ τὸ ἀνάλογον, ὀποτέρως ἔτυχεν. τοῦ δὲ ἀδικήματος  
 τὸ μὲν ἔλαττον ἀδικεῖσθαι ἐστὶ, τὸ δὲ μείζον τὸ ἀδικεῖν.
- 19 περὶ μὲν οὖν δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας, τίς ἑκατέρας ἐστὶν

23. τὸ δὲ α L<sup>b</sup>26. ὅτι πέντε om. pr. K<sup>b</sup>δὲ K<sup>b</sup>

27. εἶναι

M<sup>b</sup>: ἢ K<sup>b</sup>: om. L<sup>b</sup>32. τίς om. M<sup>b</sup> Γ33. δὲ om. M<sup>b</sup> Γ ἄλ-λαις K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: πρότερον M<sup>b</sup> (et fort. Γ)1134<sup>a</sup> 13. ἀδικεῖσθαι K<sup>b</sup>: τὸ

ἀδικεῖσθαι vulg.

15 ἢ φύσις, εἰρήσθω τοῦτον τὸν τρόπον, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ  
δικαίου καὶ ἀδίκου καθόλου.

10 Ἐπεὶ δ' ἔστιν ἀδικοῦντα μήπω ἄδικον εἶναι, ὁ ποῖα ἀδι- VI.

κήματα ἀδικῶν ἤδη ἄδικός ἐστιν ἐκάστην ἀδικίαν, οἷον κλέ-  
πτῆς ἢ μοιχός ἢ ληστής ; ἢ οὕτω μὲν οὐδὲν διοίσει ; καὶ γὰρ

20 ἂν συγγένοιτο γυναικὶ εἰδῶς τὸ ἦ, ἀλλ' οὐ διὰ προαιρέσεως  
ὀρχίην ἀλλὰ διὰ πάθος. ἀδικεῖ μὲν οὖν, ἄδικος δ' οὐκ ἔστιν, 2

οἷον οὐ κλέπτῆς, ἔκλεψε δέ, οὐδὲ μοιχός, ἐμοίχευσε δέ·  
ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. πῶς μὲν οὖν ἔχει τὸ ἀντιπε- 3

πονθός πρὸς τὸ δίκαιον, εἴρηται πρότερον· δεῖ δὲ μὴ λαν- 4

25 θάνειν ὅτι τὸ ζητούμενόν ἐστι καὶ τὸ ἀπλῶς δίκαιον καὶ τὸ  
πολιτικὸν δίκαιον. τοῦτο δ' ἔστιν ἐπὶ κοινωνῶν βίου πρὸς τὸ

εἶναι αὐτάρκειαν, ἐλευθέρων καὶ ἴσων ἢ κατ' ἀναλογίαν ἢ  
κατ' ἀριθμόν· ὥστε ὅσοις μὴ ἐστι τοῦτο, οὐκ ἔστι τούτοις

πρὸς ἀλλήλους τὸ πολιτικὸν δίκαιοι, ἀλλά τι δίκαιον καὶ καθ'  
30 ὁμοιότητα. ἐστι γὰρ δίκαιον, οἷς καὶ νόμος πρὸς αὐτούς·

νόμος δ', ἐν οἷς ἀδικία· ἢ γὰρ δίκη κρίσις τοῦ δικαίου καὶ  
τοῦ ἀδίκου. ἐν οἷς δ' ἀδικία, καὶ τὸ ἀδικεῖν ἐν τούτοις (ἐν οἷς

δὲ τὸ ἀδικεῖν, οὐ πᾶσιν ἀδικία), τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ πλεόν αὐτῷ  
νέμειν τῶν ἀπλῶς ἀγαθῶν, ἔλαττον δὲ τῶν ἀπλῶς κακῶν.

35 διὸ οὐκ ἐώμεν ἄρχειν ἄνθρωποι, ἀλλὰ τὸν λόγον, ὅτι ἑαυτῷ 5

1134<sup>b</sup> τοῦτο ποιεῖ καὶ γίνεται τύραννος. ἐστὶ δ' ὁ ἄρχων φύλαξ  
τοῦ δικαίου, εἰ δὲ τοῦ δικαίου, καὶ τοῦ ἴσου. ἐπεὶ δ' οὐθὲν 6

αὐτῷ πλεόν εἶναι δοκεῖ, εἴπερ δίκαιος (οὐ γὰρ νέμει πλεόν τοῦ  
ἀπλῶς ἀγαθοῦ αὐτῷ, εἰ μὴ πρὸς αὐτὸν ἀνάλογόν ἐστιν· διὸ

5 ἐτέρῳ πονεῖ· καὶ διὰ τοῦτο ἀλλότριον εἶναί φασιν ἀγαθὸν  
τὴν δικαιοσύνην, καθάπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον)· μισθός ἄρα 7

τις δοτέος, τοῦτο δὲ τιμὴ καὶ γέρας· ὅτῳ δὲ μὴ ἱκανὰ τὰ

16. δικαίου K<sup>b</sup>: τοῦ δικαίου vulg. 22. οὐ K<sup>b</sup>: οὐδὲ vulg. 25. καὶ post  
δικαίου om. K<sup>b</sup> 26. ἔστιν om. K<sup>b</sup> ἐπὶ om. L<sup>b</sup> 30. αὐτούς M<sup>b</sup>: αὐτοὺς  
vulg. 32. δὴ Muenscher 35. νόμον M<sup>b</sup> 1134<sup>b</sup> 5. ποιεῖ Sylburg



ς τοιαῦτα, οὔτοι γίνονται τύραννοι. τὸ δὲ δεσποτικὸν δίκαιον  
 καὶ τὸ πατρικὸν οὐ ταῦτόν τούτοις ἀλλ' ὅμοιον· οὐ γὰρ ἔστιν  
 ἀδικία πρὸς τὰ αὐτοῦ ἀπλῶς, τὸ δὲ κτήμα καὶ τὸ τέκνον, 10  
 " ἕως ἂν ἦ πηλίκον καὶ χωρισθῆ, ὥσπερ μέρος αὐτοῦ, αὐτὸν  
 δ' οὐδεὶς προαιρεῖται βλάπτειν· διὸ οὐκ ἔστιν ἀδικία πρὸς  
 αὐτόν· οὐδ' ἄρα ἄδικον οὐδὲ δίκαιον τὸ πολιτικόν· κατὰ  
 νόμον γὰρ ἦν, καὶ ἐν οἷς ἐπεφύκει εἶναι νόμος, οὔτοι δ' ἦσαν  
 οἷς ὑπάρχει ἰσότης τοῦ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι. διὸ μᾶλλον 15  
 πρὸς γυναικὰ ἔστι δίκαιον ἢ πρὸς τέκνα καὶ κτήματα· τοῦτο  
 γάρ ἔστι τὸ οἰκονομικὸν δίκαιον· ἕτερον δὲ καὶ τοῦτο τοῦ πο-  
 VII. λιτικοῦ. Τοῦ δὲ πολιτικοῦ δικαίου τὸ μὲν φυσικὸν ἔστι τὸ δὲ  
 νομικόν, φυσικὸν μὲν τὸ πανταχοῦ τὴν αὐτὴν ἔχον δύναμιν,  
 καὶ οὐ τῷ δοκεῖν ἢ μῆ, νομικὸν δὲ ὃ ἐξ ἀρχῆς μὲν οὐδὲν 20  
 διαφέρει οὕτως ἢ ἄλλως, ὅταν δὲ θῶνται, διαφέρει, οἷον τὸ  
 μνᾶς λυτροῦσθαι, ἢ τὸ αἶγα θύειν ἀλλὰ μὴ δύο πρόβατα,  
 ἔτι ὅσα ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα νομοθετοῦσιν, οἷον τὸ θύειν Βρα-  
 2 σίδα, καὶ τὰ ψηφισματώδη. δοκεῖ δ' ἐνίοις εἶναι πάντα  
 τοιαῦτα, ὅτι τὸ μὲν φύσει ἀκίνητον καὶ πανταχοῦ τὴν αὐτὴν 25  
 ἔχει δύναμιν, ὥσπερ τὸ πῦρ καὶ ἐνθάδε καὶ ἐν Πέρσiais καίει,  
 3 τὰ δὲ δίκαια κινούμενα ὁρῶσιν. τοῦτο δ' οὐκ ἔστιν οὕτως  
 ἔχον, ἀλλ' ἔστιν ὡς· καίτοι παρά γε τοῖς θεοῖς ἴσως οὐδα-  
 μῶς, παρ' ἡμῖν δ' ἔστι μὲν τι καὶ φύσει, κινήτων μέντοι  
 4 πᾶν, ἀλλ' ὅμως ἐστὶ τὸ μὲν φύσει τὸ δ' οὐ φύσει. ποῖον 30  
 δὲ φύσει τῶν ἐνδεχομένων καὶ ἄλλως ἔχειν, καὶ ποῖον οὐ  
 ἀλλὰ νομικὸν καὶ συνθήκη, εἴπερ ἄμφω κινήτὰ ὁμοίως,  
 ὁῆλον. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς ἀρμόσει διορισμός· φύ-  
 σει γὰρ ἢ δεξιὰ κρείττωι, καίτοι ἐνδέχεται πάντας ἀμφιδε-

10. τὸ post καὶ om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>11. χωρισθῆ K<sup>b</sup> Γ: μὴ χωρισθῆ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

13. αὐτά Ramsauer

21. οἷον] οὕτως ἢ ἄλλως οἷον K<sup>b</sup>

29. post

οὐδαμῶς add. ἔχον M<sup>b</sup> Γ, ἔχον ἐστὶ L<sup>b</sup>ante μέντοι add. οὐ M<sup>b</sup> Γ

33. post δῆλον add. δὲ Γ

δ] καὶ ὁ K<sup>b</sup>

34. τινὰς ed. Wilkinson

35 ξίους γενέσθαι. τὰ δὲ κατὰ συνθήκην καὶ τὸ συμφέρον τῶν 5

1135<sup>a</sup> δικαίων ὁμοιά ἐστι τοῖς μέτροις· οὐ γὰρ πανταχοῦ ἴσα τὰ  
οἰνηρὰ καὶ σιτηρὰ μέτρα, ἀλλ' οὐ μὲν ὠνοῦνται, μείζω, οὐ  
δὲ πωλοῦσιν, ἐλάττω. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μὴ φυσικὰ ἀλλ'

5 τεῖται, ἀλλὰ μία μόνον πανταχοῦ κατὰ φύσιν ἢ ἀρίστη. τῶν 6

δὲ δικαίων καὶ νομίμων ἕκαστον ὡς τὰ καθόλου πρὸς τὰ καθ'  
ἕκαστα ἔχει· τὰ μὲν γὰρ πραττόμενα πολλά, ἐκείνων δ'  
ἕκαστον ἔν· καθόλου γάρ. διαφέρει δὲ τὸ ἀδίκημα καὶ τὸ 7

10 ἐστὶ τῇ φύσει ἢ τάξει· αὐτὸ δὲ τοῦτο, ὅταν πραχθῇ, ἀδί-  
κημά ἐστι, πρὶν δὲ πραχθῆναι, οὐπω, ἀλλ' ἀδικον. ὁμοίως  
δὲ καὶ δικαίωμα· καλεῖται δὲ μᾶλλον δικαιοπράγημα τὸ  
κοινόν, δικαίωμα δὲ τὸ ἐπανόρθωμα τοῦ ἀδικήματος. καθ'

15 τυγχάνει ὄντα, ὕστερον ἐπισκεπτέον. Ὅντων δὲ τῶν δικαίων VIII.

καὶ ἀδικῶν τῶν εἰρημένων, ἀδικεῖ μὲν καὶ δικαιοπραγεῖ  
ὅταν ἐκῶν τις αὐτὰ πράττη· ὅταν δ' ἄκων, οὐτ' ἀδικεῖ οὔτε  
δικαιοπραγεῖ ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός· οἷς γὰρ συμβέ-  
βηκε δικαίους εἶναι ἢ ἀδίκους, πράττουσιν. ἀδίκημα δὲ καὶ 2

20 δικαιοπράγημα ὠρίσται τῷ ἐκουσίῳ καὶ ἀκουσίῳ· ὅταν γὰρ  
ἐκούσιον ᾖ, ψέγεται, ἅμα δὲ καὶ ἀδίκημα τότε ἐστίν· ὥστ'  
ἔσται τι ἀδικον μὲν ἀδίκημα δ' οὐπω, ἂν μὴ τὸ ἐκούσιον  
προσῇ. λέγω δ' ἐκούσιον μὲν, ὥσπερ καὶ πρότερον εἴρηται, 3

ὃ ἂν τις τῶν ἐφ' αὐτῷ ὄντων εἰδῶς καὶ μὴ ἀγνοῶν πράττη  
25 μῆτε ὄν μῆτε ᾧ μῆτε οὐ (<ἐνεκα>), οἷον τίνα τύπτει καὶ τίνι καὶ

1135<sup>a</sup> 4. οὐδ' αἰ] οὐδὲ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> πολιτεία Γ 6. τὸ καθόλου H<sup>a</sup>

10. τῇ] ἢ RassoW αὐτὸ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> : τὸ αὐτὸ M<sup>b</sup> Γ 11. ἐστὶ om.

K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> post ἀδικον add. ὅτι (τι K<sup>b</sup>) ὅταν πραχθῇ ἀδίκημα ἐστίν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

19. δη Muenscher 25. ὄν] ὃ K<sup>b</sup> Γ ἐνεκα add. Γ καὶ τίνι

om. K<sup>b</sup>

τίνος ἔνεκα, κακείνων ἕκαστον μὴ κατὰ συμβεβηκὸς μηδὲ  
 βία (ὥσπερ εἴ τις λαβὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τύπτει ἕτερον,  
 οὐχ ἑκὼν· οὐ γὰρ ἐπ' αὐτῷ). ἐνδέχεται δὲ τὸν τυπτόμενον  
 πατέρα εἶναι, τὸν δ' ὅτι μὲν ἄνθρωπος ἢ τῶν παρόντων τις  
 γινώσκειν, ὅτι δὲ πατήρ ἀγνοεῖν· ὁμοίως δὲ τὸ τοιοῦτον διω- 30  
 ρίσθω καὶ ἐπὶ τοῦ οὗ ἔνεκα, καὶ περὶ τῆς πράξεως ὅλην. τὸ δὲ  
 ἀγνοούμενον, ἢ μὴ ἀγνοούμενον μὲν μὴ ἐπ' αὐτῷ δ' ὄν, ἢ  
 βία, ἀκούσιον. πολλὰ γὰρ καὶ τῶν φύσει ὑπαρχόντων εἰδό-  
 τες καὶ πράττομεν καὶ πάσχομεν, ὧν οὐθὲν οὐθ' ἐκούσιον οὐτ' 1135<sup>b</sup>  
 4 ἀκούσιόν ἐστιν, οἷον τὸ γηρᾶν ἢ ἀποθνήσκειν. ἔστι δ' ὁμοίως  
 ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ τῶν δικαίων καὶ τὸ κατὰ συμβεβηκός·  
 καὶ γὰρ ἂν τὴν παρακαταθήκην ἀποδοίη τις ἄκων καὶ διὰ  
 φόβον, ὃν οὔτε δίκαια πράττειν οὔτε δικαιοπραγεῖν φατέον 5  
 ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἀναγκαζό-  
 μενον καὶ ἄκοντα τὴν παρακαταθήκην μὴ ἀποδιδόντα κατὰ  
 5 συμβεβηκός φατέον ἀδικεῖν καὶ τὰ ἄδικα πράττειν. τῶν  
 δὲ ἐκουσίων τὰ μὲν προελόμενοι πράττομεν τὰ δ' οὐ προελό-  
 μενοι, προελόμενοι μὲν ὅσα προβουλευσάμενοι, ἀπροαίρετα 10  
 6 δὲ ὅσ' ἀπροβούλευτα. τριῶν δὲ οὐσῶν βλαβῶν τῶν ἐν ταῖς  
 κοινωνίαις, τὰ μὲν μετ' ἀγνοίας ἀμαρτήματά ἐστιν, ὅταν  
 μήτε ὃν μήτε ὃ μήτε φ' μήτε οὐ ἔνεκα ὑπέλαβε πράξῃ· ἢ γὰρ  
 οὐ βάλ्लειν ἢ οὐ τούτῳ ἢ οὐ τοῦτον ἢ οὐ τούτου ἔνεκα φήθη,  
 ἀλλὰ συνέβη οὐχ οὐ ἔνεκα φήθη, οἷον οὐχ ἵνα τρώσῃ ἀλλ' 15  
 7 ἵνα κεντήσῃ, ἢ οὐχ ὄν, ἢ οὐχ φ'. ὅταν μὲν οὖν παραλόγως  
 ἢ βλάβῃ γένηται, ἀτύχημα· ὅταν δὲ μὴ παραλόγως, ἄνευ  
 δὲ κακίας, ἀμάρτημα (ἀμαρτάνει μὲν γὰρ ὅταν ἢ ἀρχῇ  
 8 ἐν αὐτῷ ἢ τῆς αἰτίας, ἀτυχεῖ δ' ὅταν ἐξωθεν)· ὅταν δὲ

26. ἑκάτερον K<sup>b</sup>      31. τοῦ K<sup>b</sup>: τῶν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      1135<sup>b</sup> 3. καὶ ante  
 τὸ om. M<sup>b</sup>      5. ὄν add. K<sup>b</sup>      11. δὴ] δ' L<sup>b</sup>      13. ante πράξῃ  
 add. ταῦτα L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      14. βάλλειν K<sup>b</sup>: βαλεῖν vulg.      16. ὧι K<sup>b</sup>:  
 ὡς vulg.      19. ἀγνοίας Jackson

20 εἰδὼς μὲν μὴ προβουλεύσας δέ, ἀδίκημα, οἷον ὅσα τε διὰ  
 θυμὸν καὶ ἄλλα πάθη, ὅσα ἀναγκαῖα ἢ φυσικὰ συμβαίνει  
 τοῖς ἀνθρώποις· ταῦτα γὰρ βλάπτουτες καὶ ἀμαρτάνου-  
 τες ἀδικοῦσι μὲν, καὶ ἀδικήματά ἐστιν, οὐ μέντοι πῶ ἀδικοί  
 διὰ ταῦτα οὐδὲ πονηροί· οὐ γὰρ διὰ μοχθηρίαν ἢ βλάβη·  
 25 ὅταν δ' ἐκ προαιρέσεως, ἄδικος καὶ μοχθηρός. διὸ καλῶς ὁ  
 τὰ ἐκ θυμοῦ οὐκ ἐκ προνοίας κρίνεται· οὐ γὰρ ἄρχει ὁ θυμῷ  
 ποιῶν, ἀλλ' ὁ ὀργίσας. ἔτι δὲ οὐδὲ περὶ τοῦ γενέσθαι ἢ μὴ ἰσ-  
 ἀμφισβητεῖται, ἀλλὰ περὶ τοῦ δικαίου· ἐπὶ φαινομένη γὰρ  
 ἀδικία ἢ ὀργή ἐστιν. οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς συναλλάγμασι  
 30 περὶ τοῦ γενέσθαι ἀμφισβητοῦσιν, ὧν ἀνάγκη τὸν ἕτερον εἶναι  
 μοχθηρόν, ἂν μὴ διὰ λήθην αὐτὸ δρῶσιν· ἀλλ' ὁμολογοῦντες  
 περὶ τοῦ πράγματος, περὶ δὲ τοῦ ποτέρως δίκαιον ἀμφισβη-  
 τοῦσιν (ὁ δ' ἐπιβουλεύσας οὐκ ἀγνοεῖ), ὥστε ὁ μὲν οἴεται ἀδι-  
 1136<sup>a</sup> κείσθαι, ὁ δ' οὔ. ἔαν δ' ἐκ προαιρέσεως βλάβη, ἀδικεῖ· καὶ 11  
 κατὰ ταῦτ' ἤδη τὰ ἀδικήματα ὁ ἀδικῶν ἄδικος, ὅταν παρὰ  
 τὸ ἀνάλογον ἢ ἢ παρὰ τὸ ἴσον. ὁμοίως δὲ καὶ δίκαιος, ὅταν  
 προελόμενος δικαιοπραγῇ· δικαιοπραγεῖ δέ, ἂν μόνον· ἐκὼν  
 5 πρᾶττη. τῶν δ' ἀκουσίων τὰ μὲν ἐστι συγγνωμονικά τὰ δ' 12  
 οὐ συγγνωμονικά. ὅσα μὲν γὰρ μὴ μόνον ἀγνοοῦντες ἀλλὰ  
 καὶ δι' ἄγνοιαν ἀμαρτάνουσι, συγγνωμονικά, ὅσα δὲ μὴ δι'  
 ἄγνοιαν, ἀλλ' ἀγνοοῦντες μὲν διὰ πάθος δὲ μήτε φυσικὸν  
 μήτ' ἀνθρώπινον, οὐ συγγνωμονικά.

11 Ἀπορήσειε δ' ἂν τις, εἰ ἱκανῶς διώρισται περὶ τοῦ ἀδι- IX.  
 κείσθαι καὶ ἀδικεῖν, πρῶτον μὲν εἰ ἔστιν ὥσπερ Εὐριπίδης  
 εἴρηκε, λέγων ἀτόπως

μητέρα κατέκταν τὴν ἐμήν, βραχὺς λόγος.

ἐκὼν ἐκοῦσαν, ἢ <οὐχ> ἐκοῦσαν οὐχ ἐκὼν;

29. ἐν om. K<sup>b</sup>  
 ἀνθρωπικὸν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 κατέκτα codd.

32. δὲ add. pr. K<sup>b</sup>

1136<sup>a</sup> 9. ἀνθρώπινον pr. K<sup>b</sup>:

12. ἀτόπως] τὸ πῶς pr. K<sup>b</sup>

13. κατέκταν Γ:

14. <οὐχ> ἐκοῦσαν Jackson: θέλουσαν codd.

1 πότεροι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἔστιν ἐκόντα ἀδικεῖσθαι. ἢ οὐ ἀλλ' 15  
 ἀκούσιον ἄπει, ὥσπερ καὶ τὸ ἀδικεῖν πᾶν ἐκούσιον; καὶ ἄρα  
 πᾶν οὕτως ἢ ἐκείνως, [ὥσπερ καὶ τὸ ἀδικεῖν πᾶν ἐκούσιον,] ἢ  
 2 τὸ μὲν ἐκούσιον τὸ δ' ἀκούσιον; ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιο-  
 οὔσθαι· τὸ γὰρ δικαιοπραγεῖν πᾶν ἐκούσιον· ὥστ' εὐλογον  
 ἀντικεῖσθαι ὁμοίως καθ' ἐκάτερον, τό τ' ἀδικεῖσθαι καὶ δι- 20  
 καιοῦσθαι ἢ ἐκούσιον ἢ ἀκούσιον εἶναι. ἄτοπον δ' ἂν δόξειε  
 καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιοῦσθαι, εἰ πᾶν ἐκούσιον· ἔτιοι γὰρ δικαιοῦνται  
 3 οὐχ ἐκόντες. ἔπειτα καὶ τότε διαπορήσειεν ἄν τις, πότεροι ὁ  
 τὸ ἄδικον πεπονηθὼς ἀδικεῖται πῦς, ἢ ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ πράτ-  
 τειν, καὶ ἐπὶ τοῦ πάσχειν ἐστίν· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ ἐν- 25  
 δέχεται ἐπ' ἀμφοτέρων μεταλαμβάνειν τῶν δικαίων· ὁμοίως  
 δὲ δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀδίκων· οὐ γὰρ ταῦτόν τὸ τᾶδिका  
 πράττειν τῷ ἀδικεῖν οὐδὲ τὸ ἄδικα πάσχειν τῷ ἀδικεῖσθαι·  
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιοπραγεῖν καὶ δικαιοῦσθαι· ἀδύνα-  
 4 τόν γὰρ ἀδικεῖσθαι μὴ ἀδικοῦντος ἢ δικαιοῦσθαι μὴ δικαιο- 30  
 πραγοῦντος. εἰ δ' ἐστὶν ἀπλῶς τὸ ἀδικεῖν τὸ βλάπτειν ἐκόντα  
 τινά, τὸ δ' ἐκόντα εἰδότα καὶ ὄν καὶ φῖ καὶ ὡς, ὁ δ' ἀκρα-  
 τῆς ἐκὼν βλάπτει αὐτὸς αὐτόν, ἐκὼν τ' ἂν ἀδικοῖτο κἂν ἐν-  
 δέχοιτο αὐτὸς αὐτὸν ἀδικεῖν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῶν ἀπο-  
 5 ρομένων, εἰ ἐνδέχεται αὐτὸν αὐτὸν ἀδικεῖν. ἔτι ἐκὼν ἂν τις 1136<sup>1</sup>  
 δι' ἀκρασίαν ὑπ' ἄλλου βλάπτοιτο ἐκόντος, ὥστ' εἴη ἂν ἐκόντ'  
 ἀδικεῖσθαι. ἢ οὐκ ὀρθὸς ὁ διορισμὸς, ἀλλὰ προσθετέον τῷ  
 βλάπτειν εἰδότα καὶ ὄν καὶ φῖ καὶ ὡς τὸ παρὰ τὴν ἐκείνου  
 6 βούλησιν; βλάπτεται μὲν οὖν τις ἐκὼν καὶ τᾶδिका πάσχει, 5  
 ἀδικεῖται δ' οὐδεὶς ἐκὼν· οὐδεὶς γὰρ βούλεται, οὐδ' ὁ ἀκρατής,  
 ἀλλὰ παρὰ τὴν βούλησιν πράττει· οὔτε γὰρ βούλεται οὐδεὶς

17. ὥσπερ—ἐκούσιον *seclusi* πᾶν] ἢ πᾶν K<sup>b</sup> Γ 20. καὶ K<sup>b</sup>: καὶ  
 τὸ vulg. 23. ἔπειτα *scripsi*: ἐπεὶ *codd.* 32. φῖ L<sup>b</sup>: δ vulg.

33. κἂν K<sup>b</sup>: καὶ vulg. 34. αὐτὸς K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: αὐτόν M<sup>b</sup> Γ ἐν K<sup>b</sup>:  
 ἐν τι M<sup>b</sup> Γ: om. L<sup>b</sup> 1136<sup>b</sup> 4. καὶ ὄν om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> τὸ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

- ὁ μὴ οἶεται εἶναι σπουδαῖον, ὃ τε ἀκρατῆς οὐχ ἂ οἶεται δεῖν  
 πράττειν πράττει. ὁ δὲ τὰ αὐτοῦ διδούς, ὡσπερ Ὀμηρός φησι 7  
 10 δοῦναι τὸν Γλαῦκον τῷ Διομήδει “ χρύσεια χαλκείων, ἑκα-  
 τὸμβοι’ ἐννεαβοίων,” οὐκ ἀδικεῖται· ἐπ’ αὐτῷ γάρ ἐστι τὸ δι-  
 δόναι, τὸ δ’ ἀδικεῖσθαι οὐκ ἐπ’ αὐτῷ, ἀλλὰ τὸν ἀδικούντα  
 δεῖ ὑπάρχειν. περὶ μὲν οὖν τοῦ ἀδικεῖσθαι, ὅτι οὐχ ἐκούσιοι, 8  
 δῆλον.
- 12 Ἐτι δ’ ὦν προειλόμεθα δύο ἔστιν εἰπεῖν, πότερόν ποτ’  
 ἀδικεῖ ὁ νείμας παρὰ τὴν ἀξίαν τὸ πλεόν ἢ ὁ ἔχων, καὶ  
 εἰ ἔστιν αὐτὸν αὐτὸν ἀδικεῖν. εἰ γὰρ ἐνδέχεται τὸ πρότερον 9  
 λεχθῆν καὶ ὁ διανεμὼν ἀδικεῖ ἀλλ’ οὐχ ὁ ἔχων τὸ πλεόν,  
 εἴ τις πλεόν αὐτοῦ ἐτέρῳ νέμει εἰδῶς καὶ ἐκῶν, οὗτος αὐτὸς  
 20 αὐτὸν ἀδικεῖ· ὅπερ δοκοῦσιν οἱ μέτριοι ποιεῖν· ὁ γὰρ ἐπιει-  
 κῆς ἐλαττωτικός ἐστιν. ἢ οὐδὲ τοῦτο ἀπλοῦν; ἐτέρου γὰρ  
 ἀγαθοῦ, εἰ ἔτυχαι, πλεονεκτεῖ, οἷον δόξης ἢ τοῦ ἀπλῶς καλοῦ.  
 ἔτι λύεται κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἀδικεῖν· οὐδὲν γὰρ παρὰ  
 τὴν αὐτοῦ πάσχει βούλησιν, ὥστε οὐκ ἀδικεῖται διὰ γε τοῦτο,  
 25 ἀλλ’ εἶπερ, βλάπτεται μόνον. φανερόν δὲ ὅτι καὶ ὁ διανε- 10  
 μων ἀδικεῖ, ἀλλ’ οὐχ ὁ τὸ πλεόν ἔχων ἀεί· οὐ γὰρ ᾧ τὸ  
 ἀδικὸν ὑπάρχει ἀδικεῖ, ἀλλ’ ᾧ τὸ ἐκόντα τοῦτο ποιεῖν  
 τοῦτο δ’ ὅθεν ἢ ἀρχῇ τῆς πράξεως, ἢ ἐστιν ἐν τῷ διανεμόντι  
 ἀλλ’ οὐκ ἐν τῷ λαμβάνοντι. ἔτι ἐπεὶ πολλαχῶς τὸ ποιεῖν 11  
 30 λέγεται, καὶ ἔστιν ὡς τὰ ἀψυχα κτείνει καὶ ἡ χεὶρ καὶ ὁ  
 οἰκέτης ἐπιτάξαντος, οὐκ ἀδικεῖ μὲν, ποιεῖ δὲ τὰ ἄδικα.  
 ἔτι εἰ μὲν ἀγνωῶν ἔκρινεν, οὐκ ἀδικεῖ κατὰ τὸ νομικὸν δι- 12  
 καιον οὐδ’ ἄδικος ἢ κρίσις ἐστίν, ἔστι δ’ ὡς ἄδικος· ἕτερον  
 γὰρ τὸ νομικὸν δίκαιον καὶ τὸ πρῶτον· εἰ δὲ γινώσκων ἔκρι-

8. τε K<sup>b</sup>: δὲ vulg. οὐχ ἂ K<sup>b</sup>: ὁ οὐκ vulg. 16. ἀξίαν πλεόν ἔχων  
 K<sup>b</sup> 19. αὐτοῦ ἐτέρῳ K<sup>b</sup>: ἐτέρῳ ἢ αὐτῷ vulg. οὗτος om. K<sup>b</sup> Γ  
 21. ἀπλῶς Γ 22. ἐπλεονέκτει M<sup>b</sup> 25. καὶ ὅτι M<sup>b</sup> Γ 27.  
 ἀδικὸν ἔχω ὑπάρχει pr. K<sup>b</sup> 31. μὲν οὐκ ἀδικεῖ K<sup>b</sup>

νει ἀδίκως, πλεονεκτεῖ καὶ αὐτὸς ἢ χάριτος ἢ τιμωρίας. 1137<sup>a</sup>  
 13 ὥσπερ οὖν κὰν εἴ τις μερίσαιο τοῦ ἀδικήματος, καὶ ὁ διὰ  
 ταῦτα κρίνας ἀδίκως πλέον ἔχει· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ τὸν  
 14 ἀγρὸν κρίνας οὐκ ἀγρὸν ἀλλ' ἀργύριον ἔλαβει. Οἱ δ' 13  
 ἄνθρωποι ἐφ' ἑαυτοῖς οἴονται εἶναι τὸ ἀδικεῖν· διὸ καὶ τὸ 5  
 δίκαιον εἶναι ῥάδιον. τὸ δ' οὐκ ἔστιν· συγγειέσθαι μὲν γὰρ τῇ  
 τοῦ γείτονος καὶ πατάξαι τὸν πλησίον καὶ δοῦναι τῇ χειρὶ  
 τὸ ἀργύριον ῥάδιον καὶ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ ὠδὶ ἔχοντας  
 15 ταῦτα ποιεῖν οὔτε ῥάδιον οὔτ' ἐπ' αὐτοῖς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ  
 γινῶναι τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα οὐδὲν οἴονται σοφὸν εἶναι, 10  
 ὅτι περὶ ᾧ οἱ νόμοι λέγουσιν οὐ χαλεπὸν συνιέναι (ἀλλ' οὐ  
 ταῦτ' ἐστὶ τὰ δίκαια ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός)· ἀλλὰ πῶς  
 πραττόμενα καὶ πῶς νεμόμενα δίκαια, τοῦτο δὴ πλέον ἔρ-  
 γον ἢ τὰ ὑγιεινὰ εἰδέναι· ἐπεὶ κάκεῖ μέλι καὶ οἶνον καὶ  
 ἐλλέβορον καὶ καῖσιν καὶ τομῆν εἰδέναι ῥάδιον, ἀλλὰ πῶς 15  
 δεῖ νεῖμαι πρὸς ὑγίειαν καὶ τίνι καὶ πότε, τοσοῦτον ἔργον  
 16 ὅσον ἱατρὸν εἶναι. δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ τοῦ δικαίου οἴονται  
 εἶναι οὐδὲν ἦττον τὸ ἀδικεῖν, ὅτι οὐχ ἦττον ὁ δίκαιος ἀλλὰ  
 καὶ μᾶλλον δύνατ' ἂν ἕκαστον πρᾶξαι τούτων· καὶ γὰρ  
 συγγειέσθαι γυναικὶ καὶ πατάξαι· καὶ ὁ ἀνδρείος τὴν 20  
 ἀσπίδα ἀφείναι καὶ στραφεῖς ἐφ' ὑποτεραοῦν τρέχειν. ἀλλὰ  
 τὸ δειλαίνειν καὶ ἀδικεῖν οὐ τὸ ταῦτα ποιεῖν ἐστί, πλὴν  
 κατὰ συμβεβηκός, ἀλλὰ τὸ ὠδὶ ἔχοντα ταῦτα ποιεῖν, ὥσ-  
 περ καὶ τὸ ἱατρεύειν καὶ τὸ ὑγιάζειν οὐ τὸ τέμνειν ἢ μὴ  
 τέμνειν ἢ φαρμακεύειν ἢ μὴ φαρμακεύειν ἐστίν, ἀλλὰ τὸ 25  
 17 ὠδί. ἔστι δὲ τὰ δίκαια ἐν τούτοις οἷς μέτεστι τῶν ἀπλῶς  
 ἀγαθῶν, ἔχουσι δ' ὑπερβολὴν ἐν τούτοις καὶ ἔλλειψιν· τοῖς

1137<sup>a</sup> 2. κὰν] καὶ K<sup>b</sup> 3. ἐκείνῳ K<sup>b</sup>: ἐκείνων ὁ vulg. 9. ταυτὸ K<sup>b</sup>

13. γενόμενα K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> δὴ scripsi: δὲ codd. 16. εἶναι K<sup>b</sup> 17.  
 ἱατροῦ εἶναι. διὰ ταυτὸ K<sup>b</sup> 18. οὐχ K<sup>b</sup>: οὐθὲν vulg. 22. καὶ]  
 καὶ τὸ M<sup>b</sup> 27. δ'] δὲ καὶ M<sup>b</sup> Γ ἐν τούτοις om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὑπερβολὴ αὐτῶν, οἷον ἴσως τοῖς θεοῖς, τοῖς  
 δ' οὐδὲν μόριον ὠφέλιμον, τοῖς ἀνιάτως κακοῖς, ἀλλὰ πάντα  
 30 βλάπτει, τοῖς δὲ μέχρι του· διὰ τοῦτ' ἀνθρώπινόν ἐστιν.

- 14 Περὶ δὲ ἐπιεικείας καὶ τοῦ ἐπιεικοῦς, πῶς ἔχει ἡ μὲν X.  
 ἐπιεικεία πρὸς δικαιοσύνην τὸ δ' ἐπιεικὲς πρὸς τὸ δίκαιον,  
 ἐχόμενόν ἐστιν εἰπεῖν. οὔτε γὰρ ὡς ταῦτόν ἀπλῶς οὔθ' ὡς  
 ἕτερον τῷ γένει φαίνεται σκοπομένοις· καὶ ὅτε μὲν τὸ ἐπιει-  
 35 κὲς ἐπαινοῦμεν καὶ ἄνδρα τὸν τοιοῦτον, ὥστε καὶ ἐπὶ τὰ  
 1137<sup>b</sup> ἄλλα ἐπαινοῦντες μεταφέρομεν ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ ἐπιει-  
 κέστεροι· ὅτι βέλτιον δηλοῦντες· ὅτε δὲ τῷ λόγῳ ἀκολουθοῦσι  
 φαίνεται ἄτοπον εἰ τὸ ἐπιεικὲς παρὰ τὸ δίκαιόν τι ὄν ἐπαι-  
 νετόν ἐστιν· ἡ γὰρ τὸ δίκαιον οὐ σπουδαῖον, ἡ τὸ ἐπιεικὲς οὐ  
 5 δίκαιον, εἰ ἄλλο· ἡ εἰ ἄμφω σπουδαῖα, ταῦτόν ἐστιν. ἡ μὲν 2  
 οὖν ἀπορία σχεδὸν συμβαίνει διὰ ταῦτα περὶ τὸ ἐπιεικὲς,  
 ἔχει δ' ἅπαντα τρόπον τινα ὀρθῶς καὶ οὐδὲν ὑπεναντίον  
 ἑαυτοῖς· τό τε γὰρ ἐπιεικὲς δικαίου τινὸς ὄν βέλτιόν ἐστι δί-  
 καιον, καὶ οὐχ ὡς ἄλλο τι γένος ὄν βέλτιόν ἐστι τοῦ δικαίου.  
 10 ταῦτόν ἄρα δίκαιον καὶ ἐπιεικὲς, καὶ ἀμφοῖν σπουδαῖον ὄν-  
 ται κρεῖττον τὸ ἐπιεικὲς. ποιεῖ δὲ τὴν ἀπορίαν ὅτι τὸ ἐπι- 3  
 εικὲς δίκαιον μὲν ἐστιν, οὐ τὸ κατὰ νόμον δέ, ἀλλ' ἐπανόρ-  
 θωμα νομίμου δικαίου. αἴτιον δ' ὅτι ὁ μὲν νόμος καθόλου πᾶς, 4  
 περὶ ἐνίων δ' οὐχ οἷόν τε ὀρθῶς εἰπεῖν καθόλου. ἐν οἷς οὖν  
 15 ἀνάγκη μὲν εἰπεῖν καθόλου, μὴ οἷόν τε δὲ ὀρθῶς, τὸ ὡς ἐπὶ  
 τὸ πλεόν λαμβάνει ὁ νόμος, οὐκ ἀγνοῶν τὸ ἁμαρτανόμενον.  
 καὶ ἔστιν οὐδὲν ἥττον ὀρθός· τὸ γὰρ ἁμάρτημα οὐκ ἐν τῷ  
 νόμῳ οὐδ' ἐν τῷ νομοθέτῃ ἀλλ' ἐν τῇ φύσει τοῦ πράγματός  
 ἐστιν· εὐθὺς γὰρ τοιαύτη ἡ τῶν πρακτῶν ὕλη ἐστίν. ὅταν 5

29. ἀνιάτοις καὶ κακοῖς L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 30. διὰ τοῦτ' τοῦτο δὲ Γ 1137<sup>b</sup> 4.  
 οὐ δίκαιον om. Γ 5. εἰ ἄλλο] εἶναι ἄλλο K<sup>b</sup>: ἄλλο Γ ταῦτόν om.  
 pr. K<sup>b</sup> 9. ὄν om. K<sup>b</sup> 13. νομικοῦ Coraes δικαίου νομίμου  
 K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ 17. ὀρθός Γ: ὀρθῶς codd. 19. πρακτέων K<sup>b</sup>



οὖν λέγει μὲν ὁ νόμος καθόλου, συμβῆ δ' ἐπὶ τούτου παρὰ 20  
 τὸ καθόλου, τότε ὀρθῶς ἔχει, ἢ παραλείπει ὁ νομοθέτης  
 καὶ ἡμαρτεῖ ἀπλῶς εἰπών, ἐπαγορευοῦν τὸ ἐλλειφθῆναι, ὃ κἂν  
 ὁ νομοθέτης αὐτὸς ἂν εἶπεν ἐκεῖ παρών, καὶ εἰ ἴδῃ, ἐνο-  
 6 μοθέτησεν. διὸ δίκαιον μὲν ἐστὶ, καὶ βέλτιόν τινος δικαίου,  
 οὐ τοῦ ἀπλῶς δὲ ἀλλὰ τοῦ διὰ τὸ ἀπλῶς ἁμαρτήματος. 25  
 καὶ ἐστὶν αὕτη ἡ φύσις ἢ τοῦ ἐπιεικοῦς, ἐπανόρθωμα νόμου,  
 ἢ ἐλλείπει διὰ τὸ καθόλου. τοῦτο γὰρ αἴτιον καὶ τοῦ μὴ  
 πάντα κατὰ νόμον εἶναι, ὅτι περὶ ἐνίων ἀδύνατον θέσθαι  
 7 νόμον, ὥστε ψηφίσματος δεῖ. τοῦ γὰρ ἀορίστου ἀόριστος καὶ  
 ὁ κανὼν ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τῆς Λεσβίας οἰκοδομίας ὁ μολί- 30  
 βδινος κανὼν· πρὸς γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ λίθου μετακινεῖται  
 καὶ οὐ μένει ὁ κανὼν, καὶ τὸ ψήφισμα πρὸς τὰ πράγματα.  
 8 τί μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ἐπιεικές, καὶ ὅτι δίκαιον καὶ τινὸς βέλ-  
 τιον δικαίου, δῆλον. φανερόν δ' ἐκ τούτου καὶ ὁ ἐπιεικὴς τίς  
 ἐστὶν· ὁ γὰρ τῶν τοιούτων προαιρετικὸς καὶ πρακτικὸς, καὶ 35  
 ὁ μὴ ἀκριβοδίκαιος ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀλλ' ἐλαττωτικὸς, καίπερ 1138<sup>a</sup>  
 ἔχων τὸν νόμον βοηθόν, ἐπιεικὴς ἐστὶ, καὶ ἡ ἕξις αὕτη ἐπι-  
 εῖκεια, δικαιοσύνη τις οὔσα καὶ οὐχ ἕτέρα τις ἕξις.

XI. Πότερον δ' ἐνδέχεται ἑαυτὸν ἀδικεῖν ἢ οὐ, φανερόν ἐκ 15  
 τῶν εἰρημένων. τὰ μὲν γὰρ ἐστὶ τῶν δικαίων τὰ κατὰ πᾶ- 5  
 σαν ἀρετὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένα, οἷον οὐ κελεύει ἀπο-  
 2 κτινύναι ἑαυτὸν ὁ νόμος, ἀ δὲ μὴ κελεύει, ἀπαγορεύει. ἔτι  
 ὅταν παρὰ τὸν νόμον βλάβη μὴ ἀντιβλάπτων ἐκῶν, ἀδι-  
 κεί, ἐκῶν δὲ ὁ εἰδὼς καὶ ὄν καὶ ᾧ· ὁ δὲ δι' ὀργὴν ἑαυτὸν  
 σφάττων ἐκῶν τοῦτο δρᾷ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὃ οὐκ ἐᾷ 10

23. αὐτὸς K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: οὕτως Γ: αὐτὸς οὕτως L<sup>b</sup> ἂν om. K<sup>b</sup> εἶπεν K<sup>b</sup>:  
 εἶποι vulg. ἐκεῖ om. K<sup>b</sup> post ἐνομοθέτησεν add. ἄν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 28.  
 τινων K<sup>b</sup> 30. οἰκοδομίας K<sup>b</sup>: οἰκοδομῆς vulg. 33. τινὸς Γ:  
 τίνος codd. 1138<sup>a</sup> 9. ᾧ] ὡς M<sup>b</sup> Γ 10. ὀρθὸν] αὐτὸν K<sup>b</sup> νόμον  
 M<sup>b</sup> Γ

ὁ νόμος· ἀδικεῖ ἄρα. ἀλλὰ τίνα ; ἢ τὴν πόλιν, αὐτὸν δ' οὔ ; 3  
 ἐκῶν γὰρ πάσχει, ἀδικεῖται δ' οὐδεὶς ἐκῶν. διὸ καὶ ἡ πό-  
 λιν ζημιοί, καὶ τις ἀτιμία πρόσεστι τῷ ἑαυτὸν διαφθεύραντι  
 ὡς τὴν πόλιν ἀδικοῦντι. ἔτι καθ' ὃ ἄδικος μόνον ὁ ἀδικῶν 4  
 15 καὶ μὴ ὄλως φαῦλος, οὐκ ἔστιν ἀδικῆσαι ἑαυτὸν (τοῦτο  
 γὰρ ἄλλο ἐκείνου· ἔστι γὰρ πῶς ὁ ἄδικος οὕτω πονηρὸς ὥσ-  
 περ ὁ δειλός, οὐχ ὡς ὄλην ἔχων τὴν ποιηρίαν, ὥστ' οὐδὲ κατὰ  
 ταύτην ἀδικεῖ). ἅμα γὰρ ἂν τῷ αὐτῷ εἴη ἀφηρηθῆσαι καὶ  
 προσκεῖσθαι τὸ αὐτό· τοῦτο δὲ ἀδύνατον, ἀλλ' αἰεὶ ἐν πλείο-  
 20 σιν ἀνάγκη εἶναι τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον. ἔτι δὲ ἐκούσιόν 5  
 τε καὶ ἐκ προαιρέσεως καὶ πρότερον· ὁ γὰρ διότι ἔπαθε καὶ  
 τὸ αὐτὸ ἀντιποιοῦν οὐ δοκεῖ ἀδικεῖν· αὐτὸς δ' αὐτόν, ταῦτα  
 ἅμα καὶ πάσχει καὶ ποιεῖ. ἔτι εἴη ἂν ἐκόντα ἀδικεῖ-  
 σθαι. πρὸς δὲ τούτοις, ἄνευ τῶν κατὰ μέρος ἀδικημάτων 6  
 25 οὐδεὶς ἀδικεῖ, μοιχεύει δ' οὐδεὶς τὴν ἑαυτοῦ οὐδὲ τοιχωρυχεῖ  
 τὸν ἑαυτοῦ τοίχον οὐδὲ κλέπτει τὰ αὐτοῦ. ὄλως δὲ  
 λύεται τὸ αὐτὸν ἀδικεῖν καὶ κατὰ τὸν διορισμὸν τὸν περὶ τοῦ  
 ἐκούσιως ἀδικεῖσθαι. φανερόν δὲ καὶ ὅτι ἄμφω μὲν φαῦλα, 7  
 καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι καὶ τὸ ἀδικεῖν (τὸ μὲν γὰρ ἔλαττον τὸ  
 30 δὲ πλέον ἔχειν ἐστὶ τοῦ μέσου καὶ ὥσπερ ὑγιεινὸν μὲν ἐν  
 ἰατρικῇ, εὐεκτικὸν δὲ ἐν γυμναστικῇ)· ἀλλ' ὅμως χεῖρον τὸ  
 ἀδικεῖν· τὸ μὲν γὰρ ἀδικεῖν μετὰ κακίας καὶ ψεκτόν, καὶ  
 κακίας ἢ τῆς τελείας καὶ ἀπλῶς ἢ ἐγγύς (οὐ γὰρ ἅπαν  
 τὸ ἐκούσιον μετὰ ἀδικίας), τὸ δ' ἀδικεῖσθαι ἄνευ κακίας καὶ  
 35 ἀδικίας. καθ' αὐτὸ μὲν οὖν τὸ ἀδικεῖσθαι ἦττον φαῦλον, 8  
 1138<sup>b</sup> κατὰ συμβεβηκὸς δ' οὐδὲν κωλύει μεῖζον εἶναι κακόν.

14. μόνον ὁ Lambinus; ὁ μόνον codd. 15. ὄλως] ἀπλῶς K<sup>b</sup> 18. τὸ  
 αὐτὸ L<sup>b</sup> 19. τῷ αὐτῷ L<sup>b</sup> 22. ταῦτα] ταῦτα K<sup>b</sup>: τὰ αὐτὰ vulg. 27.  
 καὶ add. K<sup>b</sup> 28. ἀκουσίως Lambinus 30. μέσου (τὸ δὲ δικαιοπραγεῖν  
 μέσον) Rassow 33. καὶ om. K<sup>b</sup> πᾶν K<sup>b</sup>. 34. ἀδικίας] κακίας  
 Rassow 1138<sup>b</sup> 1. εἶναι om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ

ἀλλ' οὐδὲν μέλει τῇ τέχνῃ, ἀλλὰ πλευρίτιν λέγει μείζω  
 ἰόσοι προσπταίσματος· καίτοι γένοιτ' ἂν ποτε θάτερον κατὰ  
 συμβεβηκός, εἰ προσπταίσαντα διὰ τὸ πεσεῖν συμβαίη  
 ὑπὸ τῶν πολεμίων ληφθῆναι ἢ ἀποθαιεῖν. κατὰ μετα- 5  
 φοράν δὲ καὶ ὁμοιότητα ἔστιν οὐκ αὐτῷ πρὸς αὐτὸν δίκαιον  
 ἀλλὰ τῶν αὐτοῦ τισίν, οὐ πᾶν δὲ δίκαιον ἀλλὰ τὸ δε-  
 σποτικὸν ἢ τὸ οἰκονομικόν. ἐν τούτοις γὰρ τοῖς λόγοις διέ-  
 στηκε τὸ λόγον ἔχον μέρος τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ ἄλογον· εἰς  
 ἃ δὴ βλέπουσι καὶ δοκεῖ εἶναι ἀδικία πρὸς αὐτοῖν, ὅτι ἐν 10  
 τούτοις ἔστι πάσχειν τι παρὰ τὰς ἑαυτῶν ὀρέξεις· ὥσπερ οὖν  
 ἄρχοντι καὶ ἀρχομένῳ εἶναι πρὸς ἄλληλα δίκαιόν τι καὶ  
 10 τούτοις. περὶ μὲν οὖν δικαιοσύνης καὶ τῶν ἄλλων, τῶν  
 ἠθικῶν ἀρετῶν, διωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον.

## Z.

Ἐπεὶ δὲ τυγχάνομεν πρότερον εἰρηκότες ὅτι δεῖ τὸ μέ-  
 σοι αἰρεῖσθαι, μὴ τὴν ὑπερβολὴν μηδὲ τὴν ἔλλειψιν, τὸ  
 δὲ μέσον ἔστιν ὡς ὁ λόγος ὁ ὀρθὸς λέγει, τοῦτο διέλωμεν. 20  
 ἐν πάσαις γὰρ ταῖς εἰρημέναις ἔξοσι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν  
 ἄλλων, ἔστι τις σκοπὸς πρὸς ὃν ἀποβλέπων ὁ τὸν λόγον  
 ἔχων ἐπιτείνει καὶ ἀνίησι, καὶ τις ἔστιν ὄρος τῶν μεσοτήτων,  
 ἧς μεταξύ φαμεν εἶναι τῆς ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως,  
 2 οὔσας κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον. ἔστι δὲ τὸ μὲν εἰπεῖν οὕτως 25  
 ἀληθὲς μὲν, οὐθὲν δὲ σαφές· καὶ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπι-  
 μελείαις, περὶ ὅσας ἔστιν ἐπιστήμη, τοῦτ' ἀληθὲς μὲν εἰπεῖν,  
 ὅτι οὔτε πλείω οὔτε ἐλάττω δεῖ πονεῖν οὐδὲ φραθμεῖν, ἀλλὰ  
 τὰ μέσα καὶ ὡς ὁ ὀρθὸς λόγος· τοῦτο δὲ μόνον ἔχων ἂν

5. ἢ K<sup>b</sup>: καὶ L<sup>b</sup>M<sup>b</sup> Γ      6. οὐχ αὐτῶι K<sup>b</sup>M<sup>b</sup>      9. μέρος om. K<sup>b</sup>      11.  
 ἑαυτοῦ Γ      19. μὴ K<sup>b</sup> Γ: καὶ μὴ vulg.      21. πράξεσι K<sup>b</sup>      27.  
 μὲν om. K<sup>b</sup>

30 τις οὐδὲν ἂν εἰδείη πλέον, οἷον ποῖα δεῖ προσφέρεισθαι πρὸς τὸ σῶμα, εἴ τις εἴπειεν ὅτι ὅσα ἢ ἰατρικὴ κελεύει καὶ ὡς ὁ ταύτην ἔχων. διὸ δεῖ καὶ περὶ τὰς τῆς ψυχῆς ἕξεις μὴ 3 μόνον ἀληθῶς εἶναι τοῦτ' εἰρημένον, ἀλλὰ καὶ διωρισμένον τίς ἐστιν ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ τούτου τίς ὄρος.

2 Τὰς δὴ τῆς ψυχῆς ἀρετὰς διελόμενοι τὰς μὲν εἶναι 4  
1139<sup>a</sup> τοῦ ἠθους ἐφάμεν τὰς δὲ τῆς διανοίας. περὶ μὲν οὖν τῶν ἠθικῶν διεληλύθαμεν, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, περὶ ψυχῆς πρῶτον εἰπόντες, λέγωμεν οὕτως. πρότερον μὲν οὖν ἐλέχθη 5 δὴ εἶναι μέρη τῆς ψυχῆς, τό τε λόγον ἔχον καὶ τὸ ἄλο- 5 γον· νῦν δὲ περὶ τοῦ λόγον ἔχοντος τὸν αὐτὸν τρόπον διαι- ρετέον. καὶ ὑποκείσθω δύο τὰ λόγον ἔχοντα, ἐν μὲν  $\phi$  θεωροῦμεν τὰ τοιαῦτα τῶν ὄντων ὅσων αἱ ἀρχαὶ μὴ ἐνδέ- χονται ἄλλως ἔχειν, ἐν δὲ  $\psi$  τὰ ἐνδεχόμενα· πρὸς γὰρ τὰ τῷ γένει ἕτερα καὶ τῶν τῆς ψυχῆς μορίων ἕτερον τῷ 10 γένει τὸ πρὸς ἑκάτερον πεφυκός, εἴπερ καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ οἰκειότητα ἢ γνώσιν ὑπάρχει αὐτοῖς. λεγέσθω δὲ τού- 6 των τὸ μὲν ἐπιστημονικὸν τὸ δὲ λογιστικόν· τὸ γὰρ βουλευέ- σθαι καὶ λογίζεσθαι ταῦτόν, οὐδεὶς δὲ βουλευέται περὶ τῶν μὴ ἐνδεχομένων ἄλλως ἔχειν. ὥστε τὸ λογιστικόν ἐστιν 15 ἔν τι μέρος τοῦ λόγον ἔχοντος. ληπτέον ἄρ' ἑκατέρου τού- 7 των τίς ἢ βελτίστη ἕξις· αὕτη γὰρ ἀρετὴ ἑκατέρου, ἢ δ' ἀρετὴ πρὸς τὸ ἔργον τὸ οἰκείον. Τρία δὴ ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ II. τὰ κύρια πράξεως καὶ ἀληθείας, αἴσθησις νοῦς ὄρεξις. τού- 2 των δ' ἢ αἴσθησις οὐδεμιᾶς ἀρχῇ πράξεως· δῆλον δὲ τῷ 20 τὰ θηρία αἴσθησιν μὲν ἔχειν πράξεως δὲ μὴ κοινωνεῖν. ἐστι δ' ὅπερ ἐν διανοίᾳ κατάφασις καὶ ἀπόφασις, τοῦτ' ἐν

31. ὅσα] ὡς K<sup>b</sup> 33. ἀληθῶς K<sup>b</sup> Γ: ἀληθὲς vulg. 34. τίς ἐστιν K<sup>b</sup>: τίς τ' ἐστὶν vulg. 35. δὲ M<sup>b</sup> Γ 1139<sup>a</sup> 3. οὖν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 7. ὅσων] ὧν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 8.  $\phi$  τὰ ἐνδεχόμενα] τῶν ἢ ἐνδέχονται K<sup>b</sup>: ὧν ἐνδέχονται conī. Coraes 17. δὴ scripsi: δ' codd.

ὀρέξει δίωξις καὶ φυγή· ὥστ' ἐπειδὴ ἡ ἠθικὴ ἀρετὴ ἔξις  
 προαιρετικὴ, ἡ δὲ προαίρεσις ὄρεξις βουλευτικὴ, θεῖ διὰ  
 ταῦτα μὲν τὸν τε λόγον ἀληθῆ εἶναι καὶ τὴν ὄρεξιν ὀρθήν,  
 εἴπερ ἡ προαίρεσις σπουδαία, καὶ τὰ αὐτὰ τὸν μὲν φάναι 25  
 τὴν δὲ διώκειν. αὕτη μὲν οὖν ἡ διάνοια καὶ ἡ ἀλήθεια  
 3 πρακτικὴ· τῆς δὲ θεωρητικῆς διανοίας καὶ μὴ πρακτικῆς  
 μηδὲ ποιητικῆς τὸ εὖ καὶ κακῶς τ' ἀληθές ἐστι καὶ ψεῦδος  
 (τοῦτο γάρ ἐστι παιτὸς διανοητικοῦ ἔργου)· τοῦ δὲ πρακτικοῦ  
 καὶ διανοητικοῦ ἀλήθεια ὁμολόγως ἔχουσα τῇ ὀρέξει τῇ 30  
 4 ὀρθῇ. πράξεως μὲν οὖν ἀρχὴ προαίρεσις—ὄθεν ἡ κίνησις  
 ἀλλ' οὐχ οὗ ἕνεκα—προαιρέσεως δὲ ὄρεξις καὶ λόγος ὁ  
 ἕνεκά τινος. διὸ οὗτ' ἄνευ νοῦ καὶ διανοίας οὗτ' ἄνευ  
 ἠθικῆς ἐστὶν ἕξεως ἡ προαίρεσις· εὐπραξία γὰρ καὶ τὸ  
 5 ἐναντίον ἐν πράξει ἄνευ διανοίας καὶ ἠθους οὐκ ἔστιν. διὰ- 35  
 νοια δ' αὐτὴ οὐθὲν κινεῖ, ἀλλ' ἡ ἕνεκά του καὶ πρακτικὴ  
 αὕτη γὰρ καὶ τῆς ποιητικῆς ἀρχεῖ· ἕνεκα γάρ του ποιεῖ 1139<sup>b</sup>  
 πᾶς ὁ ποιῶν, καὶ οὐ τέλος ἀπλῶς (ἀλλὰ πρὸς τι καὶ  
 τινός) τὸ ποιητόν, ἀλλὰ τὸ πρακτόν· ἡ γὰρ εὐπραξία τέ-  
 λος, ἡ δ' ὄρεξις τούτου. διὸ ἡ ὀρεκτικὸς νοῦς ἡ προαίρεσις  
 6 ἡ ὄρεξις διανοητικὴ, καὶ ἡ τοιαύτη ἀρχὴ ἄνθρωπος. οὐκ 5  
 ἔστι δὲ προαιρετὸν οὐδὲν γεγονός, οἷον οὐδεὶς προαιρεῖται  
 ἴλιον πεπορθηκέναι· οὐδὲ γὰρ βουλευέται περὶ τοῦ γεγο-  
 νότος ἀλλὰ περὶ τοῦ ἐσομένου καὶ ἐνδεχομένου, τὸ δὲ γε-  
 γονός οὐκ ἐνδέχεται μὴ γενέσθαι· διὸ ὀρθῶς Ἀγάθων

μόνου γὰρ αὐτοῦ καὶ θεὸς στερίσκεται,  
 ἀγένητα ποιεῖν ἄσπ' ἂν ἧ πεπραγμένα.

10

23. διὰ ταῦτα μὲν] δὲ ταῦτα μὲν K<sup>b</sup>: διὰ μὲν ταῦτα L<sup>b</sup>: μὲν διὰ ταῦτα Γ:  
 διὰ ταῦτα M<sup>b</sup> 30. ἀλήθεια K<sup>b</sup>: ἡ ἀλήθεια L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 36. δ' om. K<sup>b</sup>  
 αὕτη K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 1139<sup>b</sup> 3. τὸ ante πρακτόν om. pr. K<sup>b</sup> 11. πε-  
 πραγμένα om. K<sup>b</sup>

ἀμφοτέρων δὴ τῶν νοητικῶν μορίων ἀλήθεια τὸ ἔργον. καθ' ἃς οὖν μάλιστα ἔξεις ἀληθεύσει ἐκάτερον, αὐται ἀρεταὶ ἀμφοῖν.

3 Ἀρξάμενοι οὖν ἄνωθεν περὶ αὐτῶν πάλιν λέγωμεν. III.

15 ἔστω δὴ οἷς ἀληθεύει ἢ ψυχὴ τῷ καταφάναι ἢ ἀποφάναι, πέντε τὸν ἀριθμόν· ταῦτα δ' ἐστὶ τέχνη ἐπιστήμη φρόνησις σοφία νοῦς· ὑπολήψει γὰρ καὶ δόξῃ ἐνδέχεται διαψεύδεσθαι. ἐπιστήμη μὲν οὖν τί ἐστιν, ἐντεῦθεν φανερόν, εἰ 2 δεῖ ἀκριβολογεῖσθαι καὶ μὴ ἀκολουθεῖν ταῖς ὁμοιότησιν. πάντες γὰρ ὑπολαμβάνομεν, ὃ ἐπιστάμεθα, μὴδ' ἐνδέχεσθαι 20 ἄλλως ἔχειν· τὰ δ' ἐνδεχόμενα ἄλλως, ὅταν ἔξω τοῦ θεωρεῖν γένηται, λανθάνει εἰ ἐστὶν ἢ μή. ἐξ ἀνάγκης ἄρα ἐστὶ τὸ ἐπιστητόν. αἰδίου ἄρα· τὰ γὰρ ἐξ ἀνάγκης ὄντα ἀπλῶς πάντα αἰδία, τὰ δ' αἰδία ἀγένητα καὶ ἀφθαρτα. 25 ἔτι διδακτὴ ἅπανα ἐπιστήμη δοκεῖ εἶναι, καὶ τὸ ἐπιστητόν 3 μαθητόν. ἐκ προγινωσκομένων δὲ πᾶσα διδασκαλία, ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς λέγομεν· ἢ μὲν γὰρ δι' ἐπαγωγῆς, ἢ δὲ συλλογισμῶ. ἢ μὲν δὴ ἐπαγωγὴ ἀρχὴ ἐστὶ καὶ τοῦ καθόλου, ὃ δὲ συλλογισμὸς ἐκ τῶν καθόλου. εἰσὶν 30 ἄρα ἀρχαὶ ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς, ὧν οὐκ ἐστὶ συλλογισμὸς· ἐπαγωγὴ ἄρα. ἢ μὲν ἄρα ἐπιστήμη ἐστὶν ἕξις ἀπο- 4 δεικτικῆ, καὶ ὅσα ἄλλα προσδιορίζομεθα ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς· ὅταν γὰρ πῶς πιστεύῃ καὶ γνώριμοι αὐτῷ ὧσιν αἱ ἀρχαί, ἐπίσταται· εἰ γὰρ μὴ μᾶλλον τοῦ συμπεράσματος, 35 κατὰ συμβεβηκὸς ἕξει τὴν ἐπιστήμην. περὶ μὲν οὖν ἐπιστήμης διωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον.

1140<sup>a</sup> Τοῦ δ' ἐνδεχομένου ἄλλως ἔχειν ἔστι τι καὶ ποιητόν IV.

4 καὶ πρακτόν· ἕτερον δ' ἐστὶ ποίησις καὶ πρᾶξις (πιστεύομεν 2 δὲ περὶ αὐτῶν καὶ τοῖς ἐξωτερικοῖς λόγοις)· ὥστε καὶ ἡ

13. ἀληθεύει L<sup>b</sup> Γ

15. ἢ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

20. μὴδ' K<sup>b</sup>: μὴ vulg.

25. ἅπανα] ἢ ἅπανα K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: πᾶσα L<sup>b</sup>

27. ἐλέγομεν M<sup>b</sup> Γ

28.

ἀρχῆς L<sup>b</sup>

30. ὁ om. K<sup>b</sup>

μετὰ λόγου ἕξις πρακτικὴ ἕτερόν ἐστι τῆς μετὰ λόγου ποιη-  
 τικῆς ἕξεως. διὸ οὐδὲ περιέχεται ὑπ' ἀλλήλων· οὔτε γὰρ 5  
 8 ἡ πρᾶξις ποίησις οὔτε ἡ ποίησις πρᾶξις ἐστίν. ἐπεὶ δ' ἡ  
 οἰκοδομικὴ τέχνη τίς ἐστι καὶ ὅπερ ἕξις τις μετὰ λόγου  
 ποιητικῆ, καὶ οὐδεμία οὔτε τέχνη ἐστὶν ἥτις οὐ μετὰ λό-  
 γου ποιητικὴ ἕξις ἐστίν, οὔτε τοιαύτη ἢ οὐ τέχνη, ταῦτόν  
 4 ἂν εἴη τέχνη καὶ ἕξις μετὰ λόγου ἀληθοῦς ποιητικῆ. ἐστὶ 10  
 δὲ τέχνη πᾶσα περὶ γένεσιν καὶ τὸ τεχνάζειν καὶ θεω-  
 ρεῖν ὅπως ἂν γένηται τι τῶν ἐνδεχομένων καὶ εἶναι καὶ  
 μὴ εἶναι, καὶ ὧν ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ ποιοῦντι ἀλλὰ μὴ ἐν τῷ  
 ποιουμένῳ· οὔτε γὰρ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὄντων ἢ γινομένων ἢ  
 τέχνη ἐστίν, οὔτε τῶν κατὰ φύσιν· ἐν αὐτοῖς γὰρ ἔχουσι 15  
 5 ταῦτα τὴν ἀρχήν. ἐπεὶ δὲ ποίησις καὶ πρᾶξις ἕτερον,  
 ἀνάγκη τὴν τέχνην ποιήσεως ἀλλ' οὐ πράξεως εἶναι. καὶ  
 τρόπον τινα περὶ τὰ αὐτὰ ἐστὶν ἡ τύχη καὶ ἡ τέχνη, κα-  
 θάπερ καὶ Ἀγάθων φησὶ “τέχνη τύχην ἔστερξε καὶ τύχη  
 6 τέχνην.” ἡ μὲν οὖν τέχνη, ὥσπερ εἴρηται, ἕξις τις μετὰ 20  
 λόγου ἀληθοῦς ποιητικῆ ἐστίν, ἡ δ' ἀτεχνία τούναντίον  
 μετὰ λόγου ψευδοῦς ποιητικῆ ἕξις, περὶ τὸ ἐνδεχόμενον  
 ἄλλως ἔχειν.

V. Περὶ δὲ φρονήσεως οὕτως ἂν λάβοιμεν, θεωρήσαντες 5  
 τίνες λέγομεν τοὺς φρονίμους. δοκεῖ δὴ φρονίμου εἶναι τὸ 25  
 δύνασθαι καλῶς βουλευσασθαι περὶ τὰ αὐτῷ ἀγαθὰ καὶ  
 συμφέροντα, οὐ κατὰ μέρος, οἷον ποῖα πρὸς ὑγίειαν, πρὸς  
 2 ἰσχύν, ἀλλὰ ποῖα πρὸς τὸ εἶναι ζῆν ὅλως. σημεῖον δ' ὅτι καὶ  
 τοὺς περὶ τι φρονίμους λέγομεν, ὅταν πρὸς τέλος τι σπου-  
 दाῖον εἶναι λογίσωνται, ὧν μὴ ἐστὶ τέχνη. ὥστε καὶ ὅλως ἂν 30  
 3 εἴη φρόνιμος ὁ βουλευτικός. βουλεύεται δ' οὐθεὶς περὶ τῶν

1140<sup>a</sup> 5. περιέχονται M<sup>b</sup> 11. καὶ ante θεωρεῖν seclus. Muretus 18.  
 ταῦτ' K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 27. πρὸς ἰσχύν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: ἢ ἰσχύν Γ: ἢ πρὸς ἰσχύν M<sup>b</sup>  
 28. ὅλον Γ: om. K<sup>b</sup>

ἀδυνάτων ἄλλως ἔχειν, οὐδὲ τῶν μὴ ἐνδεχομένων αὐτῷ  
 πράξαι. ὥστ' εἴπερ ἐπιστήμη μὲν μετ' ἀποδείξεως, ὣν δ'  
 αἱ ἀρχαὶ ἐνδέχονται ἄλλως ἔχειν, τούτων μὴ ἔστιν ἀπό-  
 35 δειξις (πάντα γὰρ ἐνδέχεται καὶ ἄλλως ἔχειν), καὶ οὐκ  
 1140<sup>b</sup> ἔστι βουλευσασθαι περὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὄντων, οὐκ ἂν εἴη  
 ἢ φρόνησις ἐπιστήμη οὐδὲ τέχνη, ἐπιστήμη μὲν ὅτι ἐνδέ-  
 χεται τὸ πρακτὸν ἄλλως ἔχειν, τέχνη δ' ὅτι ἄλλο τὸ  
 γένος πράξεως καὶ ποιήσεως.· λείπεται ἄρα αὐτὴν εἶναι 4  
 5 ἔξιν ἀληθῆ μετὰ λόγου πρακτικὴν περὶ τὰ ἀνθρώπων ἀγαθὰ  
 καὶ κακά. τῆς μὲν γὰρ ποιήσεως ἕτερον τὸ τέλος, τῆς δὲ  
 πράξεως οὐκ ἂν εἴη· ἔστι γὰρ αὐτὴ ἢ εὐπραξία τέλος. διὰ 5  
 τοῦτο Περικλέα καὶ τοὺς τοιοῦτους φρονίμους οἰόμεθα εἶναι,  
 ὅτι τὰ αὐτοῖς ἀγαθὰ καὶ τὰ τοῖς ἀνθρώποις δύνανται θεω-  
 10 ρεῖν· εἶναι δὲ τοιοῦτους ἡγούμεθα τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ τοὺς  
 πολιτικοὺς. ἔνθεν καὶ τὴν σωφροσύνην τούτῳ προσαγορευό-  
 μεν τῷ ὀνόματι, ὡς σφύζουσαν τὴν φρόνησιν. σφύζει δὲ τὴν 6  
 τοιαύτην ὑπόληψιν. οὐ γὰρ ἅπασαν ὑπόληψιν διαφθείρει  
 οὐδὲ διαστρέφει τὸ ἡδὺ καὶ λυπηρόν, οἶον ὅτι τὸ τρίγω-  
 15 νον δύο ὀρθὰς ἔχει ἢ οὐκ ἔχει, ἀλλὰ τὰς περὶ τὸ  
 πρακτόν. αἱ μὲν γὰρ ἀρχαὶ τῶν πρακτῶν τὸ οὐ ἔνεκα  
 τὰ πρακτά· τῷ δὲ διεφθαρμένῳ δι' ἡδονὴν ἢ λύπην εὐθὺς  
 οὐ φαίνεται ἀρχή, οὐδὲ δεῖν τούτου ἔνεκεν οὐδὲ διὰ τοῦθ'  
 αἰρεῖσθαι πάντα καὶ πράττειν· ἔστι γὰρ ἢ κακία φθαρτικὴ  
 20 ἀρχῆς. ὥστ' ἀνάγκη τὴν φρόνησιν ἔξιν εἶναι μετὰ λόγου  
 ἀληθῆ περὶ τὰ ἀνθρώπινα ἀγαθὰ πρακτικὴν. ἀλλὰ μὴν 7  
 τέχνης μὲν ἔστιν ἀρετὴ, φρονήσεως δ' οὐκ ἔστιν· καὶ ἐν μὲν  
 τέχνῃ ὁ ἐκὼν ἀμαρτάνων αἰρετώτερος, περὶ δὲ φρόνησιν  
 ἦττον, ὥσπερ καὶ περὶ τὰς ἀρετάς. δῆλον οὖν ὅτι ἀρετὴ

1140<sup>b</sup> 2. ἢ add. L<sup>b</sup>12. ὡς om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>14. λυπηρόν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: τὸλυπηρόν L<sup>b</sup>15. δύο ὀρθὰς scripsi: δύο ὀρθὰς ἴσας gr. K<sup>b</sup>: δυσὶν ὀρθαῖς

ἴσας vulg.

18. ante ἀρχή add. ἢ L<sup>b</sup>21. ἀληθοῦς M<sup>b</sup> Γ



στις ἐστὶ καὶ οὐ τέχνη. δυοῖν δ' ὄντοι μεροῦν τῆς ψυχῆς 25  
τῶν λόγον ἐχόντων, θατέρου ἂν εἴη ἀρετῆ, τοῦ δοξαστικοῦ·  
ἢ τε γὰρ δύοα περὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἄλλως ἔχειν καὶ ἢ  
φρόνησις. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἕξις μετὰ λόγου μόνον· σημεῖον  
δ' ὅτι λήθη μὲν τῆς τοιαύτης ἕξεως ἔστι, φρονήσεως δ'  
οὐκ ἔστιν. 30

VI. Ἐπεὶ δ' ἡ ἐπιστήμη περὶ τῶν καθόλου ἐστὶν ὑπόληψις 6  
καὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὄντων, εἰσὶ δ' ἀρχαὶ τῶν ἀποδεικτῶν  
καὶ πάσης ἐπιστήμης (μετὰ λόγου γὰρ ἡ ἐπιστήμη), τῆς  
ἀρχῆς τοῦ ἐπιστητοῦ οὐτ' ἂν ἐπιστήμη εἴη οὔτε τέχνη οὔτε  
φρόνησις· τὸ μὲν γὰρ ἐπιστητὸν ἀποδεικτόν, αἱ δὲ τυγχά- 35  
νουςιν οὔσαι περὶ τὰ ἐνδεχόμενα ἄλλως ἔχειν. οὐδὲ δὴ 1141<sup>1</sup>  
σοφία τούτων ἐστίν· τοῦ γὰρ σοφοῦ περὶ ἐνίων ἔχειν ἀπό-  
2 δεῖξιν ἐστίν. εἰ δὴ οἷς ἀληθεύομεν καὶ μηδέποτε διαψευ-  
δόμεθα περὶ τὰ μὴ ἐνδεχόμενα ἢ καὶ ἐνδεχόμενα ἄλλως  
ἔχειν, ἐπιστήμη καὶ φρόνησις ἐστὶ καὶ σοφία καὶ νοῦς, τού- 5  
των δὲ τῶν τριῶν μηδὲν ἐνδέχεται εἶναι (λέγω δὲ τρία  
φρόνησιν ἐπιστήμην σοφίαν), λείπεται νοῦν εἶναι τῶν  
ἀρχῶν.

VII. Τὴν δὲ σοφίαν ἐν τε ταῖς τέχναις τοῖς ἀκριβεστάτοις 7  
τὰς τέχνας ἀποδίδομεν, οἷον Φειδίαν λιθουργὸν σοφὸν καὶ 10  
Πολύκλειτον ἀνδριαντοποιόν, ἐνταῦθα μὲν οὖν οὐθέν ἄλλο  
2 σημαίνουτες τὴν σοφίαν ἢ ὅτι ἀρετὴ τέχνης ἐστίν· εἶναι δέ  
τινας σοφοὺς οἰόμεθα ὅλως οὐ κατὰ μέρος οὐδ' ἄλλο τι  
σοφοῦς, ὥσπερ Ὁμηρὸς φησιν ἐν τῷ Μαργίτῃ

τὸν δ' οὔτ' ἀρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν οὔτ' ἀροτῆρα 15  
οὔτ' ἄλλως τι σοφόν.

29. μὲν τῆς K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: τῆς μὲν Γ 32. δ' δ' αἱ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 33. ἢ om.  
K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 1141<sup>a</sup> 1. οὐδ' ἢ σοφία K<sup>b</sup> 2. ἀπόδειξις pr. K<sup>b</sup>: fort. ἀπο-  
δείξεις 9. τε] γε L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 11. οὖν om. L<sup>b</sup>

16 ὥστε δῆλον ὅτι ἀκριβεστάτη ἂν τῶν ἐπιστημῶν εἴη ἡ σο-  
 φία. δεῖ ἄρα τὸν σοφὸν μὴ μόνον τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν εἰδέ- 3  
 ναι, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς ἀληθεύειν. ὥστ' εἴη ἂν ἡ  
 σοφία νοῦς καὶ ἐπιστήμη, ὡσπερ κεφαλὴν ἔχουσα ἐπιστήμη  
 20 τῶν τιμιωτάτων. ἄτοπον γὰρ εἴ τις τὴν πολιτικὴν ἢ τὴν  
 φρόνησιν σπουδαιοτάτην οἶεται εἶναι, εἰ μὴ τὸ ἄριστον τῶν  
 ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρωπὸς ἐστίν. εἰ δὴ ὑγιεινὸν μὲν καὶ ἀγα- 4  
 θὸν ἕτερον ἀνθρώποις καὶ ἰχθύσι, τὸ δὲ λευκὸν καὶ εὐθὺ  
 ταυτὸν ἀεὶ, καὶ τὸ σοφὸν ταῦτό πάντες ἂν εἴποιεν, φρό-  
 25 νιμον δὲ ἕτερον· τὰ γὰρ περὶ αὐτὸ ἕκαστα τὸ εὖ θεωροῦν  
 φησὶν εἶναι φρόνιμον, καὶ τούτῳ ἐπιτρέψει αὐτά. διὸ καὶ  
 τῶν θηρίων ἕνια φρόνιμά φασι εἶναι, ὅσα περὶ τὸν αὐτῶν  
 βίον ἔχοντα φαίνεται δύναμιν προνοητικὴν. φανερόν δὲ καὶ  
 ὅτι οὐκ ἂν εἴη ἡ σοφία καὶ ἡ πολιτικὴ ἢ αὐτή· εἰ γὰρ  
 30 τὴν περὶ τὰ ὠφέλιμα τὰ αὐτοῖς ἐροῦσι σοφίαν, πολλὰ  
 ἔσονται σοφία· οὐ γὰρ μία περὶ τὸ ἀπάντων ἀγαθὸν τῶν  
 ζώων, ἀλλ' ἕτερα περὶ ἕκαστον, εἰ μὴ καὶ ἰατρικὴ μία περὶ  
 πάντων τῶν ὄντων. εἰ δ' ὅτι βέλτιστον ἀνθρώπος τῶν ἄλ-  
 λων ζώων, οὐδὲν διαφέρει· καὶ γὰρ ἀνθρώπου ἄλλα πολὺ  
 1141<sup>b</sup> θειότερα τὴν φύσιν, οἷον φανερώτατά γε ἐξ ὧν ὁ κόσμος  
 συνέστηκεν. ἐκ δὴ τῶν εἰρημένων δῆλον ὅτι ἡ σοφία ἐστὶ 5  
 καὶ ἐπιστήμη καὶ νοῦς τῶν τιμιωτάτων τῇ φύσει. διὸ Ἀνα-  
 ξαγόραν καὶ Θαλῆν καὶ τοὺς τοιούτους σοφοὺς μὲν φρο-  
 5 νίμους δ' οὐ φασι εἶναι, ὅταν ἴδωσιν ἀγνοοῦντας τὰ συμ-  
 φέροντα ἑαυτοῖς, καὶ περιττὰ μὲν καὶ θαυμαστὰ καὶ χα-  
 λεπὰ καὶ δαιμόνια εἰδέναι αὐτοὺς φασι, ἄχρηστα δ', ὅτι  
 8 οὐ τὰ ἀνθρώπινα ἀγαθὰ ζητοῦσιν. Ἡ δὲ φρόνησις περὶ τὰ 6

16. post ὅτι add. ἡ L<sup>b</sup>19. ante ὡσπερ add. καὶ L<sup>b</sup> Γ22. δ' M<sup>b</sup>

25. τὰ scripsi : τὸ codd.

τὸ om. M<sup>b</sup>26. φησὶν K<sup>b</sup>: φαῖεν L<sup>b</sup>M<sup>b</sup>: φαῖεν ἂν Γἐπιτρέψει K<sup>b</sup>: ἐπιτρέψειεν L<sup>b</sup>: ἐπιτρέψειαν M<sup>b</sup> Γἑαυτοῦς M<sup>b</sup>

28. δὴ Luthe

ἀνθρώπινα καὶ περὶ ὧν ἔστι βουλευσασθαι· τοῦ γὰρ φρονίμου  
 μάλιστα τοῦτ' ἔργον εἶναί φημεν, τὸ εὖ βουλευέσθαι, βου- 10  
 λεύεται δ' οὐδεὶς περὶ τῶν ἀδυνάτων ἄλλως ἔχειν, οὐδ'  
 ὄσων μὴ τέλος τι ἔστι, καὶ τοῦτο πρακτὸν ἀγαθόν. ὁ δ'  
 ἀπλῶς εὐβουλος ὁ τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπῳ τῶν πρακτῶν στο-  
 7 χαστικὸς κατὰ τὸν λογισμόν. οὐδ' ἔστιν ἡ φρόνησις τῶν  
 καθόλου μόνον, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα γνωρίζειν 15  
 πρακτικὴ γάρ, ἡ δὲ πρῶξις περὶ τὰ καθ' ἕκαστα. διὸ καὶ  
 ἔτι οὐκ εἰδότες ἐτέρων εἰδόντων πρακτικώτεροι, καὶ ἐν τοῖς  
 ἄλλοις οἱ ἔμπειροι· εἰ γὰρ εἶδελή ὅτι τὰ κοῦφα εὐπεπτα  
 κρέα καὶ ὑγιεινά, ποῖα δὲ κοῦφα ἀγνοοῖ, οὐ ποιήσει ὑγι-  
 ειαί, ἀλλ' ὁ εἰδὼς ὅτι τὰ ὀρνίθεια [κοῦφα καὶ] ὑγιεινὰ ποιή- 20  
 σει μᾶλλον. ἡ δὲ φρόνησις πρακτικὴ· ὥστε δεῖ ἄμφω  
 ἔχειν, ἢ ταύτην μᾶλλον. εἴη δ' ἂν τις καὶ ἐνταῦθα ἀρ-

VIII. χιτεκτονική. Ἔστι δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ φρόνησις ἡ αὐτὴ  
 2 μὲν ἕξις, τὸ μέντοι εἶναι οὐ ταῦτόν αὐταῖς. τῆς δὲ περὶ  
 πόλιν ἢ μὲν ὡς ἀρχιτεκτονικὴ φρόνησις νομοθετικὴ, ἢ δὲ 25  
 ὡς τὰ καθ' ἕκαστα τὸ κοινὸν ἔχει ὄνομα, πολιτικὴ· αὐτὴ  
 δὲ πρακτικὴ καὶ βουλευτικὴ· τὸ γὰρ ψήφισμα πρακτὸν  
 ὡς τὸ ἔσχατον. διὸ πολιτεύεσθαι τούτους μόνον λέγουσιν·  
 3 μόνον γὰρ πράττουσιν οὗτοι ὡσπερ οἱ χειροτέχῃαι. δοκεῖ  
 δὲ καὶ φρόνησις μάλιστ' εἶναι ἡ περὶ αὐτὸν καὶ ἕνα· καὶ 30  
 ἔχει αὕτη τὸ κοινὸν ὄνομα, φρόνησις· ἐκείνων δὲ ἡ μὲν  
 οἰκονομία ἢ δὲ νομοθεσία ἢ δὲ πολιτικὴ, καὶ ταύτης ἡ  
 4 μὲν βουλευτικὴ ἢ δὲ δικαστικὴ. Εἶδος μὲν οὖν τι ἂν εἴη 9  
 γνώσεως τὸ αὐτῷ εἰδέναί· ἀλλ' ἔχει διαφορὰν πολλήν·  
 καὶ δοκεῖ ὁ τὰ περὶ αὐτὸν εἰδὼς καὶ διατρίβων φρόνιμος 1142<sup>a</sup>  
 εἶναι, οἱ δὲ πολιτικοὶ πολυπράγμονες· διὸ Εὐριπίδης

1141<sup>b</sup> 13. ὁ om. K<sup>b</sup>

20. κοῦφα καὶ seclus. Trendelenburg

25.

φρόνησις seclus. Scaliger

27. καὶ om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

28. ἔσχατον] ἕκαστον

K<sup>b</sup> μόνους L<sup>b</sup>34. τὸ] τὸ τὰ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>1142<sup>a</sup> 1. τὸ pr. K<sup>b</sup>

πῶς δ' ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως  
ἐν τοῖσι πολλοῖς ἠριθμημένον στρατοῦ

5

ἴσον μετασχεῖν;

τοὺς γὰρ περισσοὺς καὶ τι πρᾶσσοντας πλέον . . .

ζητοῦσι γὰρ τὸ αὐτοῖς ἀγαθόν, καὶ οἴονται τοῦτο δεῖν πράτ-  
τειν. ἐκ ταύτης οὖν τῆς δόξης ἐλήλυθε τὸ τούτους φρονί-  
μους εἶναι· καίτοι ἴσως οὐκ ἔστι τὸ αὐτοῦ εἶ ἄνευ οἰκονο-  
10 μίας οὐδ' ἄνευ πολιτείας. ἔτι δὲ τὰ αὐτοῦ πῶς δεῖ διοι-  
κεῖν, ἄδηλον καὶ σκεπτέον. σημείον δ' ἐστὶ τοῦ εἰρημένου 5  
καὶ διότι γεωμετρικοὶ μὲν νέοι καὶ μαθηματικοὶ γίνονται  
καὶ σοφοὶ τὰ τοιαῦτα, φρόνιμος δ' οὐ δοκεῖ γίνεσθαι.  
αἴτιον δ' ὅτι καὶ τῶν καθ' ἕκαστά ἐστιν ἡ φρόνησις, ἃ γίνεται  
15 γνώριμα ἐξ ἐμπειρίας, νέος δ' ἐμπειρος οὐκ ἔστιν· πλήθος  
γὰρ χρόνου ποιεῖ τὴν ἐμπειρίαν· ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἂν τις σκέ- 6  
ψαιτο, διὰ τί δὴ μαθηματικὸς μὲν παῖς γένοιτ' ἄν, σο-  
φὸς δ' ἢ φυσικὸς οὔ. ἢ ὅτι τὰ μὲν δι' ἀφαιρέσεώς ἐστιν,  
τῶν δ' αἱ ἀρχαὶ ἐξ ἐμπειρίας· καὶ τὰ μὲν οὐ πιστεύουσιν  
20 οἱ νέοι ἀλλὰ λέγουσιν, τῶν δὲ τὸ τί ἐστιν οὐκ ἄδηλον; ἔτι 7  
ἢ ἡμαρτία ἢ περὶ τὸ καθόλου ἐν τῷ βουλευσασθαι ἢ περὶ  
τὸ καθ' ἕκαστον· ἢ γὰρ ὅτι πάντα τὰ βαρύσταθμα ὕδατα  
φαῦλα, ἢ ὅτι τοῖς βαρύσταθμον. ὅτι δ' ἡ φρόνησις οὐκ 8  
ἐπιστήμη, φανερόν· τοῦ γὰρ ἐσχάτου ἐστίν, ὥσπερ εἴρηται·  
25 τὸ γὰρ πρακτὸν τοιοῦτον. ἀντίκειται μὲν δὴ τῷ νῶ· ὁ μὲν 9  
γὰρ νοῦς τῶν ὄρων, ὧν οὐκ ἔστι λόγος, ἢ δὲ τοῦ ἐσχάτου,  
οὐδ' οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη ἀλλ' αἴσθησις, οὐχ ἢ τῶν ἰδίων,  
ἀλλ' οἷα αἰσθανόμεθα ὅτι τὸ [ἐν τοῖς μαθηματικοῖς]

4. ἠριθμημένον K<sup>b</sup> Γ: ἠριθμημένον L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 9. εἶναι om. K<sup>b</sup> εἶ K<sup>b</sup>:  
εἶδέναι M<sup>b</sup>: om. L<sup>b</sup> Γ 14. καὶ om. M<sup>b</sup> 16. γὰρ] δὲ K<sup>b</sup> 20.  
οὐκ om. pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 23. post τοῖς add. τὸ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 28. οἷα] οἷα ἤι  
K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> ἐν τοῖς μαθηματικοῖς seclusi

ἔσχατοι τρίγωνοι· στήσεται γὰρ κάκεί. ἀλλ' αὐτῆ μάλλον αἰσθησις ἢ φρόνησις, ἐκείνης δ' ἄλλο εἶδος. 30

- IX. Τὸ ζητεῖν δὲ καὶ τὸ βουλευέσθαι διαφέρει· τὸ γὰρ 10  
βουλευέσθαι ζητεῖν τι ἐστίν. δεῖ δὲ λαβεῖν καὶ περὶ εὐβου-  
λίας τί ἐστι, πότερον ἐπιστήμη τις ἢ δόξα ἢ εὐστοχία ἢ  
2 ἄλλο τι γένος. ἐπιστήμη μὲν δὴ οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ ζητοῦσι  
περὶ ὧν ἴσασιν, ἢ δ' εὐβουλία βουλή τις, ὃ δὲ βουλευόμε- 1142<sup>1</sup>  
νος ζητεῖ καὶ λογίζεται. ἀλλὰ μὴν οὐδ' εὐστοχία· ἄνευ  
τε γὰρ λόγου καὶ ταχύ τι ἢ εὐστοχία, βουλεύονται δὲ πο-  
3 λευθέριτα, βουλευέσθαι δὲ βραδέως. ἔτι ἢ ἀγχίνοια ἕτερον 5  
καὶ ἢ εὐβουλία· ἔστι δ' εὐστοχία τις ἢ ἀγχίνοια. οὐδὲ δὴ  
δόξα ἢ εὐβουλία οὐδεμία. ἀλλ' ἐπεὶ ὁ μὲν κακῶς βουλευό-  
μενος ἀμαρτάνει, ὁ δ' εὖ ὀρθῶς βουλεύεται, δηλον ὅτι ὀρ-  
θότης τις ἢ εὐβουλία ἐστίν, οὐτ' ἐπιστήμης δὲ οὔτε δόξης·  
ἐπιστήμης μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὀρθότης (οὐδὲ γὰρ ἀμαρτία), 10  
δόξης δ' ὀρθότης ἀλήθεια· ἅμα δὲ καὶ ὠρισται ἤδη πᾶν οὐ  
δόξα ἐστίν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἄνευ λόγου ἢ εὐβουλία. διανοίας  
ἄρα λείπεται· αὐτῆ γὰρ οὐπω φάσις· καὶ γὰρ ἢ δόξα  
οὐ ζητησις ἀλλὰ φάσις τις ἤδη, ὃ δὲ βουλευόμενος, ἐάν  
τε εὖ ἐάν τε καὶ κακῶς βουλεύηται, ζητεῖ τι καὶ λογίζεται. 15  
4 ἀλλ' ὀρθότης τίς ἐστίν ἢ εὐβουλία βουλή; διὸ ἢ βουλή ζη-  
τητέα πρῶτον τί καὶ περὶ τί. ἐπεὶ δ' ἢ ὀρθότης πλεοναχῶς,  
δηλον ὅτι οὐ πᾶσα· ὁ γὰρ ἀκρατὴς καὶ ὁ φαῦλος ὁ προ-  
τίθεται φιδεῖν† ἐκ τοῦ λογισμοῦ τεύξεται, ὥστε ὀρθῶς ἔσται  
βεβουλευμένος, κακὸν δὲ μέγα εἰληφῶς. δοκεῖ δ' ἀγαθόν 20  
τι τὸ εὖ βεβουλευέσθαι· ἢ γὰρ τοιαύτη ὀρθότης βουλή; 5  
εὐβουλία, ἢ ἀγαθοῦ τευκτική. ἀλλ' ἔστι καὶ τούτου ψευδεῖ

30. ἢ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      32. καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      1142<sup>1</sup> 9. ἢ εὐβουλία τις K<sup>b</sup>  
M<sup>b</sup>      δὲ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      15. καὶ post τε om. L<sup>b</sup> Γ      19. δεῖν Γ  
21. post τι add. εἶναι L<sup>b</sup>

συλλογισμῶ τυχεῖν, καὶ ὁ μὲν δεῖ ποιῆσαι τυχεῖν, δι'  
 οὗ δ' οὐ, ἀλλὰ ψευδῆ τὸν μέσον ὄρον εἶναι· ὥστ' οὐδ'  
 25 αὕτη πω εὐβουλία, καθ' ἣν οὐ δεῖ μὲν τυγχάνει, οὐ μὲν-  
 τοι δι' οὐ ἔδει. ἔτι ἔστι πολλὸν χρόνον βουλευόμενον τυχεῖν, ὅ  
 τὸν δὲ ταχύ. οὐκοῦν οὐδ' ἐκείνη πω εὐβουλία, ἀλλ' ὀρθό-  
 τῆς ἢ κατὰ τὸ ὠφέλιμον, καὶ οὐ δεῖ καὶ ὡς καὶ ὅτε. ἔτι 7  
 ἔστι καὶ ἀπλῶς εὐ βεβουλευθῆσαι καὶ πρὸς τι τέλος. ἢ μὲν  
 30 δὴ ἀπλῶς ἢ πρὸς τὸ τέλος τὸ ἀπλῶς κατορθοῦσα, τίς δὲ  
 ἢ πρὸς τι τέλος. εἰ δὴ τῶν φρονίμων τὸ εὐ βεβουλευ-  
 θῆσαι, ἢ εὐβουλία εἴη ἂν ὀρθότης ἢ κατὰ τὸ συμφέρον πρὸς  
 τὸ τέλος, οὗ ἢ φρόνησις ἀληθῆς ὑπόληψις ἔστιν.

11 Ἔστι δὲ καὶ ἡ σύνεσις καὶ ἡ εὐσυνεσία, καθ' ἧς λέ- X.  
 1143<sup>a</sup> γομεν συνετοὺς καὶ εὐσυνέτους, οὐθ' ὅλως τὸ αὐτὸ ἐπιστήμη  
 ἢ δόξη (πάντες γὰρ ἂν ἦσαν συνετοί) οὔτε τις μία τῶν  
 κατὰ μέρος ἐπιστημῶν, οἷον ἡ ἰατρικὴ περὶ ὑγιεινῶν, ἢ γεω-  
 μετρία περὶ μεγέθη· οὔτε γὰρ περὶ τῶν ἀεὶ ὄντων καὶ  
 5 ἀκινήτων ἢ σύνεσις ἔστιν οὔτε περὶ τῶν γιγνομένων ὄτουοῦν,  
 ἀλλὰ περὶ ὧν ἀπορήσειεν ἂν τις καὶ βουλευῆσθαιτο. διὸ περὶ  
 τὰ αὐτὰ μὲν τῇ φρονήσει ἔστιν, οὐκ ἔστι δὲ τὸ αὐτὸ σύνεσις  
 καὶ φρόνησις. ἢ μὲν γὰρ φρόνησις ἐπιτακτικὴ ἔστιν· τί γὰρ 2  
 δεῖ πράττειν ἢ μὴ, τὸ τέλος αὐτῆς ἔστιν· ἢ δὲ σύνεσις  
 10 κριτικὴ μόνου. ταῦτ' οὖν γὰρ σύνεσις καὶ εὐσυνεσία καὶ συ-  
 νετοὶ καὶ εὐσύνετοι. ἔστι δ' οὔτε τὸ ἔχειν τὴν φρόνησιν  
 οὔτε τὸ λαμβάνειν ἢ σύνεσις· ἀλλ' ὥσπερ τὸ μαθάνειν 3  
 λέγεται συνιέναι, ὅταν χρήται τῇ ἐπιστήμῃ, οὕτως ἐν τῷ

23. ante δι' add. τούτου L<sup>b</sup>25. πω K<sup>b</sup>: πως vulg.

30. τίς δὲ

K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ: ἢ δέ τις L<sup>b</sup>31. βουλευέσθαι K<sup>b</sup>

32. ἢ ante κατὰ om.

K<sup>b</sup>33. τὸ K<sup>b</sup> Γ: τι vulg.

34. εὐσυνεσία H. Stephanus: ἀ-

συνεσία codd. 1143<sup>a</sup> 1. εὐσυνέτους H. Stephanus: ἀσυνέτους codd.3. ἢ om. L<sup>b</sup>post ὑγιεινῶν add. γὰρ ἂν ἦν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γἢ K<sup>b</sup>: ἢ vulg.4. μεγέθους L<sup>b</sup>10. ante συνετοὶ add. γὰρ οἱ L<sup>b</sup> Γ

χρησθαι τῇ δόξῃ ἐπὶ τὸ κρίνειν περὶ τούτων περὶ ᾧ ἡ  
 φρόνησις ἐστίν, ἄλλου λέγοιτος, καὶ κρίνειν καλῶς· τὸ γὰρ 15  
 4 εὖ τῷ καλῶς τὸ αὐτό. καὶ ἐντεῦθεν ἐλήλυθε τοῦνομα ἡ  
 σύνεσις, καθ' ἣν εὐσύνητοι, ἐκ τῆς ἐν τῷ μαρθάνειν· λέγομεν  
 γὰρ τὸ μαρθάνειν συνιέναι πολλάκις.

XI. Ἡ δὲ καλουμένη γνώμη, καθ' ἣν συγγνώμονας καὶ  
 ἔχειν φαμέν γνώμην, ἡ τοῦ ἐπιεικοῦς ἐστὶ κρίσις ὀρθή. 20  
 σημεῖον δέ· τὸν γὰρ ἐπιεικῆ μάλιστα φαμεν εἶναι συγ-  
 γνωμονικόν, καὶ ἐπιεικὲς τὸ ἔχειν περὶ ἕνια συγγνώμην.  
 ἡ δὲ συγγνώμη γνώμη ἐστὶ κριτικὴ τοῦ ἐπιεικοῦς ὀρθή·  
 ὀρθὴ δ' ἡ τοῦ ἀληθοῦς.

2 Εἰσὶ δὲ πᾶσαι αἱ ἕξεις εὐλόγως εἰς ταῦτο τείνουσαι· 12  
 λέγομεν γὰρ γνώμην καὶ σύνεσιν καὶ φρόνησιν καὶ νοῦν  
 ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς ἐπιφέροιτες γνώμην ἔχειν καὶ νοῦν ἡδὴ  
 καὶ φρονίμους καὶ συνετούς. πᾶσαι γὰρ αἱ δυνάμεις αὐταὶ  
 τῶν ἐσχάτων εἰσὶ καὶ τῶν καθ' ἕκαστον· καὶ ἐν μὲν τῷ  
 κριτικῶς εἶναι περὶ ᾧ ὁ φρόνιμος, συνετὸς καὶ εὐγνώμων 30  
 ἡ συγγνώμων· τὰ γὰρ ἐπιεικῆ κοινὰ τῶν ἀγαθῶν ἀπάν-  
 3 των ἐστὶν ἐν τῷ πρὸς ἄλλον. ἐστὶ δὲ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ  
 τῶν ἐσχάτων ἅπαντα τὰ πρακτά· καὶ γὰρ τὸν φρόνιμον  
 δεῖ γινώσκειν αὐτά, καὶ ἡ σύνεσις καὶ ἡ γνώμη περὶ τὰ  
 4 πρακτά, ταῦτα δ' ἔσχατα. καὶ ὁ νοῦς τῶν ἐσχάτων ἐπ' 35  
 ἀμφοτέρα· καὶ γὰρ τῶν πρώτων ὄρων καὶ τῶν ἐσχάτων  
 νοῦς ἐστὶ καὶ οὐ λόγος, καὶ ὁ μὲν κατὰ τὰς ἀποδείξεις 1143<sup>1</sup>  
 τῶν ἀκινήτων ὄρων καὶ πρώτων, ὁ δ' ἐν ταῖς πρακτικαῖς  
 τοῦ ἐσχάτου καὶ ἐνδεχομένου καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως·  
 ἀρχαὶ γὰρ τοῦ οὐ ἔνεκα αὐταί· ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα γὰρ  
 5 τὰ καθόλου· τούτων οὖν ἔχειν δεῖ αἰσθησιμ, αὕτη δ' ἐστὶ νοῦς. 5

14. ἐπὶ seclus. Thurot  
 fort. secludendum  
 om. L<sup>b</sup> Γ

19. εὐγνώμονας L<sup>b</sup> Γ  
 33. ἀπάντων K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ  
 οὖν om. K<sup>b</sup>

30. εὐγνώμων ἡ  
 1143<sup>b</sup> 1. καὶ ante ὁ

5. τὸ L<sup>b</sup> Γ

διὸ καὶ φυσικὰ δοκεῖ εἶναι ταῦτα, καὶ φύσει σοφὸς μὲν οὐδέεις, γνώμην δ' ἔχειν καὶ σύνεσιν καὶ νοῦν. σημείον δ' <sup>6</sup> ὅτι καὶ ταῖς ἡλικίαις οἰόμεθα ἀκολουθεῖν, καὶ ἦδε ἡ ἡλικία νοῦν ἔχει καὶ γνώμην, ὡς τῆς φύσεως αἰτίας οὔσης. [διὸ <sup>10</sup> καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος νοῦς· ἐκ τούτων γὰρ αἱ ἀποδείξεις καὶ περὶ τούτων.] ὥστε δεῖ προσέχειν τῶν ἐμπείρων καὶ πρεσβυτέρων ἢ φρονίμων ταῖς ἀναποδείκτοις φάσεσι καὶ δόξαις οὐχ ἦττον τῶν ἀποδείξεων· διὰ γὰρ τὸ ἔχειν ἐκ τῆς ἐμπειρίας ὄμμα ὀρθῶσιν ὀρθῶς. τί μὲν οὖν ἐστὶν ἡ <sup>7</sup> <sup>15</sup> φρόνησις καὶ ἡ σοφία, καὶ περὶ τί ἑκατέρα τυγχάνει οὔσα, καὶ ὅτι ἄλλου τῆς ψυχῆς μορίου ἀρετὴ ἑκατέρα, εἴρηται.

**13** Διαπορήσειε δ' ἂν τις περὶ αὐτῶν τί χρήσιμοί εἰσιν. **XII.**

ἡ μὲν γὰρ σοφία οὐδὲν θεωρήσει ἐξ ὧν ἔσται εὐδαίμων <sup>20</sup> ἄνθρωπος (οὐδεμιᾶς γὰρ ἐστὶ γενέσεως), ἡ δὲ φρόνησις τοῦτο μὲν ἔχει, ἀλλὰ τίνος ἔνεκα δεῖ αὐτῆς; εἴπερ ἡ μὲν φρόνησις ἐστὶν ἡ περὶ τὰ δίκαια καὶ κατὰ καὶ ἀγαθὰ ἀνθρώπων, ταῦτα δ' ἐστὶν ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἐστὶν ἀνδρὸς πράττειν, οὐδὲν δὲ πρακτικώτεροι τῷ εἰδέναι αὐτὰ ἐσμεν, εἴπερ ἔξεις <sup>25</sup> αἱ ἀρεταὶ εἰσιν, ὥσπερ οὐδὲ τὰ ὑγιεινὰ οὐδὲ τὰ εὐεκτικά, ὅσα μὴ τῷ ποιεῖν ἀλλὰ τῷ ἀπὸ τῆς ἕξεως εἶναι λέγεται· οὐθὲν γὰρ πρακτικώτεροι τῷ ἔχειν τὴν ἱατρικὴν καὶ γυμναστικὴν ἐσμεν. εἰ δὲ μὴ τούτων χάριν φρόνιμον ρητέον ἀλλὰ <sup>2</sup> τοῦ γίνεσθαι, τοῖς οὔσι σπουδαίοις οὐθὲν ἂν εἴη χρήσιμος· <sup>30</sup> ἔτι δ' οὐδὲ τοῖς μὴ ἔχουσιν· οὐδὲν γὰρ διοίσει αὐτοὺς ἔχειν ἢ ἄλλοις ἔχουσι πείθεσθαι, ἰκανῶς τ' ἔχοι ἂν ἡμῖν ὥσπερ καὶ περὶ τὴν ὑγίειαν· βουλόμενοι γὰρ ὑγιαίνειν ὅμως οὐ

7. ἔχειν M<sup>b</sup> Γ

9. διὸ—11. τούτων alieno loco posita videntur

10.

αἱ om. K<sup>b</sup>14. ὀρθῶς L<sup>b</sup>: ἀρχάς K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ15. τίνα L<sup>b</sup> Γ19. θεωρεῖ L<sup>b</sup> Γ22. ἡ om. L<sup>b</sup>28. θετέρον L<sup>b</sup> Γ

29. χρήσι-

μον K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

30. ἔχουσιν] οὔσιν Argyropylus

αὐτοῖς K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>



3 μαθηθάνομεν Ιατρικήν. πρὸς δὲ τούτοις ἄτοπον ἂν εἶναι δό-  
 ξειν, εἰ χείρων τῆς σοφίας οὔσα κυριώτερα αὐτῆς ἔσται·  
 ἢ γὰρ ποιούσα ἄρχει καὶ ἐπιτάττει περὶ ἕκαστον. περὶ δὲ 35  
 τούτων λεκτέον· νῦν μὲν γὰρ ἠπόρηται περὶ αὐτῶν μόνον.  
 4 πρῶτοι μὲν οὖν λέγωμεν ὅτι καθ' αὐτὰς ἀναγκαῖον αἰρετὰς 1144<sup>a</sup>  
 αὐτὰς εἶναι, ἀρετὰς γ' οὔσας ἑκατέραν ἑκατέρου τοῦ μορίου, καὶ  
 5 εἰ μὴ ποιούσι μηδὲν μηδετέρα αὐτῶν. ἔπειτα καὶ ποιούσι  
 μὲν, οὐχ ὡς ἡ Ιατρικὴ δὲ ὑγίειαν, ἀλλ' ὡς ἡ ὑγίεια, οὕτως  
 ἡ σοφία εὐδαιμονίαν· μέρος γὰρ οὔσα τῆς ὅλης ἀρετῆς 5  
 6 τῷ ἔχθεσθαι ποιεῖ καὶ † τῷ ἐνεργεῖν εὐδαιμόνα.† ἔτι τὸ ἔργον  
 ἀποτελεῖται κατὰ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν· ἡ  
 μὲν γὰρ ἀρετὴ τὸν σκοπὸν ποιεῖ ὀρθόν, ἡ δὲ φρόνησις τὰ  
 πρὸς τοῦτον. τοῦ δὲ τετάρτου μορίου τῆς ψυχῆς οὐκ ἔστιν  
 ἀρετὴ τοιαύτη, τοῦ θραπεπτικοῦ· οὐδὲν γὰρ ἐπ' αὐτῷ πρᾶτ- 10  
 7 τειν ἢ μὴ πρᾶττειν. περὶ δὲ τοῦ μηθὲν εἶναι πρακτικώτε-  
 ρους διὰ τὴν φρόνησιν τῶν καλῶν καὶ δικαίων, μικρὸν ἄνω-  
 θεν ἀρκτέον, λαβόντας ἀρχὴν ταύτην. ὥσπερ γὰρ καὶ τὰ  
 δίκαια λέγομεν πρᾶττοντάς τινας οὐπω δίκαιους εἶναι, οἷον  
 τοὺς τὰ ὑπὸ τῶν νόμων τεταγμένα ποιούντας ἢ ἄκοντας 15  
 ἢ δι' ἄγνοιαν ἢ δι' ἕτερόν τι καὶ μὴ δι' αὐτὰ (καίτοι πρᾶτ-  
 τουσί γε ἂν δεῖ καὶ ὅσα χρὴ τὸν σπουδαῖον), οὕτως, ὡς  
 ἔοικεν, ἔστι τὸ πῶς ἔχοιτα πρᾶττειν ἕκαστα ὥστ' εἶναι ἀγα-  
 θόν, λέγω δ' οἷον διὰ προαίρεσιν καὶ αὐτῶν ἕνεκα τῶν  
 8 πραττομένων. τὴν μὲν οὖν προαίρεσιν ὀρθὴν ποιεῖ ἡ ἀρετὴ, 20  
 τὸ δ' ὅσα ἐκείνης ἕνεκα πέφυκε πρᾶττεσθαι οὐκ ἔστι τῆς  
 ἀρετῆς ἀλλ' ἑτέρας δυνάμεως. λεκτέον δ' ἐπιστήσασι σα-  
 9 φέστερον περὶ αὐτῶν. ἔστι δὲ δύναμις ἣν καλοῦσι δει-

1144<sup>a</sup> 1. λέγωμεν K<sup>b</sup>: λέγομεν vulg. 2. ἑκατέρας K<sup>b</sup> Γ 3. καὶ  
 ποιουσῶν K<sup>b</sup> 4. ἡ ante Ιατρικὴ add. K<sup>b</sup> 6. τῷ ἐνεργεῖν] ἐνέργεια  
 pr. K<sup>b</sup> εὐδαιμονία K<sup>b</sup>: εὐδαιμονίαν L<sup>b</sup>: τὸν εὐδαιμόνα M<sup>b</sup> Γ 10.  
 ἐφ' ἑαυτῷ L<sup>b</sup> 23. δὴ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: δὴ τις L<sup>b</sup> Γ

νότητα· αὐτὴ δ' ἐστὶ τοιαύτη ὥστε τὰ πρὸς τὸν ὑποτεθέντα  
 25 σκοπὸν συντείνοντα δύνασθαι ταῦτα πράττειν καὶ τυχερά-  
 νειν αὐτοῦ. ἂν μὲν οὖν ὁ σκοπὸς ἦ καλός, ἐπαινετὴ ἐστίν,  
 ἔαν δὲ φαῦλος, πανουργία· διὸ καὶ τοὺς φρονίμους δεινοὺς  
 καὶ πανούργους φαμὲν εἶναι. ἐστὶ δ' ἡ φρόνησις οὐχ ἡ δύ- 10  
 ναμις, ἀλλ' οὐκ ἄνευ τῆς δυνάμεως ταύτης. ἡ δ' ἐξίς τῷ  
 30 ὄμματι τούτῳ γίνεται τῆς ψυχῆς οὐκ ἄνευ ἀρετῆς, ὡς  
 εἴρηται τε καὶ ἐστὶ δῆλον· οἱ γὰρ συλλογισμοὶ τῶν πρα-  
 κτῶν ἀρχὴν ἔχοντές εἰσιν, ἐπειδὴ τοιόνδε τὸ τέλος καὶ τὸ  
 ἄριστον, ὀτιδιῆποτε ὄν (ἔστω γὰρ λόγου χάριν τὸ τυχόν)·  
 τοῦτο δ' εἰ μὴ τῷ ἀγαθῷ, οὐ φαίνεται· διαστρέφει γὰρ ἡ  
 35 μοχθηρία καὶ διαψεύδεται ποιεῖ περὶ τὰς πρακτικὰς ἀρ-  
 χάς. ὥστε φανερὸν ὅτι ἀδύνατον φρόνιμον εἶναι μὴ ὄντα  
 1144<sup>b</sup> ἀγαθόν. Σκεπτέον δὴ πάλιν καὶ περὶ ἀρετῆς· καὶ γὰρ ἡ XIII.  
 ἀρετὴ παραπλησίως ἔχει ὡς ἡ φρόνησις πρὸς τὴν δεινότητα  
 —οὐ ταῦτὸ μὲν, ὅμοιον δέ—οὕτω καὶ ἡ φυσικὴ ἀρετὴ πρὸς  
 τὴν κυρίαν. πᾶσι γὰρ δοκεῖ ἕκαστα τῶν ἡθῶν ὑπάρχειν  
 5 φύσει πως· καὶ γὰρ δίκαιοι καὶ σωφρονικοὶ καὶ ἀνδρείοι  
 καὶ τᾶλλα ἔχομεν εὐθὺς ἐκ γενετῆς· ἀλλ' ὅμως ζητοῦμεν  
 ἕτερόν τι τὸ κυρίως ἀγαθὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ἄλλον τρόπον  
 ὑπάρχειν. καὶ γὰρ παισὶ καὶ θηρίοις αἱ φυσικαὶ ὑπάρ-  
 χουσιν ἐξίς, ἀλλ' ἄνευ νοῦ βλαβεραὶ φαίνονται οὔσαι.  
 10 πλὴν τοσοῦτον ἔοικεν ὀρᾶσθαι, ὅτι ὥσπερ σώματι ἰσχυρῷ  
 ἄνευ ὄψεως κινουμένῳ συμβαίνει σφάλλασθαι ἰσχυρῶς διὰ  
 τὸ μὴ ἔχειν ὄψιν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα· ἔαν δὲ λάβῃ νοῦν, 2  
 ἐν τῷ πράττειν διαφέρει· ἡ δ' ἐξίς ὁμοία οὔσα τότε ἐστὶν  
 κυρίως ἀρετὴ. ὥστε καθάπερ ἐπὶ τοῦ δοξαστικοῦ δύο ἐστὶν  
 15 εἶδη, δεινότης καὶ φρόνησις, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ἡθικοῦ δύο

26. αὐτοῦ scripsi: αὐτῶν codd.

28. δύναμις] δεινότης M<sup>b</sup>

31.

τε om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>1144<sup>b</sup> 12. δὲ om. K<sup>b</sup>

ἐστὶ, τὸ μὲν ἀρετὴ φυσικὴ τὸ δ' ἡ κυρία, καὶ τούτων ἡ  
 3 κυρία οὐ γίνεται ἄνευ φρονήσεως. διόπερ τινές φασι πά-  
 σας τὰς ἀρετὰς φρονήσεις εἶναι, καὶ Σωκράτης τῇ μὲν  
 ὀρθῶς ἐξίτηι τῇ δ' ἡμάρτανει· ὅτι μὲν γὰρ φρονήσεις ᾤετο  
 εἶναι πάσας τὰς ἀρετάς, ἡμάρτανεν, ὅτι δ' οὐκ ἄνευ φρο- 20  
 4 νήσεως, καλῶς ἔλεγεν. σημεῖον δέ· καὶ γὰρ νῦν πάντες,  
 ὅταν ὀρίζωνται τὴν ἀρετὴν, προστιθέασι, τὴν ἕξιν ελπόντες  
 καὶ πρὸς ἃ ἔστι, τὴν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον· ὀρθὸς δ' ὁ  
 κατὰ τὴν φρόνησιν. εὐόκασι δὴ μαντεύεσθαι πως ἅπαντες  
 5 ὅτι ἡ τοιαύτη ἕξις ἀρετὴ ἔστιν, ἡ κατὰ τὴν φρόνησιν. δεῖ 25  
 δὲ μικρὸν μεταβῆναι. ἔστι γὰρ οὐ μόνον ἡ κατὰ τὸν ὀρθὸν  
 λόγον, ἀλλ' ἡ μετὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἕξις ἀρετὴ ἔστιν· ὀρθὸς  
 δὲ λόγος περὶ τῶν τοιούτων ἡ φρόνησίς ἐστιν. Σωκράτης  
 μὲν οὖν λόγους τὰς ἀρετὰς ᾤετο εἶναι (ἐπιστήμας γὰρ εἶναι  
 6 πάσας), ἡμεῖς δὲ μετὰ λόγου. δῆλον οὖν ἐκ τῶν εἰρημμένων 30  
 ὅτι οὐχ οἷόν τε ἀγαθὸν εἶναι κυρίως ἄνευ φρονήσεως, οὐδὲ  
 φρόνιμον ἄνευ τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς. ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος  
 ταύτη λυοῖτ' αἱ, ᾧ διαλεχθεῖη τις ἂν ὅτι χωρίζονται ἀλ-  
 λήλων αἱ ἀρεταί· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς εὐφυέστατος πρὸς ἀπά-  
 σας, ὥστε τὴν μὲν ἤδη τὴν δ' οὐπω εἰληφὼς ἔσται· τοῦτο 35  
 γὰρ κατὰ μὲν τὰς φυσικὰς ἀρετὰς ἐνδέχεται, καθ' ἃς  
 δὲ ἀπλῶς λέγεται ἀγαθός, οὐκ ἐνδέχεται· ἅμα γὰρ τῇ 1145<sup>a</sup>  
 7 φρονήσει μιᾷ ὑπαρχούσῃ πᾶσαι ὑπάρξουσιν. δῆλον δέ, κἂν  
 εἰ μὴ πρακτικὴ ἦν, ὅτι ἔδει ἂν αὐτῆς διὰ τὸ τοῦ μορίου  
 ἀρετὴν εἶναι, καὶ ὅτι οὐκ ἔσται ἡ προαίρεσις ὀρθὴ ἄνευ  
 φρονήσεως οὐδ' ἄνευ ἀρετῆς· ἡ μὲν γὰρ τὸ τέλος ἡ δὲ 5  
 8 τὰ πρὸς τὸ τέλος ποιεῖ πράττειν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κυρία  
 γ' ἐστὶ τῆς σοφίας οὐδὲ τοῦ βελτίονος μορίου, ὥσπερ οὐδὲ

16. φυσικῆ] ἠθικῆ K<sup>b</sup>26. ἔστι γὰρ οὐ] οὐ γὰρ L<sup>b</sup> Γ1145<sup>a</sup> 2.ὑπαρχούσῃ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: οὐσῃ L<sup>b</sup>3. ἂν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>6. τὰ om. K<sup>b</sup>

τῆς ὑγίειας ἢ ἰατρική· οὐ γὰρ χρῆται αὐτῇ, ἀλλ' ὁρᾷ ὅπως γένηται· ἐκείνης οὖν ἔνεκα ἐπιτάττει, ἀλλ' οὐκ ἐκείνη.  
 10 ἔτι ὁμοιον κὰν εἴ τις τὴν πολιτικὴν φαίη ἄρχειν τῶν θεῶν, ὅτι ἐπιτάττει περὶ πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει.

## H.

15 Μετὰ δὲ ταῦτα λεκτέον, ἄλλην ποιησαμένους ἀρχήν, ὅτι τῶν περὶ τὰ ἦθη φευκτῶν τρία ἐστὶν εἶδη, κακία ἀκρασία θηριότης. τὰ δ' ἐναντία τοῖς μὲν δυσὶ δῆλα· τὸ μὲν γὰρ ἀρετὴν τὸ δ' ἐγκράτειαν καλοῦμεν· πρὸς δὲ τὴν θηριότητα μάλιστ' ἂν ἀρμόττοι λέγειν τὴν ὑπὲρ ἡμᾶς ἀρετὴν,  
 20 ἥρωικὴν τινα καὶ θείαν, ὥσπερ Ὅμηρος περὶ (τοῦ) Ἑκτορος πεποίηκε λέγοντα τὸν Πρίαμον ὅτι σφόδρα ἦν ἀγαθός, “οὐδὲ ἐφίκει ἀνδρός γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι ἀλλὰ θεοῖο.” ὥστ' 2 εἰ, καθάπερ φασίν, ἐξ ἀνθρώπων γίνονται θεοὶ δι' ἀρετῆς ὑπερβολήν, τοιαύτη τις ἂν εἴη δῆλον ὅτι ἡ τῇ θηριώδει  
 25 ἀντιτιθεμένη ἔξις· καὶ γὰρ ὥσπερ οὐδὲ θηρίου ἐστὶ κακία οὐδ' ἀρετή, οὕτως οὐδὲ θεοῦ, ἀλλ' ἡ μὲν τιμιώτερον ἀρετῆς, ἡ δ' ἕτερόν τι γένος κακίας. ἐπεὶ δὲ σπάνιον καὶ τὸ θεῖον 3 ἀνδρα εἶναι, καθάπερ οἱ Λάκωνες εἰώθασι προσαγορεύειν, (οἶ) ὅταν ἀγασθῶσι σφόδρα του, σείος ἀνήρ φασιν, οὕτω καὶ  
 30 ὁ θηριώδης ἐν τοῖς ἀνθρώποις σπάνιος· μάλιστα δ' ἐν τοῖς βαρβάροις ἐστίν, γίνεται δ' ἔνια καὶ διὰ νόσους καὶ πηρώσεις· καὶ τοὺς διὰ κακίαν δὲ τῶν ἀνθρώπων ὑπερβάλλοντας οὕτως ἐπιδυσφημοῦμεν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς διαθέσεως 4 τῆς τοιαύτης ὕστερον ποιητέον τινὰ μνείαν, περὶ δὲ κακίας  
 35 εἴρηται πρότερον· περὶ δὲ ἀκρασίας καὶ μαλακίας καὶ τρυ-

8. ἡ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 15. δὲ om. K<sup>b</sup> 20. τοῦ addidi 24. θηριωδία  
 L<sup>b</sup> Γ 29. οἶ addidi 31. γίνονται δ' ἔνιοι Γ 33. τῆς τοιαύτης  
 διαθέσεως L<sup>b</sup>

φῆς λεκτέον, καὶ περὶ ἐγκρατείας καὶ καρτερίας· οὔτε γὰρ  
 ὡς περὶ τῶν αὐτῶν ἔξεωιν τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ μοχθηρίᾳ ἐκα- 1145<sup>1</sup>  
 5 τέραν αὐτῶν ὑποληπτέον, οὐθ' ὡς ἕτερον γένος. δεῖ δ',  
 ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων, τιθέντας τὰ φαινόμενα καὶ πρῶ-  
 ττοι διαπορήσαιτας οὕτω δεικνύναι μάλιστα μὲν πάντα τὰ  
 ἔνδοξα περὶ ταῦτα τὰ πάθη, εἰ δὲ μή, τὰ πλείστα καὶ 5  
 κυριώτατα· ἔαν γὰρ λύηται τε τὰ δυσχερῆ καὶ κατα-  
 λείπηται τὰ ἔνδοξα, δεδειγμένον ἂν εἴη ἰκανῶς.

ὁ Δοκεῖ δὴ ἢ τε ἐγκράτεια καὶ καρτερία τῶν σπουδαίων 2  
 καὶ [τῶν] ἐπαινετῶν εἶναι, ἢ δ' ἀκρασία τε καὶ μαλακία  
 τῶν φαύλων καὶ ψεκτῶν, καὶ ὁ αὐτὸς ἐγκρατῆς καὶ 10  
 ἐμμερετικὸς τῷ λογισμῷ, καὶ ἀκρατῆς καὶ ἐκστατικὸς τοῦ  
 λογισμοῦ. καὶ ὁ μὲν ἀκρατῆς εἰδὼς ὅτι φαῦλα πράττει διὰ  
 πάθος, ὁ δ' ἐγκρατῆς εἰδὼς ὅτι φαῦλαι αἱ ἐπιθυμίαι οὐκ  
 ἀκολουθεῖ διὰ τὸν λόγον. καὶ τὸν σῶφρονα μὲν ἐγκρατῆ καὶ  
 καρτερικόν, τὸν δὲ τοιοῦτον οἱ μὲν πάντα σῶφρονα οἱ δ' οὐ, 15  
 καὶ τὸν ἀκόλαστον ἀκρατῆ καὶ τὸν ἀκρατῆ ἀκόλαστον συγκε-  
 7 χυμένως, οἱ δ' ἑτέρους εἶναι φασιν. τὸν δὲ φρονίμονι ὅτε μὲν  
 οὐ φασιν ἐνδέχεσθαι εἶναι ἀκρατῆ, ὅτε δ' ἐπίουσι φρονίμους  
 ὄντας καὶ δεινοὺς ἀκρατεῖς εἶναι. ἔτι ἀκρατεῖς λέγονται καὶ  
 θυμοῦ καὶ τιμῆς καὶ κέρδους. τὰ μὲν οὖν λεγόμενα ταῦτ' ἐστίν. 20

II. Ἀπορήσειε δ' ἂν τις πῶς ὑπολαμβάνων ὀρθῶς ἀκρα- 3  
 τεύεται τις. ἐπιστάμενον μὲν οὖν οὐ φασί τινες οἶόν τε  
 εἶναι· δεινὸν γὰρ ἐπιστήμης ἐπιούσης, ὡς ᾤετο Σωκράτης,  
 ἄλλο τι κρατεῖν καὶ περιέλκειν αὐτὴν ὥσπερ ἀνδράποδοι.  
 Σωκράτης μὲν γὰρ ὅλως ἐμάχετο πρὸς τὸν λόγον ὡς οὐκ 25  
 οὔσης ἀκρασίας· οὐθένια γὰρ ὑπολαμβάνοντα πράττειν παρὰ  
 2 τὸ βέλτιστον, ἀλλὰ δι' ἄγνοιαν. οὗτος μὲν οὖν ὁ λόγος

1145<sup>b</sup> 8. δ' K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 φαύλων add. τε L<sup>b</sup>

τε om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

22. μὲν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

9. τῶν om. L<sup>b</sup>

24. αὐτὴν K<sup>b</sup>: αὐτὸν vulg.

10. post

ἀμφισβητεῖ τοῖς φαινομένοις ἐναργῶς, καὶ δέον ζητεῖν περὶ  
 τὸ πάθος, εἰ δι' ἄγνοιαν, τίς ὁ τρόπος γίνεται τῆς ἀγνοίας.  
 30 ὅτι γὰρ οὐκ οἶεταί γε ὁ ἀκρατευόμενος πρὶν ἐν τῷ πάθει  
 γενέσθαι, φανερόν. εἰσὶ δέ τιμες οἱ τὰ μὲν συγχωροῦσι 3  
 τὰ δ' οὐ· τὸ μὲν γὰρ ἐπιστήμης μηθὲν εἶναι κρεῖττον ὁμο-  
 λογοῦσιν, τὸ δὲ μηθένα πράττειν παρὰ τὸ δόξαν βέλτιον  
 οὐχ ὁμολογοῦσιν, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἀκρατῆ φασὶν οὐκ ἐπι-  
 35 στήμην ἔχοντα κρατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἀλλὰ δόξαν.  
 ἀλλὰ μὴν εἶγε δόξα καὶ μὴ ἐπιστήμη, μηδ' ἰσχυρὰ ὑπό- 4  
 1146<sup>a</sup> ληψις ἢ ἀντιτείνουσα ἀλλ' ἡρεμαία, καθάπερ ἐν τοῖς δι-  
 στάζουσι, συγγνώμη τῷ μὴ μένειν ἐν αὐταῖς πρὸς ἐπιθυ-  
 μίας ἰσχυράς· τῇ δὲ μοχθηρίᾳ οὐ συγγνώμη, οὐδὲ τῶν  
 ἄλλων οὐδενὶ τῶν ψεκτῶν. φρονήσεως ἄρα ἀντιτεινούσης ; 5  
 5 αὕτη γὰρ ἰσχυρότατον. ἀλλ' ἄτοπον· ἔσται γὰρ ὁ αὐτὸς  
 ἄμα φρόνιμος καὶ ἀκρατής, φήσκει δ' οὐδ' ἂν εἰς φρονίμου  
 εἶναι τὸ πράττειν ἐκόντα τὰ φαυλότατα. πρὸς δὲ τούτοις  
 δέδεικται πρότερον ὅτι πρακτικός γε ὁ φρόνιμος (τῶν γὰρ  
 ἐσχάτων τις) καὶ τὰς ἄλλας ἔχων ἀρετάς. ἔτι εἰ μὲν ἐν 6  
 10 τῷ ἐπιθυμίας ἔχει ἰσχυρὰς καὶ φαύλας ὁ ἐγκρατής, οὐκ  
 ἔσται ὁ σώφρων ἐγκρατής οὐδ' ὁ ἐγκρατής σώφρων· οὔτε  
 γὰρ τὸ ἄγαν σώφρονος οὔτε τὸ φαύλας ἔχειν. ἀλλὰ μὴν  
 δεῖ γε· εἰ μὲν γὰρ χρησταὶ αἱ ἐπιθυμίαι, φαύλη ἢ κω-  
 λούσα ἕξις μὴ ἀκολουθεῖν, ὥσθ' ἢ ἐγκράτεια οὐ πᾶσα  
 15 σπουδαία· εἰ δ' ἀσθενεῖς καὶ μὴ φαῦλαι, οὐθὲν σεμνόν, οὐδ'  
 εἰ φαῦλαι καὶ ἀσθενεῖς, οὐδὲν μέγα. ἔτι εἰ πάσῃ δόξῃ 7  
 ἐμμενετικὸν ποιεῖ ἢ ἐγκράτεια, φαύλη, οἷον εἰ καὶ τῇ  
 ψευδεῖ· καὶ εἰ πάσης δόξης ἢ ἀκρασία ἐκστατικόν, ἔσται  
 τις σπουδαία ἀκρασία, οἷον ὁ Σοφοκλέους Νεοπτόλεμος ἐν

28. fort. δέον (γίνεται) et infra 29 τίς ὁ τρόπος [γίνεται] 29. ὁ om.  
 K<sup>b</sup> 31. δὴ pr. K<sup>b</sup> 1146<sup>a</sup> 6. φησὶ pr. K<sup>b</sup> 8. τε M<sup>b</sup> 15.  
 σπουδαῖον K<sup>b</sup>

τῷ Φιλοκτήτῃ· ἐπαινετὸς γὰρ οὐκ ἐμμένων οἷς ἐπέισθη ὑπὸ 20  
 8 τοῦ Ὀδυσσεώς διὰ τὸ λυπεῖσθαι ψευδόμενος. ἔτι ὁ σοφι-  
 στικὸς λόγος [ψευδόμενος] ἀπορία· διὰ γὰρ τὸ παρὰδοξα  
 βούλεσθαι ἐλέγχειν, ἵνα δεινοὶ ᾧσιν ὅταν ἐπιτύχωσιν, ὁ  
 γενόμενος συλλογισμὸς ἀπορία γίνεται· δέδεται γὰρ ἡ  
 διάνοια, ὅταν μένειν μὴ βούληται διὰ τὸ μὴ ἀρέσκειν 25  
 τὸ συμπεραιθεῖν, προῖεναι δὲ μὴ δύνηται διὰ τὸ λῦσαι μὴ  
 9 ἔχειν τὸν λόγον. συμβαίνει δὴ ἔκ τινος λόγου ἡ ἀφροσύνη  
 μετ' ἀκρασίας ἀρετῆ· τὰναντία γὰρ πράττει ὧν ὑπο-  
 λαμβάνει διὰ τὴν ἀκρασίαν, ὑπολαμβάνει δὲ τὰγαθὰ  
 κακὰ εἶναι καὶ οὐ δεῖν πράττειν, ὥστε τὰγαθὰ καὶ οὐ τὰ 30  
 10 κακὰ πράξει. ἔτι ὁ τῷ πεπεισθαι πράττων καὶ διώκων  
 τὰ ἡδέα καὶ προαιρούμενος βελτίων ἂν δόξειεν τοῦ μὴ διὰ  
 λογισμὸν ἀλλὰ δι' ἀκρασίαν· εὐιατότερος γὰρ διὰ τὸ με-  
 ταπεισθῆναι ἄν. ὁ δ' ἀκρατῆς ἐνοχος τῇ παροιμίᾳ ἐν ἧ  
 φημὲν “ ὅταν τὸ ὕδωρ πνίγη, τί δεῖ ἐπιπίνειν ; ” εἰ μὲν γὰρ 35  
 ἐπέπειστο ἂ πράττει, μεταπεισθεῖς ἂν ἐπαύσατο· νῦν δὲ 1146<sup>1</sup>  
 11 (ἄλλα) πεπεισμένος οὐδὲν ἤττον [ἄλλα] πράττει. ἔτι εἰ  
 περὶ πάντα ἀκρασία ἐστὶ καὶ ἐγκράτεια, τίς ὁ ἀπλῶς ἀκρατῆς ;  
 οὐδεὶς γὰρ ἀπάσας ἔχει τὰς ἀκρασίας, φημὲν δ' εἶναι τινὰς  
 ἀπλῶς. 5

12 Αἱ μὲν οὖν ἀπορίαι τοιαῦταί τινες συμβαίνουσιν, τούτων 4  
 δὲ τὰ μὲν ἀνελεῖν δεῖ τὰ δὲ καταλιπεῖν· ἡ γὰρ λύσις τῆς  
 III. ἀπορίας εὔρεσις ἐστίν. Πρῶτον μὲν οὖν σκεπτέον πότεροι  
 εἰδότες ἢ οὐ, καὶ πῶς εἰδότες· εἶτα περὶ ποῖα τὸν ἀκρατῆ  
 καὶ τὸν ἐγκρατῆ θετέον, λέγω δὲ πότερον περὶ πᾶσαν 10  
 ἡδουήν καὶ λύπην ἢ περὶ τινὰς ἀφωρισμένας, καὶ τὸν  
 ἐγκρατῆ καὶ τὸν καρτερικόν, πότερον ὁ αὐτὸς ἢ ἕτερός

22. ψευδόμενος seclus. Coraes 25. post μένειν add. μὲν Aldina 27. δὴ  
 scripsi: δ' codd. 30. κακὰ] καὶ κακὰ pr. K<sup>b</sup> 35. post γὰρ add.  
 μὴ L<sup>b</sup> 1146<sup>b</sup> 2. ἄλλα add. Ramsauer: οὐ (vel μὴ) Γ ἄλλα seclusi

ἐστιν ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅσα συγγενῆ τῆς  
 θεωρίας ἐστὶ ταύτης. ἔστι δ' ἀρχὴ τῆς σκέψεως, πότερον 2  
 15 ὁ ἐγκρατῆς καὶ ὁ ἀκρατής εἰσι τῷ περὶ ἃ ἡ τῷ ὡς ἔχου-  
 τες τὴν διαφορὰν, λέγω δὲ πότερον τῷ περὶ ταδὶ εἶναι  
 μόνου ἀκρατῆς ὁ ἀκρατής, ἢ οὐ ἀλλὰ τῷ ὡς, ἢ οὐ ἀλλ'  
 ἐξ ἀμφοῖν· ἔπειτ' εἰ περὶ πάντ' ἐστὶν ἀκρασία καὶ ἐγκρά-  
 20 τεια ἢ οὐ. οὔτε γὰρ περὶ ἅπαντ' ἐστὶν ὁ ἀπλῶς ἀκρα-  
 τής, ἀλλὰ περὶ ἅπερ ὁ ἀκόλαστος, οὔτε τῷ πρὸς ταῦτα  
 ἀπλῶς ἔχειν (ταῦτόν γὰρ ἂν ἦν τῇ ἀκολασίᾳ), ἀλλὰ τῷ  
 ᾧδὲ ἔχειν. ὁ μὲν γὰρ ἄγεται προαιρούμενος, νομίζων ἀεὶ  
 5 δεῖν τὸ παρὸν ἢδὲ διώκειν· ὁ δ' οὐκ οἶεται μὲν, διώκει  
 5 δέ. Περὶ μὲν οὖν τοῦ δόξαν ἀληθῆ ἀλλὰ μὴ ἐπιστήμην 3  
 25 εἶναι παρ' ἣν ἀκρατεύονται, οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸν λό-  
 γον· ἐνιοὶ γὰρ τῶν δοξαζόντων οὐ διστάζουσιν, ἀλλ' οἴονται  
 ἀκριβῶς εἰδέναι. εἰ οὖν διὰ τὸ ἡρέμα πιστεύειν οἱ δοξάζου- 4  
 τες μᾶλλον τῶν ἐπισταμένων παρὰ τὴν ὑπόληψιν πράξουσιν,  
 οὐθὲν διοίσει ἐπιστήμη δόξης· ἐνιοὶ γὰρ πιστεύουσιν οὐδὲν  
 30 ἦττον οἷς δοξάζουσιν ἢ ἕτεροι οἷς ἐπίστανται· δηλοῖ δ' Ἡρά-  
 κλειτος. ἀλλ' ἐπεὶ διχῶς λέγομεν τὸ ἐπίστασθαι (καὶ γὰρ 5  
 ὁ ἔχων μὲν οὐ χρώμενος δὲ τῇ ἐπιστήμῃ καὶ ὁ χρώμενος  
 λέγεται ἐπίστασθαι), διοίσει τὸ ἔχοντα μὲν μὴ θεωροῦντα δὲ  
 καὶ τὸ θεωροῦντα ἃ μὴ δεῖ πράττειν [τοῦ ἔχοντα καὶ θεωροῦντα]  
 35 τοῦτο γὰρ δοκεῖ δεινόν, ἀλλ' οὐκ εἰ μὴ θεωρῶν. ἔτι ἐπεὶ δύο 6  
 1147<sup>a</sup> τρόποι τῶν προτάσεων, ἔχοντα μὲν ἀμφοτέρας οὐδὲν κω-  
 λυεὶ πράττειν παρὰ τὴν ἐπιστήμην, χρώμενον μέντοι τῇ  
 καθόλου ἀλλὰ μὴ τῇ κατὰ μέρος· πρακτὰ γὰρ τὰ καθ'  
 ἕκαστα. διαφέρει δὲ καὶ τὸ καθόλου· τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἑαυτοῦ  
 5 τὸ δ' ἐπὶ τοῦ πράγματός ἐστιν· οἶον ὅτι παντὶ ἀνθρώπῳ

15. ὡς scripsi: πῶς codd.

18. post ἐστὶν add. ἢ M<sup>b</sup> post καὶ add.ἢ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>34. καὶ τὸ θεωροῦντα om. M<sup>b</sup> Γ τοῦ ἔχοντα καὶ θεωροῦντα

seclusi



συμφέρει τὰ ξηρά, καὶ ὅτι αὐτὸς ἄνθρωπος, ἢ ὅτι ξηρὸν  
 τὸ τοιόνδε· ἀλλ' εἰ τόδε τοιόνδε, ἢ οὐκ ἔχει ἢ οὐκ ἐνεργεῖ·  
 κατὰ τε δὴ τούτους διοίσει τοὺς τρόπους ἀμήχανοι ὄσοι, ὥστε  
 δοκεῖν οὕτω μὲν εἰδέναι μηδὲν ἄτοπον, ἄλλως δὲ θαυμα-  
 7 στόν. ἔτι τὸ ἔχειν τὴν ἐπιστήμην ἄλλον τρόπον τῶν νῦν 10  
 ῥηθέντων ὑπάρχει τοῖς ἀνθρώποις· ἐν τῷ γὰρ ἔχειν μὲν  
 μὴ χρῆσθαι δὲ διαφέρουσαι ὀρώμεν τὴν ἕξιν, ὥστε καὶ  
 ἔχειν πως καὶ μὴ ἔχειν, οἷον τὸν καθεύδοντα καὶ μαινό-  
 μενον καὶ οἰνωμένον. ἀλλὰ μὴν οὕτω διατίθενται οἱ γε ἐν  
 τοῖς πάθεσιν οἷτες· θυμοὶ γὰρ καὶ ἐπιθυμίαι ἀφροδισίων 15  
 καὶ ἔνια τῶν τοιούτων ἐπιδήλως καὶ τὸ σῶμα μεθιστᾶσιν,  
 ἐνίοις δὲ καὶ μανίας ποιοῦσιν. δῆλον οὖν ὅτι ὁμοίως ἔχειν  
 8 λεκτέον τοὺς ἀκρατεῖς τούτοις. τὸ δὲ λέγειν τοὺς λόγους τοὺς  
 ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης οὐδὲν σημεῖον· καὶ γὰρ οἱ ἐν τοῖς πά-  
 θεσι τούτοις ὄντες ἀποδείξεις καὶ ἔπη λέγουσιν· Ἐμπεδοκλέους, 20  
 καὶ οἱ πρῶτον μαθόντες συνείρουσι μὲν τοὺς λόγους, ἴσασι  
 δ' οὐπω· δεῖ γὰρ συμφυῆναι, τοῦτο δὲ χρόνου δεῖται· ὥστε κα-  
 θάπερ τοὺς ὑποκρινομένους, οὕτως ὑποληπτέον λέγειν καὶ τοὺς  
 9 ἀκρατενομένους. ἔτι καὶ ᾧδε φυσικῶς ἂν τις ἐπιβλέψειε  
 τὴν αἰτίαν. ἢ μὲν γὰρ καθόλου ὀόξα, ἢ δ' ἑτέρα περὶ τῶν 25  
 καθ' ἕκαστά ἐστιν, ᾧν αἴσθησις ἤδη κυρία· ὅταν δὲ μία  
 γένηται ἕξ αὐτῶν, ἀνάγκη τὸ συμπερανθὲν εἶθ' αὖ μὲν φά-  
 ναι τὴν ψυχὴν, ἐν δὲ ταῖς ποιητικαῖς πράττειν εὐθύς·  
 οἷον, εἰ παντὸς γλυκέος γεύεσθαι δεῖ, τουτὶ δὲ γλυκὺ ὡς  
 ἐν τι τῶν καθ' ἕκαστον, ἀνάγκη τὸν δυνάμενον καὶ μὴ 30  
 10 κωλυόμενον ἄμα τοῦτο καὶ πράττειν. ὅταν οὖν ἢ μὲν κα-

1147<sup>a</sup> 6. αὐτὸς Rasso: δ αὐτὸς pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: οὗτος Γ: αὐτὸς οὗτος L<sup>b</sup>

7. ἢ post τοιόνδε om. pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 14. γε om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 21. μανθά-  
 ροντες conl. Thurot συνεργῶσι pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 22. συμφυῆναι K<sup>b</sup>: συμ-  
 φῆναι vulg. τοῦτο K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ: τούτῳ L<sup>b</sup> δεῖται Γ: δεῖ codd. 30.  
 ἐν τι τῶν] τὸν pr. K<sup>b</sup>

θόλου ἐνῆ κωλύουσα γεύεσθαι, ἢ δέ, ὅτι πᾶν γλυκὺ ἡδύ, τουτὶ δὲ γλυκὺ (αὕτη δὲ ἐνεργεῖ), τύχη δ' ἐπιθυμία ἐνοῦσα, ἢ μὲν οὖν λέγει φεύγειν τοῦτο, ἢ δ' ἐπιθυμία ἄγει·

35 κινεῖν γὰρ ἕκαστον δύναται τῶν μορίων· ὥστε συμβαίνει  
 1147<sup>b</sup> ὑπὸ λόγου πως καὶ δόξης ἀκρατεῦεσθαι, οὐκ ἐναντίας δὲ  
 καθ' αὐτήν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός — ἢ γὰρ ἐπιθυμία 11  
 ἐναντία, ἀλλ' οὐχ ἢ δόξα—τῷ ὀρθῷ λόγῳ· ὥστε καὶ διὰ  
 τοῦτο τὰ θηρία οὐκ ἀκρατῆ, ὅτι οὐκ ἔχει καθόλου ὑπό-  
 5 ληψιν ἀλλὰ τῶν καθ' ἕκαστα φαντασίαν καὶ μνήμην.  
 πῶς δὲ λύεται ἡ ἀγνοια καὶ πάλιν γίνεται ἐπιστήμων ὁ 12  
 ἀκρατής, ὁ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ οἰνωμένου καὶ καθεύδου-  
 τος καὶ οὐκ ἴδιος τούτου τοῦ πάθους, ὃν δεῖ παρὰ τῶν φυ-  
 σιολόγων ἀκούειν. ἐπεὶ δ' ἡ τελευταία πρότασις δόξα τε 13  
 10 αἰσθητοῦ καὶ κυρία τῶν πράξεων, ταύτην ἢ οὐκ ἔχει  
 ἐν τῷ πάθει ὢν, ἢ οὕτως ἔχει ὡς οὐκ ἦν τὸ ἔχειν ἐπί-  
 στασθαι ἀλλὰ λέγειν ὥσπερ ὁ οἰνωμένος τὰ Ἐμπεδοκλέους.  
 καὶ διὰ τὸ μὴ καθόλου μηδ' ἐπιστημονικὸν ὁμοίως εἶναι  
 δοκεῖν τῷ καθόλου τὸν ἔσχατον ὄρον καὶ ἔοικεν ὁ ἐξήτει  
 15 Σωκράτης συμβαίνειν· οὐ γὰρ τῆς κυρίως ἐπιστήμης εἶναι 14  
 δοκούσης παρούσης γίνεται τὸ πάθος, οὐδ' αὕτη περιέλεκεται  
 διὰ τὸ πάθος, ἀλλὰ τῆς αἰσθητικῆς. περὶ μὲν οὖν τοῦ εἰδότα  
 καὶ μὴ, καὶ πῶς εἰδότα ἐνδέχεται ἀκρατεῦεσθαι, τσαυτὰ  
 εἰρήσθω.

6 Πότερον δ' ἐστὶ τις ἀπλῶς ἀκρατής ἢ πάντες κατὰ IV.  
 μέρος, καὶ εἰ ἔστι, περὶ ποία ἐστὶ, λεκτέον ἐφεξῆς. ὅτι μὲν  
 οὖν περὶ ἡδονὰς καὶ λύπας εἰσὶν οἳ τ' ἐγκρατεῖς καὶ καρ-  
 τερικοὶ καὶ οἱ ἀκρατεῖς καὶ μαλακοί, φανερόν. ἐπεὶ δ' ἐστὶ 2  
 τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῶν ποιούντων ἡδονήν, τὰ δ' αἰρετὰ μὲν

32. δέ om. pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> post πᾶν add. τὸ L<sup>b</sup> 34. οὖν om. L<sup>b</sup> Γ

1147<sup>b</sup> 4. ante καθόλου add. τῶν L<sup>b</sup> 7. καὶ περὶ] ὁ περὶ K<sup>b</sup>: ὁ καὶ περὶ  
 M<sup>b</sup> Γ 11. ἐν] ὁ ἐν O<sup>b</sup> 16. αὐτῆ L<sup>b</sup> Γ

καθ' αὐτὰ ἔχοντα δ' ὑπερβολήν, ἀναγκαῖα μὲν τὰ σω- 25  
 ματικά (λέγω δὲ τὰ τοιαῦτα, τὰ τε περὶ τὴν τροφήν καὶ  
 τὴν τῶν ἀφροδισίων χρείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν σωμα-  
 τικῶν περὶ ἃ τὴν ἀκολασίαν ἔθεμεν καὶ τὴν σωφροσύνην),  
 τὰ δ' ἀναγκαῖα μὲν οὐχί, αἶρετὰ δὲ καθ' αὐτὰ (λέγω δ'  
 οἶον νίκην τιμὴν πλοῦτον καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀγαθῶν καὶ 30  
 ἡδέων)· τοὺς μὲν οὖν πρὸς ταῦτα παρὰ τὸν ὄρθον λόγον  
 ὑπερβάλλοντας τὸν ἐν αὐτοῖς ἀπλῶς μὲν οὐ λέγομεν ἀκρα-  
 τεῖς, προστιθέντες δὲ τὸ χρημάτων ἀκρατεῖς καὶ κέρδους  
 καὶ τιμῆς καὶ θυμοῦ, ἀπλῶς δ' οὐ, ὡς ἐτέρους καὶ καθ'  
 ὁμοιότητα λεγομένους, ὡς περ ἡθρῶπος ὁ τὰ Ὀλύμπια νικῶν· 35  
 ἐκείνῳ γὰρ ὁ κοινὸς λόγος τοῦ ἰδίου μικρὸν διέφερεν, 1148<sup>a</sup>  
 ἀλλ' ὅμως ἕτερος ἦν. σημεῖον δέ· ἡ μὲν γὰρ ἀκρασία  
 ψέγεται οὐχ ὡς ἁμαρτία μόνον ἀλλὰ καὶ ὡς κακία τις  
 3 ἢ ἀπλῶς οὔσα ἢ κατὰ τι μέρος, τούτων δ' οὐδεῖς. τῶν δὲ  
 περὶ τὰς σωματικὰς ἀπολαύσεις, περὶ ἃς λέγομεν τὸν 5  
 σῶφρονα καὶ ἀκόλαστον, ὁ μὴ τῷ προαιρεῖσθαι τῶν  
 ἡδέων διώκων τὰς ὑπερβολὰς—καὶ τῶν λυπηρῶν φεύγων,  
 πείνης καὶ δίψης καὶ ἀλέας καὶ ψύχους καὶ πάντων τῶν  
 περὶ ἀφὴν καὶ γεῦσιν—ἀλλὰ παρὰ τὴν προαίρεσιν καὶ τὴν  
 διάνοιαν, ἀκρατῆς λέγεται, οὐ κατὰ πρόσθεσιν, ὅτι περὶ 10  
 4 τὰδε, καθάπερ ὀργῆς, ἀλλ' ἀπλῶς μόνον. σημεῖον δέ·  
 καὶ γὰρ μαλακοὶ λέγονται περὶ ταύτας, περὶ ἐκείνων δ'  
 οὐδεμίαν. καὶ διὰ τοῦτ' εἰς ταῦτὸ τὸν ἀκρατῆ καὶ τὸν ἀκό-  
 λαστον τίθεμεν καὶ ἐγκρατῆ καὶ σῶφρονα, ἀλλ' οὐκ ἐκείνων  
 οὐδένα, διὰ τὸ περὶ τὰς αὐτάς πως ἡδονὰς καὶ λύπας εἶναι· 15  
 οἱ δ' εἰσὶ μὲν περὶ ταῦτά, ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως εἰσίν, ἀλλ'  
 οἱ μὲν προαιροῦνται οἱ δ' οὐ προαιροῦνται. διὸ μᾶλλον ἀκό-

31. οὖν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 γενικηκῶς vulg.  
 pr. K<sup>b</sup>: τῶν τε Ο<sup>b</sup>

33. τὸ fort. secludendum  
 1148<sup>a</sup> 1. μικρῶ K<sup>b</sup>

35. νικῶν K<sup>b</sup>:  
 6. τῶν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ: τῶν δὲ

λαστον ἂν εἴποιμεν ὅστις μὴ ἐπιθυμῶν ἢ ἡρέμα διώκει τὰς  
 ὑπερβολὰς καὶ φεύγει μετρίας λύπας, ἢ τοῦτον ὅστις διὰ  
 20 τὸ ἐπιθυμεῖν σφόδρα· τί γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν, εἰ προσ-  
 γένοιτο ἐπιθυμία νεανικὴ καὶ περὶ τὰς τῶν ἀναγκαίων ἐν-  
 δείας λύπη ἰσχυρά; ἐπεὶ δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἡδο- 5  
 νῶν αἱ μὲν εἰσι (τῶν) τῷ γένει καλῶν καὶ σπουδαίων (τῶν  
 γὰρ ἡδέων ἕνια φύσει αἰρετά), τὰ δ' ἐναντία τούτων, τὰ δὲ  
 25 μεταξὺ, καθάπερ διείλομεν πρότερον, -οῖον χρήματα καὶ  
 κέρδος καὶ νίκη καὶ τιμὴ· πρὸς ἅπαντα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα  
 καὶ τὰ μεταξὺ οὐ τῷ πάσχειν καὶ ἐπιθυμεῖν καὶ φιλεῖν  
 ψέγονται, ἀλλὰ τῷ πῶς καὶ ὑπερβάλλειν (διὸ ὅσοι μὲν παρὰ  
 τὸν λόγον ἢ κρατοῦνται ἢ διώκουσι τῶν φύσει τι καλῶν  
 30 καὶ ἀγαθῶν, οἷον οἱ περὶ τιμὴν μᾶλλον ἢ δεῖ σπουδάζοντες  
 ἢ περὶ τέκνα καὶ γονεῖς· καὶ γὰρ ταῦτα τῶν ἀγαθῶν, καὶ  
 ἐπαινοῦνται οἱ περὶ ταῦτα σπουδάζοντες· ἀλλ' ὅμως ἔστι  
 τις ὑπερβολὴ καὶ ἐν τούτοις, εἴ τις ὥσπερ ἡ Νιόβη μά-  
 χοιτο καὶ πρὸς τοὺς θεούς, ἢ ὥσπερ Σάτυρος ὁ φιλο-  
 1148<sup>b</sup> πάτωρ ἐπικαλούμενος περὶ τὸν πατέρα· λίαν γὰρ ἐδόκει  
 μωραίνειν)· μοχθηρία μὲν οὖν οὐδεμία περὶ ταῦτ' ἔστι διὰ τὸ  
 εἰρημένον, ὅτι φύσει τῶν αἰρετῶν ἕκαστόν ἐστι δι' αὐτό,  
 φαῦλαι δὲ καὶ φευκταὶ αὐτῶν εἰσὶν αἱ ὑπερβολαί. ὁμοίως 6  
 5 δ' οὐδ' ἀκρασία· ἢ γὰρ ἀκρασία οὐ μόνον φευκτὸν ἀλλὰ  
 καὶ τῶν ψεκτῶν ἐστίν· δι' ὁμοιότητα δὲ τοῦ πάθους προσ-  
 επιτιθέντες τὴν ἀκρασίαν περὶ ἕκαστον λέγουσιν, οἷον κακὸν  
 ἰατρὸν καὶ κακὸν ὑποκριτήν, ὃν ἀπλῶς οὐκ ἂν εἴποιεν  
 κακόν. ὥσπερ οὖν οὐδ' ἐνταῦθα, διὰ τὸ μὴ κακίαν εἶναι  
 10 ἐκάστην αὐτῶν ἀλλὰ τῷ ἀνάλογον ὁμοίαν, οὕτω δῆλον ὅτι  
 κακεῖ ὑποληπτέον μόνην ἀκρασίαν καὶ ἐγκράτειαν εἶναι ἢ-

23. τῶν add. Rassow 24. γὰρ] δ' K<sup>b</sup> Γ 28. καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 34.  
 καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 1148<sup>b</sup> 4. φαῦλαι—ὑπερβολαί] φαῦλα δὲ καὶ φευκτὰ καὶ  
 ἀμαρτήματα K<sup>b</sup> 7. περὶ] πρὸς K<sup>b</sup> ἐκάστου Aldina

τις ἐστὶ περὶ ταῦτὰ τῇ σωφροσύνῃ καὶ ἀκολασίᾳ, περὶ δὲ  
θυμοῦ καθ' ὁμοιότητα λέγομεν· διὸ καὶ προστιθέντες ἀκρατῆ  
θυμοῦ ὥσπερ τιμῆς καὶ κέρδους φαμέν.

- V. Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ἕνια μὲν ἡδέα φύσει, καὶ τούτων τὰ 15  
μὲν ἀπλῶς τὰ δὲ κατὰ γένη καὶ ζώων καὶ ἀνθρώπων,  
τὰ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὰ μὲν διὰ πηρώσεις τὰ δὲ δι' ἔθνη  
γίνεται, τὰ δὲ διὰ μοχθηρὰς φύσεις, ἔστι καὶ περὶ τούτων  
2 ἕκαστα παραπλησίας ἰδεῖν ἕξεις· λέγω δὲ τὰς θηριώδεις,  
οἷον τὴν ἀνθρωποι ἦν λέγουσι τὰς κούσας ἀνασχίζουσιν τὰ 20  
παιδιά κατεσθίειν, ἢ οἷοις χαίρειν φασὶν ἐνίοις τῶν ἀπη-  
γριωμένων περὶ τὸν Πόντον, τοὺς μὲν ὤμοις τοὺς δὲ ἀνθρώ-  
πων κρέασιν, τοὺς δὲ τὰ παιδία δαυεῖζεν ἀλλήλοις εἰς εὐω-  
3 χίαν, ἢ τὸ περὶ Φάλαριν λεγόμενον. αὗται μὲν θηριώδεις,  
αἱ δὲ διὰ νόσους γίνονται (καὶ διὰ μαρίαν ἐνίοις, ὥσπερ ὁ 25  
τῆν μητέρα καθιερέυσας καὶ φαγών. καὶ ὁ τοῦ σινδοῦλου  
τὸ ἦπαρ) αἱ δὲ νοσηματώδεις ἢ ἐξ ἔθους, οἷον τριχῶν τίλ-  
σεις καὶ οὐρύχων τρώξεις, ἔτι δ' ἀνθρώκων καὶ γῆς, πρὸς δὲ  
τούτοις ἢ τῶν ἀφροδισίων τοῖς ἄρρεσιν· τοῖς μὲν γὰρ φύσει  
τοῖς δ' ἐξ ἔθους συμβαίνουσι, οἷον τοῖς ὑβριζομένοις ἐκ 30  
1 παίδων. ὅσοις μὲν οὖν φύσις αἰτία, τούτους μὲν οὐδεὶς ἀν-  
εἴπειεν ἀκρατεῖς, ὥσπερ οὐδὲ τὰς γυναῖκας, ὅτι οὐκ ὀπύου-  
σιν ἀλλ' ὀπύονται· ὡσαύτως δὲ καὶ ὅσοι νοσηματώδως  
5 ἔχουσι δι' ἔθος. τὸ μὲν οὖν ἔχειν ἕκαστα τούτων ἔξω τῶν  
ἄρων ἐστὶ τῆς κακίας, καθάπερ καὶ ἡ θηριότης· τὸν δ' 1149<sup>a</sup>  
ἔχοντα κρατεῖν ἢ κρατεῖσθαι οὐχ ἢ ἀπλή ἀκρασία ἀλλ' ἢ

12. κα] καὶ τῇ L<sup>b</sup>      13. θυμοῦ K<sup>b</sup>: θυμὸν vulg.      19. δὴ pr. K<sup>b</sup>  
L<sup>b</sup>      θηριώδους pr. K<sup>b</sup>: θηριώδεις L<sup>b</sup>      21. οἷς K<sup>b</sup>      22. ἀνδρῶν  
K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      23. fort. δὲ (καὶ)      25. διὰ τε νόσους M<sup>b</sup>      διὰ add. K<sup>b</sup>  
27. ἢ om. K<sup>b</sup>      30. γυμναζομένοις K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: ἐθιζομένοις Γ      33. δὲ  
om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      ὅσοι scripsi: τοῖς codd.      1149<sup>a</sup> 1. τὸν K<sup>b</sup>: τὸ vulg.  
2. κρατεῖν] καρτερεῖν K<sup>b</sup>      ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ K<sup>b</sup>

καθ' ὁμοιότητα, καθάπερ καὶ τὸν περὶ τοὺς θυμοὺς ἔχοντα  
 τοῦτον τὸν τρόπον τοῦ πάθους, ἀκρατῆ δ' οὐ λεκτέον. πᾶσα  
 5 γὰρ ὑπερβάλλουσα καὶ ἀφροσύνη καὶ δειλία καὶ ἀκολα-  
 σία καὶ χαλεπότης αἱ μὲν θηριώδεις αἱ δὲ νοσηματώδεις  
 εἰσίν· ὁ μὲν γὰρ φύσει τοιοῦτος οἶος δεδιέναι πάντα, κἂν 6  
 ψοφήσῃ μὺς, θηριώδῃ δειλίαν δειλός, ὁ δὲ τὴν γαλῆν ἐδε-  
 δίδει διὰ νόσον· καὶ τῶν ἀφρόνων οἱ μὲν ἐκ φύσεως ἀλό-  
 10 γιστοι καὶ μόνον τῇ αἰσθήσει ζῶντες θηριώδεις, ὥσπερ ἔνια  
 γένη τῶν πόρρω βαρβάρων, οἱ δὲ διὰ νόσους, οἷον τὰς ἐπι-  
 ληπτικὰς, ἢ μανίας νοσηματώδεις. τούτων δ' ἔστι μὲν ἔχειν 7  
 τινὰ ἐνίοτε μὲν μόνον, μὴ κρατεῖσθαι δέ, λέγω δὲ οἷον εἰ  
 Φάλαρις κατεῖχεν ἐπιθυμῶν παιδίου φαγεῖν ἢ πρὸς ἀφρο-  
 15 δισίῳν ἄτοπον ἡδονήν· ἔστι δὲ καὶ κρατεῖσθαι, μὴ μόνον  
 ἔχειν· ὥσπερ οὖν καὶ μοχθηρίας ἢ μὲν κατ' ἀνθρωπον ἀπλῶς 8  
 λέγεται μοχθηρία, ἢ δὲ κατὰ πρόσθεσιν, ὅτι θηριώδης ἢ  
 νοσηματώδης, ἀπλῶς δ' οὐ, τὸν αὐτὸν τρόπον δῆλον ὅτι καὶ  
 ἀκρασία ἐστὶν ἢ μὲν θηριώδης ἢ δὲ νοσηματώδης, ἀπλῶς  
 20 δὲ ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀκολασίαν μόνη.  
 7 Ὅτι μὲν οὖν ἀκρασία καὶ ἐγκράτειά ἐστι μόνον περὶ 9  
 ἄπερ ἀκολασία καὶ σωφροσύνη, καὶ ὅτι περὶ τὰ ἄλλα  
 ἐστὶν ἄλλο εἶδος ἀκρασίας, λεγόμενον κατὰ μεταφορὰν  
 καὶ οὐχ ἀπλῶς, δῆλον. Ὅτι δὲ καὶ ἦττον αἰσχυρὰ ἀκρασία VI.  
 25 ἢ τοῦ θυμοῦ ἢ τῶν ἐπιθυμιῶν, θεωρήσωμεν. εἶκοι γὰρ ὁ  
 θυμὸς ἀκούει μὲν τι τοῦ λόγου, παρακούει δέ, καθάπερ οἱ  
 ταχεῖς τῶν διακόνων, οἱ πρὶν ἀκοῦσαι πᾶν τὸ λεγόμενον  
 ἐκθέουσιν, εἴτα ἀμαρτάνουσι τῆς προστάξεως, καὶ οἱ κύνες, πρὶν  
 σκέψασθαι εἰ φίλος, ἂν μόνον ψοφήσῃ, ὑλακτοῦσιν· οὕτως

4. πάθους (ἀκρατῆ) Lambinus  
 13. μὲν add. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 16. μοχθη-  
 ρίας K<sup>b</sup>: μοχθηρία vulg.  
 17. ἢ scripsi: ἢ edd.  
 20. μόνην K<sup>b</sup>  
 L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 25. ἢ ἢ] ἢ pr. K<sup>b</sup>: ἢ M<sup>b</sup> 27. οὐ seclus. Jackson 28.  
 πράξεως M<sup>b</sup> Γ

ὁ θυμὸς διὰ θερμότητα καὶ ταχυτητα τῆς φύσεως ἀκού- 30  
 σας μὲν, οὐκ ἐπίταγμα δ' ἀκούσας, ὀρμῆ πρὸς τὴν τιμω-  
 ρίαν. ὁ μὲν γὰρ λόγος ἢ ἡ φαντασία ὅτι ὕβρις ἢ ὀλι-  
 γωρία ἐδήλωσεν, ὁ δ' ὡσπερ συλλογισάμενος ὅτι δεῖ τῷ  
 τοιούτῳ πολεμεῖν χαλεπαίνει δὴ εὐθύς· ἢ δ' ἐπιθυμία, ἐὰν  
 μόνον εἴπῃ ὅτι ἡδὺ ὁ λόγος ἢ ἡ αἴσθησις, ὀρμῆ πρὸς τὴν 35  
 ἀπόλαυσιν. ὥσθ' ὁ μὲν θυμὸς ἀκολουθεῖ τῷ λόγῳ πως, ἢ 1149  
 δ' ἐπιθυμία οὐ. αἰσχύων οὖν· ὁ μὲν γὰρ τοῦ θυμοῦ ἀκρατῆς  
 τοῦ λόγου πως ἠττάται, ὁ δὲ τῆς ἐπιθυμίας καὶ οὐ τοῦ λόγου.  
 2 ἔτι ταῖς φυσικαῖς μᾶλλον συγγνώμη ἀκολουθεῖν ὀρέξῃσιν,  
 ἐπεὶ καὶ ἐπιθυμίαις ταῖς τοιαύταις μᾶλλον ὅσαι κοιναὶ 5  
 πᾶσι, καὶ ἐφ' ὅσον κοιναί· ὁ δὲ θυμὸς φυσικώτερον καὶ  
 ἢ χαλεπότης τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν τῆς ὑπερβολῆς καὶ τῶν  
 μὴ ἀναγκαίων, ὡσπερ ὁ ἀπολογούμενος ὅτι τὸν πατέρα  
 τύπτει “καὶ γὰρ οὗτος” ἔφη “τὸν ἑαυτοῦ κἀκείνος τὸν ἄνω-  
 θει,” καὶ τὸ παιδίον δείξας “καὶ οὗτος ἐμέ” ἔφη, “ὅταν ἀνὴρ 10  
 γένηται συγγενὲς γὰρ ἡμῖν” καὶ ὁ ἐλκόμενος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ  
 παύσθαι ἐκέλευε πρὸς ταῖς θύραις· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐλκύ-  
 3 σαι τὸν πατέρα μέχρις ἐνταῦθα. ἔτι ἀδικώτεροι οἱ ἐπιβου-  
 λότεροι. ὁ μὲν οὖν θυμῶδης οὐκ ἐπίβουλος, οὐδ' ὁ θυμὸς,  
 ἀλλὰ φαιερός· ἢ δ' ἐπιθυμία, καθάπερ τὴν Ἀφροδίτην 15  
 φασίν· “δολοπλόκου γὰρ κυπρογενοῦς” καὶ τὸν κεστὸν ἱμάτια  
 “Ὀμηρος· “πάρφασις, ἢ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρο-  
 νέοντος.” ὥστ' εἴπερ ἀδικωτέρα καὶ αἰσχύων ἢ ἀκρασία  
 αὕτη τῆς περὶ τὸν θυμὸν ἔστι, καὶ ἀπλῶς ἀκρασία καὶ  
 4 κακία πως. ἔτι οὐδεὶς ὑβρίζει λυπούμενος, ὁ δ' ὀργῇ ποιῶν 20  
 πᾶς ποιεῖ λυπούμενος, ὁ δ' ὑβρίζων μεθ' ἡδοιῆς. εἰ οὖν οἷς  
 ὀργίζεσθαι μάλιστα δίκαιον, ταῦτα ἀδικώτερα, καὶ ἢ ἀκρα-  
 5 σία ἢ δι' ἐπιθυμίαν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν θυμῷ ὕβρις. ὡς μὲν

30. ὁ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>34. δη add. K<sup>b</sup>1149<sup>b</sup> 2. αἰσχίον K<sup>b</sup>

3.

καὶ οὐ Γ: καὶ K<sup>b</sup>: οὐ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

τοῖνυν αἰσχίων ἢ περὶ ἐπιθυμίας ἀκρασία τῆς περὶ τὸν θυ-  
 25 μόν, καὶ ὅτι ἔστιν ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀκρασία περὶ ἐπιθυ-  
 μίας καὶ ἡδονὰς σωματικὰς, δῆλον· αὐτῶν δὲ τούτων τὰς 6  
 διαφορὰς ληπτέον. ὥσπερ γὰρ εἴρηται κατ' ἀρχάς, αἱ  
 μὲν ἀνθρώπιναί εἰσι καὶ φυσικαὶ καὶ τῷ γένει καὶ τῷ  
 μεγέθει, αἱ δὲ θηριώδεις, αἱ δὲ διὰ πηρώσεις καὶ νοσή-  
 30 ματα. τούτων δὲ περὶ τὰς πρώτας σωφροσύνη καὶ ἀκολα-  
 σία μόνον ἐστίν· διὸ καὶ τὰ θηρία οὔτε σώφρονα οὔτ' ἀκό-  
 λαστα λέγομεν ἀλλ' ἢ κατὰ μεταφορὰν καὶ εἴ τιμι ὅλως  
 ἄλλο πρὸς ἄλλο διαφέρει γένος τῶν ζῴων ὕβρει καὶ σι-  
 ναμωρία καὶ τῷ παμφάγῳ εἶναι· οὐ γὰρ ἔχει προαίρεσιν  
 35 οὐδὲ λογισμόν, ἀλλ' ἐξέστηκε τῆς φύσεως, ὥσπερ οἱ μαι-  
 1150<sup>a</sup> νόμενοι τῶν ἀνθρώπων. ἔλαττον δὲ θηριότης κακίας, φοβε- 7  
 ρώτερον δέ· οὐ γὰρ διέφθαρται τὸ βέλτιον, ὥσπερ ἐν τῷ  
 ἀνθρώπῳ, ἀλλ' οὐκ ἔχει. ὅμοιον οὖν ὥσπερ ἄψυχον συμ-  
 βάλλειν πρὸς ἔμψυχον, πότερον κάκιον· ἀσινεστέρα γὰρ ἢ  
 5 φαυλότης αἰεὶ ἢ τοῦ μὴ ἔχοντος ἀρχήν, ὁ δὲ νοῦς ἀρχή.  
 παραπλήσιον οὖν τὸ συμβάλλειν ἀδικίαν πρὸς ἄνθρωπον  
 ἄδικον. ἔστι γὰρ ὡς ἐκότερον κάκιον· μυριοπλάσια γὰρ ἂν  
 κακὰ ποιήσειεν ἄνθρωπος κακὸς θηρίου.

8 Περὶ δὲ τὰς δι' ἀφῆς καὶ γεύσεως ἡδονὰς καὶ λύπας VII.  
 10 καὶ ἐπιθυμίας καὶ φυγὰς, περὶ ἧς ἢ τε ἀκολασία καὶ ἡ  
 σωφροσύνη διωρίσθη πρότερον, ἔστι μὲν οὕτως ἔχειν ὥστε  
 ἠτῆσθαι καὶ ὧν οἱ πολλοὶ κρείττους, ἔστι δὲ κρατεῖν καὶ  
 ὧν οἱ πολλοὶ ἠττους· τούτων δ' ὁ μὲν περὶ ἡδονὰς ἀκρατῆς  
 ὁ δ' ἐγκρατῆς, ὁ δὲ περὶ λύπας μαλακὸς ὁ δὲ καρτερι-  
 15 κός. μεταξὺ δ' ἢ τῶν πλείστων ἕξις, κὰν εἰ ρέπουσι μάλ-

25. ante ἐγκράτεια add. ἡ L<sup>b</sup>  
 vulg. 32. τιμι] fort. τι

βέλτιστον L<sup>b</sup> Γ

τις συμβάλλοι L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Asp.

28. ἀνθρώπιναί K<sup>b</sup> Asp.: ἀνθρωπικαί

33. σινομωρία K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ 1150<sup>a</sup> 2.

6. τὸ συμβάλλειν K<sup>b</sup> Γ: τοῦτο συμβάλλειν ὥσπερ εἰ



2 λοι πρὸς τὰς χείρους. ἐπεὶ δ' ἔναι τῶν ἡδονῶν ἀναγκαίαι  
 εἰσιν αἱ δ' οὐ, καὶ μέχρι τινός, αἱ δ' ὑπερβολαὶ οὐ, οὐδ' αἱ  
 ἐλλείψεις, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ἐπιθυμίας ἔχει καὶ λύπας,  
 ὁ μὲν τὰς ὑπερβολὰς διώκων τῶν ἡδέων ἢ καθ' ὑπερβολὰς ἢ  
 ἢ διὰ προαίρεσιν, δι' αὐτὰς καὶ μηδὲν δι' ἕτερον ἀποβαί- 20  
 νοι, ἀκόλαστος· ἀνάγκη γὰρ τοῦτον μὴ εἶναι μεταμελητικόν,  
 ὥστ' ἀνάτατος· ὁ γὰρ ἀμεταμέλητος ἀνάτατος. ὁ δ' ἐλλείπων  
 ὁ ἀντικείμενος, ὁ δὲ μέσος σώφρων. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ φεύ-  
 γων τὰς σωματικὰς λύπας μὴ δι' ἦτταν ἀλλὰ διὰ προ-  
 3 αἶρεσιν. τῶν δὲ μὴ προαιρουμέων ὁ μὲν ἄγεται διὰ τὴν 25  
 ἡδονήν, ὁ δὲ διὰ τὸ φεύγειν τὴν λύπην τὴν ἀπὸ τῆς ἐπι-  
 θυμίας, ὥστε διαφέρουσιν ἀλλήλων. παντὶ δ' ἂν δόξειε χεί-  
 ρων εἶναι, εἴ τις μὴ ἐπιθυμῶν ἢ ἡρέμα πράττοι τι αἰσχρόν,  
 ἢ εἰ σφόδρα ἐπιθυμῶν, καὶ εἰ μὴ ὀργιζόμενος τύπτει ἢ  
 εἰ ὀργιζόμενος· τί γὰρ ἂν ἐποίει ἐν πάθει ὦν; διὸ ὁ ἀκό- 30  
 λαστος χείρων τοῦ ἀκρατοῦς. τῶν δὲ λεχθέντων τὸ μὲν μα-  
 4 λακίας εἶδος μάλλον, ὁ δ' ἀκόλαστος. ἀντίκειται δὲ τῷ  
 μὲν ἀκρατεῖ ὁ ἐγκρατής, τῷ δὲ μαλακῷ ὁ καρτερικός· τὸ  
 μὲν γὰρ καρτερεῖν ἐστὶν ἐν τῷ ἀντέχειν, ἢ δ' ἐγκράτεια  
 ἐν τῷ κρατεῖν, ἕτερον δὲ τὸ ἀντέχειν καὶ κρατεῖν, ὥσπερ 35  
 καὶ τὸ μὴ ἡττᾶσθαι τοῦ νικᾶν· διὸ καὶ αἰρετώτερον ἐγκρά-  
 5 τεια καρτερίας ἐστίν. ὁ δ' ἐλλείπων πρὸς ἃ οἱ πολλοὶ καὶ 1150<sup>b</sup>  
 ἀντιτείνουσι καὶ δύνανται, οὗτος μαλακὸς καὶ τρυφῶν· καὶ  
 γὰρ ἢ τρυφή μαλακία τίς ἐστίν· ὅς ἔλκει τὸ ἱμάτιον, ἵνα  
 μὴ πονήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ αἶρειν λύπην, καὶ μιμούμενος τὸν  
 6 κάμνοντα οὐκ οἶεται ἄθλιος εἶναι, ἀθλίῳ ὅμοιος ὦν. ὁμοίως 5  
 δ' ἔχει καὶ περὶ ἐγκράτειαν καὶ ἀκρασίαν. οὐ γὰρ εἴ τις  
 ἰσχυρῶν καὶ ὑπερβαλλουσῶν ἡδονῶν ἡττᾶται ἢ λυπῶν,

19. ἢ καθ' ὑπερβολὴν M<sup>b</sup>: fort. ἢ ὑπερβολαί, 20. ἢ] καὶ M<sup>b</sup> 28.  
 πράττει L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ Asp. 29. τύπτει L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ Asp.

- θαυμαστόν, ἀλλὰ συγγνωμονικὸν εἰ ἀντιτείνων, ὥσπερ ὁ  
 Θεοδόετος Φιλοκτίτης ὑπὸ τοῦ ἔχεως πεπληγμένος ἢ ὁ  
 10 Καρκίνου ἐν τῇ Ἀλόπῃ Κερκύων, καὶ ὥσπερ οἱ κατέχειν  
 πειρώμενοι τὸν γέλωτα ἀθρόον ἐκκαγχάζουσιν, οἶον συνέπεσε  
 Ξενοφάντῳ· ἀλλ' εἴ τις πρὸς ἅς οἱ πολλοὶ δύναται ἀντέ-  
 χεῖν, τούτων ἠτῶνται καὶ μὴ δύναται ἀντιτείνειν, μὴ διὰ  
 φύσιν τοῦ γένους ἢ διὰ νόσον, οἶον ἐν τοῖς Σκυθῶν βασι-  
 15 λεύσιν ἢ μαλακία διὰ τὸ γένος, καὶ ὡς τὸ θῆλυ πρὸς τὸ  
 ἄρρεν διέστηκεν. δοκεῖ δὲ καὶ ὁ παιδιώδης ἀκόλαστος εἶναι, 7  
 ἔστι δὲ μαλακός. ἢ γὰρ παιδιὰ ἀνεσίς ἐστίν, εἴπερ ἀνά-  
 παυσις· τῶν δὲ πρὸς ταύτην ὑπερβαλλόντων ὁ παιδιώδης  
 ἐστίν. ἀκρασίας δὲ τὸ μὲν προπέτεια τὸ δ' ἀσθένεια. οἱ 8  
 20 μὲν γὰρ βουλευσάμενοι οὐκ ἐμμένουσιν οἷς ἐβουλεύσαντο διὰ  
 τὸ πάθος, οἱ δὲ διὰ τὸ μὴ βουλεύσασθαι ἄγονται ὑπὸ τοῦ πά-  
 θους· ἐνιοὶ γάρ, ὥσπερ προγαργαλίσαντες οὐ γαργαλίζονται,  
 οὕτω καὶ προαισθόμενοι καὶ προῖδόντες καὶ προεγείραντες  
 ἑαυτοὺς καὶ τὸν λογισμὸν οὐχ ἠτῶνται ὑπὸ τοῦ πάθους, οὗτ'  
 25 ἂν ἠδὲν ἢ οὗτ' ἂν λυπηρόν. μάλιστα δ' οἱ ὀξεῖς καὶ μελαγ-  
 χολικοὶ τὴν προπετῆ ἀκρασίαν εἰσὶν ἀκρατεῖς· οἱ μὲν γὰρ  
 διὰ τὴν ταχυτήτα οἱ δὲ διὰ τὴν σφοδρότητα οὐκ ἀνα-  
 μένουσι τὸν λόγον, διὰ τὸ ἀκολουθητικὸν εἶναι τῇ φαντασίᾳ.
- 9 "Ἔστι δ' ὁ μὲν ἀκόλαστος, ὥσπερ ἐλέχθη, οὐ μεταμε- VIII.  
 30 λητικός· ἐμμένει γὰρ τῇ προαιρέσει· ὁ δ' ἀκρατὴς μετα-  
 μελητικὸς πᾶς. διὸ οὐχ ὥσπερ ἠπορήσαμεν, οὕτω καὶ ἔχει,  
 ἀλλ' ὁ μὲν ἀνιάτος ὁ δ' ἰατός· εἶκει γὰρ ἢ μὲν μοχθη-  
 ρία τῶν νοσημάτων οἶον ὑδέρῳ καὶ φθίσει, ἢ δ' ἀκρασία  
 τοῖς ἐπιληπτικοῖς· ἢ μὲν γὰρ συνεχῆς ἢ δ' οὐ συνεχῆς  
 35 πονηρία. καὶ ὅλως δ' ἕτερον τὸ γένος ἀκρασίας καὶ κα-

1150<sup>b</sup> 11. ἀθρόον ἐκκαγχάζουσιν γρ. K<sup>b</sup> 17. εἴπερ] εἴπερ οὖν K<sup>b</sup>

M<sup>b</sup> Γ 22. προγαργαλισθέντες L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: οἱ προγαργαλισθέντες Asp.

23. προαισθανόμενοι γρ. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 32. εὐιάτος, ὁ δ' ἀνιάτος L<sup>b</sup>

κίας· ἡ μὲν γὰρ κακία λαιθάνει, ἡ δ' ἀκρασία οὐ λαιθάνει.  
 2 αὐτῶν δὲ τούτων βελτίους οἱ ἐκστατικοὶ ἢ οἱ τὸν λόγον 1151<sup>1</sup>  
 ἔχοντες μὲν, μὴ ἐμμένοντες δέ· ὑπ' ἐλάττωνος γὰρ πάθους  
 ἠττωνται, καὶ οὐκ ἀπροβούλευτοι ὥσπερ ἄτεροι· ὅμοιος γὰρ  
 ὁ ἀκρατής ἐστι τοῖς ταχὺ μεθυσκομένοις καὶ ὑπ' ὀλίγου  
 3 οἴνου καὶ ἐλάττωνος ἢ ὡς οἱ πολλοί. ὅτι μὲν οὖν κακία ἢ 5  
 ἀκρασία οὐκ ἔστι, φανερόν (ἀλλὰ πῆ ἴσως)· τὸ μὲν γὰρ  
 παρὰ προαίρεσιν τὸ δὲ κατὰ τὴν προαίρεσίν ἐστι· οὐ μὴν ἀλλ'  
 ὅμοιόν γε κατὰ τὰς πράξεις, ὥσπερ τὸ Δημοδοκού εἰς Μι-  
 λησίους “Μιλήσιοι ἀξύνετοι μὲν οὐκ εἰσίν, δρῶσιν δ' οὐδ' ἀπερ  
 ἀξύνετοι,” καὶ οἱ ἀκρατεῖς ἄδικοι μὲν οὐκ εἰσίν, ἀδικήσουσι δέ. 10  
 4 ἐπεὶ δ' ὁ μὲν τοιοῦτος οἶος μὴ διὰ τὸ πεπεῖσθαι διώκειν  
 τὰς καθ' ὑπερβολὴν καὶ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον σωμα-  
 τικὰς ἡδονάς, ὁ δὲ πέπεισται διὰ τὸ τοιοῦτος εἶναι οἶος  
 διώκειν αὐτάς, ἐκείνος μὲν οὖν εὐμετάπειστος, οὗτος δὲ οὐ  
 ἢ γὰρ ἀρετὴ καὶ μοχθηρία τὴν ἀρχὴν ἢ μὲν φθείρει ἢ 15  
 δὲ σφάζει, ἐν δὲ ταῖς πράξεσι τὸ οὐ ἔνεκα ἀρχή, ὥσπερ ἐν  
 τοῖς μαθηματικοῖς αἱ ὑποθέσεις· οὔτε δὴ ἐκεῖ ὁ λόγος δι-  
 δασκαλικὸς τῶν ἀρχῶν οὔτε ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀρετὴ ἢ φυσικὴ  
 ἢ ἐθιστὴ τοῦ ὀρθοδοξεῖν περὶ τὴν ἀρχήν. σῶφρων μὲν οὖν ὁ  
 5 τοιοῦτος, ἀκόλαστος δ' ὁ ἐναντίος. ἔστι δέ τις διὰ πάθος ἐκ- 20  
 στατικὸς παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὃν ὥστε μὲν μὴ πράττειν  
 κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον κρατεῖ τὸ πάθος, ὥστε δ' εἶναι τοιοῦ-  
 τοι οἶον πεπεῖσθαι διώκειν ἀνέδην δεῖν τὰς τοιαύτας ἡδο-  
 νὰς οὐ κρατεῖ· οὗτός ἐστιν ὁ ἀκρατής, βελτίων (<ὦν> τοῦ ἀκο-  
 λάστου, οὐδὲ φαῦλος ἀπλῶς· σφάζεται γὰρ τὸ βέλτιστοι, ἢ 25  
 ἀρχή. ἄλλος δ' ἐναντίος, ὁ ἐμμεντικὸς καὶ οὐκ ἐκστατικὸς

1151<sup>a</sup> 6. οὐκ om. pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>7. τὴν om. M<sup>b</sup>9. ἀξύνετοι O<sup>b</sup> :

οἱ ἀξύνετοι vulg.

10. ἀδικήσουσι K<sup>b</sup> : ἀδικοῦσι vulg.

14. αὐτάς]

αὐτός pr. K<sup>b</sup>μετάπειστος pr. K<sup>b</sup>

οὗτος] δ Victorius

15. post

καὶ add. ἢ L<sup>b</sup>

24. ὦν add. Aldina

25. οὐδὲ] δ δὲ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

διὰ γε τὸ πάθος. φανερόν δὴ ἐκ τούτων ὅτι ἡ μὲν σπουδαία  
ἕξις, ἡ δὲ φαύλη.

- 10 Πότερον οὖν ἐγκρατῆς ἔστιν ὁ ὀποιοῦν λόγῳ καὶ ὀποι- IX.  
30 αοῦν προαιρέσει ἐμμένων ἢ ὁ τῇ ὀρθῇ, καὶ ἀκρατῆς δὲ ὁ  
ὀποιοῦν μὴ ἐμμένων προαιρέσει καὶ ὀποιοῦν λόγῳ ἢ ὁ  
τῷ μὴ ψευδεῖ λόγῳ καὶ τῇ προαιρέσει τῇ ὀρθῇ, ὥσπερ  
ἠπορήθη πρότερον; ἢ κατὰ μὲν συμβεβηκὸς ὀποιοῦν,  
καθ' αὐτὸ δὲ τῷ ἀληθεῖ λόγῳ καὶ τῇ ὀρθῇ προαιρέσει  
35 ὁ μὲν ἐμμένει ὁ δ' οὐκ ἐμμένει; εἰ γὰρ τις τοδὶ διὰ τοδὶ  
1151<sup>b</sup> αἰρεῖται ἢ διώκει, καθ' αὐτὸ μὲν τοῦτο διώκει καὶ αἰρεῖται,  
κατὰ συμβεβηκὸς δὲ τὸ πρότερον. ἀπλῶς δὲ λέγομεν τὸ  
καθ' αὐτό. ὥστε ἔστι μὲν ὡς ὀποιοῦν δόξῃ ὁ μὲν ἐμμένει  
ὁ δ' ἐξίσταται, ἀπλῶς δὲ [ὁ] τῇ ἀληθεῖ. εἰσὶ δὲ τινες οἳ 2  
5 ἐμμενετικοὶ τῇ δόξῃ εἰσίν, οὓς καλοῦσιν ἰσχυρογνώμονας, οἱ  
δύσπειστοι καὶ οὐκ εὐμετάπειστοι· οἳ ὅμοιοι μὲν τι ἔχουσι  
τῷ ἐγκρατεῖ, ὥσπερ ὁ ἄσωτος τῷ ἐλευθερίῳ καὶ ὁ θρασὺς  
τῷ θαρραλέῳ, εἰσὶ δ' ἕτεροι κατὰ πολλά. ὁ μὲν γὰρ διὰ  
πάθος καὶ ἐπιθυμίαν οὐ μεταβάλλει [ὁ ἐγκρατῆς], ἐπεὶ  
10 εὐπειστος, ὅταν τύχῃ, ἔσται ὁ ἐγκρατῆς· οἳ δὲ οὐχ ὑπὸ λό-  
γου, ἐπεὶ ἐπιθυμίας γε λαμβάνουσι, καὶ ἄγονται πολλοὶ  
ὑπὸ τῶν ἡδονῶν. εἰσὶ δὲ ἰσχυρογνώμονες οἱ ἰδιογνώμονες 3  
καὶ οἱ ἀμαθεῖς καὶ οἱ ἄγροικοι, οἳ μὲν ἰδιογνώμονες δι'  
ἡδονῆν καὶ λύπην· χαίρουσι γὰρ νικῶντες ἔαν μὴ μετα-  
15 πείθωνται, καὶ λυποῦνται ἔαν ἄκυρα τὰ αὐτῶν ἢ ὥσπερ  
ψηφίσματα· ὥστε μᾶλλον τῷ ἀκρατεῖ εἰκόσασιν ἢ τῷ ἐγ-

29. ὁ om. pr. K<sup>b</sup>30. ὁ post δὲ om. pr. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

32. μὴ add.

L<sup>b</sup> ὀρθῇ L<sup>b</sup>: μὴ ὀρθῇ vulg.33. ante ὀποιοῦν add. ὁ M<sup>b</sup> Γ

34.

τῷ] ὁ τῷ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ1151<sup>b</sup> 4. ὁ om. Turnebusοἳ corr.<sup>2</sup> K<sup>b</sup>: οἳ pr. K<sup>b</sup>L<sup>b</sup> Γ: καὶ M<sup>b</sup>5. εἰσίν K<sup>b</sup>: εἰσὶ δὲ L<sup>b</sup> Γ: om. M<sup>b</sup>οἳ pr. K<sup>b</sup>: οἶονvulg. 7. ὥσπερ] οἶον K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

9. ὁ ἐγκρατῆς seclus. Scaliger

10. οἳ Γ: ὁ codd.

15. αὐτῶν Ramsauer

4 κρατεῖ. εἰσὶ δέ τινες οἱ τοῖς δόξασιν οὐκ ἐμμένουσιν οὐ δι'  
 ἀκρασίαν, οἶον ἐν τῷ Φιλοκτίτῃ τῷ Σοφοκλέους ὁ Νεο-  
 πτόλεμος· καίτοι δι' ἡδονὴν οὐκ ἐνέμεινε, ἀλλὰ καλήν· τὸ  
 γὰρ ἀληθεύειν αὐτῷ καλὸν ἦν, ἐπέισθη δ' ὑπὸ τοῦ Ὀδυσ- 20  
 σέως ψεύδεσθαι. οὐ γὰρ πᾶς ὁ δι' ἡδονὴν τι πράττων οὐτ'  
 ἀκόλαστος οὔτε φαῦλος οὐτ' ἀκρατής, ἀλλ' ὁ δι' αἰσχράν.

5 Ἐπεὶ δ' ἔστι τις καὶ τοιοῦτος οἶος ἦττον ἢ δεῖ τοῖς σω- 11  
 ματικοῖς χαίρειν, καὶ οὐκ ἐμμένων τῷ λόγῳ, ὁ [τοιοῦτος]  
 τούτου καὶ τοῦ ἀκρατοῦς μέσος ὁ ἐγκρατής· ὁ μὲν γὰρ ἀκρα- 25  
 τῆς οὐκ ἐμμένει τῷ λόγῳ διὰ τὸ μᾶλλον τι, οὗτος δὲ διὰ  
 τὸ ἦττόν τι· ὁ δ' ἐγκρατής ἐμμένει καὶ οὐδὲ δι' ἕτερον με-  
 ταβάλλει. δεῖ δέ, εἴπερ ἡ ἐγκράτεια σπουδαῖον, ἀμφοτέ-  
 ρας τὰς ἐναντίας ἕξεις φαύλας εἶναι, ὥσπερ καὶ φαίνον-  
 ται· ἀλλὰ διὰ τὸ τὴν ἐτέραν ἐν ὀλίγοις καὶ ὀλιγάκις εἶναι 30  
 φαυεράν, ὥσπερ ἡ σωφροσύνη τῇ ἀκολασίᾳ δοκεῖ ἐναντίον  
 6 εἶναι μόνον, οὕτω καὶ ἡ ἐγκράτεια τῇ ἀκρασίᾳ. ἐπεὶ δὲ  
 καθ' ὁμοιότητα πολλὰ λέγεται, καὶ ἡ ἐγκράτεια ἡ τοῦ  
 σώφρονος καθ' ὁμοιότητα ἠκολούθηκεν· ὅ τε γὰρ ἐγκρατής  
 οἶος μῆδὲν παρὰ τὸν λόγον διὰ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς 35  
 ποιεῖν καὶ ὁ σώφρων, ἀλλ' ὁ μὲν ἔχων ὁ δ' οὐκ ἔχων 1152<sup>a</sup>  
 φαύλας ἐπιθυμίας, καὶ ὁ μὲν τοιοῦτος οἶος μὴ ἡδεσθαι  
 παρὰ τὸν λόγον, ὁ δ' οἶος ἡδεσθαι ἀλλὰ μὴ ἄγεσθαι.  
 ὅμοιοι δὲ καὶ ὁ ἀκρατής καὶ ἀκόλαστος, ἕτεροι μὲν ὄντες,  
 ἀμφοτέροι δὲ τὰ σωματικὰ ἡδέα διώκουσιν, ἀλλ' ὁ μὲν καὶ 5  
 X. οἴομενος δεῖν, ὁ δ' οὐκ οἴομενος. Οὐδ' ἅμα φρόνιμον καὶ  
 ἀκρατῆ ἐνδέχεται εἶναι τὸν αὐτόν· ἅμα γὰρ φρόνιμος καὶ  
 2 σπουδαῖος τὸ ἦθος δέδεικται ὢν. ἔτι οὐ τῷ εἰδέναί μόνον  
 φρόνιμος ἀλλὰ καὶ τῷ πρακτικός· ὁ δ' ἀκρατής οὐ πρακτικός

21. οὐτ' K<sup>b</sup>: ἢ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: om. Γ22. οὔτε—οὐτ' K<sup>b</sup>: ἢ—ἢ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

24. χαίρειν Asp.: χαίρων codd.

δ] ἢ M<sup>b</sup> τοιοῦτος seclusi1152<sup>a</sup> 4. ἀκόλαστος K<sup>b</sup>: ὁ ἀκόλαστος vulg.

10 — τὸν δὲ δεινὸν οὐδὲν κωλύει ἀκρατῆ εἶναι· διὸ καὶ δοκοῦσιν ἐνίοτε φρόνιμοι μὲν εἶναι τινες ἀκρατεῖς δέ, διὰ τὸ τὴν δεινότητα διαφέρειν τῆς φρονήσεως τὸν εἰρημένον τρόπον ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις, καὶ κατὰ μὲν τὸν λόγον ἐγγὺς εἶναι, διαφέρειν δὲ κατὰ τὴν προαίρεσιν—οὐδὲ δὴ ὡς ὁ εἰδὼς καὶ θεω-<sup>3</sup>  
 15 ρῶν, ἀλλ' ὡς ὁ καθεύδων ἢ οἰνωμένος. καὶ ἐκὼν μὲν (τρόπον γάρ τινα εἰδὼς καὶ ὃ ποιεῖ καὶ οὐ ἔνεκα), πονηρὸς δ' οὐ· ἢ γὰρ προαίρεσις ἐπεικῆς· ὥσθ' ἡμιπόνηρος. καὶ οὐκ ἄδικος· οὐ γὰρ ἐπίβουλος· ὃ μὲν γὰρ αὐτῶν οὐκ ἐμμενετικός οἷς ἀνβουλεύσεται, ὃ δὲ μελαγχολικός οὐδὲ βουλευτικός ὄλως. καὶ  
 20 ἔοικε δὴ ὁ ἀκρατῆς πόλει ἢ ψηφίζεται μὲν ἅπαντα τὰ δέοντα καὶ νόμους ἔχει σποσδαίους, χρήται δὲ οὐδέν, ὥσπερ Ἀναξανδρίδης ἔσκωψεν

ἢ πόλις ἐβούλεθ', ἢ νόμων οὐδὲν μέλει·

ὁ δὲ πονηρὸς χρωμένη μὲν τοῖς νόμοις, πονηροῖς δὲ χρωμένη·<sup>4</sup>  
 25 ἔστι δ' ἀκρασία καὶ ἐγκράτεια περὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς τῶν πολλῶν ἕξεως· ὃ μὲν γὰρ ἐμμένει μᾶλλον ὃ δ' ἦττον τῆς τῶν πλείστων δυνάμεως. εὐιατοτέρα δὲ τῶν ἀκρασιῶν, ἣν οἱ μελαγχολικοὶ ἀκρατεύονται, τῶν βουλευομένων μὲν μὴ ἐμμενόντων δέ, καὶ οἱ δι' ἔθισμοῦ ἀκρατεῖς τῶν φυσικῶν· ῥᾶον  
 30 γὰρ ἔθος μετακινήσαι φύσεως· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ ἔθος χαλεπόν, ὅτι τῇ φύσει ἔοικεν, ὥσπερ καὶ Εὐηνος. λέγει

φημί πολυχρόνιον μελέτην ἔμεναι, φίλε, καὶ δὴ ταύτην ἀνθρώποισι τελευτῶσαν φύσιν εἶναι.

τί μὲν οὖν ἐστὶν ἐγκράτεια καὶ τί ἀκρασία καὶ τί καρτερία<sup>5</sup>  
 35 καὶ τί μαλακία, καὶ πῶς ἔχουσιν αἱ ἕξεις αὐταὶ πρὸς ἀλλήλας, εἴρηται.

21. οὐδὲν K<sup>b</sup>: οὐδενὶ vulg.  
 φύσει Ramsauer

28. βουλευσαμένων K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

29. τῶν

XI. Περὶ δὲ ἡδονῆς καὶ λύπης θεωρήσαι τοῦ τῆν' πολιτικῆν 1152<sup>b</sup>  
 φιλοσοφοῦντος· οὗτος γὰρ τοῦ τέλους ἀρχιτέκτων, πρὸς ὃ βλέ- 12  
 ποντες ἕκαστον τὸ μὲν κακὸν τὸ δ' ἀγαθὸν ἀπλῶς λέγομεν.  
 2 ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐπισκέψασθαι περὶ αὐτῶν· τῆν  
 τε γὰρ ἀρετὴν καὶ τῆν κακίαν τῆν ἠθικὴν περὶ λύπας καὶ 5  
 ἡδογὰς ἔθεμει, καὶ τῆν εὐδαιμονίαν οἱ πλείστοι μεθ' ἡδογῆς  
 εἶναι φασιν· διὸ καὶ τὸν μακάριον ὠνομάκασιν ἀπὸ τοῦ χαί-  
 3 ρειν. τοῖς μὲν οὖν δοκεῖ οὐδεμία ἡδογὴ εἶναι ἀγαθόν, οὔτε  
 καθ' αὐτὸ οὔτε κατὰ συμβεβηκός· οὐ γὰρ εἶναι ταῦτὸ τὸ ἀγα-  
 4 θὸν καὶ ἡδονήν· τοῖς δ' εἶναι μὲν εἶναι, αἱ δὲ πολλὰ 10  
 φαῦλαι. ἔτι δὲ τούτων τρίτον, εἰ καὶ πᾶσαι ἀγαθόν, ὅμως μὴ  
 ἐνδέχασθαι εἶναι τὸ ἄριστον ἡδονήν. ὅλως μὲν οὖν οὐκ ἀγα-  
 θόν, ὅτι πᾶσα ἡδογὴ γένεσις ἐστίν· εἰς φύσιν αἰσθητή, οὐδεμία  
 δὲ γένεσις συγγενὴς τοῖς τέλεσι, οἷον οὐδεμία οἰκοδόμησις  
 οἰκία. ἔτι ὁ σῶφρων φεύγει τὰς ἡδονάς. ἔτι ὁ φρόνιμος τὸ 15  
 ἄλυποι διώκει, οὐ τὸ ἡδύ. ἔτι ἐμπόδιον τῷ φρονεῖν αἱ ἡδο-  
 γαί, καὶ ὄσφ μᾶλλον χαίρει, μᾶλλον, οἷον τῇ τῶν ἀφροδισίων·  
 οὐδένα γὰρ ἂν δύνασθαι νοῆσαί τι ἐν αὐτῇ. ἔτι τέχνη οὐδε-  
 5 μία ἡδονῆς· καίτοι πᾶν ἀγαθὸν τέχνης ἔργον. ἔτι παιδία  
 καὶ θηρία διώκει τὰς ἡδονάς. τοῦ δὲ μὴ πάσας σπουδαίας, 20  
 ὅτι εἰσὶ καὶ αἰσχυραὶ καὶ ὄνειδιζόμεναι, καὶ ὅτι βλαβεραί·  
 νοσῶδη γὰρ ἔνια τῶν ἡδέων. ὅτι δ' οὐ τᾶριστον ἡδονή, ὅτι  
 οὐ τέλος ἀλλὰ γένεσις. τὰ μὲν οὖν λεγόμενα σχεδὸν ταῦτ'  
 ἐστίν.

XII. "Ὅτι δ' οὐ συμβαίνει διὰ ταῦτα μὴ εἶναι ἀγαθὸν μηδὲ 13  
 τὸ ἄριστον, ἐκ τῶνδε δῆλον. πρῶτον μὲν, ἐπεὶ τὸ ἀγαθὸν  
 διχῶς (τὸ μὲν γὰρ ἀπλῶς τὸ δὲ τινί), καὶ αἱ φύσεις καὶ

1152<sup>b</sup> 2. δ] ὃ ἂν K<sup>b</sup> 9. τὸ add. K<sup>b</sup> (utramque scripturam agnoscit Asp.) 13. αἰσθητήν K<sup>b</sup> 17. τῆν pr. L<sup>b</sup> Γ: ἡ Scaliger 21. καὶ ἔτι L<sup>b</sup> 22. οὐ τᾶριστον Spengel: οὐκ ἄριστον codd. ἡδονή K<sup>b</sup>: ἡ ἡδονή vulg. 23. ταῦτ' ἐστὶ σχεδόν K<sup>b</sup>

αἱ ἕξεις ἀκολουθήσουσιν, ὥστε καὶ αἱ κινήσεις καὶ αἱ γενέσεις,  
καὶ αἱ φαῦλαι δοκοῦσαι εἶναι αἱ μὲν ἀπλῶς φαῦλαι τινί  
30 δ' οὐ ἄλλ' αἰρεταί τῶδε, ἔναι δ' οὐδὲ τῶδε ἀλλὰ ποτὲ καὶ  
ὀλίγον χρόνον αἰρεταί, (ἀπλῶς) δ' οὐ· αἱ δ' οὐδ' ἡδοναί, ἀλλὰ  
φαίνονται, ὅσαι μετὰ λύπης καὶ ἰατρείας ἔνεκεν, οἷον αἱ τῶν  
καμνόντων. ἔτι ἐπεὶ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ μὲν ἐνέργεια τὸ δ' ἕξις, 2  
κατὰ συμβεβηκὸς αἱ καθιστᾶσαι εἰς τὴν φυσικὴν ἕξιν ἡδέϊαι  
35 εἰσιν· ἔστι δ' ἡ ἐνέργεια ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ὑπολοίπου  
ἕξεως καὶ φύσεως, ἐπεὶ καὶ ἄνευ λύπης καὶ ἐπιθυμίας εἰσὶν  
1153<sup>a</sup> ἡδοναί, οἷον αἱ τοῦ θεωρεῖν [ἐνέργεια], τῆς φύσεως οὐκ ἐνδεοῦς  
οὔσης. σημείων δ' ὅτι οὐ τῶ αὐτῶ ἡδεῖ χαίρουσιν ἀναπληρου-  
μένης τε τῆς φύσεως καὶ καθεστηκυίας, ἀλλὰ καθεστηκυίας  
μὲν τοῖς ἀπλῶς ἡδέσι, ἀναπληρουμένης δὲ καὶ τοῖς ἐναντίοις·  
5 καὶ γὰρ ὀξέσι καὶ πικροῖς χαίρουσιν, ὧν οὐδὲν οὔτε φύσει ἡδὺ  
οὔθ' ἀπλῶς ἡδύ. ὥστ' οὐδ' ἡδοναί· ὡς γὰρ τὰ ἡδέα πρὸς ἄλ-  
ληλα διέστηκεν, οὕτω καὶ αἱ ἡδοναί αἱ ἀπὸ τούτων. ἔτι οὐκ 3  
ἀνάγκη ἕτερόν τι εἶναι βέλτιον τῆς ἡδονῆς, ὥσπερ τινὲς φασὶ  
τὸ τέλος τῆς γενέσεως· οὐ γὰρ γενέσεις εἰσὶν οὐδὲ μετὰ γενέ-  
10 σεως πᾶσαι, ἀλλ' ἐνέργεια καὶ τέλος· οὐδὲ γινομένων συμ-  
βαίνουσιν ἀλλὰ χρωμένων· καὶ τέλος οὐ πασῶν ἕτερόν τι,  
ἀλλὰ τῶν εἰς τὴν τελέωσιν ἀγομένων τῆς φύσεως. διὸ καὶ  
οὐ καλῶς ἔχει τὸ αἰσθητὴν γένεσιν φάναι εἶναι τὴν ἡδοιήν,  
ἀλλὰ μᾶλλον λεκτέον ἐνέργειαν τῆς κατὰ φύσιν ἕξεως,  
15 ἀντὶ δὲ τοῦ αἰσθητὴν ἀνεμπόδιστον. δοκεῖ δὲ γένεσίς τιςιν  
εἶναι, ὅτι κυρίως ἀγαθόν· τὴν γὰρ ἐνέργειαν γένεσιν οἴονται

28. αἱ ante ἕξεις om. K<sup>b</sup>29. εἶναι αἱ μὲν om. K<sup>b</sup> Γ (et fort. Asp.)

31. ἀπλῶς add. Asp.

35. ἔστι—ἐν] ὅτι αἱ ἐνέργεια μὲν K<sup>b</sup> (ἔστιδ' ἡ ἡδονὴ ἐνέργεια fort. Asp.) ὑπολοίπου K<sup>b</sup> Asp.: ἐπιλοίπου L<sup>b</sup>: ὑπο-λύπου M<sup>b</sup>: ἐπιλύπου conī. Gifanius 1153<sup>a</sup> 1. ἡ τοῦ θεωρεῖν ἐνέργειαK<sup>b</sup> ἐνέργεια om. Asp.2. χαίρουσιν ἡδεῖ L<sup>b</sup>

7. διέστηκεν

conī. Bonitz: συνέστηκεν codd.

12. καὶ om. K<sup>b</sup>

15. τιςιν Rassow

(et fort. Asp.): τις codd.



4 εἶναι, ἔστι δ' ἕτερον. τὸ δ' εἶναι φαύλας ὅτι νοσώδη ἐνια  
 ἡδέα. τὸ αὐτὸ καὶ ὅτι ὑγιεινὰ ἐνια φαῦλα πρὸς χρηματισμὸν.  
 ταύτῃ οὖν φαῦλα ἄμφω, ἀλλ' οὐ φαῦλα κατὰ γε τοῦτο,  
 5 ἐπεὶ καὶ τὸ θεωρεῖν ποτὲ βλάπτει πρὸς ὑγίειαν. ἐμποδίζει 20  
 δὲ οὔτε φρονήσει οὐθ' ἔξει οὐδεμιᾷ ἢ ἀφ' ἐκάστης ἡδοιῆς. ἀλλ'  
 αἱ ἀλλότριαι, ἐπεὶ αἱ ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν καὶ μαρθάνειν μάλ-  
 6 λον ποιήσουσι θεωρεῖν καὶ μαρθάνειν. τὸ δὲ τέχνης μὴ εἶναι  
 ἔργον ἡδοιῆν μηδεμίαν εὐλόγως συμβέβηκεν· οὐδὲ γὰρ ἄλ-  
 λης ἐνεργείας οὐδεμιᾶς τέχνη ἐστίν, ἀλλὰ τῆς δυνάμεως· 25  
 καίτοι καὶ ἡ μυρμηκικὴ τέχνη καὶ ἡ ὄψοποιητικὴ δοκεῖ ἡδο-  
 7 ιῆς εἶναι. τὸ δὲ τὸν σῶφρονα φεύγειν καὶ τὸν φρόνιμον διώ-  
 κειν τὸν ἄλυπον βίον, καὶ τὸ τὰ παιδιά καὶ τὰ θηρία διώ-  
 κειν, τῷ αὐτῷ λύεται πάντα. ἐπεὶ γὰρ εἴρηται πῶς ἀγαθαὶ  
 ἀπλῶς καὶ πῶς οὐκ ἀγαθαὶ πᾶσαι αἱ ἡδοναί, τὰς τοιαύτας 30  
 καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ παιδιά διώκει, καὶ τὴν τούτων ἄλυπIAN  
 ὁ φρόνιμος, τὰς μετ' ἐπιθυμίας καὶ λύπης, καὶ τὰς σωμα-  
 τικὰς (τοιαῦται γὰρ αὐταὶ) καὶ τὰς τούτων ὑπερβολάς, καθ'  
 ἃς ὁ ἀκόλαστος ἀκόλαστος. διὸ ὁ σῶφρων φεύγει ταύτας,  
 ἐπεὶ εἰσὶν ἡδοναὶ καὶ σῶφρονος. 35

XIII. Ἄλλὰ μὴν ὅτι καὶ ἡ λύπη κακόν, ὁμολογεῖται, καὶ 1153<sup>b</sup>  
 φευκτόν· ἢ μὲν γὰρ ἀπλῶς κακόν, ἢ δὲ τῷ πῆ ἐμποδι- 14  
 στικῆ. τῷ δὲ φευκτῷ τὸ ἐναντίον ἢ φευκτόν τι καὶ κακόν,  
 ἀγαθόν. ἀνάγκη οὖν τὴν ἡδονὴν ἀγαθόν τι εἶναι. ὥς γὰρ  
 Σπεύσιππος ἔλνει, οὐ συμβαίνει ἢ λύσις, ὥσπερ τὸ μείζον 5  
 τῷ ἐλάττονι καὶ τῷ ἴσφ ἐναντίον· οὐ γὰρ ἂν φαίη ὕπερ κα-  
 2 κόν τι εἶναι τὴν ἡδονήν. τᾶριστόν τ' οὐδὲν κωλύει ἡδονήν

29. γὰρ] καὶ K<sup>b</sup> Γ 29 et 30. ἀγαθὰ K<sup>b</sup> 30. αἱ om. pr. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

31. καὶ ante τὰ θηρία add. K<sup>b</sup> 32. ὁ om. K<sup>b</sup> τὰς ante μετ' om. K<sup>b</sup>

34. ἀκόλαστος om. Γ Asp. 1153<sup>b</sup> 1. καὶ ante ἢ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 3.

τι] τε L<sup>b</sup> post κακόν add. ἢ pr. K<sup>b</sup>, ἢ corr.<sup>2</sup> K<sup>b</sup> Γ 7. τᾶριστον

Spengel (et fort. Asp.): ἄριστον codd. τ'] δ' Γ

τινα εἶναι, εἰ ἔναι φαῦλαι ἡδοναί, ὥσπερ καὶ ἐπιστήμην τινα ἐνίων φαύλων οὐσῶν. ἴσως δὲ καὶ ἀναγκαῖον, εἴπερ ἐκάστης  
 10 ἔξεως εἰσιν ἐνέργειαι ἀνεμπόδιστοι, εἴθ' ἢ πασῶν ἐνέργειά ἐστιν εὐδαιμονία εἴτε ἢ τινὸς αὐτῶν, ἂν ἢ ἀνεμπόδιστος, αἰρετωτάτην εἶναι· τοῦτο δ' ἐστὶν ἡδονή. ὥστε εἴη ἂν τις ἡδονὴ τὸ ἄριστον, τῶν πολλῶν ἡδονῶν φαύλων οὐσῶν, εἰ ἔτυχεν, ἀπλῶς. καὶ διὰ τοῦτο πάντες τὸν εὐδαίμονα ἡδὸν οἴονται βίον  
 15 εἶναι, καὶ ἐμπλέκουσι τὴν ἡδονὴν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν, εὐλόγως· οὐδεμία γὰρ ἐνέργεια τέλειος ἐμποδιζομένη, ἢ δ' εὐδαιμονία τῶν τελείων· διὸ προσδεῖται ὁ εὐδαίμων τῶν ἐν σώματι ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐκτὸς καὶ τῆς τύχης, ὅπως μὴ ἐμποδίζεται ταῦτα. οἱ δὲ τὸν τροχιζόμενον καὶ τὸν δυστυχίαις μεγάλας 3  
 20 περιπίπτοντα εὐδαίμονα φάσκοντες εἶναι, εἰ ἂν ἢ ἀγαθός, ἢ ἐκόντες ἢ ἄκουτες οὐδὲν λέγουσιν. διὰ δὲ τὸ προσδεῖσθαι τῆς 4  
 τύχης δοκεῖ τισὶ ταυτὸν εἶναι ἢ εὐτυχία τῇ εὐδαιμονίᾳ, οὐκ οὐσα, ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ὑπερβάλλουσα ἐμπόδιός ἐστιν, καὶ ἴσως οὐκέτι εὐτυχίαν καλεῖν δίκαιον· πρὸς γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν  
 25 ὁ ὄρος αὐτῆς. καὶ τὸ διώκειν δ' ἅπαντα καὶ θηρία καὶ ἀν- 5  
 θρώπους τὴν ἡδονὴν σημείον τι τοῦ εἶναι πῶς τὸ ἄριστον αὐτῆν·

φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἢν τινα λαοὶ  
 πολλοί . . .

ἀλλ' ἐπεὶ οὐχ ἢ αὐτὴ οὔτε φύσις οὔθ' ἔξις ἢ ἀρίστη οὔτ' ἔστιν 6  
 30 οὔτε δοκεῖ, οὐδ' ἡδονὴν διώκουσι τὴν αὐτὴν πάντες, ἡδονὴν μέντοι πάντες. ἴσως δὲ καὶ διώκουσιν οὐχ ἢν οἴονται οὐδ' ἢν ἂν φαίεν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν· πάντα γὰρ φύσει ἔχει τι θεῖον. ἀλλ' εἰλήφασιν τὴν τοῦ ὀνόματος κληρονομίαν αἰ σωματικαὶ ἡδοναὶ διὰ τὸ πλειστάκις τε παραβάλλειν εἰς αὐτὰς καὶ  
 35 πάντας μετέχειν αὐτῶν· διὰ τὸ μόνας οὖν γνωρίμους εἶναι

24. οὐκ ἔστιν M<sup>b</sup> Γ27. οὔτις K<sup>b</sup> Asp. : οὔτι γε vulg.

λαοὶ Γ : οἱ

K<sup>b</sup> : om. vulg.

28. πολλοὶ (φημίζουσι) Γ Heliodorus

32. τι] τὸ K<sup>b</sup>

7 ταύτας μόνας οἴονται εἶναι. φανερόν δὲ καὶ ὅτι, εἰ μὴ ἡδονὴ 1154<sup>α</sup>  
 ἀγαθὸν καὶ ἡ ἐνέργεια, οὐκ ἔσται ζῆν ἡδέως τὸν εὐδαίμονα·  
 τίνος γὰρ ἔνεκα δέοι ἂν αὐτῆς, εἴπερ μὴ ἀγαθόν, ἀλλὰ  
 καὶ λυπηρῶς ἐνδέχεται ζῆν; οὔτε κακὸν γὰρ οὔτ' ἀγαθὸν ἡ  
 λύπη, εἴπερ μὴδ' ἡδονή· ὥστε διὰ τί ἂν φεύγοι; οὐδὲ 5  
 δὴ ἡδίωι ὁ βίος ὁ τοῦ σπουδαίου, εἰ μὴ καὶ αἱ ἐνέργειαι  
 αὐτοῦ.

XIV. Περὶ δὲ δὴ τῶν σωματικῶν ἡδονῶν ἐπισκεπτέον τοῖς  
 λέγουσιν ὅτι ἔνιαί γε ἡδοναὶ αἰρεταὶ σφόδρα, οἷον αἱ καλαί,  
 2 ἀλλ' οὐχ αἱ σωματικαὶ καὶ περὶ ἧς ὁ ἀκόλαστος. διὰ τί οὖν 10  
 αἱ ἐναντία λυπαὶ μοχθηραί; κακῷ γὰρ ἀγαθὸν ἐναντίον. ἡ  
 οὕτως ἀγαθαὶ αἱ ἀναγκαῖαι, ὅτι καὶ τὸ μὴ κακὸν ἀγαθόν  
 ἔστιν; ἡ μέχρι τοῦ ἀγαθαί; τῶν μὲν γὰρ ἕξεων καὶ κινήσεων  
 ὅσων μὴ ἔστι τοῦ βελτίονος ὑπερβολή, οὐδὲ τῆς ἡδονῆς· ὅσων  
 δ' ἔστι, καὶ τῆς ἡδονῆς. ἔστιν δὲ τῶν σωματικῶν ἀγαθῶν 15  
 ὑπερβολή, καὶ ὁ φαῦλος τῷ διώκει τὴν ὑπερβολὴν ἔστιν,  
 ἀλλ' οὐ τὰς ἀναγκαῖας· πάντες γὰρ χαίρουσί πως καὶ  
 ὄψοις καὶ οἴνοις καὶ ἀφροδισίοις, ἀλλ' οὐχ ὡς δεῖ. ἐναντίας  
 δ' ἐπὶ τῆς λύπης· οὐ γὰρ τὴν ὑπερβολὴν φεύγει, ἀλλ' ὕλως·  
 οὐ γὰρ ἔστι τῇ ὑπερβολῇ λύπη ἐναντία ἀλλ' ἡ τῷ διώκοντι 20  
 τὴν ὑπερβολὴν.

3 Ἐπεὶ δ' οὐ μόνον δεῖ τάληθες εἰπεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ αἴτιον 15  
 τοῦ ψεύδους· τοῦτο γὰρ συμβάλλεται πρὸς τὴν πίστιν·  
 ὅταν γὰρ εὐλογον φανῇ τὸ διὰ τί φαίνεται ἀληθές οὐκ ὄν  
 ἀληθές, πιστεύειν ποιεῖ τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον· ὥστε λεκτέον 25  
 4 διὰ τί φαίνονται αἱ σωματικαὶ ἡδοναὶ αἰρετώτεραι. πρῶτον  
 μὲν οὖν δὴ ὅτι ἐκκρούει τὴν λύπην· καὶ διὰ τὰς ὑπερβολὰς

1154<sup>α</sup> 1. μὴ ἡ ἡδονή M<sup>b</sup> Asp.2. ἡ om. M<sup>b</sup>

4. οὔτ' ἀγαθὸν γὰρ

οὔτε κακὸν K<sup>b</sup>10. ἀλλ' om. K<sup>b</sup>14. ὅσων δ'] τούτων δ' K<sup>b</sup>15. δὲ τῶν K<sup>b</sup>: τῶν δὲ vulg.ἀγαθῶν K<sup>b</sup>: ἀγαθῶν ἔστιν vulg.

27.

οὖν om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

τῆς λύπης, ὡς οὔσης ἰατρείας, τὴν ἡδονὴν διώκουσι τὴν ὑπερ-  
βάλλουσιν καὶ ὄλως τὴν σωματικὴν. σφοδραὶ δὲ γίνονται  
30 αἱ ἰατροίαι, διὸ καὶ διώκονται, διὰ τὸ παρὰ τὸ ἐναντίον  
φαίνεσθαι. καὶ οὐ σπουδαῖον δὴ δοκεῖ ἡ ἡδονὴ διὰ δύο ταῦτα,  
ὡσπερ εἴρηται, ὅτι αἱ μὲν φαύλης φύσεώς εἰσι πράξεις (ἢ  
ἐκ γενετῆς, ὡσπερ θηρίου, ἢ δι' ἔθος, οἷον αἱ τῶν φαύλων  
ἀνθρώπων), αἱ δ' ἰατροίαι [ὅτι] ἐνδεοῦς, καὶ ἔχειν βέλτιον ἢ  
1154<sup>b</sup> γίνεσθαι· αἱ δὲ συμβαίνουσι τελεομένων· κατὰ συμβεβηκὸς  
οἷν σπουδαῖαι. ἔτι διώκονται διὰ τὸ σφοδραὶ εἶναι ὑπὸ 5  
τῶν ἄλλαις μὴ δυναμένων χαίρειν· αὐτοὶ γοῦν αὐτοῖς δίψας  
τινὰς παρασκευάζουσιν. ὅταν μὲν οἷν ἀβλαβεῖς, ἀνεπιτίμητον,  
5 ὅταν δὲ βλαβεράς, φαῦλον. οὔτε γὰρ ἔχουσιν ἕτερα ἐφ' οἷς  
χαίρουσιν, τό τε μηδέτερον πολλοῖς λυπηρὸν διὰ τὴν φύσιν.  
ἀεὶ γὰρ πονεῖ τὸ ζῆλον, ὡσπερ καὶ οἱ φυσιολόγοι μαρ-  
τυροῦσι, τὸ ὄραν, τὸ ἀκούειν φάσκοντες εἶναι λυπηρὸν·  
ἀλλ' ἤδη συνήθεις ἐσμέν, ὡς φασίν. ὁμοίως δ' ἐν μὲν τῇ 6  
10 νεότητι διὰ τὴν αὐξήσιν ὡσπερ οἱ οἰνωμένοι διάκεινται, καὶ  
ἡδὺν ἢ νεότης. οἱ δὲ μελαγχολικοὶ τὴν φύσιν δέονται ἀεὶ  
ἰατρείας· καὶ γὰρ τὸ σῶμα δακνόμενον διατελεῖ διὰ τὴν  
κρᾶσιν, καὶ ἀεὶ ἐν ὀρέξει σφοδρᾷ εἰσίν· ἐξελαύνει δὲ ἡδονὴ  
λύπην ἢ τ' ἐναντία καὶ ἡ τυχοῦσα, ἐὰν ἢ ἰσχυρά· καὶ διὰ  
15 ταῦτα ἀκόλαστοι καὶ φαῦλοι γίνονται. αἱ δ' ἄνευ λυπῶν 7  
οὐκ ἔχουσιν ὑπερβολήν· αὐταὶ δὲ τῶν φύσει ἡδέων καὶ  
μὴ κατὰ συμβεβηκός. λέγω δὲ κατὰ συμβεβηκός ἡδέα  
τὰ ἰατρούοντα· ὅτι γὰρ συμβαίνει ἰατροῦεσθαι τοῦ ὑπο-  
μένουτος ὑγιοῦς· πράττοντός τι, διὰ τοῦτο ἡδὺν δοκεῖ εἶναι·

29. σφόδρα K<sup>b</sup>30. αἱ om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>32. ἢ om. K<sup>b</sup>

34. αἱ

scripsi: αἱ codd.

31. ὅτι om. Asp.

1154<sup>b</sup> 1. δὲ] fort. δὴ

5. ἐτέραν

K<sup>b</sup>: ἐτέρας Γ7. φυσιολόγοι Asp.: φυσικοὶ K<sup>b</sup>: φυσικοὶ λόγοι vulg.8. post ὄραν add. καὶ M<sup>b</sup>

9. δ'] δὲ καὶ Γ

μὲν om. K<sup>b</sup>

16. δὲ

K<sup>b</sup>: δὲ αἱ vulg.19. τι om. K<sup>b</sup>τοῦτο] τοῦτο δὲ K<sup>b</sup>

8 φύσει δ' ἠδέα, ἃ ποιεῖ πρῶξιν τῆς τοιᾶσδε φύσεως. οὐκ 20  
 ἀεὶ δ' οὐθὲν ἠδὺ τὸ αὐτὸ διὰ τὸ μὴ ἀπλήν ἡμῶν εἶναι τὴν  
 φύσιν, ἀλλ' ἐνεῖναί τι καὶ ἕτερον, καθὸ φθαρτοί, ὥστε ἄν  
 τι θάτερον πράττη, τοῦτο τῇ ἑτέρᾳ φύσει παρὰ φύσιν, ὅταν  
 δ' ἰσάζῃ, οὔτε λυπηρὸν δοκεῖ οὔθ' ἠδὺ τὸ πραττόμενον· ἐπεὶ  
 εἴ του ἢ φύσις ἀπλή ἔῃ, ἀεὶ ἡ αὐτὴ πρῶξις ἡδίστη ἔσται. 25  
 διὸ ὁ θεὸς ἀεὶ μίαν καὶ ἀπλήν χαίρει ἡδονήν· οὐ γὰρ μόνον  
 κινήσεώς ἐστίν ἐνέργεια ἀλλὰ καὶ ἀκινήσιος, καὶ ἡδονὴ  
 μᾶλλον ἐν ἡρεμίᾳ ἐστίν ἢ ἐν κινήσει. μεταβολὴ δὲ πάντων  
 γλυκύ, κατὰ τὸν ποιητὴν, διὰ πονηρίαν τινά· ὥσπερ γὰρ  
 ἄνθρωπος εὐμετάβολος ὁ ποιηρός, καὶ ἡ φύσις ἢ δεομένη 30  
 μεταβολῆς· οὐ γὰρ ἀπλή οὐδ' ἐπιεικής.

9) Περὶ μὲν οὖν ἐγκρατείας καὶ ἀκρασίας καὶ περὶ ἡδονῆς  
 καὶ λύπης εἴρηται, καὶ τί ἕκαστον καὶ πῶς τὰ μὲν ἀγαθὰ  
 αὐτῶν ἐστὶ τὰ δὲ κακά· λοιπὸν δὲ καὶ περὶ φιλίας ἐροῦμεν.

## Θ.

1155<sup>a</sup>

Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ φιλίας ἔποιτ' ἄν διελθεῖν· ἔστι  
 γὰρ ἀρετὴ τις ἢ μετ' ἀρετῆς, ἔτι δ' ἀναγκαϊότατον εἰς τὸν  
 βίον. ἄνευ γὰρ φίλων οὐδεὶς ἔλοιτ' ἄν ζῆν, ἔχων τὰ λοιπὰ 5  
 ἀγαθὰ πάντα· καὶ γὰρ πλουτοῦσι καὶ ἀρχὰς καὶ δυναστείας  
 κεκτημένοις δοκεῖ φίλων μάλιστα εἶναι χρεῖα· τί γὰρ ὄφελος  
 τῆς τοιαύτης εὐετηρίας ἀφαιρεθείσης εὐεργεσίας, ἢ γίνεται  
 μάλιστα καὶ ἐπαινετωτάτη πρὸς φίλους; ἢ πῶς ἄν τηρηθῆι  
 καὶ σφύζοιτ' ἄνευ φίλων; ὅσῳ γὰρ πλείων, τοσοῦτ' ἐπισφα- 10  
 2 λεστέρα. ἐν πενίᾳ τε καὶ ταῖς λοιπαῖς δυστυχίαις μόνον  
 οἴονται καταφυγὴν εἶναι τοὺς φίλους. καὶ νέοις δὲ πρὸς τὸ

21. δ' om. K<sup>b</sup> 22. φθαρτοί Asp.: φθαρτά codd. 29. γλυκύ Asp.:  
 γλυκύτατον K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ 34. καὶ om. K<sup>b</sup> Γ 1155<sup>a</sup> 6. καὶ δυναστείας  
 om. K<sup>b</sup> 11. τε] δὲ Γ 12. δὲ] δεῖ L<sup>b</sup>

ἀναμάρτητον καὶ πρεσβυτέροις πρὸς θεραπείαν καὶ τὸ ἐλ-  
 λείπον τῆς πράξεως δι' ἀσθένειαν βοηθείας, τοῖς τ' ἐν ἀκμῇ  
 15 πρὸς τὰς καλὰς πράξεις· “σύν τε δὴ ἔρχομένω” καὶ γὰρ  
 νοῆσαι καὶ πρᾶξαι δυνατώτεροι. φύσει τ' ἐνυπάρχειν ἔοικε 3  
 πρὸς τὸ γεγεννημένον τῷ γεννήσαντι καὶ πρὸς τὸ γεννήσαν  
 τῷ γεννηθέντι, οὐ μόνον ἐν ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ ἐν ὄρνισι  
 καὶ τοῖς πλείστοις τῶν ζώων, καὶ τοῖς ὁμοεθνεσί πρὸς ἄλ-  
 20 ληλα, καὶ μάλιστα τοῖς ἀνθρώποις, ὅθεν τοὺς φιλανθρώπους  
 ἐπαινοῦμεν. Ἰδοὶ δ' ἂν τις καὶ ἐν ταῖς πλάναις ὡς οἰκείου  
 ἅπασ ἀνθρωπος ἀνθρώπῳ καὶ φίλον. ἔοικε δὲ καὶ τὰς πό- 4  
 λεις συνέχειν ἢ φιλία, καὶ οἱ νομοθέται μᾶλλον περὶ αὐτὴν  
 σπουδάζειν ἢ τὴν δικαιοσύνην· ἢ γὰρ ὁμόνοια ὁμοίον τι τῇ  
 25 φιλίᾳ ἔοικεν εἶναι, ταύτης δὲ μάλιστ' ἐφίενται καὶ τὴν στά-  
 σιν ἔχθραν οὔσαν μάλιστα ἐξελαύνουσιν· καὶ φίλων μὲν ὄντων  
 οὐδὲν δεῖ δικαιοσύνης, δίκαιοι δ' ὄντες προσδέονται φιλίας,  
 καὶ τῶν δικαίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δοκεῖ. οὐ μόνον 5  
 δ' ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀλλὰ καὶ καλόν· τοὺς γὰρ φιλοφίλους  
 30 ἐπαινοῦμεν, ἢ τε πολυφιλία δοκεῖ τῶν καλῶν εἶναι  
 καὶ ἔτι τοὺς αὐτοὺς οἴονται ἀνδρας ἀγαθοὺς εἶναι καὶ φίλους.  
 2 Διαμφισβητεῖται δὲ περὶ αὐτῆς οὐκ ὀλίγα. οἱ μὲν γὰρ 6  
 ὁμοιότητά τινα τιθέασιν αὐτὴν καὶ τοὺς ὁμοίους φίλους,  
 ὅθεν τὸν ὁμοίον φασιν ὡς τὸν ὁμοιον, καὶ κολοῖον ποτὶ  
 35 κολοῖον, καὶ τὰ τοιαῦτα· οἱ δ' ἐξ ἐναντίας κεραμεῖς πάντας  
 1155<sup>b</sup> τοὺς τοιοῦτους ἀλλήλοις φασὶν εἶναι. καὶ περὶ αὐτῶν τούτων  
 ἀνώτερον ἐπιζητοῦσι καὶ φυσικώτερον, Εὐριπίδης μὲν φάσκων  
 ἐρᾶν μὲν ὄμβρου γαῖαν ξηρανθεῖσαν, ἐρᾶν δὲ σεμνὸν ὑρανὸν

14. βοήθεια M<sup>b</sup>: βοηθεῖ cod. Par. 1417 (et fort. Asp.) 17. πρὸς—καὶ

om. K<sup>b</sup> Γ πρὸς τὸ γεννήσαν τῷ γεννηθέντι om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 22. πᾶς K<sup>b</sup>

29. φίλους K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 30. φιλοφιλία Γ 31. καὶ ἔτι K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: καὶ ἔνιοι  
 M<sup>b</sup> Γ: ἔτι καὶ ἔνιοι Aldina (καὶ fort. post οἴονται ponendum) 35. τὰ

K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: ὄσα M<sup>b</sup> Γ 1155<sup>b</sup> 2. καὶ om. K<sup>b</sup>

πληρούμενοι ὄμβρου πεσεῖν ἐς γαῖαν, καὶ Ἱπράκλειτος τὸ ἀντίξουν συμφέρον καὶ ἐκ τῶν διαφερόντων καλλίστην ἰρ- 5  
μοίαια καὶ πάντα κατ' ἔριν γίνεσθαι· ἕξ ἐναιτίας δὲ τούτοις ἄλλοι τε καὶ Ἐμπεδοκλῆς· τὸ γὰρ ὅμοιοι τοῦ ὁμοίου ἐφίε-  
7 σθαι. τὰ μὲν οὖν φυτικὰ τῶν ἀπορημάτων ἀφείσθω (οὐ γὰρ οἰκεῖα τῆς παρούσης σκέψεως)· ὅσα δ' ἐστὶν ἀνθρωπικὰ καὶ ἀνήκει εἰς τὰ ἦθη καὶ τὰ πάθη, ταῦτ' ἐπισκεψώμεθα, οἷον 10  
πότερον ἐν πᾶσι γίνεται φιλία ἢ οὐχ οἶόν τε μοχθηροὺς ὄντας φίλους εἶναι, καὶ πότεροι ἐν εἶδος τῆς φιλίας ἐστὶν ἢ πλείω. οἱ μὲν γὰρ ἐν οἰόμενοι, ὅτι ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ [τὸ] ἦττον, οὐχ ἰκαίῳ πεπιστεύκασι σημείῳ· δέχεται γὰρ τὸ μᾶλλον καὶ [τὸ] ἦττον καὶ τὰ ἕτερα τῷ εἶδει. εἴρηται δ' 15  
ὑπὲρ αὐτῶν ἔμπροσθεν.

II. Τάχα δ' ἂν γένοιτο περὶ αὐτῶν φανερόν γνωρισθέντος τοῦ φιλητοῦ. δοκεῖ γὰρ οὐ πᾶν φιλεῖσθαι ἀλλὰ τὸ φιλητόν, τοῦτο δ' εἶναι ἀγαθὸν ἢ ἡδὺ ἢ χρήσιμον· δόξειε δ' ἂν χρήσιμον εἶναι δι' οὗ γίνεται ἀγαθόν τι ἢ ἡδοιή, ὥστε φιλητὰ 20  
2 ἂν εἴη τὰγαθόν τε καὶ τὸ ἡδὺ ὡς τέλη. πότερον οὖν τὰγαθὸν φιλοῦσιν ἢ τὸ αὐτοῖς ἀγαθόν; διαφωεῖ γὰρ ἐνίοτε ταῦτα. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὸ ἡδύ. δοκεῖ δὲ τὸ αὐτῷ ἀγαθὸν φιλεῖν ἕκαστος, καὶ εἶναι ὑπλῶς μὲν τὰγαθὸν φιλητόν, ἐκάστῳ δὲ τὸ ἐκάστῳ· φιλεῖ δ' ἕκαστος οὐ τὸ ὄν αὐτῷ ἀγαθὸν ἀλλὰ 25  
τὸ φαινόμενον. διοίσει δ' οὐδέν· ἔσται γὰρ τὸ φιλητόν φαι-  
3 νόμενον. τριῶν δ' ὄντων δι' ἃ φιλοῦσιν, ἐπὶ μὲν τῇ τῶν ἀψύ-  
χων φιλήσει οὐ λέγεται φιλία· οὐ γὰρ ἐστὶν ἀντιφίλησις, οὐδὲ βούλησις ἐκεῖνῳ ἀγαθῷ (γελοῖον γὰρ ἴσως τῷ οἴνῳ βούλεσθαι τὰγαθά, ἀλλ' εἴπερ, σφύζεσθαι βούλεται αὐτόν, ἵνα αὐτὸς 30  
ἔχη). τῷ δὲ φίλῳ φασὶ δεῖν βούλεσθαι τὰγαθὰ ἐκείνου ἕνεκα.

14. τὸ om. O<sup>b</sup>15. τὸ om. L<sup>b</sup> O<sup>b</sup>20. φιλητόν K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>

21. ἐν

εἴη] εἶναι K<sup>b</sup>

23. fort. δοκεῖ δὴ

27. δι' om. K<sup>b</sup>ἐπὶ] ἐν K<sup>b</sup>M<sup>b</sup>

29. ἐκεῖνῳ scripsi: ἐκείνων codd.

τοὺς δὲ βουλομένους οὕτω τὰγαθὰ εὔνοιας λέγουσιν, ἂν μὴ  
 ταῦτ' οὐ καὶ παρ' ἐκείνου γίνηται· εὔνοιαν γὰρ ἐν ἀντιπεπονηθόσι  
 φιλίαν εἶναι. ἢ προσθετέον μὴ λαθάνουσαν; πολλοὶ γάρ 4  
 35 εἰσιν εὔνοιοι οἷς οὐχ ἑωράκασι, ὑπολαμβάνουσι δὲ ἐπιεικεῖς  
 1156<sup>a</sup> εἶναι ἢ χρησίμους· τοῦτο δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἐκείνων τις πάθοι  
 πρὸς τοῦτον. εὔνοιοι μὲν οὖν οὗτοι φαίνονται ἀλλήλοις· φί-  
 λους δὲ πῶς ἢν τις εἴποι λαθάνοντας ὡς ἔχουσιν ἑαυτοῖς; δεῖ  
 ἄρα εὐνοεῖν ἀλλήλοις καὶ βούλεσθαι τὰγαθὰ μὴ λαθάνοντας  
 5 δι' ἓν τι τῶν εἰρημένων.  
 3 Διαφέρει δὲ ταῦτα ἀλλήλων εἶδει· καὶ αἱ φιλήσεις III.  
 ἄρα καὶ αἱ φιλίαι. τρία δὲ τὰ τῆς φιλίας εἶδη, ἰσάριθμα  
 τοῖς φιλητοῖς· καθ' ἕκαστον γὰρ ἐστὶν ἀντιφίλησις οὐ λαθά-  
 νουσα, οἱ δὲ φιλοῦντες ἀλλήλους βούλονται τὰγαθὰ ἀλλήλοις  
 10 ταύτη ἢ φιλοῦσιν. οἱ μὲν οὖν διὰ τὸ χρήσιμοι φιλοῦντες ἀλ-  
 λήλους οὐ καθ' αὐτοὺς φιλοῦσιν, ἀλλ' ἢ γίνεται τι αὐτοῖς παρ'  
 ἀλλήλων ἀγαθόν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ δι' ἡδονῆν· οὐ γὰρ τῷ  
 ποιούσιν τινος εἶναι ἀγαπῶσι τοὺς εὐτραπέλους, ἀλλ' ὅτι ἡδέεις  
 αὐτοῖς. οἷ τε δὴ διὰ τὸ χρήσιμον φιλοῦντες διὰ τὸ αὐτοῖς 2  
 15 ἀγαθὸν στέργουσι, καὶ οἱ δι' ἡδονῆν διὰ τὸ αὐτοῖς ἡδύ, καὶ  
 οὐχ ἢ ὁ φιλούμενός ἐστιν, ἀλλ' ἢ χρήσιμος ἢ ἡδύς. κατὰ  
 συμβεβηκός τε δὴ αἱ φιλίαι αὐταῖ εἰσιν· οὐ γὰρ ἢ ἐστὶν ὄσ-  
 περ ἐστὶν ὁ φιλούμενος, ταύτη φιλεῖται, ἀλλ' ἢ πορίζουσι  
 οἱ μὲν ἀγαθόν τι οἱ δ' ἡδονῆν. εὐδιάλυτοι δὲ αἱ τοιαῦταί 3  
 20 εἰσι, μὴ διαμερόντων αὐτῶν ὁμοίων· ἐὰν γὰρ μηκέτι ἡδέεις  
 ἢ χρήσιμοι ᾧσι, παύονται φιλοῦντες. τὸ δὲ χρήσιμον οὐ δια-  
 μένει, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλο γίνεται. ἀπολυθέντος οὖν δι' ὁ  
 φίλοι ἦσαν, διαλύεται καὶ ἡ φιλία, ὡς οὐσης τῆς φιλίας  
 πρὸς ἐκεῖνα. μάλιστα δ' ἐν τοῖς πρεσβύταις ἢ τοιαύτη δο- 4

33. καὶ om. K<sup>b</sup>  
 (ὄσπερ ἐστίν) Bonitz

1156<sup>a</sup> 6. αἱ om. K<sup>b</sup>  
 18. περ] ποτε L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

16. ὁ om. K<sup>b</sup> ἐστιν



κεῖ φιλία γίνεσθαι (οὐ γὰρ τὸ ἡδὺ οἱ τηλικούτοι διώκουσιν 25  
 ἀλλὰ τὸ ὠφέλιμον), καὶ τῶν ἐν ἀκμῇ καὶ νέων ὄσοι τὸ  
 συμφέρον διώκουσιν. οὐ πάνυ δ' οἱ τοιοῦτοι οὐδὲ συζῶσι μετ'  
 ἀλλήλων· ἐπίοτε γὰρ οὐδ' εἰσὶν ἡδεῖς· οὐδὲ δὴ προσδέονται  
 τῆς τοιαύτης ὁμιλίας, ἐὰν μὴ ὠφέλιμοι ᾖσιν· ἐπὶ τοσοῦτον  
 γὰρ εἰσιν ἡδεῖς ἐφ' ὅσον ἐλπίδας ἔχουσιν ἀγαθοῦ. εἰς ταύ- 30  
 31 τας δὲ καὶ τὴν ξενικὴν τιθέασιν. ἡ δὲ τῶν νέων φιλία δι'  
 ἡδονῆν εἶναι δοκεῖ· κατὰ πάθος γὰρ οὗτοι ζῶσι. καὶ μάλιστα  
 διώκουσι τὸ ἡδὺ αὐτοῖς καὶ τὸ παρόν· τῆς ἡλικίας δὲ μετα-  
 πιπτούσης καὶ τὰ ἡδέα γίνεται ἕτερα. διὸ ταχέως γίνονται  
 φίλοι καὶ παύονται· ἅμα γὰρ τῷ ἡδεῖ ἢ φιλία μεταπί- 35  
 πτει, τῆς δὲ τοιαύτης ἡδονῆς ταχεῖα ἢ μεταβολή. καὶ ἐρω- 1156<sup>b</sup>  
 τικοὶ δ' οἱ νέοι· κατὰ πάθος γὰρ καὶ δι' ἡδονῆν τὸ πολὺ  
 τῆς ἐρωτικῆς· διόπερ φιλοῦσι καὶ ταχέως παύονται, πολ-  
 λάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας μεταπίπτοιτες. συνημερεύειν δὲ καὶ  
 συζῆν οὗτοι βούλονται· γίνεται γὰρ αὐτοῖς τὸ κατὰ τὴν 5  
 φιλίαν οὕτως.

6 Τελεῖα δ' ἐστὶν ἡ τῶν ἀγαθῶν φιλία καὶ κατ' ἀρετὴν 4  
 ὁμοίων· οὗτοι γὰρ τὰγαθὰ ὁμοίως βούλονται ἀλλήλοις ἢ  
 ἀγαθοί, ἀγαθοὶ δ' εἰσὶ καθ' αὐτούς. οἱ δὲ βουλόμενοι τὰγαθὰ  
 τοῖς φίλοις ἐκείνων ἔνεκα μάλιστα φίλοι· δι' αὐτοὺς γὰρ 10  
 οὕτως ἔχουσι, καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός· διαμέρει οὖν ἢ τούτων  
 φιλία ἕως ἂν ἀγαθοὶ ᾖσιν, ἢ δ' ἀρετὴ μόνιμον. καὶ ἔστιν  
 ἐκάτερος ἀπλῶς ἀγαθὸς καὶ τῷ φίλῳ· οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ  
 ἀπλῶς ἀγαθοὶ καὶ ἀλλήλοις ὠφέλιμοι. ὁμοίως δὲ καὶ  
 ἡδεῖς· καὶ γὰρ ἀπλῶς οἱ ἀγαθοὶ ἡδεῖς καὶ ἀλλήλοις· ἐκάστῳ 15  
 γὰρ καθ' ἡδονῆν εἰσιν αἱ οἰκεῖαι πράξεις καὶ αἱ τοιαῦται,

27. οὐδὲ om. L<sup>b</sup> Asp. 28. δὴ om. K<sup>b</sup> 30. ἐλπίδα K<sup>b</sup> Γ 1156<sup>b</sup> 2.  
 δ'] γὰρ Asp. 3. τοῖς ἐρωτικοῖς M<sup>b</sup> (utramque scripturam agnoscit  
 Asp.) καὶ ταχέως] fort. ταχέως καὶ 5. τὴν om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 8.  
 ὁμοίως βούλονται] βούλονται σὺν K<sup>b</sup> 13. fort. (καὶ) ἀπλῶς

τῶν ἀγαθῶν δὲ αἱ αὐταὶ ἢ ὅμοιαι. ἡ τοιαύτη δὲ φιλία ἢ  
 μόνιμος εὐλόγως ἐστίν· συνάπτει γὰρ ἐν αὐτῇ πάνθ' ὅσα  
 τοῖς φίλοις δεῖ ὑπάρχειν. πᾶσα γὰρ φιλία δι' ἀγαθόν ἐστιν  
 20 ἢ δι' ἡδονήν, ἢ ἀπλῶς ἢ τῷ φιλοῦντι καὶ καθ' ὁμοιότητά  
 τινα· ταύτη δὲ πάνθ' ὑπάρχει τὰ εἰρημένα καθ' αὐτούς·  
 † ταύτη γὰρ ὅμοια † καὶ τὰ λοιπὰ, τό τε ἀπλῶς ἀγαθὸν καὶ  
 ἡδὺ ἀπλῶς ἐστίν, μάλιστα δὲ ταῦτα φιλητά· καὶ τὸ φιλεῖν  
 δὴ καὶ ἡ φιλία ἐν τούτοις μάλιστα καὶ ἀρίστη. σπανίας δ' 8  
 25 εἰκὸς τὰς τοιαύτας εἶναι· ὀλίγοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι. ἔτι δὲ προσ-  
 δεῖται χρόνου καὶ συνηθείας· κατὰ τὴν παροιμίαν γὰρ οὐκ  
 ἐστὶν εἰδῆσαι ἀλλήλους πρὶν τοὺς λεγομένους ἄλλας συναναλω-  
 σαι· οὐδ' ἀποδέξασθαι δὴ πρότερον οὐδ' εἶναι φίλους, πρὶν ἂν  
 ἐκάτερος ἐκατέρῳ φανῇ φιλητὸς καὶ πιστευθῇ. οἱ δὲ ταχέως 9  
 30 τὰ φιλικὰ πρὸς ἀλλήλους ποιοῦντες βούλονται μὲν φίλοι εἶναι,  
 οὐκ εἰσὶ δέ, εἰ μὴ καὶ φιλητοί, καὶ τοῦτ' ἴσασι· βούλησις μὲν  
 γὰρ ταχεῖα φιλίας γίνεται, φιλία δ' οὐ.

5 Αὕτη μὲν οὖν καὶ κατὰ τὸν χρόνον καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ IV.  
 τελεία ἐστί, καὶ κατὰ πάντα ταῦτα γίνεται καὶ ὅμοια ἑκα-  
 35 τέρῳ παρ' ἐκατέρου, ὅπερ δεῖ τοῖς φίλοις ὑπάρχειν. ἡ δὲ  
 1157<sup>a</sup> διὰ τὸ ἡδὺ ὁμοίωμα ταύτης ἔχει· καὶ γὰρ οἱ ἀγαθοὶ ἡδέεις  
 ἀλλήλοις. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ διὰ τὸ χρήσιμον· καὶ γὰρ τοιοῦ-  
 τοι ἀλλήλοις οἱ ἀγαθοί. μάλιστα δὲ καὶ ἐν τούτοις αἱ φι-  
 λίαι μένουσιν, ὅταν τὸ αὐτὸ γίνηται παρ' ἀλλήλων, οἷον  
 5 ἡδονή, καὶ μὴ μόνον οὕτως ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, οἷον  
 τοῖς εὐτραπέλοις, καὶ μὴ ὡς ἐραστῇ καὶ ἐρωμένῳ. οὐ γὰρ

17. αἱ om. K<sup>b</sup> (Γ?) αὐται K<sup>b</sup>; τοιαῦται Γ (et fort. Asp.) ἢ om. K<sup>b</sup>

22. ταύτη γὰρ ὅμοιοι K<sup>b</sup> Γ Asp.: ταύτη δὲ ὅμοια altera lectio ap. Asp.:  
 ταῦτα γὰρ ὅμοιοι codices Victorii 23. δὴ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> Γ 24. δὴ Ram-  
 sauer: δὲ codd. 28. ἂν add. O<sup>b</sup> 30. μὲν om. K<sup>b</sup> 34. ταῦτα  
 Muretus: ταῦτα L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ: om. K<sup>b</sup> ὁμοία codd. (et ut videtur Asp.)

1157<sup>a</sup> 2. ἡ Γ: οἱ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> οὔτοι K<sup>b</sup> 3. οἱ om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 4. δια-  
 μένουσι L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἡδονται οὗτοι, ἀλλ' ὁ μὲν ὄρων ἐκείνοι, ὁ δὲ θεραπευόμενος ὑπὸ τοῦ ἔραστοῦ· ληγουσῆς δὲ τῆς ὥρας ἐνίοτε καὶ ἡ φιλία λήγει (τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ἡδεῖα ἡ ὄψις, τῷ δ' οὐ γίνεται ἡ θεραπεία)· πολλοὶ δ' αὖ διαμέ- 10  
 ρουσι, ἔαν ἐκ τῆς συνηθείας τὰ ἦθη στέρξωσιν, ὁμοίθεις  
 2 ὄντες. οἱ δὲ μὴ τὸ ἡδὸν ἀντικαταλλαττόμενοι ἀλλὰ τὸ  
 χρήσιμον ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς καὶ εἰσὶν ἦττον φίλοι καὶ δια-  
 μένουσι. οἱ δὲ διὰ τὸ χρήσιμον ὄντες φίλοι ἅμα τῷ συμ-  
 φέρουσι διαλύονται· οὐ γὰρ ἀλλήλων ἦσαν φίλοι ἀλλὰ 15  
 τοῦ λυσιτελοῦς. δι' ἡδονὴν μὲν οὖν καὶ διὰ τὸ χρήσιμον καὶ  
 φαύλους ἐνδέχεται φίλους ἀλλήλοις εἶναι καὶ ἐπιεικεῖς  
 φαύλοις καὶ μηδέτερον ὀποιοῦν, δι' αὐτοὺς δὲ δῆλον ὅτι  
 μόνους τοὺς ἀγαθοὺς· οἱ γὰρ κακοὶ οὐ χαίρουσιν ἑαυτοῖς, εἰ  
 3 μὴ τις ὠφέλεια γίνοιτο. καὶ μόνη δὲ ἡ τῶν ἀγαθῶν φι- 20  
 λία ἀδιάβλητός ἐστιν· οὐ γὰρ ῥάδιον οὐδενὶ πιστεῦσαι περὶ  
 τοῦ ἐν πολλῷ χρόνῳ ὑφ' αὐτοῦ δεδοκιμασμένου· καὶ τὸ πι-  
 στεύειν ἐν τούτοις, καὶ τὸ μηδέποτ' ἂν ἀδικῆσαι, καὶ ὅσα  
 ἄλλα ἐν τῇ ὡς ἀληθῶς φιλία ἀξιούται. ἐν δὲ ταῖς ἐτέραις  
 4 οὐδὲν κωλύει τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι. ἐπεὶ γὰρ οἱ ἄνθρωποι 25  
 λέγουσι φίλους καὶ τοὺς διὰ τὸ χρήσιμον, ὥσπερ αἱ πόλεις  
 (δοκοῦσι γὰρ αἱ συμμαχίαι ταῖς πόλεσι γίνεσθαι ἕνεκα τοῦ  
 συμφέροντος), καὶ τοὺς δι' ἡδοιὴν ἀλλήλους στέργοιτας, ὥσ-  
 περ οἱ παῖδες, ἴσως λέγειν μὲν δεῖ καὶ ἡμᾶς φίλους τοὺς  
 τοιούτους, εἶδη δὲ τῆς φιλίας πλείω, καὶ πρώτως μὲν καὶ 30  
 κυρίως τὴν τῶν ἀγαθῶν ἢ ἀγαθῶν, τὰς δὲ λοιπὰς καθ'  
 ὁμοιότητα· ἢ γὰρ ἀγαθόν τι καὶ ὁμοίον τι, ταύτη φίλοι·  
 5 καὶ γὰρ τὸ ἡδὸν ἀγαθὸν τοῖς φιληδέσιν. οὐ πάνυ δ' αὐταὶ  
 συνάπτουσι, οὐδὲ γίνονται οἱ αὐτοὶ φίλοι διὰ τὸ χρήσιμον

9. οὐκ ἔστιν] οὐκέτι Ramsauer

22. ὑφ' αὐτοῦ K<sup>b</sup>: ὑπ' αὐτοῦ L<sup>b</sup> Γ:ὑπ' αὐτῶν M<sup>b</sup>24. ἐταιρείαις K<sup>b</sup>25. γὰρ] δὲ M<sup>b</sup>

32. τι

post ὅμοιον om. L<sup>b</sup>

35 καὶ διὰ τὸ ἡδύ· οὐ γὰρ πάνυ συνδύαζεται τὰ κατὰ συμβεβηκός.

1157<sup>b</sup> Εἰς ταῦτα δὲ τὰ εἶδη τῆς φιλίας νενεμημένης οἱ μὲν 6  
 6 φαῦλοι ἔσονται φίλοι δι' ἡδονὴν ἢ τὸ χρήσιμον, ταύτη  
 ὅμοιοι ὄντες, οἱ δ' ἀγαθοὶ δι' αὐτοὺς φίλοι· ἢ γὰρ ἀγαθοί.  
 οὔτοι μὲν οὖν ἀπλῶς φίλοι, ἐκεῖνοι δὲ κατὰ συμβεβηκός  
 5 καὶ τῷ ὁμοιωσθαι τούτοις. "Ὡσπερ δ' ἐπὶ τῶν ἀρετῶν οἱ V.  
 μὲν καθ' ἕξιν οἱ δὲ κατ' ἐνέργειαν ἀγαθοὶ λέγονται, οὕτω  
 καὶ ἐπὶ τῆς φιλίας· οἱ μὲν γὰρ συζῶντες χαίρουσιν ἀλλή-  
 λοις καὶ πορίζουσι τὰγαθά, οἱ δὲ καθεύδοντες ἢ κεχωρισ-  
 μένοι τοῖς τόποις οὐκ ἐνεργοῦσι μὲν, οὕτω δ' ἔχουσιν ὥστ'  
 10 ἐνεργεῖν φιλικῶς· οἱ γὰρ τόποι οὐ διαλύουσι τὴν φιλίαν  
 ἀπλῶς, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν. ἐὰν δὲ χρόνιος ἢ ἀπουσία  
 γίνηται, καὶ τῆς φιλίας δοκεῖ λήθην ποιεῖν· ὅθεν εἴρηται  
 "πολλὰς δὴ φιλίας ἀπροσηγορία διέλυσεν." οὐ φαίνονται 2  
 δ' οὐθ' οἱ πρεσβῦται οὐθ' οἱ στρυφνοὶ φιλικοὶ εἶναι· βραχὺ  
 15 γὰρ ἐν αὐτοῖς τὸ τῆς ἡδονῆς, οὐδεὶς δὲ δύναται συνημερεύειν  
 τῷ λυπηρῷ οὐδὲ τῷ μὴ ἡδέϊ· μάλιστα γὰρ ἡ φύσις φαί-  
 νεται τὸ λυπηρὸν φεύγειν, ἐφίεσθαι δὲ τοῦ ἡδέος. οἱ 3  
 δ' ἀποδεχόμενοι ἀλλήλους, μὴ συζῶντες δέ, εὖνοις εἰοικασί-  
 μᾶλλον ἢ φίλοις. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐστὶ φίλων ὡς τὸ συζῆν  
 20 (ὠφελείας μὲν γὰρ οἱ ἐνδεεῖς ὀρέγονται, συνημερεύειν δὲ  
 καὶ οἱ μακάριοι· μονώταις γὰρ εἶναι τούτοις ἥκιστα προσ-  
 ἤκει)· συνδιάγειν δὲ μετ' ἀλλήλων οὐκ ἔστι μὴ ἡδεῖς  
 ὄντας μὴδὲ χαίροντας τοῖς αὐτοῖς, ὅπερ ἡ ἔταιρικὴ δοκεῖ  
 ἔχειν.

7 Μάλιστα μὲν οὖν ἐστὶ φιλία ἢ τῶν ἀγαθῶν, καθάπερ 4  
 πολλάκις εἴρηται· δοκεῖ γὰρ φιλητὸν μὲν καὶ αἰρετὸν τὸ

1157<sup>b</sup> 3. φίλοι om. K<sup>b</sup> 9. ὥστ'] ὥστε καὶ L<sup>b</sup> 12. λήθην δοκεῖ  
 K<sup>b</sup> 15. προσημερεύειν K<sup>b</sup> 17. post τὸ add. μὲν M<sup>b</sup> Γ 21. γὰρ  
 K<sup>b</sup>: μὲν γὰρ vulg.

ἀπλῶς ἀγαθὸν ἢ ἡδύ, ἐκάστῳ δὲ τὸ αὐτῷ τοιοῦτον· ὁ δ'  
 5 ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ δι' ἄμφω ταῦτα. ἔοικε δ' ἢ μὲν φί-  
 λησις πάθει, ἢ δὲ φιλία ἔξει· ἢ γὰρ φίλησις οὐχ ἦττον  
 πρὸς τὰ ἄψυχά ἐστιν, ἀντιφιλοῦσι δὲ μετὰ προαιρέσεως, 30  
 ἢ δὲ προαίρεσις ἀφ' ἔξεως· καὶ τὰγαθὰ βούλονται τοῖς  
 φιλουμένοις ἐκείνων ἔνεκα, οὐ κατὰ πάθος ἀλλὰ καθ' ἔξιν.  
 καὶ φιλοῦντες τὸν φίλον τὸ αὐτοῖς ἀγαθὸν φιλοῦσιν· ὁ γὰρ  
 ἀγαθὸς φίλος γινόμενος ἀγαθὸν γίνεται ᾧ φίλος. ἐκάτερος  
 οὖν φιλεῖ τε τὸ αὐτῷ ἀγαθόν, καὶ τὸ ἴσον ἀνταποδίδωσι 35  
 τῇ βουλήσει καὶ τῷ ἡδεῖ· λέγεται γὰρ φιλότης ἰσότης,  
 VI. μάλιστα δὲ τῇ τῶν ἀγαθῶν ταῦθ' ὑπάρχει. Ἐν δὲ τοῖς 1158<sup>b</sup>  
 στρυφνοῖς καὶ πρεσβυτικοῖς ἦττον γίνεται ἢ φιλία, ὅσῳ  
 δυσκολώτεροί εἰσι καὶ ἦττον ταῖς ὁμιλίαις χαίρουσιν· ταῦτα  
 γὰρ δοκεῖ μάλιστ' εἶναι φιλικὰ καὶ ποιητικὰ φιλίας. διὸ  
 νέοι μὲν γίνονται φίλοι ταχύ, πρεσβῦται δ' οὐ· οὐ γὰρ γί- 5  
 νονται φίλοι οἷς ἂν μὴ χαίρωσιν· ὁμοίως δ' οὐδ' οἱ στρυ-  
 φνοί. ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι εὖνοι μὲν εἰσιν ἀλλήλοις· βούλονται  
 γὰρ τὰγαθὰ καὶ ἀπαντῶσιν εἰς τὰς χρείας· φίλοι δ' οὐ  
 πάνυ εἰσὶ διὰ τὸ μὴ συνημερεύειν μηδὲ χαίρειν ἀλλήλοις,  
 2 ἂ δὴ μάλιστ' εἶναι δοκεῖ φιλικά. πολλοῖς δ' εἶναι φίλον 10  
 κατὰ τὴν τελείαν φιλίαν οὐκ ἐνδέχεται, ὥσπερ οὐδ' ἐρᾶν  
 πολλῶν ἕμα (ἔοικε γὰρ ὑπερβολῇ, τὸ τοιοῦτο δὲ πρὸς ἕνα  
 πέφυκε γίνεσθαι)· πολλοὺς δ' ἕμα τῷ αὐτῷ ἀρέσκειν  
 3 σφόδρα οὐ ράδιον, ἴσως δ' οὐδ' ἀγαθοὺς εἶναι. δεῖ δὲ καὶ ἐμ-  
 πειρίαν λαβεῖν καὶ ἐν συνηθείᾳ γενέσθαι, ὃ παρχάλεπον. 15  
 διὰ τὸ χρήσιμον δὲ καὶ τὸ ἡδὺ πολλοῖς ἀρέσκειν ἐνδέχε-

27. ἀγαθὸν καὶ ἡδύ, τῷ δ' ἀγαθῷ ἄμφω K<sup>b</sup>34. γινόμενος L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>35. τε τὸ] τό τε K<sup>b</sup> Γ36. εἶδει pr. L<sup>b</sup> Γἰσότης K<sup>b</sup>: ἢ ἰσότηςvulg. 1158<sup>a</sup> 1. δὲ τῇ Asp.: δὴ τῇ codd.

3. δύσκολοί τε εἰσὶ

K<sup>b</sup> 13. πολλοῖς L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>ἀρέσκειν σφόδρα] σφόδρα ἀρέσκειν K<sup>b</sup>14. ἀγαθοῖς L<sup>b</sup>: ἀγαθὸν Γ Asp.

16. πολλοὺς conii. Ramsauer

ται· πολλοὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι, καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ αἱ ὑπερ-  
 ρεσῖαι. τούτων δὲ μᾶλλον ἔοικε φιλία ἢ διὰ τὸ ἡδύ, ὅταν ἄ  
 ταῦτὰ ἀπ' ἀμφοῖν γίνηται καὶ χαίρωσιν ἀλλήλοις ἢ τοῖς  
 20 αὐτοῖς, οἷαι τῶν νέων εἰσὶν αἱ φιλίαι· μᾶλλον γὰρ ἐν  
 ταύταις τὸ ἐλευθέριον. ἢ δὲ διὰ τὸ χρήσιμον ἀγοραίων.  
 καὶ οἱ μακάριοι δὲ χρησίμων μὲν οὐδὲν δέονται, ἡδέων δέ  
 συζῆν μὲν γὰρ βούλονταί τισι, τὸ δὲ λυπηρὸν ὀλίγον μὲν  
 χρόνον φέρουσιν, συνεχῶς δ' οὐδεὶς ἂν ὑπομείναι, οὐδ' αὐτὸ  
 25 τὸ ἀγαθόν, εἰ λυπηρὸν αὐτῷ εἴη· διὸ τοὺς φίλους ἡδέεις ζη-  
 τοῦσιν. δεῖ δ' ἴσως καὶ ἀγαθοὺς τοιούτους ὄντας, καὶ ἔτι αὐτοῖς·  
 οὕτω γὰρ ὑπάρξει αὐτοῖς ὅσα δεῖ τοῖς φίλοις. οἱ δ' ἐν ταῖς 5  
 ἐξουσίαις διηρημένοι φαίνονται χρῆσθαι τοῖς φίλοις· ἄλλοι  
 γὰρ αὐτοῖς εἰσὶ χρήσιμοι καὶ ἔτεροι ἡδέεις, ἄμφω δ' οἱ αὐτοὶ  
 30 οὐ πᾶν· οὔτε γὰρ ἡδέεις μετ' ἀρετῆς ζητοῦσιν οὔτε χρησίμους  
 εἰς τὰ καλὰ, ἀλλὰ τοὺς μὲν εὐτραπέλους τοῦ ἡδέος ἐφιέμενοι,  
 τοὺς δὲ δεινοὺς πρᾶξι τὸ ἐπιταχθεῖν, ταῦτα δ' οὐ πᾶν γίνεται  
 ἐν τῷ αὐτῷ. ἡδὺς δὲ καὶ χρήσιμος ἅμα εἴρηται ὅτι ὁ σπου- 11  
 δαῖος· ἀλλ' ὑπερέχοντι οὐ γίνεται ὁ τοιοῦτος φίλος, ἐὰν μὴ  
 35 καὶ τῇ ἀρετῇ ὑπερέχῃται· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἰσάζει ἀνάλογον  
 ὑπερεχόμενος. οὐ πᾶν δ' εἰώθασι τοιοῦτοι γίνεσθαι.  
 1158<sup>b</sup> Εἰσὶ δ' οὖν αἱ εἰρημέται φιλίαι ἐν ἰσότητι· τὰ γὰρ 7  
 8 αὐτὰ γίνεται ἀπ' ἀμφοῖν καὶ βούλονται ἀλλήλοις, ἢ ἕτερον  
 ἀνθ' ἑτέρου καταλλάττονται, οἷον ἡδονὴν ἀντ' ὠφελείας·  
 5 ὅτι δὲ καὶ ἡττόν εἰσιν αὐταὶ φιλίαι καὶ μένουσιν, εἴ-  
 ρηται. δοκοῦσι δὲ [καὶ] δι' ὁμοιότητα καὶ ἀνομοιότητα  
 ταῦτοῦ εἶναί τε καὶ οὐκ εἶναι φιλίαι· καθ' ὁμοιότητα γὰρ

18. φιλία Asp.: φιλία codd. ἢ om. K<sup>b</sup> 19. ὑπ' L<sup>b</sup> 22. δὲ  
 add. L<sup>b</sup> Γ 29. αὐτοὶ εἰσιν εἰ χρήσιμοι pg. K<sup>b</sup> 32. post ἐπιταχθέν  
 add. εἰς τὰς χρείας Asp. 33. ὅτι om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 1158<sup>b</sup> 3. ἀντι-  
 καταλλάττονται L<sup>b</sup> 4. δὲ καὶ L<sup>b</sup> Γ: δ' vulg. αὐταὶ K<sup>b</sup>: αὐτὰ αἰ  
 M<sup>b</sup>: αἱ τοιαῦται L<sup>b</sup> 5. καὶ om. K<sup>b</sup>

τῆς κατ' ἀρετὴν φαίνονται φιλίαι (ἢ μὲν γὰρ τὸ ἡδὺν ἔχει ἢ δὲ τὸ χρήσιμον, ταῦτα δ' ὑπάρχει κάκεινη), τῷ δὲ τὴν μὲν ἀδιάβλητον καὶ μόνιμον εἶναι, ταύτας δὲ ταχέως μεταπίπτειν ἄλλοις τε διαφέρειν πολλοῖς. οὐ φαίνονται φι-

- VII. λίαι, δι' ἀνομοιότητα ἐκείνης. Ἐτερον δ' ἐστὶ φιλίας εἶδος τὸ καθ' ὑπεροχὴν, οἷον πατρὶ πρὸς υἴον καὶ ὄλως πρεσβυτέρῳ πρὸς νεώτερον, ἀνδρὶ τε πρὸς γυναῖκα καὶ παντὶ ἄρχοντι πρὸς ἀρχόμενον. διαφέρουσι δ' αὐται καὶ ἀλλήλων· οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ γονεῦσι πρὸς τέκνα καὶ ἄρχουσι πρὸς ἀρ- 15 χομένους, ἀλλ' οὐδὲ πατρὶ πρὸς υἴον καὶ υἱῷ πρὸς πατέρα, οὐδ' ἀνδρὶ πρὸς γυναῖκα καὶ γυναικὶ πρὸς ἄνδρα. ἕτερα γὰρ ἐκάστου τούτων ἀρετὴ καὶ τὸ ἔργον, ἕτερα δὲ καὶ δι' ἃ φιλοῦσιν· ἕτεροι οὖν καὶ αἱ φιλήσεις καὶ αἱ φιλίαι.
- 2 ταῦτα μὲν δὴ οὔτε γίνεται ἐκατέρῳ παρὰ θατέρου οὔτε δεῖ 20 ζητεῖν· ὅταν δὲ γονεῦσι μὲν τέκνα ἀποπέμῃ ἢ δεῖ τοῖς γεννήσασιν, γονεῖς δὲ [υἱέσιν] ἢ δεῖ τοῖς τέκνοις, μόνιμος ἢ τῶν τοιούτων καὶ ἐπιεικὴς ἔσται φιλία. ἀνάλογον δ' ἐν πάσαις ταῖς καθ' ὑπεροχὴν οὔσαις φιλίαις καὶ τὴν φιλίησιν δεῖ γίνεσθαι, οἷον τὸν ἀμείνω μᾶλλον φιλεῖσθαι ἢ φιλεῖν, 25 καὶ τὸν ὠφελιμώτερον, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ὁμοίως· ὅταν γὰρ κατ' ἀξίαν ἢ φιλίησιν γίνηται, τότε γίνεται πως ἰσότης, ὃ δὴ τῆς φιλίας εἶναι δοκεῖ.
- 3 Οὐχ ὁμοίως δὲ τὸ ἴσον ἐν τε τοῖς δικαίοις καὶ ἐν τῇ 9 φιλίᾳ φαίνεται ἔχειν· ἔστι γὰρ ἐν μὲν τοῖς δικαίοις ἴσον 30 πρῶτως τὸ κατ' ἀξίαν, τὸ δὲ κατὰ ποσὸν δευτέρως, ἐν δὲ τῇ φιλίᾳ τὸ μὲν κατὰ ποσὸν πρῶτως, τὸ δὲ κατ' ἀξίαν
- 4 δευτέρως. δῆλον δ', ἂν πολὺ διάστημα γένηται ἀρετῆς ἢ κακίας ἢ εὐπορίας ἢ τινος ἄλλου· οὐ γὰρ ἔτι φίλοι εἰσὶν

14. δ' δὲ καὶ Asp. καὶ om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 18. ἐκάστου K<sup>b</sup> Asp.: ἐκάστῳ vulg. 19. ἕτερα οὖν καὶ δι' ἃ φιλίησιν K<sup>b</sup> 20. ταυτὸ K<sup>b</sup> 22. υἱέσιν om. K<sup>b</sup> 33. πολὺ τὸ δ. M<sup>b</sup> (et ut videtur Asp.) γίνηται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

35 ἀλλ' οὐδ' ἀξιούσιν. ἐμφανέστατον δὲ τοῦτ' ἐπὶ τῶν θεῶν  
 πλείστον γὰρ οὗτοι πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς ὑπερέχουσιν. δῆλον δὲ  
 1159<sup>a</sup> καὶ ἐπὶ τῶν βασιλέων· οὐδὲ γὰρ τούτοις ἀξιούσιν εἶναι φίλοι  
 οἱ πολὺ καταδέεστεροι, οὐδὲ τοῖς ἀρίστοις ἢ σοφωτάτοις οἱ  
 μηδεὶν ἄξιοι. ἀκριβῆς μὲν οὖν ἐν τοῖς τοιούτοις οὐκ ἔστιν 5  
 ὀρισμός, ἕως τίνος οἱ φίλοι· πολλῶν γὰρ ἀφαιρουμένων ἔτι  
 5 μένει, πολὺ δὲ χωρισθέντος, οἷον τοῦ θεοῦ, οὐκέτι. ὅθεν καὶ 6  
 ἀπορεῖται, μή ποτ' οὐ βούλονται οἱ φίλοι τοῖς φίλοις τὰ  
 μέγιστα τῶν ἀγαθῶν, οἷον θεοὺς εἶναι· οὐ γὰρ ἔτι φίλοι  
 ἔσονται αὐτοῖς, οὐδὲ δὴ ἀγαθὰ· οἱ γὰρ φίλοι ἀγαθὰ. εἰ  
 δὴ καλῶς εἴρηται ὅτι ὁ φίλος τῷ φίλῳ βούλεται τὰγαθὰ  
 10 ἐκείνου ἔνεκα, μένειν ἂν δέοι οἷός ποτ' ἔστιν ἐκείνος· ἀνθρώπῳ  
 δὴ ὄντι βουλήσεται τὰ μέγιστα ἀγαθὰ. ἴσως δ' οὐ πάντα  
 αὐτῷ γὰρ μάλισθ' ἕκαστος βούλεται τὰγαθὰ. Οἱ πολλοὶ VIII.  
 ἡ δὲ δοκοῦσι διὰ φιλοτιμίαν βούλεσθαι φιλεῖσθαι μᾶλλον ἢ  
 φιλεῖν· διὸ φιλοκόλακες οἱ πολλοί· ὑπερεχόμενος γὰρ  
 15 φίλος ὁ κόλαξ, ἢ προσποιεῖται τοιοῦτος καὶ μᾶλλον  
 φιλεῖν ἢ φιλεῖσθαι· τὸ δὲ φιλεῖσθαι ἐγγὺς εἶναι δοκεῖ τοῦ  
 τιμᾶσθαι, οὗ δὴ οἱ πολλοὶ ἐφίεται. οὐ δι' αὐτὸ δ' εἰκόσιν 2  
 αἰρεῖσθαι τὴν τιμὴν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· χαίρουσι  
 γὰρ οἱ μὲν πολλοὶ ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις τιμώμενοι  
 20 διὰ τὴν ἐλπίδα (οἴονται γὰρ τεύξεσθαι παρ' αὐτῶν, ἂν του  
 δέωνται· ὡς δὴ σημείῳ τῆς εὐπαθείας χαίρουσι τῇ τιμῇ)  
 οἱ δ' ὑπὸ τῶν ἐπιεικῶν καὶ εἰδότην ὀρεγόμενοι τιμῆς βε-  
 βαιῶσαι τὴν οἰκείαν δόξαν ἐφίενται περὶ αὐτῶν· χαίρουσι  
 δὴ, ὅτι εἰσὶν ἀγαθοὶ πιστεύοντες τῇ τῶν λεγόντων κρίσει.  
 25 τῷ φιλεῖσθαι δὲ καθ' αὐτὸ χαίρουσιν· διὸ δόξειεν ἂν κρείτ-  
 τον εἶναι τοῦ τιμᾶσθαι, καὶ ἡ φιλία καθ' αὐτὴν αἰρετὴ

1159<sup>a</sup> 4. οἱ φίλοι] fort. ἡ φιλία 7. οὐδὲ L<sup>b</sup> 8. φίλοι τὰγαθὰ L<sup>b</sup>  
 M<sup>b</sup> 9. ἀγαθὰ K<sup>b</sup> 11. δὴ Zwinger : δὲ codd. 15. τοιοῦτος  
 (εἶναι) Sylburg 17. οὐ] οἱ οὐ K<sup>b</sup>, omisso δ'



3 εἶναι. δοκεῖ δ' ἐν τῷ φιλεῖν μᾶλλον ἢ ἐν τῷ φιλεῖσθαι  
 εἶναι. σημείον δ' αἱ μητέρες τῷ φιλεῖν χαίρουσαι· ἔναι  
 γὰρ διδόουσι τὰ ἑαυτῶν τρέφεσθαι, καὶ φιλοῦσι μὲν εἰδύουσι,  
 ἀντιφιλεῖσθαι δ' οὐ ζητοῦσιν, εἰν ἀμφοτέρω μὴ ἐνδέχεται, 30  
 ἀλλ' ἰκανὸν αὐταῖς ἔοικεν εἶναι εἰν ὁρώσιν εἰ πράττοντας,  
 καὶ αὐταὶ φιλοῦσιν αὐτοὺς κἂν ἐκεῖνοι μηδὲν ὦν μητρὶ προσ-  
 4 ἡκεῖ ἀποπέμωσι διὰ τὴν ἄγνοιαν. μᾶλλον δὲ τῆς φιλίας 10  
 οὔσης ἐν τῷ φιλεῖν, καὶ τῶν φιλοφίλων ἐπαινουμένω, φίλων  
 ἀρετῇ τὸ φιλεῖν ἔοικεν, ὥστ' ἐν οἷς τοῦτο γίνεται κατ' ἀξίαν, 35  
 5 οὔτοι μόνιμοι φίλοι καὶ ἡ τούτων φιλία. οὔτω δ' ἂν καὶ οἱ 1159<sup>b</sup>  
 ἄνισοι μάλιστ' εἶεν φίλοι· ἰσάζουτο γὰρ ἄν. ἡ δ' ἰσότης  
 καὶ ὁμοιότης φιλότης, καὶ μάλιστα μὲν ἡ τῶν κατ' ἀρετὴν  
 ὁμοιότης· μόνιμοι γὰρ ὄντες καθ' αὐτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους  
 μένουσι, καὶ οὔτε δέονται φαύλων οὔθ' ὑπηρετοῦσι τοιαῦτα, 5  
 ἀλλ' ὡς εἰπεῖν καὶ διακωλύουσιν· τῶν ἀγαθῶν γὰρ μήτ'  
 αὐτοὺς ἀμαρτάνειν μήτε τοῖς φίλοις ἐπιτρέπειν. οἱ δὲ μο-  
 χθηροὶ τὸ μὲν βέβαιοι οὐκ ἔχουσιν· οὔδὲ γὰρ αὐτοῖς διαμέ-  
 ρουσιν ὅμοιοι ὄντες· ἐπ' ὀλίγον δὲ χρόνον γίνονται φίλοι,  
 6 χαίροντες τῇ ἀλλήλων μοχθηρίᾳ. οἱ χρήσιμοι δὲ καὶ ἡδεῖς 10  
 ἐπὶ πλείον διαμένουσιν· ἕως γὰρ ἂν πορίζωσιν ἡδονὰς ἢ  
 ὠφελείας ἀλλήλοις. ἐξ ἐναντίων δὲ μάλιστα μὲν δοκεῖ ἡ διὰ  
 τὸ χρήσιμοι γίνεσθαι φιλία, οἷοι πένης πλουσίῳ, ἀμαθὴς  
 εἰδότη· οὗ γὰρ τυγχάνει τις ἐνδεὴς ὦν, τούτου ἐφιέμενος ἀν-  
 τιδωρεῖται ἄλλο. ἐνταῦθα δ' ἂν τις ἔλκοι καὶ ἔραστὴν καὶ 15  
 ἐρώμενον, καὶ καλὸν καὶ αἰσχρόν. διὸ φαίνονται καὶ οἱ  
 ἔρασταὶ γελοῖοι ἐνίοτε, ἀξιοῦντες φιλεῖσθαι ὡς φιλοῦσιν·  
 ὁμοίως δὲ φιλητοὺς ὄντας ἴσως ἀξιοτέροι, μηδὲν δὲ τοιοῦτοι  
 7 ἔχοντας γελοῖον. ἴσως δὲ οὐδ' ἐφίεται τὸ ἐναντίον τοῦ ἐν-

34. φιλοφίλων] φίλων K<sup>b</sup>  
 ἡδέως K<sup>b</sup>

12. ἡ om. K<sup>b</sup>

35. ἀρετῇ pr. K<sup>b</sup>

1159<sup>b</sup> 11. ἕως]

20 αντίου καθ' αὐτό, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ἢ δ' ὄρεξις τοῦ μέσου ἐστίν· τοῦτο γὰρ ἐγαθόν, οἷον τῷ ξηρῷ οὐχ ὑγρῷ γενέσθαι ἀλλ' ἐπὶ τὸ μέσον ἐλθεῖν, καὶ τῷ θερμῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθω· καὶ γὰρ ἐστὶν ἀλλοτριώτερα.

11 Ἐοικε δέ, καθάπερ ἐν ἀρχῇ εἴρηται, περὶ ταῦτα καὶ IX.

ἐν τοῖς αὐτοῖς εἶναι ἢ τε φιλία καὶ τὸ δίκαιον. ἐν ἀπάσῃ γὰρ κοινωνίᾳ δοκεῖ τι δίκαιον εἶναι, καὶ φιλία δέ· προσ-  
αγορεύουσι γοῦν ὡς φίλους τοὺς σύμπλους καὶ τοὺς συστρα-  
τιώτας, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις κοινωνίαις. καθ'

30 ὅσον δὲ κοινωνοῦσιν, ἐπὶ τοσοῦτόν ἐστι φιλία· καὶ γὰρ τὸ δίκαιον. καὶ ἡ παροιμία “κοινὰ τὰ φίλων,” ὀρθῶς· ἐν κοι-  
νωνίᾳ γὰρ ἢ φιλία. ἔστι δ' ἀδελφοῖς μὲν καὶ ἑταίροις 2  
πάντα κοινά, τοῖς δ' ἄλλοις ἀφωρισμένα, καὶ τοῖς μὲν  
πλείω τοῖς δ' ἐλάττω· καὶ γὰρ τῶν φιλιῶν αἰ μὲν μᾶλ-

35 λον αἰ δ' ἦττον. διαφέρει δὲ καὶ τὰ δίκαια· οὐ γὰρ

1160<sup>a</sup> ταῦτα γονεῦσι πρὸς τέκνα καὶ ἀδελφοῖς πρὸς ἀλλήλους,  
οὐδ' ἑταίροις καὶ πολίταις, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων  
φιλιῶν. ἕτερα δὲ καὶ τὰ ἄδικα πρὸς ἐκάστους τούτων, καὶ 3  
αὔξῃσιν λαμβάνει τῷ μᾶλλον πρὸς φίλους εἶναι, οἷον χρή-

5 ματα ἀποστερηῆσαι ἑταῖρον δεινότερον ἢ πολίτην, καὶ μὴ  
βοηθῆσαι ἀδελφῷ ἢ ὀθνείῳ, καὶ πατάξαι πατέρα ἢ ὄντιον  
ἄλλον. αὔξεσθαι δὲ πέφυκεν ἅμα τῇ φιλίᾳ καὶ τὸ δί-  
καιον, ὡς ἐν τοῖς αὐτοῖς ὄντα καὶ ἐπ' ἴσον διήκοντα. αἰ 4

δὲ κοινωνίαι πάσαι μορίοις ἐοίκασιν τῆς πολιτικῆς· συμπο-  
10 ρεῦνται γὰρ ἐπὶ τινι συμφέροντι, καὶ ποριζόμενοί τι τῶν  
εἰς τὸν βίον· καὶ ἡ πολιτικὴ δὲ κοινωνία τοῦ συμφέροντος  
χάριν δοκεῖ καὶ ἐξ ἀρχῆς συνελθεῖν καὶ διαμένειν· τούτου

21. ὑγρῷ οὐ ξηρῷ K<sup>b</sup> Asp.

25. ταυτὸ K<sup>b</sup>

28. οὖν Γ: γὰρ L<sup>b</sup>:

δὲ M<sup>b</sup> 33. ἄλλοις om. K<sup>b</sup>

1160<sup>a</sup> 3. τὰ δίκαια L<sup>b</sup> Γ

7. πέ-

φυκεν] φαίνεται K<sup>b</sup>

γὰρ καὶ οἱ νομοθέται στοχάζονται, καὶ δίκαιόν φασιν εἶναι  
 5 τὸ κοινῇ συμφέρον. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι κοινωνίαι κατὰ μέρος  
 τοῦ συμφέροντος ἐφίενται, οἷον πλωτῆρες μὲν τοῦ κατὰ τὸν 15  
 πλοῦν πρὸς ἐργασίαν χρημάτων ἢ τι τοιοῦτον, συστρατιῶται  
 δὲ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον, εἴτε χρημάτων εἴτε νίκης ἢ πό-  
 λεως ὀρεγόμενοι, ὁμοίως δὲ καὶ φυλέται καὶ δημόται.  
 [εἶναι δὲ τῶν κοινωσιῶν δι' ἡδονῆν δοκοῦσι γίνεσθαι. θιασω-  
 τῶν καὶ ἐρανιστῶν· αὐταὶ γὰρ θυσίας ἔνεκα καὶ συνουσίας.] 20  
 πᾶσαι δ' αὐταὶ ὑπὸ τὴν πολιτικὴν εἰκόσιν εἶναι· οὐ γὰρ  
 τοῦ παρόντος συμφέροντος ἢ πολιτικῆ ἐφίεται, ἀλλ' εἰς  
 ἅπαντα τὸν βίον \* \* θυσίας τε ποιοῦντες καὶ περὶ ταύτας  
 συνόδους, τιμὰς <τε> ἀποπέμποντες τοῖς θεοῖς, καὶ αὐτοῖς ἀνα-  
 παύσεις πορίζοντες μεθ' ἡδονῆς. αἱ γὰρ ἀρχαῖαι θυσίαι καὶ 25  
 σύνοδοι φαίνονται γίνεσθαι μετὰ τὰς τῶν καρπῶν συγκο-  
 μιδᾶς οἷον ἀπαρχαί· μάλιστα γὰρ ἐν τούτοις ἐσχόλαζον  
 6 τοῖς καιροῖς. πᾶσαι δὲ φαίνονται αἱ κοινωνίαι μόρια τῆς  
 πολιτικῆς εἶναι· ἀκολουθήσουσι δὲ αἱ τοιαῦται φιλῆται ταῖς  
 τοιαύταις κοινωσίαις. 30

X. Πολιτείας δ' ἐστὶν εἶδη τρία, ἴσαι δὲ καὶ παρεκβά- 12  
 σεις, οἷον φθοραὶ τούτων. εἰσὶ δ' αἱ μὲν πολιτεῖαι βασι-  
 λεία τε καὶ ἀριστοκρατία, τρίτη δὲ ἀπὸ τιμημάτων, ἣν  
 τιμοκρατικὴν λέγειν οἰκείον φαίνεται, πολιτείαν δ' αὐτὴν  
 2 εἰώθασιν οἱ πλεῖστοι καλεῖν. τούτων δὲ βελτίστη μὲν ἢ 35  
 βασιλεία, χειρίστη δ' ἢ τιμοκρατία. παρέκβασις δὲ βασι-  
 λείας μὲν τυραννίς· ἄμφω γὰρ μοναρχίαι, διαφέρουσι δὲ 1160<sup>b</sup>  
 πλεῖστον· ὁ μὲν γὰρ τύραννος τὸ αὐτῷ συμφέρον σκοπεῖ,  
 ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ τῶν ἀρχομένων. οὐ γὰρ ἐστὶ βασιλεὺς

19. εἶναι—20. συνουσίας fort. infra post 23. βίον ponenda fort. (αἱ)  
 θιασωτῶν 20. fort. οὔτοι 21. εἶναι om. K<sup>b</sup> 22. τοῦ] ἐπὶ  
 τοῦ K<sup>b</sup> 23. ταύτας τὰς συνόδους K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> 24. τε add. Γ 30.  
 τοιαύταις om. K<sup>b</sup> 32. δ' αἱ om. K<sup>b</sup> 33. δὲ K<sup>b</sup>: δ' ἢ vulg.

ὁ μὴ αὐτάρκης καὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς ὑπερέχων· ὁ δὲ  
 5 τοιοῦτος οὐδενὸς προσδεῖται· τὰ ὠφέλιμα οὖν αὐτῷ μὲν οὐκ  
 ἂν σκοποίη, τοῖς δ' ἀρχομένοις· ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος κληρω-  
 τὸς ἂν τις εἴη βασιλεύς. ἡ δὲ τυραννὶς ἐξ ἐναντίας ταύτης  
 τὸ γὰρ ἑαυτῷ ἀγαθὸν διώκει. καὶ φανερώτερον ἐπὶ ταύ-  
 τῃς ὅτι χειρίστη· κάκιστον δὲ τὸ ἐναντίον τῷ βελτίστῳ.  
 10 μεταβαίνει δ' ἐκ βασιλείας εἰς τυραννίδα· φανλότης γάρ 3  
 ἔστι μοναρχίας ἢ τυραννίδος, ὁ δὲ μοχθηρὸς βασιλεὺς τύραν-  
 νος γίνεται. ἐξ ἀριστοκρατίας δὲ εἰς ὀλιγαρχίαν κακία τῶν  
 ἀρχόντων, οἳ νέμουσι τὰ τῆς πόλεως παρὰ τὴν ἀξίαν, καὶ  
 πάντα ἢ τὰ πλείστα τῶν ἀγαθῶν ἑαυτοῖς, καὶ τὰς ἀρχὰς  
 15 ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς, περὶ πλείστου ποιούμενοι τὸ πλουτεῖν· ὀλίγοι  
 δὲ ἀρχουσι καὶ μοχθηροὶ ἀντὶ τῶν ἐπιεικεστάτων. ἐκ δὲ  
 τιμοκρατίας εἰς δημοκρατίαν· σύνοροι γὰρ εἰσιν αὗται·  
 πλήθους γὰρ βούλεται καὶ ἡ τιμοκρατία εἶναι, καὶ ἴσοι  
 πάντες οἱ ἐν τῷ τιμήματι. ἥκιστα δὲ μοχθηρὸν ἔστιν ἢ  
 20 δημοκρατία· ἐπὶ μικρὸν γὰρ παρεκβαίνει τὸ τῆς πολιτείας  
 εἶδος. μεταβάλλουσι μὲν οὖν μάλισθ' οὕτως αἱ πολιτεῖαι·  
 ἐλάχιστον γὰρ οὕτω καὶ ῥᾶστα μεταβαίνουσιν. ὁμοιώματα 4  
 δ' αὐτῶν καὶ οἶον παραδείγματα λάβοι τις ἂν καὶ ἐν  
 ταῖς οἰκίαις. ἡ μὲν γὰρ πατρὸς πρὸς υἱεῖς κοινωνία βασι-  
 25 λείας ἔχει σχῆμα· τῶν τέκνων γὰρ τῷ πατρὶ μέλει· ἐν-  
 τεῦθεν δὲ καὶ Ὀμηρὸς τὸν Δία πατέρα προσαγορεύει· πα-  
 τρική γὰρ ἀρχὴ βούλεται ἢ βασιλεία εἶναι. ἐν Πέρσαις  
 δ' ἡ τοῦ πατρὸς τυραννικὴ· χρῶνται γὰρ ὡς δούλοις τοῖς  
 υἱεῖσιν. τυραννικὴ δὲ καὶ ἡ δεσπότης πρὸς δούλους· τὸ γὰρ  
 30 τοῦ δεσπότητος συμφέρον ἐν αὐτῇ πράττεται. αὕτη μὲν οὖν  
 ὀρθὴ φαίνεται, ἢ Περσικὴ δ' ἡμαρτημένη· τῶν διαφερόν-

1160<sup>b</sup> 7. εἴη O<sup>b</sup>: εἴη ἢ vulg.11. δὴ K<sup>b</sup>16. δέ] δὴ Γ: δὲ δὴ M<sup>b</sup>19. τῷ et ἢ om. K<sup>b</sup>

5 των γὰρ αἱ ἀρχαὶ διάφοροι. ἀνδρὸς δὲ καὶ γυναικὸς ἀρι-  
 στοκρατικῆ φαίνεται· κατ' ἀξίαν γὰρ ὁ ἀνὴρ ἄρχει, καὶ  
 περὶ ταῦτα ἃ δεῖ τὸν ἄνδρα· ὅσα δὲ γυναικὶ ἀρμόζει,  
 ἐκείνη ἀποδίδωσιν. ἀπάντων δὲ κυριεύων ὁ ἀνὴρ εἰς ὀλι- 35  
 γαρχίαν μεθίστησιν· παρὰ τὴν ἀξίαν γὰρ αὐτὸ ποιεῖ, καὶ  
 οὐχ ἢ ἀμείνων. ἐνίοτε δὲ ἄρχουσιν αἱ γυναῖκες ἐπίκληροι 1161<sup>a</sup>  
 οὔσαι· οὐ δὴ γίνονται κατ' ἀρετὴν αἱ ἀρχαί, ἀλλὰ διὰ πλου-  
 6 του καὶ δύναμιν, καθάπερ ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις. τιμοκρα-  
 τικῆ δ' ἔοικεν ἡ τῶν ἀδελφῶν· ἴσοι γάρ, πλὴν ἐφ' ὅσον  
 ταῖς ἡλικίαις διαλλάττουσιν· διόπερ ἂν πολὺ ταῖς ἡλικίαις 5  
 διαφέρωσι, οὐκέτι ἀδελφικὴ γίνεται ἡ φιλία. δημοκρατία  
 δὲ μάλιστα μὲν ἐν ταῖς ἀδεσπότοις τῶν οἰκίσεων (ἐνταῦθα  
 γὰρ πάντες ἐξ ἴσου), καὶ ἐν αἷς ἀσθενῆς ὁ ἄρχων καὶ  
 ἐκάστῳ ἐξουσία.

XI. Καθ' ἐκάστην δὲ τῶν πολιτειῶν φιλία φαίνεται, ἐφ' 13  
 ὅσον καὶ τὸ δίκαιον, βασιλεῖ μὲν πρὸς τοὺς βασιλευομένους  
 ἐν ὑπεροχῇ εὐεργεσίας· εὖ γὰρ ποιεῖ τοὺς βασιλευομένους,  
 εἶπερ ἀγαθὸς ὢν ἐπιμελεῖται αὐτῶν, ἵν' εὖ πράττωσιν,  
 ὥσπερ νομῆς προβάτων· ὅθεν καὶ Ὅμηρος τὸν Ἀγαμέ-  
 2 μνονα ποιμένα λαῶν εἶπεν. τοιαύτη δὲ καὶ ἡ πατρικὴ, 15  
 διαφέρει δὲ τῷ μεγέθει τῶν εὐεργετημάτων· αἴτιος γὰρ τοῦ  
 εἶναι, δοκοῦντος μεγίστου, καὶ τροφῆς καὶ παιδείας. καὶ  
 τοῖς προγόνοις δὲ ταῦτα προσνέμεται· φύσει τε ἀρχικὸν  
 πατὴρ υἱῶν καὶ πρόγονοι ἐκγόνων καὶ βασιλεὺς βασιλενο-  
 3 μένων. ἐν ὑπεροχῇ δὲ αἱ φιλίαι αὐται, διὸ καὶ τιμῶνται 20  
 οἱ γονεῖς. καὶ τὸ δίκαιον δὴ ἐν τούτοις οὐ ταῦτ' ἀλλὰ τὸ  
 4 κατ' ἀξίαν· οὕτω γὰρ καὶ ἡ φιλία. καὶ ἀνδρὸς δὲ πρὸς

34. ὅσα] ἃ K<sup>b</sup> 35. πάντων K<sup>b</sup> 1161<sup>a</sup> 2. διὰ] κατὰ K<sup>b</sup> 5. ἡλι-  
 κίας οὐ διαλλάττουσιν pr. K<sup>b</sup> 6. φαίνεται K<sup>b</sup> δημοκρατία K<sup>b</sup> 15.  
 εἶπεν om. K<sup>b</sup> 17. εἶναι post μεγίστου L<sup>b</sup> (utrobique M<sup>b</sup> Γ) 18.  
 ἀπονέμεται M<sup>b</sup> τε] τε γὰρ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 22. γὰρ ἂν καὶ M<sup>b</sup> Γ

γυναικα ἢ αὐτὴ φιλία καὶ ἐν ἀριστοκρατίᾳ· κατ' ἀρετὴν  
 γάρ, καὶ τῷ ἀμείνουσι πλέον ἀγαθόν, καὶ τὸ ἀρμόζον ἐκά-  
 25 στω· οὕτω δὲ καὶ τὸ δίκαιον. ἢ δὲ τῶν ἀδελφῶν τῇ ἔται· 5  
 ρικῇ ἔοικεν· ἴσοι γὰρ καὶ ἡλικιωταί, οἱ τοιοῦτοι δ' ὁμοπα-  
 θεῖς καὶ ὁμοθήεις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. ἔοικε δὲ ταύτῃ καὶ ἡ  
 κατὰ τὴν τιμοκρατικὴν· ἴσοι γὰρ οἱ πολῖται βούλονται καὶ  
 ἐπιεικεῖς εἶναι· ἐν μέρει δὴ τὸ ἄρχειν, καὶ ἐξ ἴσου· οὕτω δὴ  
 30 καὶ ἡ φιλία. ἐν δὲ ταῖς παρεκβάσεσιν, ὡσπερ καὶ τὸ δί- 6  
 καιον ἐπὶ μικρὸν ἔστιν, οὕτω καὶ ἡ φιλία, καὶ ἥκιστα ἐν  
 τῇ χειρίστῃ· ἐν τυραννίδι γὰρ οὐδὲν ἢ μικρὸν φιλίας. ἐν οἷς  
 γὰρ μηδὲν κοινόν ἔστι τῷ ἄρχοντι καὶ ἀρχομένῳ, οὐδὲ  
 φιλία· οὐδὲ γὰρ δίκαιον· οἷον τεχνίτῃ πρὸς ὄργανον καὶ  
 35 ψυχῇ πρὸς σῶμα καὶ δεσπότῃ πρὸς δοῦλον· ὠφελεῖται  
 1161<sup>b</sup> μὲν γὰρ πάντα ταῦτα ὑπὸ τῶν χρωμένων, φιλία δ' οὐκ  
 ἔστι πρὸς τὰ ἄψυχα οὐδὲ δίκαιον. ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ἵππον ἢ  
 βοῦν, οὐδὲ πρὸς δοῦλον ἢ δοῦλος. οὐδὲν γὰρ κοινόν ἔστιν·  
 5 ὁ γὰρ δοῦλος ἔμψυχον ὄργανον, τὸ δ' ὄργανον ἄψυχος δοῦ-  
 5 λος. ἢ μὲν οὖν δοῦλος, οὐκ ἔστι φιλία πρὸς αὐτόν, ἢ δ' 7  
 ἄνθρωπος· δοκεῖ γὰρ εἶναι τι δίκαιον παντὶ ἀνθρώπῳ πρὸς  
 πάντα τὸν δυνάμενον κοινωνῆσαι νόμου καὶ συνθήκης· καὶ  
 φιλία δὴ, καθ' ὅσον ἄνθρωπος. ἐπὶ μικρὸν δὴ καὶ ἐν ταῖς 8  
 τυραννίσιν αἱ φιλίαι καὶ τὸ δίκαιον, ἐν δὲ ταῖς δημοκρα-  
 10 τίας ἐπὶ πλείον· πολλὰ γὰρ τὰ κοινὰ ἴσοις οὔσιν.  
 14 Ἐν κοιωνίᾳ μὲν οὖν πᾶσα φιλία ἔστί, καθάπερ εἴρη- XII.  
 ται. ἀφορίσειε δ' ἂν τις τὴν τε συγγενικὴν καὶ τὴν ἔται-

26. ὁμομαθεῖς καὶ ὁμοθήεις Γ: ὁμοθήεις καὶ ὁμομαθεῖς L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: ὁμοθήεις καὶ  
 ὁμοιοπαθεῖς Asp. 27. δὴ L<sup>b</sup> Γ 31. φιλία K<sup>b</sup> Asp.: φιλία ἔστί  
 vulg. 33. καὶ τῷ ἀρχομένῳ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 34. οἷον K<sup>b</sup> (et ut videtur  
 Asp.): ἀλλ' οἷον vulg. 1161<sup>b</sup> 2. ἢ] οὐδὲ K<sup>b</sup> 5. οὐκ] δούλοισι μὲν  
 οὐκ pr. K<sup>b</sup> 7. νόμου] καὶ νόμου K<sup>b</sup> 8. φιλία Aretinus: φιλίας  
 codd. 10. πλείον K<sup>b</sup> Asp.: πλείστον vulg.

ρικὴν. αἱ δὲ πολιτικαὶ καὶ φυλετικαὶ καὶ συμπλοικαί,  
 καὶ ὅσαι τοιαῦται, κοινωνικαῖς εἰκόσιν μάλλον· οἷον γὰρ  
 καθ' ὁμολογίαν τιὰ φαίνονται εἶναι. εἰς ταύτας δὲ τά- 15  
 2 ξειεν ἄν τις καὶ τὴν ξενικὴν. καὶ ἡ συγγενικὴ δὲ φαίνε-  
 ται πολυειδῆς εἶναι, ἡρτῆσθαι δὲ πᾶσα ἐκ τῆς πατρικῆς·  
 οἱ γονεῖς μὲν γὰρ στέργουσι τὰ τέκνα ὡς ἑαυτῶν τι ὄντα,  
 τὰ δὲ τέκνα τοὺς γονεῖς ὡς ἀπ' ἐκείνων τι ὄντα. μάλλον  
 δ' ἴσασιν οἱ γονεῖς τὰ ἐξ αὐτῶν ἢ τὰ γεννηθέντα ὅτι ἐκ 20  
 τούτων, καὶ μάλλον συνωκείωται τὸ ἀφ' οὗ τῷ γεννηθέντι ἢ  
 τὸ γενόμενον τῷ ποιήσαντι· τὸ γὰρ ἐξ αὐτοῦ οἰκείον τῷ  
 ἀφ' οὗ, οἷον ὁδοὺς θριξὶ ὄτιοῦν τῷ ἔχοντι· ἐκείνῳ δ' οὐδὲν  
 τὸ ἀφ' οὗ, ἢ ἦττον. καὶ τῷ πλήθει δὲ τοῦ χρόνου· οἱ μὲν  
 γὰρ εὐθὺς γενόμενα στέργουσιν, τὰ δὲ προελθόντος χρόνου 25  
 τοὺς γονεῖς, σύνεσιν ἢ αἰσθησιν λαβόντα. ἐκ τούτων δὲ  
 3 δῆλον καὶ δι' ἃ φιλοῦσι μάλλον αἱ μητέρες. γονεῖς μὲν οὖν  
 τέκνα φιλοῦσιν ὡς ἑαυτοὺς (τὰ γὰρ ἐξ αὐτῶν οἷον ἕτεροι  
 αὐτοὶ τῷ κεχωρίσθαι), τέκνα δὲ γονεῖς ὡς ἀπ' ἐκείνων πε-  
 φυκότα, ἀδελφοὶ δ' ἀλλήλους τῷ ἐκ τῶν αὐτῶν πεφυκέ- 30  
 ναι· ἢ γὰρ πρὸς ἐκεῖνα ταυτότης ἀλλήλοις ταῦτό ποιεῖ·  
 ὅθεν φασὶ ταῦτόν αἷμα καὶ ρίζαν καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰσὶ  
 4 δὴ ταῦτό πως καὶ ἐν διηρημένοις. μέγα δὲ πρὸς φιλίαν  
 καὶ τὸ σύντροφον καὶ τὸ καθ' ἡλικίαν· ἡλιξ γὰρ ἡλικά,  
 καὶ οἱ συνήθεις ἐταῖροι· διὸ καὶ ἡ ἀδελφικὴ τῇ ἐταιρικῇ 35  
 ὁμοιοῦται. ἀνεψιῶ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ συγγενεῖς ἐκ τούτων 1162  
 συνωκείωνται· τῷ γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἶναι. γίνονται δ'  
 οἱ μὲν οἰκειότεροι οἱ δ' ἀλλοτριώτεροι τῷ σύνεγγυς ἢ πόρρω

13. σύμπλων pr. K<sup>b</sup> 17. ἡρτῆσθαι δὲ L<sup>b</sup> Asp.: καὶ ἡρτῆσθαι K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ  
 19. τι om. K<sup>b</sup> 23. θριξ] ἢ θριξ ἢ M<sup>b</sup> Γ τῷ ἔχοντι om. pr. K<sup>b</sup>  
 25. προελθόντος χρόνου K<sup>b</sup>: προελθόντα τοῖς χρόνοις vulg. 27. αἱ  
 μητέρες μάλλον K<sup>b</sup> 31. ταῦτό ποιεῖ M<sup>b</sup> Asp.: ταυτοποιεῖ L<sup>b</sup>: τοῦτο  
 ποιεῖ K<sup>b</sup> 33. δὲ] δὴ K<sup>b</sup>

τὸν ἀρχηγὸν εἶναι. ἔστι δ' ἡ μὲν πρὸς γονεῖς φιλία τέκνοις, 5  
 5 καὶ ἀνθρώποις πρὸς θεούς, ὡς πρὸς ἀγαθὸν καὶ ὑπερέχον·  
 εὖ γὰρ πεποιήκασιν τὰ μέγιστα· τοῦ γὰρ εἶναι καὶ τραφη-  
 ναι αἴτιοι, καὶ γενομένοις τοῦ παιδευθῆναι· ἔχει δὲ καὶ τὸ 6  
 ἡδὺ καὶ τὸ χρήσιμον ἢ τοιαύτη φιλία μᾶλλον τῶν ὀθνείων,  
 ὅσῳ καὶ κοινότερος ὁ βίος αὐτοῖς ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ  
 10 ἀδελφικῇ ἄπερ καὶ ἐν τῇ ἑταιρικῇ καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς  
 ἐπεικίεσι, καὶ ὅλως ἐν τοῖς ὁμοίοις, ὅσῳ οἰκειότεροι καὶ ἐκ  
 γενετῆς ὑπάρχουσι στέργοντες ἀλλήλους, καὶ ὅσῳ ὁμοιό-  
 στεροι οἱ ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ σύντροφοι καὶ παιδευθέντες  
 ὁμοίως· καὶ ἡ κατὰ τὸν χρόνον δοκιμασία πλείστη καὶ  
 15 βεβαιοτάτη. ἀνάλογον δὲ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς τῶν συγγε- 7  
 νῶν τὰ φιλικὰ. ἀνδρὶ δὲ καὶ γυναικὶ φιλία δοκεῖ κατὰ  
 φύσιν ὑπάρχειν· ἄνθρωπος γὰρ τῇ φύσει συνδυαστικὸν  
 μᾶλλον ἢ πολιτικόν, ὅσῳ πρότερον καὶ ἀναγκαιότερον οἰκία  
 πόλεως, καὶ τεκνοποιία κοινότερον τοῖς ζῴοις. τοῖς μὲν οὖν  
 20 ἄλλοις ἐπὶ τοσοῦτον ἡ κοινωνία ἐστίν, οἱ δ' ἄνθρωποι οὐ μόνον  
 τῆς τεκνοποιίας χάριν συνοικοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰς τὸν  
 βίον· εὐθὺς γὰρ διήρηται τὰ ἔργα, καὶ ἔστιν ἕτερα ἀνδρὸς  
 καὶ γυναικός· ἐπαρκοῦσιν οὖν ἀλλήλοις, εἰς τὸ κοινὸν τιθέν-  
 τες τὰ ἴδια. διὰ ταῦτα δὲ καὶ τὸ χρήσιμον εἶναι δοκεῖ  
 25 καὶ τὸ ἡδὺ ἐν ταύτῃ τῇ φιλίᾳ. εἶη δ' ἂν καὶ δι' ἀρετῆν,  
 εἰ ἐπεικίεσι εἶεν· ἔστι γὰρ ἐκατέρου ἀρετῆ, καὶ χαίρουεν ἂν  
 τῷ τοιούτῳ. σύνδεσμος δὲ τὰ τέκνα δοκεῖ εἶναι· διὸ θάπτου  
 οἱ ἄτεκνοι διαλύονται· τὰ γὰρ τέκνα κοινὸν ἀγαθὸν ἀμ-  
 φοῖν, συνέχει δὲ τὸ κοινόν. τὸ δὲ πῶς βιωτέον ἀνδρὶ 8  
 30 πρὸς γυναῖκα καὶ ὅλως φίλῳ πρὸς φίλον, οὐδὲν ἕτερον  
 φαίνεται ζητεῖσθαι ἢ πῶς δίκαιον· οὐ γὰρ ταῦτόν φαίνεται

1162<sup>a</sup> 5. καὶ post ἀγαθὸν om. K<sup>b</sup> 18. ὅσῳ K<sup>b</sup>: καὶ ὅσῳ vulg. 19.  
 τεκνοποιεῖν K<sup>b</sup> 29. συμβιωτέον M<sup>b</sup> Γ



τῷ φίλῳ πρὸς τὸν φίλον καὶ τὸν ὀθνεῖον καὶ τὸν ἐταῖρον  
καὶ τὸν συμφοιτητὴν.

- XIII. Τριττῶν δ' οὐσῶν φιλιῶν, καθάπερ ἐν ἀρχῇ εἴρηται, 15  
καὶ καθ' ἐκάστην τῶν μὲν ἐν ἰσότητι φίλων ὄντων τῶν δὲ 35  
καθ' ὑπεροχὴν (καὶ γὰρ ὁμοίως ἀγαθοὶ φίλοι γίνονται καὶ  
ἀμείνων χεῖροισι, ὁμοίως δὲ καὶ ἡδεὺς καὶ διὰ τὸ χρήσι- 1102<sup>b</sup>  
μον, ἰσάζοντες ταῖς ὠφελείαις καὶ διαφέροντες), τοὺς ἴσους  
μὲν κατ' ἰσότητα δεῖ τῷ φιλεῖν καὶ τοῖς λοιποῖς ἰσάζειν,  
τοὺς δ' ἀρίστους τὸ ἀνάλογον ταῖς ὑπεροχαῖς ἀποδιδόναι.  
2 γίνεται δὲ τὰ ἐγκλήματα καὶ αἱ μέμφεις ἐν τῇ κατὰ 5  
τὸ χρήσιμον φιλίᾳ ἢ μόνη ἢ μάλιστα, εὐλόγως. οἱ μὲν  
γὰρ δι' ἀρετὴν φίλοι ὄντες εὖ δρᾶν ἀλλήλους προθυμοῦνται  
(τοῦτο γὰρ ἀρετῆς καὶ φιλίας), πρὸς τοῦτο δ' ἀμιλλωμέων  
οὐκ ἔστιν ἐγκλήματα οὐδὲ μάχαι· τὸν γὰρ φιλοῦντα καὶ  
εὖ ποιοῦντα οὐδεὶς δυσχεραίνει, ἀλλ' ἂν ἢ χαρίεις, ἀμύ- 10  
νεται εὖ δρῶν. ὁ δ' ὑπερβάλλων, τυγχάνων οὐ ἐφίεται,  
οὐκ ἂν ἐγκαλοῖ τῷ φίλῳ· ἕκαστος γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ ὀρέγε-  
3 ται. οὐ πάνυ δ' οὐδ' ἐν τοῖς δι' ἡδονὴν· ἅμα γὰρ ἀμφοῖν  
γίνεται οὐ ὀρέγονται, εἰ τῷ συνδιάγειν χαίρουσιν· γελοῖος  
δ' ἂν φαίνοιτο καὶ ὁ ἐγκαλῶν τῷ μὴ τέρποντι, ἐξὸν μὴ 15  
4 συνημερεύειν. ἡ δὲ διὰ τὸ χρήσιμον ἐγκληματικὴ ἐπ'  
ὠφελείᾳ γὰρ χρώμενοι ἀλλήλοις ἀεὶ τοῦ πλείους δέονται,  
καὶ ἔλαττον ἔχειν οἴονται τοῦ προσήκουτος, καὶ μέμφονται  
ὅτι οὐχ ὅσων δέονται τοσούτων τυγχάνουσι· ἄξιοι ὄντες· οἱ  
δ' εὖ ποιοῦντες οὐ δύνανται ἐπαρκεῖν τοσαῦτα ὅσων οἱ πά- 20  
5 σχοντες δέονται. ἔοικε δέ, καθάπερ τὸ δίκαιόν ἐστι διττόν,  
τὸ μὲν ἄγραφον τὸ δὲ κατὰ νόμον, καὶ τῆς κατὰ τὸ

34. δὴ Γ Asp. φιλιῶν] τῶν φιλιῶν Asp. 35. φίλων] τῶν φίλων K<sup>b</sup>  
1102<sup>b</sup> 4. τὸ] κατὰ τὸ Γ: τῷ corr. cod. Par. 1417 12. ἐκάτερος  
M<sup>b</sup> Γ ἐφίεται M<sup>b</sup> Γ 16. συνημερεύειν L<sup>b</sup>

χρήσιμον φιλίας ἢ μὲν ἠθικὴ ἢ δὲ νομικὴ εἶναι. γίνεται  
 οὖν τὰ ἐγκλήματα μάλισθ' ὅταν μὴ κατὰ τὴν αὐτὴν συν-  
 25 ἀλλάξωσι καὶ διαλύωνται. ἔστι δ' ἡ νομικὴ μὲν ἢ ἐπὶ ῥη-  
 τοῖς, ἢ μὲν πάμπαν ἀγοραία ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἢ  
 δὲ ἐλευθεριωτέρα εἰς χρόνον, καθ' ὁμολογίαν δὲ τί ἀντι-  
 τίνος. δῆλον δ' ἐν ταύτῃ τὸ ὀφείλημα κοῦκ ἀμφίλογον,  
 φιλικὸν δὲ τὴν ἀναβολὴν ἔχει· διόπερ ἐνίοις οὐκ εἰσὶ τούτων  
 30 δίκαι, ἀλλ' οἴονται δεῖν στέργειν τοὺς κατὰ πίστιν συναλλά-  
 ξαντας. ἢ δ' ἠθικὴ οὐκ ἐπὶ ῥητοῖς, ἀλλ' ὡς φίλῳ δωρεῖται ἢ  
 ἢ ὀτιδῆποτε ἄλλο· κομίζεσθαι δὲ ἀξιοῖ τὸ ἴσον ἢ πλεόν·  
 ὡς οὐ δεδωκὼς ἀλλὰ χρήσας· οὐχ ὁμοίως δὲ συναλ- 8  
 λάξας καὶ διαλυόμενος ἐγκαλέσει. τοῦτο δὲ συμβαίνει  
 35 διὰ τὸ βούλεσθαι μὲν πάντας ἢ τοὺς πλείστους τὰ καλὰ,  
 προαιρεῖσθαι δὲ τὰ ὠφέλιμα· καλὸν δὲ τὸ εὖ ποιεῖν μὴ  
 1163<sup>a</sup> ἵνα ἀντιπάθῃ, ὠφέλιμον δὲ τὸ εὐεργετῆσθαι. δυναμένῳ  
 δὴ ἀνταποδοτέον τὴν ἀξίαν ὧν ἔπαθεν [καὶ ἐκόντι] (ἄκοιτα  
 γὰρ φίλον οὐ ποιητέον· ὡς δὴ διαμαρτόντα ἐν τῇ ἀρχῇ  
 καὶ εὖ παθόντα ὑφ' οὗ οὐκ ἔδει—οὐ γὰρ ὑπὸ φίλου, οὐδὲ δι'  
 5 αὐτὸ τοῦτο δρώντος—καθάπερ οὖν ἐπὶ ῥητοῖς εὐεργετηθέντα  
 διαλυτέον)· καὶ † ὁμολογήσαι δ' † ἂν δυνάμενος ἀποδώσειν  
 ἀδυνατοῦντα δ' οὐδ' ὁ διδοὺς ἠξίωσεν ἂν. ὥστ' εἰ δυνατόν,  
 ἀποδοτέον. ἐν ἀρχῇ δ' ἐπισκεπτέον ὑφ' οὗ εὐεργετῆται καὶ  
 ἐπὶ τίνι, ὅπως ἐπὶ τούτοις ὑπομέγῃ ἢ μὴ. ἀμφισβήτησιν 10  
 10 δ' ἔχει πότερα δεῖ τῇ τοῦ παθόντος ὠφελείᾳ μετρεῖν καὶ  
 πρὸς ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀνταπόδοσιν, ἢ τῇ τοῦ δράσαν-  
 τος εὐεργεσίᾳ. οἱ μὲν γὰρ παθόντες τοιαυτὰ φασὶ λαβεῖν

23. φιλίας K<sup>b</sup> Asp.: ὠφελείας vulg.25. δ' ἢ M<sup>b</sup>: δὴ K<sup>b</sup>: δὲ L<sup>b</sup>ἢ om. M<sup>b</sup> 29. φιλικὸν pr. K<sup>b</sup>: φιλικὴν vulg. δὴ pr. K<sup>b</sup> διόπερpr. K<sup>b</sup>: διὸ παρ' vulg.1163<sup>a</sup> 2. καὶ ἐκόντι om. K<sup>b</sup> Asp.6. ὁμολογήσαι δ'] fort. ὁ ὠμολόγησεν 7. διδοὺς K<sup>b</sup>: δοὺς vulg. δυνα-τόν K<sup>b</sup>: δυνατός vulg.

9. μέγῃ fort. Asp.

παρὰ τῶν εὐεργετῶν ἢ μικρὰ ἢν ἐκείνοις καὶ ἐξήν παρ' ἐτέρων λαβεῖν, κατασμικρίζοντες· οἱ δ' ἀνάπαλιν τὰ μέγιστα τῶν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἢ παρ' ἄλλων οὐκ ἦν, καὶ ἐν 15  
 11 κινδύνοις ἢ τοιαύταις χρεΐαις. ἄρ' οὖν διὰ μὲν τὸ χρήσιμοι τῆς φιλίας οὔσης ἢ τοῦ παθόντος ὠφέλεια μέτρον ἐστίν; οὗτος γὰρ ὁ δεόμενος, καὶ ἐπαρκεῖ αὐτῷ ὡς κομιούμενος τὴν ἴσην τοσαύτην οὖν γεγένηται ἢ ἐπικουρία ὅσον οὗτος ὠφέληται, καὶ ἀποδοτέον δὴ αὐτῷ ὅσον ἐπηύρετο, ἢ καὶ πλέον· 20  
 κάλλιον γάρ. ἐν δὲ ταῖς κατ' ἄρετην ἐγκλήματα μὲν οὐκ ἔστιν, μέτρῳ δ' ἔοικεν ἢ τοῦ δράσαντος προαίρεσις· τῆς ἀρετῆς γὰρ καὶ τοῦ ἠθους ἐν τῇ προαιρέσει τὸ κύριον.

XIV. Διαφέρονται δὲ καὶ ἐν ταῖς καθ' ὑπεροχὴν φιλαίαις· 16  
 ἀξιοῖ γὰρ ἑκάτερος πλέον ἔχειν, ὅταν δὲ τοῦτο γίνηται, 25  
 διαλύεται ἢ φιλία. οἴεται γὰρ ὅ τε βελτίων προσήκειν αὐτῷ πλέον ἔχειν· τῷ γὰρ ἀγαθῷ νέμεσθαι πλέον· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ὠφελιμώτερος· ἀχρεῖον γὰρ ὄντα οὐ φασι δεῖν ἴσῳ ἔχειν· λειτουργίαν τε γὰρ γίνεσθαι καὶ οὐ φιλίαν, εἰ μὴ κατ' ἀξίαν τῶν ἔργων ἔσται τὰ ἐκ τῆς φιλίας. οἴονται 30  
 γάρ, καθάπερ ἐν χρημάτων κοινωσίᾳ πλείον λαμβάνουσιν οἱ συμβαλλόμενοι πλείον, οὕτω δεῖν καὶ ἐν τῇ φιλίᾳ. ὁ δ' ἐνδεὴς καὶ ὁ χεῖρων ἀνάπαλιν· φίλου γὰρ ἀγαθοῦ εἶναι τὸ ἐπαρκεῖν τοῖς ἐνδεέσιν· τί γάρ, φασίν, ὄφελος σπουδαίῳ ἢ δυνάστη φίλον εἶναι, μηδὲν γε μέλλοντα ἀπολαύειν; 35  
 2 ἔοικε δ' οὖν ἑκάτερος ὀρθῶς ἀξιοῦν, καὶ δεῖν ἑκατέρῳ πλείον 1163<sup>b</sup>  
 νέμειν ἐκ τῆς φιλίας, οὐ τοῦ αὐτοῦ δέ, ἀλλὰ τῷ μὲν ὑπερέχοντι τιμῆς τῷ δ' ἐνδεεῖ κέρδους· τῆς μὲν γὰρ ἀρετῆς καὶ τῆς εὐεργεσίας ἢ τιμῆ γέρας, τῆς δ' ἐνδεείας ἐπικουρία

19. ὠφελεῖται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 20. ἐπηύρετο L Dindorf: ἐφεύρετο pr. K<sup>b</sup>:  
 ἀπηύρατο L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> ἢ καὶ] ἢ K<sup>b</sup>: καὶ Γ 28. ὁ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 29. τε  
 om. Γ 31. πλείω L<sup>b</sup> Γ 32. πλείω Γ 34. φασίν om. K<sup>b</sup>  
 1163<sup>b</sup> 1. οὖν add. K<sup>b</sup> 2. δέ om. pr. K<sup>b</sup> 4. ταῖς ἐνδεείαις δὲ K<sup>b</sup>

5 τὸ κέρδος. οὕτω δ' ἔχειν τοῦτο καὶ ἐν ταῖς πολιτείαις φαί-<sup>3</sup>  
 νεται· οὐ γὰρ τιμᾶται ὁ μηδὲν ἀγαθὸν τῷ κοινῷ πορίζων·  
 τὸ κοινὸν γὰρ δίδεται τῷ τὸ κοινὸν εὐεργετοῦντι, ἢ τιμῇ δὲ  
 κοινόν. οὐ γὰρ ἔστιν ἅμα χρηματίζεσθαι ἀπὸ τῶν κοινῶν  
 καὶ τιμᾶσθαι. ἐν πᾶσι γὰρ τὸ ἔλαττον οὐδεὶς ὑπομένει·  
 10 τῷ δὲ περὶ χρήματα ἐλαττουμένῳ τιμὴν ἀπονέμουσι καὶ  
 τῷ δωροδόκῳ χρήματα· τὸ κατ' ἀξίαν γὰρ ἐπανισοῖ καὶ  
 σφίξει τὴν φιλίαν, καθάπερ εἴρηται. οὕτω δὲ καὶ τοῖς ἀνί-  
 σοις ὁμιλητέον, καὶ τῷ εἰς χρήματα ὠφελουμένῳ ἢ εἰς  
 ἀρετὴν τιμὴν ἀνταποδοτέον, ἀποδιδόντα τὰ ἐνδεχόμενα.  
 15 τὸ δυνατόν γὰρ ἢ φιλία ἐπιζητεῖ, οὐ τὸ κατ' ἀξίαν· οὐδὲ <sup>4</sup>  
 γὰρ ἔστιν ἐν πᾶσι, καθάπερ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαῖς  
 καὶ τοὺς γονεῖς· οὐδεὶς γὰρ τὴν ἀξίαν ποτ' ἂν ἀποδοίη, εἰς  
 δύναμιν δὲ ὁ θεραπεύων ἐπιεικῆς εἶναι δοκεῖ. διὸ κἂν δό-  
 ξειεν οὐκ ἐξεῖναι νίῳ πατέρα ἀπείπασθαι, πατρὶ δ' υἰόν·  
 20 ὀφείλουτα γὰρ ἀποδοτέον, οὐδὲν δὲ ποιήσας ἄξιον τῶν  
 ὑπηρεγμένων δέδρακεν, ὥστ' αἰεὶ ὀφείλει. οἷς δ' ὀφείλεται,  
 ἐξουσία ἀφείναι· καὶ τῷ πατρὶ δὴ. ἅμα δ' ἴσως οὐδεὶς ποτ'  
 ἂν ἀποστήναι δοκεῖ μὴ ὑπερβάλλοντος μοχθηρία· χωρὶς  
 γὰρ τῆς φυσικῆς φιλίας τὴν ἐπικουρίαν ἀνθρωπικὸν μὴ  
 25 διωθεῖσθαι. τῷ δὲ φευκτὸν ἢ οὐ σπουδαστὸν τὸ ἐπαρκεῖν,  
 μοχθηρῷ ὄντι· εὖ πάσχειν γὰρ οἱ πολλοὶ βούλονται, τὸ  
 δὲ ποιεῖν φεύγουσιν ὡς ἀλυσιτελέες. περὶ μὲν οὖν τούτων  
 ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

## I.

Ἐν πάσαις δὲ ταῖς ἀνομοιοειδέσι φιλίαις τὸ ἀνάλογον  
 ἰσάζει καὶ σφίξει τὴν φιλίαν, καθάπερ εἴρηται, οἷον καὶ

8. γὰρ] δὴ pr. K<sup>b</sup> 14. ἀποδιδόντα K<sup>b</sup> (et fort. Γ): ἀνταποδιδόντα  
 vulg. τὸ ἐνδεχόμενον M<sup>b</sup> Γ 17. ἂν ποτε τὴν ἀξίαν L<sup>b</sup> 22.  
 ἀφιέναι K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 24. ὠφελείας K<sup>b</sup>

ἐν τῇ πολιτικῇ τῷ σκυτοτόμῳ ἀντὶ τῶν ὑποδημάτων ἀμοι-  
 βῆ γίνεται κατ' ἀξίαν, καὶ τῷ ὑφάντῃ καὶ τοῖς λοιποῖς. 35  
 2 ἐπιταῦθα μὲν οὖν πεπόρισται κοινὸν μέτρον τὸ νόμισμα, καὶ 1164<sup>a</sup>  
 πρὸς τοῦτο δὴ πάντα ἀναφέρεται καὶ τούτῳ μετρεῖται· ἐν  
 δὲ τῇ ἐρωτικῇ ἐνίοτε μὲν ὁ ἐραστῆς ἐγκαλεῖ ὅτι ὑπερφι-  
 λῶν οὐκ ἀντιφιλεῖται, οὐδὲν ἔχων φιλητόν, εἰ οὕτως ἔτυχει,  
 πολλάκις δ' ὁ ἐρώμενος ὅτι πρότερον ἐπαγγελλόμενος 5  
 3 πάντα νῦν οὐδὲν ἐπιτελεῖ. συμβαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα, ἐπει-  
 δὴν ὁ μὲν δι' ἡδονῆν τὸν ἐρώμενον φιλεῖ, ὁ δὲ διὰ τὸ χρή-  
 σιμον τὸν ἐραστήν, ταῦτα δὲ μὴ ἀμφοῖν ὑπάρχει. διὰ  
 ταῦτα γὰρ τῆς φιλίας οὔσης διάλυσις γίνεται, ἐπειδὴν  
 μὴ γίνηται ὧν ἕνεκα ἐφίλου· οὐ γὰρ αὐτοὺς ἔστεργον ἀλλὰ 10  
 τὰ ὑπάρχοντα, οὐ μόνιμα ὄντα· διὸ τοιαῦτα καὶ αἱ φι-  
 λίαι. ἢ δὲ τῶν ἡθῶν καθ' αὐτὴν οὔσα μένει, καθάπερ εἶρη-  
 4 ται. διαφέρονται δ' ὅταν ἕτερα γίνηται αὐτοῖς καὶ  
 μὴ ὧν ὀρέγονται· ὅμοιον γὰρ τῷ μηδὲν γίνεσθαι, ὅταν  
 οὐ ἐφίεται μὴ τυγχάνῃ, οἶον καὶ τῷ κιθαρωδῷ ὁ ἐπαγ- 15  
 γελλόμενος, καὶ ὅσῳ ἄμεινον ἄσειεν, τοσοῦτῳ πλείω· εἰς  
 ἔω δ' ἀπαιτοῦντι τὰς ὑποσχέσεις ἀνθ' ἡδονῆς ἡδονὴν ἀπο-  
 δεδωκέναι ἔφη. εἰ μὲν οὖν ἐκότερος τοῦτο ἐβούλετο, ἱκανῶς  
 ἂν εἶχεν· εἰ δ' ὁ μὲν τέρψιν ὁ δὲ κέρδος, καὶ ὁ μὲν ἔχει  
 ὁ δὲ μή, οὐκ ἂν εἴη τὰ κατὰ τὴν κοινωνίαν καλῶς· ὧν 20  
 γὰρ δεόμενος τυγχάνει, τούτοις καὶ προσέχει, κακείνου  
 5 γε χάριν ταῦτα δώσει. τὴν ἀξίαν δὲ ποτέρου τάξαι ἐστί,  
 τοῦ προἰεμένου ἢ τοῦ προλαβόντος; ὁ γὰρ προἰεμένος ἔοικ'  
 ἐπιτρέπειν ἐκείνῳ. ὅπερ φασὶ καὶ Πρωταγόραν ποιεῖν·  
 ὅτε γὰρ διδάξειεν ἀδήποτε, τιμῆσαι τὸν μαθόντα ἐκέλευεν 25  
 ὅσον δοκεῖ ἄξια ἐπίστασθαι, καὶ ἐλάμβανε τοσοῦτον. ἐν

1164<sup>a</sup> 1. καὶ add. L<sup>b</sup> Γ 10. γένηται K<sup>b</sup> αὐτοὺς ed. Bekker 13.

δ' K<sup>b</sup>: δὲ καὶ vulg. 14. τοῦ K<sup>b</sup> 20. τὰ K<sup>b</sup>: τὸ vulg. 23. fort.

προλαμβάνοντος 25. μανθάνοντα L<sup>b</sup>

τοῖς τοιούτοις δ' ἐνίοις ἀρέσκει τὸ “μισθὸς δ' ἀνδρί.” οἱ δὲ 6  
 προλαμβάνοντες τὸ ἀργύριον, εἶτα μηδὲν ποιῶντες ὦν ἔφα-  
 σαν διὰ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἐπαγγελιῶν, εἰκότως ἐν ἐγ-  
 30 κλήμασι γίνονται· οὐ γὰρ ἐπιτελοῦσιν ἃ ὠμολόγησαν. τοῦτο 7  
 δ' ἴσως ποιεῖν οἱ σοφισταὶ ἀναγκάζονται διὰ τὸ μηδένα ἂν  
 δοῦναι ἀργύριον ὦν ἐπίστανται. οὔτοι μὲν οὖν ὦν ἔλαβον τὸν  
 μισθόν, μὴ ποιῶντες εἰκότως ἐν ἐγκλήμασιν εἰσιν. ἐν οἷς  
 δὲ μὴ γίνεται διομολογία τῆς ὑπουργίας, οἱ μὲν δι' αὐτοὺς  
 35 προΐεμενοι εἴρηται ὅτι ἀνέγκλητοι (τοιαύτη γὰρ ἡ κατ'  
 1164<sup>b</sup> ἀρετὴν φιλία), τὴν ἀμοιβὴν τε ποιητέον κατὰ τὴν προαι-  
 ρεσιν (αὕτη γὰρ τοῦ φίλου καὶ τῆς ἀρετῆς)· οὕτω δ' ἔοικε  
 καὶ τοῖς φιλοσοφίας κοινωνήσασιν· οὐ γὰρ πρὸς χρήμαθ'  
 ἢ ἀξία μετρεῖται, τιμὴ τ' ἰσόρροπος οὐκ ἂν γένοιτο, ἀλλ'  
 5 ἴσως ἱκανόν, καθάπερ καὶ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς γονεῖς, τὸ  
 ἐνδεχόμενον. μὴ τοιαύτης δ' οὔσης τῆς δόσεως ἀλλ' ἐπί 8  
 τινι, μάλιστα μὲν ἴσως δεῖ τὴν ἀνταπόδοσιν γίνεσθαι δο-  
 κοῦσαν ἀμφοῖν κατ' ἀξίαν εἶναι, εἰ δὲ τοῦτο μὴ συμβαίνει,  
 οὐ μόνον ἀναγκαῖον δόξειεν ἂν τὸν προέχοντα τάττειν,  
 10 ἀλλὰ καὶ δίκαιον· ὅσον γὰρ οὗτος ὠφελήθη ἢ ἀπ' ὅσον  
 τὴν ἡδονὴν εἴλετ' ἂν, τοσοῦτον ἀντιλαβῶν ἔξει τὴν παρὰ  
 τούτου ἀξίαν. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ὠνίοις οὕτω φαίνεται γινόμε-  
 νον, ἐνιαχοῦ τ' εἰσὶ νόμοι τῶν ἐκουσίων συμβολαίων δίκας 9  
 μὴ εἶναι, ὡς δέον, ᾧ ἐπίστευσε, διαλυθῆναι πρὸς τούτον  
 15 καθάπερ ἐκουώνησεν. ᾧ γὰρ ἐπετράφη, τοῦτον οἶεται δι-  
 καιότερον εἶναι τάξαι τοῦ ἐπιτρέψαντος. τὰ πολλὰ γὰρ οὐ  
 τοῦ ἴσον τιμῶσιν οἱ ἔχοντες καὶ οἱ βουλόμενοι λαβεῖν· τὰ  
 γὰρ οἰκεία καὶ ἃ διδῶσιν ἐκάστοις φαίνεται πολλοῦ ἄξια·

27. ἀρκεῖ M<sup>b</sup> Γ post ἀνδρί add. ἄρκιος ἔστω L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> (in K<sup>b</sup> lacuna)

28. προλαμβάνοντες M<sup>b</sup> 34. αὐτοὺς Bonitz: αὐτοὺς codd. 1164<sup>b</sup> 5.

ἴσως δ' ἱκανόν K<sup>b</sup> Γ καὶ post καθάπερ om. K<sup>b</sup> Γ 10. γὰρ] γὰρ ἂν  
 K<sup>b</sup> Γ

ἀλλ' ὅμως ἡ ἀμοιβὴ γίνεται πρὸς τοσοῦτον ὅσον ἂν τάτ-  
τωσιν οἱ λαμβάνοντες. δεῖ δ' ἴσως οὐ τοσοῦτου τιμᾶν ὅσον 20  
ἔχοντι φαίνεται ἄξιον, ἀλλ' ὅσον πρὶν ἔχειν ἐτίμα.

- II. Ἀπορίαν δ' ἔχει καὶ τὰ τοιαῦτα, οἷον πότερον δεῖ 2  
πάντα τῷ πατρὶ ἀπονέμειν καὶ πείθεσθαι, ἢ κάμνοντα  
μὲν ἰατρῷ πιστεύειν, στρατηγῷ δὲ χειροτονητέον τὸν πολε-  
μικόν· ὁμοίως δὲ φίλῳ μᾶλλον ἢ σπουδαίῳ ὑπηρετητέον, 25  
καὶ εὐεργέτῃ ἀνταποδοτέον χάριν μᾶλλον ἢ ἐταίρῳ προετέον,  
2 ἔαν ἄμφω μὴ ἐνδέχῃται. ἀρ' οὖν πάντα τὰ τοιαῦτα ἀκρι-  
βῶς μὲν διορίσαι οὐ ράδιον; πολλὰς γὰρ καὶ παντοίας  
ἔχει διαφορὰς καὶ μεγέθει καὶ μικρότητι καὶ τῷ καλῷ καὶ  
3 ἀναγκαίῳ. ὅτι δ' οὐ πάντα τῷ αὐτῷ ἀποδοτέον, οὐκ ἄδη- 30  
λον· καὶ τὰς μὲν εὐεργεσίας ἀνταποδοτέον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ  
μᾶλλον ἢ χαριστέον ἐταίροις, ὥσπερ καὶ δάνειον ᾧ ὀφεί-  
4 λει ἀποδοτέον μᾶλλον ἢ ἐταίρῳ δοτέον. ἴσως δ' οὐδὲ τοῦτ'  
αἰεὶ, οἷον τῷ λυτρωθέντι παρὰ ληστῶν πότερα τὸν λυσά-  
μενον ἀντιλυτρωτέον, κἂν ὅστισοῦν ἦ, ἢ μὴ ἐαλωκότι 35  
ἀπαιτοῦντι δὲ ἀποδοτέον, ἢ τὸν πατέρα λυτρωτέον; ὀύξειε 1165  
5 γὰρ ἂν καὶ ἑαυτοῦ μᾶλλον τὸν πατέρα. ὕπερ οὖν εἶρηται,  
καθόλου μὲν τὸ ὀφείλημα ἀποδοτέον, ἔαν δ' ὑπερτείνῃ ἢ  
δόσις τῷ καλῷ ἢ τῷ ἀναγκαίῳ, πρὸς ταῦτ' ἀποκλιτέον.  
ἐνίοτε γὰρ οὐδ' ἐστὶν ἴσοι τὸ τὴν προὔπαρχὴν ἀμείψασθαι, 5  
ἐπειδὴν ὁ μὲν σπουδαῖον εἰδὼς εὖ ποιήσῃ, τῷ δὲ ἢ ἀντα-  
πόδοσις γίνηται ὃν οἶεται μοχθηρὸν εἶναι. οὐδὲ γὰρ τῷ  
δανείσαντι ἐνίοτε ἀντιδανειστέον· ὁ μὲν γὰρ οἰόμενος κομι-  
εῖσθαι ἐδάνεισεν ἐπιεικεῖ ὄντι, ὁ δ' οὐκ ἐλπίζει κομίσθαι  
παρὰ πονηροῦ. εἴτε τοίνυν τῇ ἀληθείᾳ οὕτως ἔχει, οὐκ ἴσοι 10

20. λαβόντες M<sup>b</sup>22. τοιάδε M<sup>b</sup>24. πιστευτέον L<sup>b</sup>: πειστέονM<sup>b</sup> Γ26. προετέον K<sup>b</sup>: δοτέον vulg.27. ἄμφω K<sup>b</sup>: ἀμφοῖν

vulg.

32. ὥσπερ καὶ Argyropylus: ὥσπερ K<sup>b</sup>: καὶ ὥσπερ vulg.

35. ἦ] ἦ καὶ Aldina

τὸ ἀξίωμα· εἴτ' ἔχει μὲν μὴ οὕτως οἴονται δέ, οὐκ ἂν δό-  
 ξαιεν ἄτοπα ποιεῖν. ὅπερ οὖν πολλάκις εἴρηται, οἱ περὶ τὰ 6  
 πάθη καὶ τὰς πράξεις λόγοι ὁμοίως ἔχουσι τὸ ὠρισμένον  
 τοῖς περὶ ἅ εἰσιν. ὅτι μὲν οὖν οὐ ταῦτὰ πᾶσιν ἀποδοτέον,  
 15 οὐδὲ τῷ πατρὶ πάντα, καθάπερ οὐδὲ τῷ Διὶ θύεται, οὐκ  
 ἄδηλον· ἐπεὶ δ' ἕτερα γονεῦσι καὶ ἀδελφοῖς καὶ ἐταίροις 7  
 καὶ εὐεργέταις, ἐκάστοις τὰ οἰκεία καὶ τὰ ἀρμόττοντα  
 ἀπονεμητέον. οὕτω δὲ καὶ ποιεῖν φαίνονται· εἰς γάμους  
 μὲν γὰρ καλοῦσι τοὺς συγγενεῖς· τούτοις γὰρ κοινὸν τὸ γένος  
 20 καὶ αἱ περὶ τοῦτο δὴ πράξεις· καὶ εἰς τὰ κήδη δὲ μάλιστ'  
 οἴονται δεῖν τοὺς συγγενεῖς ἀπαντᾶν διὰ ταῦτό. δόξειε δ' 8  
 ἂν τροφῆς μὲν γονεῦσι δεῖν μάλιστ' ἐπαρκεῖν, ὡς ὀφείλου-  
 τας, καὶ τοῖς αἰτίοις τοῦ εἶναι κάλλιον ὢν ἢ ἑαυτοῖς εἰς  
 ταῦτ' ἐπαρκεῖν· καὶ τιμῆν δὲ γονεῦσι καθάπερ θεοῖς, οὐ  
 25 πᾶσαν δέ· οὐδὲ γὰρ τὴν αὐτὴν πατρὶ καὶ μητρὶ, οὐδ' αὖ  
 τὴν τοῦ σοφοῦ ἢ τὴν τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ τὴν πατρικὴν,  
 ὁμοίως δὲ καὶ μητρικὴν. καὶ παντὶ δὲ τῷ πρεσβυτέρῳ τιμῆν 9  
 καθ' ἡλικίαν, ὑπαναστάσει καὶ κατακλίσει καὶ τοῖς τοιού-  
 τοις· πρὸς ἐταίρους δ' αὖ καὶ ἀδελφούς παρρησίαν καὶ  
 30 ἀπάντων κοινότητα. καὶ συγγενέσι δὲ καὶ φυλέταις καὶ  
 πολίταις καὶ τοῖς λοιποῖς ἅπασιν ἀεὶ πειρατέον τὸ οἰκεῖον  
 ἀπονέμειν, καὶ συγκρίνειν τὰ ἐκάστοις ὑπάρχοντα κατ'  
 οἰκειότητα καὶ ἀρετὴν ἢ χρῆσιν. τῶν μὲν οὖν ὁμογενῶν ῥάων 10  
 ἢ σύγκρισις, τῶν δὲ διαφερόντων ἐργωδεστέρα. οὐ μὴν διὰ  
 35 γε τοῦτο ἀποστατέον, ἀλλ' ὡς ἂν ἐνδέχεται, οὕτω διοριστέον.  
 3 Ἐχει δ' ἀπορίαν καὶ περὶ τοῦ διαλύεσθαι τὰς φιλίας III.

1165<sup>a</sup> 11. δόξειεν M<sup>b</sup> Γ 23. ὢν add. L<sup>b</sup> 24. τιμὰς K<sup>b</sup> γο-  
 νεῦσι om. L<sup>b</sup> Γ 25. δε] δὲ γονεῦσιν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 26. τὴν post ἢ  
 add. K<sup>b</sup> 27. καὶ τὴν μητρικὴν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> δὴ K<sup>b</sup> 28. καθ' K<sup>b</sup> :  
 τὴν καθ' vulg. ὑπαναστάσει ἢ καὶ K<sup>b</sup> 30. δὲ M<sup>b</sup> Γ : δὴ vulg.  
 34. σύγκρισις Ruelle : κρίσις codd.



ἢ μὴ πρὸς τοὺς μὴ διαμένοντας. ἢ πρὸς μὲν τοὺς διὰ τὸ 1165<sup>b</sup>  
 χρήσιμον ἢ τὸ ἡδὺ φίλους ὄντας, ὅταν μηκέτι ταῦτ' ἔχω-  
 σιν, οὐδὲν ἄτοπον διαλύεσθαι; ἐκείνων γὰρ ἦσαν φίλοι· ὧν  
 ἀπολιπόντων εὐλογον τὸ μὴ φιλεῖν. ἐγκαλέσειε δ' ἂν τις,  
 εἰ διὰ τὸ χρήσιμον ἢ τὸ ἡδὺ ἀγαπῶν προσεποιεῖτο διὰ 5  
 τὸ ἦθος. ὁ γὰρ ἐν ἀρχῇ εἶπομεν, πλείστα διαφοραὶ  
 γίνονται τοῖς φίλοις, ὅταν μὴ ὁμοίως οἴωνται καὶ ὧσι  
 2 φίλοι. ὅταν μὲν οὖν διαψευσθῇ τις καὶ ὑπολάβῃ φιλεῖ-  
 σθαι διὰ τὸ ἦθος, μηδὲν τοιοῦτον ἐκείνου πράττοντος, ἑαυτὸν  
 αἰτιῶντ' ἂν· ὅταν δ' ὑπὸ τῆς ἐκείνου προσποιήσεως ἀπατηθῇ, 10  
 δίκαιον ἐγκαλεῖν τῷ ἀπατήσαντι, καὶ μᾶλλον ἢ τοῖς τὸ  
 νόμισμα κιβδηλεύουσιν, ὅσῳ περὶ τιμιώτερον ἢ κακοῦργία.  
 3 ἂν δ' ἀποδέχεται ὡς ἀγαθόν, γένηται δὲ μοχθηρὸς καὶ  
 δοκῇ, ἂρ' ἔτι φιλητέον; ἢ οὐ δυνατόν, εἴπερ μὴ πᾶν φιλη-  
 τὸν ἀλλὰ τὰγαθόν; οὔτε δὲ φιλητὸν (τὸ) ποιητὸν οὔτε δεῖ 15  
 φιλοπύνηρον γὰρ οὐ χρὴ εἶναι, οὐδ' ὁμοιοῦσθαι φαύλῳ· εἴρη-  
 ται δ' ὅτι τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φίλον. ἂρ' οὖν εὐθύς διαλυ-  
 τέον; ἢ οὐ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀνιάτοις κατὰ τὴν μοχθηρίαν;  
 ἐπανόρθωσιν δ' ἔχουσι μᾶλλον βοηθητέον εἰς τὸ ἦθος ἢ τὴν  
 οὐσίαν, ὅσῳ βέλτιον καὶ τῆς φιλίας οἰκειότερον. δόξειε δ' 20  
 ἂν ὁ διαλυόμενος οὐδὲν ἄτοπον ποιεῖν· οὐ γὰρ τῷ τοιούτῳ  
 φίλος ἦν· ἀλλοιωθέντα οὖν ἀδυνατῶν ἀνασῶσαι ἀφίσταται.  
 4 εἰ δ' ὁ μὲν διαμένοι ὁ δ' ἐπιεικέστερος γίνοιτο καὶ πολὺ  
 διαλλάττοι τῇ ἀρετῇ, ἄρα χρηστέον φίλῳ; ἢ οὐκ ἐνδέχεται;  
 ἐν μεγάλῃ δὲ διαστάσει μάλιστα δῆλον γίνεται, οἷον ἐν 25  
 ταῖς παιδικαῖς φιλαίαις· εἰ γὰρ ὁ μὲν διαμένοι τὴν διά-  
 νοιαν παῖς ὁ δ' ἀνὴρ εἴη οἷος κράτιστος, πῶς ἂν εἶεν φίλοι  
 μήτ' ἀρεσκόμενοι τοῖς αὐτοῖς μήτε χαίροντες καὶ λυπού-

1165<sup>b</sup> 6. ὅπερ M<sup>b</sup>  
 φιλητέον codd.

13. fort. γίνηται  
 21. τῷ] τούτῳ ἢ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

15. φιλητὸν (τὸ) Stahr:  
 23. γένοιτο L<sup>b</sup>

μειοι; οὐδὲ γὰρ περὶ ἀλλήλους ταῦθ' ὑπάρξει αὐτοῖς, ἄνευ  
 30 δὲ τούτων οὐκ ἦν φίλους εἶναι· συμβιοῦν γὰρ οὐχ οἶόν  
 τε. εἴρηται δὲ περὶ τούτων. ἄρ' οὖν οὐθὲν ἀλλοιότερον πρὸς 5  
 αὐτὸν ἐκτέον ἢ εἰ μὴ ἐγεγόνει φίλος μηδέποτε; ἢ δεῖ  
 μνείαν ἔχειν τῆς γενομένης συνηθείας, καὶ καθάπερ φίλοις  
 μᾶλλον ἢ ὀθνείοις οἴομεθα δεῖν χαρίζεσθαι, οὕτω καὶ τοῖς  
 35 γενομένοις ἀπονεμητέον τι διὰ τὴν προγενομένην φιλίαν,  
 ὅταν μὴ δι' ὑπερβολὴν μοχθηρίας διάλυσις γένηται.

1166<sup>a</sup> Τὰ φιλικὰ δὲ τὰ πρὸς τοὺς πέλας, καὶ οἷς αἱ φιλῖαι IV.

4 ὀρίζονται, ἔοικεν ἐκ τῶν πρὸς ἑαυτὸν ἐλληθένα. τι-  
 θέασι γὰρ φίλον τὸν βουλόμενον καὶ πράττοντα τὰγαθὰ  
 ἢ τὰ φαινόμενα ἐκεῖνου ἔνεκα, ἢ τὸν βουλόμενον εἶναι καὶ  
 5 ζῆν τὸν φίλον αὐτοῦ χάριν· ὅπερ αἱ μητέρες πρὸς τὰ τέκ-  
 να πεπόνθασι, καὶ τῶν φίλων οἱ προσκεκρουκότες. οἱ δὲ  
 τὸν συνδιάγοντα καὶ ταῦτὰ αἰρούμενον, ἢ τὸν συναλοῦντα  
 καὶ συγχαίροντα τῷ φίλῳ· μάλιστα δὲ καὶ τοῦτο περὶ  
 τὰς μητέρας συμβαίνει. τούτων δέ τινα καὶ τὴν φιλίαν  
 10 ὀρίζονται. πρὸς ἑαυτὸν δὲ τούτων ἕκαστον τῷ ἐπιεικεῖ ὑπάρ- 2  
 χει (τοῖς δὲ λοιποῖς, ἢ τοιοῦτοι ὑπολαμβάνουσιν εἶναι·  
 ἔοικε δέ, καθάπερ εἴρηται, μέτρον ἐκάστων ἢ ἀρετὴ καὶ  
 ὁ σπουδαῖος εἶναι)· οὗτος γὰρ ὁμογνωμονεῖ ἑαυτῷ, καὶ τῶν 3  
 αὐτῶν ὀρέγεται κατὰ πᾶσαν τὴν ψυχὴν· καὶ βούλεται  
 15 δι' ἑαυτῷ τὰγαθὰ καὶ τὰ φαινόμενα καὶ πράττει (τοῦ  
 γὰρ ἀγαθοῦ τὰγαθὸν διαπονεῖν) καὶ ἑαυτοῦ ἔνεκα (τοῦ  
 γὰρ διανοητικοῦ χάριν, ὅπερ ἕκαστος εἶναι δοκεῖ)· καὶ ζῆν  
 δὲ βούλεται ἑαυτὸν καὶ σφύζεσθαι, καὶ μάλιστα τοῦτο φῖ  
 φρονεῖ. ἀγαθὸν γὰρ τῷ σπουδαίῳ τὸ εἶναι, ἕκαστος δ' 4

35. τι om. K<sup>b</sup> προγεγενημένην L<sup>b</sup> 36. διάλυσις] ἢ διάλυσις N<sup>b</sup>  
 Heliodorus 1166<sup>a</sup> 1. πέλας] φίλους πέλας K<sup>b</sup>: φίλους vulg. 2.  
 αὐτὸν K<sup>b</sup> 6. καὶ—προσκεκρουκότες seclus. Ramsauer οἱ] οἱ μὴ L<sup>b</sup>  
 12. δὲ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: γὰρ L<sup>b</sup> Γ ἐκάστων K<sup>b</sup>: ἐκάστῳ vulg.

ἑαυτῷ βούλεται τὰγαθά, γενόμενος δ' ἄλλος αἰρεῖται οὐ- 20  
 δεὶς πάντ' ἔχειν [ἐκεῖνο τὸ γενόμενον] (ἔχει γὰρ καὶ ἑὶν ὁ  
 θεὸς τὰγαθόν) ἀλλ' ὡν ὅ τι ποτ' ἐστίν· δόξειε δ' ἂν τὸ νοῦν  
 5 ἕκαστος εἶναι ἢ μάλιστα. συνδιάγειν τε ὁ τοιοῦτος ἑαυτῷ  
 βούλεται· ἡδέως γὰρ αὐτὸ ποιεῖ· τῶν τε γὰρ πεπραγμέ-  
 νων ἐπιτερπεῖς αἱ μνήμαι, καὶ τῶν μελλόντων ἐλπίδες 25  
 ἀγαθαί, αἱ τοιαῦται δ' ἡδέϊαι. καὶ θεωρημάτων δ' εὐπορεῖ  
 τῇ διανοίᾳ. συναλγεῖ τε καὶ συνήδεται μάλισθ' ἑαυτῷ·  
 πάντοτε γὰρ ἐστὶ τὸ αὐτὸ λυπηρόν τε καὶ ἡδύ, καὶ οὐκ  
 ἄλλοτ' ἄλλο· ἀμεταμέλητος γὰρ ὡς εἰπεῖν. τῷ δὲ πρὸς  
 αὐτὸν ἕκαστα τούτων ὑπάρχειν τῷ ἐπιεικέϊ, πρὸς δὲ 30  
 τὸν φίλον ἔχειν ὥσπερ πρὸς αὐτόν (ἐστὶ γὰρ ὁ φίλος  
 ἄλλος αὐτός), καὶ ἡ φιλία τούτων εἶναί τι δοκεῖ, καὶ  
 6 φίλοι οἷς ταῦθ' ὑπάρχει. πρὸς αὐτὸν δὲ πότερον ἔστιν ἢ  
 οὐκ ἔστι φιλία, ἀφείσθω ἐπὶ τοῦ παρόντος· δόξειε δ' ἂν  
 ταύτῃ εἶναι φιλία, ἢ ἐστὶ δύο ἢ πλείω, ἐκ τῶν εἰρημέ- 35  
 νων, καὶ ὅτι ἡ ὑπερβολὴ τῆς φιλίας τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμοιοῦ- 1163<sup>b</sup>  
 7 ται. φαίνεται δὲ τὰ εἰρημένα καὶ τοῖς πολλοῖς ὑπάρχειν,  
 καίπερ οὔσι φαύλοισ. ἂρ' οὖν ἢ τ' ἀρέσκουσιν ἑαυτοῖς καὶ  
 ὑπολαμβάνουσιν ἐπιεικεῖς εἶναι, ταύτῃ μετέχουσιν αὐτῶν ;  
 ἐπεὶ τῶν γε κομιδῇ φαύλων καὶ ἀνοσιουργῶν οὐδεὶν ταῦθ' 5  
 8 ὑπάρχει, ἀλλ' οὐδὲ φαίνεται. σχεδὸν δὲ οὐδὲ τοῖς φαύ-  
 λοις· διαφέρονται γὰρ ἑαυτοῖς, καὶ ἐτέρων μὲν ἐπιθυμοῦ-  
 σιν ἄλλα δὲ βούλονται, οἷον οἱ ἀκρατεῖς· αἰροῦνται γὰρ  
 ἀντὶ τῶν δοκούντων ἑαυτοῖς ἀγαθῶν εἶναι τὰ ἡδέα βλα-  
 βερὰ ὄντα· οἱ δ' αὖ διὰ δειλίαν καὶ ἀργίαν ἀφίστανται 10  
 τοῦ πρῶττειν ἢ οἷονται ἑαυτοῖς βέλτιστα εἶναι. οἷς δὲ πολλὰ

20. οὐδεὶς αἰρεῖται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ 21. ἐκεῖνο τὸ γενόμενον seclus. Ver-  
 mehren 22. ἀλλ' οἷον ὁπότ' K<sup>b</sup> 23. ἢ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 25.  
 μνεῖαι K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 30. αὐτὸν] αὐτὸν μὲν M<sup>b</sup> 32. καὶ ante ἢ om.  
 K<sup>b</sup> 35. ἐκ] ἢ ἐκ pr. K<sup>b</sup>: fort. ἐκ (τε) 1163<sup>b</sup> 3. τ' add. K<sup>b</sup>

καὶ δεινὰ πέπρακται καὶ διὰ τὴν μοχθηρίαν μισοῦνται, καὶ  
 φεύγουσι τὸ ζῆν καὶ ἀναιροῦσιν ἑαυτοῦς. ζητοῦσί τε οἱ 9  
 μοχθηροὶ μεθ' ὧν συνημερεύουσιν, ἑαυτοὺς δὲ φεύγουσιν  
 15 ἀναμιμνήσκονται γὰρ πολλῶν καὶ δυσχερῶν, καὶ τοιαῦθ'  
 ἕτερα ἐλπίζουσι, καθ' ἑαυτοὺς ὄντες, μεθ' ἐτέρων δ' ὄντες  
 ἐπιλανθάνονται. οὐδὲν τε φιλητὸν ἔχοντες οὐδὲν φιλικὸν  
 πάσχουσι πρὸς ἑαυτοῦς. οὐδὲ δὴ συγκαίρουσιν οὐδὲ συναλ-  
 γοῦσιν οἱ τοιοῦτοι ἑαυτοῖς· στασιάζει γὰρ αὐτῶν ἡ ψυχὴ,  
 20 καὶ τὸ μὲν διὰ μοχθηρίαν ἀλγεί ἀπεχόμενόν τινων, τὸ  
 δ' ἡδέεται, καὶ τὸ μὲν δεῦρο τὸ δ' ἐκέισε ἔλκει ὥσπερ δια-  
 σπῶντα. εἰ δὲ μὴ οἶόν τε ἅμα λυπεῖσθαι καὶ ἡδεσθαι, 10  
 ἀλλὰ μετὰ μικρὸν γε λυπεῖται ὅτι ἦσθη, καὶ οὐκ ἂν  
 ἐβούλετο ἡδέα ταῦτα γενέσθαι αὐτῷ· μεταμελείας γὰρ  
 25 οἱ φαῦλοι γέμουσιν. οὐ δὴ φαίνεται ὁ φαῦλος οὐδὲ πρὸς  
 ἑαυτὸν φιλικῶς διακεῖσθαι διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν φιλητόν. εἰ  
 δὴ τὸ οὕτως ἔχειν λίαν ἐστὶν ἄθλιον, φευκτέον τὴν μοχθη-  
 ρίαν διατεταμένως καὶ πειρατέον ἐπιεικῆ εἶναι· οὕτω γὰρ  
 καὶ πρὸς ἑαυτὸν φιλικῶς ἂν ἔχοι καὶ ἐτέρω φίλος γένοιτο.  
 5 'Η δ' εὐνοια φιλικῶ μὲν ἔοικεν, οὐ μὴν ἔστι γε φιλία· V.  
 γίνεται γὰρ εὐνοια καὶ πρὸς ἀγνώτας καὶ λανθάνουσα, φι-  
 λία δ' οὐ. καὶ πρότερον δὲ ταῦτ' εἴρηται. ἀλλ' οὐδὲ φί-  
 λησίς ἐστιν. οὐ γὰρ ἔχει διάτασιν οὐδ' ὄρεξιν, τῇ φιλήσει  
 δὲ ταῦτ' ἀκολουθεῖ· καὶ ἡ μὲν φίλησις μετὰ συνηθείας, ἡ 2  
 35 δ' εὐνοια καὶ ἐκ προσπαίου, οἶον καὶ περὶ τοὺς ἀγωνιστὰς  
 1137<sup>a</sup> συμβαίνει· εὐνοιοὶ γὰρ αὐτοῖς γίνονται καὶ συνθέλουσιν, συμ-  
 πράξαιεν δ' ἂν οὐδέν· ὅπερ γὰρ εἶπομεν, προσπαίως εὐνοιοὶ  
 γίνονται καὶ ἐπιπολαίως στέργουσιν. ἔοικε δὴ ἀρχὴ φιλίας 3

12. καὶ ante διὰ om. L<sup>b</sup> μισοῦνται] μισοῦσί τε L<sup>b</sup> καὶ om. M<sup>b</sup> Γ

14. συνημερεύουσιν K<sup>b</sup>: συνδιημερεύουσιν vulg. 20. τὸ μὲν om.

K<sup>b</sup> 26. αὐτὸν K<sup>b</sup> 29. καὶ ante πρὸς om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 30. φιλικῶι

K<sup>b</sup>: φιλία vulg. 32. τοιαῦτ' K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ

εἶναι, ὡσπερ τοῦ ἐράν ἢ διὰ τῆς ὄψεως ἡδονή· μὴ γὰρ προησθεὶς τῇ ἰδέᾳ οὐδὲις ἐράῃ, ὁ δὲ χαίρων τῷ εἶδει οὐδὲν 5 μᾶλλον ἐράῃ, ἀλλ' ὅταν καὶ ἀπόντα ποθῇ καὶ τῆς παρουσίας ἐπιθυμῇ· οὕτω δὴ καὶ φίλους οὐχ οἷόν τ' εἶναι μὴ εὖνους γεγομένους, οἱ δ' εὖνοι οὐδὲν μᾶλλον φιλοῦσιν· βουλοῖται γὰρ μόνον τάγαθὰ οἷς εἰσὶν εὖνοι, συμπράξαιεν δ' αὖ οὐδέν, οὐδ' ὀχληθεῖεν ὑπὲρ αὐτῶν. διὸ μεταφέρων φαίη 10 τις αὖ αὐτῇ ἀργίῃ εἶναι φιλίαν, χροιζομένην δὲ καὶ εἰς συνήθειαν ἀφικνουμένην γίνεσθαι φιλίαν, οὐ τὴν διὰ τὸ χρήσιμον οὐδὲ τὴν διὰ τὸ ἡδύ· οὐδὲ γὰρ εὖνοια ἐπὶ τούτοις γίνεται. ὁ μὲν γὰρ εὐεργετηθεὶς ἀνθ' ὧν πέπονθεν ἀπονέμει τὴν εὖνοιαν, τὰ δίκαια δρῶν· ὁ δὲ βουλόμενός 15 τιν' εὐπραγεῖν, ἐλπίδα ἔχων εὐπορίας δι' ἐκείνου, οὐκ ἔοικ' εὖνους ἐκείνῳ εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον ἑαυτῷ, καθάπερ οὐδὲ φίλος, εἰ θεραπεύει αὐτὸν διὰ τινα χρῆσιν. ὅλως δ' εὖνοια δι' ἀρετὴν καὶ ἐπιεικειάν τινα γίνεται, ὅταν τῷ φανῇ καλός τις ἢ ἀνδρείος ἢ τι τοιοῦτον, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν 20 ἀγωνιστῶν εἴπομεν.

VI. Φιλικὸν δὲ καὶ ἡ ὁμόνοια φαίνεται. διόπερ οὐκ ἔστιν 6 ὁμοδοξία· τοῦτο μὲν γὰρ καὶ ἀγνοοῦσιν ἀλλήλους ὑπάρξειεν αὖ· οὐδὲ τοὺς περὶ ὄτουον ὁμογνωμοιοῦντας ὁμοιοεῖν φασίν, οἷον τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων (οὐ γὰρ φιλικὸν τὸ περὶ 25 τούτων ὁμοιοεῖν), ἀλλὰ τὰς πόλεις ὁμοιοεῖν φασίν, ὅταν περὶ τῶν συμφερόντων ὁμογνωμονῶσι καὶ ταῦτὰ προαιρῶνται καὶ πράττωσι τὰ κοινῇ δόξαντα. περὶ τὰ πρακτὰ δὴ ὁμοιοοῦσιν, καὶ τούτων περὶ τὰ ἐν μεγέθει καὶ ἐνδεχόμενα ἀμφοῖν ὑπάρχειν ἢ πᾶσιν, οἷον αἱ πόλεις, ὅταν 30 πᾶσι δοκῇ τὰς ἀρχὰς αἰρετὰς εἶναι, ἢ συμμαχεῖν Λακεδαιμοσίοις, ἢ ἄρχειν Πιπτακὸν ὅτε καὶ αὐτὸς ἠθέλει. ὅταν

δ' ἐκάτερος ἑαυτὸν βούληται, ὡσπερ οἱ ἐν ταῖς Φοινίσσαις,  
 στασιάζουσιν· οὐ γάρ ἐστιν ὁμονοεῖν τὸ αὐτὸ ἐκάτερον ἐννοεῖν  
 35 ὁδῆποτε, ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ, οἷον ὅταν καὶ ὁ δῆμος  
 1167<sup>b</sup> καὶ οἱ ἐπιεικέεις τοὺς ἀρίστους ἄρχειν· οὕτω γὰρ πᾶσι γί-  
 νεται οὗ ἐφίενται. πολιτικὴ δὴ φιλία φαίνεται ἢ ὁμό-  
 νοια, καθάπερ καὶ λέγεται· περὶ τὰ συμφέροντα γὰρ ἐστι  
 καὶ τὰ εἰς τὸν βίον ἦκουτα. ἔστι δ' ἡ τοιαύτη ὁμόνοια 3  
 5 ἐν τοῖς ἐπιεικέσιν· οὗτοι γὰρ καὶ ἑαυτοῖς ὁμονοοῦσι καὶ  
 ἀλλήλοις, ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὄντες ὡς εἰπεῖν (τῶν τοιούτων  
 γὰρ μένει τὰ βουλήματα καὶ οὐ μεταρρεῖ ὡσπερ εὐριπος),  
 βούλουταί τε τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα, τούτων δὲ  
 καὶ κοιῆ ἐφίενται. τοὺς δὲ φαύλους οὐχ οἷόν τε ὁμονοεῖν 4  
 10 πλὴν ἐπὶ μικροῖς, καθάπερ καὶ φίλους εἶναι, πλεονεξίας  
 ἐφιεμένους ἐν τοῖς ὠφελίμοις, ἐν δὲ τοῖς πόνοις καὶ ταῖς  
 λειτουργίαις ἐλλείποντας· ἑαυτῷ δ' ἕκαστος βουλόμενος ταῦτα  
 τὸν πέλας ἐξετάζει καὶ κωλύει· μὴ γὰρ τηρούντων τὸ κοι-  
 νὸν ἀπόλλυται. συμβαίνει οὖν αὐτοῖς στασιάζειν, ἀλλήλους  
 15 μὲν ἐπαναγκάζοντας, αὐτοὺς δὲ μὴ βουλομένους τὰ δίκαια  
 ποιεῖν.  
 7 Οἱ δ' εὐεργέται τοὺς εὐεργετηθέντας δοκοῦσι μᾶλλον VII.  
 φιλεῖν ἢ οἱ εὖ παθόντες τοὺς δρᾶσαντας, καὶ ὡς παρὰ  
 λόγον γινόμενον ἐπιζητεῖται. τοῖς μὲν οὖν πλείστοις φαί-  
 20 νεται ὅτι οἱ μὲν ὀφείλουσι τοῖς δὲ ὀφείλεται· καθάπερ οὖν  
 ἐπὶ τῶν δανείων οἱ μὲν ὀφείλοντες βούλουται μὴ εἶναι οἷς  
 ὀφείλουσιν, οἱ δὲ δανείσαντες καὶ ἐπιμελοῦνται τῆς τῶν  
 ὀφειλότων σωτηρίας, οὕτω καὶ τοὺς εὐεργετήσαντας βού-  
 λεσθαι εἶναι τοὺς παθόντας ὡς κομιουμένους τὰς χάριτας,

33. ἐκάτερος καὶ ἑαυτὸν K<sup>b</sup>34. αὐτῷ K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γἐννοεῖν K<sup>b</sup>L<sup>b</sup> Γ 1167<sup>b</sup> 2. δὴ Ramsauer (et ut videtur Heliodorus) : δὲ codd.4. ἦκουτα M<sup>b</sup> : εἰκότα K<sup>b</sup> Γ : ἀνήκουτα L<sup>b</sup> 18. οἱ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 22.οἱ δανείσαντες δὲ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> ἐπιμέλονται L<sup>b</sup>

τοῖς δ' οὐκ εἶναι ἐπιμελὲς τὸ ἀνταποδοῦναι. Ἐπίχαρμος 25  
 μὲν οὖν τάχ' ἂν φαίη ταῦτα λέγειν αὐτοὺς ἐκ πονηροῦ  
 θεωμέιους, ἔοικε δ' ἀνθρωπικῶ· ἀμνήμονες γὰρ οἱ πολλοί,  
 2 καὶ μᾶλλον εὖ πάσχειν ἢ ποιεῖν ἐφίενται. δόξειε δ' ἂν  
 φυσικώτερον εἶναι τὸ αἷτιον, καὶ οὐδ' ὅμοιον τὸ περὶ τοὺς  
 δαρείσαιτας· οὐ γὰρ ἐστὶ φίλησις περὶ ἐκείνους, ἀλλὰ τοῦ 30  
 σφύζεσθαι βούλησις τῆς κομιδῆς ἕνεκα· οἱ δ' εὖ πεποιηκότες  
 φιλοῦσι καὶ ἀγαπῶσι τοὺς πεπονθότας κἂν μηδὲν ὧσι  
 3 χρήσιμοι μηδ' εἰς ὕστερον γένοιντ' ἂν. ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν  
 τεχνιτῶν συμβέβηκεν· πᾶς γὰρ τὸ οἰκείον ἔργον ἀγαπᾷ  
 μᾶλλον ἢ ἀγαπηθείη ἂν ὑπὸ τοῦ ἔργου ἐμφύχου γειομένου· 35  
 μάλιστα δ' ἴσως τοῦτο περὶ τοὺς ποιητὰς συμβαίνει· ὑπερα- 1168<sup>a</sup>  
 γαπῶσι γὰρ οὗτοι τὰ οἰκεία ποιήματα, στέργοιτες ὥσπερ  
 4 τέκνα. τοιοῦτῳ δὴ ἔοικε καὶ τὸ τῶν εὐεργετῶν· τὸ γὰρ εὖ  
 πεπονθὸς ἔργον ἐστὶν αὐτῶν· τοῦτο δὴ ἀγαπῶσι μᾶλλον ἢ  
 τὸ ἔργον τὸν ποιήσαντα. τούτου δ' αἷτιον ὅτι τὸ εἶναι πᾶσιν 5  
 αἰρετὸν καὶ φιλητόν, ἐσμὲν δ' ἐνεργεία (τῷ ζῆν γὰρ καὶ  
 πράττειν), ἐνεργεία δὲ ὁ ποιήσας τὸ ἔργον ἐστὶ πως· στέργει  
 δὴ τὸ ἔργον, διότι καὶ τὸ εἶναι. τοῦτο δὲ φυσικόν· ὁ γὰρ  
 5 ἐστὶ δυνάμει, τοῦτο ἐνεργεία τὸ ἔργον μνηύει. ἅμα δὲ καὶ  
 τῷ μὲν εὐεργέτη καλὸν τὸ κατὰ τὴν πράξιν, ὥστε χαίρειν 10  
 ἐν ᾧ τοῦτο, τῷ δὲ παθόντι οὐδὲν καλὸν ἐν τῷ δράσαντι,  
 ἀλλ' εἴπερ, συμφέρον· τοῦτο δ' ἦττον ἢδὲ καὶ φιλητόν.  
 6 ἠδέϊα δ' ἐστὶ τοῦ μὲν παρόντος ἢ ἐνέργεια, τοῦ δὲ μέλλοντος  
 ἢ ἐλπίς, τοῦ δὲ γεγενημέιου ἢ μνήμη· ἦδιστοι δὲ τὸ κατὰ  
 τὴν ἐνέργειαν, καὶ φιλητὸν ὁμοίως. τῷ μὲν οὖν πεποιηκότη 15  
 μένει τὸ ἔργον (τὸ καλὸν γὰρ πολυχρόνιον), τῷ δὲ παθόντι  
 τὸ χρήσιμον παροίχεται. ἢ τε μνήμη τῶν μὲν καλῶν ἠδέϊα,

28. ἂν] ἂν καὶ Γ      29. οὐχ L<sup>b</sup> Γ      τὸ scripsi : τῷ codd. : καὶ τὰ (ut  
 videtur) Γ      32. πεπονθότας] εὖ πεπονθότας Γ : εὐεργετηθέντας L<sup>b</sup>  
 1168<sup>a</sup> 7. δὴ K<sup>b</sup> Γ

τῶν δὲ χρησίμων οὐ πάνυ ἢ ἦττον· ἢ προσδοκία δ' ἀνάπα-  
 λιν ἔχειν ἔοικεν. καὶ ἢ μὲν φίλησις ποιήσει ἔοικεν, τὸ φι-  
 20 λείσθαι δὲ τῷ πάσχειν· τοῖς ὑπερέχουσι δὲ περὶ τὴν πρᾶ-  
 ξιν ἔπεται τὸ φιλεῖν καὶ τὰ φιλικὰ. ἔτι δὲ τὰ ἐπιπό- 7  
 νως γενόμενα πάντες μᾶλλον στέργουσιν, οἶον καὶ τὰ χρή-  
 ματα οἱ κτησάμενοι τῶν παραλαβόντων· δοκεῖ δὲ τὸ μὲν  
 εὖ πάσχειν ἄπονον εἶναι, τὸ δ' εὖ ποιεῖν ἐργώδες. διὰ ταῦτα  
 25 δὲ καὶ αἱ μητέρες φιλοτεκνότεραι· ἐπιπονωτέρα γὰρ ἢ γέν-  
 νησις, καὶ μᾶλλον ἴσασιν ὅτι αὐτῶν. δόξειε δ' ἂν τοῦτο καὶ  
 τοῖς εὐεργέταις οἰκέειν εἶναι.

8 Ἀπορεῖται δὲ καὶ πότερον δεῖ φιλεῖν ἑαυτὸν μάλιστα VIII.  
 ἢ ἄλλον τινά. ἐπιτιμῶσι γὰρ τοῖς ἑαυτοὺς μάλιστ' ἀγα-  
 30 πῶσι, καὶ ὡς ἐν αἰσχυρῷ φιλαύτους ἀποκαλοῦσι, δοκεῖ τε  
 ὁ μὲν φαῦλος ἑαυτοῦ χάριν πάντα πράττειν, καὶ ὅσφ' ἂν  
 μοχθηρότερος ἦ, τοσοῦτῳ μᾶλλον—ἐγκαλοῦσι δὴ αὐτῷ οἶον  
 ὅτι οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ πράττει—ὁ δ' ἐπεικῆς διὰ τὸ καλόν, καὶ  
 ὅσφ' ἂν βελτίων ἦ, μᾶλλον διὰ τὸ καλόν, καὶ φίλου ἕνεκα,  
 35 τὸ δ' αὐτοῦ παρήσιν. τοῖς λόγοις δὲ τούτοις τὰ ἔργα δια- 2  
 1168<sup>b</sup> φωνεῖ, οὐκ ἀλόγως. φασὶ γὰρ δεῖν φιλεῖν μάλιστα τὸν  
 μάλιστα φίλον, φίλος δὲ μάλιστα ὁ βουλόμενος ᾧ βούλεται  
 τὰγαθὰ ἐκείνου ἕνεκα, καὶ εἰ μηδεὶς εἴσεται· ταῦτα δ'  
 ὑπάρχει μάλιστ' αὐτῷ πρὸς αὐτόν, καὶ τὰ λοιπὰ δὴ πάνθ'  
 5 οἷς ὁ φίλος ὀρίζεται· εἴρηται γὰρ ὅτι ἀπ' αὐτοῦ πάντα τὰ  
 φιλικὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους διήκει. καὶ αἱ παροιμίαι δὲ  
 πᾶσαι ὁμογνωμονοῦσιν, οἶον τὸ “μία ψυχὴ” καὶ “κοινὰ  
 τὰ φίλων” καὶ “ἰσότης φιλότης” καὶ “γόνυ κνήμης ἔγγιον”  
 πάντα γὰρ ταῦτα πρὸς αὐτὸν μάλιστ' ἂν ὑπάρχοι· μάλιστα

20. δὲ περὶ M<sup>b</sup>: δὲ δὴ περὶ Γ: δὴ περὶ vulg. 21. τὸ φιλεῖν om. K<sup>b</sup>

23. δὲ M<sup>b</sup>: δὴ vulg. 28. καὶ om. L<sup>b</sup> Γ 30. τε K<sup>b</sup> Γ: δὲ vulg.

32. οἶον add. K<sup>b</sup> Γ . 1168<sup>b</sup> 2. ᾧ ᾧ K<sup>b</sup>: fort. ἦν ᾧ 9. μάλισθ'  
 ὑπάρχει L<sup>b</sup> Γ



γὰρ φίλος αὐτῷ· καὶ φιλητέον δὴ μάλισθ' ἑαυτόν. ἀπο- 10  
 ρεῖται δὴ εἰκότως ποτέροις χρεῶν ἔπεσθαι, ἀμφοῖν ἐχόριτοι  
 3 τὸ πιστόν. ἴσως οὖν τοὺς τοιοῦτους δεῖ τῶν λόγων διαιρεῖν  
 καὶ διορίζειν ἐφ' ὅσον ἑκάτεροι καὶ πῆ ἀληθεύουσιν. εἰ δὴ  
 λάβοιμεν τὸ φίλαντον πῶς ἑκάτεροι λέγουσιν, τάχ' ἂν γένοιτο  
 4 δῆλοι. οἱ μὲν οὖν εἰς ὄνειδος ἄγοιτες αὐτὸ φιλαύτους καλοῦσι 15  
 τοὺς ἑαυτοῖς ἀποινέοντας τὸ πλεῖον ἐν χρήμασι καὶ τιμαῖς  
 καὶ ἡδοναῖς ταῖς σωματικαῖς· τούτων γὰρ οἱ πολλοὶ ὀρέ-  
 γονται, καὶ ἐσπουδάκασιν περὶ αὐτὰ ὡς ἄριστα ὄντα, διὸ καὶ  
 περιμάχητά ἐστιν. οἱ δὲ περὶ ταῦτα πλεονέκται χαρίζονται  
 ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ ὅλως τοῖς πάθεσι καὶ τῷ ἀλόγῳ τῆς 20  
 ψυχῆς· τοιοῦτοι δ' εἰσὶν οἱ πολλοί· διὸ καὶ ἡ προσηγορία  
 γεγένηται ἀπὸ τοῦ πολλοῦ φαύλου ὄντος· δικαίως δὲ τοῖς  
 5 οὕτω φιλαύτοις ὀνειδίζεται. ὅτι δὲ τοὺς τὰ τοιαῦθ' αὐτοῖς  
 ἀποινέοντας εἰώθασιν λέγειν οἱ πολλοὶ φιλαύτους, οὐκ ἄδη-  
 λον· εἰ γὰρ τις ἀεὶ σπουδάξῃ τὰ δίκαια πράττειν αὐτὸς 25  
 μάλιστα πάντων ἢ τὰ σώφρονα ἢ ὅποια οὖν ἄλλα τῶν κατὰ  
 τὰς ἀρετὰς, καὶ ὅλως ἀεὶ τὸ καλὸν ἑαυτῷ περιποιῶτο, οὐδεὶς  
 6 ἐρεῖ τοῦτον φίλαντον οὐδὲ ψέξει. δόξειε δ' ἂν ὁ τοιοῦτος  
 μᾶλλον εἶναι φίλαντος· ἀποινέει γοῦν ἑαυτῷ τὰ κάλλιστα  
 καὶ μάλιστ' ἀγαθὰ, καὶ χαρίζεται ἑαυτοῦ τῷ κυριωτάτῳ, 30  
 καὶ πάντα τούτῳ πείθεται· ὥσπερ δὲ καὶ πόλις τὸ κυριώ-  
 τατον μάλιστ' εἶναι δοκεῖ καὶ πᾶν ἄλλο σύστημα, οὕτω καὶ  
 ἄνθρωπος· καὶ φίλαντος δὲ μάλιστα ὁ τοῦτο ἀγαπῶν καὶ  
 τούτῳ χαριζόμενος. καὶ ἐγκρατῆς δὲ καὶ ἀκρατῆς λέγεται  
 τῷ κρατεῖν τὸν νοῦν ἢ μή, ὡς τούτου ἑκάστου ὄντος· καὶ πε- 35  
 πραγῆναι δοκοῦσιν αὐτοῖ καὶ ἐκουσίως τὰ μετὰ λόγου μάλιστα. 1169<sup>a</sup>  
 ὅτι μὲν οὖν τοῦθ' ἕκαστός ἐστιν ἢ μάλιστα, οὐκ ἄδηλον, καὶ

11. δὴ scripsi : δ' codd.

15. οὖν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>19. δὲ L<sup>b</sup>

34.

δὴ Γ

35. τοῦτο K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

ὅτι ὁ ἐπεικῆς μάλιστα τοῦτ' ἀγαπᾷ. διὸ φίλαυτος μάλιστ'  
 ἂν εἴη, καθ' ἕτερον εἶδος τοῦ ὀνειδιζομένου, καὶ διαφέρων  
 5 τοσοῦτον ὅσον τὸ κατὰ λόγον ζῆν τοῦ κατὰ πάθος, καὶ ὀρέ-  
 γεσθαι ἢ τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ δοκοῦντος συμφέρειν. τοὺς μὲν οὖν ἵ  
 περὶ τὰς καλὰς πράξεις διαφερόντως σπουδάζοντας πάντες  
 ἀποδέχονται καὶ ἐπαινοῦσιν· πάντων δὲ ἀμιλλωμένων πρὸς  
 τὸ καλὸν καὶ διατεινομένων τὰ κάλλιστα πράττειν κοινῇ τ'  
 10 ἂν πάντ' εἴη τὰ δέοντα καὶ ἰδίᾳ ἐκάστῳ τὰ μέγιστα τῶν  
 ἀγαθῶν, εἴπερ ἡ ἀρετὴ τοιοῦτόν ἐστιν. ὥστε τὸν μὲν ἀγαθὸν  
 δεῖ φίλαυτον εἶναι (καὶ γὰρ αὐτὸς ὀνήσεται τὰ καλὰ πράτ-  
 των καὶ τοὺς ἄλλους ὠφελήσει), τὸν δὲ μοχθηρὸν οὐ δεῖ  
 βλάβει γὰρ καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς πέλας, φαύλοισι πάθεισιν  
 15 ἐπόμενος. τῷ μοχθηρῷ μὲν οὖν διαφωνεῖ ἃ δεῖ πράττειν δ  
 καὶ ἃ πράττει· ὁ δ' ἐπεικῆς, ἃ δεῖ, ταῦτα καὶ πράττει·  
 πᾶς γὰρ νοῦς αἰρεῖται τὸ βέλτιστον ἑαυτῷ, ὁ δ' ἐπεικῆς  
 πειθαρχεῖ τῷ νῷ. ἀληθὲς δὲ περὶ τοῦ σπουδαίου καὶ τὸ τῶν ἵ  
 φίλων ἔνεκα πολλὰ πράττειν καὶ τῆς πατρίδος, κἂν δέη  
 20 ὑπεραποθνήσκειν· προήσεται γὰρ καὶ χρήματα καὶ τιμὰς  
 καὶ ὅλως τὰ περιμάχητα ἀγαθὰ, περιποιούμενος ἑαυτῷ τὸ  
 καλόν· ὀλίγον γὰρ χρόνον ἡσθῆναι σφόδρα μᾶλλον ἔλοιτ'  
 ἂν ἢ πολὺν ἠρέμα, καὶ βιώσαι καλῶς ἐνιαυτὸν ἢ πόλλ' ἔτη  
 τυχόντως, καὶ μίαν πρᾶξιν καλὴν καὶ μεγάλην ἢ πολλὰς  
 25 καὶ μικράς. τοῖς δ' ὑπεραποθνήσκουσι τοῦτ' ἴσως συμβαίνει·  
 αἰροῦνται δὴ μέγα καλὸν ἑαυτοῖς. καὶ χρήματα προοῖντ'  
 ἂν ἐφ' ᾧ πλείονα λήψονται οἱ φίλοι· γίνεται γὰρ τῷ  
 μὲν φίλῳ χρήματα, αὐτῷ δὲ τὸ καλόν· τὸ δὴ μείζον  
 ἀγαθὸν ἑαυτῷ ἀποδέμει. καὶ περὶ τιμᾶς δὲ καὶ ἀρχᾶς ὁ ἵ  
 30 αὐτὸς τρόπος· πάντα γὰρ τῷ φίλῳ ταῦτα προήσεται· κα-

1169<sup>a</sup> 6. ἢ ante τοῦ καλοῦ om. L<sup>b</sup>  
 om. K<sup>b</sup> ταῦτα ἃ δεῖ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

15. πράττειν om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 16. ἃ  
 καὶ] ἀεὶ K<sup>b</sup> 29. δὴ K<sup>b</sup>

λὸν γὰρ αὐτῷ τοῦτο καὶ ἐπαινετόν. εἰκότως δὴ δοκεῖ σπου-  
δαῖος εἶναι, ἀντὶ πάντων αἰρούμενος τὸ καλόν. ἐνδέχεται  
δὲ καὶ πράξεις τῷ φίλῳ προτέσθαι, καὶ εἶναι κάλλιον τοῦ  
11 αὐτὸν πράξει τὸ αἴτιον τῷ φίλῳ γενέσθαι. ἐν πασι δὴ τοῖς  
ἐπαινετοῖς ὁ σπουδαῖος φαίνεται ἑαυτῷ τοῦ καλοῦ πλέον 35  
νέμων. οὕτω μὲν οὖν φίλαντον εἶναι δεῖ, καθάπερ εἴρηται 1169<sup>β</sup>  
ὡς δ' οἱ πολλοί, οὐ χρή.

IX. Ἀμφισβητεῖται δὲ καὶ περὶ τὸν εὐδαίμονα, εἰ δεήσει- 9  
ται φίλων ἢ μή. οὐθὲν γὰρ φασὶ δεῖν φίλων τοῖς μακα-  
ρίοις καὶ ἀτάρκεσιν· ὑπάρχειν γὰρ αὐτοῖς τὰγαθὰ· αὐτάρ- 5  
κεις οὖν ὄντας οὐδενὸς προσδεῖσθαι, τὸν δὲ φίλον, ἕτερον  
αὐτὸν ὄντα, πορίζειν ἅ δι' αὐτοῦ ἀδυνατεῖ· ὅθεν “ὅταν ὁ  
2 δαίμων εὖ διδῷ, τί δεῖ φίλων;” ἔοικε δ' ἀτόπῳ τὸ πάντ'  
ἀπονέμοιτας τὰγαθὰ τῷ εὐδαίμονι φίλους μὴ ἀποδιδόναι, ὁ  
δοκεῖ τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν μέγιστον εἶναι. εἴ τε φίλου μᾶλλον 10  
ἔστι τὸ εὖ ποιεῖν ἢ πάσχειν, καὶ ἔστι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς  
ἀρετῆς τὸ εὐεργετεῖν, κάλλιον δ' εὖ ποιεῖν φίλους ὀθνείων,  
τῶν εὖ πεισομένῳν δεήσειται ὁ σπουδαῖος. διὸ καὶ ἐπιζητεῖται  
πότερον ἐν εὐτυχίαις μᾶλλον δεῖ φίλων ἢ ἐν ἀτυχίαις,  
ὡς καὶ τοῦ ἀτυχοῦντος δεομένου τῶν εὐεργετησύντων καὶ τῶν 15  
3 εὐτυχοῦντων οὓς εὖ ποιήσουσιν. ἄτοπον δ' ἴσως καὶ τὸ μο-  
νώτην ποιεῖν τὸν μακάριον· οὐδεὶς γὰρ ἔλοιτ' ἂν καθ' αὐτὸν  
τὰ πάντ' ἔχειν ἀγαθὰ· πολιτικὸν γὰρ ὁ ἄνθρωπος καὶ συ-  
ζῆν πεφυκός. καὶ τῷ εὐδαίμονι δὴ τοῦθ' ὑπάρχει· τὰ γὰρ  
τῇ φύσει ἀγαθὰ ἔχει, δῆλον δ' ὡς μετὰ φίλων καὶ ἐπει- 20  
κῶν κρεῖττον ἢ μετ' ὀθνείων καὶ τῶν τυχόντων συνημερεύειν.  
4 δεῖ ἄρα τῷ εὐδαίμονι φίλων. τί οὖν λέγουσιν οἱ πρῶτοι, καὶ  
πῆ ἀληθεύουσιν; ἢ ὅτι οἱ πολλοὶ φίλους οἴονται τοὺς χρησί-  
μους εἶναι; τῶν τοιούτων μὲν οὖν οὐδὲν δεήσειται ὁ μακάριος,

1169<sup>b.5</sup>. ὑπάρχειν N<sup>b</sup>: ὑπάρχει vulg. αὐτοῖς om. K<sup>b</sup> ἀγαθὰ K<sup>b</sup>

18. τὰ πάντ' ἔχειν ἀγαθὰ] πάντ' ἔχειν τὰγαθὰ L<sup>b</sup>

25 ἐπειδὴ τὰγαθὰ ὑπάρχει αὐτῷ· οὐδὲ δὴ τῶν διὰ τὸ ἡδύ,  
 ἢ ἐπὶ μικρόν (ἡδὺς γὰρ ὁ βίος ὧν οὐδὲν δεῖται ἐπεισάκτου  
 ἡδονῆς)· οὐ δεόμενος δὲ τῶν τοιούτων φίλων· οὐ δοκεῖ δεῖσθαι  
 φίλων. τὸ δ' οὐκ ἔστιν ἴσως ἀληθές. ἐν ἀρχῇ γὰρ εἴρηται 5  
 ὅτι ἡ εὐδαιμονία ἐνέργειά τις ἐστίν, ἢ δ' ἐνέργεια δῆλον ὅτι  
 30 γίνεται καὶ οὐχ ὑπάρχει ὡσπερ κτῆμά τι. εἰ δὲ τὸ εὐδαι-  
 μονεῖν ἐστὶν ἐν τῷ ζῆν καὶ ἐνεργεῖν, τοῦ δ' ἀγαθοῦ ἢ ἐνέρ-  
 γεια σπουδαία καὶ ἡδέια καθ' αὐτήν, καθάπερ ἐν ἀρχῇ  
 εἴρηται, ἔστι δὲ καὶ τὸ οἰκεῖον τῶν ἡδέων, θεωρεῖν δὲ μᾶλλον  
 τοὺς πέλας δυνάμεθα ἢ ἑαυτοὺς καὶ τὰς ἐκείνων πράξεις ἢ  
 35 τὰς οἰκείας, αἱ τῶν σπουδαίων δὲ πράξεις φίλων ὄντων  
 1170<sup>a</sup> ἡδέια τοῖς ἀγαθοῖς (ἄμφω γὰρ ἔχουσι τὰ τῇ φύσει ἡδέα)·  
 ὁ μακάριος δὴ φίλων τοιούτων δεήσεται, εἴπερ θεωρεῖν προ-  
 αιρεῖται πράξεις ἐπιεικεῖς καὶ οἰκείας, τοιαῦται δ' αἱ τοῦ  
 ἀγαθοῦ φίλου οἶτος. οἴονται τε δεῖν ἡδέως ζῆν τὸν εὐδαιμόνα.  
 5 μωρότη μὲν οὖν χαλεπὸς ὁ βίος· οὐ γὰρ ῥάδιον καθ' αὐτὸν  
 ἐνεργεῖν συνεχῶς, μεθ' ἑτέρων δὲ καὶ πρὸς ἄλλους ῥῆον. ἔσται 6  
 οὖν ἢ ἐνέργεια συνεχεστέρα, ἡδέια οὖσα καθ' αὐτήν, ὃ δεῖ  
 περὶ τὸν μακάριον εἶναι· ὁ γὰρ σπουδαῖος, ἢ σπουδαῖος, ταῖς  
 10 κατ' ἀρετὴν πράξεσι χαίρει, ταῖς δ' ἀπὸ κακίας δυσχεραί-  
 νει, καθάπερ ὁ μουσικὸς τοῖς καλοῖς μέλεσιν ἡδεται, ἐπὶ δὲ  
 τοῖς φαύλοισι λυπεῖται. γίνοιτο δ' ἂν καὶ ἄσκησίς τις τῆς 7  
 ἀρετῆς ἐκ τοῦ συζῆν τοῖς ἀγαθοῖς, καθάπερ καὶ Θεογυῖς  
 φησιν. φυσικώτερον δ' ἐπισκοποῦσιν ἔοικεν ὁ σπουδαῖος φί-  
 λος τῷ σπουδαίῳ τῇ φύσει αἰρετὸς εἶναι. τὸ γὰρ τῇ φύσει  
 15 ἀγαθὸν εἴρηται ὅτι τῷ σπουδαίῳ ἀγαθὸν καὶ ἡδύ ἐστι καθ'  
 αὐτό. τὸ δὲ ζῆν ὀρίζονται τοῖς ζῴοις δυνάμει αἰσθήσεως,  
 ἀνθρώποις δ' αἰσθήσεως ἢ νοήσεως· ἢ δὲ δύναμις εἰς τὴν

35. δὲ cod. Coll. Corp. Chr. Oxon. : δὴ vulg.

1170<sup>a</sup> 4. τε] δὲ Γ15. ἀγαθὸν καὶ] καὶ ἀγαθὸν καὶ L<sup>b</sup>: om. K<sup>b</sup>

ἐνέργειαν ἀνάγεται, τὸ δὲ κύριον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ· ἔοικε δὴ  
 τὸ ζῆν εἶναι κυρίως τὸ αἰσθάνεσθαι ἢ νοεῖν. τὸ δὲ ζῆν τῶν  
 καθ' αὐτὸ ἀγαθῶν καὶ ἡδέων· ὠρισμένον γάρ, τὸ δ' ὠρι- 20  
 σμένον τῆς τἀγαθοῦ φύσεως· τὸ δὲ τῇ φύσει ἀγαθὸν καὶ  
 8 τῷ ἐπιεικεῖ· διόπερ ἔοικε πᾶσιν ἡδὺ εἶναι· οὐ δεῖ δὲ λαμ-  
 βάνειν μοχθηρὰν ζωὴν καὶ διεφθαρμένην, οὐδ' ἐν λύπαις·  
 ἀόριστος γὰρ ἡ τοιαύτη, καθάπερ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῇ. ἐν  
 9 τοῖς ἐχομένοις δὲ περὶ τῆς λύπης ἔσται φανερώτερον. εἰ δ' 25  
 αὐτὸ τὸ ζῆν ἀγαθὸν καὶ ἡδύ (ἔοικε δὲ καὶ ἐκ τοῦ πάντας  
 ὀρέγεσθαι αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιεικεῖς καὶ μακαρίους·  
 τούτοις γὰρ ὁ βίος αἰρετώτατος, καὶ ἡ τούτων μακαριωτάτη  
 ζωὴ), ὁ δ' ὀρῶν ὅτι ὀρᾷ αἰσθάνεται καὶ ὁ ἀκούων ὅτι ἀκούει  
 καὶ ὁ βαδίζων ὅτι βαδίζει, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἔστι 30  
 τι τὸ αἰσθανόμενοι ὅτι ἐνεργοῦμεν, ὥστε ἂν αἰσθανώμεθ', ὅτι  
 αἰσθανόμεθα, κἂν νοῶμεν, ὅτι νοοῦμεν, τὸ δ' ὅτι αἰσθανό-  
 μεθα ἢ νοοῦμεν, ὅτι ἐσμέν (τὸ γὰρ εἶναι ἦν αἰσθάνεσθαι ἢ  
 νοεῖν), τὸ δ' αἰσθάνεσθαι ὅτι ζῆν, τῶν ἡδέων καθ' αὐτό (φύ- 1170<sup>b</sup>  
 σει γὰρ ἀγαθὸν ζωὴ, τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπάρχον ἐν ἑαυτῷ  
 αἰσθάνεσθαι ἡδύ), αἰρετὸν δὲ τὸ ζῆν καὶ μάλιστα τοῖς ἀγα-  
 θοῖς, ὅτι τὸ εἶναι ἀγαθόν ἐστιν αὐτοῖς καὶ ἡδύ (συναισθανό-  
 10 μενοι γὰρ τοῦ καθ' αὐτὸ ἀγαθοῦ ἡδονται), ὥς δὲ πρὸς ἑαυτὸν 5  
 ἔχει ὁ σπουδαῖος, καὶ πρὸς τὸν φίλον (ἕτερος γὰρ αὐτὸς ὁ  
 φίλος ἐστίν)· καθάπερ οὖν τὸ αὐτὸν εἶναι αἰρετόν ἐστιν ἐκάστω,  
 οὕτω καὶ τὸ τὸν φίλον, ἢ παραπλησίως. τὸ δ' εἶναι ἦν  
 αἰρετὸν διὰ τὸ αἰσθάνεσθαι αὐτοῦ ἀγαθοῦ ὄντος, ἢ δὲ τοιαύτη  
 αἴσθησις ἡδεῖα καθ' ἑαυτήν. συναισθάνεσθαι ἄρα δεῖ καὶ τοῦ 10  
 φίλου ὅτι ἔστιν, τοῦτο δὲ γίνουτ' ἂν ἐν τῷ συζῆν καὶ κοινωνεῖν  
 λόγων καὶ διανοίας· οὕτω γὰρ ἂν δόξειε τὸ συζῆν ἐπὶ τῶν

18. δὲ] δὴ K<sup>b</sup>      25. ἐπομένοις L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> Γ      31. ὥστε ἂν αἰσθανώμεθ'  
 scripsi: ὥστε αἰσθανώμεθ' ἂν K<sup>b</sup>: ὥστε αἰσθανοίμεθ' ἂν Γ: αἰσθανοίμεθα δ'  
 ἂν L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      32. κἂν νοῶμεν scripsi: καὶ νοοῦμεν K<sup>b</sup>: καὶ νοοῖμεν vulg.

ἀνθρώπων λέγεσθαι, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῶν βοσκημάτων  
 τὸ ἐν τῷ αὐτῷ νέμεσθαι. εἰ δὴ τῷ μακαρίῳ τὸ εἶναι αἰρε-  
 15 τόν ἐστι καθ' αὐτό, ἀγαθὸν τῇ φύσει ὄν καὶ ἡδύ, παραπλή-  
 σιον δὲ καὶ τὸ τοῦ φίλου ἐστίν, κἂν ὁ φίλος τῶν αἰρετῶν  
 εἴη. ὁ δ' ἐστὶν αὐτῷ αἰρετόν, τοῦτο δεῖ ὑπάρχειν αὐτῷ, ἢ  
 ταύτη ἐνδεὴς ἔσται. δεήσει ἄρα τῷ εὐδαιμονήσουσι φίλων  
 σπουδαίων.

- 10 Ἄρ' οὖν ὡς πλείστους φίλους ποιητέον, ἢ καθάπερ ἐπὶ X.  
 τῆς ξενίας ἐμμελῶς εἰρησθαι δοκεῖ “μήτε πολύξεινος μήτ'  
 ἄξιμος,” καὶ ἐπὶ τῆς φιλίας ἀρμόσει μήτ' ἄφιλον εἶναι  
 μήτ' αὖ πολύφιλον καθ' ὑπερβολήν; τοῖς μὲν δὴ πρὸς χρῆ- 2  
 σιν κἂν πάνυ δόξειεν ἀρμόζειν τὸ λεχθέν· πολλοῖς γὰρ  
 25 ἀνθυπηρετεῖν ἐπίπονοι, καὶ οὐχ ἱκανὸς ὁ βίος αὐτὸ [τοῦτο]  
 πράττειν. οἱ πλείους δὴ τῶν πρὸς τὸν οἰκεῖον βίον ἱκανῶν  
 περιέργοι καὶ ἐμπόδιοι πρὸς τὸ καλῶς ζῆν· οὐθεν οὖν δεῖ  
 αὐτῶν. καὶ οἱ πρὸς ἡδονὴν δὲ ἀρκούσιν ὀλίγοι, καθάπερ ἐν  
 τῇ τροφῇ τὸ ἡδυσμα. τοὺς δὲ σπουδαίους πότερον πλείστους 3  
 30 κατ' ἀριθμόν, ἢ ἔστι τι μέτρον καὶ φιλικοῦ πλήθους, ὥσπερ  
 πόλεως; οὔτε γὰρ ἐκ δέκα ἀνθρώπων γένοιτ' ἂν πόλις, οὔτ'  
 ἐκ δέκα μυριάδων ἔτι πόλις ἐστίν. τὸ δὲ ποσὸν οὐκ ἔστιν ἴσως  
 ἐν τι, ἀλλὰ πᾶν τὸ μεταξὺ τινῶν ὠρισμένων. καὶ φίλων  
 1171<sup>a</sup> δὴ ἐστὶ πλήθος ὠρισμένον, καὶ ἴσως οἱ πλείστοι μεθ' ὧν ἂν  
 δύναίτο τις συζῆν (τοῦτο γὰρ ἐδόκει φιλικώτατον εἶναι). ὅτι 4  
 δ' οὐχ οἷόν τε πολλοῖς συζῆν καὶ διανέμειν ἑαυτοῖν, οὐκ ἄδη-  
 λον. ἔτι δὲ κἀκείνους δεῖ ἀλλήλοις φίλους εἶναι, εἰ μέλλουσι  
 5 πάντες μετ' ἀλλήλων συνημερεύειν· τοῦτο δ' ἐργῶδες ἐν

1170<sup>b</sup> 14. τὸ ἐν] fort. τῷ ἐν 16. κἂν—17. εἴη] καλ—ἐν εἴη L<sup>b</sup>: καλ—  
 εἴη Γ 22. post ἄξιμος add. καλεοίμην L<sup>b</sup> Γ 24. κἂν scripsi: καλ  
 codd. post δόξειεν add. ἂν O<sup>b</sup> 25. αὐτὸ K<sup>b</sup>: αὐτῷ M<sup>b</sup> Γ: αὐτοῖς  
 L<sup>b</sup> τοῦτο seclusi 26. δὲ M<sup>b</sup> ἱκανῶν O<sup>b</sup> Γ: ἱκανῶς vulg. 30.  
 καὶ om. K<sup>b</sup> 1171<sup>a</sup> 2. δύναίτο συζῆν K<sup>b</sup> .διότι K<sup>b</sup>

5 πολλοῖς ὑπάρχειν. χαλεπὸν δὲ γίνεται καὶ τὸ συγχαίρειν  
καὶ τὸ συναλγεῖν οἰκείως πολλοῖς· εἰκὸς γὰρ συμπίπτειν ἅμα  
τῷ μὲν συνηδέσθαι τῷ δὲ συνάχεσθαι. ἴσως οὖν εὖ ἔχει μὴ  
ζητεῖν ὡς πολυφιλότατον εἶναι, ἀλλὰ τοσοῦτους ὅσοι εἰς τὸ  
συζῆνι ἱκανοί· οὐδὲ γὰρ ἐνδέχεσθαι δόξαιεν ἂν πολλοῖς εἶναι 10  
φίλοι· σφόδρα. διόπερ οὐδ' ἐρᾷν πλειότων· ὑπερβολὴ γάρ  
τις εἶναι βούλεται φιλίας, τοῦτο δὲ πρὸς ἕνα· καὶ τὸ σφό-  
6 δρα δὴ πρὸς ὀλίγους. οὕτω δ' ἔχειν ἔοικε καὶ ἐπὶ τῶν πρα-  
γμάτων· οὐ γίνονται γὰρ φίλοι πολλοὶ κατὰ τὴν ἑταιρικὴν  
φιλίαν, αἱ δ' ὑμνούμεται ἐν δυσι λέγονται. οἱ δὲ πολύφιλοι 15  
καὶ πάσιν οἰκείως ἐντυγχάνοιτες οὐδεὶ δόκοῦσιν εἶναι φίλοι,  
πλὴν πολιτικῶς, οὓς καὶ καλοῦσιν ἀρέσκους. πολιτικῶς μὲν  
οὖν ἔστι πολλοῖς εἶναι φίλον καὶ μὴ ἄρεσκον ὄντα, ἀλλ' ὡς  
ἀληθῶς ἐπιεικῆ· δι' ἀρετὴν δὲ καὶ δι' αὐτοὺς οὐκ ἔστι πρὸς  
πολλούς, ἀγαπητὸν δὲ καὶ ὀλίγους εὐρεῖν τοιοῦτους. 20

XI. Πότερον δ' ἐν εὐτυχίαις μᾶλλον φίλων δεῖ ἢ ἐν δυ- 11  
στυχίαις; ἐν ἀμφοῖν γὰρ ἐπιζητοῦνται· οἳ τε γὰρ ἀτυχοῦντες  
δέονται ἐπικουρίας, οἳ τ' εὐτυχοῦντες συμβίων καὶ οὓς εὖ  
ποιήσουσιν· βούλονται γὰρ εὖ δρᾶν. ἀναγκαιότερον μὲν δὴ  
ἐν ταῖς ἀτυχίαις, διὸ τῶν χρησίμων ἐνταῦθα δεῖ, κάλλιον 25  
δ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις, διὸ καὶ τοὺς ἐπιεικεῖς ζητοῦσιν· τούτους  
2 γὰρ αἰρετώτερον εὐεργετεῖν καὶ μετὰ τούτων διάγειν. ἔστι  
γὰρ καὶ ἡ παρουσία αὐτῆ τῶν φίλων ἡδέια καὶ ἐν ταῖς εὐτυ-  
χίαις καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις. κουφίζονται γὰρ οἱ λυπούμενοι  
συναλγούντων τῶν φίλων. διὸ κἂν ἀπορήσειεν τις πότερον 30  
ὥσπερ βάρους μεταλαμβάνουσιν, ἢ τοῦτο μὲν οὐ, ἢ παρουσία  
δ' αὐτῶν ἡδέια οὖσα καὶ ἡ ἔννοια τοῦ συναλγεῖν ἐλάττω τὴν  
λύπην ποιεῖ. εἰ μὲν οὖν διὰ ταῦτα ἢ δι' ἄλλο τι κουφίζονται,

10. οὐ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 12. τισιν K<sup>b</sup> 15. πολλοὶ φίλοι K<sup>b</sup> 19. αὐτοὺς  
scripti: αὐτοὺς codd. 23. δ' K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 26. καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 28.  
καὶ ἐν ταῖς εὐτυχίαις om. K<sup>b</sup>

ἀφείσθω· συμβαίνειν δ' οὖν φαίνεται τὸ λεχθέν. ἔοικε δ' 3  
 35 ἡ παρουσία μικτή τις αὐτῶν εἶναι. αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ ὄρᾶν  
 1171<sup>b</sup> τοὺς φίλους ἡδύ, ἄλλως τε καὶ ἀτυχοῦντι, καὶ γίνεται τις  
 ἐπικουρία πρὸς τὸ μὴ λυπεῖσθαι (παραμυθητικὸν γὰρ ὁ φίλος  
 καὶ τῇ ὄψει καὶ τῷ λόγῳ, ἐὰν ἦ ἐπιδέξιος· οἷδε γὰρ τὸ ἦθος  
 καὶ ἐφ' οἷς ἦδεται καὶ λυπείται)· τὸ δὲ λυπούμειον αἰσθά- 4  
 5 νεσθαι ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ ἀτυχίαις λυπηρόν· πᾶς γὰρ φεύγει  
 λύπης αἴτιος εἶναι τοῖς φίλοις. διόπερ οἱ μὲν ἀνδρώδεις τὴν  
 φύσιν εὐλαβοῦνται συλλυπεῖν τοὺς φίλους αὐτοῖς, κὰν μὴ  
 ὑπερτείνῃ τῇ ἀλυπία, τὴν ἐκείνοις γινομένην λύπην οὐχ ὑπο-  
 μένει, ὅλως τε συνθρήνους οὐ προσίεται διὰ τὸ μηδ' αὐτὸς  
 10 εἶναι θρηνητικός· γύναια δὲ καὶ οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες τοῖς συ-  
 στένουσι χαίρουσι, καὶ φιλοῦσιν ὡς φίλους καὶ συναλγοῦντας.  
 μιμείσθαι δ' ἐν ἅπασιν δεῖ δῆλον ὅτι τὸν βελτίω. ἡ δ' ἐν 5  
 ταῖς εὐτυχίαις τῶν φίλων παρουσία τὴν τε διαγωγὴν ἠδεῖαν  
 ἔχει καὶ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἠδονται ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ ἀγαθοῖς.  
 15 διὸ δόξειεν ἂν δεῖν εἰς μὲν τὰς εὐτυχίας καλεῖν τοὺς φίλους  
 προθύμως (εὐεργητικὸν γὰρ εἶναι καλόν), εἰς δὲ τὰς ἀτυ-  
 χίας ὀκνοῦντα· μεταδιδόναι γὰρ ὡς ἥκιστα δεῖ τῶν κακῶν,  
 ὅθεν τὸ “ἄλις ἐγὼ δυστυχῶν.” μάλιστα δὲ παρακλητέον  
 ὅταν μέλλωσιν ὀλίγα ὀχληθέντες μεγάλ' αὐτὸν ὠφελήσειν.  
 20 ἰέναι δ' ἀνάπαλιν ἴσως ἀρμόζει πρὸς μὲν τοὺς ἀτυχοῦντας 6  
 ἄκλητον καὶ προθύμως (φίλου γὰρ εἶναι ποιεῖν, καὶ μάλιστα  
 τοὺς ἐν χρεῖα καὶ [τὸ] μὴ ἀξιόσαντας· ἀμφοῖν γὰρ κάλλιον  
 καὶ ἡδίων), εἰς δὲ τὰς εὐτυχίας συνεργοῦντα μὲν προθύμως  
 (καὶ γὰρ εἰς ταῦτα χρεῖα φίλων), πρὸς εὐπάθειαν δὲ σχο-  
 25 λαιῶς· οὐ γὰρ καλὸν τὸ προθυμείσθαι ὠφελείσθαι. δόξαν  
 δ' ἀηδίας ἐν τῷ διωθεῖσθαι ἴσως εὐλαβητέον· ἐνίοτε γὰρ

1171<sup>b</sup> 6. διόπερ—7. αὐτοῖς fort. infra post 10. θρηνητικός ponenda

14. ἔννοιαν Γ: εἰνοιαν codd.

16. εὐεργητικὸν O<sup>b</sup>

21. fort.

(τὸ) εἶ

22. τὸ] τοῦτο Γ: om. M<sup>b</sup>

ἀξιόσαντος K<sup>b</sup>



συμβαίνει. ἡ παρουσία δὲ τῶν φίλων ἐν ἕκαστῳ αἰρετῇ φαίνεται.

ΣΙΙ. Ἄρ' οὖν, ὡς περ τοῖς ἐρώσι τὸ ὄρῳ ἀγαπητότατόν ἐστι 12  
καὶ μάλλον αἰροῦνται ταύτην τὴν αἴσθησιν ἢ τὰς λοιπὰς 30  
ὡς κατὰ ταύτην μάλιστα τοῦ ἔρωτος ὄντος καὶ γινομένου,  
οὕτω καὶ τοῖς φίλοις αἰρετώτατόν ἐστι τὸ συζῆν; κοινωρία  
γὰρ ἡ φιλία, καὶ ὡς πρὸς ἑαυτὸν ἔχει, οὕτω καὶ πρὸς τὸν  
φίλον· περὶ αὐτὸν δ' ἡ αἴσθησις ὅτι ἐστὶν αἰρετῆ, καὶ περὶ  
τὸν φίλον δὴ ἡ δ' ἐνέργεια γίνεται αὐτῆς ἐν τῷ συζῆν, 35  
2 ὥστ' εἰκότως τούτου ἐφίενται. καὶ ὅ ποτ' ἐστὶν ἐκάστοις τὸ 1172<sup>a</sup>  
εἶναι ἢ οὐ χάριν αἰροῦνται τὸ ζῆν, ἐν τούτῳ μετὰ τῶν φί-  
λων βούλονται διάγειν· διόπερ οἱ μὲν συμπίνουσιν, οἱ δὲ  
συγκυβεύουσιν, ἄλλοι δὲ συγγυμνάζονται καὶ συγκυνηγοῦσιν  
ἢ συμφιλοσοφοῦσιν, ἕκαστοι ἐν τούτῳ συνημερεύοντες ὅ τι 5  
περ μάλιστα ἀγαπῶσι τῶν ἐν τῷ βίῳ· συζῆν γὰρ βουλόμε-  
νοι μετὰ τῶν φίλων, ταῦτα ποιοῦσι καὶ τούτων κοινωνοῦσιν  
3 οἷς οἴονται συζῆν. γίνεται οὖν ἢ μὲν τῶν φαύλων φιλία  
μοχθηρά (κοινωνοῦσι γὰρ φαύλων ἀβέβαιοι ὄντες, καὶ μο-  
χθηροὶ δὲ γίνονται ὁμοιούμενοι ἀλλήλοις), ἢ δὲ τῶν ἐπεικῶν 10  
ἐπεικῆς, συναυξανομένη ταῖς ὁμιλίαις· δοκοῦσι δὲ καὶ βελ-  
τίους γίνεσθαι ἐνεργοῦντες καὶ διορθοῦντες ἀλλήλους· ἀπομάτ-  
τονται γὰρ παρ' ἀλλήλων οἷς ἀρέσκονται, ὅθεν “ ἐσθλῶν  
4 μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλά.” περὶ μὲν οὖν φιλίας ἐπὶ τοσοῦτου  
εἰρήσθω· ἐπόμενον δ' ἂν εἶη διελθεῖν περὶ ἡδονῆς. 15

## K.

Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ ἡδονῆς ἴσως ἔπεται διελθεῖν. μά-

27. δὲ M<sup>b</sup> : δ' ἢ K<sup>b</sup>      35. αὐτοῖς Aretinus      1172<sup>a</sup> 1. ὅ] ὅ τι M<sup>b</sup>  
8. οἷς οἴονται] ὡς οἴον τε K<sup>b</sup>      συζῆν] εὐ ζῆν conl. Bekker      14. ἐπὶ  
om. K<sup>b</sup>

- 20 λιστα γὰρ δοκεῖ συμφκειῶσθαι τῷ γένει ἡμῶν, διὸ παιδεύουσι  
 τοὺς νέους οἰακίζοντες ἡδονῇ καὶ λύπῃ· δοκεῖ δὲ καὶ πρὸς  
 τὴν τοῦ ἡθους ἀρετὴν μέγιστον εἶναι τὸ χαίρειν οἷς δεῖ καὶ  
 μισεῖν ἃ δεῖ. διατείνει γὰρ ταῦτα διὰ παντὸς τοῦ βίου, ῥο-  
 25 βίον· τὰ μὲν γὰρ ἡδέα προαιροῦνται, τὰ δὲ λυπηρὰ φεύ-  
 γουσιν· ὑπὲρ δὲ τῶν τοιούτων ἤκιστ' ἂν δόξειε παρετόν εἶναι, 2  
 ἄλλως τε καὶ πολλὴν ἐχόντων ἀμφισβήτησιν. οἱ μὲν γὰρ  
 τὰγαθὸν ἡδοιῆν λέγουσιν, οἱ δ' ἐξ ἐναντίας κομιδῇ φαῦλον.  
 οἱ μὲν ἴσως πεπεισμένοι οὕτω καὶ ἔχειν, οἱ δὲ οἰόμενοι βέλ-  
 30 τιον εἶναι πρὸς τὸν βίον ἡμῶν ἀποφαίνειν τὴν ἡδονὴν τῶν  
 φαύλων, καὶ εἰ μὴ ἐστίν· ῥέπειν γὰρ τοὺς πολλοὺς πρὸς  
 αὐτὴν καὶ δουλεύειν ταῖς ἡδοναῖς, διὸ δεῖν εἰς τοῦναντίου  
 ἀγειν· ἐλθεῖν γὰρ ἂν οὕτως ἐπὶ τὸ μέσον. μή ποτε δὲ οὐ 3  
 καλῶς τοῦτο λέγεται. οἱ γὰρ περὶ τῶν ἐν τοῖς πάθεσι καὶ  
 35 ταῖς πράξεσι λόγοι ἡττόν εἰσι πιστοὶ τῶν ἔργων· ὅταν οὖν  
 διαφωνῶσι τοῖς κατὰ τὴν αἴσθησιν, καταφρονούμενοι καὶ  
 1172<sup>b</sup> τὰληθὲς προσαναιροῦσιν· ὁ γὰρ ψέγων τὴν ἡδονὴν, ὀφθεί-  
 ποτ' ἐφιέμενος, ἀποκλίνειν δοκεῖ πρὸς αὐτὴν ὡς τοιαύτην  
 οὖσαν ἅπασαν· τὸ διορίζειν γὰρ οὐκ ἔστι τῶν πολλῶν. εἰ- 4  
 κασιν οὖν οἱ ἀληθεῖς τῶν λόγων οὐ μόνον πρὸς τὸ εἰδέναι  
 5 χρησιμώτατοι εἶναι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν βίον· συνφοδοὶ γὰρ  
 οὔτε τοῖς ἔργοις πιστεύονται, διὸ προτρέπονται τοὺς συνιέντας  
 ζῆν κατ' αὐτούς. τῶν μὲν οὖν τοιούτων ἄλις· τὰ δ' εἰρημένα  
 περὶ τῆς ἡδονῆς ἐπέλωμεν.
- 2 Εὐδοξος μὲν οὖν τὴν ἡδονὴν τὰγαθὸν ᾤετ' εἶναι διὰ τὸ II.  
 10 πᾶσι' ὄραν ἐφιέμενα αὐτῆς, καὶ ἔλλογα καὶ ἄλογα, ἐν πᾶσι  
 δ' εἶναι τὸ αἰρετόν τὸ ἐπιεικές, καὶ τὸ μάλιστα κράτιστον·  
 τὸ δὲ πάντ' ἐπὶ ταῦτὸ φέρεσθαι μνηύειν ὡς πᾶσι τοῦτο ἄρι-

22. ἀρχὴν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>      26. δὴ M<sup>b</sup>      1172<sup>b</sup> 11. τὸ ante ἐπιεικές add.  
 K<sup>b</sup>      12. δὴ K<sup>b</sup>: δὲ vulg.      ταῦτα K<sup>b</sup>      τοῦτο om. L<sup>b</sup> Γ

στον ὄν (ἐκαστον γὰρ τὸ αὐτῷ ἀγαθὸν εὐρίσκειν, ὡσπερ καὶ τροφήν), τὸ δὲ πᾶσιν ἀγαθόν, καὶ οὐ πάντ' ἐφίεται, τὰγαθὸν εἶναι. ἐπιστεύοιτο δ' οἱ λόγοι διὰ τὴν τοῦ ἥθους ἀρετῆν 15 μᾶλλον ἢ δι' αὐτούς· διαφερόντως γὰρ ἐδόκει σῶφρων εἶναι· οὐ δὴ ὡς φίλος τῆς ἡδονῆς ἐδόκει ταῦτα λέγειν, ἀλλ' οὕτως  
 2 ἔχειν κατ' ἀλήθειαν. οὐχ ἦττον δ' ᾤετ' εἶναι φανερόν ἐκ τοῦ ἐναντίου· τὴν γὰρ λύπην καθ' αὐτὸ πᾶσι φευκτὸν εἶναι, ὁμοίως δὴ τοῦναιτίον αἰρετόν· μάλιστα δ' εἶναι αἰρετόν ὃ μὴ 20 δι' ἕτερον μῆδ' ἑτέρου χάριτι αἰρούμεθα· τοιοῦτο δ' ὁμολογουμένως εἶναι τὴν ἡδονήν· οὐδένα γὰρ ἐπερωτᾶν τίνος ἔνεκα ἦδεται, ὡς καθ' αὐτὴν οὔσαν αἰρετὴν τὴν ἡδονήν. προστιθεμένην τε ὀφθοῦν τῶν ἀγαθῶν αἰρετώτερον ποιεῖν, οἷον τῷ δικαιοπραγεῖν καὶ σωφρονεῖν, αὔξεσθαι δὲ τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ. 25  
 3 ἔοικε δὴ οὗτός γε ὁ λόγος τῶν ἀγαθῶν αὐτὴν ἀποφαίνειν, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἑτέρου· πᾶν γὰρ μεθ' ἑτέρου ἀγαθοῦ αἰρετώτερον ἢ μонуόμενον. τοιοῦτῳ δὴ λόγῳ καὶ Πλάτων ἀναιρεῖ ὅτι οὐκ ἔστιν ἡδονὴ τὰγαθόν· αἰρετώτερον γὰρ εἶναι τὸν ἡδὸν βίον μετὰ φρονήσεως ἢ χωρίς, εἰ δὲ τὸ μικτόν 30 κρείττον, οὐκ εἶναι τὴν ἡδονὴν τὰγαθόν· οὐδενὸς γὰρ προστεθέντος αὐτῷ τὰγαθὸν αἰρετώτερον γίνεσθαι. δῆλοι δ' ὡς οὐδ' ἄλλο οὐδὲν τὰγαθὸν ἂν εἴη, ὃ μετὰ τίνος τῶν καθ' αὐτὸ  
 4 ἀγαθῶν αἰρετώτερον γίνεται. τί οὖν ἐστὶ τοιοῦτον, οὐ καὶ ἡμεῖς κοινοῦμεν; τοιοῦτον γὰρ ἐπιζητεῖται. οἱ δ' ἐριστά- 35 μνοι ὡς οὐκ ἀγαθὸν οὐ πάντ' ἐφίεται, μὴ οὐθὲν λέγουσιν. ἂ γὰρ πᾶσι δοκεῖ. ταῦτ' εἶναι φαμεν· ὃ δ' ἀναιρών ταύτην τὴν 1173<sup>a</sup> πίστιν οὐ πᾶν πιστότερα ἐρεῖ. εἰ μὲν γὰρ τὰ ἀνύτητα ὀρέγεται

13. ὅν om. L<sup>b</sup> Γ

14. δὲ Heliodorus: δὴ codd.

24. τῶν ἀγαθῶν]

ἀγαθὸν K<sup>b</sup>25. ante αὔξεσθαι add. καὶ M<sup>b</sup>

δὲ Ramsauer: δὴ

codd. αὐτῷ] αὐτὸ αὐτῷ M<sup>b</sup>

26. δὲ Γ

32. αὐτὸ pr. K<sup>b</sup>36. λέγουσιν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> &] δ L<sup>b</sup> Γ1173<sup>a</sup> 1. τοῦτ' L<sup>b</sup> Γ

2. εἰ]

fort. ἢ ὀρέγετο L<sup>b</sup>

αὐτῶν, ἦν ἄν τι λεγόμενον, εἰ δὲ καὶ τὰ φρόνιμα, πῶς λέγοιεν  
 ἄν τι; ἴσως δὲ καὶ ἐν τοῖς φαύλοις ἔστι τι φυσικὸν ἀγαθὸν  
 5 κρεῖττον ἢ καθ' αὐτά, ὃ ἐφέρεται τοῦ οἰκείου ἀγαθοῦ. οὐκ ἔοικε  
 δὲ οὐδὲ περὶ τοῦ ἐναντίου καλῶς λέγεσθαι. οὐ γὰρ φασιν, εἰ  
 ἢ λύπη κακὸν ἔστι, τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι· ἀντικείμενον  
 γὰρ καὶ κακὸν κακῷ καὶ ἄμφω τῷ μηδετέρῳ—λέγοντες  
 ταῦτα οὐ κακῶς, οὐ μὴν ἐπὶ γε τῶν εἰρημένων ἀληθεύοντες.  
 10 ἀμφοῖν γὰρ ὄντων (τῶν) κακῶν καὶ φευκτὰ ἔδει ἄμφω εἶναι,  
 τῶν μηδετέρων δὲ μηδέτερον ἢ ὁμοίως· νῦν δὲ φαίνονται  
 τὴν μὲν φεύγοντες ὡς κακόν, τὴν δ' αἰρούμενοι ὡς ἀγαθόν·  
 οὕτω δὲ καὶ ἀντίκειται. Οὐ μὴν οὐδ' εἰ μὴ τῶν ποιότητων III.  
 ἔστιν ἢ ἡδονή, διὰ τοῦτ' οὐδὲ τῶν ἀγαθῶν· οὐδὲ γὰρ αἱ τῆς  
 15 ἀρετῆς ἐνέργειαι ποιότητές εἰσιν, οὐδ' ἢ εὐδαιμονία. λέγουσι 2  
 δὲ τὸ μὲν ἀγαθὸν ὀρίσθαι, τὴν δ' ἡδονὴν ἀόριστον εἶναι, ὅτι  
 δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ [τὸ] ἥττον. εἰ μὲν οὖν ἐκ τοῦ ἡδέσθαι  
 τοῦτο κρίνουσι, καὶ περὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς,  
 καθ' ἃς ἐναργῶς φασὶ μᾶλλον καὶ ἥττον τοὺς ποιοὺς ὑπάρ-  
 20 χειν καὶ (πράττειν) κατὰ τὰς ἀρετάς, ἔσται ταῦτά· δίκαιοι  
 γὰρ εἰσι μᾶλλον καὶ ἀνδρεῖοι, ἔστι δὲ καὶ δικαιοπραγεῖν καὶ  
 σωφρονεῖν μᾶλλον καὶ ἥττοι. εἰ δὲ ταῖς ἡδοναῖς, μὴ ποτ' οὐ  
 λέγουσι τὸ αἴτιον, ἂν ὦσιν αἱ μὲν ἀμιγεῖς αἱ δὲ μικταί. καὶ 3  
 τί κωλύει, καθάπερ ὑγίεια ὀρισμένη οὐσα δέχεται τὸ μάλ-  
 25 λον καὶ [τὸ] ἥττον, οὕτω καὶ τὴν ἡδονήν; οὐ γὰρ ἢ αὐτὴ  
 συμμετρία ἐν πᾶσιν ἔστιν, οὐδ' ἐν τῷ αὐτῷ μία τις ἀεί, ἀλλ'

3. ante λεγόμενον add. τὸ Γ' εἰ] fort. ἦ καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 4. φυσικὸν ἀγαθὸν fort. secludenda 8. καὶ post γὰρ add. L<sup>b</sup> Γ' μηδετέρῳ Γ':  
 μηδέτερα K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: μηδέτερον M<sup>b</sup> 9. ταῦτα δ' οὐ K<sup>b</sup> Γ' 10. γὰρ]  
 γέν γὰρ L<sup>b</sup> ὄντων K<sup>b</sup> τῶν addidi 11. μηδέτερον] ἢ ἕτερον K<sup>b</sup>  
 Γ 13. ἀντίκεινται M<sup>b</sup> 14. ἢ om. K<sup>b</sup> 17. τὸ om. L<sup>b</sup> 20.  
 καὶ om. K<sup>b</sup> πράττειν add. Vahlen ταῦτα K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: τὸ αὐτὸ L<sup>b</sup> Γ  
 22. δὲ K<sup>b</sup>: δ' ἐν vulg. 23. καὶ τί κωλύεται K<sup>b</sup>: τί δὲ κωλύει Γ: τί  
 κωλύει δὲ L<sup>b</sup>: τί γὰρ κωλύει M<sup>b</sup> 25. τὸ om. O<sup>b</sup>

ἀνειμένη διαμέρει ἕως τινός, καὶ διαφέρει τῷ μάλλον καὶ  
 ἥττορ. τοιοῦτον δὴ καὶ τὸ περὶ τὴν ἡδοιὴν ἐνδέχεται εἶναι.  
 4 τέλειόν τε τὰγαθὸν τιθέντες, τὰς δὲ κινήσεις καὶ τὰς γενέ-  
 σεις ἀτελείς, τὴν ἡδοιὴν κίνησιν καὶ γένεσιν ἀποφαίνειν 30  
 πειρῶνται. οὐ καλῶς δ' εἰκόσασι λέγειν οὐδ' εἶναι κίνησιν.  
 πάσῃ γὰρ οἰκείον εἶναι δοκεῖ τάχος καὶ βραδυτής, καὶ εἰ μὴ  
 καθ' αὐτήν, οἷον τῇ τοῦ κόσμου, πρὸς ἄλλο· τῇ δ' ἡδοιῇ τού-  
 των οὐδέτερον ὑπάρχει. ἡσθῆναι μὲν γὰρ ἔστι ταχέως ὥσπερ  
 ὄργισθῆναι. ἡδεσθαι δ' οὐ, οὐδὲ πρὸς ἕτερον, βαδιῶζειν δὲ καὶ 1173<sup>b</sup>  
 αὔξασθαι καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. μεταβάλλειν μὲν οὖν εἰς  
 τὴν ἡδοιὴν ταχέως καὶ βραδέως ἔστιν, ἐνεργεῖν δὲ κατ' αὐτήν  
 5 οὐκ ἔστι ταχέως, λέγω δ' ἡδεσθαι. γένεσίς τε πῶς ἂν εἴη;  
 δοκεῖ γὰρ οὐκ ἐκ τοῦ τυχόντος τὸ τυχὸν γίνεσθαι, ἀλλ' ἐξ 5  
 οὗ γίνεται, εἰς τοῦτο διαλύεσθαι· καὶ οὗ γένεσις ἡ ἡδοιή, τού-  
 6 του ἡ λύπη φθορά. καὶ λέγουσι δὲ τὴν μὲν λύπην ἔνδειαν  
 τοῦ κατὰ φύσιν εἶναι, τὴν δ' ἡδοιὴν ἀναπλήρωσιν. ταῦτα δὲ  
 σωματικά ἔστι τὰ πάθη. εἰ δὴ ἔστι τοῦ κατὰ φύσιν ἀναπλή-  
 ρωσις ἡ ἡδοιή, ἐν ᾧ ἡ ἀναπλήρωσις, τοῦτ' ἂν καὶ ἡδοιό· τὸ 10  
 σῶμα ἄρα· οὐ δοκεῖ δέ· οὐδ' ἔστιν ἄρα ἡ ἀναπλήρωσις ἡδοιή,  
 ἀλλὰ γινόμενης μὲν ἀναπληρώσεως ἡδοιότ' ἔν τις, καὶ †τε-  
 μνόμενος † λυποῖτο. ἡ δόξα δ' αὕτη δοκεῖ γεγενῆσθαι ἐκ  
 τῶν περὶ τὴν τροφήν λυπῶν καὶ ἡδονῶν· ἐνδεεῖς γὰρ γειο-  
 7 μένους καὶ προλυπηθείτας ἡδεσθαι τῇ ἀναπληρώσει. τοῦτο δ' 15  
 οὐ περὶ πάσας συμβαίνει τὰς ἡδονάς· ἄλλοι γὰρ εἰσιν αἱ  
 τε μαθηματικά καὶ τῶν κατὰ τὰς αἰσθήσεις αἱ διὰ τῆς  
 ὀσφρήσεως, καὶ ἀκροάματα δὲ καὶ ὀράματα πολλὰ καὶ μιῆμαι  
 καὶ ἐλπίδες. τίνος οὖν αὗται γένεσις ἔσονται; οὐδενός

27. ἀνειμένη K<sup>b</sup> 31. κινήσεις K<sup>b</sup> 33. τῇ τοῦ K<sup>b</sup>: τὸ τοῦ vulg.

1173<sup>b</sup> 5. γενέσθαι K<sup>b</sup> 10. ἡ post ᾧ add. L<sup>b</sup> 11. οὐδ'] οὐκ L<sup>b</sup> Γ

ἀναπλήρωσις ἡ ἡδονή L<sup>b</sup> 12. τεμνόμενος] fort. (ἐνδεής) γινόμενος

14. γενομένων M<sup>b</sup>: γινόμενους vulg. 18. πολλὰ K<sup>b</sup>: πολλαὶ δὲ vulg.

20 γὰρ ἔνδεια γεγένηται, οὗ γένοιτ' ἂν ἀναπλήρωσις. πρὸς δὲ 8  
 τοὺς προφέροντας τὰς ἐπονειδίστους τῶν ἡδονῶν λέγοι τις ἂν  
 ὅτι οὐκ ἔστι ταῦθ' ἡδέα (οὐ γὰρ εἰ τοῖς κακῶς διακειμένοις  
 ἡδέα ἐστίν, οἰητέον αὐτὰ καὶ ἡδέα εἶναι πλὴν τούτοις, καθάπερ  
 οὐδὲ τὰ τοῖς κάμνουσιν ὑγιεινὰ ἢ γλυκέα ἢ πικρά, οὐδ' αὖ  
 25 λευκὰ τὰ φαινόμενα τοῖς ὀφθαλμιώσιν)· ἢ οὕτω λέγοι τις ἂν, 9  
 ὅτι αἱ μὲν ἡδοναὶ αἰρεταὶ εἰσιν, οὐ μὴν ἀπὸ γε τούτων, ὥσπερ  
 καὶ τὸ πλουτεῖν, προδόντι δ' οὐ, καὶ τὸ ὑγιαίνειν, οὐ μὴν ὀτιοῦν  
 φαγόντι· ἢ τῷ εἶδει διαφέρουσιν αἱ ἡδοναί· ἕτεραι γὰρ αἱ 10  
 ἀπὸ τῶν καλῶν τῶν ἀπὸ τῶν αἰσχροῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἰσηθῆναι  
 30 τὴν τοῦ δικαίου μὴ ὄντα δίκαιον οὐδὲ τὴν τοῦ μουσικοῦ μὴ  
 ὄντα μουσικόν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἐμφανίζειν δὲ 11  
 δοκεῖ καὶ ὁ φίλος ἕτερος ἂν τοῦ κόλακος οὐκ οὔσαν ἀγαθὸν  
 τὴν ἡδονὴν ἢ διαφόρους εἶδει· ὁ μὲν γὰρ πρὸς τὰγαθὸν ὁμι-  
 λεῖν δοκεῖ, ὁ δὲ πρὸς ἡδονήν, καὶ τῷ μὲν ὀνειδίζεται, τὸν δ'  
 1174<sup>a</sup> ἐπαινοῦσιν ὡς πρὸς ἕτερα ὀμιλοῦντα. οὐδεὶς τ' ἂν ἔλοιτο ζῆν 12  
 παιδίου διάνοιαν ἔχων διὰ βίου, ἡδόμενος ἐφ' οἷς τὰ παιδία  
 ὡς οἶόν τε μάλιστα, οὐδὲ χαίρειν ποιῶν τι τῶν αἰσχίστων,  
 μηδέποτε μέλλων λυπηθῆναι. περὶ πολλὰ τε σπουδὴν ποιη-  
 5 σαίμεθ' ἂν καὶ εἰ μηδεμίαν ἐπιφέρει ἡδονήν, οἶον ὄραν,  
 μνημονεύειν, εἰδέναι, τὰς ἀρετὰς ἔχειν. εἰ δ' ἐξ ἀνάγκης  
 ἔπονται τούτοις ἡδοναί, οὐδὲν διαφέρει· ἐλοίμεθα γὰρ ἂν  
 ταῦτα καὶ εἰ μὴ γίνοιτ' ἀπ' αὐτῶν ἡδονή. ὅτι μὲν οὖν οὔτε 13  
 τὰγαθὸν ἢ ἡδονὴ οὔτε πᾶσα αἰρετή, δῆλον ἔοικεν εἶναι, καὶ  
 10 ὅτι εἰσὶ τινες αἰρεταὶ καθ' αὐτὰς διαφέρουσαι τῷ εἶδει ἢ ἀφ'  
 ὧν. τὰ μὲν οὖν λεγόμενα περὶ τῆς ἡδονῆς καὶ λύπης ἱκα-  
 νῶς εἰρήσθω.

20. ἔνδεια γεγένηται L<sup>b</sup> Γ 21. λέγοιτ' ἂν τις L<sup>b</sup> 25. λέγοι τις  
 scripsi: λέγοιτ' codd. 32. ὁ om. K<sup>b</sup> 33. ἢ] ἀνη K<sup>b</sup> 34. τῷ]  
 τὸ L<sup>b</sup>: ὁ Γ 1174<sup>a</sup> 1. τ' L<sup>b</sup>: δ' K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: om. Γ 9. ἀγαθὸν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>  
 11. ἱκανῶς om. K<sup>b</sup>

IV. Τί δ' ἐστὶν ἢ ποῖόν τι, καταφανέστεροι γένοιτ' ἂν ἀπ' ἀρχῆς ἀναλαβοῦσιν. δοκεῖ γὰρ ἢ μὲν ὄρασις καθ' ὄντιον χρόνον τελεία εἶναι· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐνδεὴς οὐδενὸς ὃ ἐς ὕστερον γινόμενον τελειώσει αὐτῆς τὸ εἶδος· τοιοῦτῳ δ' ἔοικε καὶ ἢ ἡδονή. ὅλον γάρ τι ἐστί, καὶ κατ' οὐδένα χρόνον λάβει τις ἂν ἡδονὴν ἧς ἐπὶ πλείω χρόνοι γινομένης τελειωθήσεται τὸ εἶδος. διόπερ οὐδὲ κίνησις ἐστίν. ἐν χρόνῳ γὰρ πᾶσα κίνησις καὶ τέλους τινός, οἷον ἢ οἰκοδομική, καὶ τελεία ὅταν ποιήσῃ οὐ ἐφίεται. ἢ ἐν ἅπαντι δὴ τῷ χρόνῳ ἢ τούτῳ. ἐν δὲ τοῖς μέρεσι καὶ τῷ χρόνῳ πᾶσαι ἀτελεῖς, καὶ ἕτεραι τῷ εἶδει τῆς ὅλης· καὶ ἀλλήλων. ἢ γὰρ τῶν λίθων σύνθεσις ἕτερα τῆς τοῦ κίονος ῥαβδώσεως, καὶ αὐταὶ τῆς τοῦ ραοῦ ποιήσεως· καὶ ἢ μὲν τοῦ ραοῦ τελεία (οὐδενὸς γὰρ ἐνδεὴς πρὸς τὸ προκείμενον), ἢ δὲ τῆς κρηπίδος καὶ τοῦ τριγλύφου ἀτελής· μέρους γὰρ ἕκατέρα. τῷ εἶδει οὖν διαφέρουσι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ὅτῳ χρόνῳ λαβεῖν κίνησιν τελείαν τῷ εἶδει, ἀλλ' εἶπερ, ἐν τῷ ἅπαντι. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ βαδίσεως καὶ τῶν λοιπῶν. εἰ γὰρ ἐστὶν ἢ φορὰ κίνησις πόθεν ποῖ, καὶ ταύτης διαφοραὶ κατ' εἶδη, πτήσις βάδισις ἄλσις καὶ τὰ τοιαῦτα. οὐ μόνον δ' οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βαδίσει· τὸ γὰρ πόθεν ποῖ οὐ τὸ αὐτὸ ἐν τῷ σταδίῳ καὶ ἐν τῷ μέρει, καὶ ἐν ἑτέρῳ μέρει καὶ ἐν ἑτέρῳ, οὐδὲ τὸ διεξιέναι τὴν γραμμὴν τήνδε κάκεινην· οὐ μόνον γὰρ γραμμὴν διαπορεύεται, ἀλλὰ καὶ ἐν τόπῳ οὔσαν, ἐν ἑτέρῳ δ' αὕτη ἐκείνης. δι' ἀκριβείας μὲν οὖν περὶ κινήσεως ἐν ἄλλοις εἴρηται, ἔοικε δ' οὐκ ἐν ἅπαντι χρόνῳ τελεία εἶναι, ἀλλ' αἱ πολλαὶ ἀτελεῖς καὶ διαφέρουσαι τῷ

16. γινόμενον K<sup>b</sup>: γενόμενον vulg. 17. ὅλον] τέλειον K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> τι γὰρ K<sup>b</sup> 20. ἢ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> καὶ add. K<sup>b</sup> 21. δὴ om. K<sup>b</sup> ἢ om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 22. καὶ τῷ χρόνῳ K<sup>b</sup>: τοῦ χρόνου vulg. (fort. τῷ χρόνῳ secludendum) 25. γὰρ om. K<sup>b</sup> 29. βαδίσεων K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 31. καὶ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 34. ἐν add. K<sup>b</sup> 1174<sup>b</sup> 1. γὰρ om. K<sup>b</sup>

5 εἶδει, εἶπερ τὸ πόθεν ποῖ εἰδοποιούν. τῆς ἡδονῆς δ' ἐν ὄψουν 4  
 χρόνῳ τέλειον τὸ εἶδος. δῆλον οὖν ὡς ἕτεραί τ' ἂν εἶεν ἀλ-  
 λήλων, καὶ τῶν ὄλων τι καὶ τελείων ἢ ἡδονή. δοῦξει δ' ἂν  
 τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ μὴ ἐνδέχασθαι κινεῖσθαι μὴ ἐν χρόνῳ, ἥδε-  
 σθαι δέ· τὸ γὰρ ἐν τῷ νῦν ὄλον τι. ἐκ τούτων δὲ δῆλον καὶ  
 10 ὅτι οὐ καλῶς λέγουσι κίνησιν ἢ γένεσιν εἶναι τὴν ἡδονήν. οὐ  
 γὰρ πάντων ταῦτα λέγεται, ἀλλὰ τῶν μεριστῶν καὶ μὴ  
 ὄλων· οὐδὲ γὰρ ὀράσεώς ἔστι γένεσις οὐδὲ στιγμῆς οὐδὲ μονά-  
 δος, οὐδὲ τούτων οὐθὲν κίνησις οὐδὲ γένεσις· οὐδὲ δὴ ἡδονῆς·  
 4 ὄλου γάρ τι. Αἰσθήσεως δὲ πάσης πρὸς τὸ αἰσθητὸν ἐνεργούσης, 5  
 15 τελείως δὲ τῆς εὖ διακειμένης πρὸς τὸ κάλλιστον τῶν ὑπὸ  
 τὴν αἴσθησιν (τοιούτου γὰρ μάλιστ' εἶναι δοκεῖ ἢ τελεία ἐνέρ-  
 γεια· αὐτὴν δὲ λέγειν ἐνεργεῖν, ἢ ἐν ᾧ ἐστί, μηθὲν διαφε-  
 ρέτω), καθ' ἐκάστην δὴ βελτίστη ἐστὶν ἢ ἐνέργεια τοῦ ἄριστα  
 διακειμένου πρὸς τὸ κράτιστον τῶν ὑπ' αὐτήν. αὕτη δ' ἂν  
 20 τελειοτάτη εἴη καὶ ἡδίστη. κατὰ πᾶσαν γὰρ αἴσθησίν ἐστιν  
 ἡδονή, ὁμοίως δὲ καὶ διάνοιαν καὶ θεωρίαν, ἡδίστη δ' ἢ τε-  
 λειοτάτη, τελειοτάτη δ' ἢ τοῦ εὖ ἔχοντος πρὸς τὸ σπουδαί-  
 οτατον τῶν ὑπ' αὐτήν· τελειοῖ δὲ τὴν ἐνέργειαν ἢ ἡδονή. οὐ 6  
 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἢ τε ἡδονὴ τελειοῖ καὶ τὸ αἰσθητὸν τε  
 25 καὶ ἢ αἴσθησις, σπουδαῖα ὄντα, ὡσπερ οὐδ' ἢ ὑγίεια καὶ ὁ  
 ἰατρὸς ὁμοίως αἰτία ἐστὶ τοῦ ὑγιαίνειν. καθ' ἐκάστην δ' αἰσ- 7  
 θησιν ὅτι γίνεται ἡδονή, δῆλον (φαιμέν γὰρ ὀράματα καὶ  
 ἀκούσματα εἶναι ἡδέα)· δῆλον δὲ καὶ ὅτι μάλιστα, ἐπειδὴν ἢ  
 τε αἴσθησις ἢ κρατίστη καὶ πρὸς τοιοῦτον ἐνεργῆ· τοιούτων δ'  
 30 ὄντων τοῦ τε αἰσθητοῦ καὶ τοῦ αἰσθανομένου, αἰεὶ ἔσται ἡδονή

6. ἕτερα τ' ἂν εἴη K<sup>b</sup>17. μὴ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>18. ἐκάστην M<sup>b</sup> Alex-

ander Aphrod.: ἕκαστον vulg.

δὴ Lambinus: δὲ codd.

19. ὑπ'

αὐτήν K<sup>b</sup> Γ: ὑφ' αὐτήν vulg.22. εὖ om. K<sup>b</sup>

23. ὑπ' αὐτήν

Γ: ὑφ' αὐτήν codd.

26. αἰτία ἐστὶ K<sup>b</sup> Γ: αἰτία εἰσι L<sup>b</sup>: ἔστιν αἰτίαM<sup>b</sup>



8 ὑπάρχοιτός γε τοῦ τε ποιήσοιτος καὶ τοῦ πεισομένου. τελειοῖ  
 δὲ τὴν ἐνέργειαν ἢ ἡδονὴ οὐχ ὡς ἡ ἕξις ἐνυπάρχουσα, ἀλλ'  
 ὡς ἐπιγινόμενόν τι τέλος, οἷον τοῖς ἀκμαίοις ἢ ὥρα. ἔως  
 ἂν οὖν τό τε νοητὸν ἢ αἰσθητὸν ἢ οἷον δεῖ καὶ τὸ κρίνον ἢ  
 θεωροῦν, ἔσται ἐν τῇ ἐνεργείᾳ ἢ ἡδονῇ· ὁμοίωι γὰρ ὄντων καὶ 1175<sup>a</sup>  
 πρὸς ἄλληλα τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων τοῦ τε παθητικοῦ  
 9 καὶ τοῦ ποιητικοῦ ταῦτὸ πέφυκε γίνεσθαι. πῶς οὖν οὐδεὶς  
 συνεχῶς ἦδεται; ἢ κάμνει; πάντα γὰρ τὰ ἀνθρώπεια ἀδυ-  
 νατεῖ συνεχῶς ἐνεργεῖν. οὐ γίνεται οὖν οὐδ' ἡδονή· ἔπεται γὰρ 5  
 τῇ ἐνεργείᾳ. ἔνια δὲ τέρπει καὶ ὄντα, ὕστερον δὲ οὐχ ὁμοίως  
 διὰ ταῦτό· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον παρακέκληται ἢ διάνοια καὶ  
 διατεταμένως περὶ αὐτὰ ἐνεργεῖ, ὥσπερ κατὰ τὴν ὄψιν οἱ  
 ἐμβλέποντες, μετέπειτα δ' οὐ τοιαύτη ἢ ἐνέργεια ἀλλὰ  
 10 παρημελημένη· διὸ καὶ ἡ ἡδονὴ ἀμαυροῦται. ὀρέγεσθαι δὲ 10  
 τῆς ἡδονῆς οἰηθεὶ τις ἂν ἅπαντας, ὅτι καὶ τοῦ ζῆν ἅπαντες  
 ἐφίενται· ἢ δὲ ζωὴ ἐνέργειά τις ἐστί, καὶ ἕκαστος περὶ ταῦτα  
 καὶ τούτοις ἐνεργεῖ ἢ καὶ μάλιστ' ἀγαπᾷ, οἷοι ὁ μὲν μουσικὸς  
 τῇ ἀκοῇ περὶ τὰ μέλη, ὁ δὲ φιλομαθὴς τῇ διανοίᾳ περὶ τὰ  
 θεωρήματα, οὕτω δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἕκαστος· ἢ δ' ἡδονὴ τελει- 15  
 οῖ τὰς ἐνεργείας, καὶ τὸ ζῆν δὴ, οὐ ὀρέγονται. εὐλόγως οὖν καὶ  
 τῆς ἡδονῆς ἐφίενται· τελειοῖ γὰρ ἕκαστῳ τὸ ζῆν, αἵρετόν ὄν.  
 11 Πότερον δὲ διὰ τὴν ἡδονὴν τὸ ζῆν αἰρούμεθα ἢ διὰ τὸ ζῆν τὴν  
 ἡδονήν, ἀφείσθω ἐν τῷ παρόντι. συνεξεῦχθαι μὲν γὰρ ταῦτα  
 φαίνεται καὶ χωρισμὸν οὐ δέχεσθαι· ἄνευ τε γὰρ ἐνεργείας οὐ 20  
 V. γίνεται ἡδονή, πάσάν τε ἐνέργειαν τελειοῖ ἢ ἡδονή. Ὅθεν  
 δοκοῦσι καὶ τῷ εἶδει διαφέρειν. τὰ γὰρ ἕτερα τῷ εἶδει ὑφ' ἑτέρων

31. τε scripsi: γε L<sup>b</sup>: om. vulg. 32. ἢ post ὡς om. L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 34. τε  
 add. K<sup>b</sup> αἰσθητὸν ἢ νοητὸν L<sup>b</sup> Γ 1175<sup>a</sup> 1. ἢ fort. secludendum  
 3. ταύτη M<sup>b</sup> 7. ταῦτα L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 9. δὴ οὐ τοιαύτη ἐνέργεια K<sup>b</sup>: δὲ  
 (om. Γ) οὐ γίνεται τοιαύτη ἢ ἐνέργεια L<sup>b</sup> Γ: δ' ἢ τοιαύτη ἐνέργεια οὐ  
 γίνεται M<sup>b</sup> 16. δὴ Aretinus: δέ codd. 21. τε L<sup>b</sup>: γὰρ M<sup>b</sup>:  
 τε γὰρ K<sup>b</sup>

οιόμεθα τελειοῦσθαι (οὕτω γὰρ φαίνεται καὶ τὰ φυσικὰ καὶ τὰ ὑπὸ τέχνης, οἷον ζῶα καὶ δένδρα καὶ γραφή καὶ ἄγαλμα  
 25 καὶ οἰκία καὶ σκεῦος)· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἐνεργείας τὰς δια-  
 φερούσας τῷ εἶδει ὑπὸ διαφερόντων εἶδει τελειοῦσθαι. δια- 2  
 φέρουσι δ' αἱ τῆς διανοίας τῶν κατὰ τὰς αἰσθήσεις καὶ  
 αὐταὶ ἀλλήλων κατ' εἶδος· καὶ αἱ τελειοῦσαι δὴ ἡδοναί.  
 φανερὴ δ' ἂν τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ συνφκειῶσθαι τῶν ἡδονῶν ἐκά-  
 30 στην τῇ ἐνεργείᾳ ἢ τελειοί. συναύξει γὰρ τὴν ἐνέργειαν ἢ  
 οἰκεία ἡδονή. μᾶλλον γὰρ ἕκαστα κρίνουσι καὶ ἐξακριβοῦσιν  
 οἱ μεθ' ἡδονῆς ἐνεργούντες, οἷον γεωμετρικοὶ γίνονται οἱ χαί-  
 ροντες τῷ γεωμετεῖν, καὶ κατανοοῦσιν ἕκαστα μᾶλλον,  
 ὁμοίως δὲ καὶ οἱ φιλόμουσοι καὶ φιλοκοδόμοι καὶ τῶν ἄλ-  
 35 λων ἕκαστοι ἐπιδιδύασιν εἰς τὸ οἰκεῖον ἔργον χαίροντες αὐτῷ·  
 συναύξουσι δὲ αἱ ἡδοναί, τὰ δὲ συναύξοντα οἰκεία· τοῖς  
 1175<sup>b</sup> ἑτέροις δὲ τῷ εἶδει καὶ τὰ οἰκεία ἕτερα τῷ εἶδει. ἔτι δὲ 3  
 μᾶλλον τοῦτ' ἂν φανερὴ ἐκ τοῦ τὰς ἀφ' ἑτέρων ἡδονὰς ἐμπο-  
 δίους ταῖς ἐνεργείαις εἶναι. οἱ γὰρ φίλανθοι ἀδυνατοῦσι τοῖς  
 λόγοις προσέχειν, ἐὰν κατακούσωσιν αὐλοῦντος, μᾶλλον χαί-  
 5 ροντες αὐλητικῇ τῆς παρουσίας ἐνεργείας· ἢ κατὰ τὴν αὐλη-  
 τικὴν οὖν ἡδονὴν τὴν περὶ τὸν λόγον ἐνέργειαν φθείρει. ὁμοίως 4  
 δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει, ὅταν ἅμα περὶ δύο  
 ἐνεργῇ· ἢ γὰρ ἡδίων τὴν ἑτέραν ἐκκρούει, κἂν πολὺ δια-  
 φέρῃ κατὰ τὴν ἡδονήν, μᾶλλον, ὥστε μηδ' ἐνεργεῖν κατὰ  
 10 τὴν ἑτέραν. διὸ χαίροντες ὄψουσι σφόδρα οὐ πάνυ δρῶμεν  
 ἕτερον, καὶ ἄλλα ποιοῦμεν ἄλλοις ἡρέμα ἀρεσκόμενοι, οἷον  
 καὶ ἐν τοῖς θεάτροις οἱ τραγηματίζοντες, ὅταν φαῦλοι οἱ  
 ἀγωνιζόμενοι ᾧσι, τότε μάλιστ' αὐτὸ δρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἢ μὲν 5

24. γραφαὶ Γ ἄγαλμα K<sup>b</sup>: ἀγάλματα vulg. 25. τὰς post ἐνεργείας  
 om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 28. αὐταὶ K<sup>b</sup>: αὐται L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: αὐται αὐται Γ 29. τῶν]  
 τη τῶν pr. K<sup>b</sup>: fort. πρ τῶν. 31. μᾶλλον] μόνον K<sup>b</sup> 1175<sup>b</sup> 4.  
 κατακούσωσιν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 10. διορῶμεν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 11. οἷον om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

οικεία ἡδονὴ ἐξακριβοῦ τὰς ἐνεργείας καὶ χρονιωτέρας καὶ  
 βελτίους ποιεῖ. αἱ δ' ἀλλότριάς λυμαίνονται, ὁῦλον ὡς πολὺν 15  
 διεσπᾶσιν. σχεδὸν γὰρ αἱ ἀλλότριάς ἡδοναὶ ποιοῦσιν ὕπερ αἱ  
 οικεῖαι λῦπαι· φθείρουσι γὰρ τὰς ἐνεργείας αἱ οικεῖαι λῦπαι,  
 οἶον εἴ τῳ τὸ γράφειν ἀηδὲς καὶ ἐπίλυπον ἢ τὸ λογίζεσθαι·  
 ὃ μὲν γὰρ οὐ γράφει, ὃ δ' οὐ λογίζεται, λυπηρᾶς οὕσης τῆς  
 ἐνεργείας. συμβαίνει δὲ περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦναντίον ἀπὸ 20  
 τῶν οικείων ἡδονῶν τε καὶ λυπῶν· οικεῖαι δ' εἰσὶν αἱ ἐπὶ τῇ  
 ἐνεργείᾳ καθ' αὐτὴν γινόμεναι. αἱ δ' ἀλλότριάς ἡδοναὶ εἴρη-  
 ται ὅτι παραπλήσιόν τι τῇ λύπῃ ποιοῦσιν· φθείρουσι γὰρ,  
 6 πλὴν οὐχ ὁμοίως. διαφορουσῶν δὲ τῶν ἐνεργειῶν ἐπιεικεία  
 καὶ φαυλότητι, καὶ τῶν μὲν αἰρετῶν οὐσῶν τῶν δὲ φευκτῶν 25  
 τῶν δ' οὐδετέρων, ὁμοίως ἔχουσι καὶ αἱ ἡδοναὶ· καθ' ἐκάστην  
 γὰρ ἐνέργειαν οικεῖα ἡδονὴ ἔστιν. ἡ μὲν οὖν τῇ σπουδαίᾳ  
 οικεία ἐπιεικῆς, ἡ δὲ τῇ φαύλῃ μοχθηρά· καὶ γὰρ αἱ ἐπι-  
 θυμιαὶ τῶν μὲν καλῶν ἐπαινεταί, τῶν δ' αἰσχρῶν ψεκταί.  
 οικειότεραι δὲ ταῖς ἐνεργείαις αἱ ἐν αὐταῖς ἡδοναὶ τῶν ὀρέ- 30  
 ξων· αἱ μὲν γὰρ διωρισμέναι εἰσὶ καὶ τοῖς χρόνοις καὶ τῇ  
 φύσει, αἱ δὲ σύνεγγυς ταῖς ἐνεργείαις, καὶ ἀδιόριστοι οὕτως  
 ὥστ' ἔχειν ἀμφισβήτησιν εἰ ταυτόν ἐστιν ἡ ἐνέργεια τῇ ἡδονῇ.  
 7 οὐ μὴν ἔοικέ γε ἡ ἡδονὴ διάνοια εἶναι οὐδ' αἴσθησις (ἄστοπον  
 γάρ), ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ χωρίζεσθαι φαίνεται τισι ταυτόν. 35  
 ὥσπερ οὖν αἱ ἐνέργειαι ἕτεραι, καὶ αἱ ἡδοναὶ. διαφέρει δὲ ἡ  
 ὄψις ἀφῆς καθαριότητι, καὶ ἀκοὴ καὶ ὄσφρησις γεύσεως· 1176  
 ὁμοίως δὲ διαφέρουσι καὶ αἱ ἡδοναί, καὶ τούτων αἱ περὶ τὴν  
 8 διάνοιαν, καὶ ἐκάτεραι ἀλλήλων. δοκεῖ δ' εἶναι ἐκάστῳ ζῷῳ  
 καὶ ἡδονὴ οικεία, ὥσπερ καὶ ἔργον· ἡ γὰρ κατὰ τὴν ἐνέρ-  
 γειαν. καὶ ἐφ' ἐκάστῳ δὲ θεωροῦντι τοῦτ' ἂν φανεῖη· ἕτερα 5

19. γὰρ om. L<sup>b</sup> Γ20. τῆς pr. K<sup>b</sup>: τὰς vulg.22. εἴρηται K<sup>b</sup>M<sup>b</sup> Γ29. αἰσχρῶν δὲ K<sup>b</sup>1176<sup>a</sup> 1. καθαριότητι codd.

2. δὲ

K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

- γὰρ ἵππου ἡδονὴ καὶ κυνὸς καὶ ἀνθρώπου, καθάπερ Ἡράκλει-  
 τὸς φησιν ὄνους σύρματ' ἀν' ἐλέσθαι μᾶλλον ἢ χρυσόν· ἡδιον  
 γὰρ χρυσοῦ τροφή ὄνοις. αἱ μὲν οὖν τῶν ἐτέρων τῷ εἶδει  
 διαφέρουσιν εἶδει, τὰς δὲ τῶν αὐτῶν ἀδιαφόρους εὐλογον εἶναι.
- 10 διαλλάττουσι δ' οὐ σμικρὸν ἐπὶ γε τῶν ἀνθρώπων· τὰ γὰρ  
 αὐτὰ τοὺς μὲν τέρπει τοὺς δὲ λυπεῖ, καὶ τοῖς μὲν λυπηρὰ  
 καὶ μισητὰ ἔστι τοῖς δὲ ἡδέα καὶ φιλητὰ. καὶ ἐπὶ γλυκέων  
 δὲ τοῦτο συμβαίνει· οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ δοκεῖ τῷ πυρέττοντι  
 καὶ τῷ ὑγιαίνοντι, οὐδὲ θερμὸν εἶναι τῷ ἀσθενεῖ καὶ τῷ  
 15 εὐεκτικῷ. ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ἐφ' ἐτέρων συμβαίνει. δοκεῖ  
 δ' ἐν ἅπασιν τοῖς τοιοῦτοις εἶναι τὸ φαινόμενον τῷ σπουδαίῳ.  
 εἰ δὲ τοῦτο καλῶς λέγεται, καθάπερ δοκεῖ, καὶ ἔστιν ἐκάστου  
 μέτρον ἢ ἀρετὴ καὶ ἀγαθός, ἢ τοιοῦτος, καὶ ἡδοναὶ εἶεν  
 ἀν' αἱ τούτῳ φαινόμεναι καὶ ἡδέα οἷς οὗτος χαίρει. τὰ δὲ  
 20 τούτῳ δυσχερῆ εἴ τῳ φαίνεται ἡδέα, οὐδὲν θαυμαστόν· πολ-  
 λαὶ γὰρ φθοραὶ καὶ λῦμαι ἀνθρώπων γίνονται· ἡδέα δ' οὐκ  
 ἔστιν, ἀλλὰ τούτοις καὶ οὕτω διακειμένοις. τὰς μὲν οὖν ὁμο- 11  
 λογουμένως αἰσχροὺς δῆλον ὡς οὐ φατέον ἡδονὰς εἶναι, πλὴν  
 τοῖς διεφθαρμένοις· τῶν δ' ἐπιεικῶν εἶναι δοκουσῶν ποίαν ἢ  
 25 τίνα φατέον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι; ἢ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν δῆλον;  
 ταύταις γὰρ ἔπονται αἱ ἡδοναί. εἴτ' οὖν μία ἔστιν εἴτε πλείους  
 αἱ τοῦ τελείου καὶ μακαρίου ἀνδρός, αἱ ταύτας τελειοῦσαι ἡδο-  
 ναὶ κυρίως λέγοντ' ἀν' ἀνθρώπου ἡδοναὶ εἶναι, αἱ δὲ λοιπαὶ  
 δευτέρως καὶ πολλοστῶς, ὥσπερ αἱ ἐνεργεῖαι.
- 6 Εἰρημένων δὲ τῶν περὶ τὰς ἀρετὰς τε καὶ φιλίας καὶ VI.  
 ἡδονὰς, λοιπὸν περὶ εὐδαιμονίας τύπῳ διελθεῖν, ἐπειδὴ τέλος  
 αὐτὴν τίθεμεν τῶν ἀνθρωπίνων. ἀναλαβοῦσι δὴ τὰ προει-

7. ὄνον L<sup>b</sup> Γ 10. μικρὸν L<sup>b</sup>: σμικροῖς K<sup>b</sup> 11. τέρπει—1177<sup>a</sup> 30.  
 ἱκανῶς om. K<sup>b</sup> 18. ἀγαθός scripsi: ὁ ἀγαθός Aldina: ἀγαθός codd.  
 22. τούτοις] fort. τοῖς vel τοιοῦτοις καὶ τοῖς οὕτω M<sup>b</sup> ὁμολογουμένας  
 M<sup>b</sup> Γ 30. τε om. L<sup>b</sup> Γ 32. δὲ L<sup>b</sup> Γ

2 ρημένα συντομώτερος† ἂν εἴη ὁ λόγος. εἵπομεν δὴ ὅτι οὐκ  
 ἔστιν ἕξις· καὶ γὰρ τῷ καθευδόντι διὰ βίου ὑπάρχοι αἱ, φυ-  
 τῶν ζῶντι βίοι, καὶ τῷ δυστυχοῦντι τὰ μέγιστα. εἰ δὴ ταῦτα 35  
 μὴ ἀρέσκει, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς ἐνέργειάν τινα θετέον, καθά- 1176  
 περ ἐν τοῖς πρότερον εἴρηται, τῶν δ' ἐνεργειῶν αἱ μὲν εἰσιν  
 ἀναγκαῖαι καὶ δι' ἕτερα αἰρεταὶ αἱ δὲ καθ' αὐτάς, δῆλον  
 ὅτι τὴν εὐδαιμονίαν τῶν καθ' αὐτὰς αἰρετῶν τινὰ θετέον καὶ  
 οὐ τῶν δι' ἄλλο· οὐδενὸς γὰρ ἐνδεῆς ἡ εὐδαιμονία ἀλλ' αὐτάρ- 5  
 3 κης. καθ' αὐτὰς δ' εἰσιν αἰρεταὶ ἀφ' ὧν μηδὲν ἐπιζητεῖται  
 παρὰ τὴν ἐνέργειαν. τοιαῦται δ' εἶναι δοκοῦσιν αἱ κατ' ἀρε-  
 τὴν πράξεις· τὰ γὰρ καλὰ καὶ σπουδαῖα πράττειν τῶν δι'  
 αὐτὰ αἰρετῶν. καὶ τῶν παιδιῶν δὲ αἱ ἡδέϊαι· οὐ γὰρ δι'  
 ἕτερα αὐτὰς αἰροῦνται· βλάπτονται γὰρ ἀπ' αὐτῶν μᾶλλον 10  
 ἢ ὠφελοῦνται, ἀμελοῦντες τῶν σωμάτων καὶ τῆς κτήσεως.  
 καταφεύγουσι δ' ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαγωγὰς τῶν εὐδαιμονι-  
 ζομένων οἱ πολλοί, διὸ παρὰ τοῖς τυράννοις εὐδοκιμοῦσιν  
 οἱ ἐν ταῖς τοιαύταις διαγωγαῖς εὐτράπελοι· ὧν γὰρ ἐφίεν- 15  
 ται, ἐν τούτοις παρέχουσι σφᾶς αὐτοὺς ἡδέϊς, δέονται δὲ τοιού-  
 4 των. δοκεῖ μὲν οὖν εὐδαιμονικὰ ταῦτα εἶναι διὰ τὸ τοὺς ἐν  
 δυναστείαις ἐν τούτοις ἀποσχολάζειν, οὐδὲν δ' ἴσως σημεῖον  
 οἱ τοιοῦτοὶ εἰσιν· οὐ γὰρ ἐν τῷ δυναστεύειν ἡ ἀρετὴ οὐδ' ὁ νοῦς,  
 ἀφ' ὧν αἱ σπουδαῖαι ἐνεργεῖαι· οὐδ' εἰ ἄγευστοι οὗτοι ὅτιες  
 ἡδοιῆς εἰλικρινοῦς† καὶ ἐλευθερίου ἐπὶ τὰς σωματικὰς κατα- 20  
 φεύγουσιν, διὰ τοῦτο ταύτας οἰητέον αἰρετωτέρας εἶναι· καὶ  
 γὰρ οἱ παῖδες τὰ παρ' αὐτοῖς τιμώμενα κράτιστα οἶονται  
 εἶναι. εὐλογον δὴ, ὥσπερ παισὶ καὶ ἀνδράσιμ ἕτερα φαί-  
 5 νεται τίμια, οὕτω καὶ φαύλοις καὶ ἐπεικέσιμ. καθάπερ οὖν  
 πολλάκις εἴρηται, καὶ τίμια καὶ ἡδέα ἐστὶ τὰ τῷ σπουδαίῳ 25

33. δὴ scripsi : δ' codd. 34. φυτοῦ Γ 1176<sup>b</sup> 15. τοιούτων] τούτων  
 L<sup>b</sup> 18. οὐδ' ὁ L<sup>b</sup> : δ δὲ M<sup>b</sup> : οὐδὲ vel οὐδ' ὁ Γ

τοιαῦτα ὄντα· ἐκάστω δ' ἢ κατὰ τὴν οἰκείαν ἕξιν αἰρετω-  
 τάτη ἐνέργεια, καὶ τῷ σπουδαίῳ δὴ ἢ κατὰ τὴν ἀρετὴν. οὐκ 6  
 ἐν παιδιᾷ ἄρα ἡ εὐδαιμονία· καὶ γὰρ ἄτοπον τὸ τέλος εἶναι  
 παιδιάν, καὶ πραγματεύεσθαι καὶ κακοπαθεῖν τὸν βίον  
 30 ἅπαντα τοῦ παίξιν χάριν. ἅπαντα γὰρ ὡς εἰπεῖν ἑτέρου  
 ἕνεκα αἰρούμεθα πλὴν τῆς εὐδαιμονίας· τέλος γὰρ αὕτη.  
 σπουδάξουσιν δὲ καὶ ποιεῖν παιδιᾶς χάριν ἡλίθιον φαίνεται καὶ  
 λῖαν παιδικόν. παίξιν δ' ὅπως σπουδάξῃ κατ' Ἀνάχαρσιν,  
 ὀρθῶς ἔχειν δοκεῖ· ἀναπαύσει γὰρ ἔοικεν ἡ παιδιὰ, ἀδυνα-  
 35 τοῦντες δὲ συνεχῶς ποιεῖν ἀναπαύσεως δέονται. οὐ δὴ τέλος  
 1177<sup>a</sup> ἡ ἀνάπαυσις· γίνεται γὰρ ἕνεκα τῆς ἐνεργείας. δοκεῖ δ' ὁ  
 εὐδαιμόνων βίος κατ' ἀρετὴν εἶναι· οὗτος δὲ μετὰ σπουδῆς,  
 ἀλλ' οὐκ ἐν παιδιᾷ. βελτίω τε λέγομεν τὰ σπουδαῖα τῶν 7  
 γελοίων καὶ μετὰ παιδιᾶς, καὶ τοῦ βελτίονος ἀεὶ καὶ  
 5 μορίου καὶ ἀνθρώπου σπουδαιοτέραν τὴν ἐνέργειαν· ἡ δὲ τοῦ  
 βελτίονος κρείττων καὶ εὐδαιμονικότερα ἦδη. ἀπολαύσει 8  
 τ' ἂν τῶν σωματικῶν ἡδονῶν ὁ τυχὼν καὶ ἀνδράποδον οὐχ  
 ἦττον τοῦ ἀρίστου· εὐδαιμονίας δ' οὐδεὶς ἀνδραπόδῳ μεταδί-  
 δωσιν, εἰ μὴ καὶ βίου. οὐ γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις διαγωγαῖς ἡ  
 10 εὐδαιμονία, ἀλλ' ἐν ταῖς κατ' ἀρετὴν ἐνεργείαις, καθάπερ καὶ  
 πρότερον εἴρηται.

7 Εἰ δ' ἐστὶν ἡ εὐδαιμονία κατ' ἀρετὴν ἐνέργεια, εὐλογον VII.  
 κατὰ τὴν κρατίστην· αὕτη δ' ἂν εἴη τοῦ ἀρίστου.<sup>✕</sup> εἴτε δὴ νοῦς  
 τοῦτο εἴτε ἄλλο τι, ὃ δὴ κατὰ φύσιν δοκεῖ ἄρχειν καὶ ἡγεῖ-  
 15 σθαι καὶ ἔννοϊαν ἔχειν περὶ καλῶν καὶ θείων, εἴτε θεῖον ὄν  
 καὶ αὐτὸ εἴτε τῶν ἐν ἡμῖν τὸ θειότατον, ἡ τούτου ἐνέργεια  
 κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν.<sup>✕</sup> εἴη ἂν ἡ τελεία εὐδαιμονία. ὅτι  
 δ' ἐστὶ θεωρητική, εἴρηται. ὁμολογούμενον δὲ τοῦτ' ἂν δόξειεν 2

1  
 26.

27. δὴ ἢ cod. Par. 1417: δὲ ἢ O<sup>b</sup>: δὲ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 28. τὸ om. M<sup>b</sup> 1177<sup>a</sup> 4.  
 καὶ τῶν μετὰ L<sup>b</sup>

εἶναι καὶ τοῖς πρότερον καὶ τῷ ἀληθεῖ. κρατίστη τε γὰρ  
 αὕτη ἐστὶν ἢ ἐνέργεια (καὶ γὰρ ὁ τοῦς τῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τῶν 20  
 γνωστῶν, περὶ ἃ ὁ τοῦς)· ἔτι δὲ συνεχεστάτη θεωρεῖν [τέ] εἶναι  
 3 γὰρ δυνάμεθα συνεχῶς μᾶλλον ἢ πράττειν ὅτιοῦν. οἰόμεθά  
 τε δεῖν ἠδονῆν παραμεμίχθαι τῇ εὐδαιμονίᾳ, ἠδίστη δὲ τῶν  
 κατ' ἀρετὴν ἐνεργειῶν ἢ κατὰ τὴν σοφίαν ὁμολογουμένως  
 ἐστίν· δοκεῖ γοῦν ἢ φιλοσοφία θαυμαστὰς ἠδονὰς ἔχειν 25  
καθαριότητι καὶ τῷ βεβαίῳ, εὐλογοῖ δὲ τοῖς εἰδόσι τῶν ζη-  
 4 τούτων ἠδῶ τὴν διαγωγὴν εἶναι. ἢ τε λεγομένη αὐτάρκεια  
 περὶ τὴν θεωρητικὴν μάλιστ' ἂν εἴη· τῶν μὲν γὰρ πρὸς τὸ  
 ζῆν ἀγαθαίων καὶ σοφὸς καὶ δίκαιος καὶ οἱ λοιποὶ δέονται,  
 τοῖς δὲ τοιούτοις ἰκαίως κεχορηγημένων ὁ μὲν δίκαιος δέεται 30  
 πρὸς οὓς δικαιοπραγήσει καὶ μεθ' ὧν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σώ-  
 φρων καὶ ὁ ἀνδρείος καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος, ὁ δὲ σοφὸς  
 καὶ καθ' αὐτὸν ὧν δύναται θεωρεῖν, καὶ ὅσῳ ἂν σοφώτερος  
 ᾖ, μᾶλλον βέλτιον δ' ἴσως συνεργοὺς ἔχων, ἀλλ' ὅμως  
 5 αὐταρκέστατος. δόξαι τ' ἂν αὐτῇ μόνῃ δι' αὐτὴν ἀγαπᾶ- 1177'  
 σθαι· οὐδὲν γὰρ ἀπ' αὐτῆς γίνεται παρὰ τὸ θεωρῆσαι, ἀπὸ  
 δὲ τῶν πρακτικῶν ἢ πλείον ἢ ἕλαττον περιποιούμεθα παρὰ τὴν γαίῃ  
 6 πρᾶξιν. δοκεῖ τε ἢ εὐδαιμονία ἐν τῇ σχολῇ εἶναι· ἀσχο-  
 λούμεθα γὰρ ἵνα σχολάζωμεν, καὶ πολεμοῦμεν ἵν' εἰρήνην 5  
 ἄγωμεν. τῶν μὲν οὖν πρακτικῶν ἀρετῶν ἐν τοῖς πολιτικοῖς  
 ἢ ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἢ ἐνέργεια, αἱ δὲ περὶ ταῦτα πράξεις  
 δοκοῦσιν ἄσχολοι εἶναι, αἱ μὲν πολεμικαὶ καὶ παντελῶς  
 (οὐδεὶς γὰρ αἰρεῖται τὸ πολεμεῖν τοῦ πολεμεῖν ἕνεκα, οὐδὲ  
 παρασκευάζει πόλεμον· δόξαι γὰρ ἂν παντελῶς μιαφόνως 10  
 τις εἶναι, εἰ τοὺς φίλους πολεμίους ποιοῖτο, ἵνα μάχαι καὶ  
 φόνοι γίνοντο)· ἔστι δὲ καὶ ἢ τοῦ πολιτικοῦ ἄσχυλος, καὶ

19. τε om. M<sup>b</sup>      21. τε om. Γ      30. τῶν δὲ τοιούτων L<sup>b</sup> Γ      1177<sup>b</sup>

1. τ' K<sup>b</sup>: δ' vulg.      3. πρακτικῶν K<sup>b</sup>: πρακτῶν vulg.      12. γίνηται  
K<sup>b</sup>: γίνωνται M<sup>b</sup>

παρ' αὐτὸ τὸ πολιτεύεσθαι περιποιουμένη δυναστείας καὶ τι-  
 μὰς ἢ τὴν γε εὐδαιμονίαν αὐτῷ καὶ τοῖς πολίταις, ἑτέραν  
 15 οὐσαν τῆς πολιτικῆς, ἣν καὶ ζητοῦμεν δῆλον ὡς ἑτέραν οὐσαν.  
 εἰ δὴ τῶν μὲν κατὰ τὰς ἀρετὰς πράξεων αἱ πολιτικά καὶ ἴ-  
 πολεμικά κάλλει καὶ μεγέθει προέχουσιν, αὐταὶ δ' ἄσχο-  
 λοι καὶ τέλους τινὸς ἐφίενται καὶ οὐ δι' αὐτὰς αἰρεταί εἰσιν,  
 ἢ δὲ τοῦ νοῦ ἐνέργεια σπουδῇ τε διαφέρειν δοκεῖ θεωρητικῇ  
 20 οὐσα, καὶ παρ' αὐτὴν οὐδενὸς ἐφίεσθαι τέλους, καὶ ἔχειν τὴν  
 ἡδονὴν οἰκείαν (αὕτη δὲ συναύξει τὴν ἐνέργειαν), καὶ τὸ αὐταρ-  
 κες δὴ καὶ σχολαστικὸν καὶ ἄτρυτον ὡς ἀνθρώπων, καὶ ὅσα  
 ἄλλα τῷ μακαρίῳ ἀπονέμεται, τὰ κατὰ ταύτην τὴν ἐνέργειαν  
 φαίνεται ὄντα· ἢ τελεία δὴ εὐδαιμονία αὕτη ἂν εἴη ἀν-  
 25 θρώπων, λαβούσα μῆκος βίου τέλειον· οὐδὲν γὰρ ἀτελές ἐστὶ  
 τῶν τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δὲ τοιοῦτος ἂν εἴη βίος κρείττων ἢ 8  
 κατ' ἀνθρώπων· οὐ γὰρ ἢ ἀνθρώπος ἐστὶν οὕτω βιώσεται, ἀλλ'  
 ἢ θεῖόν τι ἐν αὐτῷ ὑπάρχει· ὅσον δὲ διαφέρει τοῦτο τοῦ συν-  
θέτου τοσοῦτον καὶ ἢ ἐνέργεια τῆς κατὰ τὴν ἄλλην ἀρετῆν.  
 30 εἰ δὴ θεῖον ὁ νοῦς πρὸς τὸν ἀνθρώπων, καὶ ὁ κατὰ τοῦτον βίος  
 θεῖος πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον. οὐ χρὴ δὲ κατὰ τοὺς παραι-  
 νοῦντας ἀνθρώπινα φρονεῖν ἀνθρώπων ὄντα οὐδὲ θνητὰ τὸν  
 θνητόν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται ἀθανατίζειν καὶ πάντα ποιεῖν  
 πρὸς τὸ ζῆν κατὰ τὸ κράτιστον τῶν ἐν αὐτῷ· εἰ γὰρ καὶ  
 1178<sup>a</sup> τῷ ὄγκῳ <sup>†</sup>μικρόν ἐστι, δυνάμει καὶ τιμιότητι πολὺ μᾶλλον  
 πάντων ὑπερέχει. δόξειε δ' ἂν καὶ εἶναι ἐκαστος <sup>†</sup>τοῦτο, εἴπερ 9  
 τὸ κύριον καὶ ἄμεινον. ἄποπον οὖν γίνουσι' ἂν, εἰ μὴ τὸν  
 αὐτοῦ βίον αἰροῖτο ἀλλὰ τινος ἄλλου. τὸ λεχθέν τε πρότε-  
 5 ρον ἀρμόσει καὶ νῦν· τὸ γὰρ οἰκείον ἐκάστω τῇ φύσει κρά-

20. καὶ ἔχειν τὴν K<sup>b</sup>: ἔχειν τε vulg.

21. οἰκείαν] τελείαν οἰκείαν

K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>22. δὲ M<sup>b</sup>ἀνθρώπινον L<sup>b</sup> Γ23. τὰ om. L<sup>b</sup>

24.

ἀνθρώπων K<sup>b</sup>28. ὅσον—29. τοσοῦτον K<sup>b</sup>: ὅσων—τοσοῦτων vulg.1178<sup>a</sup> 1. ποιότητι K<sup>b</sup>2. δ' om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>ἐκαστος (-ον Γ) εἶναι L<sup>b</sup> Γ



τιστον καὶ ἡδιστόν ἐστιν ἐκάστω· καὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὴ ὁ κατὰ τὸν νοῦν βίος, εἶπερ τοῦτο μάλιστα ἀνθρώπος. οὗτος ἄρα καὶ εὐδαιμονέστατος.

VIII. Δευτέρως δ' ὁ κατὰ τὴν ἄλλην ἀρετὴν· αἱ γὰρ κατὰ 8  
ταύτην ἐνέργειαι ἀνθρωπικαί. δίκαια γὰρ καὶ ἀνδρεία καὶ τὰ 10  
ἄλλα τὰ κατὰ τὰς ἀρετὰς πρὸς ἀλλήλους πράττομεν ἐν  
συναλλάγμασι καὶ χρεῖαις καὶ πράξεις παντοίας ἐν τε  
τοῖς πάθεσι διατηροῦντες τὸ πρέπον ἐκάστω· ταῦτα δ' εἶναι  
2 φαίνεται πάντα ἀνθρωπικά. ἔνια δὲ καὶ συμβαίνειν ἀπὸ  
τοῦ σώματος δοκεῖ, καὶ πολλὰ συνφκειῶσθαι τοῖς πάθεσιν 15  
3 ἢ τοῦ ἡθους ἀρετῇ. συνέξενται δὲ καὶ ἡ φρόνησις τῇ τοῦ  
ἡθους ἀρετῇ, καὶ αὕτη τῇ φρονήσει, εἶπερ αἱ μὲν τῆς φρο-  
νήσεως ἀρχαὶ κατὰ τὰς ἠθικὰς εἰσιν ἀρετὰς, τὸ δ' ὄρθον  
τῶν ἠθικῶν κατὰ τὴν φρόνησιν. συνηρημένα δ' αὐταὶ καὶ  
τοῖς πάθεσι περὶ τὸ συνθέτοι ἂν εἶεν· αἱ δὲ τοῦ συνθέτου ἀρε- 20  
ταὶ ἀνθρωπικαί· καὶ ὁ βίος δὴ ὁ κατὰ ταύτας καὶ ἡ εὐδαι-  
μονία. ἡ δὲ τοῦ νοῦ κεχωρισμένη τοσοῦτον γὰρ περὶ αὐτῆς  
4 εἰρήσθω· διακριβῶσαι γὰρ μείζον τοῦ προκειμένου ἐστίν. δόξειε  
δ' ἂν καὶ τῆς ἐκτὸς χορηγίας ἐπὶ μικρὸν ἢ ἐπ' ἔλαττον δεῖ-  
σθαι τῆς ἠθικῆς. τῶν μὲν γὰρ ἀναγκαίων ἀμφοῖν χρεῖα 25  
καὶ ἐξ ἴσου ἔστω, εἰ καὶ μᾶλλον διαπονεῖ περὶ τὸ σῶμα ὁ  
πολιτικός, καὶ ὅσα τοιαῦτα· μικρὸν γὰρ ἂν τι διαφέρει·  
πρὸς δὲ τὰς ἐνεργείας πολὺ διοίσει. τῷ μὲν γὰρ ἐλευθερίῳ  
δεήσει χρημάτων πρὸς τὸ πράττειν τὰ ἐλευθέρια, καὶ τῷ  
δικαίῳ δὴ εἰς τὰς ἀνταποδόσεις (αἱ γὰρ βουλήσεις ἀδηλοῦ 30  
προσποιοῦνται δὲ καὶ οἱ μὴ δίκαιοι βούλεσθαι δικαιοπραγεῖν),  
τῷ ἀνδρείῳ δὲ δυνάμει, εἶπερ ἐπιτελεῖ τι τῶν κατὰ τὴν

9. κατ' αὐτὴν L<sup>b</sup> Γ  
K<sup>b</sup>

10. τὰ add. L<sup>b</sup>

19. συνηρημένη δ' αὐταῖς

21. κατ' αὐτὰς L<sup>b</sup>

23. εἰρήσθω Aretinus : εἴρηται codd.

ἀκριβῶσαι K<sup>b</sup>

γὰρ] δὲ codex Victorii

24. ἐπὶ] ἢ ἐπὶ K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

27.

διαφέρειν K<sup>b</sup>

28. συνδιοίσει K<sup>b</sup>

32. τὴν add. K<sup>b</sup>

ἀρετὴν, καὶ τῷ σώφροσι ἐξουσίας<sup>†</sup> πῶς γὰρ δῆλος ἔσται ἡ  
οὗτος ἢ τῶν ἄλλων τις; ἀμφισβητεῖται τε πότερον κυριώτε- 5  
ρον τῆς ἀρετῆς ἢ προαίρεσις ἢ αἱ πράξεις, ὡς ἐν ἀμφοῖν  
1178<sup>b</sup> οὔσης· τὸ δὲ τέλειον δῆλον ὡς ἐν ἀμφοῖν ἂν εἴη· πρὸς δὲ  
τὰς πράξεις πολλῶν δεῖται, καὶ ὅσῳ ἂν μείζους ᾧσι καὶ  
καλλίους, πλειόνων. τῷ δὲ θεωροῦντι οὐδενὸς τῶν τοιούτων 6  
πρὸς γε τὴν ἐνέργειαν χρεῖα, ἀλλ' ὡς εἶπεν καὶ ἐμπόδιά ἐστι  
5 πρὸς γε τὴν θεωρίαν· ἢ δ' ἄνθρωπος ἐστι καὶ πλείοσι συζῆ,  
αἰρεῖται τὰ κατὰ τὴν ἀρετὴν πράττειν· δεῖσεται οὖν τῶν τοιού-  
των πρὸς τὸ ἀνθρωπνεύσθαι<sup>\*</sup>· ἢ δὲ τελεία εὐδαιμονία ὅτι θεωρη- 7  
τικὴ τις ἐστὶν ἐνέργεια, καὶ ἐντεῦθεν ἂν φανεῖη. τοὺς θεοὺς  
γὰρ μάλιστα ὑπειλήφαμεν μακαρίους καὶ εὐδαίμονας εἶναι·  
10 πράξεις δὲ ποίας ἀπονεῖμαι χρεῶν αὐτοῖς; πότερα τὰς δι-  
καίας; ἢ γελοῖοι φανοῦνται συναλλάττοντες καὶ παρακατα-  
θήκας ἀποδιδόντες καὶ ὅσα τοιαῦτα; ἀλλὰ τὰς ἀνδρείους\*\*  
ὑπομένοντας τὰ φοβερὰ καὶ κινδυνεύοντας ὅτι καλόν; ἢ  
τὰς ἐλευθερίους; τίνοι δὲ δόσουσιν; ἄτοπον δ' εἰ καὶ ἔσται  
15 αὐτοῖς νόμισμα ἢ τι τοιοῦτον. αἱ δὲ σώφρονες τί ἂν εἶεν;  
ἢ φορτικὸς ὁ ἔπαινος, ὅτι οὐκ ἔχουσι φαύλας ἐπιθυμίας;  
διεξιούσι δὲ πάντα φαίνοιτ' ἂν τὰ περὶ τὰς πράξεις μικρὰ  
καὶ ἀνάξια θεῶν. ἀλλὰ μὴν ζῆν γε πάντες ὑπειλήφασιν  
αὐτοὺς καὶ ἐνεργεῖν ἄρα· οὐ γὰρ δὴ καθεύδειν ὥσπερ τὸν  
20 Ἐνδυμῖωνα. τῷ δὲ ζῶντι τοῦ πράττειν<sup>†</sup> ἀφαιρουμένου, ἔτι δὲ  
μᾶλλον τοῦ ποιεῖν<sup>†</sup>, τί λείπεται πλὴν θεωρία; ὥστε ἡ τοῦ θεοῦ  
ἐνέργεια, μακαριότητι διαφέρουσα, θεωρητικὴ ἂν εἴη· καὶ  
τῶν ἀνθρωπίνων δὴ ἡ ταύτη συγγενεστάτη εὐδαιμονικωτάτη.  
σημεῖον δὲ καὶ τὸ μὴ μετέχειν τὰ λοιπὰ ζῶα εὐδαιμονίας, 8

34. δὲ L<sup>b</sup>: δέ γε Γ      1178<sup>b</sup> 6. τὸ M<sup>b</sup> Γ      τὴν add. K<sup>b</sup>      12. ὄσα]  
ὄσα ἄλλα L<sup>b</sup> Γ      post ἀνδρείους excidisse nonnihil videtur      13. ὑπο-  
μένοντες K<sup>b</sup>      15. αἱ L<sup>b</sup>: εἰ vulg.      18. γε Coraes: τε K<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: om.  
M<sup>b</sup> Γ      20. δὲ Heliodorus      21. θεωρίας L<sup>b</sup> Γ      23. δὴ ἂν εἴη ἢ K<sup>b</sup>

τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ἐστερημένα τελείως. τοῖς μὲν γὰρ 25  
θεοῖς ἅπας ὁ βίος μακάριος, τοῖς δ' ἀνθρώποις, ἐφ' ὅσον  
ὁμοιωμά τι τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ὑπάρχει· τῶν δ' ἄλλων  
ζῳῶν οὐδὲν εὐδαιμονεῖ, ἐπειδὴ οὐδαμῇ κοινωνεῖ θεωρίας. ἐφ'  
ἔσοι δὴ διατείνει ἡ θεωρία, καὶ ἡ εὐδαιμονία, καὶ οἷς μάλ-  
λοισι ὑπάρχει τὸ θεωρεῖν, καὶ εὐδαιμονεῖν, οὐ κατὰ συμβε- 30  
βηκὸς ἀλλὰ κατὰ τὴν θεωρίαν· αὕτη γὰρ καθ' αὐτὴν τιμία.  
ὥστ' εἴη ἂν ἡ εὐδαιμονία θεωρία τις.

- 9 Δείξει δὲ καὶ τῆς ἐκτὸς ἐνημερίας ἀνθρώπῳ ὄντι· οὐ γὰρ 9 *προσφε*  
αὐτάρκης ἡ φύσις πρὸς τὸ θεωρεῖν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὸ σῶμα  
ὑγιαίνειν καὶ τροφήν καὶ τὴν λοιπὴν θεραπείαν ὑπάρχειν. 35  
οὐ μὴν οἰητέον γε πολλῶν καὶ μεγάλων δεῖσασθαι τὸν εὐδαι- 1179<sup>a</sup>  
μονήσοντα, εἰ μὴ ἐνδέχεται ἄνευ τῶν ἐκτὸς ἀγαθῶν μα-  
κάριον εἶναι· οὐ γὰρ ἐν τῇ ὑπερβολῇ τὸ αὐταρκες οὐδ' ἡ πρᾶ-  
10 ξις, δυνατὸν δὲ καὶ μὴ ἄρχοντα γῆς καὶ θαλάττης πράτ-  
τειν τὰ καλά· καὶ γὰρ ἀπὸ μετρίων δύναται ἂν τις πράττειν 5  
κατὰ τὴν ἀρετὴν (τοῦτο δ' ἔστιν ἰδεῖν ἐναργῶς· οἱ γὰρ ἰδιῶ-  
ται τῶν δυναστῶν οὐχ ἤττον δοκοῦσι τὰ ἐπιεικῆ πράττειν,  
ἀλλὰ καὶ μᾶλλον)· ἰκανὸν δὲ τοσαῦθ' ὑπάρχειν· ἔσται γὰρ ὁ  
11 βίος εὐδαίμων τοῦ κατὰ τὴν ἀρετὴν ἐνεργούντος. καὶ Σόλων  
δὲ τοὺς εὐδαίμονας ἴσως ἀπεφαίνετο καλῶς, εἰπὼν μετρίως 10  
τοῖς ἐκτὸς κεχορηγημένους, πεπραγότας δὲ τὰ κάλλισθ', ὡς  
ᾤετο, καὶ βεβιωκότας σωφρόνως· ἐνδέχεται γὰρ μέτρια  
κεκτημένους πράττειν ἢ δεῖ. εἶοικε δὲ καὶ Ἀναξαγόρας οὐ  
πλούσιον οὐδὲ δυνάστην ὑπολαβεῖν τὸν εὐδαίμονα, εἰπὼν ὅτι  
οὐκ ἂν θαυμάσειεν εἴ τις ἄτοπος φανείη τοῖς πολλοῖς· οὗτοι 15  
12 γὰρ κρίνουσι τοῖς ἐκτός, τούτων αἰσθανόμενοι μόνον. συμφω-

31. κατ' αὐτὴν K<sup>b</sup>κρίσις οὐδ' αἱ πράξεις M<sup>b</sup>M<sup>b</sup>11. τὰ om. K<sup>b</sup>

οἶδν τε conl. Lambinus

1179<sup>a</sup> 3. πρᾶξις K<sup>b</sup>: κρίσις οὐδ' ἡ πρᾶξις L<sup>b</sup> Γ:4. ἄρχοντας L<sup>b</sup> Γ

6. κατὰ] τὰ κατὰ

κάλλισθ', ὡς] κάλλιστ' K<sup>b</sup> Γ

12. ᾤετο]

νεῖν δὴ τοῖς λόγοις εἰκάσιν αἱ τῶν σοφῶν δόξαι. πίστιν  
 μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα ἔχει τινά, τὸ δ' ἀληθὲς ἐν τοῖς  
πρακτικοῖς ἐκ τῶν ἔργων καὶ τοῦ βίου κρίνεται· ἐν τούτοις  
 20 γὰρ τὸ κύριον. σκοπεῖν δὴ τὰ προειρημένα χρὴ ἐπὶ τὰ ἔργα  
 καὶ τὸν βίον φέροντας, καὶ συναδόντων μὲν τοῖς ἔργοις  
 ἀποδεκτέον, διαφωνούντων δὲ λόγους ὑποληπτέον. ὁ δὲ κατὰ 13  
 νοῦν ἐνεργῶν καὶ τούτου θεραπεύων καὶ διακείμενος ἄριστα καὶ  
 θεοφιλέστατος εἰκεν. εἰ γὰρ τις ἐπιμέλεια τῶν ἀνθρω-  
 25 πίνων ὑπὸ θεῶν γίνεται, ὥσπερ δοκεῖ, καὶ εἴη ἂν εὐλο-  
 γον χαίρειν τε αὐτοὺς τῷ ἀρίστῳ καὶ συγγενεστάτῳ (τοῦτο  
 δ' ἂν εἴη ὁ νοῦς) καὶ τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τοῦτο καὶ τι-  
 μῶντας ἀντευποιεῖν ὡς τῶν φίλων αὐτοῖς ἐπιμελουμένους  
 καὶ ὀρθῶς τε καὶ καλῶς πράττοντας. ὅτι δὲ πάντα ταῦτα  
 30 τῷ σοφῷ μάλισθ' ὑπάρχει, οὐκ ἄδηλον. θεοφιλέστατος ἄρα.  
 τὸν αὐτὸν δ' εἰκὸς καὶ εὐδαιμονέστατον· ὥστε κὰν οὕτως εἴη  
 ὁ σοφὸς μάλιστ' εὐδαίμων.

10 Ἄρ' οὖν εἰ περὶ τε τούτων καὶ τῶν ἀρετῶν, ἔτι δὲ καὶ φι- IX.

λίας καὶ ἡδονῆς, ἱκανῶς εἴρηται τοῖς τύποις, τέλος ἔχειν  
 35 οἰητέον τὴν προαίρεσιν ἢ καθάπερ λέγεται, οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς  
 1179<sup>b</sup> πρακτοῖς τέλος τὸ θεωρῆσαι ἕκαστα καὶ γινῶναι, ἀλλὰ  
 μᾶλλον τὸ πράττειν αὐτά· οὐδὲ δὴ περὶ ἀρετῆς ἱκανὸν τὸ 2  
 εἰδέναι, ἀλλ' ἔχειν καὶ χρῆσθαι πειρατέον, ἢ εἴ πως ἄλλως  
 ἀγαθοὶ γινόμεθα; εἰ μὲν οὖν ἦσαν οἱ λόγοι αὐτάρκεις πρὸς 3  
 5 τὸ ποιῆσαι ἐπιεικεῖς, πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους δι-  
 καίως ἔφερον κατὰ τὸν Θέογονιν, καὶ ἔδει ἂν τούτους πορίσα-  
 σθαι· ἵνυ δὲ φαίνονται προτρέψασθαι μὲν καὶ παρορμηῆσαι

18. τὰ om. K<sup>b</sup>

19. πρακτοῖς L<sup>b</sup>

20. δὴ K<sup>b</sup>: δὲ vulg.

21. ἐπι-

φέροντας L<sup>b</sup> Γ

24. εἰκεν εἶναι· εἰ L<sup>b</sup> Γ

ἀνθρώπων K<sup>b</sup>

26. καὶ]

καὶ τῷ L<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

30. θεοφιλέστατον K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

31. δ' om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

33.

τε om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>

καὶ post δὲ om. K<sup>b</sup> Γ

1179<sup>b</sup> 4. γινοίμεθα K<sup>b</sup> Γ

5. μεγάλους om. K<sup>b</sup>

τῶν νέων τοὺς ἐλευθερίους ἰσχύειν, ἡθὺς τ' εὐγενῆς καὶ ὡς *des/ra*  
 ἀληθῶς φιλόκαλον ποιῆσαι ἂν κατοκώχιμοι\* ἐκ τῆς ἀρετῆς,  
 τοὺς δὲ πολλοὺς ἀδυνατεῖν πρὸς καλοκαγαθίαν προτρέψασθαι 10  
 4 οὐ γὰρ πεφύκασιν αἰδοῖ πειθαρχεῖν ἀλλὰ φύβῳ, οὐδ' ἀπέ-  
 χεσθαι τῶν φαύλων διὰ τὸ αἰσχροὺν ἀλλὰ διὰ τὰς τιμο-  
 ρίας· πάθει γὰρ ζῶντες τὰς οἰκείας ἡδονὰς διώκουσι καὶ  
 δι' ὧν αὐταὶ ἔσονται, φεύγουσι δὲ τὰς ἀντικειμένας λύπας,  
 τοῦ δὲ καλοῦ καὶ ὡς ἀληθῶς ἡδέος οὐδ' ἐννοιοὶν ἔχουσιν, ἄγευ- 15 *idea*  
 5 στοι ὄντες. τοὺς δὴ τοιούτους τίς ἂν λόγος μεταρρυθμίσει\*, οὐ  
 γὰρ οἴον τε ἢ οὐ ῥάδιον τὰ ἐκ παλαιοῦ τοῖς ἡθεσι κατειλημ-  
μένα λόγῳ μεταστῆσαι· ἀγαπητὸν δ' ἴσως ἐστὶν εἰ πάντων |  
 ὑπαρχόντων δι' ὧν ἐπιεικεῖς δοκοῦμεν γίνεσθαι, μεταλάβοι-  
 6 μεν τῆς ἀρετῆς. γίνεσθαι δ' ἀγαθοὺς οἴονται οἱ μὲν φύσει 20  
 οἱ δ' ἔθει οἱ δὲ διδαχῇ. τὸ μὲν οὖν τῆς φύσεως δῆλον ὡς  
 οὐκ ἐφ' ἡμῖν ὑπάρχει, ἀλλὰ διὰ τινος θείας αἰτίας τοῖς ὡς  
 ἀληθῶς εὐτυχέσιν ὑπάρχει· ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ διδαχὴ μή  
ποτ' οὐκ ἐν ἅπασιν ἰσχύει, ἀλλὰ δεῖ προδιειργάσθαι\* τοῖς  
 ἔθεσι τὴν τοῦ ἀκροατοῦ ψυχὴν πρὸς τὸ καλῶς χαίρειν καὶ 25  
 7 μισεῖν, ὥσπερ γῆν τὴν θρέψουσαν τὸ σπέρμα. οὐ γὰρ ἂν  
 ἀκούσειε λόγου ἀποτρέποιτος οὐδ' αὖ συνείη ὁ κατὰ πάθος  
 ζῶν· τὸν δ' οὕτως ἔχοντα πῶς οἴον τε μεταπέσει· ὅλως τ'  
 8 οὐ δοκεῖ λόγῳ ὑπέικειν τὸ πάθος ἀλλὰ βία. δεῖ δὲ τὸ ἡθος  
 προϋπάρχειν πῶς οἰκείου τῆς ἀρετῆς, στέργον τὸ καλὸν καὶ 30  
 δυσχεραίνειν τὸ αἰσχροὺν. ἐκ νέου δ' ἀγωγῆς ὀρθῆς τυχεῖν  
 πρὸς ἀρετὴν χαλεπὸν μὴ ὑπὸ τοιούτοις τραφέντα νόμοις· τὸ  
 γὰρ σωφρόνως καὶ καρτερικῶς\* ζῆν οὐχ ἡδὺ τοῖς πολλοῖς,  
 ἄλλως τε καὶ νέοις. διὸ νόμοις δεῖ τετάχθαι τὴν τροφήν  
 καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα\* οὐκ ἔσται γὰρ λυπηρὰ συνήθη\* γενό- 35

17. ἔθεσι Γ

L<sup>b</sup>: δέη K<sup>b</sup>22. ὡς om. K<sup>b</sup>25. ἤθεσι L<sup>b</sup>24. ἐνισχύη M<sup>b</sup>δεῖ M<sup>b</sup> Γ: δέει35. γενόμενα O<sup>b</sup>: γινόμενα vulg.

1180<sup>a</sup> μενα. οὐχ ἱκανὸν δ' ἴσως νέους ὄντας τροφῆς καὶ ἐπιμελείας 9  
 τυχεῖν ὀρθῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀνδρωθέντας δεῖ ἐπιτηδεύειν  
 αὐτὰ καὶ ἐθίζεσθαι, καὶ περὶ ταῦτα δεοίμεθ' ἂν νόμων,  
 καὶ ὅλως δὴ περὶ πάντα τὸν βίον· οἱ γὰρ πολλοὶ ἀνάγκη  
 5 μᾶλλον ἢ λόγῳ πειθαρχοῦσι καὶ ζημίαις ἢ τῷ καλῷ. διόπερ 10  
 οἴονται τινες τοὺς νομοθετοῦντας δεῖν μὲν παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν  
 ἀρετὴν καὶ προτρέπεσθαι τοῦ καλοῦ χάριν, ὡς ἐπακουσομένων  
 (τῶν ἐπιεικῶς τοῖς ἔθεσι) προηγμένων, ἀπειθοῦσι δὲ καὶ ἀφνε-  
 στέροις οὔσι κολάσεις τε καὶ τιμωρίας ἐπιτιθέναι, τοὺς δ' ἀνιά-  
 10 τους ὅλως ἐξορίζειν· τὸν μὲν γὰρ ἐπιεικῆ πρὸς τὸ καλὸν  
 ζῶντα τῷ λόγῳ πειθαρχήσειν, τὸν δὲ φαῦλον ἡδονῆς ὀρε-  
 γόμενον λύπη κολάζεσθαι ὡσπερ ὑποζύγιον. διὸ καὶ φασὶ  
 δεῖν τοιαύτας γίνεσθαι τὰς λύπας αἱ μάλιστα' ἐναντιοῦνται  
 ταῖς ἀγαπωμέναις ἡδοναῖς. εἰ δ' οὖν, καθάπερ εἴρηται, τὸν 11  
 15 ἐσόμενον ἀγαθὸν τραφήναι καλῶς δεῖ καὶ ἐθισθῆναι, εἴθ'  
 οὕτως ἐν ἐπιτηδεύμασιν ἐπιεικέσι ζῆν καὶ μήτ' ἄκουτα μήθ'  
 ἐκόντα πράττειν τὰ φαῦλα, ταῦτα δὲ γίνοιτ' ἂν βιουμέ-  
 νοις κατὰ τινα νόον καὶ τάξιν ὀρθήν,<sup>†</sup> ἔχουσαν ἰσχύν· ἡ μὲν 12  
 οὖν πατρικὴ πρόσταξις οὐκ ἔχει τὸ ἰσχυρὸν οὐδὲ [δὴ] τὸ ἀναγ-  
 20 καῖον, οὐδὲ δὴ ὅλως ἡ ἐνὸς ἀνδρός, μὴ βασιλέως ὄντος ἢ τινος  
 τοιούτου· ὁ δὲ νόμος ἀναγκαστικὴν ἔχει δύναμιν, λόγος ὢν ἀπό-  
 τινος φρονήσεως καὶ νοῦ. καὶ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἐχθαίρουσι  
 τοὺς ἐναντιομένους ταῖς ὀρμαῖς, κὰν ὀρθῶς αὐτὸ δρῶσιν· ὁ δὲ  
 νόμος οὐκ ἔστιν ἐπαχθῆς τάττων τὸ ἐπιεικές. ἐν μόνῃ δὲ τῇ 13  
 25 Λακεδαιμονίῳ πόλει (ἢ) μετ' ὀλίγων ὁ νομοθέτης ἐπιμέλειαν  
 δοκεῖ πεποιῆσθαι τροφῆς τε καὶ ἐπιτηδευμάτων· ἐν δὲ ταῖς  
 πλείσταις τῶν πόλεων ἐξημέληται<sup>†</sup> περὶ τῶν τοιούτων, καὶ ζῆ

neglectis

1180<sup>a</sup> 4. δὴ καὶ ὅλως K<sup>b</sup> 7. ὑπακουσομένων O<sup>b</sup> 8. προηγμένων K<sup>b</sup> :  
 προηγμένοις M<sup>b</sup> : προηγουμένως L<sup>b</sup> : προηγουμένων (vel -οις) Γ 9. τε Γ :  
 om. K<sup>b</sup> L<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 10. πρὸς] καὶ πρὸς L<sup>b</sup> Γ 19. δὴ om. Γ 25. ἢ  
 addidi

ἕκαστος ὡς βούλεται. κυκλωπικῶς \* Θεμιστεύω \* παιδῶν ἢ δ'  
 14 ἀλόχοι. κράτιστον μὲν οὖν τὸ γίνεσθαι κοινῇ ἐπιμέλειαν καὶ  
 ὀρθῆν [καὶ δρᾶν αὐτὸ δύνασθαι]. κοινῇ δ' ἐξαμελουμένῳ<sup>30</sup>  
 ἕκαστῳ δόξειεν ἂν προσήκειν τοῖς σφετέρους τέκνοις καὶ φί-  
 λοις εἰς ἀρετὴν συμβάλλεσθαι. \* \* ἢ προαιρεῖσθαί γε. μᾶλλον  
 δ' ἂν τοῦτο δύνασθαι δόξειεν ἐκ τῶν εἰρημένων νομοθετικὸς  
 γενόμενος. αἱ μὲν γὰρ κοιναὶ ἐπιμέλειαί δῆλον ὅτι διὰ νό-  
 μων γίνονται, ἐπεικεῖς δ' αἱ διὰ τῶν σπουδαίων γεγραμ- 35  
 μένων δ' ἢ ἀγράφων, οὐδὲν ἂν δόξειε διαφέρειν, οὐδὲ ὅι' ὦν 1180<sup>b</sup>  
 εἰς ἢ πολλοὶ παιδευθήσονται, ὥσπερ οὐδ' ἐπὶ μουσικῆς ἢ  
 γυμναστικῆς καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων † ὥσπερ γὰρ ἐν  
 ταῖς πόλεσιν ἐνισχύει τὰ νόμιμα καὶ τὰ ἤθη, οὕτω καὶ ἐν  
 οἰκίαις οἱ πατρικοὶ λόγοι καὶ τὰ ἔθη, καὶ ἔτι μᾶλλον διὰ 5  
 τῆν συγγένειαν καὶ τὰς εὐεργεσίας προϋπάρχουσι \* γὰρ στέρ- *are impf.*  
 15 γοντες καὶ εὐπειθεῖς τῇ φύσει. ἔτι δὲ καὶ διαφέρουσιν αἱ  
 καθ' ἕκαστον παιδεῖαι τῶν κοινῶν, ὥσπερ ἐπ' ἱατρικῆς κα-  
 θόλου μὲν γὰρ τῷ πυρέττοντι συμφέρει ἡσυχία καὶ ἀσιτία, *ασιτικα*  
 τινὲ δ' ἴσως οὐ, ὃ τε πυκτικὸς ἴσως οὐ πᾶσι τὴν αὐτὴν μάχην 10  
 περιτίθησιν. ἐξακριβοῦσθαι δὲ δόξειεν ἂν μᾶλλον τὸ καθ' ἕκα-  
 στον ἰδίας τῆς ἐπιμελείας γινομένης· μᾶλλον γὰρ τοῦ προσφό-  
ρου τυγχάνει ἕκαστος. ἀλλ' ἐπιμεληθεῖη μὲν (ἂν) ἄριστα καθ'  
 ἐν καὶ ἱατρὸς καὶ γυμναστῆς καὶ πᾶς ἄλλος ὁ καθόλου εἰδώς, τί  
 πᾶσιν ἢ τοῖς τοιοῦδί (τοῦ κοινού) \* γὰρ αἱ ἐπιστήμαι λέγονται τε 15  
 16 καὶ εἰσίν)· οὐ μὴν ἀλλ' ἐνός τινος οὐδὲν ἴσως κωλύει καλῶς  
 ἐπιμεληθῆναι καὶ ἀνεπιστήμονα οἶτα, τεθεαμένον δ' ἀκριβῶς

29. γενέσθαι K<sup>b</sup> M<sup>b</sup> 30. καὶ δρᾶν αὐτὸ δύνασθαι infra post 32 συμβάλ-  
 λεσθαι ponenda videntur 32. μάλιστα L<sup>b</sup> Γ 1180<sup>b</sup> 1. δ' om.  
 K<sup>b</sup> 2. μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς L<sup>b</sup> Γ 4. ἔθη M<sup>b</sup> 5. ἤθη  
 L<sup>b</sup> Γ 9. ἀσιτία καὶ ἡσυχία L<sup>b</sup> Γ 11. δὲ L<sup>b</sup> Γ 13. ἂν add.  
 Bekker 14. καθόλου K<sup>b</sup>: τὸ καθόλου vulg. τί K<sup>b</sup>: ὅτι vulg. 15.  
 τοιοῦδί corr.<sup>2</sup> K<sup>b</sup>: τοιοῖς δεῖ pr. K<sup>b</sup>: τοιοῖσδε vulg. 16. ἀλλ' K<sup>b</sup>:  
 ἀλλὰ καὶ vulg.

τὰ συμβαίνοντα ἐφ' ἐκάστῳ δι' ἐμπειρίαν, καθάπερ καὶ ἰατροὶ  
 20 ἐπινοοῦσι δοκοῦσιν ἑαυτῶν ἄριστοι εἶναι, ἐτέρῳ οὐδὲν ἂν δυνάμενοι  
 ἐπαρκέσαι. οὐδὲν δ' ἦττον ἴσως τῷ γε βουλομένῳ τεχνικῶ γε-  
 νέσθαι καὶ θεωρητικῶ ἐπὶ τὸ καθόλου βαδιστέον εἶναι δόξειεν  
 ἂν, κακείνῳ γνωριστέον ὡς ἐνδέχεται· εἴρηται γὰρ ὅτι περὶ τοῦθ'  
 αἰ ἐπιστῆμαι. τάχα δὲ καὶ τῷ βουλομένῳ δι' ἐπιμελείας 17  
 βελτίους ποιεῖν, εἴτε πολλοὺς εἴτ' ὀλίγους, νομοθετικῶ πειρα-  
 25 τέον γενέσθαι, εἰ διὰ νόμων ἀγαθοὶ γενοίμεθ' ἂν. ὄντινα γὰρ  
 οὖν καὶ τὸν προτεθέντα διαθεῖναι καλῶς οὐκ ἔστι τοῦ τυχόντος,  
 ἀλλ' εἴπερ τινός, τοῦ εἰδότος, ὥσπερ ἐπ' ἰατρικῆς καὶ τῶν λοιπῶν  
 ὧν ἔστιν ἐπιμελεία τις καὶ φρόνησις. ἂρ' οὖν μετὰ τοῦτο ἐπι- 18  
 σκεπτέον πόθεν ἢ πῶς νομοθετικὸς γένοιτ' ἂν τις; ἢ καθάπερ  
 30 ἐπὶ τῶν ἄλλων, παρὰ τῶν πολιτικῶν; μῶριον γὰρ ἐδόκει  
 τῆς πολιτικῆς εἶναι. ἢ οὐχ ὅμοιον φαίνεται ἐπὶ τῆς πολιτι-  
 κῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν τε καὶ δυνάμεων; ἐν μὲν  
 γὰρ ταῖς ἄλλαις οἱ αὐτοὶ φαίνονται τὰς τε δυνάμεις παρα-  
 35 ιδιόδυντες καὶ ἐνεργοῦντες ἀπ' αὐτῶν, οἷον ἰατροὶ γραφεῖς.  
 τὰ δὲ πολιτικὰ ἐπαγγέλλονται μὲν διδάσκειν οἱ σοφισταί,  
 1181<sup>a</sup> πράττει δ' αὐτῶν οὐδεὶς, ἀλλ' οἱ πολιτευόμενοι, οἳ δόξαιεν  
 ἂν δυνάμει τινὶ τοῦτο πράττειν καὶ ἐμπειρία μᾶλλον ἢ δια-  
 νοία· οὔτε γὰρ γράφοντες οὔτε λέγοντες περὶ τῶν τοιούτων  
 φαίνονται (καίτοι κάλλιον ἦν ἴσως ἢ λόγους δικανικοὺς τε  
 5 καὶ δημηγορικοὺς), οὐδ' αὖ πολιτικοὺς πεπονηκότας τοὺς σφε-  
 τέρους υἱεῖς ἢ τινὰς ἄλλους τῶν φίλων. εὐλογον δ' ἦν, εἴπερ 19  
 ἐδύναντο· οὔτε γὰρ ταῖς πόλεσιν ἄμεινον οὐδὲν κατέλιπον  
 ἂν, οὔθ' αὐτοῖς ὑπάρξαι προέλοιπ' ἂν μᾶλλον τῆς τοιαύτης  
 δυνάμεως, οὐδὲ δὴ τοῖς φιλτάτοις. οὐ μὴν μικρόν γε ἔοικει  
 10 ἢ ἐμπειρία συμβάλλεσθαι· οὐδὲ γὰρ ἐγίνοντ' ἂν διὰ τῆς

23. δ' ἂν καὶ L<sup>b</sup> Γ33. τοῖς ἄλλοις L<sup>b</sup>34. ἰατροὶ M<sup>b</sup> Γ: ἰατρικοίK<sup>b</sup> L<sup>b</sup>: ἰατροὶ καὶ Bekker1181<sup>a</sup> 4. ἦ] καὶ ἦ pr. K<sup>b</sup>

8. προεί-

λοντ' Γ



πολιτικῆς συνηθείας† πολιτικοί· διὸ τοῖς ἐφιεμέροις περὶ πο-  
 20 λιτικῆς εἰδέσθαι προσδεῖν ἔοικει ἐμπειρίας. τῶν δὲ σοφιστῶν  
 οἱ ἐπαγγελόμενοι λίαν φαίνοιντο πόρρω εἶναι τοῦ διδάξαι.  
 ὅλως γὰρ οὐδὲ ποῖόν τι ἐστὶν ἢ περὶ ποῖα ἴσασι· οὐ γὰρ ἂν  
 τὴν αὐτὴν τῇ ῥητορικῇ οὐδὲ χεῖρω ἐτίθεται, οὐδ' ἂν ᾤοντο 15  
 ῥῆδιον εἶναι τὸ νομοθετῆσαι συναγαγόντι τοὺς εὐδοκιμοῦντας  
 τῶν νόμων·<sup>11</sup> ἐκλέξασθαι γὰρ εἶναι τοὺς ἀρίστους,<sup>12</sup> ὥσπερ οὐδὲ  
 τὴν ἐκλογὴν οὔσαν συνέσεως καὶ τὸ κρίναι ὀρθῶς μέγιστον.  
 ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ μουσικῆν. οἱ γὰρ ἐμπειροὶ περὶ ἕκαστα  
 κρίνουσιν ὀρθῶς τὰ ἔργα, καὶ δι' ὧν ἢ πῶς ἐπιτελεῖται συν- 20  
 ιᾷσιν, καὶ ποῖα ποίοις συνάδει· τοῖς δ' ἀπίροις ἀγαπητὸν  
 τὸ μὴ διαλανθάνειν εἰ εὔῃ ἢ κακῶς πεποίηται τὸ ἔργον, ὥσ-  
 περ ἐπὶ γραφικῆς. οἱ δὲ νόμοι τῆς πολιτικῆς ἔργοις ἐόλκασι·  
 πῶς οὖν ἐκ τούτων νομοθετικὸς γένοιτ' ἂν τις, ἢ τοὺς ἀρίστους 1181<sup>b</sup>  
 21 κρίναι; οὐ γὰρ φαίνοιντο οὐδ' ἰατρικοὶ ἐκ τῶν συγγραμμά-  
των γίνεσθαι. καίτοι πειρῶνται γε λέγειν οὐ μόνον τὰ θερα-  
 πεύματα, ἀλλὰ καὶ ὡς λαθεῖεν ἂν καὶ ὡς δεῖ θεραπεύειν  
 ἐκάστους, διελόμενοι τὰς ἕξεις† ταῦτα δὲ τοῖς μὲν ἐμπείροις 5  
 ὠφέλιμα εἶναι δοκεῖ, τοῖς δ' ἀνεπιστήμοσιν ἀχρεῖα. ἴσως  
 οὖν καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν πολιτειῶν αἱ συναγωγαὶ τοῖς  
 μὲν δυναμένοις θεωρῆσαι καὶ κρίναι τί καλῶς ἢ τούναντίον  
 καὶ ποῖα ποίοις ἀρμόττει εὐχρηστ' ἂν εἴη· τοῖς δ' ἄνευ  
 ἕξεως τὰ τοιαῦτα διεξιούσι τὸ μὲν κρίνειν καλῶς οὐκ ἂν 10  
 22 ὑπάρχοι, (εἰ μὴ ἄρα αὐτόματον) εὐσυνετώτεροι δ' εἰς ταῦτα  
 παραλιπόντων οὖν τῶν προτέρων ἀνερέυ-  
 νητον τὸ περὶ τῆς νομοθεσίας, αὐτοὺς ἐπισκέψασθαι μᾶλλον  
 βέλτιον ἴσως, καὶ ὅλως δὴ περὶ πολιτείας, ὅπως εἰς δύνα-

11. συνηθείας μᾶλλον πολιτικοί L<sup>b</sup> Γ      20. συνίσασιν K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>: συνιᾶσιν  
 & δεῖ Γ      22. τὸ om. K<sup>b</sup> M<sup>b</sup>    ἢ εὔ ἢ K<sup>b</sup>      23. τοῖς πολιτικοῖς L<sup>b</sup>  
 M<sup>b</sup> Γ      1181<sup>b</sup> 3. γε om. K<sup>b</sup>      10. τὰ om. K<sup>b</sup>      14. δὴ L<sup>b</sup> Γ: om.  
 vulg.

15 μιν ἢ περὶ τὰ ἀνθρώπεια φιλοσοφία τελειωθῆ. πρῶτον μὲν 23  
 οὐν εἴ τι κατὰ μέρος εἴρηται καλῶς ὑπὸ τῶν προγενεστέρων  
 πειραθῶμεν ἐπελθεῖν, εἶτα ἐκ τῶν συνηγμένων πολιτειῶν  
 θεωρῆσαι τὰ ποῖα σφύζει καὶ φθείρει τὰς πόλεις καὶ τὰ  
 ποῖα ἐκάστας τῶν πολιτειῶν, καὶ διὰ τίνας αἰτίας αἱ μὲν  
 20 καλῶς αἱ δὲ τοῦναντίου πολιτεύονται. θεωρηθέντων γὰρ τού-  
 των τάχ' ἂν μᾶλλον συνίδοιμεν καὶ ποῖα πολιτεία ἀρίστη,  
 καὶ πῶς ἐκάστη ταχθεῖσα, καὶ τίσι νόμοις καὶ ἔθεσι χρωμέιη.  
 λέγωμεν οὖν ἀρξάμενοι.

15. ἀνθρώπινα L<sup>b</sup>22. ἔθεσι M<sup>b</sup>

# INDEX



94<sup>a</sup>—99<sup>b</sup>=1094<sup>a</sup>—1099<sup>b</sup>.  
100<sup>a</sup>—181<sup>b</sup>=1100<sup>a</sup>—1181<sup>b</sup>.

+ = *recurrit non semel in contextu.*



ἀβέβαιοι 172<sup>a</sup> 9  
ἀβλαβεῖς ἡδοναί 154<sup>b</sup> 4  
ἀγαθὸς ἀπλῶς 1, 70<sup>b</sup> 27 κυρίως 144<sup>b</sup> 31  
καλὰ καγαθά 99<sup>a</sup> 6 ἀγαθαὶ καὶ  
καλαὶ πράξεις 99<sup>a</sup> 22 ἀγαθόν, dist.  
ἡδύ, χρήσιμοι 155<sup>b</sup> 19 τὰγαθόν  
def. 94<sup>a</sup> 3. 97<sup>a</sup> 18. 172<sup>b</sup> 14 τὰ-  
γαθὸν καὶ τὸ εὖ 97<sup>b</sup> 27 τὸ ἄριστον  
97<sup>a</sup> 28. <sup>b</sup>22. 98<sup>b</sup> 32. 152<sup>b</sup> 12 +.  
153<sup>b</sup> 7 + τὸ ἄριστον καὶ τὸ εὖ  
107<sup>a</sup> 8 τὰγαθὸν καὶ τὸ ἄριστον  
94<sup>a</sup> 22 τὸ τέλειον ἀγαθόν 97<sup>b</sup> 8  
τὸ κυρίως ἀγαθόν 144<sup>b</sup> 7 τὸ κατ'  
ἀλήθειαν ἀγαθόν 114<sup>b</sup> 7 τὸ φαι-  
νόμενον ἀγαθόν 113<sup>a</sup> 16. 114<sup>a</sup> 32.  
155<sup>b</sup> 19 τὰγαθὸν ἰσαχῶς λέγεται  
τῷ ὄντι 96<sup>a</sup> 23 τὰγαθὸν Platonis  
95<sup>a</sup> 27. 96<sup>a</sup> 11 sqq. τὸ οἰκείον  
ἀγαθόν 173<sup>a</sup> 5 τὸ ἀνθρώπινον ἀγα-  
θόν 94<sup>b</sup> 7. 98<sup>a</sup> 16. 102<sup>a</sup> 14 τὰ  
ἀνθρώπινα ἀγαθὰ 140<sup>b</sup> 21. 141<sup>b</sup> 8  
τὸ πρακτὸν ἀγαθόν 97<sup>a</sup> 23. 141<sup>b</sup> 12  
τὸ ἀκρότατον τῶν πρακτῶν ἀγαθῶν  
95<sup>a</sup> 16 τὰ πρακτὰ καὶ κτητὰ ἀγαθὰ  
97<sup>a</sup> 1 (cf. 96<sup>b</sup> 34) τὰ περιμάχητα  
ἀγαθὰ 169<sup>a</sup> 21 τὰγαθὰ τὰ μὲν  
καθ' αὐτὰ θάτερα δὲ διὰ ταῦτα (=   
ὠφέλιμα) 96<sup>b</sup> 14 τὸ ἀγαθὸν τὸ  
μὲν ἀπλῶς τὸ δὲ τινί 152<sup>b</sup> 26 τὰ  
ἀγαθὰ τὰ μὲν ἐκτὸς τὰ δὲ περὶ  
ψυχῆν καὶ σώμα 98<sup>b</sup> 13 τὰ ἐν  
σώματι ἀγαθὰ καὶ τὰ ἐκτὸς καὶ τῆς  
τύχης 153<sup>b</sup> 17 τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ  
154<sup>a</sup> 15 τοῦ ἀγαθοῦ τὸ μὲν ἐνέρ-

γεια τὸ δ' ἕξις 152<sup>b</sup> 33 ἀλλότριω  
ἀγαθόν 130<sup>b</sup> 27. 134<sup>b</sup> 5 ἢ τῶν  
ἀγαθῶν συστοιχία 96<sup>b</sup> 6  
Ἄγαθων 139<sup>b</sup> 4. 140<sup>a</sup> 19  
ἄγαλμα 175<sup>a</sup> 24  
ἀγαλματοποιός 97<sup>b</sup> 25  
Ἀγαμέμνων 161<sup>a</sup> 14  
τὸ ἄγαν 146<sup>a</sup> 12  
αἱ ἀγαπώμεναι ἡδοναί 180<sup>a</sup> 14  
ἀγασθῆναι του 145<sup>a</sup> 29  
ἀγένητα καὶ ἀφάρτα 139<sup>b</sup> 24  
ἀγεννής 121<sup>a</sup> 26. 124<sup>b</sup> 22  
ἀγευστοὶ 176<sup>b</sup> 19. 179<sup>b</sup> 15  
ἀγνοεῖν 110<sup>b</sup> 24 +. 113<sup>b</sup> 33 +. 117<sup>a</sup>  
23. 135<sup>b</sup> 33. 141<sup>b</sup> 19 ἀγνοεῖν τὰ  
συμφέροντα 110<sup>b</sup> 31. 141<sup>b</sup> 5 ἔαν-  
τόν 125<sup>a</sup> 22, 28 ἀγνοῶν πράττειν  
110<sup>b</sup> 25. 135<sup>a</sup> 24 ἀμαρτάνειν 136<sup>a</sup>  
6 κρίνειν 136<sup>b</sup> 32 τὸ ἀγνοού-  
μενον 135<sup>a</sup> 32  
ἄγνοια 145<sup>b</sup> 29. 147<sup>b</sup> 6 ἄγνοια τοῦ  
τέλους 114<sup>b</sup> 4 ἢ ἐν τῇ προαιρέσει  
110<sup>b</sup> 31 ἢ καθόλου 110<sup>b</sup> 32 δι'  
ἄγνοιαν 110<sup>a</sup> 1. <sup>b</sup>18 +. 144<sup>a</sup> 16.  
145<sup>b</sup> 27 δι' ἄγνοιαν ἀμαρτάνειν  
136<sup>a</sup> 7 δι' ἄγνοιαν ἧς μὴ αὐτοὶ  
αἴτιοι 113<sup>b</sup> 24  
ἀγνώτες 126<sup>b</sup> 25. 166<sup>b</sup> 31  
ἀγοραῖοι 158<sup>a</sup> 21 ἀγοραία φιλία  
162<sup>b</sup> 26  
ἀγορεύειν 129<sup>b</sup> 14  
ἄγραφοὶ δίκαιοι 162<sup>b</sup> 22 ἄγραφοι  
νόμοι 180<sup>b</sup> 1  
ἀγορική 108<sup>a</sup> 26

- ἄγροικος 104<sup>a</sup> 24. 108<sup>a</sup> 26. 128<sup>a</sup> 9.  
     <sup>b</sup>2. 151<sup>b</sup> 13  
 ἄγρον κρίνας 137<sup>a</sup> 4  
 ἄγυμνασία 114<sup>a</sup> 24  
 ἀγχινοία 142<sup>b</sup> 5  
 ἀγωγὴ ὀρθή 179<sup>b</sup> 31  
 ἀγών 116<sup>b</sup> 13. 117<sup>b</sup> 2  
 ἀγωνία 114<sup>a</sup> 8  
 ἀγωνιζόμενοι 99<sup>a</sup> 5. 175<sup>b</sup> 13  
 ἀγωνισταί 166<sup>b</sup> 35. 167<sup>a</sup> 21  
 ἀδελφός 115<sup>a</sup> 33. <sup>b</sup>1  
 ἄδεια 132<sup>b</sup> 15  
 ἀδέκαστοι 109<sup>b</sup> 8  
 ἀδελφικὴ φιλία 161<sup>a</sup> 6. <sup>b</sup>35. 162<sup>a</sup> 10  
 ἀδελφός, opp. ὀνηεῖος 160<sup>a</sup> 6 ἀδελφοί  
 100<sup>a</sup> 1. 161<sup>a</sup> 4, 25. 161<sup>b</sup> 30. 165<sup>a</sup>  
 16, 29  
 ἀδέσποτοι οἰκήσεις 161<sup>a</sup> 7  
 ἄδῃλα πῶς ἀποβήσεται 112<sup>b</sup> 9 αἰ  
 βουλήσεις ἔδηλοι 178<sup>a</sup> 30  
 ἀδιάβλητος 157<sup>a</sup> 21. 158<sup>b</sup> 9  
 ἀδιάφορος 176<sup>a</sup> 9  
 ἀδικεῖν ἑαυτὸν 136<sup>b</sup> 1. 138<sup>a</sup> 4 +  
 πότερον ἔστιν ἐκόντα ἀδικεῖσθαι  
 136<sup>a</sup> 15  
 ἀδίκημα dist. ἀδικον 135<sup>a</sup> 8 sqq. τὰ  
 κατὰ μέρος ἀδικήματα 138<sup>a</sup> 24  
 ἀδικία 129<sup>a</sup> 3 sqq. πρὸς αὐτὸν 134<sup>b</sup>  
 12  
 ἀδικος ποσάχως λέγεται 129<sup>a</sup> 3  
 ἀδιόριστος 112<sup>b</sup> 9. 175<sup>b</sup> 32  
 ἀδολέσχει 117<sup>b</sup> 35  
 ἀδοξία 115<sup>a</sup> 10, 13. 128<sup>b</sup> 12  
 ἀδυναμία 121<sup>b</sup> 14  
 ἀδύνατα ἔλλαιος ἔχειν 140<sup>a</sup> 32. 141<sup>b</sup> 11  
 τὰ ἀδύνατα 111<sup>b</sup> 22, 32  
 ἀηδής 108<sup>a</sup> 30. 175<sup>b</sup> 18 ἀηδῶς 124<sup>b</sup>  
 15  
 ἀηδία 171<sup>b</sup> 26  
 ἀθανασία 111<sup>b</sup> 23  
 ἀθανατίζειν 177<sup>b</sup> 33  
 Ἀθηναῖοι 124<sup>b</sup> 17  
 ἀθλητής 111<sup>b</sup> 24. 116<sup>b</sup> 13  
 ἄθλιος 100<sup>a</sup> 29. <sup>b</sup>5, 34. 101<sup>a</sup> 6. 102<sup>b</sup>  
 7. 150<sup>b</sup> 5. 166<sup>b</sup> 27 ἀθλίως 100<sup>a</sup> 9  
 ἀπὸ τῶν ἀθλοθετῶν 95<sup>b</sup> 1  
 ἄθλων 99<sup>b</sup> 17. 123<sup>b</sup> 20, 35  
 αἶγα θύειν 134<sup>b</sup> 22  
 αἰδήμων 108<sup>a</sup> 32, 35. 115<sup>a</sup> 14. 128<sup>b</sup> 17  
 αἰδῖος 96<sup>b</sup> 3. 139<sup>b</sup> 24 τὰ αἰδία 111<sup>b</sup>  
 32. 112<sup>a</sup> 21  
 αἰδῶς 108<sup>a</sup> 32. 116<sup>a</sup> 28, 31. 128<sup>b</sup>  
 10 +. 179<sup>b</sup> 11  
 αἰκία 131<sup>a</sup> 8  
 αἶμα ταυτὸν 161<sup>b</sup> 32  
 αἶρειν opp. ἔλκειν τὸ ἱμάτιον 150<sup>b</sup> 4  
 αἰρέσεις opp. φυγαί 104<sup>b</sup> 30 τὰ ὑπὸ  
 τὴν αἶρσιν 104<sup>b</sup> 35  
 αἰρετέον 110<sup>a</sup> 30. <sup>b</sup>7  
 αἰρετόν, opp. φευκτόν 119<sup>a</sup> 22. 148<sup>b</sup>  
 3. 172<sup>b</sup> 20 αἰρετὰ καθ' αὐτά, opp.  
 ἀναγκαῖα 147<sup>b</sup> 24. 176<sup>b</sup> 3 τὸ αἰρε-  
 τὸν ἀγαθὸν 131<sup>b</sup> 23 τὸ αἰρετὸν τὸ  
 ἐπεικεές 172<sup>b</sup> 11  
 αἰσθάνεσθαι 118<sup>a</sup> 21. 126<sup>a</sup> 6. 170<sup>a</sup>  
 29 +. 171<sup>b</sup> 4. 179<sup>a</sup> 16 αἰσθά-  
 νεσθαι ἢ νοεῖν 170<sup>a</sup> 19, 33 τὸ  
 αἰσθανόμενον 174<sup>b</sup> 30 τῶ ζῶντι  
 μὴ αἰσθανομένῳ δέ 100<sup>a</sup> 20  
 αἴσθησις 118<sup>a</sup> 19. 170<sup>b</sup> 10. 174<sup>b</sup> +  
 δύναμις αἰσθήσεως 170<sup>a</sup> 16 τὰ  
 κατὰ τὴν αἴσθησιν 172<sup>a</sup> 36 τὰς  
 αἰσθήσεις λαβεῖν 103<sup>a</sup> 29 κοινο-  
 τάτη τῶν αἰσθήσεων 118<sup>b</sup> 1 αἴσθη-  
 σις οὐχ ἢ τῶν ἰδίων ἀλλ' οἷα αἰσθανό-  
 μεθα ὅτι τρίγωνον 142<sup>a</sup> 27 ἢ αἴ-  
 σθησις ὅτι ἔστιν 171<sup>b</sup> 34 αἰ κατὰ  
 τὰς αἰσθήσεις ἐνέργειαι 175<sup>a</sup> 27  
 αἰσθήσεως τὰ καθ' ἕκαστα 113<sup>a</sup> 1  
 ἐν τῇ αἰσθήσει ἢ κρίσις 109<sup>b</sup> 23.  
 126<sup>b</sup> 4 αἴσθησις κυρία τῶν καθ'  
 ἕκαστα 147<sup>a</sup> 26 αἴσθησις conī.  
 ἐπαγωγή, ἔθισμός 98<sup>b</sup> 3 conī. νοῦς,  
 ὕρεξις 139<sup>a</sup> 18 αἴσθησις = νοῦς  
 143<sup>b</sup> 5 αἴσθησις ἢ νόησις 170<sup>a</sup> 17  
 ὁ λόγος ἢ ἡ αἴσθησις 149<sup>a</sup> 35 σύνε-  
 σιν ἢ αἴσθησιν λαβῶν 161<sup>b</sup> 26 τῇ  
 αἰσθήσει ζῆν 149<sup>a</sup> 10  
 αἰσθητικὴ ζωὴ 98<sup>a</sup> 2 ἐπιστήμη 147<sup>b</sup>  
 17  
 τὸ αἰσθητόν 174<sup>b</sup> 14 + δόξα αἰσθη-  
 τοῦ 147<sup>b</sup> 10 τὰ αἰσθητά 109<sup>b</sup> 22  
 γένεσις αἰσθητῆ 152<sup>b</sup> 13. 153<sup>a</sup> 13  
 νοητὸν ἢ αἰσθητόν 174<sup>b</sup> 34  
 αἰσχροκέρδεια 122<sup>a</sup> 2  
 αἰσχροκερδής 122<sup>a</sup> 8, 12  
 αἰσχρολογία 128<sup>a</sup> 23  
 αἰσχροπραγεῖν 120<sup>a</sup> 15  
 Αἰσχύλος 111<sup>a</sup> 10  
 αἰσχύνη 128<sup>b</sup> 21  
 αἰσχυντέον 128<sup>b</sup> 25  
 αἰσχυνηλός 128<sup>b</sup> 20  
 αἰτητικός 120<sup>a</sup> 33  
 αἰτία 98<sup>b</sup> 1. 99<sup>b</sup> 23. 100<sup>a</sup> 2. 109<sup>a</sup> 12.  
 110<sup>b</sup> 2, 32. 112<sup>a</sup> 25. 174<sup>b</sup> 26 αἰ-  
 τία φύσις ἀνάγκη τύχη νοῦς 112<sup>a</sup> 31

θελα αἰτία 179<sup>b</sup>22 ἡ ἀρχὴ τῆς  
αἰτίας 135<sup>b</sup>19  
αἰτιάσθαι 110<sup>b</sup>13, 165<sup>b</sup>10  
αἴτιος 113<sup>b</sup>25 +, 114<sup>b</sup>2 + αἴτιως  
τῆς ἀγνοίας 113<sup>b</sup>30 τοῦ εἶναι  
161<sup>a</sup>16, 162<sup>a</sup>7, 165<sup>a</sup>23 τὸ αἴ-  
τιον τοῦ ψεύδους 154<sup>a</sup>22 τὸ πρῶ-  
τον αἴτιον 112<sup>b</sup>19  
αἰφνίδιοι φόβοι 117<sup>a</sup>18  
ἄκαρπα 125<sup>a</sup>11  
ἄκινδονοι 119<sup>a</sup>27  
ἀκίνησία 154<sup>b</sup>27  
ἀκίνητος 134<sup>b</sup>25, 143<sup>a</sup>5, <sup>b</sup>2  
ἄκλητον λέναι 171<sup>b</sup>21  
ἄκμάζων 118<sup>b</sup>11  
ἄκμαῖοι 174<sup>b</sup>33  
ἐν ἀκμῇ 155<sup>a</sup>14, 156<sup>a</sup>26  
ἄκοή 118<sup>a</sup>7, 175<sup>a</sup>14, 176<sup>a</sup>1  
ἀκολασία 107<sup>b</sup>6, 109<sup>a</sup>4, 16, 114<sup>a</sup>  
28, 117<sup>b</sup>27, 118<sup>a</sup>24, <sup>b</sup>1 +, 119<sup>a</sup>  
20, <sup>b</sup>31, 121<sup>b</sup>9, 130<sup>a</sup>30, 147<sup>b</sup>  
28, 148<sup>b</sup>12, 149<sup>a</sup>5, 22, <sup>b</sup>30,  
150<sup>a</sup>10, 151<sup>b</sup>31 ἡ ἀνθρωπίνη  
ἀκολασία 149<sup>a</sup>20 τὸ ὄνομα τῆς  
ἀκολασίας καὶ ἐπὶ τὰς παιδικὰς  
ἁμαρτίας φέρομεν 119<sup>a</sup>33  
ἀκόλαστος 103<sup>b</sup>19, 104<sup>a</sup>23, <sup>b</sup>6,  
108<sup>b</sup>21, 114<sup>a</sup>5, 20, 117<sup>b</sup>32, 35,  
118<sup>a</sup>4 +, <sup>b</sup>7, 24, 119<sup>a</sup>1 +, 121<sup>b</sup>  
8, 130<sup>a</sup>26, 145<sup>b</sup>16 +, 146<sup>b</sup>20,  
147<sup>a</sup>6, 13, 149<sup>b</sup>31, 150<sup>b</sup>29, 152<sup>a</sup>  
4, 153<sup>a</sup>4, 154<sup>a</sup>10, <sup>b</sup>15 δοκεῖ  
καὶ ὁ παιδιώδης ἀκόλαστος εἶναι  
150<sup>b</sup>16  
ἀπολασταίνειν 107<sup>a</sup>19, 114<sup>a</sup>12  
ἀκολουθεῖν 103<sup>b</sup>23, 129<sup>a</sup>23, 149<sup>b</sup>1,  
4, 151<sup>b</sup>34, 152<sup>b</sup>28, 160<sup>a</sup>29  
ἀκολουθητικός 95<sup>a</sup>4, 150<sup>b</sup>28  
ἀκόλουθος 122<sup>a</sup>18  
ἀκούειν dist. παρακούειν 149<sup>a</sup>26 τὸ  
ἀκούειν λυπηρὸν 154<sup>b</sup>8 conl. λέ-  
γειν 128<sup>a</sup>1 +  
ἀκούσιον 110<sup>b</sup>18, 111<sup>a</sup>24 +, 132<sup>b</sup>  
31, 135<sup>a</sup>33, <sup>b</sup>2, 136<sup>a</sup>16 +  
ἀκούσια τὰ βία ἢ δι' ἄγνοιαν δοκεῖ  
109<sup>b</sup>35 ἀκούσια συναλλάγματα  
131<sup>a</sup>3, <sup>b</sup>26 ἀκούσια συγγνωμο-  
νικά, οὐ συγγνωμονικά 136<sup>a</sup>5 ἀκου-  
σίως 111<sup>a</sup>2, 28  
ἀκούσματα 174<sup>b</sup>28  
ἀκουστικός 103<sup>a</sup>3  
ἀκρασία 136<sup>b</sup>2 περὶ ἀκρασίας 145<sup>a</sup>  
16 sqq. ἀπλῆ ἀκρασία 149<sup>a</sup>2

ἀκρασίας τὸ μὲν προπέτεια τὸ δ'  
ἀσθένεια 150<sup>b</sup>19  
ἀκρατεύεσθαι 145<sup>b</sup>21, 30, 146<sup>b</sup>25,  
147<sup>a</sup>24, <sup>b</sup>1, 18, 152<sup>a</sup>28  
ἀκρατῆς 95<sup>a</sup>9, 102<sup>b</sup>14, 21, 111<sup>b</sup>13,  
119<sup>b</sup>31, 136<sup>a</sup>32, <sup>b</sup>6, 145<sup>b</sup>11 sqq.  
166<sup>b</sup>8, 168<sup>b</sup>34 ἀκρατῆς ἀπλῶς  
146<sup>b</sup>3, 19, 147<sup>b</sup>20 ἀκρατῶς  
114<sup>a</sup>15  
ἀκρίβεια 98<sup>a</sup>27 δι' ἀκριβείας 174<sup>b</sup>2  
ἀκριβῆς 106<sup>b</sup>14, 141<sup>a</sup>9, 16 τὸ  
ἀκριβές 94<sup>b</sup>13, 24, 104<sup>a</sup>6 ἀκρι-  
βῆς ἐπιστήμη 112<sup>b</sup>1 ὄρισμός  
159<sup>a</sup>3 ἀκριβῶς 104<sup>a</sup>2, 146<sup>b</sup>27,  
164<sup>b</sup>27, 180<sup>b</sup>27 ἀκριβέστερον  
107<sup>b</sup>15  
ἀκριβοδίκαιος 138<sup>a</sup>1  
ἀκριβολογεῖσθαι 139<sup>b</sup>19  
ἀκριβολογία 122<sup>b</sup>8  
ἀκροάματα 173<sup>b</sup>18  
ἀκροατῆς 95<sup>a</sup>2, 179<sup>b</sup>25  
ἄκρος 107<sup>a</sup>23, 123<sup>b</sup>14, 134<sup>a</sup>1 οἱ  
ἄκροι 108<sup>a</sup>7, <sup>b</sup>24, 125<sup>b</sup>25 τὰ  
ἄκρα 106<sup>a</sup>30, 108<sup>a</sup>16, <sup>b</sup>27, 109<sup>a</sup>  
33, 125<sup>b</sup>18, 127<sup>a</sup>11 ἄκρα δια-  
θέσεις 108<sup>b</sup>14 τὸ ἀκρότατον τῶν  
ἀγαθῶν 95<sup>a</sup>16 ἄκρως 109<sup>a</sup>34  
ἀκρότης 107<sup>a</sup>8  
ἀκροχειρίζομενοι 111<sup>a</sup>15  
ἀκρόχολοι 126<sup>a</sup>18  
ἄκυρα 151<sup>b</sup>15  
ἄκων 110<sup>b</sup>21, 113<sup>b</sup>15, 117<sup>b</sup>8, 135<sup>a</sup>  
17, 144<sup>a</sup>15  
ἀλαζονεία 108<sup>a</sup>21, 127<sup>a</sup>13, <sup>b</sup>28  
ἀλαζονεύεσθαι 127<sup>b</sup>17, 21  
ἀλαζονικόν 127<sup>b</sup>29  
ἀλαζών 108<sup>a</sup>22, 115<sup>b</sup>29, 127<sup>a</sup>21 +  
ἀλγεῖν 113<sup>b</sup>28, 117<sup>a</sup>6, 166<sup>b</sup>20  
ἀλγηδῶν 116<sup>b</sup>34, 117<sup>a</sup>3  
ἀλέα 148<sup>a</sup>8  
ἀλείπτῃς 106<sup>b</sup>1  
ἄλας συναναλῶσαι 156<sup>b</sup>27  
ἀλήθεια 139<sup>a</sup>18, 26, <sup>b</sup>12 def. ὀρθό-  
της δόξης 142<sup>b</sup>11 opp. δόξα 124<sup>b</sup>  
28, 128<sup>b</sup>23 opp. τὸ ἡδύ 128<sup>b</sup>6  
dist. ἀλαζονεία, εἰρωνεία 108<sup>a</sup>20  
ἀληθεύειν 127<sup>a</sup>19 +, 139<sup>b</sup>13, 15,  
141<sup>a</sup>3, 151<sup>b</sup>20, 168<sup>b</sup>13, 169<sup>a</sup>  
23, 173<sup>a</sup>9  
ἀληθευτικός 124<sup>b</sup>30, 127<sup>a</sup>24 +, <sup>b</sup>32  
ἀληθῆς 140<sup>a</sup>10, 21, 143<sup>a</sup>24 ἀλη-  
θῆς ὑπόληψις 142<sup>b</sup>33 λόγος 151<sup>a</sup>  
34 ἕξις ἀληθῆς 140<sup>b</sup>5, 21 δόξα

- 146<sup>b</sup>24. 151<sup>b</sup>4 τάληθες καὶ  
 ψεύδος 139<sup>a</sup>28 τάληθές, opp. τὸ  
 ἡδύ 108<sup>a</sup>12, 19 περὶ τὸ ἀληθές  
 ὁ μέσος ἀληθής τις λεγέσθω 108<sup>a</sup>  
 20  
 ἀληθινός 107<sup>a</sup>31. 114<sup>b</sup>11  
 ἀλική 115<sup>b</sup>4  
 Ἀλκμαίων ὁ Εὐριπίδου 110<sup>a</sup>28  
 ἀλλαγή 133<sup>a</sup>19+. <sup>b</sup>11+ ἐκούσιος  
 ἀλλαγή 132<sup>b</sup>13  
 ἀλλακτικὰ κοινωνία 132<sup>b</sup>32  
 ἀλλάττεσθαι 133<sup>b</sup>1, 8  
 ἀλλοιότερον 165<sup>b</sup>31  
 ἀλλοιωθέντα 165<sup>b</sup>22  
 ἀλλότριος opp. οἰκείος 120<sup>a</sup>18. 162<sup>a</sup>3  
 ἀλλότριον ἀγαθόν 130<sup>a</sup>3. 134<sup>b</sup>5  
 ἀλλότρια ἡδοναί 153<sup>a</sup>22. 175<sup>b</sup>  
 15+ ἀλλοτριώτερα 159<sup>b</sup>24  
 ἀλόγιστοι 149<sup>a</sup>9  
 ἄλογος φύσις 102<sup>b</sup>13 τὰ ἄλογα  
 111<sup>b</sup>13. 172<sup>b</sup>10 τὰ ἄλογα πάθη  
 111<sup>b</sup>1 τὰ ἄλογα μέρη 117<sup>b</sup>24  
 τὸ ἄλογον τῆς ψυχῆς 168<sup>b</sup>20 τὸ  
 ἄλογον 102<sup>a</sup>28. <sup>b</sup>29. 138<sup>b</sup>9. 139<sup>a</sup>  
 4 ἀλόγως 95<sup>b</sup>15. 120<sup>b</sup>18.  
 168<sup>b</sup>1  
 Ἄλση ἡ Καρκίνου 150<sup>b</sup>10  
 ἀλόχου 180<sup>a</sup>29  
 ἄλσις 174<sup>a</sup>31  
 ἀλυπία 153<sup>a</sup>31. 171<sup>b</sup>8  
 ἄλυπος 119<sup>a</sup>29. 120<sup>a</sup>27. 126<sup>b</sup>14.  
 152<sup>b</sup>16. 153<sup>a</sup>28. 173<sup>b</sup>16 ἀλύ-  
 πως 120<sup>a</sup>26  
 ἀλυσιτελής 163<sup>b</sup>27  
 ἀμαθής 151<sup>b</sup>13. 159<sup>b</sup>13  
 ἀμαρτάνειν πολλαχῶς ἔστιν 106<sup>b</sup>28  
 opp. κατορθοῦν 106<sup>b</sup>28. 107<sup>a</sup>15  
 opp. ὀρθῶς ποιεῖν 126<sup>a</sup>34 dist.  
 ἀτυχεῖν 135<sup>b</sup>18 ἀμαρτάνεσθαι  
 106<sup>b</sup>25. 107<sup>a</sup>23. 111<sup>a</sup>34. 125<sup>a</sup>  
 19. 137<sup>b</sup>16. 160<sup>b</sup>31  
 ἀμάρτημα 137<sup>b</sup>17, 25 def. 135<sup>b</sup>12  
 ἀμαρτητικός 104<sup>b</sup>33  
 ἀμαρτία 110<sup>b</sup>29. 115<sup>b</sup>15. 142<sup>a</sup>21  
 opp. ὀρθότης 142<sup>b</sup>11 dist. κακία  
 148<sup>a</sup>3 παιδικαὶ ἀμαρτίαι 119<sup>a</sup>  
 34  
 ἀμαρτωλότερον 109<sup>a</sup>33  
 ἀμαυροῦται 175<sup>a</sup>10  
 ἀμεψάσθαι τὴν προῦπαρχὴν 165<sup>a</sup>5  
 δι' ἀμέλειαν 114<sup>a</sup>1, 25  
 ἀμελεῖν 120<sup>b</sup>2. 124<sup>b</sup>27. 176<sup>b</sup>11  
 ἀμετακινήτως ἔχων 105<sup>a</sup>33  
 ἀμεταμέλητος 150<sup>a</sup>22. 166<sup>a</sup>29  
 ἀμήχανον ὕσον 147<sup>a</sup>8  
 ἀμιγείς ἡδοναί 173<sup>a</sup>23  
 ἀμνήμονες οἱ πολλοὶ 167<sup>b</sup>27  
 ἀμοιβή 163<sup>b</sup>34. 164<sup>b</sup>1, 19  
 ἄμοιρος 102<sup>b</sup>12  
 ἀμυντικός 126<sup>a</sup>7  
 ἀμφιδέξιος 134<sup>b</sup>34  
 ἀμφίλογον 162<sup>b</sup>28  
 ἀναβολή 162<sup>b</sup>29  
 ἀναγγέλλειν 113<sup>a</sup>9  
 ἀναγκάζειν 110<sup>a</sup>28. <sup>b</sup>10. 116<sup>a</sup>33  
 ἀναγκάζεσθαι 110<sup>a</sup>26, 32. <sup>b</sup>1.  
 116<sup>a</sup>30. 121<sup>a</sup>34. <sup>b</sup>26. 135<sup>b</sup>6.  
 164<sup>a</sup>31  
 ἀναγκαῖον opp. δίκαιον 164<sup>b</sup>9. 165<sup>a</sup>4  
 opp. καλόν 120<sup>b</sup>1. 155<sup>a</sup>29. 171<sup>a</sup>  
 24 opp. αἰρετὸν καθ' αὐτό 147<sup>b</sup>  
 24. 176<sup>b</sup>3 ἀναγκαῖα ἢ μικρὰ  
 125<sup>a</sup>9 ἀναγκαῖα ἢ φυσικὰ 135<sup>b</sup>  
 21 τὸ ἀναγκαῖον ἔχειν 180<sup>a</sup>19  
 ἀναγκαϊότερον οἰκία πόλεως 162<sup>a</sup>18  
 ἀναγκαστικὴ δύναμις 180<sup>a</sup>21  
 ἀνάγκη opp. φύσις, 112<sup>a</sup>32  
 opp. λόγος 180<sup>a</sup>4 δι' ἀνάγκην  
 116<sup>b</sup>2 ἐξ ἀνάγκης 112<sup>a</sup>24. 139<sup>b</sup>  
 22. 140<sup>b</sup>32  
 ἀναγράφει 98<sup>a</sup>21  
 ἀναθήματα 122<sup>b</sup>20. 123<sup>a</sup>5  
 ἀναιρεῖν 96<sup>a</sup>15. 132<sup>b</sup>10. 133<sup>a</sup>14.  
 146<sup>b</sup>7. 172<sup>b</sup>29. 173<sup>a</sup>1 ἀναιρεῖν  
 ἑαυτοῦς 166<sup>b</sup>13  
 ἀναισθησία 109<sup>a</sup>4. 119<sup>a</sup>7  
 ἀναισθητος 104<sup>a</sup>24. 107<sup>b</sup>8. 108<sup>b</sup>21.  
 114<sup>a</sup>10  
 ἀναισχυντία 107<sup>a</sup>11. 128<sup>b</sup>31  
 ἀναισχυντος 108<sup>a</sup>35. 115<sup>a</sup>14  
 ἀνακνυκτεῖσθαι 100<sup>b</sup>3  
 ἀναληθία 100<sup>b</sup>32  
 ἀνάληθος 115<sup>b</sup>26  
 ἀναλογία def. 131<sup>a</sup>31 ἀριθμητικὴ  
 106<sup>a</sup>36. 132<sup>a</sup>2+ γεωμετρικὴ  
 131<sup>b</sup>12 διηρημένη, συνεχής 131<sup>a</sup>  
 32 κατ' ἀναλογίαν 96<sup>b</sup>28. 132<sup>b</sup>  
 33. 133<sup>a</sup>6, 11. 134<sup>a</sup>6 dist.  
 κατ' ἀριθμὸν 134<sup>a</sup>27 εἰς σχῆμα  
 ἀναλογίας ἄγειν 133<sup>b</sup>1  
 ἀνάλογον 103<sup>b</sup>9. 108<sup>b</sup>26. 131<sup>a</sup>30  
 +. 132<sup>b</sup>34. 134<sup>b</sup>4. 148<sup>b</sup>10.  
 158<sup>a</sup>35. <sup>b</sup>23. 162<sup>a</sup>15. <sup>b</sup>4. 163<sup>b</sup>  
 32 παρὰ τὸ ἀνάλογον 131<sup>b</sup>11+.  
 134<sup>a</sup>8, 12. 136<sup>a</sup>3 ἀνάλογα 131<sup>b</sup>3  
 ἀναλύνειν 112<sup>b</sup>20

- ἀνάλυσις 112<sup>b</sup> 23  
 ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς 139<sup>b</sup> 27, 32  
 τὸ ἀναμάρτητον 155<sup>a</sup> 13  
 ἀνάμνησις 118<sup>a</sup> 13  
 Ἀναξαγόρας 141<sup>b</sup> 3, 179<sup>a</sup> 13  
 Ἀναξαγόρειος 152<sup>a</sup> 22  
 ἀνάπαυσις 127<sup>b</sup> 33, 150<sup>b</sup> 17, 160<sup>a</sup>  
 24 coni. παιδιὰ 128<sup>b</sup> 3, 176<sup>b</sup> 34 +  
 ἀναπληρωμένη 153<sup>a</sup> 2  
 ἀναπλήρωσις 118<sup>b</sup> 18, 173<sup>b</sup> 8 +  
 ἀναπόδεικτος φάσεις 143<sup>b</sup> 12  
 ἀναστρέφεισθαι 103<sup>b</sup> 20  
 ἀνασχίζουσα τὰς κνούσας 148<sup>b</sup> 20  
 ἀνασῶσαι 115<sup>b</sup> 22  
 ἀνατολαί 112<sup>a</sup> 25  
 δι' ἀναφορᾶς 101<sup>b</sup> 21  
 Ἀνάχαρσις 176<sup>b</sup> 33  
 ἀνδράποδον 145<sup>b</sup> 24, 177<sup>a</sup> 7, 8  
 ἀνδραποδῶδης 95<sup>b</sup> 19, 118<sup>a</sup> 25, <sup>b</sup> 21,  
 126<sup>a</sup> 8, 128<sup>a</sup> 21  
 ἀνδρεία 104<sup>a</sup> 18, 105<sup>b</sup> 1, 107<sup>a</sup> 33,  
 108<sup>b</sup> 32, 109<sup>a</sup> 2 περὶ ἀνδρείας  
 115<sup>a</sup> 6 sqq.  
 ἀνδρείους 102<sup>b</sup> 28, 103<sup>b</sup> 17, 108<sup>b</sup> 19,  
 115<sup>a</sup> 11 +, 137<sup>a</sup> 20, 144<sup>b</sup> 5, 167<sup>a</sup>  
 20, 177<sup>a</sup> 32, 178<sup>a</sup> 10, 32, <sup>b</sup> 12  
 ἀνδρείου ἔργα 129<sup>b</sup> 19  
 ἀνδριαντοποιός 141<sup>a</sup> 11  
 ἀνδρίζονται 115<sup>b</sup> 4  
 ἀνδροφονία 107<sup>a</sup> 12  
 ἀνδρῶδης 109<sup>b</sup> 18, 125<sup>b</sup> 12, 126<sup>b</sup> 1,  
 171<sup>b</sup> 6  
 ἀνδρωθέντας 180<sup>a</sup> 2  
 ἀνέγκλητοι 164<sup>a</sup> 35  
 ἀνέδην διώκειν 151<sup>a</sup> 23  
 ἀνειμένως 105<sup>b</sup> 27, 114<sup>a</sup> 5  
 ἀνέκκλητος 115<sup>b</sup> 11  
 ἀνελευθερία 107<sup>b</sup> 10, 119<sup>b</sup> 27 +, 121<sup>a</sup>  
 11 +, <sup>b</sup> 13 +, 122<sup>a</sup> 14, 130<sup>a</sup> 19  
 ἀνελεύθερος 107<sup>b</sup> 13, 108<sup>b</sup> 22, 121<sup>a</sup>  
 20, 121<sup>b</sup> 14 +, 122<sup>a</sup> 5 +, 133<sup>a</sup> 16  
 ἀνεμπόδιστος ἐνέργεια 153<sup>a</sup> 15, <sup>b</sup> 10  
 ἀνεπιστήμων 180<sup>b</sup> 17, 181<sup>b</sup> 6  
 ἀνεπιτήμητον 154<sup>b</sup> 4  
 ἀνερεύητον 181<sup>b</sup> 12  
 ἄνεσις 150<sup>b</sup> 17  
 ἀνεψιοί 162<sup>a</sup> 1  
 ἀνήρ opp. παῖς 176<sup>b</sup> 23 dist. πολίτης  
 130<sup>b</sup> 29  
 ἀνθεκτέον 126<sup>b</sup> 9  
 ἀνθράκων τρώξεις 148<sup>b</sup> 28  
 ἀνθρώπεια 175<sup>a</sup> 4, 181<sup>b</sup> 15  
 ἀνθρωπεύεσθαι 178<sup>b</sup> 7  
 ἀνθρωπικός 111<sup>b</sup> 1, 119<sup>a</sup> 7, 126<sup>a</sup> 30,  
 163<sup>b</sup> 24, 167<sup>b</sup> 27, 178<sup>a</sup> 14, 21  
 ἀνθρωπικά, opp. φυσικά 155<sup>b</sup> 9 ἀν-  
 θρωπικῆ ἀρετῆ 102<sup>b</sup> 12 ἐνέργεια  
 178<sup>a</sup> 10  
 ἀνθρώπινος 137<sup>a</sup> 30 opp. φυσικός  
 135<sup>a</sup> 4, 136<sup>a</sup> 9 ὁ ἀνθρώπινος βίος  
 100<sup>b</sup> 9, 177<sup>b</sup> 31 ἀνθρωπίνῃ ἀρετῇ  
 102<sup>a</sup> 14, <sup>b</sup> 3 εὐδαιμονία 102<sup>a</sup> 14  
 φιλίας 110<sup>a</sup> 25 ἐνέργεια 178<sup>a</sup> 2,  
 ἐπιθυμία 149<sup>b</sup> 28 ἀκολασία 149<sup>a</sup> 20  
 ἀνθρώπινον ἀγαθόν 94<sup>b</sup> 7, 98<sup>a</sup> 16,  
 102<sup>a</sup> 14, 140<sup>b</sup> 21, 141<sup>b</sup> 8 ἔργον  
 100<sup>b</sup> 12 τὰ ἀνθρώπινα 99<sup>b</sup> 15,  
 112<sup>a</sup> 28, 179<sup>a</sup> 24 τέλος τῶν ἀν-  
 θρωπίνων 176<sup>a</sup> 32 ἀνθρώπινα φρο-  
 νεῖν 177<sup>b</sup> 32  
 ἀνθρωπολόγος 125<sup>a</sup> 5  
 ἀνθρωπος 118<sup>b</sup> 2, 170<sup>b</sup> 13 coni.  
 πόλις, σύστημα 168<sup>b</sup> 33 ἀνθρωπος  
 πολιτικός 97<sup>b</sup> 11, 169<sup>b</sup> 18 συνδυα-  
 στικόν 162<sup>a</sup> 17 ἀνθρώπου ἄλλα  
 θεϊότερα 141<sup>a</sup> 34 ἀνθρώπου ἔργον  
 97<sup>b</sup> 25 ἀνθρωπος ἀρχὴ τῶν πρά-  
 ξων 112<sup>b</sup> 31, 113<sup>b</sup> 16 ὑπὲρ ἀν-  
 θρωπον opp. κατ' ἀνθρωπον 115<sup>b</sup> 8  
 ἢ ἀνθρωπος 148<sup>b</sup> 20 ἀνθρώπων  
 κρέσιν χαίρειν 148<sup>b</sup> 22  
 ἀνθυπηρετεῖν 133<sup>a</sup> 4, 170<sup>b</sup> 25  
 ἀνιάτος 121<sup>b</sup> 13, 150<sup>a</sup> 22, <sup>b</sup> 32, 165<sup>b</sup>  
 18, 180<sup>a</sup> 9 ἀνιάτως 137<sup>a</sup> 29  
 ἀνίησιν 138<sup>b</sup> 23 ἀνεμένη 173<sup>a</sup> 27  
 ἄνισος 129<sup>b</sup> 1 +, 132<sup>a</sup> 7 + ὀάνισος  
 ἄδικος 129<sup>a</sup> 33 οἱ ἄνισοι 159<sup>b</sup> 2,  
 162<sup>b</sup> 4  
 ἀνόητος 119<sup>b</sup> 9, 123<sup>b</sup> 4 τὰ ἀνόητα  
 173<sup>a</sup> 2  
 ἀνομοιοειδεῖς φιλίας 163<sup>b</sup> 32  
 ἀνομοιότης 108<sup>b</sup> 33, 155<sup>b</sup> 5, 11  
 ἀνόητος 95<sup>a</sup> 9  
 ἀνόητοις ὠπλισμένοι μάχονται 116<sup>b</sup>  
 12  
 ἀνοσιουργοί 166<sup>b</sup> 5  
 ἀναποδιδόνα 126<sup>a</sup> 17, 21, 157<sup>b</sup> 35,  
 167<sup>b</sup> 25 ἀναποδοτέον 163<sup>a</sup> 2, <sup>b</sup> 14,  
 164<sup>b</sup> 26, 31  
 ἀναπόδοσις 133<sup>a</sup> 3, 163<sup>a</sup> 11, 164<sup>b</sup> 7,  
 165<sup>a</sup> 6, 178<sup>a</sup> 30  
 ἀντεργετικός 124<sup>b</sup> 11  
 ἀντευποιεῖν 179<sup>a</sup> 28  
 ἀντιβλάπτων 138<sup>a</sup> 8  
 ἀντιδανειστέον 165<sup>a</sup> 8  
 ἀντίδοσις ἢ κατ' ἀναλογία 133<sup>a</sup> 6

- ἀντιδωρεά 123<sup>a</sup>3  
 ἀντιδωρεῖται 159<sup>b</sup>14  
 ἀντικαταλλαπτόμενοι 157<sup>a</sup>12  
 ἀντιλαβών 164<sup>b</sup>11  
 ἀντιλυτρωτέον 164<sup>b</sup>35  
 τὸ ἀντίξουν 155<sup>b</sup>5  
 ἀντιπάσχειν 133<sup>b</sup>6, 163<sup>a</sup>1 ἐν ἀντι-  
 πεπονθόσι 155<sup>b</sup>33 τὸ ἀντιπεπον-  
 θός 132<sup>b</sup>21 +  
 ἀντιπληγῆναι 132<sup>b</sup>29  
 ἀντιποιεῖν 138<sup>a</sup>22  
 ἀντιφιλεῖν 157<sup>b</sup>30 ἀντιφιλεῖσθαι  
 159<sup>a</sup>30, 164<sup>a</sup>4  
 ἀντιφίλησις 155<sup>b</sup>28, 156<sup>a</sup>8  
 ὁ ἄνωθεν 149<sup>b</sup>9  
 ἀνώνυμος 107<sup>b</sup>1, 30, 108<sup>a</sup>5, 115<sup>b</sup>  
 25, 125<sup>b</sup>17, 28, 127<sup>a</sup>12, 14  
 ἀνώτερον ἐπιζητεῖν 155<sup>b</sup>2  
 ἀνωφελῶς 95<sup>a</sup>5  
 ἄξιενος 170<sup>b</sup>22  
 ἄξια 123<sup>b</sup>17, 131<sup>a</sup>26, 163<sup>a</sup>2, 30,  
 164<sup>a</sup>22, <sup>b</sup>4 + ὕσων ἢ ἄξια νομίσ-  
 ματι μετρεῖται 119<sup>b</sup>26 μᾶλλον  
 τῆς ἄξιας 119<sup>a</sup>20 κατ' ἄξια 122<sup>a</sup>  
 26, 123<sup>a</sup>18, <sup>b</sup>3, 131<sup>a</sup>24, 158<sup>b</sup>  
 27, 159<sup>a</sup>35, 160<sup>b</sup>33, 163<sup>b</sup>11, 35  
 τὸ κατ' ἄξια ὀρρ. τὸ κατὰ ποσὸν  
 158<sup>b</sup>31 ὀρρ. ταῦτό 161<sup>a</sup>22 dist.  
 τὸ δυνατόν 161<sup>a</sup>22 παρὰ τὴν  
 ἄξια 122<sup>b</sup>29, 136<sup>b</sup>16, 160<sup>b</sup>13,  
 36  
 ἀξίωμα 123<sup>b</sup>25, 165<sup>a</sup>11 ἀξίωμα  
 ἔχειν 117<sup>a</sup>24, 122<sup>b</sup>33 οἱ ἐν  
 ἀξιώματι 123<sup>a</sup>2, <sup>b</sup>19, 124<sup>b</sup>19 οἱ  
 ἐν ἀξιώμασι 126<sup>b</sup>36  
 ἀξιωτέον 159<sup>b</sup>18  
 ἀξύνετος 151<sup>a</sup>9  
 ἀόργησι 108<sup>a</sup>8, 126<sup>a</sup>3  
 ἀόργητος 108<sup>a</sup>8  
 ἀόριστος 128<sup>a</sup>27, 170<sup>a</sup>24, 173<sup>a</sup>16  
 τοῦ ἀόριστου ἀόριστος ὁ κανὼν 137<sup>b</sup>  
 29  
 ἀπαγορεύειν 129<sup>b</sup>24, 138<sup>a</sup>6  
 ἀπηγριωμένοι 148<sup>b</sup>21  
 ἀπάθειαι 104<sup>b</sup>24  
 ἀπαιδαγωγῆτος 121<sup>b</sup>11  
 ἀπαίδευτος 128<sup>a</sup>21  
 ἀπαρνοῦνται τὰ ξυδοξα 127<sup>b</sup>25  
 ἀπαρχαί 160<sup>a</sup>27  
 ἀπάτη 113<sup>a</sup>34  
 ἀπειθεῖν 114<sup>a</sup>16, 180<sup>a</sup>8  
 ἀπείπασθαι υἰὸν 163<sup>b</sup>19  
 ἀπειροκαλία 107<sup>b</sup>19, 122<sup>a</sup>31  
 ἄπειρος 95<sup>a</sup>3, 120<sup>b</sup>12, 181<sup>a</sup>21 εἰς  
 ἄπειρον 94<sup>a</sup>20, 97<sup>b</sup>13, 113<sup>a</sup>2 τὸ  
 κακὸν τοῦ ἀπείρου 106<sup>b</sup>29  
 ἀπέραντον 101<sup>a</sup>26  
 ἀπιστεῖν 112<sup>b</sup>10  
 ἄπληστος 119<sup>b</sup>8  
 ἀπλοῦν 136<sup>b</sup>22 ἀπλῆ ἀκρασία 149<sup>a</sup>2  
 ἡδονή 154<sup>b</sup>26 φύσις 154<sup>b</sup>21 +  
 ἀπλῶς λέγουμεν τὸ καθ' αὐτό 151<sup>b</sup>2  
 ἀπλῶς ὀρρ. παντοδαπῶς 106<sup>b</sup>35  
 ὀρρ. πῶς 105<sup>a</sup>33 ὀρρ. ὡδί 146<sup>b</sup>21  
 ὀρρ. κατὰ μεταφορὰν 149<sup>a</sup>23 ὀρρ.  
 κατὰ πρόσθεσιν 148<sup>a</sup>11 ὀρρ. κατὰ  
 συμβεβηκός 157<sup>b</sup>4 ὀρρ. κατὰ τι  
 148<sup>a</sup>4, <sup>b</sup>16 ὀρρ. πρὸς τι 139<sup>b</sup>2,  
 142<sup>b</sup>29 ὀρρ. πρὸς ἕτερον 129<sup>b</sup>26,  
 130<sup>a</sup>13 ὀρρ. τινί 129<sup>b</sup>3, 152<sup>b</sup>27  
 ὀρρ. ἡμῖν 95<sup>b</sup>3 ὀρρ. ἐκάστω  
 113<sup>a</sup>23, 155<sup>b</sup>24, 157<sup>b</sup>27  
 ἀποβάλλεται 110<sup>a</sup>9  
 ἀποβολὴ χρημάτων 115<sup>a</sup>21  
 ἀπεγνώκασι τὴν σωτηρίαν 115<sup>b</sup>2  
 ἀπόγονοι 97<sup>b</sup>12, 100<sup>a</sup>21, 101<sup>a</sup>22  
 ἀποδεικτικὴ ἐξίς 139<sup>b</sup>31  
 ἀποδεικτὸν 140<sup>b</sup>32, 35  
 ἀπόδειξις 94<sup>b</sup>27, 140<sup>a</sup>33, 141<sup>a</sup>2,  
 143<sup>b</sup>10, 147<sup>a</sup>20 ὁ κατὰ τὰς ἀπο-  
 δείξεις νοῦς 143<sup>b</sup>1  
 ἀποδοτέον 163<sup>a</sup>7, 20, <sup>b</sup>20, 164<sup>b</sup>33,  
 165<sup>a</sup>1, 14  
 ἀποθανετέον 110<sup>a</sup>27  
 ἀποκτινύουσι ἑαυτὸν 138<sup>a</sup>6  
 ἀπόλαυσις 118<sup>a</sup>30, 127<sup>b</sup>19, 148<sup>a</sup>5,  
 149<sup>b</sup>1  
 ἀπολαυστικὸς βίος 95<sup>b</sup>17  
 ἀπολλύμενος δι' αὐτὸν 120<sup>a</sup>1  
 ἀπομάττονται 172<sup>a</sup>12  
 ἀπομνημονεύειν 125<sup>a</sup>4  
 ἀπονον 168<sup>a</sup>24  
 ἀποπεμπόμενοι 109<sup>b</sup>11  
 ἀπορία 146<sup>a</sup>22 sqq. ὑπὸ τῆς ἀπορίας  
 εὐίατος 121<sup>a</sup>21  
 ἀπόρρητα 111<sup>a</sup>9  
 ἀποστήμασι 100<sup>a</sup>26  
 ἀποστολαί ξέγων 123<sup>a</sup>3  
 ἀπεσχεδιασμένος νόμος 129<sup>b</sup>25  
 ἀποσχολάζειν 176<sup>b</sup>17  
 ἀποτρίψασθαι 105<sup>a</sup>2  
 ἀποτυγχάνων 119<sup>a</sup>3  
 ἀπουσία 118<sup>b</sup>33, 157<sup>b</sup>11  
 ἀποφάναι ὀρρ. καταφάναι 139<sup>b</sup>15  
 ἀπόφασις ὀρρ. καταφάσις 139<sup>a</sup>21  
 ἀπρακτεῖν διὰ βίου 95<sup>b</sup>33



- ἀπροαίρετα 135<sup>b</sup>10 ἀπροαιρέτως  
106<sup>a</sup>3  
ἀπροβούλευτος 135<sup>b</sup>11. 151<sup>a</sup>3  
ἀπροσηγορία 157<sup>b</sup>13  
ἀπρωθύνονται 108<sup>b</sup>23  
ἀπώλειά τις αὐτοῦ 120<sup>a</sup>2  
Ἄργεϊοι 117<sup>a</sup>26  
ἀργία 102<sup>b</sup>7. 166<sup>b</sup>10  
ἀργός 97<sup>b</sup>30. 124<sup>b</sup>24 ἀργή φιλία  
167<sup>a</sup>11  
ἀργύριον 109<sup>a</sup>27. 127<sup>b</sup>13. 137<sup>a</sup>4.  
164<sup>a</sup>28, 32  
ἀρέσκεσθαι 121<sup>a</sup>7. 165<sup>b</sup>28. 172<sup>a</sup>13.  
175<sup>b</sup>11  
ἄρεσκος 108<sup>a</sup>28. 126<sup>b</sup>12. 127<sup>a</sup>8.  
171<sup>a</sup>17. 18  
ἀρετή = ἕξις ἐπαινετή 103<sup>a</sup>9 = ἡ  
βελτίστη ἕξις 139<sup>a</sup>16 ἡ οἰκεία  
ἀρετή 98<sup>a</sup>15. 177<sup>a</sup>17 ἀρετὴ  
ὀφθαλμοῦ. ἔππου 106<sup>a</sup>17 κτήματος  
καὶ ἔργου 122<sup>b</sup>15 τέχνης 141<sup>a</sup>12  
ἀνθρώπου 106<sup>a</sup>22 ἀρετὴ ἀνθρω-  
πίνη 102<sup>a</sup>14. <sup>b</sup>3 ἀνθρωπική 102<sup>b</sup>  
12 διττὴ ἡ ἀρετὴ, ἡ μὲν διανοη-  
τικὴ ἡ δὲ ἠθικὴ 103<sup>a</sup>14 ἀρεταὶ  
διανοητικαὶ 103<sup>a</sup>5 λογικαὶ 108<sup>b</sup>9  
τῆς διανοίας 139<sup>a</sup>1 ἠθικαὶ ἀρεταὶ  
103<sup>a</sup>5. 178<sup>a</sup>18 αἱ τοῦ ἥθους  
139<sup>a</sup>1 αἱ τοῦ συνθέτου 178<sup>a</sup>20  
αἱ πρακτικαὶ ἀρεταὶ 177<sup>b</sup>6 ἠθικὴ  
ἀρετὴ 103<sup>a</sup>15. 104<sup>b</sup>9. 139<sup>a</sup>22.  
144<sup>a</sup>7. 152<sup>b</sup>5 ἡ τοῦ ἥθους ἀρετὴ  
172<sup>a</sup>22. <sup>b</sup>15. 178<sup>a</sup>16 ἀρετὴ,  
def. 106<sup>b</sup>36 (cf. 139<sup>a</sup>22) ἀρίστη  
καὶ τελειοτάτη ἀρετὴ 98<sup>a</sup>17 ἀρετὴ  
τελεία 100<sup>a</sup>4. 102<sup>a</sup>6. 129<sup>b</sup>26  
παντελής 124<sup>a</sup>7, 28 τῆς τελείας  
ἀρετῆς χρήσις δικαιοσύνη 129<sup>b</sup>31  
ὅλη ἀρετὴ 130<sup>a</sup>9. 144<sup>a</sup>5 dist. δι-  
καιοσύνη 130<sup>a</sup>13 ἀρετὴ φυσικὴ,  
dist. κυρία 144<sup>b</sup>3 ἀρετὴ ἢ φυσικὴ ἢ  
ἐθεσθη 151<sup>a</sup>18 ἡ ὑπὲρ ἡμᾶς ἀρετὴ  
145<sup>a</sup>19 ἡ περὶ χρήματα ἀρετὴ  
120<sup>a</sup>7. 122<sup>a</sup>19 φίλων ἀρετὴ 159<sup>a</sup>  
35 ἡ κατ' ἀρετὴν φιλία 164<sup>b</sup>1  
ἀρετῆς ἐνέργεια 173<sup>a</sup>14 ἀρετῶν  
ἐνέργεια 113<sup>b</sup>5. 177<sup>b</sup>6 τὸ καλὸν  
τέλος τῆς ἀρετῆς 115<sup>b</sup>13  
ἀριθμητικὴ ἀναλογία 106<sup>a</sup>35  
ἀριθμὸς μοναδικὸς 131<sup>a</sup>30 εἰς ἀριθμῶ  
131<sup>b</sup>16 κατ' ἀριθμὸν 170<sup>b</sup>30 dist.  
κατ' ἀναλογίαν 134<sup>a</sup>28 οὐδὲ τῶν  
ἀριθμῶν ἰδέαν κατεσκεύαζον 96<sup>a</sup>19  
ἀριστεία 101<sup>b</sup>28  
τὰ ἀριστερά 102<sup>b</sup>20  
οἱ ἀριστοὶ 129<sup>b</sup>16. 167<sup>b</sup>1  
ἀριστοκρατία 160<sup>a</sup>32. <sup>b</sup>10. 161<sup>a</sup>23  
ἀριστοκρατικοὶ 131<sup>a</sup>29 ἀριστοκρα-  
τικὴ κοινωνία 160<sup>b</sup>32  
ἀρκούντως 95<sup>b</sup>6. 102<sup>a</sup>27  
ἀρκτέον 95<sup>b</sup>2. 144<sup>a</sup>13  
ἀρμονία 155<sup>b</sup>5  
ἀρπαγὴ 131<sup>a</sup>8  
τὸ ἄρρεν 150<sup>b</sup>16 ἀφροδίσια τοῖς ἄρ-  
ρεσιν 148<sup>b</sup>29  
ἀρρωστία 113<sup>a</sup>2  
ἡρτῆσθαι ἐκ τῆς πατρικῆς 161<sup>b</sup>17  
ἄρτος 113<sup>a</sup>1  
ἀρτύνοντες τὰ ψα 118<sup>a</sup>29  
ἀρχαῖος 113<sup>a</sup>8. 160<sup>a</sup>25  
ἄρχειν 134<sup>a</sup>35 coni. ἄρχεσθαι 134<sup>b</sup>  
15 ἄρχων coni. ἀρχόμενος 138<sup>b</sup>  
12. 155<sup>b</sup>13. 161<sup>a</sup>33 ὁ ἄρχων  
φύλαξ τοῦ δικαίου 134<sup>b</sup>1 τὸ ἄρχον  
119<sup>b</sup>7  
ἀρχὴ φιλίας 167<sup>a</sup>3 ἀρχὴ ἡμισυ  
παντός 98<sup>b</sup>7  
ἀρχή (= principium) 95<sup>b</sup>6. 98<sup>b</sup>2, 3.  
139<sup>a</sup>7. <sup>b</sup>5, 28, 34. 140<sup>a</sup>34. <sup>b</sup>18.  
141<sup>a</sup>18. 142<sup>a</sup>19. 144<sup>a</sup>32, 35. 150<sup>a</sup>  
5. 151<sup>a</sup>15, 26 οἱ ἀπὸ τῶν ἀρ-  
χῶν λόγοι, οἱ ἐπὶ τὰς ἀρχάς 95<sup>a</sup>31  
ὀρθοδοξεῖν περὶ τὴν ἀρχὴν 151<sup>a</sup>19  
ἀρχαὶ ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς, ὧν οὐκ  
ἔστι συλλογισμὸς 139<sup>b</sup>30 (cf. 151<sup>a</sup>  
15) ἀρχαὶ τῶν ἀποδεικτῶν 140<sup>b</sup>  
32 τοῦ ἐπιστητοῦ 140<sup>b</sup>34 τῶν  
πρακτῶν 140<sup>b</sup>16 νοῦς ἐστὶ τῶν  
ἀρχῶν 141<sup>a</sup>8 ὁ νοῦς ἀρχὴ 150<sup>a</sup>5  
(cf. 143<sup>b</sup>10) αἱ τῆς φρονήσεως  
ἀρχαὶ 178<sup>a</sup>18 τὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν  
141<sup>a</sup>17 ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ αἴτιον  
102<sup>a</sup>4 εἰς ἀρχὰς ἀνάγειν 134<sup>a</sup>21  
τὴν ἀρχὴν εἰς αὐτὸν ἀνάγειν 113<sup>a</sup>6  
τὸ οὐ ἔνεκα ἀρχὴ 151<sup>a</sup>15 (cf. 139<sup>a</sup>  
32) ἀρχαὶ τοῦ οὐ ἔνεκα 143<sup>b</sup>4  
ὅθεν ἡ κίνησις 139<sup>a</sup>31 ἀρχὴ τοῦ  
κινεῖν 110<sup>a</sup>15 ἐν αὐτοῖς ἔχουσι  
τὴν ἀρχὴν τὰ κατὰ φύσιν 140<sup>a</sup>15  
ὧν ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ ποιοῦντι 140<sup>a</sup>13  
ἐν τῷ πράττοντι 110<sup>b</sup>4 (cf. 110<sup>a</sup>  
17. 111<sup>a</sup>23. 112<sup>b</sup>28. 113<sup>b</sup>32)  
ἔξωθεν 110<sup>a</sup>1 ἀρχὴ πράξεως 136<sup>b</sup>  
28. 139<sup>a</sup>19 πράξεων 112<sup>b</sup>32.  
113<sup>b</sup>18 διὰ προαιρέσεως ἀρχὴν  
134<sup>a</sup>21 ἀρχὴ τῆς αἰτίας 135<sup>b</sup>19

- ἀρχή (= magistratus) 130<sup>a</sup> 1. 155<sup>a</sup> 6.  
 160<sup>b</sup> 14+. 161<sup>a</sup> 2. 167<sup>a</sup> 31. 169<sup>a</sup>  
 29 ἀρχὴν ἔχων 132<sup>b</sup> 28  
 ἀρχηγός 162<sup>a</sup> 4  
 ἀρχιθέωρος 122<sup>a</sup> 25  
 ἀρχικόν 161<sup>a</sup> 18  
 ἀρχιτεκτονικός 94<sup>a</sup> 14, 27. 141<sup>b</sup> 22,  
 25  
 ἀρχιτέκτων τοῦ τέλους 152<sup>b</sup> 2  
 ἀσεβής 122<sup>a</sup> 6  
 ἀσθένεια 114<sup>a</sup> 25. 150<sup>b</sup> 19. 155<sup>a</sup> 14  
 ἀσθενής 124<sup>b</sup> 22. 146<sup>a</sup> 15. 161<sup>a</sup> 8.  
 176<sup>a</sup> 14  
 ἀσινεστέρα 150<sup>a</sup> 4  
 ἀσιτία 180<sup>b</sup> 9  
 ἀσκησις 99<sup>b</sup> 16. 170<sup>a</sup> 11  
 ἀσκητόν 99<sup>b</sup> 10  
 ἀσπίδα βίψαι 130<sup>a</sup> 18 ἀφείναι 137<sup>a</sup>  
 21  
 ἀστέϊοι 123<sup>b</sup> 7  
 ἀσύμμετροι 112<sup>a</sup> 23  
 ἀσυνήθεις 126<sup>b</sup> 26  
 ἀσφαλῶς 100<sup>a</sup> 16  
 ἀσχημονεῖν 119<sup>a</sup> 30  
 ἀσχημοσύνην φέρει 126<sup>b</sup> 33  
 ἀσχήμων 123<sup>a</sup> 33. 127<sup>b</sup> 13  
 ἀσχολεῖσθαι 177<sup>b</sup> 4  
 ἄσυχολος 177<sup>b</sup> 8+  
 ἄσωτία 107<sup>b</sup> 10. 108<sup>b</sup> 32. 119<sup>b</sup> 27+.  
 121<sup>a</sup> 11+. 122<sup>a</sup> 15  
 ἄσωτος 107<sup>b</sup> 12. 108<sup>b</sup> 22. 119<sup>b</sup> 32+.  
 120<sup>b</sup> 25. 121<sup>a</sup> 8+. 151<sup>b</sup> 7  
 ἀτάραχος 117<sup>a</sup> 19, 31. 125<sup>b</sup> 34  
 ἄτεκνος 99<sup>b</sup> 4. 162<sup>a</sup> 28  
 ἄτελής 95<sup>b</sup> 32. 173<sup>a</sup> 30. 174<sup>a</sup> 22+.  
 177<sup>b</sup> 25  
 ἀτεχνία 140<sup>a</sup> 21  
 ἀτιμία 100<sup>a</sup> 20. 107<sup>b</sup> 22. 123<sup>b</sup> 21.  
 124<sup>a</sup> 5. 138<sup>a</sup> 13  
 ἄτιμος opp. ἐντιμος 116<sup>a</sup> 21  
 ἄτοπος 179<sup>a</sup> 15 ἄτοπος ἡδονή 149<sup>a</sup>  
 15  
 ἄπρυτον 177<sup>b</sup> 22  
 ἀτύχημα 101<sup>a</sup> 10, 28 def. 135<sup>b</sup> 17  
 ἀυθαίρετος 114<sup>b</sup> 6  
 ἀυθέκαστος 127<sup>a</sup> 23  
 ἀυλητής 97<sup>b</sup> 25  
 ἀυλητικὴ 175<sup>b</sup> 5  
 ἀυλούς 97<sup>a</sup> 27  
 ἀυξησις 103<sup>a</sup> 16. 104<sup>a</sup> 27. 119<sup>b</sup> 4.  
 154<sup>b</sup> 10. 160<sup>a</sup> 4  
 ἀυξητικὴ ζώη 98<sup>a</sup> 1  
 ἀυτάρκεια 97<sup>b</sup> 7. 134<sup>a</sup> 27. 177<sup>a</sup> 27  
 ἀυτάρκης 125<sup>a</sup> 12. 160<sup>b</sup> 4. 169<sup>b</sup> 5.  
 177<sup>b</sup> 1. 178<sup>b</sup> 34. 179<sup>b</sup> 4 τὸ ἀυ-  
 τάρκες 97<sup>b</sup> 8, 14. 177<sup>b</sup> 21. 179<sup>a</sup> 3  
 ἀυτάρκης con. ἀκριβής 112<sup>b</sup> 1  
 ἀυτοάνθρωπος 96<sup>a</sup> 35  
 ἀυτοέκαστον 96<sup>a</sup> 35  
 ἀυτόματον 181<sup>b</sup> 11  
 ἄλλος αὐτὸς ὁ φίλος 166<sup>a</sup> 32 ἕτερος  
 αὐτὸς 169<sup>b</sup> 7. 170<sup>b</sup> 6 ἕτεροι αὐ-  
 τοί 161<sup>b</sup> 29  
 τὰ αὐτῶν ἔχειν 132<sup>b</sup> 17. 133<sup>b</sup> 3  
 αὐχμοί 112<sup>a</sup> 26  
 δι' ἀφαιρέσεως 142<sup>a</sup> 18  
 ἀφανές 101<sup>a</sup> 18 τὰ ἀφανῆ 104<sup>a</sup> 13  
 ἀφανίζεσθαι 117<sup>b</sup> 2  
 ἀφανρόν 101<sup>b</sup> 2  
 ἀφειδῆς τοῦ βίου 124<sup>b</sup> 8  
 ἀφείναι 111<sup>a</sup> 11. 114<sup>a</sup> 17. 137<sup>a</sup> 21.  
 163<sup>b</sup> 22  
 ἀφέλκειν εἰς τοῦναντίον 109<sup>b</sup> 5  
 ἀφή 118<sup>a</sup> 26, 31. <sup>b</sup> 1+. 148<sup>a</sup> 9.  
 150<sup>a</sup> 9. 176<sup>a</sup> 1  
 ἀφθαρτα 139<sup>b</sup> 24  
 ἀφιλία 115<sup>a</sup> 11  
 ἄφιλος 170<sup>b</sup> 22 ἄφιλον 101<sup>a</sup> 23  
 ἀφιλοτιμία 125<sup>b</sup> 22  
 ἀφιλότιμος 107<sup>b</sup> 29+. 125<sup>b</sup> 10  
 ἀφίστασθαι 163<sup>b</sup> 23. 165<sup>b</sup> 22. 166<sup>b</sup>  
 10  
 ἀφοβία 107<sup>b</sup> 1. 115<sup>b</sup> 24  
 ἀφοβος 115<sup>a</sup> 16, 19. 117<sup>a</sup> 19  
 ἀφόρητος 126<sup>a</sup> 13  
 ἀφωρισμένος 113<sup>a</sup> 3. 146<sup>b</sup> 11. 159<sup>b</sup>  
 33 ἀφοριστέον 97<sup>b</sup> 34  
 ἀφροδίσια 118<sup>a</sup> 31. 147<sup>a</sup> 15. <sup>b</sup> 27.  
 148<sup>b</sup> 29. 149<sup>a</sup> 14. 152<sup>b</sup> 17. 154<sup>a</sup>  
 18  
 Ἄφροδίτη 149<sup>b</sup> 15  
 ἀφροσύνη 146<sup>a</sup> 27. 149<sup>a</sup> 5  
 ἄφρων 149<sup>a</sup> 9  
 ἀφύεστεροι 180<sup>a</sup> 8  
 ἀχθόμενος 104<sup>b</sup> 6. 121<sup>a</sup> 6  
 ἀχορήγητος 99<sup>a</sup> 33  
 ἀχρείος 128<sup>b</sup> 2. 163<sup>a</sup> 28. 181<sup>b</sup> 6  
 ἀχρηστος 133<sup>a</sup> 31. 141<sup>b</sup> 7  
 ἀχώριστος 102<sup>a</sup> 30  
 ἄψυχος 136<sup>b</sup> 30. 150<sup>a</sup> 3. 155<sup>b</sup> 27.  
 157<sup>b</sup> 30. 161<sup>b</sup> 2, 4  
 βαδίζειν 129<sup>a</sup> 16. 173<sup>b</sup> 1  
 βάδισις 174<sup>a</sup> 29+  
 βάλλειν 135<sup>b</sup> 14  
 βαναυσία 107<sup>b</sup> 19. 122<sup>a</sup> 31

- βάνανσος 123<sup>a</sup>19  
 βάρβαροι 145<sup>a</sup>31. 149<sup>a</sup>11  
 βάρος 126<sup>a</sup>23. 171<sup>a</sup>31  
 βαρύσταθμον ὕδωρ 142<sup>a</sup>23  
 βασιλεία 160<sup>a</sup>32+. <sup>b</sup>24+  
 βασιλευόμενοι 161<sup>a</sup>11+  
 βασιλεύς 113<sup>a</sup>8. 150<sup>b</sup>14. 159<sup>a</sup>1.  
 160<sup>b</sup>3+. 161<sup>a</sup>11+. 180<sup>a</sup>20  
 βαυκοπανούργοι 127<sup>b</sup>27  
 βέβαιος 162<sup>a</sup>15 τὸ βέβαιον 159<sup>b</sup>8.  
 177<sup>a</sup>26 βεβαίως 105<sup>a</sup>33  
 βεβαιότης 100<sup>b</sup>13  
 βεβαιῶσαι 159<sup>a</sup>22  
 τὸ βέλτιον 145<sup>b</sup>33. 150<sup>a</sup>2. 154<sup>a</sup>14  
 τὸ βέλτιον μόριον 177<sup>a</sup>4 τὸ βελ-  
 τιστον 145<sup>b</sup>27. 151<sup>a</sup>25  
 βία 135<sup>a</sup>33. 179<sup>b</sup>29 τὰ βία ἢ δι'  
 ἄνοιαν 109<sup>b</sup>35  
 ὁ βιασθεὶς 110<sup>b</sup>17  
 βίαιος 96<sup>a</sup>6. 110<sup>b</sup>1. 119<sup>a</sup>31 τὸ  
 βίαιον def. 110<sup>a</sup>6. <sup>b</sup>15  
 βίαις 130<sup>a</sup>1  
 βιοτεύειν 114<sup>a</sup>16  
 βιωτέον 162<sup>a</sup>29  
 βλαβερὸς 123<sup>a</sup>32. 144<sup>b</sup>9. 152<sup>b</sup>21.  
 154<sup>b</sup>5. 166<sup>b</sup>9 βλαβερὸν, opp.  
 συμφέρον 104<sup>b</sup>32 opp. αἰρετόν  
 134<sup>a</sup>5 opp. ὠφέλιμον 134<sup>a</sup>8  
 βλάβη 94<sup>b</sup>18. 126<sup>b</sup>34. 135<sup>b</sup>11+  
 βλάβος 132<sup>a</sup>4  
 βοήθειαι 155<sup>a</sup>14  
 βοήθημα 97<sup>a</sup>6  
 βοηθὸν ἔχων τὸν νόμον 138<sup>a</sup>2  
 βορὰν ἔχειν 118<sup>a</sup>23  
 βοσκήματα 95<sup>b</sup>20. 170<sup>b</sup>13  
 βουλεύεσθαι 112<sup>a</sup>18 sqq. 139<sup>a</sup>12.  
 140<sup>a</sup>26+. 141<sup>b</sup>9+. 142<sup>a</sup>31+.  
 152<sup>a</sup>19  
 βούλευσις 112<sup>b</sup>22+  
 βουλευτικός 140<sup>a</sup>31. 141<sup>b</sup>27, 33.  
 152<sup>a</sup>19 βουλευτική ὄρεξις 113<sup>a</sup>  
 11. 139<sup>a</sup>23  
 βουλευτὸν 112<sup>a</sup>18, 19. <sup>b</sup>33+. 113<sup>b</sup>3  
 βουλή 112<sup>a</sup>19+. 142<sup>b</sup>1, 21  
 βούλημα 103<sup>b</sup>4. 167<sup>b</sup>7  
 βούλησις 111<sup>b</sup>11+. 113<sup>a</sup>15. 155<sup>b</sup>  
 29. 156<sup>b</sup>31. 157<sup>b</sup>36. 178<sup>a</sup>30  
 παρὰ τὴν βούλησιν 136<sup>b</sup>5, 7, 24  
 βουλητὸν 113<sup>a</sup>17+. 113<sup>b</sup>3  
 βουῖς 98<sup>a</sup>3. 99<sup>b</sup>32. 118<sup>a</sup>20. 161<sup>b</sup>3  
 βραδυτής 173<sup>a</sup>32  
 Βρασιδα θύειν 134<sup>b</sup>23  
 βριθὸς ἔχειν 101<sup>a</sup>29
- βρώματα 118<sup>a</sup>15. 119<sup>a</sup>8  
 βρώσις 118<sup>a</sup>19  
 βωμολοχία 108<sup>a</sup>24  
 βωμολόχος 108<sup>a</sup>25. 128<sup>a</sup>4+  
 γαλήν διεδίενα 149<sup>a</sup>8  
 γαμικῶς ἐστιῶν 123<sup>a</sup>22  
 γάμος 123<sup>a</sup>1. 165<sup>a</sup>18  
 γαργαλίζεσθαι 150<sup>b</sup>22  
 γαστρίμαργοι 118<sup>b</sup>19  
 γέλτων 137<sup>a</sup>7  
 γελοῖος 101<sup>b</sup>19. 123<sup>b</sup>33. 159<sup>b</sup>17.  
 162<sup>b</sup>14. 178<sup>b</sup>11 τὸ γελοῖον  
 128<sup>a</sup>4  
 γέλωτα κατέχειν 150<sup>b</sup>11 ποιεῖν  
 128<sup>a</sup>6, 35  
 γένεσις 173<sup>b</sup>4+. 174<sup>b</sup>12 coni.  
 αἰξήσις 103<sup>a</sup>16. 104<sup>a</sup>27. 143<sup>b</sup>20  
 coni. κίνησις 173<sup>a</sup>30. 174<sup>b</sup>10  
 dist. ἐνέργεια 153<sup>a</sup>16 opp. τέλος  
 152<sup>b</sup>23. 153<sup>a</sup>9 γένεσις αἰσθητή  
 152<sup>b</sup>13. 153<sup>a</sup>13 περὶ γένεσιν  
 τέχνη 140<sup>a</sup>11 ἐν τῇ γενέσει  
 πρώτον 112<sup>b</sup>24  
 ἐκ γενετῆς 144<sup>b</sup>6. 154<sup>a</sup>33. 162<sup>a</sup>12  
 γεννάδας 100<sup>b</sup>32  
 τὸ γεννήσαν opp. τὸ γεγεννημένον  
 155<sup>a</sup>17 τὸ γεννηθέν 155<sup>a</sup>17.  
 161<sup>b</sup>20  
 γέννησις 168<sup>a</sup>25  
 γεννητῆς τῶν πράξεων 113<sup>b</sup>18  
 γένος 94<sup>b</sup>25. 137<sup>b</sup>9. 140<sup>b</sup>4. 145<sup>a</sup>  
 27. 150<sup>b</sup>35 τῶ γένει 98<sup>a</sup>8.  
 106<sup>a</sup>12. 137<sup>a</sup>34. 139<sup>a</sup>9. 148<sup>a</sup>  
 23. 149<sup>b</sup>28 ἐν τῶ γένει 123<sup>a</sup>11  
 ἐν τῶ αὐτῶ γένει 130<sup>b</sup>1  
 γέρας 118<sup>a</sup>33  
 γέρας 134<sup>b</sup>7. 163<sup>b</sup>4  
 γεῦσις 118<sup>a</sup>26. 148<sup>a</sup>9. 150<sup>a</sup>9.  
 176<sup>a</sup>1  
 γεωμετρέειν 175<sup>a</sup>33  
 γεωμέτρης 98<sup>a</sup>29  
 γεωμετρία 143<sup>a</sup>3  
 γεωμετρικοί 142<sup>a</sup>12. 175<sup>a</sup>32 γεω-  
 μετρική ἀναλογία 131<sup>b</sup>12  
 γεωργός 133<sup>a</sup>17, 33. <sup>b</sup>4  
 γῆ 179<sup>b</sup>26 γῆς τρώξις 148<sup>b</sup>28  
 γῆς καὶ θαλάττης ἄρχειν 179<sup>a</sup>4  
 γῆρᾶν 135<sup>b</sup>2  
 γῆρας 100<sup>a</sup>7, 23. 121<sup>b</sup>13  
 γίνεσθαι dist. ὑπάρχειν 169<sup>b</sup>30  
 dist. ἔχειν 154<sup>b</sup>1  
 γινώσκειν τὰ δίκαια 137<sup>a</sup>10 τὰ καθ'

ἕκαστα 143<sup>a</sup> 34 θεωρῆσαι καὶ  
 γνῶναι 179<sup>b</sup> 1 γινώσκων ἔκρινεν  
 136<sup>b</sup> 34  
 Γλαῦκος 136<sup>b</sup> 10  
 γλίσχροι 121<sup>b</sup> 22  
 γλυκύ 147<sup>a</sup> 29, 31. 154<sup>b</sup> 29 γλυ-  
 κέα 113<sup>a</sup> 28. 173<sup>b</sup> 24. 176<sup>a</sup> 12  
 γνώμη 143<sup>b</sup> 7 def. 143<sup>a</sup> 19  
 γνωρίζειν 96<sup>b</sup> 35. 129<sup>a</sup> 17. 132<sup>b</sup> 2.  
 141<sup>b</sup> 15. 155<sup>b</sup> 17. 180<sup>b</sup> 22  
 γνώριμος 115<sup>a</sup> 1. 126<sup>b</sup> 25. 139<sup>b</sup> 33.  
 153<sup>b</sup> 35 τὰ γνώριμα διττῶς 95<sup>b</sup> 2  
 γνώσις 95<sup>a</sup> 6+. 97<sup>a</sup> 6. 102<sup>a</sup> 22.  
 139<sup>a</sup> 11. 141<sup>b</sup> 34  
 γνωστά 177<sup>a</sup> 21  
 γονεῖς 97<sup>b</sup> 9, 12. 100<sup>a</sup> 26, 30. 110<sup>a</sup>  
 6. 120<sup>b</sup> 14. 148<sup>a</sup> 31. 158<sup>b</sup> 15+.  
 160<sup>a</sup> 1. 1<sup>b</sup> 18+. 161<sup>a</sup> 21. 163<sup>b</sup> 17.  
 164<sup>b</sup> 5. 165<sup>a</sup> 16, 24  
 γόνυ κνήμης ἔγγιον 168<sup>b</sup> 8  
 γράμματα 112<sup>b</sup> 2  
 γραμματικός 105<sup>a</sup> 20+  
 γραμμή 132<sup>a</sup> 25. 174<sup>b</sup> 1  
 γραφειν coni. λογίζεσθαι 175<sup>b</sup> 18  
 coni. λέγειν 181<sup>a</sup> 3 γεγραμμένοι  
 νόμοι 180<sup>a</sup> 35 γραπτέον 112<sup>b</sup> 2  
 γραφεῖς 180<sup>b</sup> 34  
 γραφή 118<sup>a</sup> 4. 175<sup>a</sup> 24  
 γραφική 180<sup>a</sup> 23  
 γυμνάσια 104<sup>a</sup> 15. 106<sup>b</sup> 4  
 γυμναστής 180<sup>b</sup> 14  
 γυμναστική 96<sup>a</sup> 34. 112<sup>b</sup> 5. 138<sup>a</sup> 31.  
 143<sup>b</sup> 27. 180<sup>b</sup> 3  
 γυμνικοὶ ἀγῶνες 117<sup>b</sup> 2  
 γύναϊα 171<sup>b</sup> 10  
 γυνή 97<sup>b</sup> 10. 115<sup>a</sup> 22. 134<sup>a</sup> 20. 1<sup>b</sup> 16.  
 137<sup>a</sup> 20. 148<sup>b</sup> 32. 158<sup>b</sup> 13+. 160<sup>b</sup>  
 33+. 161<sup>a</sup> 23. 162<sup>a</sup> 16+  
  
 δαιμόνιος 122<sup>b</sup> 21. 141<sup>b</sup> 7  
 δαίμων 169<sup>b</sup> 8  
 δακνόμενον διατελεῖ τὸ σῶμα 154<sup>b</sup> 12  
 δανείζειν 148<sup>b</sup> 23. 165<sup>a</sup> 8, 9. 167<sup>b</sup> 22  
 δάνειον 164<sup>b</sup> 32. 167<sup>b</sup> 21, 30  
 δανεισμός 131<sup>a</sup> 3  
 δαπάνη 120<sup>a</sup> 8. 27. 121<sup>a</sup> 12. 122<sup>a</sup>  
 23. 1<sup>b</sup> 2+  
 δαπάνημα 122<sup>a</sup> 24. 1<sup>b</sup> 4, 34. 123<sup>a</sup> 11+  
 τῶν δαπανημάτων τὰ τίμια 122<sup>b</sup> 19  
 δαπανηρός 119<sup>b</sup> 31. 121<sup>b</sup> 9. 122<sup>a</sup> 21.  
 123<sup>a</sup> 4  
 δεητικός 125<sup>a</sup> 10  
 δεῖξαι βουλόμενος ἀφείναι 111<sup>a</sup> 10

δειλαίνειν 107<sup>a</sup> 18. 137<sup>a</sup> 22  
 δειλία 109<sup>a</sup> 3. 119<sup>a</sup> 21, 28. 130<sup>a</sup> 18,  
 31. 166<sup>b</sup> 10 θηριώδης δειλία  
 149<sup>a</sup> 8  
 δειλός 103<sup>b</sup> 17. 104<sup>a</sup> 21. 1<sup>b</sup> 8. 107<sup>b</sup> 4.  
 108<sup>b</sup> 19, 25. 115<sup>a</sup> 20, 23. 1<sup>b</sup> 34+.  
 116<sup>b</sup> 16. 138<sup>a</sup> 17  
 δέδεται ἢ διάνοια 146<sup>a</sup> 24  
 δεῖν 152<sup>a</sup> 6 δέον 107<sup>a</sup> 32. 145<sup>b</sup> 28  
 τὸ δέον 94<sup>a</sup> 24. 107<sup>a</sup> 4. 121<sup>a</sup> 1.  
 1<sup>b</sup> 12. 122<sup>b</sup> 29 παρὰ τὸ δέον 118<sup>b</sup> 20.  
 123<sup>a</sup> 20 τὰ δέοντα 152<sup>a</sup> 21. 169<sup>a</sup>  
 10  
 ὁ δεινός 152<sup>a</sup> 10 δεινοί 144<sup>a</sup> 27.  
 145<sup>b</sup> 19. 146<sup>a</sup> 23. 158<sup>a</sup> 32 δεινά  
 101<sup>a</sup> 33. 103<sup>b</sup> 16. 115<sup>a</sup> 26. 166<sup>b</sup> 12  
 δεινότατα 110<sup>a</sup> 27  
 δεινότης 144<sup>a</sup> 23 sqq. 152<sup>a</sup> 11  
 ἢ δεξιά φύσει κρείττων 134<sup>b</sup> 34 τὰ  
 δεξιά 102<sup>b</sup> 19  
 δεσμός 131<sup>a</sup> 8  
 δεσπότης 160<sup>b</sup> 29. 161<sup>a</sup> 35  
 δεσποτικὸν δίκαιον 134<sup>b</sup> 18. 138<sup>b</sup> 8  
 κατὰ τὸν δεύτερον πλοῦν 109<sup>a</sup> 34  
 δευτέρως, opp. πρώτως 158<sup>b</sup> 31  
 opp. κυρίως 176<sup>b</sup> 29  
 Δηλιακὸν ἐπίγραμμα 99<sup>a</sup> 25  
 δημογορικοὶ λόγοι 181<sup>a</sup> 5  
 τὰ δημιουργούμενα 94<sup>b</sup> 14  
 δημογέροντες 109<sup>b</sup> 9  
 Δημόδοκος 151<sup>a</sup> 8  
 δημοκρατία 160<sup>b</sup> 17, 20. 161<sup>a</sup> 6. 1<sup>b</sup> 9  
 δημοκρατικοί 131<sup>a</sup> 27  
 δῆμος 112<sup>a</sup> 9. 167<sup>a</sup> 35  
 δημόται 160<sup>a</sup> 18  
 δι' αὐτοῦ 111<sup>b</sup> 26 δι' αὐτῶν 112<sup>a</sup> 34  
 δι' ἡμῶν 112<sup>a</sup> 30. 1<sup>b</sup> 28 τὸ δι'  
 ἀνθρώπου 112<sup>a</sup> 33  
 διάγειν ἐν πότοις 113<sup>a</sup> 6 (cf. 172<sup>a</sup> 3)  
 διάγραμμα 112<sup>b</sup> 21  
 διαγραφή 107<sup>a</sup> 33  
 διαγωγή 127<sup>b</sup> 34. 171<sup>b</sup> 13. 177<sup>a</sup> 27  
 διαγωγαί 176<sup>b</sup> 12, 14. 177<sup>a</sup> 9  
 διάδηλοι 102<sup>b</sup> 5  
 διάθεσις 107<sup>b</sup> 16, 30. 108<sup>a</sup> 24. 1<sup>b</sup> 11.  
 145<sup>a</sup> 33  
 διαιρεῖν 148<sup>a</sup> 25. 168<sup>b</sup> 12 διαιρεῖσθαι  
 111<sup>b</sup> 33. 117<sup>b</sup> 28. 131<sup>b</sup> 5. 132<sup>a</sup> 8,  
 28. 162<sup>a</sup> 22 διελόμενοι 138<sup>b</sup> 35  
 διηρημένη ἀναλογία 131<sup>a</sup> 32 διη-  
 ρημένοι 158<sup>a</sup> 28. 161<sup>b</sup> 33 διαιρε-  
 τέον 139<sup>a</sup> 5  
 διαρετόν 106<sup>a</sup> 26

- δίπιτα 96<sup>a</sup> 27  
 διακείσθαι dist. κινείσθαι 106<sup>a</sup> 5  
 διάκρισι 149<sup>a</sup> 27  
 διακρίβωσαι 178<sup>a</sup> 23 διηκρίβωται  
 112<sup>b</sup> 6  
 διαλεχθείη 144<sup>b</sup> 33  
 διαλλάττειν 164<sup>b</sup> 24, 176<sup>a</sup> 10 δια-  
 λαττόμενοι 126<sup>a</sup> 28  
 διαλύεσθαι opp. γίνεσθαι 173<sup>b</sup> 6 δια-  
 λυτέον 165<sup>b</sup> 17  
 διάλυσις 164<sup>a</sup> 9, 165<sup>b</sup> 36  
 διάμετρος 112<sup>a</sup> 22, 133<sup>a</sup> 6  
 διαμέμειν ἐαντόν 171<sup>a</sup> 2 ὁ διανέμων  
 136<sup>b</sup> 18 +  
 διανεμητικός 134<sup>a</sup> 3 διανεμητικόν  
 δίκαιον 131<sup>b</sup> 27  
 διανοούμενον 98<sup>a</sup> 5  
 διανοητικὴ ἀρετὴ 103<sup>a</sup> 5, 14 + ὕρεξις  
 139<sup>b</sup> 5 τὸ πρακτικὸν καὶ διανοη-  
 τικόν 139<sup>a</sup> 29 τὸ διανοητικὸν  
 ἕκαστος εἶναι δοκεῖ 166<sup>a</sup> 17  
 διάνοια 139<sup>a</sup> 21 sqq. 142<sup>b</sup> 12, 146<sup>a</sup> 25,  
 175<sup>a</sup> 7 +, <sup>b</sup> 34, 176<sup>a</sup> 3 opp.  
 σῶμα 117<sup>b</sup> 31 conī. λόγος 112<sup>a</sup> 16,  
 170<sup>b</sup> 12 conī. θεωρία 174<sup>b</sup> 21  
 conī. προαίρεσις 148<sup>a</sup> 10 dist.  
 ἐμπειρία 181<sup>a</sup> 2 ἀρετὰ τῆς δια-  
 νοίας 139<sup>a</sup> 1 αἱ περὶ τὴν διάνοιαν  
 ἡδοναί 176<sup>a</sup> 3 τὴν διάνοιαν παῖς  
 165<sup>b</sup> 26 (cf. 174<sup>a</sup> 2)  
 διανομή 131<sup>b</sup> 30 τὸ ἐν ταῖς διανομαῖς  
 δίκαιον 130<sup>b</sup> 31 τὸ ἐν διανομῇ  
 δίκαιον 131<sup>b</sup> 10  
 διαρθρῶσαι 98<sup>a</sup> 22  
 διασπᾶντα 166<sup>b</sup> 22  
 διάστασις 165<sup>b</sup> 25  
 διάστημα 158<sup>b</sup> 33  
 διαστρέφειν 140<sup>b</sup> 13, 144<sup>a</sup> 34 διε-  
 στραμμένα ξύλα 109<sup>b</sup> 6  
 διάτασις 166<sup>b</sup> 33  
 διατεταμένως 166<sup>b</sup> 28, 175<sup>a</sup> 8  
 διατιθέναι 125<sup>b</sup> 5, 180<sup>b</sup> 26 διατί-  
 θεσθαι 147<sup>a</sup> 14  
 διαφέρνεται ἐαυτοῖς 116<sup>b</sup> 7  
 διαφθεῖρειν 140<sup>b</sup> 13 διαφθεῖρειν ἐαν-  
 τόν 138<sup>a</sup> 13 διέφθαρται τὸ βέλτι-  
 στον 150<sup>a</sup> 2 διεφθαρμένους 140<sup>b</sup> 17,  
 170<sup>a</sup> 23, 176<sup>a</sup> 24  
 διαφορά 94<sup>b</sup> 15, 101<sup>a</sup> 24, 34, 103<sup>a</sup> 23,  
 110<sup>b</sup> 8, 127<sup>a</sup> 2, 132<sup>a</sup> 4, 141<sup>b</sup> 34,  
 149<sup>b</sup> 27, 164<sup>b</sup> 29 διαφορά ἢ κατὰ  
 τὴν ἰδέαν 129<sup>a</sup> 29 διαφορὰ κατ'  
 εἶδη 174<sup>a</sup> 30  
 διαψεύδεσθαι 139<sup>b</sup> 17, 141<sup>a</sup> 3, 144<sup>a</sup>  
 35 διαψευσθῆ 165<sup>b</sup> 8  
 διδακτὴ πᾶσα ἐπιστήμη 139<sup>b</sup> 25  
 διδασκαλία 103<sup>a</sup> 15, 139<sup>b</sup> 26  
 διδασκαλικὸς ἀρχῶν 151<sup>a</sup> 17  
 ὁ διδάξων 103<sup>b</sup> 12  
 διδαχὴ, opp. φύσις ζῆθος 179<sup>b</sup> 21, 23  
 διηγητικός 117<sup>b</sup> 34  
 δικνεῖσθαι 101<sup>b</sup> 1, 102<sup>b</sup> 9  
 δικαιοπραγεῖν 99<sup>a</sup> 19, 129<sup>a</sup> 8, 135<sup>a</sup>  
 16, <sup>b</sup> 5, 136<sup>a</sup> 4 +, 172<sup>b</sup> 25, 173<sup>a</sup>  
 21, 177<sup>a</sup> 31, 178<sup>a</sup> 31  
 δικαιοπράγημα 135<sup>a</sup> 12, 20  
 δικαιοπραγία 133<sup>b</sup> 30  
 δίκαιος 103<sup>b</sup> 1, 15, 105<sup>a</sup> 18 + τὸ  
 δίκαιον 129<sup>a</sup> 5 +, 159<sup>b</sup> 26 +, 161<sup>a</sup>  
 11 + τὸ δίκαιον διτόν, ἄγραφον,  
 κατὰ νόμον 162<sup>b</sup> 21 τῶν δικαίων  
 τὸ μάλιστα φιλικόν 155<sup>a</sup> 28 δι-  
 καίως 105<sup>a</sup> 29, 124<sup>a</sup> 27, 131<sup>b</sup> 8  
 δικαιοσύνη 108<sup>b</sup> 16, 120<sup>a</sup> 20, 127<sup>a</sup>  
 34, 155<sup>a</sup> 24, 27, 173<sup>a</sup> 18 αἱ  
 δικαιοσύναι πλείους 130<sup>b</sup> 6 περὶ  
 δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας 129<sup>a</sup> 3 sqq.  
 δικαιοῦσθαι 136<sup>a</sup> 18 +  
 δικάωμα 135<sup>a</sup> 9 +  
 δικανικὸς λόγοι 181<sup>a</sup> 4  
 δικαστῆς 132<sup>a</sup> 7 +  
 δικαστικὴ 141<sup>b</sup> 33  
 δίκη 132<sup>b</sup> 27, 134<sup>a</sup> 31 δίκαι 162<sup>b</sup>  
 30, 164<sup>b</sup> 13  
 Διομήδης 116<sup>b</sup> 22, 136<sup>b</sup> 10  
 διομολογία 164<sup>a</sup> 34  
 διορθοῦντες ἀλλήλους 172<sup>a</sup> 12  
 διορθωτικὸν δίκαιον 131<sup>a</sup> 1, <sup>b</sup> 25,  
 132<sup>b</sup> 24  
 διορίζειν 168<sup>b</sup> 13 τὸ διορίζειν οὐκ  
 ἐστὶ τῶν πολλῶν 172<sup>b</sup> 3 διορίζε-  
 σθαι 98<sup>b</sup> 6, 102<sup>a</sup> 29, 103<sup>a</sup> 3, 175<sup>b</sup>  
 31  
 διορισμός 134<sup>b</sup> 33, 136<sup>b</sup> 3, 23, 138<sup>a</sup>  
 27  
 τὸ διότι opp. τὸ ὅτι 95<sup>b</sup> 7  
 διατάζειν 112<sup>b</sup> 2, 8, 146<sup>a</sup> 1, <sup>b</sup> 26  
 δίχα 132<sup>a</sup> 31  
 δίχαιον 132<sup>a</sup> 32  
 δίχαστῆς ὁ δικαστῆς 132<sup>a</sup> 32  
 δίψα 148<sup>a</sup> 8, 154<sup>b</sup> 3  
 διώκειν dist. φάναι 139<sup>a</sup> 26  
 διωκτόν 97<sup>a</sup> 31  
 δίωξις καὶ φυγὴ 139<sup>a</sup> 22  
 τὸ δοκοῦν 113<sup>a</sup> 21 τὸ δόξαν βέλτιον  
 145<sup>b</sup> 33 τὰ κοινῇ δόξαντα 167<sup>a</sup> 28

δοκιμάζοντες τοὺς οἶνους 118<sup>a</sup>28  
 δεδοκιμασμένον 157<sup>a</sup>22  
 δοκιμασία 162<sup>a</sup>14  
 δολοφονία 131<sup>a</sup>7  
 δόξα 139<sup>b</sup>17. 140<sup>b</sup>27. 142<sup>a</sup>8.  
 147<sup>b</sup>+. 143<sup>a</sup>2. 147<sup>b</sup>1, 3 (dist.  
 ἐπιστήμη 145<sup>b</sup>36. 146<sup>b</sup>24 καθό-  
 λον δόξα 147<sup>a</sup>25 δόξα αἰσθητοῦ  
 147<sup>b</sup>9 δόξα τις 111<sup>b</sup>11, 31 +  
 δόξης ὀρθότης ἀλήθεια 142<sup>b</sup>12  
 χρησθαι τῇ δόξῃ 143<sup>a</sup>14 ἀναπό-  
 δεικτοί φάσεις καὶ δόξαι 145<sup>b</sup>13  
 αἱ τῶν σοφῶν δόξαι 179<sup>a</sup>17 ταῖς  
 δόξαις ἐναντίον 101<sup>a</sup>24 ἡ οἰκεία  
 δόξα 159<sup>a</sup>23 conl. τιμή 127<sup>b</sup>12  
 conl. κέρδος 127<sup>b</sup>16 (cf. 136<sup>b</sup>22)  
 dist. ἀλήθεια 124<sup>b</sup>12 δόξα ἀηδίας  
 171<sup>b</sup>25 κατὰ δόξαν, opp. κατ'  
 ἀλήθειαν 128<sup>b</sup>24  
 δοξάζειν 112<sup>a</sup>3 +. 124<sup>b</sup>6. 146<sup>b</sup>26 +  
 τὸ δοξαστικόν 140<sup>b</sup>26. 144<sup>b</sup>15  
 δόρυ 111<sup>a</sup>13  
 δόσις 120<sup>a</sup>23, 26. 115<sup>a</sup>+. 121<sup>a</sup>12.  
 4 opp. λήψις χρημάτων 107<sup>b</sup>9.  
 119<sup>b</sup>25. 120<sup>a</sup>9, 14. 128. 121<sup>b</sup>  
 18, 20. 125<sup>b</sup>6. 164<sup>b</sup>6. 165<sup>a</sup>4  
 δοτέος 134<sup>b</sup>7 δοτέον 164<sup>b</sup>33  
 δοτικοί 121<sup>b</sup>16  
 δουλαπατία 131<sup>a</sup>7  
 δουλεία 133<sup>a</sup>1  
 δουλεύειν 172<sup>a</sup>32  
 δουλικόν 125<sup>a</sup>1  
 δούλος 160<sup>b</sup>28, 29. 161<sup>a</sup>35 +  
 δρομικός 101<sup>b</sup>16  
 δρόμος καὶ πάλη 106<sup>b</sup>4  
 δύναμις ἀναγκαστική 180<sup>a</sup>21 εἰς  
 ἀρετὴν 172<sup>a</sup>24 ἡ τῶν πλείστων  
 152<sup>a</sup>27 δύναμις conl. πλοῦτος  
 99<sup>b</sup>2. 161<sup>a</sup>3 τὴν αὐτὴν δύ-  
 ναμιν ἔχειν 134<sup>b</sup>26 τὴν δύναμιν  
 ἔχειν ἐν τῷ πρὸς ἕτερον 130<sup>b</sup>1  
 δύναμις τῆς ψυχῆς 102<sup>a</sup>34 synon.  
 μόριον 102<sup>b</sup>5 dist. πάθος, ἔξις  
 105<sup>b</sup>20 sqq. dist. ἔξις 127<sup>b</sup>14.  
 129<sup>a</sup>12. 144<sup>a</sup>29 synon. ἔξις  
 143<sup>a</sup>28 dist. ἐνέργεια 103<sup>a</sup>26.  
 153<sup>b</sup>25. 168<sup>a</sup>7 ἡ δύναμις εἰς  
 τὴν ἐνέργειαν ἀνάγεται 170<sup>a</sup>17  
 δύναμις conl. ἐπιστήμη 94<sup>a</sup>26.  
 129<sup>a</sup>13. 180<sup>b</sup>32 ὑπὸ μίαν δύ-  
 ναμιν 94<sup>a</sup>10 αἱ ἐντιμότεραι τῶν  
 δυνάμεων 94<sup>b</sup>4 δύναμις προση-  
 τική 141<sup>a</sup>28 τῶν δυνάμεων οὐκ

ἔστιν ἡ εὐδαιμονία 101<sup>b</sup>12 ἐν τῇ  
 δυνάμει, opp. ἐν τῇ προαιρέσει 127<sup>b</sup>  
 14  
 δυναστεία 124<sup>a</sup>14, 17. 155<sup>a</sup>6. 176<sup>b</sup>  
 17. 177<sup>b</sup>13.  
 δυναστεύειν 124<sup>a</sup>22. 176<sup>b</sup>18  
 δυνάστης 163<sup>a</sup>35. 179<sup>a</sup>7, 14  
 δυνατοί ἐσμεν φύσει 176<sup>b</sup>9 δυνατὰ  
 ἔδιδ' ἡμῶν γένοιτο' ἂν 112<sup>b</sup>27 τὸ  
 δυνατόν, dist. τὸ κατ' ἄξίαν 163<sup>b</sup>15  
 δυσφαίρετον 95<sup>b</sup>26  
 δυσγενής 99<sup>b</sup>4  
 δυσδιάλυτοι 126<sup>a</sup>20  
 δύσελπις 116<sup>a</sup>2  
 δύσερις 108<sup>a</sup>30. 126<sup>b</sup>16. 127<sup>a</sup>11  
 δύσκολος 108<sup>a</sup>30. 126<sup>b</sup>16. 127<sup>a</sup>10.  
 158<sup>a</sup>3  
 δύσπειστοί 151<sup>b</sup>6  
 δυσπραξία 101<sup>b</sup>7  
 δυστυχήματα 100<sup>a</sup>17  
 δυστυχία 100<sup>a</sup>21. 153<sup>b</sup>19. 155<sup>a</sup>11.  
 171<sup>a</sup>21, 29  
 δυσχεραίνειν 110<sup>b</sup>20. 115<sup>b</sup>3. 119<sup>a</sup>  
 13. 126<sup>b</sup>19 +. 128<sup>a</sup>8. 162<sup>b</sup>  
 10. 170<sup>a</sup>9. 179<sup>b</sup>31  
 δυσχερής 166<sup>b</sup>15. 176<sup>a</sup>20 τὰ  
 δυσχερῆ λύειν 145<sup>b</sup>6  
 δωρεαί 123<sup>a</sup>3  
 δώρημα 99<sup>b</sup>11  
 δωροδόκος 163<sup>b</sup>11  
 δῶρον 123<sup>a</sup>5, 15  
 εἶν 138<sup>a</sup>10  
 ἔαρ 98<sup>a</sup>18  
 ἐγγύη 131<sup>a</sup>4  
 ἐγγυητής 133<sup>b</sup>12  
 ἐγερσις θυμοῦ 116<sup>b</sup>30  
 ἐγκαλεῖν 162<sup>b</sup>12 +. 165<sup>b</sup>4, 11. 168<sup>a</sup>  
 32 ἐγκαλεῖσθαι τῇ τύχῃ 120<sup>b</sup>17  
 ἐγκαταλείπειν παραστάτην 130<sup>a</sup>30  
 ἐγκλήματα 131<sup>a</sup>23. 162<sup>b</sup>5 +. 163<sup>a</sup>  
 21. 164<sup>a</sup>29, 33  
 ἐγκληματική 162<sup>b</sup>16  
 ἐγκράτεια 128<sup>b</sup>34. 145<sup>a</sup>18. 168<sup>a</sup>  
 14, 17. 18. 150<sup>a</sup>34. 151<sup>b</sup>28 +.  
 152<sup>a</sup>25  
 ἐγκρατής 102<sup>b</sup>14, 27. 145<sup>b</sup>10 +.  
 146<sup>a</sup>10 +. 160<sup>a</sup>+. 147<sup>b</sup>22. 148<sup>a</sup>  
 14. 151<sup>a</sup>29. 165<sup>a</sup>+. 168<sup>b</sup>34  
 τὰ ἐγκύκλια 96<sup>a</sup>3  
 ἐγκώμια 101<sup>b</sup>33, 35  
 ἐγκεχρωσμένον 105<sup>a</sup>3  
 ἐδωδή 118<sup>a</sup>20

- ἐθίζειν 103<sup>a</sup> 22. <sup>b</sup>3 ἐθίζεσθαι 103<sup>a</sup>  
 20+. <sup>b</sup>16, 24. 104<sup>b</sup>1. 119<sup>a</sup> 25.  
 121<sup>a</sup> 23. 180<sup>a</sup> 3, 15  
 ἐθισμός 95<sup>b</sup> 4. 119<sup>a</sup> 27 δι' ἐθισμού  
 ἀκρατεῖς 152<sup>a</sup> 29  
 ἐθιστός 99<sup>b</sup> 10. 151<sup>a</sup> 10  
 ἔθει, opp. φύσει διδαχῇ 179<sup>b</sup> 21 ἔθει-  
 σιν ἦχθαι 95<sup>b</sup> 4 ἔθεισι προηγμένοι  
 180<sup>a</sup> 8 (cf. 179<sup>b</sup> 25) δι' ἔθος 154<sup>a</sup>  
 33 δι' ἔθην 148<sup>b</sup> 17, 34 ἐξ ἔθους  
 148<sup>b</sup> 27, 30 ἔθος ῥᾶον μετακινήσαι  
 φύσεως 152<sup>a</sup> 30  
 εἰδῆσαι 156<sup>b</sup> 27 εἰδέναι coni. ὄραν  
 μνημονεύειν 174<sup>a</sup> 6 τὸ εἰδέναι 105<sup>b</sup>  
 2. 152<sup>a</sup> 8. 172<sup>b</sup> 4. 179<sup>b</sup> 3 εἰδῶς  
 καὶ ἐκῶν 136<sup>b</sup> 19 εἰδῶς καὶ θεωρῶν  
 152<sup>a</sup> 14 εἰδῶς, opp. ἀγνοῶν 110<sup>b</sup>  
 27 opp. ἀμαθῆς 159<sup>b</sup> 14 dist.  
 προβουλευσας 135<sup>b</sup> 20 dist. διὰ  
 προαιρέσεως ἀρχῆν 134<sup>a</sup> 20 ὁ εἰ-  
 δῶς 109<sup>a</sup> 26. 180<sup>b</sup> 27 οἱ εἰδότες,  
 dist. οἱ ζητούντες 177<sup>a</sup> 26  
 εἰδοποιός 174<sup>b</sup> 5  
 εἶδος τέλειον 174<sup>b</sup> 6 τελειοῦν τὸ  
 εἶδος 174<sup>a</sup> 16, 19 τῷ εἶδει τέλειος  
 174<sup>a</sup> 28 τῷ εἶδει ἕτερα 155<sup>b</sup> 15.  
 174<sup>a</sup> 22. 175<sup>a</sup> 22. <sup>b</sup>1. 176<sup>a</sup> 9 εἶ-  
 δεῖ διάφορος 173<sup>b</sup> 33 εἶδει δια-  
 φέρειν 156<sup>a</sup> 6. 173<sup>b</sup> 28. 174<sup>a</sup> 10,  
 27. <sup>b</sup>5. 175<sup>a</sup> 22+. 176<sup>a</sup> 9 κατ'  
 εἶδη διαφοραὶ 174<sup>a</sup> 30 διαφέρειν  
 κατ' εἶδος 175<sup>a</sup> 28 καθ' ἐν εἶδος  
 λέγεσθαι 96<sup>b</sup> 10 τὰ εἶδη Platonis  
 96<sup>a</sup> 13 ὁ χαίρων τῷ εἶδει 167<sup>a</sup> 5  
 εἰλικρινῆς ἡδονή 176<sup>b</sup> 20  
 εἶναι καὶ ζῆν 166<sup>a</sup> 4 (cf. 168<sup>a</sup> 6) τὸ  
 εἶναι 166<sup>a</sup> 19. 168<sup>a</sup> 5. 170<sup>b</sup> 8. 172<sup>a</sup>  
 2 αἴτιος τοῦ εἶναι 161<sup>a</sup> 17. 162<sup>a</sup>  
 6. 165<sup>a</sup> 23 τὸ εἶναι ταυτό 130<sup>a</sup>  
 12. 141<sup>b</sup> 24 τὸ τί ἦν εἶναι 107<sup>a</sup>  
 7  
 εἰρήνη 177<sup>b</sup> 5  
 εἶρων 108<sup>a</sup> 22. 127<sup>a</sup> 22. <sup>b</sup>22  
 εἰρωνεία 108<sup>a</sup> 22. 124<sup>b</sup> 30. 127<sup>a</sup> 14.  
<sup>b</sup>30  
 εἰρωνεύομενοι 127<sup>b</sup> 31  
 εἶς opp. πόλις 94<sup>b</sup> 7 (cf. 141<sup>b</sup> 30) τὸ  
 εἶν 96<sup>b</sup> 6  
 ἡ εἰσαυθις ἡδονή 127<sup>a</sup> 6  
 τὰ εἰσενεχθέντα 131<sup>b</sup> 31  
 τὸ καθ' ἕκαστον 142<sup>a</sup> 22 τὰ καθ'  
 ἕκαστα 109<sup>b</sup> 23. 110<sup>b</sup> 6. 126<sup>b</sup> 4.  
 142<sup>a</sup> 14. 143<sup>a</sup> 29, 32. <sup>b</sup>4. 147<sup>a</sup> 3,  
 26. <sup>b</sup>5 ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα πολ-  
 λαὶ διαφοραὶ 110<sup>b</sup> 8 ἡ καθ' ἕκαστα  
 ἄγνοια 110<sup>b</sup> 33  
 ἐκβολαὶ 110<sup>a</sup> 9  
 ἔκγονοι 100<sup>a</sup> 24, 30. 161<sup>a</sup> 19  
 ἐκκαγχάζουσιν 150<sup>b</sup> 11  
 ἐκκρούειν 119<sup>b</sup> 10. 154<sup>a</sup> 27. 175<sup>a</sup> 8  
 ἐκλέξασθαι 181<sup>a</sup> 17  
 ἐκλογῆ 181<sup>a</sup> 18  
 τὸ ἐκούσιον καὶ ἀκούσιον 109<sup>b</sup> 32 sqq.  
 135<sup>a</sup> 23. <sup>b</sup>1, 9. 136<sup>a</sup> 16+ ἐκού-  
 σιον, dist. κατὰ προαίρεσιν 111<sup>b</sup> 7  
 ἐκούσιος ἀλλαγῆ 132<sup>b</sup> 13 ἐκούσια  
 συμβόλαια 164<sup>b</sup> 13 συναλλάγματα  
 131<sup>a</sup> sqq. ἐπὶ τοῖς ἐκούσιος ἡ  
 αἰδῶς 128<sup>b</sup> 28 τὸ παρὰ τὸ ἐκού-  
 σιον 132<sup>b</sup> 19 ἐκουσίως 111<sup>a</sup> 26.  
 114<sup>b</sup> 18. 169<sup>a</sup> 1  
 ἐκπεσεῖν αὐτοῦς 111<sup>a</sup> 9  
 ἐκστατικός 145<sup>b</sup> 11. 146<sup>a</sup> 18. 151<sup>a</sup>  
 1+  
 ἐκτός εἶναι 100<sup>a</sup> 17 ἡ ἐκτός εὐετηρία  
 98<sup>b</sup> 26 εὐημερία 178<sup>b</sup> 33 χορηγία  
 178<sup>a</sup> 24 τὰ ἐκτός 179<sup>a</sup> 11, 16  
 τὰ ἐκτός ἀγαθὰ 98<sup>b</sup> 13. 99<sup>a</sup> 31.  
 101<sup>a</sup> 15. 123<sup>b</sup> 17, 20. 125<sup>a</sup> 27.  
 153<sup>b</sup> 18  
 Ἐκτωρ 116<sup>a</sup> 22, 33. 145<sup>a</sup> 20  
 ἐκῶν 110<sup>b</sup> 20. 113<sup>b</sup> 14. 114<sup>a</sup> 13, 21.  
 135<sup>a</sup> 4. 136<sup>a</sup> 31+. 138<sup>a</sup> 12. 146<sup>a</sup>  
 7 οὐχ ἐκῶν 110<sup>b</sup> 23. 136<sup>a</sup> 23  
 εἰδῶς καὶ ἐκῶν 136<sup>b</sup> 19 ἐκῶν=  
 εἰδῶς καὶ ὄν καὶ ᾗ καὶ ὡς 136<sup>a</sup> 32  
 (cf. 138<sup>a</sup> 9. 152<sup>a</sup> 15)  
 ἐλαττούμενος 163<sup>b</sup> 10  
 ἐλαττωτικός 136<sup>b</sup> 18  
 ἐλαφρότερος 101<sup>a</sup> 30  
 ἐν ἐλαχίστοις δυσίιν 131<sup>a</sup> 15 τέτ-  
 ταρσιν 131<sup>a</sup> 19+  
 ἐλέγχειν 146<sup>a</sup> 23  
 ἐλεῆσαι 105<sup>b</sup> 25. 106<sup>b</sup> 19. 114<sup>a</sup> 27  
 Ἐλένη 109<sup>b</sup> 9  
 ἔλεος 105<sup>b</sup> 23. 109<sup>b</sup> 32. 111<sup>a</sup> 1  
 ἐλευθερία 131<sup>a</sup> 28  
 ἐλευθέρως 99<sup>a</sup> 19. 107<sup>b</sup> 18. 108<sup>b</sup> 22.  
 115<sup>a</sup> 20. 119<sup>b</sup> 23. 120<sup>a</sup> 8+. 122<sup>a</sup>  
 28. <sup>b</sup>10. 158<sup>a</sup> 21. 162<sup>b</sup> 27. 179<sup>b</sup> 8  
 coni. ἐπιεικῆς 128<sup>a</sup> 18 coni. χαρ-  
 ρίεις 128<sup>a</sup> 32 ἡ τοῦ ἐλευθερίας  
 παιδιὰ 128<sup>a</sup> 20 (cf. 26) ἐλευ-  
 θέρως ἡδονή 118<sup>b</sup> 4. 176<sup>b</sup> 20  
 ἐλευθεριότης 103<sup>a</sup> 6. 107<sup>b</sup> 9, 21

108<sup>b</sup> 32. 125<sup>b</sup> 3 *περὶ ἐλευθερί-  
τητος* 119<sup>b</sup> 22 sqq. *dist. μεγαλο-  
πρέπεια* 122<sup>a</sup> 20 sqq.  
ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι 134<sup>a</sup> 27  
ἐλλέβορος 137<sup>a</sup> 15  
τὸ ἐλλείπον τῆς πράξεως 155<sup>a</sup> 13  
ἡ λίαν ἔλλειψις 127<sup>b</sup> 29  
ἔλλογα καὶ ἄλλογα 172<sup>a</sup> 10  
ἐλπὶς 100<sup>a</sup> 3. 156<sup>a</sup> 30. 159<sup>a</sup> 20. 166<sup>a</sup>  
25. 167<sup>a</sup> 16. 168<sup>a</sup> 14. 173<sup>b</sup> 19  
ἔμβρυα 102<sup>b</sup> 1  
ἐμμελής 127<sup>b</sup> 8. 128<sup>a</sup> 1 *ἐμμελῶς*  
100<sup>b</sup> 21. 122<sup>a</sup> 35. 124<sup>a</sup> 31. 128<sup>a</sup> 9.  
170<sup>b</sup> 21  
ἐμμένειν 110<sup>a</sup> 31. 146<sup>b</sup> 20. 150<sup>b</sup> 30.  
151<sup>a</sup> 33. 35. 13 +  
ἐμμενετικός 145<sup>b</sup> 11. 146<sup>a</sup> 17. 151<sup>a</sup>  
26. 15. 152<sup>a</sup> 18  
Ἐμπεδοκλῆς 147<sup>a</sup> 20. 112. 155<sup>b</sup> 7  
ἐμπειρία 115<sup>b</sup> 4. 116<sup>b</sup> 3, 9. 142<sup>a</sup> 19.  
143<sup>b</sup> 14. 158<sup>a</sup> 14. 180<sup>b</sup> 18. 181<sup>a</sup>  
10, 20 *coni. χρόνος* 103<sup>a</sup> 16. 142<sup>a</sup>  
16 *dist. διάνοια* 181<sup>a</sup> 2  
ἐμπειροὶ 141<sup>b</sup> 18. 181<sup>a</sup> 19. 15 *coni.*  
*προσβύτεροι* 143<sup>b</sup> 11 *ἐμπειρος οὐκ*  
*ἔστι νέος* 142<sup>a</sup> 15  
ἐμποδίζειν 100<sup>b</sup> 29. 153<sup>a</sup> 20 *ἐμποδι-  
ζεσθαι* 153<sup>b</sup> 16, 18  
ἐμπόδιος 152<sup>b</sup> 16. 153<sup>b</sup> 23. 170<sup>b</sup> 27.  
175<sup>b</sup> 2. 175<sup>b</sup> 4  
ἐμποδιστική 153<sup>b</sup> 2  
ἐμποδῶν 127<sup>b</sup> 30. 133<sup>a</sup> 3  
ἐμφρων 101<sup>a</sup> 1  
ἐμψυχος 132<sup>a</sup> 22. 150<sup>a</sup> 4. 161<sup>b</sup> 4.  
167<sup>b</sup> 35  
ἐναλλάξ 131<sup>b</sup> 6  
ἐναντίος 109<sup>a</sup> 11 + *ἐναντία τὰ πλείσ-  
τον ἀπέχοντα ἀπ' ἀλλήλων* 108<sup>b</sup>  
34 *τῶν ἐναντίων ἡ αὐτὴ δύναμις*  
*καὶ ἐπιστήμη* 129<sup>a</sup> 13 *τὸ ἐναντίον*  
*τοῦ ἐναντίου ἐφίεται* 159<sup>b</sup> 19  
ἐναντιότης 108<sup>b</sup> 27  
ἐναντιοῦσθαι 102<sup>b</sup> 24. 111<sup>b</sup> 16. 119<sup>b</sup>  
12. 180<sup>a</sup> 13, 23  
ἐναντίωσις 126<sup>b</sup> 34  
ἐναργῆ καὶ φανερά 95<sup>a</sup> 22 *ἐναργῶς*  
145<sup>b</sup> 28. 173<sup>a</sup> 19. 179<sup>a</sup> 6 *ἐναρ-  
γέστερον* 97<sup>b</sup> 23  
ἐνδεής 97<sup>b</sup> 15. 118<sup>b</sup> 10. 153<sup>a</sup> 1. 154<sup>a</sup>  
34. 157<sup>b</sup> 20. 159<sup>b</sup> 14. 163<sup>a</sup> 33 +.  
170<sup>b</sup> 18. 173<sup>b</sup> 14. 174<sup>a</sup> 15, 25.  
176<sup>b</sup> 5 *τὸ ἐνδεές* 97<sup>a</sup> 5  
ἐνδεῖα 118<sup>b</sup> 18. 120<sup>b</sup> 13. 163<sup>b</sup> 4

*opp. ὑπερβολή* 104<sup>a</sup> 12. 109<sup>a</sup> 4, 10  
*opp. ἀναπλήρωσις* 173<sup>b</sup> 7, 20  
ἐνδέχεσθαι ἄλλως ἔχειν 140<sup>a</sup> 34. 12  
ἐνδέχομενον ἄλλως ἔχειν 134<sup>b</sup> 31.  
139<sup>b</sup> 21. 140<sup>a</sup> 1, 22. 141<sup>a</sup> 1 *τὰ*  
*μὴ ἐνδέχομενα ἄλλως ἔχειν* 139<sup>a</sup> 14  
*τὰ ἐνδέχομενα καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι*  
140<sup>a</sup> 12 *ἐνδέχομενον* 139<sup>a</sup> 8. 18.  
143<sup>b</sup> 3  
ἐνδοξος 98<sup>b</sup> 28. 122<sup>b</sup> 32 *τὰ ἐνδοξα*  
127<sup>a</sup> 21. 125 *τὰ ἐνδοξα, dist. τὰ*  
*δυσχερῆ* 145<sup>b</sup> 5, 7  
Ἐνδυμίω 178<sup>b</sup> 20  
τὸ οὐ ἔνεκα ἀρχῆ 151<sup>a</sup> 16 *τὸ οὐ*  
*ἔνεκα προσλαβεῖν* 117<sup>a</sup> 5 *ἀρχαί*  
*τοῦ οὐ ἔνεκα* 143<sup>b</sup> 4  
ἐνέργεια 104<sup>a</sup> 29. 122<sup>b</sup> 1. 168<sup>a</sup> 6 +  
*dist. ἔργα* 94<sup>a</sup> 4 *dist. δύναμις* 103<sup>a</sup>  
27 (cf. 170<sup>a</sup> 17) *dist. ἕξεις* 98<sup>b</sup> 33.  
103<sup>b</sup> 21, 22. 153<sup>b</sup> 33 *κατ' ἐνέρ-  
γειαν, dist. καθ' ἕξιν* 157<sup>b</sup> 6 *τέλος*  
*πάσης ἐνεργείας τὸ κατὰ τὴν ἕξιν*  
115<sup>b</sup> 20 *dist. γενέσεις* 153<sup>a</sup> 16  
ἐνέργεια ψυχῆς 98<sup>a</sup> 7 (cf. 115)  
ἐπιθυμίας 119<sup>b</sup> 9 *ἡ τοῦ νοῦ* 177<sup>b</sup> 19  
*ἡ περὶ τὸν λόγον* 175<sup>b</sup> 6 *τελεία*  
*ἐνέργεια* 174<sup>b</sup> 16 *ἀνεμπόδιτος*  
153<sup>b</sup> 10 *ἡ τῶν θεῶν* 178<sup>b</sup> 21  
ἐνέργεια ἀναγκαῖαι, *καθ' αὐτάς* αἴρε-  
ται 176<sup>b</sup> 2 *διαφέρουσαι ἐπιεικεία*  
*καὶ φαυλόττη* 175<sup>b</sup> 24 *αἱ ἀρισταὶ*  
*ἐνέργεια* 99<sup>a</sup> 29 *αἱ κατ' ἀρετὴν*  
*ἐνέργεια* 100<sup>b</sup> 10, 13. 177<sup>a</sup> 10 (cf.  
178<sup>a</sup> 10) *αἱ τῆς ἀρετῆς* 173<sup>a</sup> 15 *αἱ*  
*τῶν ἀρετῶν* 113<sup>b</sup> 5. 177<sup>b</sup> 7 *ἡ ἐν-  
έργεια τοῦ παρόντος* 168<sup>a</sup> 13 *αἱ*  
*ἐνέργεια κίβρια τῆς ζωῆς* 100<sup>b</sup> 33  
ἐνέργεια οὐ μόνον κινήσεως ἀλλὰ καὶ  
ἀκινήσιος 154<sup>b</sup> 27 *ἐνέργεια γίνεται*  
*καὶ οὐχ ὑπάρχει* 169<sup>a</sup> 29  
ἐνεργεῖν 103<sup>a</sup> 31. 114<sup>a</sup> 10 *ἐνεργεῖν*  
*κατὰ νοῦν* 179<sup>a</sup> 23 *φιλικῶς* 157<sup>b</sup>  
10 *συνεχῶς* 170<sup>a</sup> 6. 175<sup>a</sup> 5  
ἐναντιὸν βιώσαι καλῶς 169<sup>a</sup> 23  
ἐνιστάμενοι 172<sup>b</sup> 35  
ἐνισχύειν 180<sup>b</sup> 4  
ἐννοεῖν 167<sup>a</sup> 34  
ἐννοία 171<sup>a</sup> 32. 114. 177<sup>a</sup> 15. 179<sup>b</sup>  
15  
ἐνοχος 146<sup>a</sup> 34  
ἐντιμος 94<sup>b</sup> 2. 116<sup>a</sup> 21. 122<sup>b</sup> 35.  
124<sup>a</sup> 23. 123. 125<sup>a</sup> 29  
ἐνυπάρχειν 155<sup>a</sup> 16



ἐξαγωγὴν σίτου δίδουαι 133<sup>b</sup>9  
 τὰ ἐξαίφνης 111<sup>b</sup>9. 117<sup>a</sup>22  
 ἐξακριβοῦν 96<sup>b</sup>30. 101<sup>b</sup>34. 102<sup>a</sup>25.  
 175<sup>a</sup>31. <sup>b</sup>14. 180<sup>b</sup>11  
 ἐξαμελεῖσθαι 180<sup>a</sup>27, 30  
 ἐξηγητικῶς 99<sup>a</sup>2  
 ἐξελαύνειν 154<sup>b</sup>13. 155<sup>a</sup>26  
 ἐξελέγχεσθαι 125<sup>a</sup>29  
 ἐξετάζειν 167<sup>b</sup>13  
 ἔξις 104<sup>b</sup>19. 104<sup>a</sup>10. 114<sup>a</sup>10. <sup>b</sup>2,  
 31. 115<sup>b</sup>21. 129<sup>a</sup>14+. 147<sup>a</sup>12.  
 174<sup>b</sup>32 coni. κίνησις 154<sup>a</sup>13  
 dist. πάθος, δύναμις 105<sup>b</sup>20 sqq.  
 dist. πάθος 128<sup>b</sup>11. 157<sup>b</sup>29, 32.  
 dist. ἐνέργεια 98<sup>b</sup>33. 103<sup>b</sup>21, 23.  
 117<sup>a</sup>20. 152<sup>b</sup>33 ἡ ἔξις ταῖς  
 ἐνεργείαις ὀρίζεται καὶ ὧν ἐστὶν  
 122<sup>b</sup>1 καὶ ἔξιν, opp. κατ' ἐνέρ-  
 γειαν 157<sup>b</sup>6 ὁ κατὰ τὴν ἔξιν  
 123<sup>b</sup>1. 126<sup>b</sup>21 ἡ αὐτὴ ἔξις 141<sup>b</sup>  
 24 ἡ ἐναντία ἔξις 129<sup>a</sup>14 ἔξις  
 φυσικὴ 144<sup>b</sup>9. 152<sup>b</sup>34 ἠθικὴ  
 139<sup>a</sup>34 πρακτικὴ 140<sup>a</sup>4. <sup>b</sup>5, 20  
 ποιητικὴ 140<sup>a</sup>4+ ἀποδεικτικὴ  
 140<sup>a</sup>4. <sup>b</sup>5 ἔξις μετὰ λόγου 140<sup>b</sup>  
 20, 28 ἔξις ἀληθῆς 140<sup>b</sup>20 ἔξις  
 ἡ κατὰ τὴν φρόνησιν 144<sup>b</sup>25 ἔξις  
 προαιρετικὴ 106<sup>b</sup>36. 139<sup>a</sup>22 ἡ  
 μέση 126<sup>b</sup>5+. 128<sup>a</sup>17 ἡ βελ-  
 τίστη 139<sup>a</sup>16 ἐπαινεταὶ ἔξις  
 103<sup>a</sup>9 ἡ κατὰ φύσιν ἔξις 153<sup>a</sup>14  
 ἡ τῶν πλειστων ἔξις 150<sup>a</sup>15 (cf.  
 152<sup>a</sup>26) ἀπὸ τῆς ἔξεως εἶναι 143<sup>b</sup>  
 26 ἄνευ ἔξεως 181<sup>b</sup>10  
 ἐξίστησιν ἡ λύπη 119<sup>a</sup>23, 29 ἐξί-  
 σταται, opp. ἐμμένει 151<sup>b</sup>4 ἐξέ-  
 στηκε 149<sup>b</sup>35  
 ἐξορίζειν 180<sup>a</sup>10  
 ἐξουσία 161<sup>a</sup>9. 163<sup>b</sup>22. 178<sup>a</sup>33 οἱ  
 ἐν ταῖς ἐξουσίαις 95<sup>b</sup>21. 158<sup>a</sup>28.  
 159<sup>a</sup>19  
 οἱ ἔξωτερικοὶ λόγοι 102<sup>a</sup>2. 140<sup>a</sup>3  
 ἐπαγγελία 164<sup>a</sup>29  
 ἐπαγωγὴ 98<sup>b</sup>3. 139<sup>b</sup>27+  
 ἐπαινετικός 125<sup>a</sup>7  
 ἐπαινετός 101<sup>b</sup>11, 30. 108<sup>a</sup>15. 109<sup>a</sup>  
 29. 126<sup>b</sup>5. 127<sup>a</sup>30. <sup>b</sup>7. 137<sup>b</sup>3.  
 144<sup>a</sup>26. 146<sup>a</sup>20. 169<sup>a</sup>31, 35.  
 175<sup>b</sup>29 dist. τίμιος 101<sup>b</sup>12 ἐπαι-  
 νεταὶ ἔξις 103<sup>a</sup>9  
 ἔπαινος 101<sup>b</sup>19. 109<sup>b</sup>31. 110<sup>a</sup>23,  
 33. 120<sup>a</sup>16. 127<sup>b</sup>18. 178<sup>b</sup>16  
 ἐπαναγκάζειν 167<sup>b</sup>15

ἐπαναφορὰ 130<sup>a</sup>29  
 ἐπανισοὶ 132<sup>a</sup>25. 163<sup>b</sup>11  
 ἐπανορθοῦν 137<sup>b</sup>22  
 ἐπανορθωμα 135<sup>a</sup>13. 137<sup>b</sup>12, 26  
 ἐπανορθωτικὸν δίκαιον 132<sup>a</sup>18. <sup>b</sup>24  
 ἐπανορθωσιν ἔχειν 165<sup>b</sup>19  
 ἐπαχθῆς 127<sup>b</sup>8. 180<sup>a</sup>24  
 ἐπέισακτος ἡδονὴ 169<sup>b</sup>26  
 ἐπεκτείνοντι 97<sup>b</sup>12  
 ἐπη Ἐμπεδοκλέους 147<sup>a</sup>20  
 ἐπήβολος 99<sup>b</sup>6. 101<sup>a</sup>13  
 ἐπηύρετο 163<sup>a</sup>20  
 ἐπ' αὐτῷ 114<sup>a</sup>18 ἐφ' ἡμῖν 113<sup>b</sup>7+  
 τὰ ἐφ' ἡμῖν 111<sup>b</sup>30. 112<sup>a</sup>31. 113<sup>a</sup>  
 10. 114<sup>a</sup>29 opp. τὰ αἰδία καὶ  
 τὰ ἀδύνατα 111<sup>b</sup>32  
 ἐπιβάτης 106<sup>a</sup>20  
 ἐπιβουλεύσας 135<sup>b</sup>33  
 ἐπίβουλος 149<sup>b</sup>13, 14. 152<sup>a</sup>18  
 ἐπιγινόμενον τέλος 174<sup>b</sup>33  
 ἐπιδικνύμενος 123<sup>a</sup>25  
 ἐπιδέξιος 128<sup>a</sup>17, 33. 171<sup>b</sup>3  
 ἐπιδεξιότης 128<sup>a</sup>17  
 ἐπιδιδόσιν 175<sup>a</sup>35  
 ἐπιδικάζονται τῆς μέσης χάρας 107<sup>b</sup>31  
 ἐπίδοσις 98<sup>a</sup>25. 109<sup>a</sup>17  
 ἐπίδυσφημεῖν 145<sup>a</sup>33  
 ἐπιείκεια 121<sup>b</sup>24 opp. φαυλότης  
 175<sup>b</sup>24 περὶ ἐπιεικείας καὶ τοῦ  
 ἐπιεικοῦς 137<sup>a</sup>31 sqq.  
 ἐπιεικῆς 128<sup>b</sup>21+. 132<sup>a</sup>2. 136<sup>b</sup>20.  
 143<sup>a</sup>20+. 169<sup>a</sup>3, 16 ὁ ἐπιεικῆς  
 def. 137<sup>b</sup>34 ὁ ἐπιεικῆς φίλος  
 126<sup>b</sup>21 ἐπιεικῆς καὶ ἐλευθέριος  
 128<sup>a</sup>18 οἱ ἐπιεικεῖς, opp. οἱ τυ-  
 χόντες 102<sup>b</sup>11 opp. ὁ δῆμος  
 167<sup>b</sup>1 ἡ ἐπιεικῆς δόσις 120<sup>b</sup>32  
 τὸ ἐπιεικῆς 137<sup>a</sup>31 sqq. τὸ αἰ-  
 ρετὸν τὸ ἐπιεικῆς 172<sup>b</sup>11  
 ἐπίθετοι ἐπιθυμίαι 118<sup>b</sup>9  
 ἐπιθυμήματα 118<sup>a</sup>13, 16  
 τὸ ἐπιθυμητικόν 102<sup>b</sup>30. 119<sup>b</sup>14,  
 15  
 ἐπιθυμία 103<sup>b</sup>18. 111<sup>b</sup>11+. 117<sup>a</sup>1.  
 119<sup>a</sup>4. <sup>b</sup>5+. 147<sup>a</sup>15. 148<sup>a</sup>21.  
 149<sup>a</sup>26+ ἐπιθυμίαι κοιναί, ἴδιοι  
 118<sup>b</sup>8 sqq. φυσικαί 118<sup>b</sup>15, 19  
 τὰ δι' ἐπιθυμίαν 111<sup>a</sup>25 sqq.  
 ἐπικληροὶ 161<sup>a</sup>1  
 ἐπικουρία 163<sup>a</sup>19. <sup>b</sup>4, 24. 171<sup>a</sup>23.  
<sup>b</sup>2  
 ἐπιλείπειν 121<sup>a</sup>17, 34  
 ἐπιληπτικός 149<sup>a</sup>11. 150<sup>b</sup>34

- ἐπίλυτος 110<sup>b</sup> 19. 111<sup>b</sup> 17. 117<sup>a</sup> 33.  
 175<sup>b</sup> 18  
 ἐπιμέλεια 99<sup>b</sup> 20. 121<sup>b</sup> 12. 179<sup>a</sup> 24.  
 180<sup>a</sup> 1, 25. <sup>b</sup> 28 ἐπιμέλεια κοινή  
 180<sup>a</sup> 29, 34 ἰδία 180<sup>b</sup> 12 ἐπι-  
 μέλειαν ποιῆσθαι 99<sup>b</sup> 30 ἐπιμέ-  
 λειαι περὶ ὅσας ἐπιστήμη 138<sup>b</sup> 26  
 ἐπιμελεῖσθαι 114<sup>a</sup> 3, 4. 120<sup>b</sup> 19. 161<sup>a</sup>  
 13. 167<sup>b</sup> 22. 179<sup>a</sup> 28. 180<sup>b</sup> 13, 17  
 ἐπιμελές 167<sup>b</sup> 25 ἐπιμελῶς 105<sup>b</sup> 15  
 ἐπίνοσοι 113<sup>a</sup> 28  
 ἐπιπειθές λόγῳ 98<sup>a</sup> 4  
 ἐπιπίνειν 146<sup>a</sup> 35  
 ἐπιπολάζειν 95<sup>b</sup> 30. 128<sup>a</sup> 12  
 ἐπιπολαίως 95<sup>b</sup> 24. 167<sup>a</sup> 3  
 ἐπίπονος 116<sup>a</sup> 14. 168<sup>a</sup> 25. 170<sup>b</sup> 25  
 ἐπιπόνως 168<sup>a</sup> 21  
 ἐπίσκεψιν ποιῆσθαι 96<sup>a</sup> 5  
 ἐπίστασθαι 139<sup>b</sup> 21, 34. 146<sup>b</sup> 28, 30  
 τὸ ἐπίστασθαι διχῶς λέγομεν 146<sup>b</sup>  
 31 ἐπιστάμενον 145<sup>b</sup> 21  
 ἐπιστήμη 139<sup>b</sup> 16 +. 141<sup>a</sup> 19. <sup>b</sup> 3.  
 142<sup>a</sup> 34. <sup>b</sup> 10 coni. δύναμις 94<sup>a</sup>  
 26. 129<sup>a</sup> 13. 180<sup>b</sup> 32 coni. τέχνη  
 94<sup>a</sup> 7 (cf. 18). 97<sup>a</sup> 4 coni. ἔργον  
 105<sup>b</sup> 8 ἐπιστήμαι φαῖλαι 153<sup>b</sup> 8  
 ἀκριβεῖς 112<sup>b</sup> 1 ἀκριβεστάτη τῶν  
 ἐπιστημῶν ἡ σοφία 141<sup>a</sup> 16 αἱ  
 κατὰ μέρος ἐπιστήμαι 143<sup>a</sup> 3 ἐπι-  
 στήμη, dist. τέχνη φρόνησις σοφία  
 νοῦς 139<sup>b</sup> 16 dist. 112<sup>b</sup> 7  
 dist. αἴσθησις 142<sup>a</sup> 27 ἡ κυρίως  
 ἐπιστήμη, dist. ἡ αἰσθητική 147<sup>b</sup> 15  
 ἐπιστήμη, dist. δόξα 145<sup>b</sup> 36 dist.  
 δόξα ἀληθής 146<sup>b</sup> 24 dist. φρό-  
 νησις 140<sup>b</sup> 2. 142<sup>a</sup> 24 dist. νοῦς  
 140<sup>b</sup> 31 dist. σύνεσις 143<sup>a</sup> 1 ἡ  
 σοφία νοῦς καὶ ἐπιστήμη, ὡσπερ  
 κεφαλὴν ἔχουσα ἐπιστήμη τῶν  
 τιμιωτάτων 141<sup>a</sup> 19 τῶν κατὰ  
 μίαν ἰδέαν μία ἐπιστήμη 96<sup>a</sup> 30  
 ἐπιστήμη τῶν ἐναντίων ἢ αὐτῆ 129<sup>a</sup>  
 13 τοῦ κοινοῦ αἱ ἐπιστήμαι 180<sup>b</sup>  
 15 περὶ τὸ καθόλου αἱ ἐπιστήμαι  
 180<sup>b</sup> 23 ἔχειν τὴν ἐπιστήμην, dist.  
 χρῆσθαι 146<sup>b</sup> 32 (cf. 143<sup>a</sup> 11) παρὰ  
 τὴν ἐπιστήμην πράττειν 147<sup>a</sup> 2 (cf.  
 145<sup>b</sup> 23 +) Σωκράτης φήθη ἐπι-  
 στήμην εἶναι τὴν ἀνδρείαν 116<sup>b</sup> 5  
 (cf. 144<sup>b</sup> 29)  
 ἐπιστημονικός 147<sup>b</sup> 13 τὸ ἐπιστη-  
 μονικόν, dist. τὸ λογιστικόν 139<sup>a</sup>  
 12 ἐπιστήμων 106<sup>b</sup> 5. 147<sup>b</sup> 6 ἐπιστή-  
 μονι ἔουκεν ὁ μεγαλοπρεπής 122<sup>a</sup>  
 34  
 ἐπιστητόν 139<sup>b</sup> 23, 25. 140<sup>b</sup> 34  
 ἐπισφαλεστέρα 155<sup>a</sup> 10  
 ἐπίταγμα 149<sup>a</sup> 31  
 ἐπιτακτική 143<sup>a</sup> 8  
 ἐπιτάττειν 143<sup>b</sup> 35. 145<sup>a</sup> 9, 11 τὸ  
 ἐπιταχθέν 158<sup>a</sup> 32  
 ἐπιτείνει καὶ ἀνίσι 138<sup>b</sup> 23  
 ἐπιτερπεῖς μνήμαι 166<sup>a</sup> 25  
 ἐπιτιμῶν 114<sup>a</sup> 23 +. 168<sup>a</sup> 29  
 ἐπιτίμησις 102<sup>b</sup> 34  
 ἐπιτίμια 113<sup>b</sup> 31. 116<sup>a</sup> 19  
 ἐπιτρέπειν 164<sup>a</sup> 24. <sup>b</sup> 15  
 ἐπιτυγχάνειν 97<sup>a</sup> 3. 146<sup>a</sup> 23  
 ἐπιφανές 126<sup>a</sup> 23 ἐπιφανῶς 125<sup>a</sup> 28  
 ἐπιχειρεακία 107<sup>a</sup> 10. 108<sup>b</sup> 1  
 ἐπιχειρέκακος 108<sup>b</sup> 5  
 Ἐπίχαρμος 167<sup>b</sup> 25  
 ἐπονείδιστος 118<sup>b</sup> 2. 119<sup>a</sup> 25 ἐπονεί-  
 διστοι ἡδοναί 173<sup>b</sup> 21  
 ἐρᾶν 155<sup>b</sup> 3. 158<sup>a</sup> 11. 167<sup>a</sup> 4 +. 171<sup>a</sup>  
 11. <sup>b</sup> 29 ἐρώμενος 157<sup>a</sup> 6. 159<sup>b</sup>  
 16. 164<sup>a</sup> 5, 7  
 ἐραιοσταί 123<sup>a</sup> 22. 160<sup>a</sup> 20  
 ἐραστής, opp. ἐρώμενος 157<sup>a</sup> 6, 8.  
 159<sup>b</sup> 15, 17. 164<sup>a</sup> 3  
 ἐργασία χρημάτων 160<sup>a</sup> 16 ἐργασίαι  
 ἀνελευθεροί 121<sup>b</sup> 33  
 ἔργον dist. κτήμη 122<sup>b</sup> 15 sqq. τὰ  
 τοῦ ἀνδρείου ἔργα 129<sup>b</sup> 20 (cf. 104<sup>b</sup>  
 5) ἔργα, coni. πράξεις 97<sup>b</sup> 29.  
 101<sup>b</sup> 15 ἔργον ἀφθαλοῦ 106<sup>a</sup> 18  
 ἀνθρώπου 97<sup>b</sup> 24 +. 98<sup>a</sup> 7, 13. 106<sup>a</sup>  
 23 (cf. 144<sup>a</sup> 6) ἀνδρός, γυναικός  
 162<sup>a</sup> 22 τοῦ φρονιμοῦ 141<sup>b</sup> 10  
 διανοητικοῦ 139<sup>a</sup> 29 (cf. <sup>b</sup> 12) ἡ  
 ἀρετὴ πρὸς τὸ ἔργον τὸ οἰκεῖον  
 139<sup>a</sup> 17 ἔργα, dist. ἐνέργεια  
 94<sup>a</sup> 5 ἔργα σωματικά, ψυχικά  
 101<sup>b</sup> 33 ὃ ἐστὶ δυνάμει, τοῦτο  
 ἐνέργεια τὸ ἔργον μνηύει 168<sup>a</sup> 9  
 τέχνης ἔργον 152<sup>a</sup> 19. 153<sup>a</sup> 23  
 τὰ αὐτῶν ἔργον ἀγαπᾶν 120<sup>b</sup> 13  
 τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀγαπᾶν 167<sup>b</sup> 34  
 ἔργα πολυχρόνια 123<sup>a</sup> 8 (cf. 168<sup>a</sup>  
 16) εὐ ἔχοντα 106<sup>b</sup> 10 τὸ ἔργον  
 τοῦ σκυτοτόμου 133<sup>a</sup> 9 (cf. 13, 33.  
<sup>b</sup> 5) ἔργα, opp. λόγοι 168<sup>a</sup> 35.  
 172<sup>a</sup> 35. <sup>b</sup> 6. 179<sup>a</sup> 21 ἔργον ἐστὶ  
 σπουδαῖον εἶναι 109<sup>a</sup> 24 (cf. 25)  
 πρὸ ἔργου εἶναι 113<sup>b</sup> 28

- ἐργώδης 102<sup>a</sup> 25. 165<sup>a</sup> 34. 168<sup>a</sup> 24.  
 171<sup>a</sup> 5  
 ὡς ἐρήμης ἀμφισβητεῖν 125<sup>b</sup> 17  
 κατ' ἔριν γίνεσθαι 155<sup>b</sup> 6  
 ἐπὶ τῷ Ἐρμαίῳ 116<sup>b</sup> 19  
 ἐρυθραίνεσθαι 128<sup>b</sup> 13  
 ἔρωσ 116<sup>a</sup> 13. 171<sup>b</sup> 31  
 ἐρωτικός 156<sup>b</sup> 1, 3. 157<sup>a</sup> 13. 164<sup>a</sup> 3  
 ἐσθλῶς 125<sup>a</sup> 30. 127<sup>b</sup> 28  
 ἐπιλλῶν ἄπ' ἐσθλά 172<sup>a</sup> 13  
 ἔσπερος 129<sup>b</sup> 28  
 ἔστιαν 122<sup>b</sup> 23. 123<sup>a</sup> 22  
 ἔσχατον 143<sup>a</sup> 35 ἔσχατος ὄρος 143<sup>a</sup>  
 36. 147<sup>b</sup> 14 τὸ ἔσχατον 141<sup>b</sup> 28.  
 142<sup>a</sup> 24 + coni. ἐνδεχόμενον 143<sup>b</sup>  
 3 coni. τὸ καθ' ἕκαστον 143<sup>a</sup> 29,  
 33 τῶν ἐσχάτων τις 146<sup>a</sup> 9 τὸ  
 ἔσχατον ἐν τῇ εὐρέσει 112<sup>b</sup> 19 ἐν  
 τῇ ἀναλύσει 112<sup>b</sup> 23  
 ἐταιρικὴ φίλια 157<sup>b</sup> 23. 161<sup>a</sup> 25.  
 161<sup>b</sup> 12, 35. 162<sup>a</sup> 10. 171<sup>a</sup> 14  
 ἐπαῖρος 159<sup>b</sup> 32. 160<sup>a</sup> 2, 5. 161<sup>b</sup> 35.  
 162<sup>a</sup> 32. 164<sup>b</sup> 26 +. 165<sup>a</sup> 16, 29  
 ἔτη πολλά βιώσασαι 169<sup>a</sup> 23  
 τὸ εὖ 105<sup>a</sup> 10. 107<sup>a</sup> 15. 109<sup>a</sup> 29. <sup>b</sup> 25.  
 135<sup>a</sup> 28. 141<sup>a</sup> 25 τὸ αὐτοῦ εὖ  
 142<sup>a</sup> 9 τὸ εὖ τῷ καλῶς ταῦτό  
 143<sup>a</sup> 16  
 εὐβουλία 142<sup>a</sup> 32 sqq. def. 142<sup>b</sup> 32  
 εὐβουλος 141<sup>b</sup> 13  
 εὐγένεια 99<sup>b</sup> 3. 131<sup>a</sup> 28.  
 οἱ εὐγενεῖς 122<sup>b</sup> 31. 124<sup>a</sup> 21 ἦθος  
 εὐγενές 179<sup>b</sup> 8  
 εὐγνώμων 143<sup>a</sup> 30  
 εὐδαιμονεῖν 95<sup>a</sup> 20. 97<sup>b</sup> 5. 99<sup>b</sup> 20.  
 111<sup>b</sup> 28. 169<sup>b</sup> 30. 170<sup>b</sup> 18. 178<sup>b</sup>  
 28, 30. 179<sup>a</sup> 1  
 εὐδαιμονία 95<sup>a</sup> 18 sqq. 144<sup>a</sup> 5. 152<sup>b</sup> 6.  
 153<sup>b</sup> 11 +. 169<sup>b</sup> 29. 176<sup>a</sup> 31 sqq.  
 εὐδαιμονία καὶ τὰ μόρια αὐτῆς 129<sup>b</sup>  
 18  
 εὐδαιμονίζειν 96<sup>a</sup> 2. 100<sup>a</sup> 9, 10. <sup>b</sup> 1.  
 101<sup>b</sup> 24 τῶν εὐδαιμονιζομένων οἱ  
 πολλοὶ 176<sup>b</sup> 12  
 εὐδαιμονικός 99<sup>b</sup> 3. 176<sup>b</sup> 16. 177<sup>a</sup> 6.  
 178<sup>b</sup> 23  
 εὐδαιμονισμός 127<sup>b</sup> 18  
 εὐδαίμων 143<sup>b</sup> 19. 153<sup>b</sup> 14 + opp.  
 ἄθλιος 100<sup>b</sup> 6. 101<sup>a</sup> 7. 102<sup>b</sup> 7. 169<sup>b</sup>  
 3 + ὁ εὐδαίμων βίος 177<sup>a</sup> 2 εὐδαι-  
 μονέστερος 117<sup>b</sup> 10 εὐδαιμονέ-  
 στατος 178<sup>a</sup> 8. 179<sup>a</sup> 31  
 εὐδιάλυτοι 156<sup>a</sup> 19  
 εὐδοκιμεῖν 176<sup>b</sup> 13. 181<sup>a</sup> 16  
 Εὐδοξος 101<sup>b</sup> 27. 172<sup>b</sup> 9  
 εὐεκτικός 129<sup>a</sup> 20, 23. 138<sup>a</sup> 31. 143<sup>b</sup>  
 25. 176<sup>a</sup> 15  
 εὐελπίς 115<sup>b</sup> 3. 116<sup>a</sup> 4. 117<sup>a</sup> 9 +  
 εὐεξία 119<sup>a</sup> 16. 129<sup>a</sup> 19  
 εὐεργεσία 124<sup>b</sup> 16. 155<sup>a</sup> 8. 161<sup>a</sup> 12.  
 163<sup>a</sup> 13. <sup>b</sup> 4. 164<sup>b</sup> 31. 180<sup>b</sup> 6  
 εὐεργετεῖν 163<sup>b</sup> 7. 167<sup>b</sup> 23. 169<sup>b</sup> 12,  
 15. 171<sup>a</sup> 27 εὐεργετεῖσθαι 120<sup>a</sup>  
 34. 124<sup>b</sup> 9. 163<sup>a</sup> 1 +. 167<sup>a</sup> 14.  
<sup>b</sup> 17  
 εὐεργέτημα 161<sup>a</sup> 16  
 εὐεργέτης 163<sup>a</sup> 13. 164<sup>b</sup> 26. 165<sup>a</sup>  
 17. 167<sup>b</sup> 17 +  
 εὐεργετικός 171<sup>b</sup> 16  
 εὐετηρία 98<sup>b</sup> 26. 155<sup>a</sup> 8  
 εὐζωία 98<sup>b</sup> 21  
 εὐηκοώτερον 102<sup>b</sup> 27  
 εὐημερία 99<sup>b</sup> 7. 178<sup>b</sup> 33  
 Εὐήμος 152<sup>a</sup> 31  
 εὐθεραπῶς ἔχειν 115<sup>a</sup> 21  
 εὐθηνόοντα 100<sup>a</sup> 6  
 εὐθήρατος 110<sup>b</sup> 14  
 εὐίατος 121<sup>a</sup> 20. 146<sup>a</sup> 33. 152<sup>a</sup> 27  
 εὐκατάφορος 109<sup>a</sup> 15. <sup>b</sup> 2  
 εὐκαταφρονητότεροι 127<sup>b</sup> 27  
 εὐκοινωνήτος 121<sup>a</sup> 4  
 εὐκόλως 100<sup>b</sup> 31  
 εὐλάβεια τῶν αἰσχροῶν 121<sup>b</sup> 24  
 εὐλαβεῖσθαι 127<sup>a</sup> 3. <sup>b</sup> 6. 171<sup>b</sup> 7, 26  
 εὐμετάβολος 100<sup>b</sup> 3. 101<sup>a</sup> 9. 154<sup>b</sup> 30  
 εὐμετάπειστος 151<sup>a</sup> 14. <sup>b</sup> 6  
 εὐνή 118<sup>b</sup> 11  
 εὐνοεῖν 156<sup>a</sup> 4  
 εὐνοι 155<sup>b</sup> 32 +. 157<sup>b</sup> 18. 158<sup>a</sup> 7.  
 167<sup>a</sup> 2 +  
 εὐνοια 155<sup>b</sup> 33. 166<sup>b</sup> 25 sqq.  
 εὐνομίαν ποιεῖν 112<sup>b</sup> 14  
 εὐπάθεια 159<sup>a</sup> 21. 171<sup>b</sup> 24  
 εὐπαρακολούθητος 108<sup>a</sup> 19  
 εὐπειθής 119<sup>b</sup> 7, 12. 180<sup>b</sup> 7  
 εὐπειστος 151<sup>b</sup> 10  
 εὐπεπτα κρέα 141<sup>b</sup> 18  
 εὐπορία 158<sup>b</sup> 34. 167<sup>a</sup> 16  
 εὐπραγεῖν 167<sup>a</sup> 16  
 εὐπραξία 98<sup>b</sup> 22. 139<sup>a</sup> 34. <sup>b</sup> 3. 140<sup>b</sup> 7  
 εὐπραξίαι 100<sup>a</sup> 21. 101<sup>b</sup> 6  
 εὐρεσις 112<sup>a</sup> 27. <sup>b</sup> 19. 146<sup>b</sup> 8  
 εὐρετής 98<sup>a</sup> 24  
 Εὐριπίδης 110<sup>a</sup> 28. 136<sup>a</sup> 11. 142<sup>a</sup> 2.  
 155<sup>b</sup> 2  
 εὐριπος 167<sup>b</sup> 7

εὐστοχία 142<sup>a</sup>33. <sup>b</sup>2  
 εὐσυνεσία 142<sup>b</sup>34. 143<sup>a</sup>10  
 εὐσύνετοι 143<sup>a</sup>1, 11, 17. 181<sup>b</sup>11  
 εὐσχημοσύνη 128<sup>a</sup>25  
 εὐσχημῶν 128<sup>a</sup>7 εὐσχημόνως 101<sup>a</sup>1  
 εὐτεκνία 99<sup>b</sup>3  
 εὐτραπέλια 108<sup>a</sup>24  
 εὐτράπελος 108<sup>a</sup>24. 128<sup>a</sup>10+. 156<sup>a</sup>  
 13. 157<sup>a</sup>6. 158<sup>a</sup>31. 176<sup>b</sup>14  
 εὐτροποι 128<sup>a</sup>10  
 εὐτύχημα 100<sup>b</sup>23. 124<sup>a</sup>20, 31. 125<sup>a</sup>  
 31  
 εὐτυχία 99<sup>b</sup>8. 124<sup>a</sup>14. 153<sup>b</sup>22, 24.  
 169<sup>b</sup>14. 171<sup>a</sup>21+ οἱ ἐν εὐτυ-  
 χίαις 124<sup>b</sup>19 ἀγαθὰ περὶ ὅσα  
 εὐτυχία καὶ ἀτυχία 129<sup>b</sup>3  
 εὐυπέβλητον 123<sup>a</sup>17  
 εὐφιλοτίμητα 122<sup>b</sup>22  
 εὐφυής 114<sup>b</sup>8. 144<sup>b</sup>34  
 εὐφύια 114<sup>b</sup>12  
 εὐχερῶς 120<sup>a</sup>34. 121<sup>a</sup>33. <sup>b</sup>8  
 εὐχεσθαι, dist. αἰρεῖσθαι 129<sup>b</sup>5  
 εὐχρηστα 181<sup>b</sup>9  
 εὐωχία 148<sup>b</sup>23  
 ἔφεσις 114<sup>b</sup>6  
 ἐφήμερος 96<sup>b</sup>5  
 ἐπιστήσασι 144<sup>a</sup>23  
 ἔχειν, dist. γίνεσθαι 154<sup>a</sup>34 dist.  
 χρῆσθαι 146<sup>b</sup>33. 147<sup>a</sup>11  
 ἔχθαιρειν 126<sup>b</sup>24. 180<sup>a</sup>22  
 ἔχθρα 155<sup>a</sup>26  
 ἔχσις 150<sup>b</sup>9  
 ἔφος 129<sup>b</sup>28  
  
 Δί 124<sup>b</sup>16. 165<sup>a</sup>15 Δία 160<sup>b</sup>26  
 ζῆλος 105<sup>b</sup>23  
 ζημία 132<sup>a</sup>10+. 180<sup>a</sup>5 opp. κέρδος  
 132<sup>b</sup>18  
 ζημιῶν 138<sup>a</sup>13 ζημιούσθαι 130<sup>a</sup>25  
 opp. κερδαίνειν 132<sup>b</sup>14, 18  
 ζῆν καὶ ἐνεργεῖν 169<sup>b</sup>31 (cf. 178<sup>b</sup>18)  
 τὸ ζῆν κοινόν 97<sup>b</sup>33 def. 170<sup>a</sup>16  
 ζῆν πρὸς ἄλλον 124<sup>b</sup>31 εὖ ζῆν  
 95<sup>a</sup>19. 98<sup>b</sup>21. 140<sup>a</sup>28 καλῶς ζῆν  
 170<sup>b</sup>27 φεύγειν τὸ ζῆν 166<sup>b</sup>13  
 ζῆτεῖν 112<sup>b</sup>20 dist. βουλεύεσθαι  
 142<sup>a</sup>31  
 ζήτησις 96<sup>a</sup>12. 102<sup>a</sup>13. 112<sup>b</sup>22.  
 142<sup>b</sup>14  
 ζωή 98<sup>a</sup>1, 13. 100<sup>b</sup>33. 170<sup>a</sup>23, 29  
 ἢ κατ' ἐνεργεῖαν ζωή 98<sup>a</sup>6 ἢ ζωή  
 ἐνεργεῖά τις 175<sup>a</sup>12 φύσει ἀγα-  
 θόν 170<sup>b</sup>2

ζῶν 99<sup>b</sup>34. 104<sup>b</sup>35. 118<sup>b</sup>3. 141<sup>a</sup>  
 32. 155<sup>a</sup>19. 162<sup>a</sup>19. 176<sup>a</sup>3 dist.  
 ἄνθρωπος 148<sup>b</sup>16. 170<sup>a</sup>16 τὰλλα  
 ζῶα 111<sup>a</sup>26. <sup>b</sup>9. 118<sup>a</sup>17. 141<sup>a</sup>34.  
 178<sup>b</sup>28 τὰ λοιπὰ ζῶα 118<sup>a</sup>25.  
 119<sup>a</sup>8. 178<sup>b</sup>24 ἀεὶ πονεῖ τὸ ζῶον  
 154<sup>b</sup>7

ἡγεῖσθαι 177<sup>a</sup>14 τὸ ἡγούμενον 113<sup>a</sup>  
 6

ἡδεσθαι, dist. ἡσθῆναι 173<sup>a</sup>34  
 ἡδονή 96<sup>b</sup>18, 24. 99<sup>a</sup>15. 101<sup>b</sup>28.  
 104<sup>a</sup>23, 34. <sup>b</sup>4+. 107<sup>b</sup>4. 108<sup>b</sup>2.  
 109<sup>b</sup>8. 113<sup>a</sup>34. 117<sup>b</sup>25. 118<sup>a</sup>17,  
 23. <sup>b</sup>27. 119<sup>a</sup>5+ περὶ ἡδονῆς  
 καὶ λύπης 152<sup>b</sup>1 sqq. περὶ ἡδονῆς  
 172<sup>a</sup>19 sqq. ἡδοναὶ ἴδια 118<sup>b</sup>21  
 σωματικαὶ 104<sup>b</sup>6. 149<sup>b</sup>26. 151<sup>a</sup>  
 35. 153<sup>b</sup>34+ opp. ψυχικαὶ 117<sup>b</sup>  
 28 ἀναγκαῖαι, οὐκ ἀναγκαῖαι 150<sup>a</sup>  
 16 αἱ δι' ἀφῆς καὶ γεύσεως 150<sup>a</sup>9  
 καλαὶ 148<sup>a</sup>22 (cf. 151<sup>b</sup>19) ἡδονή  
 εἰλικρινῆς καὶ ἔλευθέρως, opp. σω-  
 ματικαὶ 176<sup>b</sup>20 τὰ ποιῶντα ἡδο-  
 νήν 147<sup>b</sup>24 οἱ δι' ἡδονὴν φίλοι  
 156<sup>a</sup>12 sqq. καθ' ἡδονὴν 156<sup>b</sup>16  
 πρὸς ἡδονὴν ἐπαινεῖν 126<sup>b</sup>13 ἡδου-  
 ναὶ καὶ λύπαι αἱ ἐν ταῖς ὀμιλίαις  
 126<sup>b</sup>30 (cf. 128<sup>b</sup>8)

ἡδὺς φίλος 108<sup>a</sup>27 ὁ ἡδὺς βίος 172<sup>b</sup>  
 30 ἡ διὰ τὸ ἡδὺ φίλια 157<sup>a</sup>1  
 ἡδύ, coni. καλόν, συμφέρον 104<sup>b</sup>32.  
 105<sup>a</sup>1 coni. ἀγαθόν 155<sup>b</sup>21. 156<sup>b</sup>  
 23 opp. τάληθές 108<sup>a</sup>13. 128<sup>b</sup>7  
 τὰ σωματικὰ ἡδέα 152<sup>a</sup>5 ἡδέα  
 φύσει, opp. κατὰ συμβεβηκός 154<sup>b</sup>  
 16 τὸ παρὸν ἡδὺ διώκειν 146<sup>b</sup>23

ἡδύσμα 170<sup>b</sup>29

ἡθος 95<sup>a</sup>7. 111<sup>b</sup>6. 121<sup>a</sup>26. <sup>b</sup>6.  
 127<sup>b</sup>23. 139<sup>a</sup>21. 155<sup>b</sup>10. 165<sup>b</sup>  
 6+. 172<sup>a</sup>22. <sup>b</sup>15. 178<sup>a</sup>16, 17.  
 180<sup>b</sup>5 δοκεῖ ἕκαστα τῶν ἡθῶν  
 ὑπάρχειν φύσει 144<sup>b</sup>4 (cf. 179<sup>b</sup>29)  
 κινήσεις τοῦ ἡθους 128<sup>a</sup>11 τοῦ  
 ἡθους τὸ κύριον 163<sup>a</sup>23 τοῖς  
 ἡθεσι κατελημμένα 179<sup>b</sup>17 τὰ  
 περὶ τὸ ἡθος 127<sup>a</sup>16 τὰ περὶ τὰ  
 ἡθη φευκτά 145<sup>a</sup>16 ἢ τῶν ἡθῶν  
 φίλια 164<sup>a</sup>12

ἡθικὴ ἔξις 139<sup>a</sup>34 ἀρετὴ καὶ κακία  
 ἡθικὴ 152<sup>b</sup>5 ἡθικὴ φίλια 162<sup>b</sup>23,  
 31 τὸ ἡθικόν, opp. τὸ δοξαστικόν  
 144<sup>b</sup>15

- ἡλίθιος 111<sup>b</sup>22. 112<sup>a</sup>20. 121<sup>a</sup>27.  
 122<sup>b</sup>28. 123<sup>b</sup>4. 125<sup>a</sup>23, 28.  
 126<sup>a</sup>5. 176<sup>b</sup>32  
 ἡλικία 95<sup>a</sup>6. 100<sup>a</sup>3. 121<sup>a</sup>20. 128<sup>b</sup>  
 16. 143<sup>b</sup>8. 156<sup>a</sup>33. 161<sup>a</sup>5. 134.  
 165<sup>a</sup>28  
 ἡλικιωται 161<sup>a</sup>26  
 ἡλιξ ἡλικία 161<sup>b</sup>34  
 μία ἡμέρα 98<sup>a</sup>19 τὰς ἡμέρας κατα-  
 τρίβειν 117<sup>b</sup>35  
 ἡμιπόνηρος 152<sup>a</sup>17  
 ἡπαρ 148<sup>b</sup>27  
 Ἡράκλειτος 105<sup>a</sup>8. 146<sup>b</sup>30. 155<sup>b</sup>4.  
 176<sup>a</sup>6  
 ἡρέμα 150<sup>a</sup>28. 169<sup>a</sup>23. 175<sup>b</sup>11  
 ὀρρ. σφόδρα 111<sup>a</sup>6. 126<sup>b</sup>8. 148<sup>a</sup>18  
 ἡρεμία ὑπόληψις 146<sup>a</sup>1  
 ἡρεμία 104<sup>b</sup>25. 154<sup>b</sup>28  
 ἡρωική τις ἀρετή 145<sup>a</sup>20  
 Ἡσίοδος 95<sup>b</sup>9  
 ἡσυχία 180<sup>a</sup>9  
 ἡσύχοιοι 116<sup>a</sup>9  
 δι' ἧτταν 150<sup>a</sup>24  
 ἧττάσθαι 149<sup>b</sup>3. 150<sup>a</sup>12, 36. 150<sup>b</sup>  
 7, 24. 151<sup>a</sup>3  
  
 ἐν θαλάττῃ 115<sup>a</sup>29 γῆς καὶ θαλάτ-  
 τῆς ἀρχὴν 179<sup>a</sup>4  
 θαλάττιοι 115<sup>b</sup>1  
 Θαλῆς 141<sup>b</sup>4  
 θάνατος 115<sup>a</sup>11+. 116<sup>b</sup>20, 22. 117<sup>b</sup>  
 7, 11. 128<sup>b</sup>13 conī. δεσμός  
 131<sup>a</sup>8  
 θαρραλέος 117<sup>a</sup>12, 13. 151<sup>b</sup>8 τὰ  
 θαρραλέα 115<sup>b</sup>10, 17. 117<sup>a</sup>32  
 θαρρεῖν 103<sup>b</sup>17. 106<sup>b</sup>18. 107<sup>b</sup>2, 4.  
 115<sup>a</sup>23. 119+. 117<sup>a</sup>11  
 θάρρη 107<sup>a</sup>33. 115<sup>a</sup>7. 117<sup>a</sup>29 θάρ-  
 σος 105<sup>b</sup>22  
 θαναμάζεσθαι 123<sup>a</sup>26  
 θαναμαστικός 125<sup>a</sup>2  
 θαναμαστός 122<sup>b</sup>17. 129<sup>b</sup>29. 147<sup>a</sup>9.  
 150<sup>b</sup>8. 176<sup>a</sup>20. 177<sup>a</sup>25 περιτ-  
 τὰ καὶ θαναμαστὰ εἰδέναί 141<sup>b</sup>6  
 θέαμα 99<sup>a</sup>9  
 θεᾶσθαι ἐκ πονηροῦ 167<sup>b</sup>27 τεθεα-  
 μένος 97<sup>a</sup>10. 180<sup>b</sup>17  
 θεατῆς 98<sup>a</sup>31  
 ἐν θεάτροις πραγματιάζειν 175<sup>b</sup>12  
 θεῖος 94<sup>b</sup>10. 99<sup>b</sup>16, 17. 101<sup>b</sup>24,  
 27. 102<sup>a</sup>4. 141<sup>b</sup>1. 145<sup>a</sup>20, 27.  
 153<sup>b</sup>32. 177<sup>a</sup>15, 16. 128<sup>b</sup> θεία  
 μοῖρα 99<sup>b</sup>10 αἰτία 179<sup>b</sup>22  
  
 θεμιστεύων 180<sup>a</sup>28  
 Θεόγνις 170<sup>a</sup>12. 179<sup>b</sup>6  
 Θεοδέκτου ὁ φιλοκλήτης 150<sup>b</sup>9  
 θεόπεμπτος 99<sup>b</sup>15  
 θεός 96<sup>a</sup>24. 101<sup>b</sup>30. 145<sup>a</sup>26. 154<sup>b</sup>  
 26. 159<sup>a</sup>5. 166<sup>a</sup>22 θεοί 101<sup>b</sup>19,  
 23. 122<sup>b</sup>20. 123<sup>a</sup>10. 118. 134<sup>b</sup>  
 28. 137<sup>a</sup>28. 145<sup>a</sup>23. 158<sup>b</sup>35.  
 159<sup>a</sup>7. 160<sup>a</sup>24. 162<sup>a</sup>5. 164<sup>b</sup>5.  
 178<sup>b</sup>8+. 179<sup>a</sup>25 θεῶν δώρημα  
 99<sup>b</sup>11  
 θεόσδοτος 99<sup>b</sup>12  
 θεοφιλέστατος 179<sup>a</sup>24, 30  
 θεραπεία 155<sup>a</sup>13. 157<sup>a</sup>10. 178<sup>b</sup>35  
 θεραπεύειν 102<sup>a</sup>19. 103<sup>b</sup>18. 167<sup>a</sup>18.  
 179<sup>a</sup>23. 181<sup>b</sup>4 θεραπεύεσθαι 105<sup>b</sup>  
 17. 157<sup>a</sup>8  
 θεραπεύματα 181<sup>b</sup>3  
 θερμαίνεσθαι 113<sup>b</sup>28  
 θερμασία 118<sup>b</sup>6  
 θερμός 113<sup>a</sup>29. 176<sup>a</sup>14  
 θερμότης καὶ ταχυτής 149<sup>a</sup>30  
 θέσιν διαφυλάττων 96<sup>a</sup>2  
 Θέτις 124<sup>b</sup>15  
 θεωρεῖν 139<sup>a</sup>7. 140<sup>a</sup>11. 141<sup>a</sup>25.  
 143<sup>b</sup>19. 153<sup>a</sup>20+. 169<sup>b</sup>33. 170<sup>a</sup>  
 2. 177<sup>a</sup>33. 118. 181<sup>b</sup>  
 18, 20 conī. πράττειν 100<sup>b</sup>19  
 = χρῆσθαι ἐπιστήμῃ 146<sup>b</sup>34 θεω-  
 ρῆσαι καὶ γνῶναι 179<sup>b</sup>1 αἰ ἀπὸ  
 τοῦ θεωρεῖν καὶ μανθάνειν ἡδοναί  
 153<sup>a</sup>22 (cf. I) ἔξω τοῦ θεωρεῖν  
 γενέσθαι 139<sup>b</sup>22 τὸ κρίνον ἢ θεω-  
 ροῦν 175<sup>a</sup>1  
 θεωρήματα 166<sup>a</sup>26. 175<sup>a</sup>15  
 θεωρητικός, conī. τεχνικός 180<sup>b</sup>21 ὁ  
 θεωρητικός βίος 95<sup>b</sup>19. 96<sup>a</sup>4 θεω-  
 ρητικὴ διάνοια 139<sup>a</sup>27 ἐνέργεια  
 177<sup>a</sup>18, 28. 119. 178<sup>b</sup>7, 22  
 θεωρία 122<sup>b</sup>17. 174<sup>b</sup>21. 178<sup>b</sup>5 +  
 θεωρίας ἔνεκα 103<sup>b</sup>26  
 τὸ θῆλυ, ὀρρ. τὸ ἄρρεν 150<sup>b</sup>15  
 θηρίον 150<sup>a</sup>8. 154<sup>a</sup>33 θηρία 116<sup>b</sup>  
 25, 32. 141<sup>a</sup>27. 144<sup>b</sup>8. 152<sup>b</sup>20.  
 153<sup>a</sup>28, 31 θηρίου οὐκ ἔστι κακία  
 οὐδ' ἀρετή 145<sup>a</sup>25 (cf. 139<sup>a</sup>20.  
 149<sup>b</sup>31)  
 θηριότης, dist. κακία, ἀκρασία 145<sup>a</sup>17.  
 149<sup>a</sup>1. 150<sup>a</sup>1  
 θηριώδης 118<sup>b</sup>4. 149<sup>a</sup>6 +. 129 ὁ  
 θηριώδης 145<sup>a</sup>30 θηριώδης ἔξις  
 145<sup>a</sup>25. 148<sup>b</sup>19, 24 δειλία 149<sup>a</sup>  
 8 (cf. 6) ἡδονή 118<sup>a</sup>25

θησαυροῦ εὐρέσις 112<sup>a</sup> 27  
 θητικοί 125<sup>a</sup> 2  
 θιαστωτῶν κοινωνία 160<sup>a</sup> 19  
 θῖαι βουλόμενος πατάξειεν ἄν 111<sup>a</sup>  
 14  
 θλίβει καὶ λυμαίνεται 100<sup>b</sup> 28  
 ὁ τεθνεώς 100<sup>a</sup> 15 +. 115<sup>a</sup> 27  
 θνητὰ φρονεῖν 177<sup>b</sup> 32  
 θρασυδέιλοι 115<sup>b</sup> 32  
 θρασυδέιμοι 115<sup>b</sup> 33  
 θρασύς 104<sup>a</sup> 22. 107<sup>b</sup> 3. 108<sup>b</sup> 19, 25.  
 115<sup>b</sup> 29 +. 151<sup>b</sup> 7  
 θρασυτής 103<sup>b</sup> 31. 109<sup>a</sup> 1, 9  
 θρεπτική ζωή 98<sup>a</sup> 1 τὸ θρεπτικόν  
 102<sup>b</sup> 11. 144<sup>a</sup> 10  
 θρηνητικός 171<sup>b</sup> 10  
 θρίζ 161<sup>b</sup> 23 τριχῶν τίλσεις 148<sup>b</sup> 27  
 θύειν 134<sup>b</sup> 22, 23. 165<sup>a</sup> 15  
 θυμαμάτων δσμά 118<sup>a</sup> 10  
 θυμοειδής 116<sup>b</sup> 26  
 θυμός 105<sup>a</sup> 8. 111<sup>b</sup> 11 +. 116<sup>b</sup> 23 +.  
 147<sup>a</sup> 15. 149<sup>a</sup> 3, 26 + ἀκρατῆς  
 θυμοῦ 145<sup>b</sup> 20. 147<sup>b</sup> 34. 148<sup>b</sup> 13  
 τὸν θυμὸν κατέχειν 126<sup>a</sup> 21 τὰ διὰ  
 θυμὸν 111<sup>a</sup> 25 sqq. <sup>b</sup> 18. 135<sup>b</sup> 21  
 τὰ ἐκ θυμοῦ οὐκ ἐκ προνοίας κρίνεται  
 135<sup>b</sup> 26  
 θυμώδης 149<sup>b</sup> 14  
 θύραι 129<sup>a</sup> 31. 149<sup>b</sup> 12  
 θυσῖαι 122<sup>b</sup> 20. 160<sup>a</sup> 23, 25 θυσίας  
 ἕνεκα καὶ συνοουσίας 160<sup>a</sup> 20  
 ιατρός 150<sup>b</sup> 32  
 ιατρεία 152<sup>b</sup> 32. 154<sup>a</sup> 28. <sup>b</sup> 12 ια-  
 τρεία 104<sup>b</sup> 17. 154<sup>a</sup> 30, 34  
 ιατρεύειν 97<sup>a</sup> 13. 137<sup>a</sup> 24. 154<sup>b</sup> 18  
 ιατρικός 97<sup>a</sup> 10. 181<sup>a</sup> 2 ιατρική 94<sup>a</sup>  
 8. 96<sup>a</sup> 33. 97<sup>a</sup> 17, 19. 102<sup>a</sup> 21.  
 104<sup>a</sup> 9. 112<sup>b</sup> 4. 138<sup>a</sup> 31. <sup>b</sup> 31.  
 141<sup>a</sup> 32. 143<sup>a</sup> 3. <sup>b</sup> 27, 33. 144<sup>a</sup> 4.  
 145<sup>a</sup> 8. 180<sup>b</sup> 8, 27  
 ιατροί 97<sup>a</sup> 12. 102<sup>a</sup> 21. 105<sup>b</sup> 15. 112<sup>b</sup>  
 13. 114<sup>a</sup> 16. 127<sup>b</sup> 20. 133<sup>a</sup> 17.  
 137<sup>a</sup> 17. 148<sup>b</sup> 8. 164<sup>b</sup> 24. 174<sup>b</sup> 26.  
 180<sup>b</sup> 14 +  
 ιδέα 99<sup>b</sup> 4. 129<sup>a</sup> 29. 167<sup>a</sup> 5 ιδέα  
 Platonis 96<sup>a</sup> 17 sqq.  
 ιδιογνώμονες 151<sup>b</sup> 12, 13  
 ἴδια (αἰσθητά) 142<sup>a</sup> 27  
 ἰδιώται 121<sup>a</sup> 18 opp. δυνάσται 179<sup>a</sup>  
 6 opp. ἀθληταί 116<sup>b</sup> 13  
 ἱερὸν 123<sup>a</sup> 10 ἱερά συλῶν 122<sup>a</sup> 6  
 Ἴλιον 139<sup>b</sup> 7

ἱππική 94<sup>a</sup> 11 ἱππικὰ ὄργανα 94<sup>a</sup> 11  
 ἵππος 98<sup>a</sup> 2. 99<sup>a</sup> 9. <sup>b</sup> 32. 106<sup>a</sup> 19.  
 161<sup>b</sup> 2. 176<sup>b</sup> 6  
 ἰσάζειν 132<sup>a</sup> 7, 10. 133<sup>b</sup> 16. 154<sup>b</sup> 24.  
 158<sup>a</sup> 35. 162<sup>b</sup> 2, 3. 163<sup>b</sup> 33 ἰσά-  
 ζεσθαι 133<sup>a</sup> 14 +. <sup>b</sup> 5, 10. 159<sup>b</sup> 2  
 ἰσάρισμα 156<sup>a</sup> 7  
 ἰσαχῶς τῶ ὄντι λέγεσθαι 96<sup>a</sup> 23  
 ἰσόρροπος 164<sup>b</sup> 4  
 ἴσοι, coni. ἐλεύθεροι 134<sup>a</sup> 27 ἴσοι οἱ  
 ἐν τῷ τιμήματι 160<sup>b</sup> 18 τὸ ἴσον,  
 opp. τὸ πλεῖον, τὸ ἕλαττον 106<sup>a</sup>  
 27 +. 131<sup>a</sup> 12 opp. τὸ μείζον, τὸ  
 ἕλαττον 108<sup>b</sup> 15 (cf. 30). 153<sup>b</sup> 6  
 τὸ κατ' ἀξίαν, opp. τὸ κατὰ ποσὸν  
 158<sup>b</sup> 30 τὸ ἴσον = τὸ δίκαιον 129<sup>a</sup>  
 34. 130<sup>b</sup> 9 sqq. 131<sup>a</sup> 11 sqq. παρὰ  
 τὸ ἴσον εἶναι 136<sup>a</sup> 3  
 ἰσότης 131<sup>a</sup> 22. 133<sup>b</sup> 4, 18. 158<sup>b</sup> 1,  
 28. 162<sup>a</sup> 35. <sup>b</sup> 2 ἰσότης λόγων  
 131<sup>a</sup> 31 κατ' ἰσότητα, opp. κατ'  
 ἀναλογίαν 132<sup>b</sup> 33 ἰσότης τοῦ  
 ἄρχειν καὶ ἀρχεσθαι 134<sup>b</sup> 15 φι-  
 λότης ἰσότης 157<sup>b</sup> 36. 168<sup>b</sup> 8 (cf.  
 159<sup>b</sup> 1)  
 ἴσθηκός οὐδὲν ἔχειν 104<sup>a</sup> 4 στή-  
 σεται κάκετ' 142<sup>a</sup> 29  
 ἰσχύειν 105<sup>b</sup> 3. 116<sup>b</sup> 15. 179<sup>b</sup> 8, 24  
 ἰσχυρίζεσθαι 124<sup>b</sup> 23  
 ἰσχυρογνώμονες 151<sup>b</sup> 5, 12  
 ἰσχυρός 99<sup>a</sup> 4. 101<sup>b</sup> 16. 104<sup>a</sup> 33. 144<sup>b</sup>  
 10. 146<sup>a</sup> 5 ἰσχυρὰ ἐπιθυμία 146<sup>a</sup>  
 3, 10 ἡδονή 150<sup>b</sup> 7. 154<sup>b</sup> 14  
 λύπη 148<sup>a</sup> 22 τὸ ἰσχυρὸν ἔχειν  
 180<sup>a</sup> 19 ἰσχυρῶς 144<sup>b</sup> 11  
 ἰσχύς 104<sup>a</sup> 14 +. 140<sup>a</sup> 28. 180<sup>a</sup> 18  
 ἰτηκώτατον 116<sup>b</sup> 26  
 ἰχθύς 141<sup>a</sup> 23  
 καθαριότης 176<sup>a</sup> 1. 177<sup>a</sup> 26  
 καθεύδειν 95<sup>b</sup> 32. 178<sup>b</sup> 19 ὁ καθεύ-  
 δων 99<sup>a</sup> 1. 147<sup>a</sup> 13. <sup>b</sup> 7. 176<sup>a</sup> 34  
 καθόλου 107<sup>a</sup> 28. 137<sup>b</sup> 13 +. 139<sup>b</sup> 29.  
 147<sup>a</sup> 4. <sup>b</sup> 13, 14 opp. καθ' ἕκαστα  
 104<sup>a</sup> 5. 135<sup>a</sup> 6, 8. 141<sup>b</sup> 15. 143<sup>b</sup> 5  
 opp. ἐπὶ μέρους 107<sup>a</sup> 30 opp.  
 κατὰ μέρος 147<sup>a</sup> 3 opp. τινί 180<sup>b</sup>  
 8 περὶ τῶν καθόλου ὑπόληψις ὁ  
 ἐπιστήμη 140<sup>b</sup> 31 (cf. 180<sup>b</sup> 22) ἡ  
 καθόλου ὄρος 147<sup>b</sup> 14 λόγος 104<sup>a</sup>  
 5 ἡ καθόλου ἄγνοια 110<sup>b</sup> 32 δόξα  
 147<sup>a</sup> 25, 32 πρότασις 147<sup>a</sup> 3 τὸ  
 καθόλου (scil. ἀγαθόν) 96<sup>a</sup> 28 sqq.

καιρός 96<sup>a</sup> 32 κατὰ τὸν καιρὸν 110<sup>a</sup>  
 14  
 κακηγορεῖν 129<sup>b</sup> 23  
 κακηγορία 131<sup>a</sup> 9  
 ἢ κακία φθαρτικῆ ἀρχῆς 140<sup>b</sup> 19 αἰ  
 τοῦ σώματος κακία 114<sup>a</sup> 22  
 κακολόγος 125<sup>a</sup> 8  
 κακοπαθεῖν 96<sup>a</sup> 1. 176<sup>b</sup> 29  
 κακοποιεῖν 114<sup>b</sup> 4  
 κακοποιός 125<sup>a</sup> 19  
 κακὸς ἰατρὸς καὶ κακὸς ὑποκριτὴς 148<sup>b</sup>  
 8 τὸ κακὸν τοῦ ἀπέρου 106<sup>b</sup> 29  
 ἑαυτὸ ἀπόλλυσι 126<sup>a</sup> 12 τὸ μείον  
 κακὸν 129<sup>b</sup> 12 κακῶς εἰπεῖν 130<sup>a</sup>  
 18  
 κακουργεῖν 114<sup>a</sup> 6  
 κακουργία 165<sup>b</sup> 12  
 κάλλος 99<sup>b</sup> 3 conl. μέγεθος 177<sup>b</sup> 17  
 τὸ κάλλος ἐν μεγάλῳ σώματι  
 123<sup>b</sup> 7  
 καλοκαγαθία 124<sup>a</sup> 4. 179<sup>b</sup> 10  
 καλὰ κάγαθά 99<sup>a</sup> 6 ἀγαθαὶ καὶ καλαὶ  
 πράξεις 99<sup>a</sup> 22 κάλλιστοι καὶ ἰσ-  
 χυρότατοι 99<sup>a</sup> 4 μεγάλα καὶ καλὰ  
 101<sup>a</sup> 13 καλόν, dist. συμφέρον,  
 ἡδύ 104<sup>b</sup> 32 τὸ ἀπλῶς καλόν  
 136<sup>b</sup> 22 τὸ καλὸν τέλος τῆς ἀρε-  
 τῆς 115<sup>b</sup> 12 (cf. 122<sup>b</sup> 6) καλῶς  
 ἔχον synon. δεόν 121<sup>a</sup> 1  
 Καλυψῶ 109<sup>a</sup> 31  
 κάμων 164<sup>b</sup> 23. 175<sup>a</sup> 4 ὁ κάμων  
 150<sup>b</sup> 5 οἱ κάμωντες 105<sup>b</sup> 15.  
 152<sup>b</sup> 33. 173<sup>b</sup> 24 οἱ κεκμηκότες  
 101<sup>a</sup> 35. 66  
 κανονίζεῖν 105<sup>a</sup> 4  
 κανὼν 137<sup>b</sup> 30+ conl. μέτρον 113<sup>a</sup>  
 33  
 ὁ Καρκίνου Κερκύνου 150<sup>b</sup> 10  
 κάρτιμα, opp. ἄκαρπα 125<sup>a</sup> 12  
 καρπῶν συγκομιδαὶ 160<sup>a</sup> 26  
 καρτερεῖν 150<sup>a</sup> 34  
 καρτερία 145<sup>a</sup> 36. 8. 150<sup>b</sup> 1  
 καρτερικός 145<sup>b</sup> 15. 146<sup>b</sup> 12. 147<sup>b</sup> 22.  
 150<sup>a</sup> 14, 33 καρτερικῶς 179<sup>b</sup> 33  
 καταβέβληνται 96<sup>a</sup> 10  
 καταδεέστεροι 159<sup>a</sup> 2  
 κατάκλισις 165<sup>a</sup> 28  
 καταλλάττεσθαι 117<sup>b</sup> 20. 158<sup>b</sup> 3  
 κατανοεῖν 175<sup>a</sup> 33  
 καταπέλτης 111<sup>a</sup> 11  
 καταπλήξ 108<sup>a</sup> 34  
 κατασκευαί 122<sup>b</sup> 20  
 κατασμικρίζοντες 163<sup>a</sup> 14

καταφάναι 139<sup>b</sup> 15  
 καταφανής 116<sup>a</sup> 2. 174<sup>a</sup> 13  
 κατάφασις 139<sup>a</sup> 21  
 καταφεύγειν 105<sup>b</sup> 13. 132<sup>a</sup> 20. 176<sup>b</sup>  
 12, 20  
 καταφρονεῖν 104<sup>b</sup> 1. 124<sup>b</sup> 4, 5 κατα-  
 φρονούμενοι 172<sup>a</sup> 36  
 καταφρονητικός 124<sup>b</sup> 29  
 καταφυγή 155<sup>a</sup> 12  
 κατηγορούμενον 96<sup>b</sup> 32  
 κατηγορία 96<sup>a</sup> 29, 32  
 κατήκοον 102<sup>b</sup> 31  
 κατακόχιμον 179<sup>b</sup> 9  
 κατορθοῦν 98<sup>b</sup> 29. 106<sup>b</sup> 31. 107<sup>a</sup> 14.  
 142<sup>b</sup> 30 κατορθοῦσθαι 106<sup>b</sup> 26  
 κατορθωτικός 104<sup>b</sup> 33  
 καῦσις καὶ τομὴ 137<sup>a</sup> 15  
 καχεξία 129<sup>a</sup> 20, 22  
 κελεύειν 129<sup>b</sup> 24. 138<sup>a</sup> 7. 31. 149<sup>b</sup>  
 12  
 Κελτοί 115<sup>b</sup> 28  
 κενὴ ὑρεσις 94<sup>a</sup> 21 κενά 116<sup>b</sup> 7  
 κεντήσαι, dist. τρώσαι 135<sup>b</sup> 16  
 κεραμεῖς 155<sup>a</sup> 35  
 κερδαίνειν 122<sup>a</sup> 11, 12. 130<sup>a</sup> 24+.  
 132<sup>b</sup> 14, 18  
 κέρδος 117<sup>b</sup> 20. 122<sup>a</sup> 3, 8. 127<sup>b</sup> 17+.  
 130<sup>b</sup> 4. 132<sup>a</sup> 10+. 112, 18. 14<sup>a</sup> 26.  
 163<sup>b</sup> 3, 5. 164<sup>a</sup> 19 ἀκρατῆς  
 κέρδους 145<sup>b</sup> 20. 147<sup>b</sup> 33. 148<sup>b</sup> 14  
 κεστός ἰμάς 149<sup>b</sup> 16  
 ἐπὶ κεφαλαίῳ 107<sup>b</sup> 14 ἐν κεφαλαίῳ  
 109<sup>b</sup> 12  
 κεφαλὴν ἔχουσα ἐπιστήμη 141<sup>a</sup> 19  
 κήδη 165<sup>a</sup> 20  
 κιθαριστῆς 98<sup>a</sup> 9+. 103<sup>a</sup> 34. 69  
 κιθαρωδός 164<sup>a</sup> 15  
 κίμβικες 121<sup>b</sup> 22  
 κινεῖ οὐθὲν διάνοια αὐτῆ 139<sup>a</sup> 36 ἀρ-  
 χὴ τοῦ κινεῖν 139<sup>a</sup> 36 (cf. 147<sup>a</sup> 35)  
 κινεῖσθαι, dist. διακείσθαι 106<sup>a</sup> 5  
 dist. ἡδεσθαι 174<sup>b</sup> 8 κινούμενα  
 τὰ δίκαια ὀρώσιν 134<sup>b</sup> 27  
 κίνησις 173<sup>a</sup> 31. 174<sup>a</sup> 19+ ἀτελής,  
 τελεία 174<sup>a</sup> 22, 28 opp. ἀκίνησια,  
 ἡρεμία 154<sup>b</sup> 27, 28 conl. γένεσις  
 173<sup>a</sup> 29, 30. 174<sup>b</sup> 13 τὰ ἐν  
 κινήσει 112<sup>a</sup> 23 κίνησις (τῆς  
 ψυχῆς) 102<sup>b</sup> 9 τοῦ ἥθους 128<sup>a</sup> 11  
 dist. ἔξις 152<sup>b</sup> 28. 154<sup>a</sup> 13 κί-  
 νησις βραδεία τοῦ μεγαλοψύχου  
 125<sup>a</sup> 13. 128<sup>a</sup> 12  
 κινήτος 134<sup>b</sup> 29, 32

- κίσηρις III<sup>a</sup> 13  
κίονος ῥάβδωσις 174<sup>a</sup> 24  
κλείς 129<sup>a</sup> 30  
κλέπτῃς 134<sup>a</sup> 18, 22  
κληρονομία 153<sup>b</sup> 33  
κληρωτὸς βασιλεὺς 160<sup>b</sup> 6  
κλίνη 133<sup>b</sup> 24 +  
κλοπή 107<sup>a</sup> 11, 131<sup>a</sup> 6  
κνήμης ἔγγιον γόνυ 168<sup>b</sup> 8  
κοινός, opp. ἴδιος λόγος 148<sup>a</sup> 1 κοινότεροι, dist. ἀληθινότεροι λόγοι 107<sup>a</sup> 30 κοινὸς βίος 162<sup>a</sup> 9 (cf. 19) κοινὰ τὰ φίλων 159<sup>b</sup> 31, 168<sup>b</sup> 8 τὰ κοινὰ 123<sup>a</sup> 5, 163<sup>b</sup> 8 τὸ κοινόν 122<sup>b</sup> 21, 130<sup>b</sup> 26, 162<sup>a</sup> 29, 163<sup>b</sup> 7, 167<sup>b</sup> 13 τὰ κοινῇ δόξαντα 167<sup>a</sup> 28 τὸ κοινῇ συμφέρον δίκαιον 160<sup>a</sup> 14 κοινῇ κατηγορεῖσθαι 96<sup>b</sup> 32 κοινόν τι καθόλου 96<sup>a</sup> 28 κατὰ μίαν ἰδέαν 96<sup>b</sup> 25 τοῦ κοινοῦ αἰ ἐπιστῆμαι 180<sup>b</sup> 15  
κοιότης ἀπάντων 165<sup>a</sup> 30  
κοινωνία 130<sup>a</sup> 2, 133<sup>a</sup> 17, 24, 135<sup>b</sup> 12, 159<sup>b</sup> 27 +, 160<sup>a</sup> 9 +, 161<sup>b</sup> 11, 162<sup>a</sup> 20, 163<sup>a</sup> 31, 164<sup>a</sup> 20, 171<sup>b</sup> 32 πολιτικῇ 129<sup>b</sup> 19, 160<sup>a</sup> 9 + ἀλλακτικῇ 132<sup>b</sup> 31 κοινωνία λόγων καὶ πράξεων 108<sup>a</sup> 11, 128<sup>b</sup> 6  
κοινωνικαὶ φιλαίαι 161<sup>b</sup> 14  
κοινωνός 130<sup>a</sup> 5, 133<sup>b</sup> 3, 134<sup>a</sup> 26  
κολάζειν 113<sup>b</sup> 23 +, 119<sup>b</sup> 3, 12, 132<sup>b</sup> 30, 180<sup>a</sup> 12  
κόλαξις 108<sup>a</sup> 29, 121<sup>b</sup> 7, 125<sup>a</sup> 2, 127<sup>a</sup> 10, 159<sup>a</sup> 15, 173<sup>b</sup> 32  
κόλασις 104<sup>b</sup> 16, 109<sup>b</sup> 35 conī.  
τιμωρία 126<sup>a</sup> 28, 180<sup>a</sup> 9  
κολοῖν ποτὶ κολοῖον 155<sup>a</sup> 34  
κομιδῆς ἔνεκα 167<sup>b</sup> 31  
κοσμιότης 109<sup>a</sup> 16  
κόσμος 112<sup>a</sup> 22, 141<sup>a</sup> 22, 1<sup>b</sup> 1 ἡ τοῦ κόσμου κίνησις 173<sup>a</sup> 33 κόσμος τῶν ἀρετῶν 124<sup>a</sup> 1 (οἴκου) 123<sup>a</sup> 7  
κουφίζονται 171<sup>a</sup> 29, 33  
κοῦφα κρέα 141<sup>b</sup> 18  
κράσις 154<sup>b</sup> 13  
κρατεῖν 145<sup>b</sup> 24, 149<sup>a</sup> 2, 150<sup>a</sup> 12, 35, 151<sup>a</sup> 22, 24, 168<sup>b</sup> 34 κρατεῖσθαι 145<sup>b</sup> 35, 148<sup>a</sup> 29, 149<sup>a</sup> 2 +  
κρέα 141<sup>b</sup> 19, 148<sup>b</sup> 23  
κρείττων 116<sup>b</sup> 21, 150<sup>a</sup> 12, 177<sup>a</sup> 6  
26 κρείττον 133<sup>a</sup> 13, 137<sup>b</sup> 11, 145<sup>b</sup> 32, 172<sup>b</sup> 31, 173<sup>a</sup> 5 κράτιστος 116<sup>b</sup> 12, 117<sup>a</sup> 13, 129<sup>b</sup> 26, 172<sup>b</sup> 11, 174<sup>b</sup> 19, 29, 176<sup>b</sup> 22, 177<sup>a</sup> 13, 19, 34, 178<sup>a</sup> 5, 180<sup>a</sup> 29  
κρητῖδος ποιήσις 174<sup>a</sup> 26  
Κρητῶν καὶ Λακεδαιμονίων νομοθέται 102<sup>a</sup> 10  
κρίνειν 94<sup>b</sup> 27, 99<sup>a</sup> 23, 109<sup>b</sup> 8, 111<sup>b</sup> 6, 113<sup>a</sup> 4, 12, 30, 114<sup>b</sup> 7, 128<sup>a</sup> 12, 135<sup>b</sup> 26, 136<sup>b</sup> 32 +, 143<sup>a</sup> 14, 173<sup>a</sup> 18, 175<sup>a</sup> 31, 179<sup>a</sup> 16, 19, 181<sup>a</sup> 18, 20, 1<sup>b</sup> 1 + τὸ κρίνον ἢ θεωροῦν 174<sup>b</sup> 34  
κρίσις 119<sup>b</sup> 24, 134<sup>a</sup> 31, 136<sup>b</sup> 33, 143<sup>a</sup> 20, 159<sup>a</sup> 24 κρίσις τῶν χυμῶν 118<sup>a</sup> 28 ἐν τῇ αἰσθήσει ἢ κρίσις 109<sup>b</sup> 23, 126<sup>b</sup> 4  
κριτής 94<sup>b</sup> 28  
κριτικός 143<sup>a</sup> 10, 23, 30  
κτησάμενοι, opp. παραλαβόντες 120<sup>b</sup> 11  
κτῆμα 120<sup>b</sup> 1, 122<sup>b</sup> 15, 134<sup>b</sup> 10, 16  
κτῆσις 98<sup>b</sup> 32, 120<sup>a</sup> 9, 26, 176<sup>b</sup> 11  
κτητόν 96<sup>b</sup> 34, 97<sup>a</sup> 1  
κυβερνητικῇ 104<sup>a</sup> 10, 112<sup>b</sup> 5  
κυβευτής 122<sup>a</sup> 7  
κύκλου τὸ μέσον 109<sup>a</sup> 25 τὰ κύκλω 117<sup>b</sup> 2  
κυκλωπικῶς 180<sup>a</sup> 28  
κύματα 115<sup>b</sup> 27  
κυμνοπρίστης 121<sup>b</sup> 27  
κυριεύων 160<sup>b</sup> 35  
κύριος 110<sup>a</sup> 3, 6, 113<sup>b</sup> 32, 114<sup>a</sup> 3, 32, 33, 116<sup>a</sup> 33, 129<sup>b</sup> 16, 139<sup>a</sup> 18, 147<sup>a</sup> 26, 1<sup>b</sup> 10, 178<sup>a</sup> 34 τὸ κύριον 163<sup>a</sup> 23, 178<sup>a</sup> 3, 179<sup>a</sup> 20 τὸ κυριώτατον 168<sup>b</sup> 30, 31 τὰ κυριώτατα 111<sup>a</sup> 8, 145<sup>b</sup> 6 κυρία ἀρετῇ 144<sup>b</sup> 4, 17 κυριωτάτη ἐπιστήμη 94<sup>a</sup> 26 ἡ κυρίως ἐπιστήμη 147<sup>b</sup> 15 κυρίως ἀγαθός 144<sup>b</sup> 7, 31 κυρίως synon. πρώτως 157<sup>a</sup> 31 opp. δευτέρως 176<sup>a</sup> 28 κυριώτατα, conī. μάλιστα 98<sup>b</sup> 14  
τὸ κυρτόν καὶ τὸ κοῖλον 102<sup>a</sup> 31  
κυνὸς ἡδονή 176<sup>a</sup> 6 κύνες 118<sup>a</sup> 18, 149<sup>a</sup> 28  
κωλυτικά 96<sup>b</sup> 12  
κωμωδίαί αἰ παλαιαὶ καὶ αἰ καιναί 128<sup>a</sup> 22  
κωμωδοῖς χορηγῶν 123<sup>a</sup> 23



λαβεῖν, opp. φυγεῖν 112<sup>a</sup>3  
 λαγῶν ὄσμαι 118<sup>a</sup>18  
 λαίπραϊ συναλλάγματα 131<sup>a</sup>6  
 Λακεδαιμόνιοι 102<sup>a</sup>11. 112<sup>a</sup>29. 167<sup>a</sup>  
 31. 180<sup>a</sup>25  
 Λάκωνες 117<sup>a</sup>27. 124<sup>b</sup>16. 127<sup>b</sup>28.  
 145<sup>a</sup>28  
 λαμπρύνεσθαι 122<sup>a</sup>33. 123<sup>a</sup>22  
 λανθάνειν 109<sup>b</sup>20. 124<sup>b</sup>27. 129<sup>a</sup>28.  
 139<sup>b</sup>22. 150<sup>b</sup>36 ἀντιφίλησις  
 οὐ λανθάνουσα 156<sup>a</sup>8 (cf. 155<sup>b</sup>  
 34+. 166<sup>b</sup>31)  
 λέγειν, dist. πιστεύειν 142<sup>a</sup>20 τὰ  
 λεγόμενα 98<sup>b</sup>10. 145<sup>b</sup>20. 152<sup>b</sup>  
 23. 174<sup>a</sup>11  
 λειτουργία 163<sup>a</sup>29. 167<sup>b</sup>12  
 λέξις στάσιμος 125<sup>a</sup>14  
 Λεσβία οἰκοδομία 137<sup>b</sup>30  
 λευκότης 96<sup>b</sup>23  
 λέων 118<sup>a</sup>20  
 λήθη 100<sup>b</sup>17. 135<sup>b</sup>31. 140<sup>b</sup>29.  
 157<sup>b</sup>12  
 λήκυθος 123<sup>a</sup>14  
 λῆμμα 122<sup>a</sup>10  
 ληπτικός 120<sup>b</sup>15. 121<sup>a</sup>32  
 ληστής 122<sup>a</sup>7. 134<sup>a</sup>19. 164<sup>b</sup>34  
 λῆψις *v.* δόσις  
 λίθος 103<sup>a</sup>20. 111<sup>a</sup>13. 114<sup>a</sup>17.  
 137<sup>b</sup>31. 174<sup>a</sup>23  
 λιθουργός 141<sup>a</sup>10  
 λογιέσθαι 175<sup>b</sup>18, 19 *coni.* ζητεῖν  
 142<sup>b</sup>15 = βουλευέσθαι 139<sup>a</sup>13  
 εὐ λογιέσθαι 140<sup>a</sup>30  
 λογικαὶ ἀρεταὶ 108<sup>b</sup>9  
 λογισμὸς 111<sup>a</sup>34. 119<sup>b</sup>10. 141<sup>b</sup>14.  
 142<sup>b</sup>19. 145<sup>b</sup>11, 12. 146<sup>a</sup>33.  
 149<sup>b</sup>35. 150<sup>b</sup>24 ἐκ λογισμοῦ  
 καὶ λόγον 117<sup>a</sup>21  
 λογιστικόν 139<sup>a</sup>12, 14  
 λόγος 102<sup>b</sup>15+. 104<sup>a</sup>1+. <sup>b</sup>23.  
 105<sup>b</sup>13. 107<sup>a</sup>1. 109<sup>b</sup>21. 112<sup>a</sup>  
 16. 117<sup>a</sup>21. 119<sup>b</sup>11+. 131<sup>b</sup>21.  
 134<sup>a</sup>35. 139<sup>a</sup>24. 142<sup>a</sup>26. 144<sup>b</sup>  
 32. 145<sup>b</sup>14. 149<sup>a</sup>26, 32. <sup>b</sup>1, 3.  
 150<sup>b</sup>28. 151<sup>a</sup>1, 17, 29+. <sup>b</sup>10,  
 26. 180<sup>a</sup>21 λόγοι δικανικοὶ 181<sup>a</sup>4  
 λόγος, *coni.* βίος 127<sup>a</sup>24. <sup>b</sup>2 *coni.*  
 πρᾶξις 108<sup>a</sup>11. 127<sup>a</sup>20. 128<sup>b</sup>5  
*coni.* πράγματα 126<sup>b</sup>11 *coni.*  
 διάνοια 170<sup>b</sup>12 ἢ περὶ τὸν λόγον  
 ἐνέργεια 175<sup>b</sup>6 (cf. 4) λόγοι ἀπὸ  
 τῶν ἀρχῶν, ἐπὶ τὰς ἀρχάς 95<sup>a</sup>31  
 σοφιστικὸς λόγος 146<sup>a</sup>22 λόγος

δ' ἐνεκά τινος 139<sup>a</sup>32 ὀρθὸς λόγος  
 103<sup>b</sup>33. 138<sup>b</sup>34. 147<sup>b</sup>3 = φρό-  
 νησις 144<sup>b</sup>28 κατὰ λόγον 95<sup>a</sup>10.  
 98<sup>a</sup>7. 101<sup>a</sup>17. 169<sup>a</sup>5 κατὰ  
 τὸν λόγον 119<sup>b</sup>15 κατὰ τὸν  
 ὀρθὸν λόγον 103<sup>b</sup>32. 138<sup>b</sup>25.  
 144<sup>b</sup>23, 26. 151<sup>a</sup>22 παρὰ λόγον  
 167<sup>b</sup>19 παρὰ τὸν λόγον 102<sup>b</sup>17,  
 24. 148<sup>a</sup>29. 151<sup>b</sup>35. 152<sup>a</sup>3  
 παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον 138<sup>a</sup>10.  
 147<sup>b</sup>31. 151<sup>a</sup>12, 21 ἄνευ λόγου  
 142<sup>b</sup>3, 12 μετὰ λόγου 98<sup>a</sup>14.  
 140<sup>a</sup>4+. <sup>b</sup>5, 28, 33. 144<sup>b</sup>30.  
 169<sup>a</sup>1 μετὰ λόγου ἀληθοῦς, ψευ-  
 δοῦς 140<sup>a</sup>10, 22 μετὰ τοῦ ὀρθοῦ  
 λόγου 144<sup>b</sup>27 ὡς ὁ λόγος 115<sup>b</sup>  
 12. 117<sup>a</sup>8 ὡς ἂν ὁ λόγος 115<sup>b</sup>19  
 ὡς ἂν ὁ λόγος τάξῃ 125<sup>b</sup>35 (cf.  
 119<sup>b</sup>8) ὡς ὁ ὀρθὸς λόγος 119<sup>a</sup>  
 20. 138<sup>b</sup>29 ὡς ἂν ὁ ὀρθὸς λόγος  
 προστάξῃ 114<sup>b</sup>29 ὡς ὁ λόγος ὁ  
 ὀρθὸς λέγει 138<sup>b</sup>20 ἐπιπειθὲς  
 λόγῳ, opp. ἔχον καὶ διανοούμενον  
 98<sup>a</sup>5 (cf. 102<sup>b</sup>31) τῷ λόγῳ  
 πειθαρχεῖν 180<sup>a</sup>12 ὁ τὸν λόγον  
 ἔχων 138<sup>b</sup>22 λόγον ἔχειν 98<sup>a</sup>3.  
 102<sup>a</sup>28. <sup>b</sup>32. 103<sup>a</sup>2 λόγου μετέ-  
 χειν 102<sup>b</sup>14, 25, 30 τὸ λόγον  
 ἔχον τῆς ψυχῆς 102<sup>b</sup>15 τὸ λόγον  
 ἔχον μέρος 138<sup>b</sup>9. 139<sup>a</sup>4+ ἔχειν  
 τινα λόγον 95<sup>a</sup>30 λόγου τυγχά-  
 νειν 95<sup>b</sup>21 ὑπὸ λόγου καὶ δόξης  
 ἀκρατεύεσθαι 147<sup>b</sup>1 τῷ λόγῳ  
 δύο 102<sup>a</sup>30 κατὰ τὸν λόγον  
 ἐγγὺς εἶναι 152<sup>a</sup>13 ὁ κοινός, ὁ  
 ἴδιος λόγος 148<sup>a</sup>1 ὁ τοῦ ἀνθρώπου  
 λόγος 96<sup>b</sup>1 (cf. 21 sqq.) ἰσότης  
 λόγων 131<sup>a</sup>31 (cf. <sup>b</sup>4, 30) λό-  
 γους τὰς ἀρετὰς ᾤετο Σωκράτης  
 144<sup>b</sup>29

λελογχωμένον δόρυ 111<sup>a</sup>13  
 λοιδορεῖν 128<sup>a</sup>31  
 λοιδορήμα 128<sup>a</sup>30  
 λυσάμενος 164<sup>b</sup>34  
 λυμάλνεσθαι 100<sup>b</sup>28. 175<sup>b</sup>15  
 λῦμαι, *coni.* φθοραὶ 176<sup>a</sup>21  
 λύπη ἐξίστησι καὶ φθέρει τὴν φύσιν  
 119<sup>a</sup>23 (cf. 29) *v.* ἡδονή  
 λύσις 146<sup>b</sup>7. 153<sup>b</sup>5  
 λυσιτελές 157<sup>a</sup>16  
 λυτροῦσθαι 134<sup>b</sup>22. 164<sup>b</sup>34 λυ-  
 τρωτέον 165<sup>a</sup>1  
 λωποδύτης 122<sup>a</sup>7

μαθηματικός 94<sup>b</sup>26. 102<sup>b</sup>33. 131<sup>b</sup>  
13. 142<sup>a</sup>12, 17 μαθηματικὰ  
ζητήσεις 112<sup>b</sup>22 ἡδοναί 173<sup>b</sup>17  
τὰ μαθηματικά 142<sup>a</sup>28. 151<sup>a</sup>17  
μάθησις 99<sup>b</sup>15, 19  
μαθητόν 99<sup>b</sup>9. 139<sup>b</sup>26  
μαινόμενος 111<sup>a</sup>7. 112<sup>a</sup>20. 115<sup>b</sup>26.  
147<sup>a</sup>13. 149<sup>b</sup>35  
μακαρίζειν 100<sup>a</sup>4, 16, 33. 101<sup>b</sup>24,  
27  
μακάριος 98<sup>a</sup>19. 99<sup>b</sup>18. 100<sup>a</sup>33.  
<sup>b</sup>16 +. 101<sup>a</sup>7, 19. 113<sup>b</sup>15, 16.  
152<sup>b</sup>7. 157<sup>b</sup>21. 158<sup>a</sup>22. 169<sup>b</sup>  
4+. 170<sup>a</sup>2, 8, 27, 28. <sup>b</sup>14. 177<sup>b</sup>  
23. 178<sup>b</sup>9, 26. 179<sup>a</sup>2 conl.  
τέλειος 176<sup>a</sup>27 τὸ μακάριον 99<sup>b</sup>  
2. 100<sup>b</sup>29. 101<sup>b</sup>5 μακαρίως  
100<sup>a</sup>22  
μακαριότης 178<sup>b</sup>22  
μαλακία 116<sup>a</sup>14. 145<sup>a</sup>35. <sup>b</sup>9. 150<sup>a</sup>  
31. <sup>b</sup>3, 15  
μαλακός 147<sup>b</sup>23. 148<sup>a</sup>12. 150<sup>a</sup>14,  
33. <sup>b</sup>2, 17  
τὸ μᾶλλον καὶ [τὸ] ἦττον δέχεσθαι  
155<sup>b</sup>15. 173<sup>a</sup>17, 24 ἐπιδέχε-  
σθαι 155<sup>b</sup>13 τῷ μᾶλλον καὶ  
ἦττον 115<sup>b</sup>10. 173<sup>a</sup>27  
μαυθάνειν 94<sup>b</sup>1. 103<sup>a</sup>32. 114<sup>b</sup>10.  
143<sup>b</sup>33. 164<sup>a</sup>25 = σονιένα 143<sup>a</sup>  
12 + conl. θεωρεῖν 153<sup>a</sup>22, 23  
μανία 147<sup>a</sup>17. 148<sup>b</sup>25. 149<sup>a</sup>12  
μανότης σαρκός 129<sup>a</sup>22  
μαντευόμεθα 95<sup>b</sup>26  
μάντις 127<sup>b</sup>20  
ἐν τῷ Μαργίτη 141<sup>a</sup>14  
μαρτύρια φανερά 104<sup>a</sup>13  
μαστιγοῦσθαι 115<sup>a</sup>24  
μάταιος 94<sup>a</sup>21. 96<sup>b</sup>22 dist. κακός  
127<sup>b</sup>11 ματαίως 95<sup>a</sup>5  
μάχην περιτόησιν 180<sup>b</sup>10 μάχαι  
131<sup>a</sup>23. 162<sup>b</sup>9. 177<sup>b</sup>11  
μάχιμος 116<sup>b</sup>14. 117<sup>a</sup>7  
μεγαλοκίνδυνος 124<sup>b</sup>8  
μεγαλοπρέπεια 107<sup>b</sup>17. 122<sup>a</sup>18 sqq.  
125<sup>b</sup>3  
μεγαλοπρεπής 107<sup>b</sup>17. 122<sup>a</sup>27 +  
μεγαλοπρεπῶς 123<sup>a</sup>17  
μεγαλοψυχία 107<sup>b</sup>23, 26. 123<sup>a</sup>34  
sqq. 125<sup>a</sup>33, 34. <sup>b</sup>3  
μεγαλόψυχος 100<sup>b</sup>32. 123<sup>b</sup>2 +  
οἱ Μεγαροῖ (scil. χορηγοῦντες) 123<sup>a</sup>24  
μέγας, dist. μέτριος 124<sup>b</sup>19 τὸ μέγα  
τοῦ μεγαλοπρεποῦς 122<sup>b</sup>12 τὸ

μέγα ἔργον 122<sup>b</sup>16 τὸ ἐν τῷ ἔργῳ  
μέγα 123<sup>a</sup>13 τὸ ἐν ἐκάστῃ ἀρετῇ  
μέγα 123<sup>b</sup>30 τὸ ἐν μεγάλῳ μέγα  
123<sup>a</sup>12 μέγα τι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦς  
95<sup>a</sup>25 μεγάλα, conl. καλά 101<sup>a</sup>13.  
110<sup>a</sup>21 (cf. 178<sup>b</sup>2) conl. ὀνο-  
μαστά 124<sup>b</sup>25 μέγιστος, conl.  
κάλλιστος 114<sup>b</sup>9. 115<sup>a</sup>31 conl.  
ἐντιμότητος 122<sup>b</sup>35 (cf. 123<sup>b</sup>16  
sqq.)  
μέγεθος 122<sup>a</sup>24. <sup>b</sup>12, 32. 117<sup>b</sup>17  
μεγέθει καὶ μικρότητι 100<sup>b</sup>23. 164<sup>b</sup>  
29 τῷ μεγέθει 115<sup>b</sup>9. 122<sup>a</sup>22,  
32. 123<sup>b</sup>13 ἐν μεγέθει 122<sup>a</sup>23.  
<sup>b</sup>18. 123<sup>b</sup>6. 167<sup>a</sup>29 γεωμετρία  
περὶ μεγέθη 143<sup>a</sup>4  
μέθοδος 94<sup>a</sup>1. <sup>b</sup>11. 98<sup>a</sup>29. 129<sup>a</sup>6  
μεθύειν 110<sup>b</sup>26. 113<sup>b</sup>31  
μεθύσκεσθαι 113<sup>b</sup>32. 117<sup>a</sup>14. 151<sup>a</sup>4  
μελαγχολικός 150<sup>b</sup>25. 152<sup>a</sup>19, 28.  
154<sup>b</sup>11  
μελετᾶν 114<sup>a</sup>8  
μέλι 137<sup>a</sup>14  
μελλητής 124<sup>b</sup>25  
μέλη 118<sup>a</sup>8. 170<sup>a</sup>10. 175<sup>a</sup>14 παρὰ  
μέλος 123<sup>a</sup>22  
μέμφεις 162<sup>b</sup>5 (cf. 18)  
μερίσασθαι 137<sup>a</sup>2  
μεριστόν 102<sup>a</sup>30. 130<sup>b</sup>32. 174<sup>b</sup>11  
Μερόπη 111<sup>a</sup>12  
μέρος αὐτοῦ 134<sup>b</sup>11 ὄργανικὰ μέρος  
110<sup>a</sup>16 (cf. 118<sup>b</sup>8) μέρος ψυχῆς  
138<sup>b</sup>9. 139<sup>a</sup>4 μέρος ἀρετῆς,  
κακίας 130<sup>a</sup>9, 10. 144<sup>a</sup>5 ἐπὶ  
μέρους, opp. καθόλου 107<sup>a</sup>31 ἢ  
ἐν μέρει ἀρετῆς δικαιοσύνη 130<sup>a</sup>14  
ἢ ἐν μέρει δικαιοσύνης, ἀδικία 130<sup>b</sup>  
16 κατὰ μέρος ἀκρατής 147<sup>b</sup>20  
ἢ κατὰ μέρος ἀδικία 130<sup>a</sup>15 sqq.  
τὰ κατὰ μέρος ἀδικήματα 138<sup>a</sup>24  
αἱ κατὰ μέρος ἐπιστήμαι 143<sup>a</sup>3  
μέρη (κινήσεως?) 174<sup>a</sup>22 ἐν  
παιδείᾳ μέρος 128<sup>a</sup>20  
μεσιδίοι 132<sup>a</sup>23  
ὁ μέρος, opp. οἱ ἄκροι 107<sup>b</sup>32. 108<sup>a</sup>  
5 +. <sup>b</sup>24 ἢ μέση χώρα 107<sup>b</sup>32  
ἕξις 108<sup>b</sup>16. 109<sup>b</sup>24. 126<sup>b</sup>5 +.  
128<sup>a</sup>16 διάθεσις 108<sup>b</sup>14 τὸ  
μέσον ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως  
106<sup>a</sup>28 sqq. κατὰ τὸ πρᾶγμα,  
πρὸς ἡμᾶς 106<sup>a</sup>34 sqq. τὸ μέσον  
108<sup>b</sup>28 +. 109<sup>a</sup>23 +. 121<sup>a</sup>21  
synon. τὸ δέον 121<sup>b</sup>12 τὸ μέσον

- ζήμιαι καὶ κέρδους 132<sup>a</sup> 19 μέσου  
 ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη 133<sup>b</sup> 33 μέσος  
 ὄρος 142<sup>b</sup> 24 τὸ μέσον κύκλου 109<sup>a</sup>  
 25 πρὸς τοὺς μέσους μέτριος 124<sup>b</sup>  
 20 μέσως ἔχειν 105<sup>b</sup> 28. 116<sup>a</sup> 6.  
 119<sup>a</sup> 11  
 μεσότης 104<sup>a</sup> 26. 106<sup>b</sup> 12+. 107<sup>a</sup>  
 33+. 108<sup>a</sup> 15+. 133<sup>b</sup> 32 ἐν  
 μεσότῃτι οὖσα 106<sup>b</sup> 36  
 μεταβάλλειν 121<sup>a</sup> 24. 133<sup>a</sup> 31. 151<sup>b</sup>  
 9. 160<sup>b</sup> 21. 173<sup>b</sup> 2  
 μεταβολή 100<sup>a</sup> 4, 24. <sup>b</sup>1. 154<sup>b</sup> 28,  
 31. 156<sup>b</sup> 1  
 μετάδοσις 133<sup>a</sup> 2 (cf. 10)  
 μετακινήσαι 152<sup>a</sup> 30  
 μεταμέλεια 110<sup>b</sup> 19, 22. 111<sup>a</sup> 20.  
 166<sup>b</sup> 12  
 μεταμελόμενος 110<sup>b</sup> 23  
 μεταμελητικός 150<sup>a</sup> 21. <sup>b</sup>29, 30  
 μεταπέισαι 179<sup>b</sup> 28 μεταπίθεισθαι  
 146<sup>a</sup> 34. <sup>b</sup>1. 151<sup>b</sup> 14  
 μεταπίπτειν 156<sup>a</sup> 35. <sup>b</sup>4. 157<sup>b</sup> 10  
 μεταρρεῖ ὥσπερ εὐριπος 167<sup>b</sup> 7  
 μεταρρυθμίσαι 179<sup>b</sup> 16  
 μεταφέρειν 119<sup>b</sup> 3. 137<sup>b</sup> 1. 167<sup>a</sup> 10  
 κατὰ μεταφορὰν 115<sup>a</sup> 15. 178<sup>b</sup> 5.  
 149<sup>a</sup> 23. <sup>b</sup>32  
 μέτεστι 122<sup>b</sup> 31. 137<sup>a</sup> 26  
 μέτριος 110<sup>a</sup> 23. 124<sup>b</sup> 20. 125<sup>b</sup> 13  
 synon. ἐπιεικής 136<sup>b</sup> 20 τὸ μέ-  
 τριον 96<sup>a</sup> 25, 33 μέτρια κεκτη-  
 μένος 179<sup>a</sup> 12 (cf. 5) μέτρια καὶ  
 μικρά 125<sup>b</sup> 5 μετρίως 119<sup>a</sup> 14, 17.  
 121<sup>a</sup> 2. 124<sup>a</sup> 6, 15. 127<sup>b</sup> 30. 179<sup>a</sup>  
 10  
 μέτρον 133<sup>b</sup> 16. 163<sup>a</sup> 17, 22. 166<sup>a</sup> 12.  
 170<sup>b</sup> 30. 176<sup>a</sup> 18 coni. κανών  
 113<sup>a</sup> 33 κοινὸν μέτρον 164<sup>a</sup> 1  
 μέτρα οἰνῆρά καὶ σιτηρά 135<sup>a</sup> 1, 2  
 τὸ μή, opp. τὸ ναί 113<sup>b</sup> 8  
 μηδέτερος 157<sup>a</sup> 18. 173<sup>a</sup> 8, 11  
 μήκος τέλειον 177<sup>b</sup> 25  
 μήλων ὄσμαί 118<sup>a</sup> 10  
 μήτηρ 148<sup>b</sup> 26. 159<sup>a</sup> 28. 161<sup>b</sup> 27.  
 165<sup>a</sup> 25. 166<sup>a</sup> 5, 9  
 μητρικὴ τίμη 165<sup>a</sup> 27  
 μητροκτονήσαι 110<sup>a</sup> 29  
 μαιφόνος 177<sup>b</sup> 10  
 μικροκίνδυνος 124<sup>b</sup> 7  
 μικροπρεπής 122<sup>b</sup> 8. 123<sup>a</sup> 27  
 μικροπρέπεια 107<sup>b</sup> 20. 122<sup>a</sup> 30  
 οἱ μικροὶ οὐ καλοὶ 123<sup>b</sup> 7 ἐν μικρῷ  
 ἀπολεῖ 123<sup>a</sup> 29  
 μικροψυχία 107<sup>b</sup> 23. 125<sup>a</sup> 33  
 μικρόψυχος 123<sup>b</sup> 10, 24. 125<sup>a</sup> 17, 19  
 μικτός 110<sup>a</sup> 11. 128<sup>b</sup> 34. 171<sup>a</sup> 35.  
 172<sup>b</sup> 30 μικταὶ ἡδοναὶ 173<sup>a</sup> 23  
 Μιλῆσιαι 151<sup>a</sup> 9  
 Μίλων 106<sup>b</sup> 3  
 μισοῦνται 166<sup>b</sup> 12  
 μισητῶν 100<sup>b</sup> 35. 118<sup>b</sup> 25. 128<sup>a</sup> 28.  
 176<sup>a</sup> 12  
 μισθός 134<sup>b</sup> 6. 164<sup>a</sup> 27, 33. 179<sup>b</sup> 5  
 μίσθωσις 131<sup>a</sup> 4  
 μίσος 105<sup>b</sup> 22  
 μῆ 106<sup>b</sup> 1, 2. 133<sup>b</sup> 23, 24. 134<sup>b</sup> 22  
 μνεία 145<sup>a</sup> 34. 165<sup>b</sup> 33  
 μνήμη, coni. φαντασία 147<sup>b</sup> 5 μνήμαι  
 166<sup>a</sup> 25. 168<sup>a</sup> 14, 17. 173<sup>b</sup> 18  
 μνημονεύειν 124<sup>b</sup> 12 coni. ὄραν,  
 εἰδέναι 174<sup>a</sup> 6  
 μνησικακος 125<sup>a</sup> 3  
 μοῖρα 99<sup>b</sup> 10  
 μοιχεία 107<sup>a</sup> 11. 131<sup>a</sup> 6  
 μοιχεύειν 107<sup>a</sup> 16. 129<sup>b</sup> 21. 130<sup>a</sup> 29.  
 132<sup>a</sup> 3. 134<sup>a</sup> 22. 138<sup>a</sup> 25  
 μοιχός 117<sup>a</sup> 1. 134<sup>a</sup> 19, 22  
 μολίβδινος κανών 137<sup>b</sup> 30  
 μοναδικὸς ἀριθμὸς 131<sup>a</sup> 30  
 μοναρχία 160<sup>b</sup> 1, 11  
 μόναρχοι 115<sup>a</sup> 32  
 μονάδος οὐκ ἔστι γένεσις 174<sup>b</sup> 12  
 μοναχῶς 106<sup>b</sup> 31  
 μόνιμος 100<sup>b</sup> 2, 14, 15. 156<sup>b</sup> 12, 18.  
 158<sup>b</sup> 9, 22. 159<sup>b</sup> 1, 4. 164<sup>a</sup> 11  
 μονούμενος 96<sup>b</sup> 17. 97<sup>b</sup> 14. 173<sup>b</sup> 28  
 μονώτης 97<sup>b</sup> 9. 99<sup>b</sup> 4. 157<sup>b</sup> 21. 169<sup>b</sup>  
 16. 170<sup>a</sup> 5  
 μόρια τοῦ σώματος 102<sup>a</sup> 29. <sup>b</sup>19.  
 147<sup>a</sup> 35 μόριον τῆς ψυχῆς 102<sup>b</sup> 4.  
 139<sup>a</sup> 9. 143<sup>b</sup> 16. 144<sup>a</sup> 2, 9. 145<sup>a</sup> 3  
 νοητικὰ μόρια 139<sup>b</sup> 12 τὸ βέλτιον  
 μόριον 145<sup>a</sup> 7. 177<sup>a</sup> 5 μόρια τῆς  
 πολιτικῆς 180<sup>b</sup> 3 εὐδαιμονία καὶ  
 τὰ μόρια αὐτῆς 129<sup>b</sup> 18  
 μουσικός 105<sup>a</sup> 21. 170<sup>a</sup> 10. 173<sup>b</sup> 30.  
 31. 175<sup>a</sup> 13 μουσική 180<sup>b</sup> 2.  
 181<sup>a</sup> 19  
 μοχθηρία 110<sup>b</sup> 32. 113<sup>b</sup> 16. 129<sup>b</sup> 24.  
 130<sup>a</sup> 7+. <sup>b</sup>24. 135<sup>b</sup> 24. 144<sup>a</sup> 35.  
 145<sup>b</sup> 1. 148<sup>b</sup> 2. 140<sup>a</sup> 16, 17. 150<sup>b</sup>  
 32. 159<sup>b</sup> 10. 163<sup>b</sup> 23. 165<sup>b</sup> 18.  
 36. 166<sup>b</sup> 20, 27  
 μυθεύεται 100<sup>a</sup> 8  
 μυρεψικὴ τέχνη 153<sup>a</sup> 26  
 μύρων ὄσμαί 118<sup>a</sup> 12

μῆς 149<sup>a</sup>8  
 μυστικά 111<sup>a</sup>10  
 μωραίνειν 148<sup>a</sup>2  
  
 τὸ ναί, opp. τὸ μή 113<sup>b</sup>8  
 ναοῦ ποίησις 174<sup>a</sup>24, 25  
 ναυπηγική 94<sup>a</sup>8  
 νεαρός 95<sup>a</sup>7  
 νέμειν 134<sup>a</sup>34. <sup>b</sup>3. 136<sup>b</sup>19. 137<sup>a</sup>  
 16. 160<sup>b</sup>13. 163<sup>b</sup>2. 169<sup>b</sup>1 ὁ  
 νεύμας 136<sup>b</sup>16 νέμεσθαι 98<sup>b</sup>12.  
 137<sup>a</sup>13. 157<sup>b</sup>1. 163<sup>a</sup>27. 170<sup>b</sup>14  
 ἔχειν καὶ νέμεσθαι 131<sup>a</sup>24  
 νεμεσητικός 108<sup>b</sup>3  
 νέμεσις 108<sup>a</sup>35  
 νεμητικὸν δίκαιον 132<sup>b</sup>24  
 Νεοπτόλεμος 146<sup>a</sup>19. 151<sup>b</sup>18  
 νέος 95<sup>a</sup>3, 6. 118<sup>b</sup>11. 128<sup>b</sup>19.  
 142<sup>a</sup>12, 20. 155<sup>a</sup>12. 156<sup>a</sup>26+.  
 158<sup>a</sup>5, 20. <sup>b</sup>13. 179<sup>b</sup>8, 34. 180<sup>b</sup>1.  
 ἐκ νέου 179<sup>b</sup>31 νέα ἡλικία 128<sup>b</sup>16  
 νεότης 154<sup>b</sup>10, 11  
 ἐκ νηπίου 105<sup>a</sup>2  
 νικᾶν 95<sup>a</sup>5. 111<sup>b</sup>24. 117<sup>a</sup>11. 150<sup>a</sup>  
 36. 151<sup>b</sup>14  
 νίκη 94<sup>a</sup>9. 97<sup>a</sup>20. 148<sup>a</sup>26. 160<sup>a</sup>  
 17  
 Νιδβη 148<sup>a</sup>33  
 νοεῖν 170<sup>a</sup>19, 32 + νοῆσαι 152<sup>b</sup>18.  
 155<sup>a</sup>16 τὸ νοοῦν ἕκαστος εἶναι  
 δοκεῖ 166<sup>a</sup>22  
 νόησις 170<sup>a</sup>17  
 νοητικά μόρια 139<sup>b</sup>12  
 νοητόν 174<sup>b</sup>34  
 νομεύς 161<sup>a</sup>14  
 νομή 117<sup>a</sup>1. 131<sup>a</sup>25. <sup>b</sup>8  
 νομικὸν δίκαιον 134<sup>b</sup>19+ opp. τὸ  
 πρῶτον 136<sup>b</sup>34 νομική φιλία  
 162<sup>b</sup>23, 25  
 νόμιμος 129<sup>a</sup>33. <sup>b</sup>11+. 130<sup>b</sup>9+.  
 135<sup>a</sup>6. 180<sup>b</sup>4  
 νόμισμα 119<sup>b</sup>26. 133<sup>a</sup>20+. <sup>b</sup>11+.  
 164<sup>a</sup>1. 178<sup>b</sup>15 νόμισμα κιβδη-  
 λεύειν 165<sup>b</sup>12  
 νομοθεσία 141<sup>b</sup>32. 181<sup>b</sup>13  
 νομοθεεῖν 94<sup>b</sup>5. 109<sup>b</sup>34. 130<sup>b</sup>25.  
 134<sup>b</sup>23. 137<sup>b</sup>23. 180<sup>a</sup>6. 181<sup>a</sup>  
 16  
 νομοθέτης 102<sup>a</sup>11. 103<sup>b</sup>3. 113<sup>b</sup>23.  
 128<sup>a</sup>30. 137<sup>b</sup>18+. 155<sup>a</sup>23. 160<sup>a</sup>  
 13. 180<sup>a</sup>25  
 νομοθετικός 180<sup>a</sup>33. <sup>b</sup>24, 29 νομο-  
 θετική 129<sup>b</sup>13. 141<sup>b</sup>25

νόμος 129<sup>b</sup>19. 130<sup>b</sup>24. 132<sup>a</sup>5. <sup>b</sup>16.  
 134<sup>a</sup>30, 31. <sup>b</sup>14. 137<sup>b</sup>13+. 138<sup>a</sup>  
 2+. 180<sup>a</sup>24. <sup>b</sup>25. 181<sup>a</sup>17, 23.  
<sup>b</sup>7, 22 νόμοι 102<sup>a</sup>10. 113<sup>b</sup>34.  
 116<sup>a</sup>19. 129<sup>b</sup>14. 137<sup>a</sup>11. 144<sup>a</sup>15.  
 152<sup>a</sup>21, 24. 164<sup>b</sup>13. 179<sup>b</sup>32, 34.  
 180<sup>a</sup>3, 34 τὸ κατὰ νόμον 137<sup>b</sup>  
 12 τὸ παρὰ τὸν νόμον 130<sup>a</sup>24  
 νόμος λόγος ἀπὸ τίνος φρονήσεως  
 καὶ νοῦ 180<sup>a</sup>21 νόμου καὶ συν-  
 θήκης κοινωνεῖν 161<sup>b</sup>7 νόμος ὧν  
 ἑαυτῶ 128<sup>a</sup>32 νόμφ, opp. φύσει  
 94<sup>b</sup>16. 133<sup>b</sup>30  
 νοσεῖν 95<sup>a</sup>24. 114<sup>a</sup>15, 17  
 νοσήματα 149<sup>b</sup>29. 150<sup>b</sup>33  
 νοσηματώδης 148<sup>b</sup>27. 149<sup>a</sup>6+ νο-  
 σηματώδως ἔχειν 148<sup>b</sup>33  
 νόσος 96<sup>a</sup>33. 114<sup>a</sup>26. 115<sup>a</sup>11, 17.  
 138<sup>b</sup>3. 149<sup>a</sup>9. 150<sup>b</sup>14 νόσοι  
 115<sup>b</sup>1. 148<sup>b</sup>25. 149<sup>a</sup>11  
 νοσῶδη ἔνια ἡδέα 152<sup>b</sup>22. 153<sup>a</sup>17  
 νουθέτησις 102<sup>b</sup>34  
 νοῦς 96<sup>a</sup>25. <sup>b</sup>29. 97<sup>b</sup>2. 112<sup>a</sup>33.  
 139<sup>a</sup>18, 33. <sup>b</sup>4, 17. 141<sup>a</sup>5, 7, 19.  
<sup>b</sup>3. 142<sup>a</sup>25+. <sup>b</sup>7, 10. 150<sup>a</sup>5.  
 168<sup>b</sup>35. 169<sup>a</sup>17, 18. 176<sup>a</sup>18.  
 177<sup>a</sup>13+. 177<sup>b</sup>30. 178<sup>a</sup>22. 179<sup>a</sup>  
 27 νοῦς, dist. λόγος 143<sup>b</sup>1, 5 ὁ  
 νοῦν ἔχων 110<sup>a</sup>11. 112<sup>a</sup>21. 115<sup>b</sup>  
 9 νοῦν ἥδη ἔχειν 142<sup>a</sup>27 (cf. <sup>b</sup>9)  
 νοῦν λαβεῖν 144<sup>b</sup>12 νοῦς ἕκαστος  
 ἔστιν 169<sup>a</sup>2. 178<sup>a</sup>2 (cf. 7) κατὰ  
 νοῦν ἐνεργεῖν 179<sup>a</sup>23 βιοῦσθαι  
 180<sup>a</sup>18 ὁ κατὰ τὸν νοῦν βίος  
 177<sup>b</sup>30. 178<sup>a</sup>7  
 τὸ ἐν τῷ νῦν ἕλον τι 174<sup>b</sup>9  
  
 ξενία 170<sup>b</sup>21  
 ξενική φιλία 156<sup>a</sup>31. 161<sup>b</sup>16  
 ξένων ὑποδοχαί 123<sup>a</sup>3  
 Ξερόφαντος 150<sup>b</sup>12  
 ξηρός 118<sup>b</sup>10. 147<sup>a</sup>6. 159<sup>b</sup>21  
 ξύλα διεστραμμένα ὀρθοῦν 109<sup>b</sup>7  
  
 τὸ ὀγκηρὸν φεύγοντες 127<sup>b</sup>24  
 ὄγκω μικρόν 178<sup>a</sup>1  
 ὄδους 161<sup>b</sup>23  
 ὀδουρόμενος 123<sup>a</sup>30  
 Ὀδυσσεύς 146<sup>a</sup>21. 151<sup>b</sup>20  
 ὀθνεῖος 126<sup>b</sup>27. 160<sup>a</sup>6. 162<sup>a</sup>8, 32.  
 165<sup>b</sup>34. 169<sup>b</sup>12, 21  
 οἰακίσειν ἡδονή καὶ λύπη 172<sup>a</sup>21  
 οἰκεῖος 155<sup>a</sup>21. 161<sup>b</sup>22. 175<sup>a</sup>36

- οικείος βίος 170<sup>b</sup>26 οικήα ἀρετή  
 118<sup>a</sup>15. 177<sup>a</sup>17 ἕξις 176<sup>b</sup>26  
 ἡδονή 175<sup>a</sup>31. <sup>b</sup>14+. 176<sup>a</sup>4  
 λύπη 175<sup>b</sup>17, 21 πρᾶξις 156<sup>b</sup>16.  
 170<sup>a</sup>3 δόξα 159<sup>a</sup>23 οἰκίον  
 ἔργον 167<sup>b</sup>34 ποίημα 168<sup>a</sup>2 ἀ-  
 γαθόν 173<sup>a</sup>5 τὸ οἰκίον 120<sup>a</sup>17.  
 124<sup>a</sup>7. 129<sup>b</sup>33. 169<sup>b</sup>33. 178<sup>a</sup>5  
 τὸ οἰκίον ἀπονέμειν 165<sup>a</sup>17, 31  
 οἰκειότεροι, opp. ἀλλοτριώτεροι 162<sup>a</sup>  
 3, 11 οἰκίως 119<sup>b</sup>33. 171<sup>a</sup>7, 16  
 οἰκειότης 139<sup>a</sup>11. 105<sup>a</sup>33  
 οἰκέτης 136<sup>b</sup>31  
 οἰκήσεις ἀδέσποτοι 161<sup>a</sup>7  
 οἰκία 97<sup>a</sup>20. 133<sup>a</sup>17, 23. <sup>b</sup>23+. 152<sup>b</sup>  
 15. 160<sup>b</sup>24. 175<sup>a</sup>25 οἰκία, dist.  
 πόλις 180<sup>b</sup>4 οἰκία πρότερον πόλεως  
 162<sup>a</sup>18  
 οἰκοδομεῖν 103<sup>a</sup>33. <sup>b</sup>11  
 οἰκοδόμησις 152<sup>b</sup>14  
 οἰκοδομία ἢ Λεσβία 137<sup>b</sup>30  
 οἰκοδομική 97<sup>a</sup>20. 140<sup>a</sup>7. 174<sup>a</sup>20  
 οἰκοδόμος 103<sup>a</sup>33. <sup>b</sup>10, 11. 133<sup>a</sup>7+  
 οἰκονομία 141<sup>b</sup>32. 142<sup>a</sup>9  
 οἰκονομικοί 140<sup>b</sup>10 οἰκονομική 94<sup>a</sup>9.  
<sup>b</sup>3 οἰκονομικὸν δίκαιον 134<sup>b</sup>17.  
 138<sup>b</sup>8  
 οἰνήρᾳ καὶ σιτηρᾳ μέτρα 135<sup>a</sup>2  
 οἶνος 118<sup>a</sup>28. 133<sup>b</sup>9. 137<sup>a</sup>14. 151<sup>a</sup>  
 5. 154<sup>a</sup>18. 155<sup>b</sup>29  
 οἰνωμένος 147<sup>a</sup>14. <sup>b</sup>7, 12. 152<sup>a</sup>15.  
 154<sup>b</sup>10  
 οἰνοφλυγία 114<sup>a</sup>27  
 ὀκνηροί 125<sup>a</sup>24  
 ὀλιγαρχία 160<sup>b</sup>12, 35. 161<sup>a</sup>3  
 ὀλιγαρχικοί 131<sup>a</sup>28  
 ὀλιγαρεῖν 124<sup>a</sup>10  
 ὀλιγαρία 149<sup>a</sup>32  
 ὀλιγάρως 121<sup>b</sup>1  
 ὀλόκληρος 121<sup>b</sup>19. 126<sup>a</sup>12  
 ὄλη ἀρετή, κακία 130<sup>a</sup>9. 144<sup>a</sup>5 ἀδι-  
 κία 130<sup>b</sup>15 πονηρία 138<sup>a</sup>17  
 ὄλον τι 174<sup>b</sup>9, 14 ὄλα καὶ τέλεια  
 174<sup>b</sup>7  
 ὀλοφυρτικός 125<sup>a</sup>9  
 Ὀλυμπίασιν 99<sup>a</sup>3 ὁ τὰ Ὀλύμπια  
 νικῶν 147<sup>b</sup>35  
 Ὀμηρος 113<sup>a</sup>8. 116<sup>a</sup>21. <sup>b</sup>27. 118<sup>b</sup>  
 11. 136<sup>b</sup>9. 141<sup>a</sup>14. 145<sup>a</sup>20.  
 149<sup>b</sup>17. 160<sup>b</sup>26. 161<sup>a</sup>14  
 ὀμιλεῖν πρὸς ἡδονὴν καὶ λύπην 126<sup>a</sup>18  
 πρὸς τὰγαθόν, πρὸς ἡδονήν 173<sup>b</sup>33  
 ὀμιλία 127<sup>b</sup>34. 156<sup>a</sup>29 ὀμιλίαι  
 126<sup>b</sup>11, 31. 128<sup>b</sup>2, 9. 158<sup>a</sup>3.  
 172<sup>a</sup>11  
 ὄμμα τῆς ψυχῆς 144<sup>a</sup>30 ὄμμα ἔχειν  
 ἐκ τῆς ἐμπειρίας 143<sup>b</sup>14  
 ὀμογενῶν σύγκρισις 165<sup>a</sup>33  
 ὀμογνωμονεῖν 166<sup>a</sup>13. 167<sup>a</sup>24, 27.  
 168<sup>b</sup>7  
 ὀμοδοξία 167<sup>a</sup>23  
 ὀμοεθνεῖς 155<sup>a</sup>19  
 ὀμοήθεις 157<sup>a</sup>11. 161<sup>a</sup>27. 162<sup>a</sup>12  
 ὀμοιοπαθεῖν Σαρδαναπάλλω 95<sup>b</sup>22  
 ὀμοιότης 108<sup>b</sup>31. 139<sup>a</sup>10. <sup>b</sup>19. 148<sup>b</sup>  
 6. 155<sup>a</sup>33. 156<sup>b</sup>20. 159<sup>b</sup>3, 4  
 καθ' ὀμοιότητα 115<sup>a</sup>19. 119<sup>b</sup>1.  
 134<sup>a</sup>30. 138<sup>b</sup>6. 147<sup>b</sup>35. 148<sup>b</sup>13.  
 149<sup>a</sup>3. 151<sup>b</sup>33  
 ὀμοίωμα 157<sup>b</sup>11. 160<sup>b</sup>22. 178<sup>b</sup>27  
 ὀμολογία 127<sup>a</sup>33 καθ' ὀμολογίαν  
 161<sup>b</sup>15. 162<sup>b</sup>27  
 ὀμολογοῖ 115<sup>a</sup>31 ὀμολόγως 139<sup>a</sup>30  
 ὀμονοεῖν 167<sup>a</sup>24+  
 ὀμόνοια 155<sup>a</sup>24. 167<sup>a</sup>22 sqq.  
 ὀμοπαθεῖς 161<sup>a</sup>26  
 ὀμωνυμία 120<sup>a</sup>27  
 ὀμώνυμα 96<sup>b</sup>27 ὀμώνυμος 129<sup>a</sup>30  
 τῷ ὄντι ἰσαχῶς λέγεσθαι 96<sup>a</sup>24  
 ἄνευδίζόμεναι ἡδοναί 152<sup>b</sup>21  
 ὄνειδος 116<sup>a</sup>19, 29. 122<sup>a</sup>3, 9. 123<sup>a</sup>  
 32. 168<sup>b</sup>15  
 ὄνησεται 169<sup>a</sup>12  
 ὄνομαστά 124<sup>b</sup>26  
 ὄνοματοποιεῖν 108<sup>a</sup>18  
 ὄνοι 116<sup>b</sup>36. 176<sup>a</sup>7, 8  
 ὄξεις 116<sup>b</sup>9. 126<sup>a</sup>18. 150<sup>b</sup>25 ὄξεισι  
 χαίρειν 153<sup>a</sup>5  
 ὄξύτης 126<sup>b</sup>17  
 ὄξυφωνία 125<sup>a</sup>15  
 ὄπλισμένοι 116<sup>b</sup>12  
 ὄπλα 116<sup>b</sup>10 ὄπλα βιπτεῖν 119<sup>a</sup>30.  
 129<sup>b</sup>21  
 ὄπνειν, ὄπνεσθαι 148<sup>b</sup>32, 33  
 ὄραματα 173<sup>b</sup>18. 174<sup>b</sup>27  
 ὄραν 96<sup>b</sup>17. 106<sup>a</sup>19. 171<sup>a</sup>35. 174<sup>a</sup>5  
 ὄραν (τὸν ἐρώμενον) 157<sup>a</sup>7. 171<sup>b</sup>  
 29 (cf. 167<sup>a</sup>4) ὁ ὄραν ὅτι ὄρα αι-  
 σθάνεται 170<sup>a</sup>29 τὸ ὄραν λυπηρόν  
 154<sup>b</sup>8  
 ὄρασις 174<sup>a</sup>14. <sup>b</sup>12  
 ὄργανικά μέρη 110<sup>a</sup>16 ὄργανικῶς  
 99<sup>b</sup>25  
 ὄργανον 94<sup>a</sup>12. 97<sup>a</sup>27. 99<sup>b</sup>1. 111<sup>a</sup>  
 5. 112<sup>b</sup>29. 161<sup>a</sup>34. <sup>b</sup>4  
 ὄργή 105<sup>b</sup>22. 108<sup>a</sup>4. 125<sup>b</sup>30. 126<sup>a</sup>

22. 130<sup>a</sup>31. 135<sup>b</sup>29. 138<sup>a</sup>9.  
149<sup>b</sup>20 ὄργαι 103<sup>b</sup>18. 125<sup>b</sup>26  
αἱ περὶ ὄργην ἔξεις 126<sup>b</sup>10 ὄργην  
κατέχειν 126<sup>a</sup>16 πέψαι 126<sup>a</sup>24  
ὄργῆς ἀκρατής 148<sup>a</sup>11  
ὁ ὄργισας 135<sup>b</sup>27 ὄργιστέον 109<sup>b</sup>  
16. 126<sup>a</sup>34  
ὄργιλος 103<sup>b</sup>19. 108<sup>a</sup>7. 126<sup>a</sup>13, 19  
ὄργιλότης 108<sup>a</sup>7. 125<sup>b</sup>29  
ὄρεκτικός νοῦς 139<sup>b</sup>4 τὸ ὄρεκτικόν  
102<sup>b</sup>30  
ὄρεκτόν 113<sup>a</sup>10  
ὔρεξις 94<sup>a</sup>21. 95<sup>a</sup>10. 107<sup>b</sup>29. 116<sup>a</sup>  
28. 119<sup>b</sup>7, 8. 125<sup>b</sup>7. 138<sup>b</sup>11.  
139<sup>a</sup>18+. 159<sup>b</sup>20. 166<sup>b</sup>33. 175<sup>b</sup>  
30 coni. αἰσθησις νοῦς 139<sup>a</sup>18  
ὔρεξις βουλευτική 113<sup>a</sup>11. 139<sup>a</sup>  
23 διανοητική 139<sup>b</sup>5 ὀρθή 139<sup>a</sup>  
24 σφοδρά 154<sup>b</sup>13  
ὀρθοδοξείν 151<sup>a</sup>19  
ὀρθή (scil. γωνία) 98<sup>a</sup>30. 140<sup>b</sup>15  
ὀρθή δόσις 120<sup>a</sup>26 ὀρθὸς λόγος  
ἦ. λόγος ὀρθῶς, dist. ἀληθῶς 112<sup>a</sup>6  
κατ' ἀρετὴν τὸ ὀρθῶς 122<sup>b</sup>29  
ὀρθότης 142<sup>b</sup>8 +  
ὀρίζειν 107<sup>a</sup>2 ὀρίσθαι 115<sup>b</sup>22.  
122<sup>b</sup>1. 128<sup>b</sup>11. 166<sup>a</sup>2. 168<sup>b</sup>5  
ὀρίσθαι 135<sup>a</sup>20. 142<sup>b</sup>11. 173<sup>a</sup>  
16 ὀρισμένους 107<sup>a</sup>1. 129<sup>b</sup>13.  
170<sup>a</sup>20. 133. 171<sup>a</sup>1. 173<sup>a</sup>24  
τὸ ὀρισμένον 165<sup>a</sup>13. 170<sup>a</sup>20 ὀρί-  
ζεσθαι (med.) 108<sup>b</sup>34. 115<sup>a</sup>9.  
132<sup>b</sup>22. 166<sup>a</sup>10. 170<sup>a</sup>16 ὀρι-  
στέον 128<sup>a</sup>25  
ὀρισμός 130<sup>a</sup>33. 159<sup>a</sup>4  
ὀρμή 102<sup>b</sup>21. 116<sup>b</sup>30. 180<sup>a</sup>23  
ὀρνίθεια κρέα 141<sup>b</sup>20  
ἐν ὀρνισι 155<sup>a</sup>18  
ὄρος 97<sup>b</sup>12 ἔξω τῶν ὄρων τῆς κα-  
κίας 149<sup>a</sup>1 ὄρος μεσοτήτων 138<sup>b</sup>  
23 (cf. 34) εὐτυχίας 153<sup>b</sup>25  
ὄροι πρῶτοι, ἔσχατοι 143<sup>a</sup>36 ἀκί-  
νητοι καὶ πρῶτοι 143<sup>b</sup>2 ὦν οὐκ  
ἔστι λόγος 142<sup>a</sup>26 ὁ μέσος ὄρος  
142<sup>b</sup>24 ὁ ἔσχατος 147<sup>b</sup>14 ὄρος  
(mathem.) 131<sup>b</sup>5 +  
ὄσμή 118<sup>a</sup>9 +  
ὄσφρησις 176<sup>a</sup>1 αἱ διὰ τῆς ὄσφρη-  
σεως ἦδοναι 173<sup>b</sup>18  
τὸ ὄτι, dist. τὸ διότι 95<sup>b</sup>6 (cf. 98<sup>b</sup>2)  
οὐδέτερα, opp. αἰρετὰ καὶ φευκτὰ 175<sup>b</sup>  
26  
τὰ οὐράνια 167<sup>a</sup>25  
οὐσία 120<sup>b</sup>12. 121<sup>a</sup>18. 165<sup>b</sup>20  
κατὰ τὴν οὐσίαν 120<sup>b</sup>7,9 ὑπὲρ τὴν  
οὐσίαν 119<sup>a</sup>18 οὐσίαν φθίρειν  
120<sup>a</sup>1 (cf. 2) οὐσία synon. τὸ καθ'  
αὐτὸ 96<sup>a</sup>20 coni. λόγος ὁ τὸ τί ἦν  
εἶναι λέγων 107<sup>a</sup>6  
ὀφείλειν 167<sup>b</sup>20 +  
ὀφείλημα 162<sup>b</sup>28. 165<sup>a</sup>3  
ὀφθαλμιῶνες 173<sup>b</sup>25  
ὀφθαλμός 97<sup>b</sup>30. 102<sup>a</sup>19. 106<sup>a</sup>17,18  
ὀχληρότατοι 126<sup>a</sup>25  
ὄψις 96<sup>b</sup>29. 114<sup>b</sup>7. 144<sup>b</sup>11, 12.  
171<sup>b</sup>3. 175<sup>a</sup>8 τὰ διὰ τῆς ὄψεως  
118<sup>a</sup>3 ἢ διὰ τῆς ὄψεως ἦδονῆ  
167<sup>a</sup>4  
ὄψων ὄσμαί 118<sup>a</sup>12 ὄψα ἀρτύνει  
118<sup>a</sup>29 ὄψοις χαίρειν 154<sup>a</sup>18  
ὄσποιοητική 153<sup>a</sup>26  
ὄσφαγός τις 118<sup>a</sup>32  
πάγκακοι παῖδες 99<sup>b</sup>5  
ἐν τοῖς παθήμασι καὶ περὶ τὰ πάθη  
μεσότητες 108<sup>a</sup>31  
παθητικοί 105<sup>b</sup>24 τὸ παθητικὸν καὶ  
τὸ ποιητικόν 175<sup>a</sup>2  
πάθος, opp. πρᾶξις 132<sup>a</sup>9 τὸ πάθος  
μετρεῖν 132<sup>a</sup>13 τὰ πάθη καὶ τὸ  
ἄλογον τῆς ψυχῆς 168<sup>b</sup>20 πάθη,  
dist. δυνάμεις ἔξεις 105<sup>b</sup>20 sqq.  
πάθος, opp. ἔξις 128<sup>b</sup>11, 15 τὰ  
ἄλογα πάθη 111<sup>b</sup>1 πάθη ἀναγκαῖα  
ἢ φυσικά 135<sup>b</sup>21 διὰ πάθος μήτε  
φυσικὸν μήτ' ἀνθρώπινον 136<sup>a</sup>8  
ἄνευ πάθους 126<sup>b</sup>23 πάθει ζῆν  
128<sup>b</sup>17. 179<sup>b</sup>13 κατὰ πάθος ζῆν  
95<sup>a</sup>8. 156<sup>a</sup>32. 179<sup>b</sup>27 πάθεισιν  
ἀκολουθητικούς 95<sup>a</sup>4  
παιδαγωγός 119<sup>b</sup>14  
παιδεία 104<sup>b</sup>13. 161<sup>a</sup>17 παιδεία ἢ  
πρὸς τὸ κοινόν, ἢ καθ' ἕκαστον 130<sup>b</sup>  
26 αἱ καθ' ἕκαστον παιδεῖαι, αἱ  
κοιναί 180<sup>b</sup>8  
παιδεύειν 172<sup>a</sup>20 παιδεύεσθαι 162<sup>a</sup>  
7. 180<sup>b</sup>2 πεπαιδευμένος 94<sup>a</sup>23.  
95<sup>a</sup>1. 128<sup>a</sup>21  
παιδιά 108<sup>a</sup>13, 23. 127<sup>b</sup>34. 128<sup>a</sup>14,  
20. 14, 6. 150<sup>b</sup>17. 176<sup>b</sup>9, 28 +  
παιδικόν 176<sup>b</sup>33 παιδικὸν δῶρον  
123<sup>a</sup>15 παιδικαὶ ἁμαρτίαι 119<sup>b</sup>34  
φιλία 165<sup>b</sup>26  
παιδίον 119<sup>b</sup>6. 148<sup>b</sup>21, 23. 149<sup>a</sup>14.  
10. 152<sup>b</sup>19. 153<sup>a</sup>28, 31 παιδίον  
διάνοιαν ἔχειν 174<sup>a</sup>2

- παιδιῶδης 150<sup>b</sup>16, 18  
 παίζειν 128<sup>a</sup>10. 176<sup>b</sup>30, 33  
 παῖς 100<sup>a</sup>2. 142<sup>a</sup>17. 165<sup>b</sup>27 παῖδες  
 99<sup>b</sup>5. 111<sup>a</sup>26. 115<sup>a</sup>22. 144<sup>b</sup>8.  
 176<sup>b</sup>23  
 παλαιός 98<sup>b</sup>17, 27. 128<sup>a</sup>22 ἐκ  
 παλαιού 179<sup>b</sup>17  
 πάλη, coni. δρόμος 106<sup>b</sup>5  
 παμφάγον 149<sup>b</sup>34  
 παναίσιχης 94<sup>b</sup>4  
 πανουργία 144<sup>a</sup>27  
 πανούργου, coni. δεινοί 144<sup>a</sup>28  
 παντελής ἀρετή 124<sup>a</sup>8, 29  
 παραγγελία 104<sup>a</sup>7  
 παράδειγμα 97<sup>a</sup>2. 102<sup>a</sup>10. 160<sup>b</sup>23  
 παράδοξα ἐλέγχειν 146<sup>a</sup>22  
 παρακαταθήκη 131<sup>a</sup>4. 135<sup>b</sup>4, 7. 178<sup>b</sup>  
 11  
 παράκλησις 103<sup>a</sup>1  
 παρακούειν 149<sup>a</sup>26  
 παραλόγως 135<sup>b</sup>16, 17  
 παραλελυμένα μόρια 102<sup>b</sup>18  
 παρημελημένη ἐνέργεια 175<sup>a</sup>10  
 παραμειχθῆναι 177<sup>a</sup>23  
 παράνομος 129<sup>a</sup>32. <sup>b</sup>11 παράνομον  
 101<sup>a</sup>32. 129<sup>b</sup>1. 130<sup>b</sup>8 +  
 παρασείσαντι φείγειν 123<sup>b</sup>31  
 παρασκευά 116<sup>b</sup>17 ἐκ παρασκευῆς  
 117<sup>a</sup>20  
 παραστάτην ἐγκαταλιπεῖν 130<sup>a</sup>30  
 παραφέρεισθαι 102<sup>b</sup>20, 22  
 παραφύας 96<sup>a</sup>21  
 παρέκβασις 160<sup>a</sup>31, 36. 161<sup>a</sup>30  
 παρεκκλίνον 103<sup>a</sup>18  
 πάρεργα, dist. ἔργα 98<sup>a</sup>33  
 πάροδος 123<sup>a</sup>23  
 παροιμία 146<sup>a</sup>34. 156<sup>b</sup>26. 159<sup>b</sup>31.  
 168<sup>b</sup>6  
 παροιμιαζόμενοι 129<sup>b</sup>29  
 τοῦ παρόντος ἡ ἐνέργεια 168<sup>a</sup>13  
 παρουσία (φίλων) 167<sup>a</sup>6. 171<sup>a</sup>28 +.  
 171<sup>b</sup>13, 27  
 παρρησία 165<sup>a</sup>29  
 παρρησιαστής 124<sup>b</sup>29  
 πατάξι, opp. θίξαι 111<sup>a</sup>15  
 πατήρ 135<sup>a</sup>29. 148<sup>b</sup>1. 149<sup>b</sup>8, 13.  
 158<sup>b</sup>12, 16. 160<sup>a</sup>6. <sup>b</sup>24 +. 161<sup>a</sup>  
 19. 163<sup>b</sup>19, 22. 165<sup>a</sup>1 + πατρός  
 ἔχειν λόγον 102<sup>b</sup>32 (cf. 103<sup>a</sup>3)  
 πατρικὸν λόγοι 180<sup>b</sup>5 πατρικὴ ἀρχή  
 160<sup>b</sup>26 φίλια 161<sup>a</sup>15. <sup>b</sup>17 τιμή  
 165<sup>a</sup>26 πρόσταξις 180<sup>a</sup>19 πα-  
 τρικὸν δίκαιον 134<sup>b</sup>9  
 πατρίδος ἔνεκα πράττειν 169<sup>a</sup>19  
 παῦλα γίνεται 126<sup>a</sup>21  
 παχυλῶς καὶ τύφω 94<sup>b</sup>20  
 πειθαρχεῖν 102<sup>b</sup>26. 169<sup>a</sup>18. 179<sup>b</sup>  
 11. 180<sup>a</sup>5, 11  
 πειθαρχικός 102<sup>b</sup>31  
 πεπεισθαι 146<sup>a</sup>31. <sup>b</sup>1. 151<sup>a</sup>11, 13  
 πεπεισμένος 146<sup>b</sup>2. 172<sup>a</sup>29  
 πεινῆν 113<sup>b</sup>29. 116<sup>b</sup>36. 118<sup>a</sup>14  
 ὁ πέλας 123<sup>a</sup>33. 167<sup>b</sup>13 οἱ πέλας  
 108<sup>b</sup>2. 127<sup>b</sup>19. 166<sup>a</sup>1. 169<sup>a</sup>14.  
<sup>b</sup>34  
 πένης 122<sup>b</sup>27. 159<sup>b</sup>13  
 πενία 115<sup>a</sup>10, 17. 116<sup>a</sup>13. 155<sup>a</sup>11  
 πεπερασμένον 106<sup>b</sup>30  
 πέρας 95<sup>b</sup>1. 115<sup>a</sup>26  
 περίπτον 99<sup>a</sup>16  
 περιγεγράφθω 98<sup>a</sup>20  
 περιγραφή 98<sup>a</sup>23  
 περιέλκειν 145<sup>b</sup>24. 147<sup>b</sup>16  
 περιέργου 170<sup>b</sup>27  
 Περικλής 140<sup>b</sup>8  
 περίλυπος 124<sup>a</sup>16  
 περιμάχητα 168<sup>b</sup>19. 169<sup>a</sup>21  
 περιττὰ εἶδέναι 141<sup>b</sup>6  
 περιφέρεια 102<sup>a</sup>31  
 περιχαρής 124<sup>a</sup>15  
 ἐν Πέρσiais 134<sup>b</sup>26. 160<sup>b</sup>27  
 ἡ Περσική (πρὸς υἱεῖς κοινωνία) 160<sup>b</sup>31  
 πεπρωμένοι πρὸς ἀρετὴν 99<sup>b</sup>19  
 πῆρσις 114<sup>a</sup>25. 131<sup>a</sup>8. 145<sup>a</sup>31.  
 148<sup>b</sup>17. 149<sup>b</sup>29  
 πιθανολογῶν 94<sup>b</sup>26  
 πιθανώτερον λέγειν 96<sup>b</sup>5  
 πιθανότητα ἔχειν 97<sup>a</sup>3  
 πικρά 113<sup>a</sup>28. 153<sup>a</sup>5. 173<sup>b</sup>24 οἱ  
 πικροὶ 126<sup>a</sup>19  
 πίσας ἐπὶ σωτηρίᾳ 111<sup>a</sup>14  
 πιστεύειν 139<sup>b</sup>33. 142<sup>a</sup>19. 146<sup>b</sup>29.  
 155<sup>b</sup>14. 159<sup>a</sup>24. 164<sup>b</sup>14, 24  
 ἡμέρα πιστεύειν 146<sup>b</sup>27 πιστεῖ-  
 εσθαι 156<sup>b</sup>29. 172<sup>b</sup>6, 15  
 πίστις 154<sup>a</sup>23. 173<sup>a</sup>1. 179<sup>a</sup>17 κατὰ  
 πίστιν συναλλάττειν 162<sup>b</sup>30  
 πιστός 168<sup>b</sup>12. 172<sup>a</sup>35. 173<sup>a</sup>2  
 Πιττακὸς 167<sup>a</sup>32  
 πλάγι 155<sup>a</sup>21 πλάγην ἔχειν 94<sup>b</sup>16  
 Πλάτων 95<sup>a</sup>32. 104<sup>b</sup>12. 172<sup>b</sup>28  
 πλεονάζειν 106<sup>a</sup>31  
 πλεοναχῶς λέγεσθαι 125<sup>b</sup>14. 129<sup>a</sup>  
 24 +. 142<sup>b</sup>17  
 πλεονεκτεῖν 130<sup>a</sup>17, 20. 136<sup>b</sup>22.  
 137<sup>a</sup>1

- πλεονέκτης 129<sup>a</sup>32. <sup>b</sup>1, 10. 130<sup>a</sup>  
 26. 168<sup>b</sup>19  
 πλεονεξία 129<sup>b</sup>9. 167<sup>b</sup>10  
 πλευρά 112<sup>a</sup>23  
 πλευρῆτις 138<sup>b</sup>2  
 ἐκ πληγῆς 114<sup>a</sup>26  
 πλήθος 116<sup>b</sup>17. 118<sup>b</sup>18. 120<sup>b</sup>8, 25  
 πλήθος χρόνου 142<sup>a</sup>15. 161<sup>b</sup>24  
 φιλικῶν πλήθους μέτρον 170<sup>b</sup>30  
 πλήθος ὠρισμένον 171<sup>a</sup>1  
 πλημμυλές 99<sup>b</sup>24  
 ὁ πλησίον 134<sup>a</sup>5. 137<sup>a</sup>7  
 πλοῖον 94<sup>a</sup>9  
 πλοῦς 109<sup>a</sup>35. 160<sup>a</sup>16  
 πλούσιος 121<sup>b</sup>5. 159<sup>b</sup>13. 179<sup>a</sup>14  
 πλουτεῖν 120<sup>b</sup>14, 18. 124<sup>a</sup>22. 155<sup>a</sup>  
 6. 160<sup>b</sup>15. 173<sup>b</sup>27  
 πλούτος 94<sup>a</sup>9. <sup>b</sup>19. 95<sup>a</sup>23, 25. 96<sup>a</sup>  
 6. 97<sup>b</sup>27. 99<sup>b</sup>1. 120<sup>a</sup>5, 6. 123<sup>a</sup>  
 7. 124<sup>a</sup>14, 17. 131<sup>a</sup>28. 147<sup>b</sup>30.  
 161<sup>a</sup>2 πλοῦτον ἐπιδικνύμενος  
 123<sup>a</sup>25  
 πλωτῆρες 160<sup>a</sup>15  
 πνεῦμα 110<sup>a</sup>3  
 τὸ πόθεν τοῦ 174<sup>a</sup>32. <sup>b</sup>5  
 πόθος 105<sup>b</sup>22  
 τὸ ποιεῖν πολλὰ ἁπλῶς λέγεται 136<sup>b</sup>29  
 ποιῆσαι, opp. παθεῖν 116<sup>b</sup>9, 11.  
 174<sup>b</sup>31 τὸ ποιοῦν, opp. τὸ πάσχον  
 132<sup>b</sup>10. 133<sup>a</sup>15 opp. τὸ ποιοῦ-  
 μενον 140<sup>a</sup>13  
 ποιήματα 168<sup>a</sup>2  
 ποιήσις ναοῦ 174<sup>a</sup>24 ποιήσις, dist.  
 πράξις 140<sup>a</sup>2. <sup>b</sup>4, 6  
 ποιηταί 120<sup>b</sup>14. 168<sup>a</sup>1 κατὰ τὸν  
 ποιητὴν 154<sup>b</sup>29  
 ποιητικός 96<sup>b</sup>11. 129<sup>a</sup>23. 129<sup>b</sup>17.  
 130<sup>b</sup>25 opp. παθητικός 175<sup>a</sup>3  
 ποιητικὴ διάνοια 139<sup>a</sup>28. <sup>b</sup>1 ἕξις  
 140<sup>a</sup>4+ ἐν ταῖς ποιητικαῖς (scil.  
 δόξαις?) 147<sup>a</sup>28  
 τὸ ποιητὸν, dist. τὸ πρακτὸν 139<sup>b</sup>3.  
 140<sup>a</sup>1  
 ποικίλος 101<sup>a</sup>8  
 ποιμὴν λαῶν 161<sup>a</sup>15  
 ποιότης 173<sup>a</sup>13, 15  
 πολεμικός 94<sup>a</sup>12. 115<sup>a</sup>20. 116<sup>b</sup>6.  
 119<sup>b</sup>24. 164<sup>b</sup>24. 177<sup>b</sup>7+ πολε-  
 μικώτατα 101<sup>a</sup>4  
 πολέμιος 106<sup>a</sup>21. 111<sup>a</sup>12. 138<sup>b</sup>5.  
 177<sup>b</sup>11  
 πόλεμος 96<sup>a</sup>32. 115<sup>a</sup>30, 35. 117<sup>b</sup>  
 14. 160<sup>a</sup>17. 177<sup>b</sup>10  
 πόλις 103<sup>b</sup>3. 123<sup>a</sup>2. 134<sup>b</sup>34. 167<sup>a</sup>  
 26, 30. 170<sup>b</sup>30, 31. 180<sup>a</sup>27.  
 181<sup>a</sup>7. <sup>b</sup>18 πόλις, dist. οἰκία  
 162<sup>a</sup>19. 180<sup>b</sup>4 dist. μόναρχος  
 115<sup>a</sup>32 dist. εἰς 94<sup>b</sup>8 coni.  
 σύστημα 168<sup>b</sup>31 τὴν πόλιν ἀδι-  
 κεῖν αὐτὸν δ' οὐ 138<sup>a</sup>11 ἢ περὶ  
 πόλιν φρόνησις 141<sup>b</sup>25  
 πολιτεία 103<sup>b</sup>6. 160<sup>a</sup>31+. <sup>b</sup>20, 21.  
 161<sup>a</sup>10. 163<sup>b</sup>5. 181<sup>b</sup>7+ μία  
 πανταχοῦ ἢ ἀρίστη 135<sup>a</sup>5 πολι-  
 τείας εἶδη καὶ παρεκβάσεις 160<sup>a</sup>31  
 πολιτειῶν συναγωγὰ 181<sup>b</sup>7 αἰ  
 ἀρχαῖαι πολιτεῖαι 113<sup>a</sup>8 πολιτείας  
 κοινανεῖν 130<sup>b</sup>32 ἄνευ πολιτείας  
 142<sup>a</sup>10 πολιτεῖαν τὴν ἀπὸ τιμη-  
 μάτων εἰώθασι λέγειν 160<sup>a</sup>34  
 πολιτεύεσθαι 112<sup>a</sup>29. 141<sup>b</sup>28. 177<sup>b</sup>  
 13. 181<sup>a</sup>1. <sup>b</sup>20  
 πολίτης 97<sup>b</sup>10. 99<sup>b</sup>31. 102<sup>a</sup>9. 103<sup>b</sup>  
 3. 116<sup>a</sup>18. 130<sup>b</sup>29. 160<sup>a</sup>2, 5.  
 165<sup>a</sup>31. 177<sup>b</sup>14  
 ὁ πολιτικός 102<sup>a</sup>18, 23. 112<sup>b</sup>14.  
 140<sup>b</sup>11. 142<sup>a</sup>2. 177<sup>b</sup>12. 178<sup>a</sup>27.  
 180<sup>b</sup>30 ὁ κατ' ἀλήθειαν πολιτικός  
 102<sup>a</sup>8 ἢ πολιτικὴ 94<sup>a</sup>27. <sup>b</sup>11,  
 15. 95<sup>a</sup>2, 16. 99<sup>b</sup>29. 102<sup>a</sup>12,  
 21. 105<sup>a</sup>12. 130<sup>b</sup>28. 141<sup>a</sup>20,  
 29. <sup>b</sup>23+. 145<sup>a</sup>10. 152<sup>b</sup>1. 177<sup>b</sup>  
 15. 180<sup>b</sup>31. 181<sup>a</sup>11 ἔργα τῆς  
 πολιτικῆς 181<sup>a</sup>23 τὰ πολιτικά 95<sup>b</sup>  
 5. 180<sup>b</sup>35 ὁ πολιτικός βίος 95<sup>b</sup>  
 18 πολιτικὴ δύναμις 99<sup>b</sup>11 συνή-  
 θεια 181<sup>a</sup>11 πολιτικὰ πράξεις  
 177<sup>b</sup>16 ἢ πολιτικὴ κοινωνία 129<sup>b</sup>  
 19. 160<sup>a</sup>11, 21+ φιλία 161<sup>b</sup>  
 13. 163<sup>b</sup>34. 167<sup>b</sup>2 ἀνδρεία 116<sup>a</sup>  
 17 τὸ πολιτικὸν δίκαιον 134<sup>a</sup>26,  
 29. <sup>b</sup>13+ πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος  
 97<sup>b</sup>11. 169<sup>b</sup>18 (cf. 162<sup>a</sup>18) τὰ  
 πολιτικά μένοντα ἀποθνήσκει 116<sup>b</sup>  
 18 πολιτικῶς 171<sup>a</sup>17  
 πολλαχῶς ἁμαρτάνειν 106<sup>b</sup>29. 118<sup>b</sup>  
 22 λέγεσθαι 136<sup>b</sup>29  
 οἱ πολλοί, coni. φορτικώτατοι 95<sup>b</sup>16  
 opp. οἱ χαριέντες, σοφοί 95<sup>a</sup>18, 21  
 ὡς οἱ πολλοί 118<sup>b</sup>23, 27. 151<sup>a</sup>5  
 (cf. 125<sup>b</sup>16. 150<sup>a</sup>12. <sup>b</sup>1) ἢ τῶν  
 πολλῶν ἕξις 152<sup>a</sup>26 (synon. ἢ τῶν  
 πλείστων δύναμις 152<sup>a</sup>27) ἀπὸ  
 τοῦ πολλοῦ φαύλου ὄντος ἢ προση-  
 γορία 168<sup>b</sup>22  
 πολλοστῶς 176<sup>b</sup>29



πολυειδής 121<sup>b</sup>16. 161<sup>b</sup>17  
 Πολύκλειτος 141<sup>a</sup>11  
 πολύκοινον 99<sup>b</sup>18  
 πολύχεινος 170<sup>b</sup>21  
 πολυπράγμονες 142<sup>a</sup>2  
 πολυφιλία 155<sup>a</sup>30  
 πολύφιλος 170<sup>b</sup>23. 171<sup>a</sup>9, 15  
 πολυχρόνιος 96<sup>b</sup>4. 123<sup>a</sup>8. 168<sup>a</sup>16  
 πολυωφέλες 95<sup>a</sup>11  
 πονεῖ τὸ ζῆλον 154<sup>b</sup>7  
 πονηρία 130<sup>a</sup>21. 154<sup>b</sup>29 ὀλη πονη-  
 ρία 138<sup>a</sup>17 συνεχής 150<sup>b</sup>35  
 πονηρός 113<sup>b</sup>15. 135<sup>b</sup>24. 138<sup>a</sup>16.  
 152<sup>a</sup>16, 24. 154<sup>b</sup>30. 165<sup>a</sup>10.  
<sup>b</sup>15 coni. ἀσεβής 122<sup>a</sup>6 ἐκ  
 πονηροῦ θεώμενοι 167<sup>b</sup>26  
 πόνος 117<sup>b</sup>5 πόνος 96<sup>a</sup>34. 104<sup>a</sup>32.  
 167<sup>b</sup>11  
 οἱ περὶ τὸν Πόντον 148<sup>b</sup>22  
 πεπορθηκέναι 139<sup>b</sup>7  
 πορνοβοσκοί 121<sup>b</sup>33  
 πορφύραν ἐν τῇ παρῶφ εἰσφέρων 123<sup>a</sup>  
 23  
 τὸ πῶσον οὐκ ἔστιν ἐν τι 170<sup>b</sup>32  
 ποτά, coni. σιτία 104<sup>a</sup>16. 118<sup>a</sup>31  
 ἐν πτόσι διάγειν 114<sup>a</sup>6  
 κατὰ τὸ πῶγμα, opp. πρὸς ἡμᾶς 106<sup>a</sup>  
 28 (cf. <sup>b</sup>7) ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγ-  
 ματος, opp. ἐξ ἡμῶν 109<sup>a</sup>6, 12 ἐπὶ  
 τοῦ πράγματος, opp. ἐφ' ἑαυτοῦ 147<sup>a</sup>  
 5 ἐπὶ τῶν πραγμάτων 171<sup>a</sup>13  
 πραγματεία 103<sup>b</sup>26. 105<sup>a</sup>6, 11  
 πραγματευέσθαι 102<sup>a</sup>22. 122<sup>a</sup>9. 176<sup>b</sup>  
 29  
 πρακτικὸς ὁ φρόνιμος 146<sup>a</sup>8 (cf. 152<sup>a</sup>  
 9) πρακτικώτεροι 141<sup>b</sup>17. 143<sup>b</sup>  
 24, 27. 144<sup>a</sup>11 οἱ χαριέντες καὶ  
 πρακτικοί 95<sup>b</sup>22 πρακτικὸς κατὰ  
 προαίρεσιν τοῦ δικαίου 134<sup>a</sup>2 τὸ  
 πρακτικὸν καὶ διανοητικὸν 139<sup>a</sup>29  
 πρακτικὴ ζωὴ 98<sup>a</sup>3 διάνοια 139<sup>a</sup>  
 27, 36 ἔξις 140<sup>a</sup>4. <sup>b</sup>5, 21 πρακ-  
 τικαὶ ἀρχαὶ 144<sup>a</sup>35 ἀρεταὶ 177<sup>b</sup>  
 6 ὁ ἐν ταῖς πρακτικαῖς (scil. ἀπο-  
 δελεῖσι?) νοῦς 143<sup>b</sup>2  
 πρακτὰ τὰ καθ' ἕκαστα 147<sup>a</sup>3 τὸ  
 πρακτὸν, dist. τὸ ποιητὸν 139<sup>b</sup>3.  
 140<sup>a</sup>1. <sup>b</sup>3, 16 coni. ἔσχατον  
 141<sup>b</sup>27. 142<sup>a</sup>25 (cf. 143<sup>a</sup>35) οἱ  
 συλλογισμοὶ τῶν πρακτῶν 144<sup>a</sup>31  
 πράξις, coni. ἀγανία 114<sup>a</sup>8 dist.  
 ποιήσις 140<sup>a</sup>2 sqq. <sup>b</sup>4, 6 πράξεως  
 κοινωνεῖν 139<sup>a</sup>20 πράξεων γεν-

νητής 113<sup>b</sup>18 αἱ πράξεις ἐν τοῖς  
 καθ' ἕκαστα 110<sup>b</sup>6 (cf. 141<sup>b</sup>16)  
 ἐν ταῖς πράξεσι τὸ οὐ ἕνεκα ἀρχή  
 151<sup>a</sup>16 (cf. 139<sup>a</sup>31) τὰ κύρια  
 πράξεως 139<sup>a</sup>18 τὰ περὶ τὰς  
 πράξεις ἀνάξια θεῶν 178<sup>b</sup>17 πρά-  
 ξεις προτεσθαὶ φίλων 169<sup>a</sup>33 φαύ-  
 λης φύσεως πράξεις 154<sup>a</sup>32  
 πρᾶος 103<sup>a</sup>8. <sup>b</sup>19. 108<sup>a</sup>6. 109<sup>b</sup>17.  
 125<sup>b</sup>32, 34 126<sup>a</sup>2. <sup>b</sup>1. 129<sup>b</sup>22  
 πραότης 108<sup>a</sup>6. 125<sup>b</sup>26 sqq. 126<sup>a</sup>29  
 πρᾶσις 131<sup>a</sup>3  
 πράττειν, opp. θεωρεῖν καὶ γινῶναι  
 179<sup>b</sup>2 dist. φάναι 147<sup>a</sup>28 ὁ  
 πράττων 111<sup>a</sup>7. 122<sup>b</sup>24 πρακ-  
 τέον 128<sup>b</sup>23, 24  
 πρέπειν 122<sup>b</sup>26, 29 πρέπων 122<sup>a</sup>  
 23. <sup>b</sup>3, 4. 128<sup>a</sup>19 τὸ πρέπον  
 122<sup>a</sup>34. 123<sup>a</sup>9. 127<sup>a</sup>2. 178<sup>a</sup>13  
 πρεπόντως 122<sup>b</sup>28. 123<sup>a</sup>6  
 πρεπωδέστατον 122<sup>b</sup>9  
 πρεσβύτερος 128<sup>b</sup>19. 143<sup>b</sup>12. 155<sup>a</sup>  
 13. 158<sup>b</sup>12. 165<sup>a</sup>27  
 πρεσβυταὶ 156<sup>a</sup>24. 158<sup>a</sup>5  
 πρεσβυτικοί 158<sup>a</sup>2  
 Πριαμικὰ τύχαι 101<sup>a</sup>8  
 Πρίαμος 100<sup>a</sup>8. 145<sup>a</sup>21  
 προάγειν 98<sup>a</sup>22 προηγμένοι 180<sup>a</sup>8  
 προαγωγή 131<sup>a</sup>7  
 προαιρέσθαι, dist. βούλεσθαι 162<sup>b</sup>36  
 προαιρέσις, coni. πρᾶξις 94<sup>a</sup>1. 97<sup>a</sup>  
 21 coni. γινῶσις 95<sup>a</sup>14 περὶ  
 προαιρέσεως 111<sup>b</sup>5 sqq. 139<sup>a</sup>33  
 sqq. προαιρέσις ὑπόθῃ 144<sup>a</sup>20.  
 145<sup>a</sup>4 ἐπιεικής 152<sup>a</sup>17 προαι-  
 ρεσιν (coni. λογισμὸν) ἔχειν 149<sup>b</sup>  
 34 προαιρέσιν καὶ τὸ οὐ ἕνεκα  
 λαβεῖν 117<sup>a</sup>5 ἐν τῇ προαιρέ-  
 σει, opp. ἐν τῇ δυνάμει 127<sup>b</sup>14  
 ἢ ἐν τῇ προαιρέσει ἄγνοια 110<sup>b</sup>  
 31 ἐν τῇ προαιρέσει τὸ κύριον 163<sup>a</sup>  
 23 (cf. 164<sup>b</sup>1. 178<sup>a</sup>35) διὰ προ-  
 αιρέσεως ἀρχὴν, opp. διὰ πάθος 134<sup>a</sup>  
 20 κατὰ προαιρέσιν 113<sup>b</sup>5. 134<sup>a</sup>2  
 ἐκ προαιρέσεως 135<sup>b</sup>25. 136<sup>a</sup>1.  
 138<sup>a</sup>21 τῇ προαιρέσει ἐμμένειν  
 150<sup>b</sup>30. 151<sup>a</sup>30 sqq. προαιρέ-  
 σεις τινὲς ἢ οὐκ ἄνευ προαιρέσεως  
 αἱ ἀρεταὶ 106<sup>b</sup>3  
 προαιρετικὸς 137<sup>b</sup>35 ἔξις προαιρε-  
 τικῆ 106<sup>b</sup>36. 139<sup>a</sup>23  
 προαιρετὸν 112<sup>a</sup>14 (cf. 17). 113<sup>a</sup>  
 4+. <sup>b</sup>4. 139<sup>b</sup>6

προαισθόμενοι καὶ προϊδόντες 150<sup>b</sup>23  
 πρόβατα δύο θύειν 134<sup>b</sup>22 νομεύς  
 προβάτων 161<sup>a</sup>14  
 προβουλεύσας 135<sup>b</sup>20 προβουλεύσα-  
 μενοι 135<sup>b</sup>10 τὸ προβεβουλευ-  
 μένον 112<sup>a</sup>15  
 προγαργαλίσαντες 150<sup>b</sup>22  
 προγενέστεροι 181<sup>b</sup>16  
 προγίνεσθαι 112<sup>a</sup>11. 165<sup>b</sup>35  
 ἐκ προγινωσκομένων 139<sup>b</sup>26  
 πρόγονοι 122<sup>b</sup>31. 161<sup>a</sup>18  
 πρόδηλοι, ὀρρ. αἰφνίδιοι φόβοι 117<sup>a</sup>19  
 προδιειργάσθαι τοῖς ἔθεσι 179<sup>b</sup>24  
 πρόσεις, ὀρρ. λήψις 107<sup>b</sup>12, 13  
 προετικός 120<sup>b</sup>15 προετικῶς 122<sup>b</sup>8  
 ὁ πρόεχων 164<sup>b</sup>9  
 προσθεῖς 167<sup>a</sup>5  
 προῖεσθαι 114<sup>a</sup>17. 120<sup>a</sup>18. 169<sup>a</sup>20 +  
 ὁ προῖεμενος 164<sup>a</sup>23, 35 προετέον  
 164<sup>b</sup>26  
 οἱ προλαμβάνοντες 164<sup>a</sup>28 ὁ προ-  
 λαβών 164<sup>a</sup>23  
 προλυπηθέντες 173<sup>b</sup>15  
 προνοητικὴ δύναμις 141<sup>a</sup>28  
 ἐκ προνοίας 135<sup>b</sup>26  
 προπέτεια 150<sup>b</sup>19  
 προπετής 116<sup>a</sup>7. 150<sup>b</sup>26  
 προπηλακίζόμενον ἀνέχεσθαι 126<sup>a</sup>7  
 προπηλακισμός 131<sup>a</sup>9  
 προσαναεῖν 172<sup>b</sup>1  
 προσδιορίζεσθαι 139<sup>b</sup>32  
 προσδοκία 115<sup>a</sup>9. 168<sup>a</sup>18  
 προσεπιτιθέμενοι 148<sup>b</sup>6  
 προσηγορία 121<sup>b</sup>21. 168<sup>b</sup>21  
 τὸ προσῆκον 162<sup>b</sup>18  
 πρόσθεσις 115<sup>a</sup>1 κατὰ πρόσθεσιν  
 148<sup>a</sup>10. 149<sup>a</sup>17  
 προσκεκρυμμένους φίλοι 166<sup>a</sup>6  
 προσλαμβάνων 130<sup>a</sup>25  
 προσοφλήσει 124<sup>b</sup>11  
 ἐκ προσπαίου 166<sup>b</sup>35 προσπαίως  
 167<sup>a</sup>2  
 προσποιεῖσθαι 127<sup>b</sup>9, 18 +. 159<sup>a</sup>15.  
 165<sup>b</sup>5. 178<sup>a</sup>31  
 προσποίημα 127<sup>a</sup>20  
 προσποίησις 108<sup>a</sup>21. 165<sup>b</sup>10  
 προσποιητικός 115<sup>b</sup>30. 127<sup>a</sup>21  
 πρόσπταισμα 138<sup>b</sup>4  
 πρόσταγμα 119<sup>b</sup>13  
 πρόσταξις 149<sup>a</sup>28. 180<sup>a</sup>19  
 προστιθεῖς 130<sup>a</sup>25 προσθετέον 101<sup>a</sup>  
 16. 136<sup>b</sup>3. 155<sup>b</sup>34  
 τὸ πρόσφορον 180<sup>b</sup>12

πρότασις 143<sup>b</sup>3. 147<sup>b</sup>9 δύο τρόποι  
 τῶν προτάσεων 147<sup>a</sup>1  
 τὸ πρότερον καὶ ὕστερον 96<sup>a</sup>18. πρό-  
 τερον τῆ φύσει 96<sup>a</sup>21 πρότερον  
 καὶ ἀναγκαϊότερον 162<sup>a</sup>18 τὸ  
 ὕστερον ἀπὸ τοῦ προτέρου καλεῖται  
 119<sup>b</sup>2  
 προτρέπειν 113<sup>b</sup>26, 27 προτρέπεσθαι  
 172<sup>b</sup>6. 179<sup>b</sup>7, 10. 180<sup>a</sup>7  
 προὔπαρχειν 101<sup>a</sup>33. 122<sup>b</sup>30. 179<sup>b</sup>  
 30. 180<sup>b</sup>6  
 προὔπαρξιν ἀμείψασθαι 165<sup>a</sup>5  
 τὰ προφανῆ, ὀρρ. τὰ ἐξαίφνης 117<sup>a</sup>22  
 Πρωταγόρας 164<sup>a</sup>24  
 πρωτεύειν 124<sup>b</sup>23  
 τὸ πῶτον δίκαιον 136<sup>b</sup>34 πῶτοι  
 ὅροι 143<sup>b</sup>2 πρώτως 157<sup>a</sup>30.  
 158<sup>b</sup>31  
 πῆξις 174<sup>a</sup>31  
 Πυθαγόρειοι 96<sup>b</sup>5. 106<sup>b</sup>30. 132<sup>b</sup>22  
 πυκνότης 129<sup>a</sup>21, 23  
 πύκται 117<sup>b</sup>3  
 ὁ πυκτικός 180<sup>b</sup>10  
 πῦρ 103<sup>a</sup>22. 134<sup>b</sup>26  
 ὁ πυρέττων 176<sup>a</sup>13. 180<sup>b</sup>9  
 πωλεῖν 132<sup>b</sup>15. 135<sup>a</sup>3  
 ῥάβδωσις κίονος 174<sup>a</sup>24  
 τὸ ῥαδαμάνθους δίκαιον 132<sup>b</sup>25  
 ῥαθυμείν 138<sup>b</sup>28  
 ῥέπειν 150<sup>a</sup>15. 172<sup>a</sup>31  
 ἐπὶ ῥητοῖς 162<sup>b</sup>26, 31. 163<sup>a</sup>5  
 ῥητορικός 94<sup>b</sup>27 ῥητορικὴ 94<sup>b</sup>3.  
 181<sup>a</sup>15  
 ῥήτωρ 112<sup>b</sup>13  
 ῥίζα 161<sup>b</sup>32  
 ῥόδων ὀνομαζόμενοι 118<sup>a</sup>10  
 ῥοπή 94<sup>a</sup>23. 98<sup>b</sup>6. 100<sup>b</sup>25. 101<sup>a</sup>  
 29. 172<sup>a</sup>23  
 ῥυπαίνουσι τὸ μακάριον 99<sup>b</sup>2  
 σαθρῶς ἰδρυμένους 100<sup>b</sup>7  
 Σαρδαναπάλλω ὀμοιοπαθεῖν 95<sup>b</sup>22  
 σάρκιοι 117<sup>b</sup>5  
 σάρξ 129<sup>a</sup>22, 23  
 Σάτυρος ὁ φιλοπάτωρ 148<sup>a</sup>34  
 σαφές, dist. ἀληθές 138<sup>b</sup>26  
 σεῖος ἀνήρ 145<sup>a</sup>29  
 σεισμός 115<sup>b</sup>27  
 σεμνόν 124<sup>b</sup>21. 146<sup>a</sup>15  
 σεμνύνεσθαι 124<sup>b</sup>21  
 Σικυώνιοι 117<sup>a</sup>27

- Σιμωνίδης 121<sup>α</sup>7  
 σιναμορία 149<sup>β</sup>33  
 σιτηρά μέτρα 135<sup>α</sup>2  
 σιτία 104<sup>α</sup>16, 118<sup>α</sup>31  
 σκευός 175<sup>α</sup>25  
 σκληροί, coni. ἄγροικοι 128<sup>α</sup>9  
 σκοπός 106<sup>β</sup>32, 119<sup>β</sup>16, 138<sup>β</sup>22,  
 144<sup>α</sup>8, 26 σκοπόν ἔχων 94<sup>α</sup>24  
 τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν 144<sup>α</sup>8 τὰ πρὸς  
 τὸν ὑποτεθέντα σκοπὸν 144<sup>α</sup>25  
 Σκυθαί 112<sup>α</sup>28 Σκυθῶν βασιλεῖς  
 150<sup>β</sup>14  
 σκυτεῖς 17<sup>β</sup>20  
 σκῆπη τὰ δοθέντα 101<sup>α</sup>5  
 σκυτοτόμος 101<sup>α</sup>4, 133<sup>α</sup>7 + 15,  
 163<sup>β</sup>34  
 σκῶμμα 128<sup>α</sup>30  
 σκῶπτειν 128<sup>α</sup>7, 14, 31, 152<sup>α</sup>22 ὁ  
 εἶς σκῶπτων 128<sup>α</sup>25  
 Σόλων 100<sup>α</sup>11, 15, 179<sup>α</sup>9  
 σοφία 98<sup>β</sup>24, 103<sup>α</sup>5, 139<sup>β</sup>17, 141<sup>α</sup>  
 2 +, 9 sqq. 143<sup>β</sup>19, 34, 144<sup>α</sup>5,  
 145<sup>α</sup>7, 177<sup>α</sup>24 def. 141<sup>α</sup>19, 142<sup>β</sup>2  
 σοφισταί 164<sup>α</sup>31, 180<sup>β</sup>35, 181<sup>α</sup>12  
 ὁ σοφιστικὸς λόγος 146<sup>α</sup>21  
 Σοφοκλῆς 146<sup>α</sup>19, 151<sup>β</sup>18  
 σοφός 103<sup>α</sup>7, 127<sup>β</sup>20, 137<sup>α</sup>10, 141<sup>α</sup>  
 10 + 14, 142<sup>α</sup>13, 17, 143<sup>β</sup>6,  
 177<sup>α</sup>29, 33 ὁ σοφός 103<sup>α</sup>9, 141<sup>α</sup>  
 2, 17, 165<sup>α</sup>26, 177<sup>α</sup>32, 179<sup>α</sup>30,  
 32 οἱ σοφοί 95<sup>α</sup>21, 179<sup>α</sup>17 οἱ  
 σοφάτατοι 159<sup>α</sup>2  
 σπέρμα 170<sup>β</sup>26  
 Σπυύσιππος 96<sup>β</sup>7, 153<sup>β</sup>5  
 σπυυστικός 125<sup>α</sup>14  
 σπουδάζειν 125<sup>α</sup>10, 15 opp. παίξειν  
 176<sup>β</sup>32  
 σπουδαῖος 109<sup>α</sup>24, 136<sup>β</sup>8, 137<sup>β</sup>4 +,  
 140<sup>α</sup>29, 141<sup>α</sup>21, 143<sup>β</sup>29, 145<sup>β</sup>  
 8, 146<sup>α</sup>15, 19, 148<sup>α</sup>23, 151<sup>α</sup>27,  
 154<sup>α</sup>31, 162, 163<sup>α</sup>35, 164<sup>β</sup>25,  
 165<sup>α</sup>6 ὁ σπουδαῖος 99<sup>α</sup>23, 113<sup>α</sup>  
 25 +, 114<sup>β</sup>19, 130<sup>β</sup>5, 144<sup>α</sup>17,  
 154<sup>α</sup>6, 166<sup>α</sup>13, 19, 169<sup>α</sup>18, 35,  
 113, 35, 170<sup>α</sup>15, 16, 176<sup>α</sup>16,  
 125 ὁ σπουδαῖος ἢ σπουδαῖος 170<sup>α</sup>  
 8 σπουδαῖος ἀνὴρ 98<sup>α</sup>14 φίλος  
 170<sup>α</sup>13, 19, 29 καθαριστής 98<sup>α</sup>9  
 ἵππος 106<sup>α</sup>20 νόμος 152<sup>α</sup>21, 180<sup>α</sup>  
 35 σπουδαία ἡδονή 152<sup>β</sup>20 ἐνέρ-  
 γεια 175<sup>β</sup>27, 176<sup>β</sup>19, 177<sup>α</sup>5  
 αἰσθησις 174<sup>β</sup>25 σπουδαῖον αἰσθη-  
 τόν 174<sup>β</sup>25 (cf. 22) τὰ σπουδαῖα,  
 opp. τὰ γελοῖα 177<sup>α</sup>3  
 σπουδαῖον 103<sup>α</sup>25  
 σπουδῆ 174<sup>α</sup>4, 177<sup>β</sup>19 μετὰ σπου-  
 δῆς, opp. ἐν παιδιᾷ 177<sup>α</sup>2  
 ἐν τῷ σταδίῳ 95<sup>β</sup>1, 174<sup>α</sup>33  
 στασιάζειν 167<sup>α</sup>34, 114 στασιάζει  
 ἡ ψυχὴ 166<sup>β</sup>19  
 στάσιμος λέξις 125<sup>α</sup>14  
 στάσιον ἐξελαύνειν 155<sup>α</sup>25  
 τὸ στέργειν προσλαβὼν 126<sup>β</sup>22 (cf.  
 23)  
 στέφανος 117<sup>β</sup>4  
 στεφανοῦνται 99<sup>α</sup>4  
 στιγμῆς οὐκ ἔστι γένεσις 174<sup>β</sup>12  
 ὁ στοχαζόμενος τοῦ μέσου 109<sup>α</sup>30  
 στοχαστικός 106<sup>β</sup>15, 28, 109<sup>α</sup>23,  
 141<sup>β</sup>15  
 στρατηγικός 97<sup>α</sup>10 στρατηγική 94<sup>α</sup>  
 9, 13, 13, 96<sup>α</sup>32, 97<sup>α</sup>19  
 στρατηγός 101<sup>α</sup>3, 164<sup>β</sup>24, 165<sup>α</sup>26  
 στρατιώται 116<sup>β</sup>7, 15, 117<sup>β</sup>17  
 στρατόπεδον 101<sup>α</sup>3  
 στρυφνοί 157<sup>β</sup>14, 158<sup>α</sup>2, 6  
 συγγενεῖα 180<sup>β</sup>6  
 συγγενής 146<sup>β</sup>13, 149<sup>β</sup>11, 152<sup>β</sup>14,  
 178<sup>β</sup>23, 179<sup>α</sup>26 συγγενεῖς 162<sup>α</sup>  
 1, 162<sup>α</sup>15, 165<sup>α</sup>19, 30 τὸ συγ-  
 γενεῖς 119<sup>β</sup>9  
 συγγενική φιλία 161<sup>β</sup>12, 16  
 συγγίνεσθαι γυναικί 134<sup>α</sup>20, 137<sup>α</sup>6,  
 20  
 συγγνώμη 109<sup>β</sup>32, 110<sup>α</sup>24, 111<sup>α</sup>2,  
 143<sup>α</sup>22, 146<sup>α</sup>2, 3, 149<sup>β</sup>4 def.  
 143<sup>α</sup>23  
 συγγνωμονικός 126<sup>α</sup>3, 136<sup>α</sup>5 +, 143<sup>α</sup>  
 21, 150<sup>β</sup>8  
 συγγνώμων 143<sup>α</sup>19, 31  
 συγγράμματα 181<sup>β</sup>2  
 συγγυμνάσθαι 172<sup>α</sup>4  
 συγκεχυμένως 145<sup>β</sup>16  
 συγκομιδαὶ καρπῶν 160<sup>α</sup>26  
 συγκρίνειν 165<sup>α</sup>32  
 σύγκρισις 165<sup>α</sup>34  
 συγκυβεύειν 172<sup>α</sup>4  
 συγκυνηγεῖν 172<sup>α</sup>4  
 συγχαίρειν 166<sup>α</sup>8, 118, 171<sup>α</sup>6  
 συνεξέχθαι 175<sup>α</sup>19, 178<sup>α</sup>16  
 σύζευξις 131<sup>β</sup>9, 133<sup>α</sup>6  
 συζῆν 126<sup>β</sup>11, 127<sup>α</sup>18, 156<sup>α</sup>27,  
 15, 157<sup>α</sup>7, 18, 19, 158<sup>α</sup>23, 169<sup>α</sup>  
 18, 170<sup>α</sup>12, 111, 12, 171<sup>α</sup>2 +,  
 32, 35, 172<sup>α</sup>6, 8, 178<sup>β</sup>5

- συνειλημμένα 107<sup>a</sup> 10  
 συλλογισάμενος 149<sup>a</sup> 33 συλλογι-  
 στέον 101<sup>a</sup> 34  
 συλλογισμός 139<sup>b</sup> 28 +. 142<sup>b</sup> 23.  
 146<sup>a</sup> 24 συλλογισμοὶ τῶν πρακ-  
 τῶν 144<sup>a</sup> 31  
 συλλυπεῖν 171<sup>b</sup> 7  
 συμβεβηκός, conī. παραφύας 96<sup>a</sup> 21  
 κατὰ συμβεβηκός 135<sup>a</sup> 18 κατὰ  
 συμβεβηκός δίκαιον, ἄδικον 135<sup>b</sup>  
 3 sqq. orp. φύσει 154<sup>b</sup> 17 οὐ  
 πάνυ συνδύζεται τὰ κατὰ συμβε-  
 βηκός 157<sup>a</sup> 35  
 συμβίων δεῖσθαι 171<sup>a</sup> 23  
 συμβιοῦν 126<sup>a</sup> 31. 165<sup>b</sup> 30  
 συμβλητά 133<sup>a</sup> 19  
 συμβόλαια ἐκούσια 164<sup>b</sup> 13  
 συμβουλίου παραλαμβάνειν 112<sup>b</sup> 10  
 συμμαχία 177<sup>a</sup> 27  
 συμμένειν 132<sup>b</sup> 34. 133<sup>a</sup> 2, 12  
 συμμεταβάλλειν 100<sup>a</sup> 28  
 συμμετρία 133<sup>b</sup> 18. 173<sup>a</sup> 26  
 σύμμετρος 104<sup>a</sup> 18. 123<sup>b</sup> 7. 133<sup>b</sup> 16 +  
 συμπίπτειν 126<sup>b</sup> 24  
 συμπεραίνεισθαι 94<sup>b</sup> 2 τὸ συμπε-  
 ρανθέν 146<sup>a</sup> 26. 147<sup>a</sup> 27  
 συμπεράσμα 98<sup>b</sup> 9. 139<sup>b</sup> 34  
 συμπίπτειν 172<sup>a</sup> 3  
 συμπλοῖκα φίλια 161<sup>b</sup> 13  
 σύμπλοι 159<sup>b</sup> 28  
 συμπορεύεσθαι 160<sup>a</sup> 9  
 συμπτᾶται 167<sup>a</sup> 1, 9  
 συμφέρον, dist. καλόν, ἡδύ 104<sup>b</sup> 31  
 dist. καλόν 168<sup>a</sup> 12 conī. καλόν  
 126<sup>b</sup> 29. 127<sup>a</sup> 5 conī. ἀγαθόν  
 140<sup>a</sup> 27 τὸ κοινή συμφέρον 129<sup>b</sup>  
 15. 160<sup>a</sup> 14 τὸ ἄλλω 130<sup>a</sup> 5  
 τὸ ἑαυτῷ 141<sup>b</sup> 5. 160<sup>b</sup> 2 τὸ πα-  
 ρόν 160<sup>a</sup> 22 τὰ κατὰ τὸ συμφέρον  
 134<sup>b</sup> 35 τὸ συμφέρον διώκειν 156<sup>a</sup>  
 27 τὰ συμφέροντα ἀγνοεῖν 110<sup>b</sup>  
 31. 141<sup>b</sup> 5 τὸ ἀντίξουν συμφέρον  
 155<sup>b</sup> 5 τὸ δοκοῦν συμφέρειν, dist.  
 τὸ καλόν 169<sup>a</sup> 6  
 συμφιλοσοφεῖν 172<sup>a</sup> 5  
 συμφοιτητής 162<sup>a</sup> 33  
 συμφοραῖς περιπεσεῖν 100<sup>a</sup> 7  
 συμφυῆναι 147<sup>a</sup> 22  
 συμφυέστερον 121<sup>b</sup> 14  
 συναγωγὰ νόμων καὶ πολιτειῶν 181<sup>b</sup> 7  
 (cf. 181<sup>a</sup> 16. <sup>b</sup> 17)  
 συναισθάνεσθαι 170<sup>b</sup> 4, 10  
 συναίτιοι 114<sup>b</sup> 23  
 συναλαγεῖν 166<sup>a</sup> 7, 27. <sup>b</sup> 18. 171<sup>a</sup> 7,  
 30, 32. <sup>b</sup> 11  
 συναλλάγματα 103<sup>b</sup> 14. 131<sup>a</sup> 1 +. <sup>b</sup> 25,  
 33. 135<sup>b</sup> 29. 178<sup>a</sup> 12  
 συναλλάττειν 162<sup>b</sup> 25 +. 178<sup>b</sup> 11  
 συνάπτειν 156<sup>b</sup> 18. 157<sup>a</sup> 34  
 συναριθμεῖσθαι 97<sup>b</sup> 17. 105<sup>b</sup> 1  
 συνηρητῆμενοι 178<sup>a</sup> 19  
 συναύξειν 175<sup>a</sup> 30, 36. 177<sup>b</sup> 21 συν-  
 αυξάνεσθαι 172<sup>a</sup> 11  
 συνάχθεσθαι 171<sup>a</sup> 8  
 σύνδεσμος 162<sup>a</sup> 27  
 συνδιάγειν 157<sup>b</sup> 22. 162<sup>b</sup> 14. 166<sup>a</sup> 7,  
 23  
 σύνδουλος 148<sup>b</sup> 26  
 συνδύζειν 131<sup>b</sup> 8 συνδύζεσθαι 121<sup>a</sup>  
 16. 157<sup>a</sup> 35  
 συνδυαστικόν 162<sup>a</sup> 17  
 σύνεγγυς 111<sup>b</sup> 20. 129<sup>a</sup> 27. 162<sup>a</sup> 3.  
 175<sup>b</sup> 32  
 συνείρειν λόγους 147<sup>a</sup> 21  
 συνεπικοσμεῖν 100<sup>b</sup> 26  
 συνεργεῖν 116<sup>b</sup> 31. 171<sup>b</sup> 23  
 συνεργός 98<sup>a</sup> 24. 99<sup>b</sup> 28. 177<sup>a</sup> 34  
 σύνεσις 103<sup>a</sup> 5. 142<sup>b</sup> 34 sqq. 143<sup>a</sup>  
 26, 34. <sup>b</sup> 7. 161<sup>b</sup> 26. 181<sup>a</sup> 18  
 συνετός 103<sup>a</sup> 8. 143<sup>a</sup> 1 +, 28, 30  
 συνέχειν 132<sup>b</sup> 32. 133<sup>a</sup> 27. <sup>b</sup> 7. 155<sup>a</sup>  
 23. 162<sup>a</sup> 29  
 συνεχής 106<sup>a</sup> 26. 131<sup>a</sup> 33. <sup>b</sup> 15. 150<sup>b</sup>  
 34. 170<sup>a</sup> 7. 177<sup>a</sup> 21 συνεχῶς  
 170<sup>a</sup> 6. 175<sup>a</sup> 4, 5. 176<sup>b</sup> 35. 177<sup>a</sup>  
 22 συνεχέστατα 100<sup>b</sup> 16  
 συνηγορήσαι 101<sup>b</sup> 28  
 συνηδεσθαι 166<sup>a</sup> 27. 171<sup>a</sup> 8  
 συνηδύνειν 126<sup>b</sup> 30 +  
 συνήθεια 156<sup>b</sup> 26. 157<sup>a</sup> 11. 158<sup>a</sup> 17.  
 165<sup>b</sup> 33. 166<sup>b</sup> 34. 167<sup>a</sup> 12. 181<sup>a</sup> 11  
 συνήθεις 126<sup>b</sup> 25, 27. 154<sup>b</sup> 9. 161<sup>b</sup>  
 35 συνήθη γενόμενα 179<sup>b</sup> 35  
 συνημερεύειν 156<sup>b</sup> 4. 157<sup>b</sup> 15, 20.  
 158<sup>a</sup> 9. 162<sup>b</sup> 16. 166<sup>b</sup> 14. 169<sup>b</sup>  
 21. 171<sup>a</sup> 5. 172<sup>a</sup> 5  
 συνθέλειν 167<sup>a</sup> 1  
 σύνθεσις λίθων 174<sup>a</sup> 23  
 τὸ σύνθετον 177<sup>b</sup> 28. 178<sup>a</sup> 20  
 συνθήκη 161<sup>b</sup> 7 συνθήκη 134<sup>b</sup> 32  
 κατὰ συνθήκην 133<sup>a</sup> 29. 134<sup>b</sup> 35  
 σύνθρηνοι 171<sup>b</sup> 9  
 συνιέναι 137<sup>a</sup> 11. 143<sup>a</sup> 13, 18. 172<sup>b</sup> 6.  
 179<sup>b</sup> 27. 181<sup>a</sup> 20  
 συνικνεῖσθαι 100<sup>a</sup> 30. 101<sup>a</sup> 25  
 σύνοδοι 160<sup>a</sup> 24, 26

- συνοικεῖν 162<sup>b</sup> 21  
 συνοικεῖσθαι 161<sup>b</sup> 21, 162<sup>a</sup> 2, 172<sup>a</sup>  
 20, 175<sup>a</sup> 29, 178<sup>a</sup> 15  
 συνορᾶν 116<sup>b</sup> 17, 127<sup>a</sup> 17, 181<sup>b</sup> 21  
 συναρα 100<sup>b</sup> 17  
 συναρσία 160<sup>a</sup> 20  
 συντελεῖν πρὸς ἕν 96<sup>b</sup> 28  
 σύντονος 125<sup>a</sup> 15  
 συντέραπται 105<sup>a</sup> 2  
 σύντροφος 161<sup>b</sup> 34, 162<sup>a</sup> 13  
 συναδός 98<sup>b</sup> 30, 172<sup>b</sup> 5  
 συνώνυμος 130<sup>a</sup> 33  
 σύρματα ἐλέσθαι 176<sup>a</sup> 7  
 συστένειν 171<sup>b</sup> 10  
 σύστημα 168<sup>b</sup> 32  
 συστοιχία τῶν ἀγαθῶν 96<sup>b</sup> 6  
 συστρατιῶται 159<sup>b</sup> 28, 160<sup>a</sup> 16  
 σφαῖρα 123<sup>a</sup> 14  
 ἐσφαιρῶσθαι 111<sup>a</sup> 12  
 σφάλλεσθαι ἰσχυρῶς 144<sup>b</sup> 11  
 σφάττειν ἑαυτὸν 138<sup>a</sup> 10  
 τὸ σφόδρα πρὸς ὀλίγους 171<sup>a</sup> 12  
 σφοδρὸς 119<sup>b</sup> 10, 154<sup>a</sup> 29, <sup>b</sup> 2, 13  
 σφοδρῶς 105<sup>b</sup> 27  
 σφοδρότης 150<sup>b</sup> 27  
 σχῆμα 137<sup>b</sup> 31, 160<sup>b</sup> 25 σχήματα  
 118<sup>a</sup> 4, 125<sup>a</sup> 30 εἰς σχῆμα ἀνα-  
 λογίας ἀγειν 133<sup>b</sup> 1  
 σχολάζειν 160<sup>a</sup> 27, 177<sup>b</sup> 5  
 σχολαίως 171<sup>b</sup> 24  
 τὸ σχολαστικόν 177<sup>b</sup> 22  
 σχολή 177<sup>b</sup> 4  
 Σωκράτης 116<sup>b</sup> 4, 127<sup>b</sup> 25, 144<sup>b</sup> 18,  
 28, 145<sup>b</sup> 23, 25, 147<sup>b</sup> 15  
 σῶμα 113<sup>b</sup> 26, 116<sup>b</sup> 15, 118<sup>b</sup> 7, 123<sup>b</sup>  
 7, 138<sup>b</sup> 31, 144<sup>b</sup> 10, 154<sup>b</sup> 12, 173<sup>b</sup>  
 11, 176<sup>b</sup> 11, 178<sup>a</sup> 15, 26, <sup>b</sup> 34  
 opp. ψυχῇ 161<sup>a</sup> 35 opp. διάνοια  
 117<sup>b</sup> 30 σώματος κακία 114<sup>a</sup> 23,  
 28 τὰ σώματα ἐκ τῶν κινήσεων  
 κρίνεται 128<sup>a</sup> 12  
 σωματικά 128<sup>b</sup> 14, 173<sup>b</sup> 9 τὰ σωμα-  
 τικά 151<sup>b</sup> 23 σωματικά ἔργα 101<sup>b</sup>  
 33 ἀγαθὰ 154<sup>a</sup> 15 ἡδέα 152<sup>a</sup> 5  
 (cf. 147<sup>b</sup> 25, 27) σωματικαὶ ἀπο-  
 λαύσεις 148<sup>a</sup> 5 ἡδοναὶ 104<sup>b</sup> 5,  
 117<sup>b</sup> 22 (cf. 33), 118<sup>a</sup> 2, 149<sup>b</sup> 26,  
 151<sup>a</sup> 12, <sup>b</sup> 35, 153<sup>a</sup> 32, <sup>b</sup> 33, 154<sup>a</sup>  
 8, 26, 168<sup>b</sup> 17, 176<sup>b</sup> 20, 177<sup>a</sup> 7  
 λύπαι 150<sup>a</sup> 24  
 σωτηρία 111<sup>a</sup> 5, 115<sup>b</sup> 2, 116<sup>b</sup> 20,  
 130<sup>b</sup> 2, 167<sup>b</sup> 23 ἐπὶ σωτηρία 96<sup>a</sup>  
 14, 110<sup>a</sup> 10, 111<sup>a</sup> 14  
 σωφρονεῖν 172<sup>b</sup> 25, 173<sup>a</sup> 22  
 σωφρονικοί 144<sup>b</sup> 5  
 σωφροσύνη 103<sup>a</sup> 6, 104<sup>a</sup> 19, 25, 107<sup>b</sup>  
 5, 109<sup>a</sup> 3, 19, 140<sup>b</sup> 11, 147<sup>b</sup> 28,  
 148<sup>b</sup> 12, 149<sup>a</sup> 22, <sup>b</sup> 30, 151<sup>b</sup> 31  
 περὶ σωφροσύνης 117<sup>b</sup> 23 sqq.  
 σώφρων 102<sup>b</sup> 27, 103<sup>a</sup> 8, <sup>b</sup> 1, 19,  
 104<sup>a</sup> 34, <sup>b</sup> 6, 105<sup>a</sup> 18 +, 108<sup>b</sup> 20,  
 117<sup>b</sup> 33, 118<sup>b</sup> 32, 119<sup>a</sup> 11, 20,  
<sup>b</sup> 15, 17, 24, 123<sup>b</sup> 5, 125<sup>b</sup> 13,  
 129<sup>b</sup> 21, 145<sup>b</sup> 14, 15, 146<sup>a</sup> 11, 12,  
 148<sup>a</sup> 6, 14, 149<sup>b</sup> 31, 150<sup>a</sup> 23,  
 151<sup>a</sup> 19, <sup>b</sup> 34, 152<sup>a</sup> 1, 152<sup>b</sup> 15,  
 153<sup>a</sup> 27 +, 177<sup>a</sup> 31, 178<sup>a</sup> 33, <sup>b</sup> 15  
 σωφρόνως 105<sup>a</sup> 30, 179<sup>a</sup> 12, <sup>b</sup> 33  
 τάξιν λείπειν 129<sup>b</sup> 20 κατὰ τάξιν  
 ὄρθην βιούμενοι 180<sup>a</sup> 18 τάξει,  
 opp. φύσει 135<sup>a</sup> 10  
 ταπεινοὶ 124<sup>b</sup> 22, 125<sup>a</sup> 2  
 ταυτότης 161<sup>b</sup> 31  
 τάφος 123<sup>a</sup> 10  
 πρὸ τάφρων παρατάττειν 116<sup>b</sup> 1  
 τάχος καὶ βραδυτής 173<sup>a</sup> 32  
 ταχυτής 125<sup>a</sup> 16, 149<sup>a</sup> 30 (cf. 27),  
 150<sup>b</sup> 27  
 τέκνον 97<sup>b</sup> 10, 100<sup>a</sup> 20, 110<sup>a</sup> 6, 113<sup>b</sup>  
 19, 148<sup>a</sup> 31, 158<sup>b</sup> 15 +, 160<sup>a</sup> 1,  
<sup>b</sup> 25, 161<sup>b</sup> 18, 162<sup>a</sup> 27, 28, 166<sup>a</sup> 5,  
 168<sup>b</sup> 3, 180<sup>a</sup> 31 conī. κτήμα 134<sup>b</sup>  
 10, 16  
 τεκνοποιία 162<sup>a</sup> 10, 21  
 τέκτων 97<sup>a</sup> 9, <sup>b</sup> 28, 98<sup>a</sup> 29  
 τέλειος 94<sup>b</sup> 8, 97<sup>a</sup> 28 +, 101<sup>a</sup> 19,  
 102<sup>a</sup> 1, 153<sup>b</sup> 16, 17, 156<sup>b</sup> 34, 173<sup>a</sup>  
 29, 174<sup>a</sup> 15 +, <sup>b</sup> 4 + conī. ἀληθινός  
 114<sup>b</sup> 11 ὁ τέλειος καὶ μακάριος  
 ἀνὴρ 176<sup>b</sup> 27 τέλειος κατὰ χρόνον  
 156<sup>b</sup> 34 τέλειος χρόνος 101<sup>a</sup> 13  
 βίος 98<sup>a</sup> 18, 100<sup>a</sup> 5, 101<sup>a</sup> 16 τέ-  
 λειον μῆκος βίου 177<sup>b</sup> 25 τελεία  
 ἀρετή 100<sup>a</sup> 4, 102<sup>a</sup> 6, 129<sup>b</sup> 26  
 κακία 138<sup>a</sup> 33 κινήσις 174<sup>a</sup> 20  
 ἐνέργεια 174<sup>b</sup> 16 + τὸ τέλειον  
 178<sup>b</sup> 1 τελεία, opp. ἔμβρυα 102<sup>b</sup> 2  
 τελειῶν ἐνεργεῖν 174<sup>b</sup> 15  
 τελειοῦν 174<sup>a</sup> 16, 18, <sup>b</sup> 23 +, 175<sup>a</sup>  
 15 +, 176<sup>a</sup> 27 τελειοῦσθαι 103<sup>a</sup>  
 25, 175<sup>a</sup> 23, 26 τελειομένων  
 154<sup>b</sup> 1  
 τελευταία πρότασις 147<sup>b</sup> 9  
 τελείως τῆς φήσεως 153<sup>a</sup> 12  
 τέλος ὁρᾶν 100<sup>a</sup> 11, 32 τέλος, opp.

- ἀρχή 114<sup>b</sup> 31. 143<sup>b</sup> 19 opp. γέ-  
 νεσις 152<sup>b</sup> 14, 23. 153<sup>a</sup> 9 τέλος  
 σπουδαῖον 140<sup>a</sup> 29 τέλειον 97<sup>a</sup>  
 28 sqq. ἐπιγινόμεον 174<sup>b</sup> 33 τὸ  
 τέλος synon. τὸ ἄριστον 144<sup>a</sup> 32  
 (cf. 94<sup>a</sup> 22) τέλη τὰ μὲν ἐνέργειαι  
 τὰ δὲ ἔργα 94<sup>a</sup> 4 τέλος, conī.  
 ἐνέργειαι 153<sup>a</sup> 10 τὸ τέλος, opp.  
 τὰ πρὸς τὸ τέλος 111<sup>b</sup> 26. 112<sup>b</sup> 12,  
 33. 113<sup>b</sup> 3. 145<sup>a</sup> 5 dist. αἱ πρά-  
 ξεις 114<sup>b</sup> 21 τὸ τέλος τῆς πράξεως  
 κατὰ τὸν καιρὸν 110<sup>a</sup> 13 τὸ κατὰ  
 τὴν ἀνδρείαν τέλος 117<sup>b</sup> 1 τέλος  
 πάσης ἐνεργείας τὸ κατὰ τὴν ἔξιν  
 115<sup>b</sup> 20 ὀρίζεται ἕκαστον τῶ τέλει  
 115<sup>b</sup> 22 ἄγνοια τοῦ τέλους 114<sup>b</sup> 4  
 ἢ τοῦ τέλους ἔφεσις 114<sup>b</sup> 6 τέλους  
 ἐφάπτεσθαι 117<sup>b</sup> 16 τέλος τίθεσθαι  
 112<sup>b</sup> 15. 114<sup>b</sup> 24 τοῦ τέλους ἀρχι-  
 τέκτων 152<sup>b</sup> 2  
 τέμνειν 132<sup>a</sup> 25. 137<sup>a</sup> 24, 25. 173<sup>b</sup> 12  
 τέρπειν 128<sup>a</sup> 27. 162<sup>b</sup> 15. 175<sup>a</sup> 6.  
 176<sup>a</sup> 11  
 τέρψις 164<sup>a</sup> 19  
 τετράγωνος ἄνευ ψόγου 100<sup>b</sup> 22  
 τευκτική ἀγαθοῦ 142<sup>b</sup> 22  
 τεχνάζειν 140<sup>a</sup> 11  
 τέχνη 97<sup>a</sup> 17. 103<sup>a</sup> 32. 132<sup>b</sup> 9. 133<sup>a</sup>  
 14. 139<sup>b</sup> 14. 140<sup>a</sup> 7+, 30. 141<sup>a</sup> 10.  
 152<sup>b</sup> 18. 153<sup>a</sup> 25, 26 def. 140<sup>a</sup>  
 30 synon. μέθοδος 94<sup>a</sup> 1 synon.  
 παραγγελία 104<sup>a</sup> 7 synon. ἐπι-  
 στήμη 94<sup>a</sup> 7 dist. ἐπιστήμη 112<sup>b</sup>  
 7. 140<sup>b</sup> 2, 34 dist. φρόνησις  
 140<sup>b</sup> 3, 22 dist. ἀρετή 105<sup>a</sup> 26  
 sqq. (cf. 106<sup>b</sup> 14). 140<sup>b</sup> 25 dist.  
 φύσις 99<sup>b</sup> 23. 106<sup>b</sup> 14 (cf. 175<sup>a</sup>  
 24) dist. τύχη 105<sup>a</sup> 22. 140<sup>a</sup> 18  
 τέχνης ἀρετή 140<sup>b</sup> 22. 141<sup>a</sup> 12  
 τέχνης ἔργον 152<sup>b</sup> 19. 153<sup>a</sup> 23 αἱ  
 τῶν τεχνῶν ἐπιδόσεις 98<sup>a</sup> 24  
 τεχνικός καὶ θεωρητικός 180<sup>b</sup> 20  
 τεχνίτης 97<sup>a</sup> 7. <sup>b</sup> 26. 101<sup>a</sup> 6. 106<sup>b</sup>  
 15. 161<sup>a</sup> 34. 167<sup>b</sup> 34  
 τητῶμενοι 99<sup>b</sup> 2  
 τιμᾶν (= aestimare) 133<sup>b</sup> 15. 164<sup>b</sup>  
 17+  
 τιμῆ (= pretium) 123<sup>a</sup> 15 τιμῆ (=  
 honor 95<sup>a</sup> 23. <sup>b</sup> 23, 27. 96<sup>b</sup> 23.  
 97<sup>b</sup> 2. 107<sup>b</sup> 22+. 116<sup>a</sup> 28. 123<sup>b</sup>  
 20+. 124<sup>a</sup> 8+. 125<sup>a</sup> 25. <sup>b</sup> 7+.  
 127<sup>b</sup> 12. 130<sup>b</sup> 2, 31. 134<sup>b</sup> 7. 147<sup>b</sup>  
 30. 148<sup>a</sup> 26, 30. 159<sup>a</sup> 18+. 163<sup>b</sup>

- 3+. 164<sup>b</sup> 4. 165<sup>a</sup> 24, 27. 168<sup>b</sup>  
 16 τιμαὶ 96<sup>b</sup> 18. 100<sup>a</sup> 20. 115<sup>a</sup>  
 31. 116<sup>a</sup> 19. 117<sup>b</sup> 4. 123<sup>b</sup> 21.  
 124<sup>a</sup> 5, 13. 169<sup>a</sup> 20, 29. 177<sup>b</sup> 13  
 opp. κολάσεις 109<sup>b</sup> 35 τιμῆς ἀκ-  
 ρατεῖς 145<sup>b</sup> 20. 147<sup>b</sup> 34. 148<sup>b</sup> 14  
 τίμημα 160<sup>a</sup> 33. <sup>b</sup> 19  
 τιμητός 124<sup>a</sup> 25  
 τίμιος 101<sup>b</sup> 11. 102<sup>a</sup> 1, 4, 20. 122<sup>b</sup>  
 16, 19. 145<sup>a</sup> 26. 165<sup>b</sup> 12. 176<sup>b</sup>  
 25. 178<sup>b</sup> 31 τὰ τιμώτατα τῆ φύσει  
 141<sup>b</sup> 3 (cf. <sup>a</sup> 20)  
 τιμιότης 178<sup>a</sup> 1  
 τιμοκρατία 160<sup>a</sup> 36. <sup>b</sup> 17, 18  
 τιμοκρατική 160<sup>a</sup> 34. 161<sup>a</sup> 3, 28  
 τιμωρεῖσθαι 113<sup>b</sup> 23. 117<sup>a</sup> 6. 126<sup>a</sup> 30  
 τιμωρητικός 126<sup>a</sup> 2  
 τιμωρία 126<sup>a</sup> 22, 28. 137<sup>a</sup> 1. 149<sup>a</sup> 31.  
 179<sup>b</sup> 12. 180<sup>a</sup> 9  
 τμήμα 132<sup>a</sup> 26, 27  
 τοῖχος 138<sup>a</sup> 26  
 τοιχωρυχεῖν 138<sup>a</sup> 25  
 τοκισταὶ 121<sup>b</sup> 34  
 τομή, conī. καύσις 137<sup>a</sup> 15  
 τοξόται 94<sup>a</sup> 23  
 ἐν τόπῳ 96<sup>a</sup> 27. 174<sup>b</sup> 1 τόποι 157<sup>b</sup>  
 9, 10  
 πραγματιζόντες 175<sup>b</sup> 12  
 τραγωδία 101<sup>a</sup> 33  
 τραύματα 117<sup>b</sup> 8  
 τραφήναι, conī. ἐθισθῆναι 180<sup>a</sup> 15 conī.  
 παιδεύθῆναι 162<sup>a</sup> 6  
 τριγλύφου πόησις 174<sup>a</sup> 26  
 τρίγωνον 140<sup>b</sup> 14. 142<sup>a</sup> 29  
 τριηραρχεῖν 122<sup>b</sup> 23  
 τριήραρχος 122<sup>a</sup> 24  
 ἢ διὰ τρίψεως ἡδονῆς 118<sup>b</sup> 6  
 τροπαὶ καὶ ἀνατολαὶ 112<sup>a</sup> 25  
 τροφή 96<sup>a</sup> 33. 104<sup>a</sup> 31. 118<sup>b</sup> 9, 10.  
 133<sup>a</sup> 22, 24. <sup>b</sup> 4. 147<sup>b</sup> 26. 165<sup>a</sup> 22.  
 170<sup>b</sup> 29. 172<sup>b</sup> 14. 173<sup>b</sup> 14. 176<sup>a</sup> 8.  
 178<sup>b</sup> 35 conī. παιδεία 161<sup>a</sup> 17  
 conī. ἐπιμέλεια 180<sup>a</sup> 1 conī. ἐπιτη-  
 δεύματα 179<sup>b</sup> 35. 180<sup>a</sup> 26  
 τροχιζόμενος 153<sup>b</sup> 19  
 τρυφῶν, conī. μαλακός 150<sup>b</sup> 2  
 τρυφή 145<sup>a</sup> 35. 150<sup>b</sup> 3  
 ἐν τοῖς Τρωικοῖς 100<sup>a</sup> 8  
 τυγχάνειν τοῦ δέοντος 94<sup>a</sup> 24 τοῦ  
 μέσου 109<sup>b</sup> 13. 132<sup>a</sup> 23 τοῦ εὖ  
 109<sup>b</sup> 26 τοῦ δικαίου 132<sup>a</sup> 23 τῶν  
 ἡδέων 118<sup>b</sup> 21 δούματος 107<sup>a</sup> 7.  
 119<sup>a</sup> 10 λόγῳ 95<sup>b</sup> 21 ὁ τυχῶν

- 120<sup>b</sup>3, 124<sup>a</sup>10, 169<sup>b</sup>21, 177<sup>a</sup>7  
 opp. δ εἰδώς 180<sup>b</sup>26 οἱ τυχεύοντες,  
 opp. οἱ ἐν ἀξιώμασι 126<sup>b</sup>36 οὐκ  
 ἐκ τοῦ τυχεύοντος τὸ τυχεῖν γίνεται  
 173<sup>b</sup>5 τυχεύοντας 124<sup>b</sup>6, 169<sup>a</sup>24  
 τύπῳ synon. παχυλῶς 94<sup>b</sup>20 synon.  
 καθόλου 101<sup>a</sup>27 opp. ἀκριβῶς  
 104<sup>a</sup>1, 107<sup>b</sup>14 ἐν τύπῳ 129<sup>a</sup>11  
 τοῖς τύποις ἰκανῶς εἴρηται 179<sup>a</sup>34  
 τυραννικός 160<sup>b</sup>28, 30  
 τυραννίς 160<sup>b</sup>1+. 161<sup>a</sup>32, 69  
 τύραννος 110<sup>a</sup>5, 120<sup>b</sup>25, 122<sup>a</sup>5,  
 134<sup>b</sup>1, 8, 160<sup>b</sup>2, 11, 176<sup>b</sup>13  
 τυφλὸς φύσει 114<sup>a</sup>26  
 τύχη 99<sup>b</sup>10+. 100<sup>b</sup>22, 120<sup>b</sup>17,  
 153<sup>b</sup>22 conī. τέχνη 105<sup>a</sup>23,  
 140<sup>a</sup>18 dist. φύσις ἀνάγκη νοῦς  
 112<sup>a</sup>32 ἀπὸ τύχης 96<sup>b</sup>27, 112<sup>a</sup>  
 27 τὰ τῆς τύχης ἀγαθὰ 153<sup>b</sup>18  
 τύχαι 100<sup>a</sup>6, 9, 63+. 101<sup>a</sup>1+
- ὑβρίζειν 129<sup>b</sup>22, 149<sup>b</sup>20, 21 ὑβριζό-  
 μενοι 148<sup>b</sup>30  
 ὕβρις 115<sup>a</sup>22, 125<sup>a</sup>9, 149<sup>a</sup>32, 23, 33  
 ἕβρισταί 124<sup>a</sup>29  
 ὑγιάζειν 112<sup>b</sup>13, 137<sup>a</sup>24  
 ὑγιάειν 111<sup>b</sup>27, 28, 120<sup>a</sup>17, 143<sup>b</sup>  
 32, 173<sup>b</sup>27, 174<sup>b</sup>26, 176<sup>a</sup>14,  
 178<sup>b</sup>35  
 ὑγίεια 94<sup>a</sup>8, 95<sup>a</sup>24, 97<sup>a</sup>11, 19,  
 104<sup>a</sup>14, 17, 111<sup>b</sup>31, 119<sup>a</sup>16,  
 129<sup>a</sup>15, 137<sup>a</sup>16, 141<sup>b</sup>19, 143<sup>b</sup>  
 32, 144<sup>a</sup>4, 145<sup>a</sup>8, 153<sup>a</sup>20, 173<sup>a</sup>  
 24, 174<sup>b</sup>25  
 ὑγιεινόν 104<sup>a</sup>5, 113<sup>a</sup>27, 129<sup>a</sup>16,  
 138<sup>a</sup>30, 141<sup>a</sup>22, 119, 20, 143<sup>a</sup>3,  
 25, 153<sup>a</sup>18, 173<sup>b</sup>24 ὑγιεινῶς  
 129<sup>a</sup>16  
 ὑγιής 114<sup>a</sup>15 τὸ ὑπομένον ὑγιές  
 154<sup>b</sup>19  
 ὑγρὰ τροφή 118<sup>b</sup>10  
 ἕδρας 150<sup>b</sup>33  
 ἕδρα βασιλευσίου 142<sup>a</sup>22 ὅταν τὸ  
 ἕδρα πύργη 146<sup>a</sup>35  
 υἱός 111<sup>a</sup>12, 149<sup>b</sup>11, 158<sup>b</sup>12, 16,  
 160<sup>b</sup>24, 29, 161<sup>a</sup>19, 163<sup>b</sup>19,  
 181<sup>a</sup>6  
 ἐν ἕλῃ 116<sup>b</sup>33 ἕλη ὑποκειμένη 94<sup>b</sup>  
 12, 98<sup>a</sup>28 ἡ τῶν πρακτῶν ἕλη  
 137<sup>b</sup>19 κατὰ τὴν ἕλην 104<sup>a</sup>3  
 ἑμνούμεναι φιλίαι 171<sup>a</sup>15  
 ὑπάλλαγμα τῆς χρείας 133<sup>a</sup>29  
 ὑπαναστάσει καὶ κατακλίσει 165<sup>a</sup>28
- δ ὑπάρξας 124<sup>b</sup>12 τὰ ὑπηρεγμένα  
 163<sup>b</sup>21 τὸ ὑπάρχον 100<sup>a</sup>35 τὰ  
 ὑπάρχοντα 98<sup>b</sup>11, 121<sup>a</sup>34, 127<sup>a</sup>  
 23, 25, 69, 164<sup>a</sup>11, 32, 170<sup>a</sup>24  
 ὑπεραγαπᾶν 168<sup>a</sup>1  
 ὑπεραποθνήσκειν 169<sup>a</sup>20, 25  
 ὑπερβεβλημένως 118<sup>a</sup>7  
 ὑπερβολὴ ἀρετῆς 145<sup>a</sup>24 μοχθηρίας  
 165<sup>b</sup>36 φιλίας 166<sup>b</sup>1, 171<sup>a</sup>11  
 ἐπαγγελιῶν 164<sup>a</sup>29 αἱ ὑπερβολαὶ  
 ἐπαχθεῖς 127<sup>b</sup>9 οὐκ ἐν τῇ ὑπερ-  
 βολῇ τὸ αὐταρκες 179<sup>a</sup>3  
 ὑπερέχων, opp. ὑπερέχουσαι 106<sup>a</sup>34,  
 124<sup>b</sup>10, 132<sup>b</sup>4, 158<sup>a</sup>34 δ ὑπερέ-  
 χων περὶ τὴν πράξιν 168<sup>a</sup>20 ὑπερε-  
 χόμενος φίλος 159<sup>a</sup>14  
 ὑπερόπται 124<sup>a</sup>20, 29  
 ὑπεροχὴ 98<sup>a</sup>11, 124<sup>a</sup>22, 133<sup>a</sup>21,  
 2, 161<sup>a</sup>12, 20, 164<sup>b</sup>4 καθ'  
 ὑπεροχῆ 158<sup>b</sup>12, 24, 162<sup>a</sup>36,  
 163<sup>a</sup>24  
 ὑπερφιλῶν 164<sup>a</sup>3  
 ὑπήκοοι τῶν νόμων 102<sup>a</sup>10  
 ὑπηρεταί 158<sup>a</sup>17  
 ὑπηρετεῖν 124<sup>b</sup>18, 159<sup>b</sup>5 ὑπηρετη-  
 τέον 164<sup>b</sup>25  
 ὕπνος 102<sup>b</sup>4+  
 ὑπόγυια 115<sup>a</sup>34  
 ὑπόδημα 101<sup>a</sup>5, 133<sup>a</sup>8, 22, 23,  
 163<sup>b</sup>34  
 ὑποδοχαὶ ξένων 123<sup>a</sup>3  
 ὑποζύγιον 180<sup>a</sup>12  
 ὑποθέσεις 151<sup>a</sup>17 ἐξ ὑποθέσεως 128<sup>b</sup>  
 30, 133<sup>b</sup>21  
 ὑποκρινόμενοι 147<sup>a</sup>23  
 ὑποκρίσει χαίρειν 118<sup>a</sup>8  
 ὑποκριτής 111<sup>b</sup>24, 148<sup>b</sup>8  
 ὑπολαμβάνων 145<sup>b</sup>26 (cf. 21)  
 ὑπόληψις 139<sup>b</sup>17, 140<sup>b</sup>13, 31, 142<sup>b</sup>  
 33, 145<sup>b</sup>36, 147<sup>b</sup>4 παρὰ τὴν  
 ὑπόληψιν πράττειν 146<sup>b</sup>28  
 ἡ ὑπόλοιπος ἕξις 152<sup>b</sup>35  
 ὑπομενετικώτερος 115<sup>a</sup>25  
 ὑπόνοια 128<sup>a</sup>24  
 ὑποσχέσεις 164<sup>a</sup>17  
 ὑποθεμένου ἄλλου 105<sup>a</sup>23 δ ὑπο-  
 θεθεὶς σκοπὸς 114<sup>a</sup>24  
 ὑποτυπῶσαι 98<sup>a</sup>21  
 ὑπουργία 164<sup>a</sup>34  
 ὑφείκτου 97<sup>a</sup>8, 163<sup>b</sup>25
- φαίνεσθαι, opp. εἶναι 152<sup>b</sup>32 φαίνό-  
 μενον, opp. ὕν 113<sup>a</sup>16+. 155<sup>b</sup>26.

- 166<sup>a</sup> 4, 15 τὰ φαινόμενα 145<sup>b</sup> 3, 28  
 Φάλαρις 148<sup>b</sup> 24. 149<sup>a</sup> 14  
 φάναι, dist. διώκειν 139<sup>a</sup> 25 dist. πράττειν 147<sup>a</sup> 27  
 φανερομίσῃς 124<sup>a</sup> 26  
 φανερὸς 125<sup>a</sup> 31. 126<sup>a</sup> 17. 129<sup>a</sup> 19, 20. 149<sup>b</sup> 15 φανερὰ, coni. ἐναργῆ 95<sup>a</sup> 22 coni. μικρά 127<sup>b</sup> 26 (cf. 31) opp. ἀφανῆ 104<sup>a</sup> 13  
 φανερόφιλος 124<sup>b</sup> 27  
 φαντασία 114<sup>a</sup> 32. <sup>b</sup> 3. 147<sup>b</sup> 5. 149<sup>a</sup> 32. 150<sup>b</sup> 28  
 φαντάσματα 102<sup>b</sup> 10  
 φαρμακεία 131<sup>a</sup> 6  
 φαρμακεύειν 137<sup>a</sup> 25  
 φάρυγξ 118<sup>a</sup> 32  
 φάσις 142<sup>b</sup> 13, 14 φάσεις 143<sup>b</sup> 12  
 φαῦλος τὸ ἥθος 121<sup>a</sup> 25 φαῦλος ὄλως 138<sup>a</sup> 15 ἀπλῶς 151<sup>a</sup> 25 πρὸς τι 153<sup>a</sup> 18 opp. σπουδαῖος 151<sup>a</sup> 28 opp. ἐπιεικής 113<sup>b</sup> 14. 128<sup>a</sup> 25. 132<sup>a</sup> 2. 157<sup>a</sup> 17. 176<sup>b</sup> 24 coni. φευκτός 148<sup>b</sup> 4 coni. ψεκτός 145<sup>b</sup> 10 φαῦλα πάθη 169<sup>a</sup> 14 ὕδατα 142<sup>a</sup> 23 μέλη 170<sup>a</sup> 11  
 φανόττης 107<sup>a</sup> 10. 150<sup>a</sup> 5. 160<sup>b</sup> 10. 175<sup>a</sup> 25  
 Φειδίας 141<sup>a</sup> 10  
 φειδωλοί 121<sup>b</sup> 22  
 φευκτέον 166<sup>b</sup> 27  
 φευκτός 111<sup>a</sup> 34. 119<sup>a</sup> 23. 148<sup>b</sup> 4, 5. 153<sup>b</sup> 2, 3. 163<sup>b</sup> 25. 172<sup>b</sup> 19. 173<sup>a</sup> 10. 175<sup>b</sup> 25 τῶν περὶ τὰ ἥθη φευκτῶν εἶδη 145<sup>a</sup> 16  
 φθαρτικὴ ἀρχὴς ἢ κακία 140<sup>b</sup> 19  
 φθαρτοί 154<sup>b</sup> 22  
 φθίσις 150<sup>b</sup> 33  
 φθονερός 108<sup>b</sup> 4  
 φθόνος 105<sup>b</sup> 22. 107<sup>a</sup> 11. 108<sup>b</sup> 1. 115<sup>a</sup> 23  
 φθορά 104<sup>a</sup> 28. 115<sup>b</sup> 5. 120<sup>a</sup> 2. 160<sup>a</sup> 32. 173<sup>a</sup> 7. 176<sup>a</sup> 21  
 φιλαλήθης 127<sup>b</sup> 4  
 φιλόανθρωπος 155<sup>a</sup> 20  
 φιλάρετος 99<sup>a</sup> 11  
 φίλανλοι 175<sup>b</sup> 3  
 φίλαντος 168<sup>a</sup> 30. <sup>b</sup> 15+. 169<sup>a</sup> 3 τὸ φίλαντον 168<sup>b</sup> 14 sqq.  
 φιλεῖσθαι, opp. φίλησις 169<sup>a</sup> 19 φιλητέον 165<sup>b</sup> 14. 168<sup>b</sup> 10  
 φιληθεῖς 157<sup>a</sup> 33  
 φίλησις 155<sup>b</sup> 28. 156<sup>a</sup> 6. 158<sup>b</sup> 19+.
- 166<sup>b</sup> 33, 34. 167<sup>b</sup> 30. 168<sup>a</sup> 19  
 dist. φιλία 157<sup>b</sup> 28  
 φιλητικός 117<sup>b</sup> 30  
 φιλητός 156<sup>b</sup> 29, 31. 159<sup>b</sup> 18 φιλητόν 156<sup>b</sup> 23. 157<sup>b</sup> 26. 164<sup>a</sup> 4. 165<sup>b</sup> 14, 15. 168<sup>a</sup> 6+. 176<sup>a</sup> 12 τὸ φιλητόν 155<sup>b</sup> 18 sqq. (cf. 156<sup>a</sup> 8)  
 φιλία 105<sup>b</sup> 22. 108<sup>a</sup> 28. 126<sup>b</sup> 20, 22 περὶ φιλίας 155<sup>a</sup> 3 sqq.  
 φιλικός 155<sup>a</sup> 28. 157<sup>b</sup> 14. 158<sup>a</sup> 4, 10. 162<sup>b</sup> 29. 166<sup>b</sup> 17, 30. 167<sup>a</sup> 22, 25. 171<sup>a</sup> 2 φιλικὸν πλῆθος 170<sup>b</sup> 30 τὰ φιλικὰ 156<sup>b</sup> 30. 162<sup>a</sup> 16. 166<sup>a</sup> 1. 168<sup>a</sup> 21. <sup>b</sup> 6 φιλικῶς 157<sup>b</sup> 10. 166<sup>b</sup> 26, 29  
 φίλιππος 99<sup>a</sup> 9  
 φιλοδίκαιος 99<sup>a</sup> 11  
 φιλοθέωρος 99<sup>a</sup> 10  
 φιλοικοδόμοι 175<sup>a</sup> 34  
 φιλόκαλος 99<sup>a</sup> 13. 125<sup>b</sup> 12. 179<sup>b</sup> 9  
 φιλοκίνδυνος 124<sup>b</sup> 7  
 φιλοκόλακες οἱ πολλοὶ 159<sup>a</sup> 14 ἐν τῷ Φιλοκτῆτῃ τοῦ Σοφοκλέους 146<sup>a</sup> 20. 151<sup>b</sup> 18 θ. Θεοδέκτου Φιλοκτῆτης 150<sup>b</sup> 9  
 φιλομάθεια 117<sup>b</sup> 29  
 φιλομαθής 175<sup>a</sup> 14  
 φιλόμουσοι 175<sup>a</sup> 34  
 φιλόμυθοι 117<sup>b</sup> 34  
 φιλοπάτωρ 148<sup>a</sup> 34  
 φιλοπόνηρος 165<sup>b</sup> 16  
 φίλος 108<sup>a</sup> 27. 126<sup>b</sup> 21. 149<sup>a</sup> 29 coni. πολίτης 97<sup>b</sup> 10 φίλοι ἄνδρες 96<sup>a</sup> 13 οἱ φίλτατοι 181<sup>a</sup> 9 ἀπὸ φίλων κερδαίνειν 122<sup>a</sup> 11 τὰ διὰ φίλων δι' ἡμῶν πως 112<sup>b</sup> 28 φίλος, dist. κόλαξ 173<sup>b</sup> 32 φίλος τῆς ἡδονῆς 172<sup>b</sup> 17  
 φιλοσοφεῖν 105<sup>b</sup> 13, 18. 152<sup>b</sup> 2 οἱ φιλοσοφούντες 98<sup>b</sup> 18  
 φιλοσοφία 96<sup>b</sup> 31. 164<sup>b</sup> 3. 177<sup>a</sup> 25. 181<sup>b</sup> 15  
 φιλόσοφοι 96<sup>a</sup> 15  
 φιλοτεκνότεραι αἱ μητέρες 168<sup>a</sup> 25  
 φιλότης 157<sup>b</sup> 36. 159<sup>b</sup> 3. 168<sup>b</sup> 8  
 φιλοτιμία 107<sup>b</sup> 31. 117<sup>b</sup> 29. 125<sup>b</sup> 22. 23. 159<sup>a</sup> 13  
 φιλότιμος 107<sup>b</sup> 29+. 125<sup>b</sup> 9+  
 φιλοτιοῦτος 99<sup>a</sup> 9. 118<sup>b</sup> 22. 125<sup>b</sup> 14  
 φιλόφιλοι 155<sup>a</sup> 29. 159<sup>a</sup> 34  
 φιλοχρήματοι 121<sup>b</sup> 15  
 τὸ φοβερόν 115<sup>b</sup> 7 τὰ φοβερά 104<sup>b</sup> 1, 3. 115<sup>a</sup> 8, 24. <sup>b</sup> 29+. 116<sup>a</sup> 11.



178<sup>b</sup>13 φοβερώτερον 150<sup>a</sup>1 φοβερώτατον ὁ θάνατος 115<sup>a</sup>26  
 φόβος 105<sup>b</sup>22. 110<sup>a</sup>4. 116<sup>a</sup>31. 117<sup>a</sup>10. 121<sup>b</sup>28. 128<sup>b</sup>11, 12. 135<sup>b</sup>5. 179<sup>b</sup>11 def. 115<sup>a</sup>9 φόβοι καὶ θάρρη 107<sup>a</sup>33. 115<sup>a</sup>7. 117<sup>a</sup>29  
 ἐν ταῖς Φοινίσσαις 167<sup>a</sup>33  
 φόνοι 177<sup>b</sup>11  
 φορά 174<sup>a</sup>30  
 φορτικός 95<sup>b</sup>16. 124<sup>b</sup>22. 128<sup>a</sup>5. 178<sup>b</sup>16  
 φρονεῖν 96<sup>b</sup>17. 142<sup>a</sup>3. 152<sup>b</sup>16. 177<sup>b</sup>32 τοῦτο ᾧ φρονεῖ 166<sup>a</sup>19  
 φρόνησις 96<sup>b</sup>24. 98<sup>b</sup>24. 103<sup>a</sup>6. 139<sup>b</sup>16. 140<sup>b</sup>35. 141<sup>a</sup>5, 7, 21. <sup>b</sup>8+. 142<sup>a</sup>14, 23, 30. <sup>b</sup>33. 143<sup>a</sup>7+, 26. <sup>b</sup>20, 21. 144<sup>a</sup>7+. <sup>b</sup>2, 15+. 146<sup>a</sup>4. 152<sup>a</sup>12. 153<sup>a</sup>21. 172<sup>b</sup>30. 178<sup>a</sup>16+. 180<sup>a</sup>22. <sup>b</sup>28 περὶ φρονήσεως 140<sup>a</sup>24 sqq. φρονήσεις τὰς ἀρετὰς φασὶ 144<sup>b</sup>18 sqq.  
 φρόνιμος 140<sup>a</sup>25+. 141<sup>a</sup>24+. <sup>b</sup>9. 142<sup>a</sup>1+. 143<sup>a</sup>28. <sup>b</sup>12, 28. 144<sup>a</sup>30. <sup>b</sup>32. 146<sup>a</sup>6. 152<sup>a</sup>6+ ὁ φρόνιμος 107<sup>a</sup>1. 141<sup>b</sup>9. 143<sup>a</sup>30, 33. 145<sup>b</sup>17. 146<sup>a</sup>8. 152<sup>b</sup>15. 153<sup>a</sup>27, 32 οἱ φρόνιμοι 95<sup>b</sup>28. 140<sup>a</sup>25. 142<sup>b</sup>31. 144<sup>a</sup>27 τὰ φρόνιμα, opp. τὰ ἀνόητα 173<sup>a</sup>3  
 φωνή, opp. αἴρεσις 104<sup>b</sup>31 opp. δῶξις 139<sup>a</sup>22 opp. ὄρεξις 116<sup>a</sup>29 opp. ἐπιθυμία 150<sup>a</sup>10  
 φυλακή 120<sup>a</sup>4  
 φυλακτικός 96<sup>b</sup>11. 120<sup>b</sup>15. 129<sup>b</sup>18  
 φύλαξ τοῦ δικαίου 134<sup>b</sup>1  
 φυλάττειν 121<sup>b</sup>25 φυλακτέον 109<sup>b</sup>7  
 φυλέται 160<sup>a</sup>18. 165<sup>a</sup>30  
 φυλετικαὶ φιλίαι 161<sup>b</sup>13  
 φῦναι 114<sup>b</sup>6 πεφνέκναι εἶναι 134<sup>b</sup>14  
 γίνεσθαι 104<sup>b</sup>18 καλῶς 114<sup>b</sup>8, 11 πρὸς τι 109<sup>a</sup>13, 15. <sup>b</sup>3. 139<sup>a</sup>10  
 φυσικός 114<sup>b</sup>18. 117<sup>a</sup>4. 118<sup>b</sup>9+. 136<sup>a</sup>8. 143<sup>b</sup>6. 149<sup>b</sup>6, 28. 167<sup>b</sup>29. 168<sup>a</sup>8 φυσικός, coni. σοφός 142<sup>a</sup>18 τὰ φυσικά, dist. τὰ ὑπὸ τέχνης 175<sup>a</sup>23 φυσικὴ ἀρετὴ 144<sup>b</sup>3. 151<sup>a</sup>18 φιλία 163<sup>b</sup>24 ὄρεξις 149<sup>b</sup>4 ἔξις 144<sup>b</sup>8. 152<sup>b</sup>34 φυσικὸν δίκαιον 134<sup>b</sup>18. 135<sup>a</sup>3 πάθος 136<sup>a</sup>8 ἀπόρημα 155<sup>b</sup>8 φυσικῶς 147<sup>a</sup>24 φυσικώτερον 155<sup>b</sup>2. 170<sup>a</sup>13

φυσιολόγοι 147<sup>b</sup>8. 154<sup>b</sup>7  
 φύσις, dist. ἀνάγκη τύχη νοῦς 112<sup>a</sup>25 dist. τέχνη 99<sup>b</sup>21. 106<sup>b</sup>15 φύσις αἰτία 143<sup>b</sup>9. 148<sup>b</sup>31 (cf. 114<sup>a</sup>24, 26) τὰ φύσει ὄντα 103<sup>a</sup>20 sqq. τὰ κατὰ φύσιν 99<sup>b</sup>21. 140<sup>a</sup>15 τὸ κατὰ φύσιν 118<sup>b</sup>18 τὸ φύσει ἀκίνητον 134<sup>b</sup>25 πρότερον τῇ φύσει 96<sup>a</sup>21 φύσις, opp. ἔθος 148<sup>b</sup>30. 152<sup>a</sup>30. 179<sup>b</sup>30 (cf. 103<sup>a</sup>20) φύσει 103<sup>a</sup>19. 114<sup>b</sup>14, 16 opp. νόμῳ 94<sup>b</sup>16. 133<sup>a</sup>30 opp. τάξει 135<sup>a</sup>10 opp. ἔθει διδαχῇ 179<sup>b</sup>23 opp. κατὰ συμβεβηκός 154<sup>b</sup>17 synon. κατ' ἀλήθειαν 113<sup>a</sup>21 ἢ τὰγαθοῦ φύσις 170<sup>a</sup>21 ἢ τοῦ ἐπικικοῦς φύσις 137<sup>b</sup>26 ἢ τοῦ ἔχοντος φύσις 119<sup>a</sup>24 ἢ τοῦ πράγματος φύσις 94<sup>b</sup>25. 137<sup>b</sup>18 ἄλλη τις φύσις τῆς ψυχῆς 102<sup>b</sup>13 (cf. 154<sup>b</sup>23, 30) φύσιν ἔχειν πρὸς τι 104<sup>b</sup>20 γένεσις εἰς φύσιν 152<sup>b</sup>13 ἐξεστάναι τῆς φύσεως 149<sup>b</sup>35 παρὰ φύσιν 154<sup>b</sup>23 φύσις ἀναπληρομένη, καθεστηκυῖα 153<sup>a</sup>2 φύσις, coni. ἔξις 152<sup>b</sup>27, 36. 153<sup>b</sup>29 φύσις μοχθηρὰ 148<sup>b</sup>18 φαύλης φύσεως πράξεις 154<sup>a</sup>32  
 φυτικόν 102<sup>a</sup>32. <sup>b</sup>29  
 φυτὰ 97<sup>b</sup>34 φυτῶν βίος 176<sup>a</sup>34  
 φωνή 109<sup>b</sup>11. 118<sup>a</sup>20, 21. 125<sup>a</sup>13

χαλεποί 126<sup>a</sup>26, 31  
 χαλεπότης 130<sup>a</sup>18. 149<sup>a</sup>6. <sup>b</sup>7  
 χαλινοποιική 94<sup>a</sup>11  
 χαμαιλέον 100<sup>b</sup>6  
 χαρά 105<sup>b</sup>22  
 χαρίεις 127<sup>b</sup>23, 31. 128<sup>a</sup>15. 162<sup>b</sup>10 ὁ χαρίεις 128<sup>a</sup>31. <sup>b</sup>1 οἱ χαρίεντες 95<sup>a</sup>18. <sup>b</sup>22. 102<sup>a</sup>21  
 χαρίζεσθαι 135<sup>a</sup>5. 164<sup>b</sup>32. 168<sup>b</sup>19+  
 χάρις 120<sup>a</sup>15. 133<sup>a</sup>4. 137<sup>a</sup>1. 167<sup>b</sup>24 Χαρίτων ἱερὸν 133<sup>a</sup>3  
 χαῦνος 123<sup>b</sup>9, 25. 125<sup>a</sup>18, 27  
 χαυνότης 107<sup>b</sup>23. 125<sup>a</sup>33  
 χεῖρ 97<sup>b</sup>31. 135<sup>a</sup>27. 136<sup>b</sup>30. 137<sup>a</sup>8 ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα 162<sup>b</sup>26  
 χειροτέχνη 141<sup>b</sup>29  
 χειροτονητέον 164<sup>b</sup>24  
 μία χελιδῶν 98<sup>a</sup>18  
 χιῶν 96<sup>b</sup>23  
 χορηγεῖν 122<sup>b</sup>22. 123<sup>a</sup>23 κεχορηγημένος 101<sup>a</sup>15. 177<sup>a</sup>30. 179<sup>a</sup>11

- χορηγία 178<sup>a</sup>24  
 χρήσας, opp. δεδωκώς 162<sup>b</sup>33  
 χρεία 133<sup>a</sup>27, 29. <sup>b</sup>6, 7. 163<sup>a</sup>16.  
 171<sup>b</sup>24. 178<sup>a</sup>12, 25 χρεία ὀργά-  
 νων 112<sup>b</sup>29 ἀφροδισίων 147<sup>b</sup>27  
 ὧν ἐστὶ χρεία (=χρήσιμα) 120<sup>a</sup>4  
 χρήματα 107<sup>b</sup>9, 16. 148<sup>a</sup>25. 163<sup>b</sup>  
 10+. 178<sup>a</sup>29 def. 119<sup>b</sup>26 ἢ  
 περὶ χρήματα μεσότης 119<sup>b</sup>23 sqq.  
 (cf. 107<sup>b</sup>9. 120<sup>b</sup>28) αἱ ἐν χρή-  
 μασι πράξεις 122<sup>a</sup>21 χρήματα  
 καὶ ὅσα διὰ χρημάτων 127<sup>a</sup>9 χρή-  
 ματα κτήσασθαι, παραλαβεῖν 168<sup>a</sup>  
 23 ἀποστερηθῆσαι 160<sup>a</sup>4 προεῖσθαι  
 169<sup>a</sup>20, 26 τιμῶν 120<sup>a</sup>32. <sup>b</sup>16.  
 121<sup>a</sup>5 χρημάτων ἐργασία 160<sup>a</sup>16  
 κοινωνία 163<sup>a</sup>31 χρημάτων ἀκρα-  
 τεῖς 147<sup>b</sup>33  
 χρηματίζεσθαι 163<sup>b</sup>8  
 χρηματισμός 153<sup>a</sup>18  
 χρηματιστῆς βίος 96<sup>a</sup>5  
 χρηματιστική 112<sup>b</sup>4  
 χρήσιμον = δι' οὗ γίνεται ἀγαθόν τι ἢ  
 ἡδύ 115<sup>b</sup>19 τὸ χρήσιμον ἐν τῷ  
 πρὸς τι 96<sup>a</sup>26 ἢ διὰ τὸ χρήσιμον  
 φιλία 157<sup>a</sup>2. 159<sup>b</sup>13 (cf. 156<sup>a</sup>14)  
 ἢ κατὰ τὸ χρήσιμον φιλία 162<sup>b</sup>6, 22  
 χρήσις 100<sup>b</sup>27. 129<sup>b</sup>31. 130<sup>b</sup>20.  
 165<sup>a</sup>33. 167<sup>a</sup>18 dist. κτήσις 98<sup>b</sup>  
 32. 120<sup>a</sup>8 οἱ πρὸς χρήσιν φίλοι  
 170<sup>b</sup>23 χρήσις, coni. ἐγγύη 131<sup>a</sup>4  
 χρῆσται 146<sup>a</sup>13  
 χρονιζομένη 167<sup>a</sup>11  
 χρόνιος 157<sup>b</sup>11. 175<sup>b</sup>14  
 χρόνος 98<sup>a</sup>23 ἐν χρόνῳ 96<sup>a</sup>26.  
 174<sup>b</sup>8 εἰς χρόνον 162<sup>b</sup>27 τοῖς  
 χρόνοις διωρισμέναι 175<sup>b</sup>31 τέ-  
 λειος χρόνος 101<sup>a</sup>12 κατὰ τὸν  
 χρόνον τέλειος 156<sup>b</sup>33 τῷ χρόνῳ  
 ἀτελής 174<sup>a</sup>22  
 χρυσός 122<sup>b</sup>16. 176<sup>a</sup>7, 8  
 χρώματα καὶ σχήματα 118<sup>a</sup>4  
 χυμῶν κρίσις 118<sup>a</sup>28  
 χωρίζειν 96<sup>b</sup>14 χωρίζεσθαι 121<sup>b</sup>19.  
 134<sup>b</sup>11. 144<sup>b</sup>33. 157<sup>b</sup>8. 159<sup>a</sup>5.  
 161<sup>b</sup>29. 175<sup>b</sup>35. 178<sup>a</sup>32  
 χωρισμὸν δέχεσθαι 175<sup>a</sup>20  
 χωριστὸν 96<sup>b</sup>33  
 ψεκτός 108<sup>a</sup>16. 109<sup>b</sup>21. 118<sup>b</sup>28.  
 126<sup>b</sup>7, 17. 127<sup>a</sup>29, 31. <sup>b</sup>12. 138<sup>a</sup>  
 32. 145<sup>b</sup>10. 146<sup>a</sup>4. 148<sup>b</sup>6. 175<sup>b</sup>29  
 ψεύδεσθαι 127<sup>a</sup>19, 31 ψευδόμενος  
 146<sup>a</sup>21  
 ψευδῆς λόγος 140<sup>a</sup>22. 151<sup>a</sup>32 συλ-  
 λογισμός 142<sup>b</sup>22 ὄρος 142<sup>b</sup>24  
 δόξα 146<sup>a</sup>18 τῷ ψευδεὶ καὶ ἀληθεὶ  
 διαιρεῖσθαι 111<sup>b</sup>33  
 ψευδομαρτυρία 131<sup>a</sup>7  
 ψεῦδος 127<sup>a</sup>29. <sup>b</sup>5+. 139<sup>a</sup>28 τὸ  
 αἴτιον τοῦ ψεύδους 154<sup>a</sup>23  
 ψεύστης 127<sup>b</sup>16  
 ψηφίζεται 152<sup>a</sup>20  
 ψήφισμα 137<sup>b</sup>29, 32. 141<sup>b</sup>27. 151<sup>a</sup>  
 16  
 ψηφισματώδη 134<sup>b</sup>24  
 ψιμύθιον 96<sup>b</sup>23  
 ψόγος 100<sup>b</sup>22. 109<sup>b</sup>31. 110<sup>a</sup>33  
 ψυχὴ 105<sup>b</sup>17, 20. 139<sup>a</sup>18. <sup>b</sup>15.  
 147<sup>a</sup>27. 166<sup>a</sup>14 περὶ ψυχῆς 102<sup>a</sup>  
 23 sqq. 139<sup>a</sup>2 sqq. μία μὲν τῆς  
 ψυχῆς 139<sup>a</sup>9. 143<sup>b</sup>11. 144<sup>a</sup>9.  
 145<sup>a</sup>3 μέρος τῆς ψυχῆς 138<sup>b</sup>9  
 τὸ ἔλεγον τῆς ψυχῆς 168<sup>b</sup>21 ἕξις  
 ψυχῆς 104<sup>b</sup>19. 138<sup>b</sup>32 ἐνέργεια  
 98<sup>a</sup>7+. 99<sup>b</sup>26. 102<sup>a</sup>5, 17 ἀρετή  
 102<sup>a</sup>17 ἀρεταὶ 138<sup>b</sup>35 κακία  
 114<sup>a</sup>22 ἀργία 102<sup>b</sup>8 ὄμμα τῆς  
 ψυχῆς 144<sup>a</sup>30 (cf. 96<sup>b</sup>29) τὰ  
 περὶ ψυχὴν ἀγαθὰ 98<sup>b</sup>14, 19 ψυχὴ  
 πρὸς ὄμμα, coni. τεχνίτης πρὸς ὕ-  
 γανον 161<sup>a</sup>35 ἢ ψυχῆ (τῶν μοχ-  
 θηρῶν) στασιάζει 166<sup>b</sup>19 μία  
 ψυχὴ 168<sup>b</sup>7  
 ψυχικός 98<sup>b</sup>16. 99<sup>a</sup>8. 101<sup>b</sup>34 ψυ-  
 χικαὶ ἡδοναὶ 117<sup>b</sup>28  
 ψῦχος 148<sup>a</sup>8  
 ὠμοῖς κρέασι χαίρειν 148<sup>b</sup>22  
 ὠνεῖσθαι 132<sup>b</sup>15. 135<sup>a</sup>2  
 ὠνή 131<sup>a</sup>3  
 ἐν τοῖς ὠνίοις 164<sup>b</sup>12  
 ὠρα 157<sup>a</sup>8. 174<sup>b</sup>33  
 ὠφέλεια 108<sup>a</sup>29. 157<sup>a</sup>20. <sup>b</sup>3, 12.  
 162<sup>b</sup>17. 163<sup>a</sup>10, 17 ὠφέλεια  
 εἰς χρήματα 127<sup>a</sup>9 ὠφελείαις  
 ἰσάζειν 162<sup>b</sup>2  
 τὸ ὠφέλιμον, opp. τὸ βλαβερὸν 134<sup>a</sup>8,  
 10 opp. τὸ ἡδύ 156<sup>a</sup>26 τὰ  
 ὠφέλιμα, opp. τὰ κατὰ αὐτὰ ἀγαθὰ  
 96<sup>b</sup>15 opp. τὰ κατὰ 162<sup>b</sup>36 τὰ  
 αὐτοῖς ὠφέλιμα 141<sup>a</sup>30 ὁ ὠφελι-  
 μώτερος (φίλος) 158<sup>b</sup>26. 163<sup>a</sup>28  
 ὠχρίωσιν 128<sup>b</sup>14

# Clarendon Press, Oxford.

## SELECT LIST OF STANDARD WORKS.

---

STANDARD LATIN WORKS . . . .	Page 1
STANDARD GREEK WORKS . . . .	3
MISCELLANEOUS STANDARD WORKS . . . .	7
STANDARD THEOLOGICAL WORKS . . . .	8
NEW ENGLISH DICTIONARY . . . .	8

---

### 1. STANDARD LATIN WORKS.

**Avianus.** *The Fables.* Edited, with Prolegomena, Critical Apparatus, Commentary, &c., by Robinson Ellis, M.A., LL.D. 8vo. 8s. 6d.

**Catulli Veronensis Liber.** Iterum recognovit, Apparatum Criticum Prolegomena Appendices addidit, R. Ellis, A.M. 8vo. 16s.

**Catullus, a Commentary on.** By Robinson Ellis, M.A. *Second Edition.* 8vo. 18s.

**Cicero. De Oratore Libri Tres.** With Introduction and Notes. By A. S. Wilkins, Litt.D. 8vo. 18s.

*Also, separately,*

Book I. 7s. 6d. Book II. 5s.

Book III. 6s.

— **Philippic Orations.**

With Notes. By J. R. King, M.A. *Second Edition.* 8vo. 10s. 6d.

— **Select Letters.** With

English Introductions, Notes, and Appendices. By Albert Watson, M.A. *Fourth Edition.* 8vo. 18s.

**Horace.** With a Commentary.

By E. C. Wickham, M.A. *Two Vols.*

Vol. I. The Odes, Carmen Seculare, and Epodes. *Second Edition.* 8vo. 12s.

Vol. II. The Satires, Epistles, and De Arte Poetica. 8vo. 12s.

**Juvenal. Thirteen Satires.**

Edited, with Introduction and Notes, by C. H. Pearson, M.A., and Herbert A. Strong, M.A., LL.D. *Second Edition.* Crown 8vo. 9s.

**Livy, Book I.** With Introduction, Historical Examination, and Notes. By J. R. Seeley, M.A. *Second Edition.* 8vo. 6s.

**Manilius. Noctes Manilianae;**

*sive Dissertationes in Astronomica Manilii. Accedunt Coniecturae in Germanici Aratea. Scripsit R. Ellis.* Crown 8vo. 6s.

**Merry. Selected Fragments**

*of Roman Poetry.* Edited, with Introduction and Notes, by W. W. Merry, D.D. Crown 8vo. 6s. 6d.

**Ovid.** *P. Ovidii Nasonis Ibis.*  
Ex Novis Codicibus edidit, Scholia  
Vetera Commentarium cum Pro-  
legomenis Appendice Indice addidit,  
R. Ellis, A.M. 8vo. 10s. 6d.

— *P. Ovidi Nasonis Tris-  
tium Libri V.* Recensuit S. G. Owen,  
A.M. 8vo. 16s.

**Persius.** *The Satires.* With  
a Translation and Commentary.  
By John Conington, M.A. Edited  
by Henry Nettleship, M.A. *Third  
Edition.* 8vo. 8s. 6d.

**Plautus.** *Rudens.* Edited,  
with Critical and Explanatory  
Notes, by E. A. Sonnenschein,  
M.A. 8vo. 8s. 6d.

**Quintilian.** *Institutionis  
Oratoriae Liber Decimus.* A Revised  
Text, with Introductory Essays,  
Critical Notes, &c. By W. Peterson,  
M.A., LL.D. 8vo. 12s. 6d.

**King and Cookson.** *The Prin-  
ciples of Sound and Inflection, as illus-  
trated in the Greek and Latin Languages.*  
By J. E. King, M.A., and Christopher  
Cookson, M.A. 8vo. 18s.

— *An Introduction to the  
Comparative Grammar of Greek and  
Latin.* Crown 8vo. 5s. 6d.

**Lewis.** *A Latin Dictionary  
for Schools.* By Charlton T. Lewis,  
Ph.D. Small 4to. 18s.

**Nettleship.** *Lectures and  
Essays on Subjects connected with Latin  
Scholarship and Literature.* By Henry  
Nettleship, M.A. Crown 8vo. 7s. 6d.

— *The Roman Saturas.*  
8vo, sewed, 1s.

**Rushforth.** *Latin Historical  
Inscriptions, illustrating the History of  
the Early Empire.* By G. McN.  
Rushforth, M.A. 8vo. 10s. net.

**Tacitus.** *The Annals.* Edited,  
with Introduction and Notes, by  
H. Furneaux, M.A. 2 Vols. 8vo.

Vol. I, Books I–VI. 18s.

Vol. II, Books XI–XVI. 20s.

— *Dialogus de Oratoribus.*  
A Revised Text, with Introductory  
Essays, and Critical and Explana-  
tory Notes. By W. Peterson, M.A.,  
LL.D. 8vo. 10s. 6d.

**Virgil.** *With an Introduc-  
tion and Notes.* By T. L. Papillon,  
M.A., and A. E. Haigh, M.A.  
2 vols. Crown 8vo. 12s.

**Nettleship.** *Ancient Lives of  
Virgil.* 8vo, sewed, 2s.

— *Contributions to Latin  
Lexicography.* 8vo. 21s.

**Sellar.** *Roman Poets of the  
Augustan Age.* By W. Y. Sellar,  
M.A.; viz.

I. VIRGIL. *New Edition.* Crown  
8vo. 9s.

II. HORACE and the ELEGIAC  
POETS. With a Memoir of the  
Author by Andrew Lang, M.A.,  
and a Portrait. 8vo. 14s.

— *Roman Poets of the Re-  
public. Third Edition.* Crown 8vo. 10s.

**Wordsworth.** *Fragments and  
Specimens of Early Latin.* With Intro-  
ductions and Notes. By J. Words-  
worth, D.D. 8vo. 18s.

## 2. STANDARD GREEK WORKS.

**Allen.** *Notes on Abbreviations in Greek Manuscripts.* By T. W. Allen. Royal 8vo. 5s.

**Chandler.** *A Practical Introduction to Greek Accentuation,* by H. W. Chandler, M.A. *Second Edition.* 10s. 6d.

**Haigh.** *The Attic Theatre.* A Description of the Stage and Theatre of the Athenians, and of the Dramatic Performances at Athens. By A. E. Haigh, M.A. 8vo. 12s. 6d.

**Head.** *Historia Numorum:* A Manual of Greek Numismatics. By Barclay V. Head. Royal 8vo, half-bound, 2l. 2s.

**Hicks.** *A Manual of Greek Historical Inscriptions.* By E. L. Hicks, M.A. 8vo. 10s. 6d.

**King and Cookson.** *The Principles of Sound and Inflection, as illustrated in the Greek and Latin Languages.* By J. E. King, M.A., and Christopher Cookson, M.A. 8vo. 18s.

**Aeschinem et Isocratem, Scholia Graeca in.** Edidit G. Dindorfius. 8vo. 4s.

**Aeschylus.** *In Single Plays.* With Introduction and Notes, by Arthur Sidgwick, M.A. *Third Edition.* Extra fcap. 8vo. 3s. each.  
I. Agamemnon.  
II. Choephoroi.  
III. Eumenides.  
IV. Prometheus Bound. With Introduction and Notes, by A. O. Prickard, M.A. *Second Edition.* 2s.

**Aeschyli quae supersunt in Codice Laurentiano quoad effici potuit et**

**Liddell and Scott.** *A Greek-English Lexicon,* by H. G. Liddell, D.D., and Robert Scott, D.D. *Seventh Edition, Revised and Augmented throughout.* 4to. 1l. 16s.

— *An Intermediate Greek-English Lexicon,* founded upon the Seventh Edition of Liddell and Scott's Greek Lexicon. Small 4to. 12s. 6d.

**Moulton.** *The Ancient Classical Drama.* A Study in Literary Evolution. Intended for Readers in English and in the Original. By R. G. Moulton, M.A. Crown 8vo. 8s. 6d.

**Paton and Hicks.** *The Inscriptions of Cos.* By W. R. Paton and E. L. Hicks. Royal 8vo, linen, with Map, 28s.

**Veitch.** *Greek Verbs, Irregular and Defective.* By W. Veitch, LL.D. *Fourth Edition.* Crown 8vo. 10s. 6d.

**Wright.** *Golden Treasury of Ancient Greek Poetry.* By R. S. Wright, M.A. *Second Edition.* Revised by Evelyn Abbott, M.A., LL.D. Extra fcap. 8vo. 10s. 6d.

*ad cognitionem necesse est visum typis descripta edidit R. Merkel.* Small folio. 1l. 1s.

**Aeschylus:** *Tragoediae et Fragmenta,* ex recensione Guil. Dindorfii. *Second Edition.* 8vo. 5s. 6d.

— *Annotationes* Guil. Dindorfii. Partes II. 8vo. 10s.

**Apsinis et Longini Rhetorica.** E Codicibus mss. recensuit Joh. Bakius. 8vo. 3s.

**Archimedis quae supersunt omnia cum Eutocii commentariis ex recensione J. Torelli, cum nova versione Latina.** Fol. 1l. 5s.

**Aristophanes.** *A Complete*

*Concordance to the Comedies and Fragments.* By H. Dunbar, M.D. 4to. 1l. 1s.

— *Comoediae et Fragmenta*, ex recensione Guil. Dindorfii. Tomi II. 8vo. 11s.

— *Annotationes* Guil. Dindorfii. Partes II. 8vo. 11s.

— *Scholια Graeca ex Codicibus aucta et emendata* a Guil. Dindorfio. Partes III. 8vo. 1l.

— *In Single Plays.* Edited, with English Notes, Introductions, &c., by W. W. Merry, D.D. Extra fcap. 8vo.

The Acharnians. *Third Edition*, 3s.

The Birds. 3s. 6d.

The Clouds. *Third Edition*, 3s.

The Frogs. *Second Edition*, 3s.

The Knights. *Second Edition*, 3s.

The Wasps. 3s. 6d.

**Aristotle.** *Ex recensione*

Im. Bekkeri. *Accedunt Indices Sylburgiani.* Tomi XI. 8vo. 2l. 10s.

The volumes (except Vols. I and IX) may be had separately, price 5s. 6d. each.

— *Ethica Nicomachea.* Recognovit brevique Adnotatione critica instruxit I. Bywater. 8vo. 6s.

— *Contributions to the Textual Criticism of the Nicomachean Ethics.* By I. Bywater. 2s. 6d.

— *Notes on the Nicomachean Ethics.* By J. A. Stewart, M.A. 2 vols. 8vo. 32s.

— *The Politics, with Introductions, Notes, &c.,* by W. L. Newman, M.A. Vols. I and II. Medium 8vo. 28s.

— *The Politics, translated into English, with Introduction, Marginal Analysis, Notes, and Indices,* by B. Jowett, M.A. Medium 8vo. 2 vols. 21s.

**Aristotle.** *Aristotelian Studies.*

I. *On the Structure of the Seventh Book of the Nicomachean Ethics.* By J. C. Wilson, M.A. 8vo, stiff covers, 5s.

— *The English Manuscripts of the Nicomachean Ethics, described in relation to Bekker's Manuscripts and other Sources.* By J. A. Stewart, M.A. (*Anecdota Oxon.*) Small 4to. 3s. 6d.

— *On the History of the process by which the Aristotelian Writings arrived at their present form.* By R. Shute, M.A. 8vo. 7s. 6d.

— *Physics.* Book VII. Collation of various mss.; with Introduction by R. Shute, M.A. (*Anecdota Oxon.*) Small 4to. 2s.

**Choerobosci Dictata in Theodosii Canones, necnon Epimerismi in Psalmos.** E Codicibus mss. edidit Thomas Gaisford, S.T.P. Tomi III. 8vo. 15s.

**Demosthenes.** *Ex recensione* G. Dindorfii. Tomi IX. 8vo. 2l. 6s.

*Separately:—*

Text, 1l. 1s. Annotations, 15s.

Scholια, 10s.

**Demosthenes and Aeschines.**

The Orations of Demosthenes and Aeschines on the Crown. With Introductory Essays and Notes. By G. A. Simcox, M.A., and W. H. Simcox, M.A. 8vo. 12s.

**Demosthenes.** *Orations*

*against Philip.* With Introduction and Notes, by Evelyn Abbott, M.A., and P. E. Matheson, M.A.

Vol. I. Philip I. Olynthiacs

I—III. Extra fcap. 8vo. 3s.

Vol. II. De Pace, Philippic II,

De Chersoneso, Philippic III.

Extra fcap. 8vo. 4s. 6d.

**Euripides.** *Tragoediae et*

*Fragmenta, ex recensione* Guil. Dindorfii. Tomi II. 8vo. 10s.

- Euripides.** *Annotationes* Guil. Dindorfii. Partes II. 8vo. 10s.
- *Scholia Graeca, ex Codicibus aucta et emendata a Guil. Dindorfio.* Tomi IV. 8vo. 1l. 16s.
- Harpocratonis Lexicon.** Ex recensione G. Dindorfii. Tomi II. 8vo. 10s. 6d.
- Hephaestionis Enchiridion,** *Terentianus Maurus, Proclus, &c.* Edidit T. Gaisford, S.T.P. Tomi II. 10s.
- Heracliti Ephesii Reliquiae.** Recensuit I. Bywater, M.A. Appendicis loco additae sunt Diogenis Laertii Vita Heracliti, Particulae Hippocratei De Diaeta Lib. I., Epistolae Heracliteae. 8vo. 6s.
- Herodotus.** *Books V and VI,* Terpsichore and Erato. Edited, with Notes and Appendices, by Evelyn Abbott, M.A., LL.D. 8vo, with two Maps, 10s. 6d.
- Homer.** *A Complete Concordance to the Odyssey and Hymns of Homer;* to which is added a Concordance to the Parallel Passages in the Iliad, Odyssey, and Hymns. By Henry Dunbar, M.D. 4to. 1l. 1s.
- *Seberi Index in Homerum.* 8vo. 6s. 6d.
- *A Grammar of the Homeric Dialect.* By D. B. Monro, M.A. 8vo. *Second Edition.* 14s.
- *Ilias, cum brevi Annotatione C. G. Heynii.* Accedunt Scholia minora. Tomi II. 8vo. 15s.
- *Ilias, ex rec. Guil. Dindorfii.* 8vo. 5s. 6d.
- Homer.** *Scholia Graeca in Iliadem.* Edited by W. Dindorf, after a new collation of the Venetian mss. by D. B. Monro, M.A. 4 vols. 8vo. 2l. 10s.
- *Scholia Graeca in Iliadem Townleyana.* Recensuit Ernestus Maass. 2 vols. 8vo. 1l. 16s.
- *Odyssea, ex rec. G. Dindorfii.* 8vo. 5s. 6d.
- *Scholia Graeca in Odysseam.* Edidit Guil. Dindorfius. Tomi II. 8vo. 15s. 6d.
- *Odyssey.* Books I–XII. Edited with English Notes, Appendices, &c. By W. W. Merry, D.D., and James Riddell, M.A. *Second Edition.* 8vo. 16s.
- *Hymni Homerici.* Codicibus denuo collatis recensuit Alfredus Goodwin. Small folio. With four Plates. 21s. net.
- Oratores Attici, ex recensione Bekkeri:**
- I. Antiphon, Andocides, et Lysias. 8vo. 7s.
- II. Isocrates. 8vo. 7s.
- III. Isaeus, Aeschines, Lycurgus, Dinarchus, &c. 8vo. 7s.
- Paroemiographi Graeci, quorum pars nunc primum ex Codd. mss. vulgatur.** Edidit T. Gaisford, S.T.P. 1836. 8vo. 5s. 6d.
- Plato.** *Apology,* with a revised Text and English Notes, and a Digest of Platonic Idioms, by James Riddell, M.A. 8vo. 8s. 6d.
- *Philebus,* with a revised Text and English Notes, by Edward Poste, M.A. 8vo. 7s. 6d.
- *Sophistes and Politicus,* with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. 8vo. 18s.

- Plato.** *Theaetetus*, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. *Second Edition.* 8vo. 10s. 6d.
- *The Dialogues*, translated into English, with Analyses and Introductions, by B. Jowett, M.A. *Third Edition.* 5 vols. medium 8vo. Cloth, 4l. 4s.; half-morocco, 5l.
- *The Republic*, translated into English, with Analysis and Introduction, by B. Jowett, M.A. Medium 8vo. 12s. 6d.; half-roan, 14s.
- *Selections. With Introductions and Notes.* By John Purves, M.A., and Preface by B. Jowett, M.A. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. 5s.
- *With Introduction and Notes.* By St. George Stock, M.A. Extra fcap. 8vo.  
I. The Apology, 2s. 6d.  
II. Crito, 2s.  
III. Meno, 2s. 6d.
- Plotinus.** Edidit F. Creuzer. Tomi III. 4to. 1l. 8s.
- Polybius.** *Selections.* Edited by J. L. Strachan-Davidson, M.A. With Maps. Medium 8vo, buckram, 21s.
- Plutarchi Moralia, id est, Opera, exceptis Vitis, reliqua.** Edidit Daniel Wytttenbach. Accedit Index Graecitatis. Tomi VIII. Partes XV. 1795-1830. 8vo, cloth, 3l. 10s.
- Sophocles.** *The Plays and Fragments.* With English Notes and Introductions, by Lewis Campbell, M.A. 2 vols.  
Vol. I. Oedipus Tyrannus. Oedipus Coloneus. Antigone. 8vo. 16s.  
Vol. II. Ajax. Electra. Trachiniae. Philoctetes. Fragments. 8vo. 16s.
- Sophocles.** *Tragoediae et Fragmenta*, ex recensione et cum commentariis Guil. Dindorfii. *Third Edition.* 2 vols. Fcap. 8vo. 1l. 1s. Each Play separately, limp, 2s. 6d.
- *Tragoediae et Fragmenta cum Annotationibus* Guil. Dindorfii. Tomi II. 8vo. 10s.  
The Text, Vol. I. 5s. 6d.  
The Notes, Vol. II. 4s. 6d.
- Stobaei Florilegium.** Ad mss. fidem emendavit et supplevit T. Gaisford, S.T.P. Tomi IV. 8vo. 1l.
- *Elogiarum Physicarum et Ethicarum libri duo.* Accedit Hieroclis Commentarius in aurea carmina Pythagoreorum. Ad mss. Codd. recensuit T. Gaisford, S.T.P. Tomi II. 8vo. 11s.
- Strabo.** *Selections*, with an Introduction on Strabo's Life and Works. By H. F. Tozer, M.A., F.R.G.S. 8vo. With Maps and Plans. 12s.
- Theodoreti Graecarum Affectionum Curatio.** Ad Codices mss. recensuit T. Gaisford, S.T.P. 8vo. 7s. 6d.
- Thucydides.** Translated into English, with Introduction, Marginal Analysis, Notes, and Indices. By B. Jowett, M.A. 2 vols. Medium 8vo. 1l. 12s.
- Xenophon.** Ex recensione et cum annotationibus L. Dindorfii.  
*Historia Graeca. Second Edition.* 8vo. 10s. 6d.  
*Expeditio Cyri. Second Edition.* 8vo. 10s. 6d.  
*Institutio Cyri.* 8vo. 10s. 6d.  
*Memorabilia Socratis.* 8vo. 7s. 6d.  
*Opuscula Politica Equestria et Venatica cum Arriani Libello de Venatione.* 8vo. 10s. 6d.



## 3. MISCELLANEOUS STANDARD WORKS.

- Arbuthnot.** *The Life and Works of John Arbuthnot.* By George A. Aitken. 8vo, cloth extra, with Portrait, 16s.
- Bacon.** *The Essays.* Edited with Introduction and Illustrative Notes, by S. H. Reynolds, M.A. 8vo, half-bound, 12s. 6d.
- Baden-Powell.** *Land-Systems of British India*; being a Manual of the Land-Tenures, and of the Systems of Land-Revenue Administration prevalent in the several Provinces. By B. H. Baden-Powell, C.I.E., F.R.S.E., M.R.A.S. 3 vols. 8vo, with Maps, 3l. 3s.
- Casaubon (Isaac), 1559-1614.** By Mark Pattison, late Rector of Lincoln College. *Second Edition.* 8vo. 16s.
- Finlay.** *A History of Greece from its Conquest by the Romans to the present time, B.C. 146 to A.D. 1864.* By George Finlay, LL.D. A new Edition, revised throughout, and in part re-written, with considerable additions, by the Author, and edited by H. F. Tozer, M.A. 7 vols. 8vo. 3l. 10s.
- Gaii Institutionum Juris Civilis Commentarii Quattuor**; or, Elements of Roman Law by Gaius. With a Translation and Commentary by Edward Poste, M.A. *Third Edition.* 8vo. 18s.
- Fragmenta Herculaneusia.** A Descriptive Catalogue of the Oxford copies of the Herculanean Rolls, together with the texts of several papyri, accompanied by facsimiles. Edited by Walter Scott, M.A., Fellow of Merton College, Oxford. Royal 8vo, 21s.
- Hodgkin.** *Italy and her Invaders.* With Plates and Maps. By Thomas Hodgkin, D.C.L. A.D. 376-553. 8vo. Vols. I and II, 2l. 2s. Vols. III and IV, 1l. 16s.
- Justinian.** *Imperatoris Iustiniani Institutionum Libri Quattuor*; with Introductions, Commentary, Excursus and Translation. By J. B. Moyle, D.C.L. *Second Edition.* 2 vols. 8vo. 22s.
- Machiavelli.** *Il Principe.* Edited by L. Arthur Burd. With an Introduction by Lord Acton. 8vo. 14s.
- Pattison.** *Essays by the late Mark Pattison,* sometime Rector of Lincoln College. Collected and Arranged by Henry Nettleship, M.A. 2 vols. 8vo. 24s.
- Raleigh.** *Sir Walter Raleigh.* A Biography. By W. Stebbing, M.A. 8vo. 10s. 6d.
- Selden.** *The Table Talk of John Selden.* Edited, with an Introduction and Notes, by Samuel Harvey Reynolds, M.A. 8vo, half-roan, 8s. 6d.
- Stokes.** *The Anglo-Indian Codes.* By Whitley Stokes, LL.D. Vol. I. Substantive Law. 8vo. 30s. Vol. II. Adjective Law. 8vo. 35s.
- Strachey.** *Hastings and The Rohilla War.* By Sir John Strachey, G.C.S.I. 8vo, cloth, 10s. 6d.
- Thomson.** *Notes on Recent Researches in Electricity and Magnetism,* intended as a sequel to Professor Clerk Maxwell's 'Treatise on Electricity and Magnetism.' By J. J. Thomson, M.A., F.R.S., Professor of Experimental Physics in the University of Cambridge. 8vo, 18s. 6d.

## 4. STANDARD THEOLOGICAL WORKS.

**St. Basil:** *The Book of St. Basil on the Holy Spirit.* A Revised Text, with Notes and Introduction by C. F. H. Johnston, M.A. Crown 8vo. 7s. 6d.

**Bigg.** *The Christian Platonists of Alexandria;* being the Bampton Lectures for 1886. By Charles Bigg, D.D. 8vo. 10s. 6d.

**Bright.** *Chapters of Early English Church History.* By W. Bright, D.D. *Second Edition.* 8vo. 12s.

**Canons of the First Four General Councils of Nicaea, Constantinople, Ephesus, and Chalcedon.** With Notes, by W. Bright, D.D. *Second Edition.* Crown 8vo. 7s. 6d.

**The Book of Enoch.** *Translated* from Dillmann's Ethiopic Text (emended and revised), and Edited by R. H. Charles, M.A. 8vo. 16s.

**Hatch and Redpath.** *A Concordance to the Greek Versions and Apocryphal Books of the Old Testament.* By the late Edwin Hatch, M.A., and H. A. Redpath, M.A.

Parts I and II. ΑΨΕΡΑΙΝΟΣ.  
Imperial 4to. 21s. each.  
Part III. *Immediately.*

**Studia Biblica et Ecclesiastica.** *Essays in Biblical and Patristic Criticism, and kindred subjects.* By Members of the University of Oxford. 8vo.

Vol. I. 10s. 6d.  
Vol. II. 12s. 6d.  
Vol. III. 16s.

**Tertulliani Apologeticus adversus Gentes pro Christianis.** Edited, with Introduction and Notes, by T. Herbert Bindley, M.A. Crown 8vo. 6s.

5. A NEW ENGLISH DICTIONARY on Historical Principles, founded mainly on the materials collected by the Philological Society.

Vol. I (A and B). Imperial 4to, half-morocco, 2l. 12s. 6d.

Vol. II (C). Imperial 4to, half-morocco, 2l. 12s. 6d.

Vol. III, Sect. I (D). *In the Press.*

Edited by JAMES A. H. MURRAY, LL.D.

Vol. III, Sect. II (E—EVERY), edited by HENRY BRADLEY, M.A.,  
price 12s. 6d.

Oxford

AT THE CLARENDON PRESS


LONDON: RY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, AMEN CORNER, E.C.






PA Aristoteles  
3893 Aristotelis Ethica  
E6 Nicomachea  
1890




**PLEASE DO NOT REMOVE  
SLIPS FROM THIS POCKET**

---



---

**UNIVERSITY OF TORONTO  
LIBRARY**



UTL AT DOWNSVIEW



D RANGE BAY SHLF POS ITEM C  
39 14 20 07 11 009 6